

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

01 | 2014

02 | 2014

03 | 2014

04 | 2014

05 | 2014

06 | 2014

07 | 2014

08 | 2014

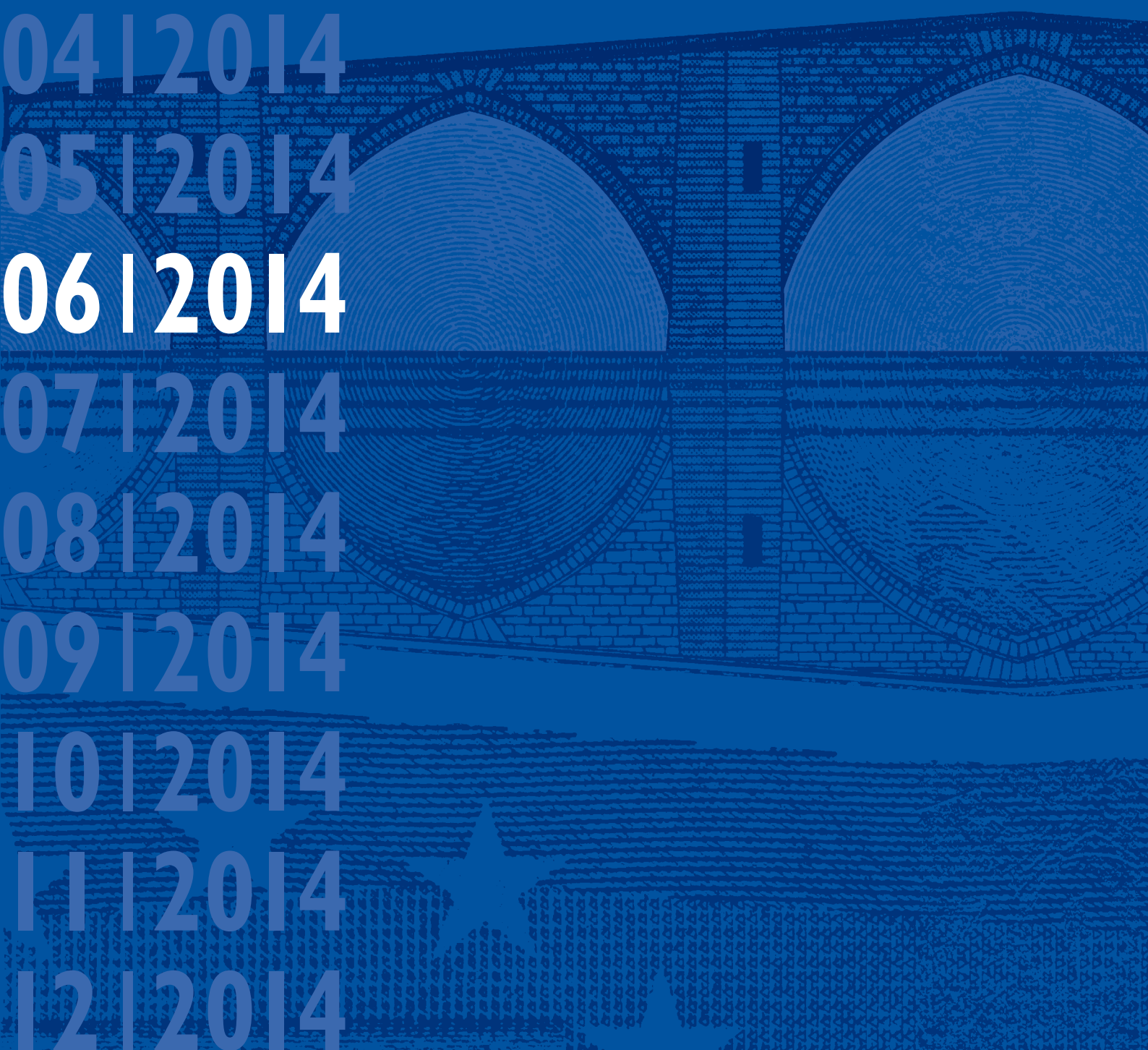
09 | 2014

10 | 2014

11 | 2014

12 | 2014

KUUKAUSIKATSAUS KESÄKUU

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

KUUKAUSIKATSAUS KESÄKUU 2014

Vuonna 2014
kaikkien EKP:n
julkaisujen
kuva-aiheet on
valittu 20 euron
setelistä.

© Euroopan keskuspankki, 2014

Käyntiosoite

Kaiserstrasse 29
D-60311 Frankfurt am Main
Germany

Postiosoite

Postfach 16 03 19
D-60066 Frankfurt am Main
Germany

Puhelinnumero

+49 69 1344 0

Internet

<http://www.ecb.europa.eu>

Faksi

+49 69 1344 6000

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta ja artikkeleita "Euroalueen talousnäkyviä koskevat EKP:n asiantuntijoiden arviot" lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kuukausikatsausta ei ole enää painettu syyskuun 2006 numerosta alkaen suomenkielisenä, vaan se julkaistaan sähköisessä muodossa neljännesvuosittain EKP:n ja SP:n verkkosivuilla. Suomen Pankin verkkosivuilla on maksuton palvelu, jonka kautta voi tilata sähköisiä julkaisuja Suomen Pankista. Tilaaja saa sähköpostiinsa tiedon tilaamastaan julkaisusta heti sen ilmestyttyä. Julkaisuja voi tilata osoitteessa www.suomenpankki.fi/fi/julkaisut/ > Sähköisten julkaisujen tilaaminen. Mikäli tietojen rekisteröimisessä ilmaantuu ongelmia, voi ottaa yhteyttä osoitteeseen publications@bof.fi. Englanninkielisen Kuukausikatsauksen tilaukset tulee lähettää EKP:hen.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 4.6.2014 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1725-2822 (verkkojulkaisu)

SISÄLLYS

PÄÄKIRJOITUS	5
RAHA- JA REAALITALouden KEHITYS	
1 Talouskehitys euroalueen ulkopuolella	9
2 Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	19
Kehikko 1. Rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen viimeaikainen kehitys toimialoittain	23
Kehikko 2. Euroalueen maksutaseen rahoitustaseen viimeaikainen kehitys	26
Kehikko 3. Likviditeettitilanne ja rahapoliittiset operaatiot 12.2.2013–13.4.2014	35
3 Hinnat ja kustannukset	54
Kehikko 4. Palvelujen ja muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintakehityksen vaikutus YKHI-inflaation viimeaikaiseen laskuun	56
Kehikko 5. Palvelujen ja muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintakehityksen vaikutus YKHI-inflaation viimeaikaiseen laskuun	65
4 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	70
Kehikko 6. Kotitalouksien käytettävissä olevien reaalityulojen viimeaikainen kehitys	71
Kehikko 7. Kyselytietoa pk- ja suuryritysten investointien kehityksestä	77
5 Julkisen talouden kehitys	77
Kehikko 8. Finanssipoliittiset Neuvostot Eu-Maissa	96
ARTIKKELI	
Euroalueen talousnäkyviä koskevat EKP:n asiantuntijoiden arviot (kesäkuu 2014)	101
EUROALUEEN TILASTOT	TI
LIITTEET	
Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet	I
TARGET-maksujärjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer) system	V
Euroopan keskuspankin julkaisuja vuodesta 2009	VII
Sanasto	IX

LYHENTEET

MAAT

BE	Belgia	HU	Unkari
BG	Bulgaria	MT	Malta
CZ	Tšekki	NL	Alankomaat
DK	Tanska	AT	Itävalta
DE	Saksa	PL	Puola
EE	Viro	PT	Portugali
IE	Irlanti	RO	Romania
GR	Kreikka	SI	Slovenia
ES	Espanja	SK	Slovakia
FR	Ranska	FI	Suomi
IT	Italia	SE	Ruotsi
CY	Kypros	UK	Iso-Britannia
LV	Latvia	JP	Japani
LT	Liettua	US	Yhdysvallat
LU	Luxemburg		

MUUT

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EMU	talous- ja rahaliitto
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
HWWI	Hamburgisches WeltWirtschaftsInstitut
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
NACE	Euroopan unionin tilastollinen toimialaluokitus
OECD	Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö
SITC Rev. 4	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (4. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

PÄÄKIRJOITUS

EKP:n neuvosto päätti 5.6.2014 pitämässään kokouksessa hintavakaustehtävänsä mukaisesti rahapolitiittisista toimista, joilla edistetään entisestään kasvua ja luotonantoa reaalityaloudelle. EKP:n ohjauskorkoja laskettiin entisestään, minkä lisäksi päätettiin toteuttaa kohdennettuja pitempiaikaisia rahoitusoperaatioita, valmistella omaisuusvakuudellisten arvopaperien suoria ostoja ja jatkaa operaatioiden toteuttamista kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa kaikki tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. EKP:n neuvosto päätti myös, ettei velkapaperiohjelman likviditeettivaikutusta toistaiseksi enää neutraloida viikoittaisilla hienosäätöoperaatioilla.

Päätösten perustana oli EKP:n neuvoston taloudellinen analyysi, ja niissä on otettu huomioon eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimat kokonaistaloudelliset arviot ja rahatalouden analyysistä saadut tiedot. Toimet edistävät yhdessä inflaatiovauhdin palautumista 2 prosentin tuntumaan. Keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset ovat euroalueella yhä tiukasti EKP:n neuvoston tavoitteen mukaisia (inflaatiovauhti hieman alle kahden prosentin keskipitkällä aikavälillä). EKP:n neuvoston vakaa aikomus on pitää inflaatio-odotukset tavoitteen mukaisina jatkossakin. Inflaationäkymien valossa EKP:n neuvosto odottaa ohjauskorkojen pysyvän nykytasollaan pidemmän aikaa. EKP:n neuvoston 5.6.2014 tekemät päätökset tukevat tätä näkemystä, ja se myös ryhtyy tarvittaessa nopeasti toimiin, joilla rahapolitiikkaa kevennetään entisestään. EKP:n neuvosto on yksimielisesti valmis käyttämään mandaattinsa rajoissa myös epätavanomaisia välineitä, jos uudet toimet ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että hitaan inflaation kausi ei pitkity liikaa.

EKP:n neuvosto päätti 5.6.2014 laskea perusrahoitusoperaatioiden koron 0,1 prosenttiyksiköllä 0,15 prosenttiin ja maksuvalmiusluoton koron 0,35 prosenttiyksiköllä 0,40 prosenttiin. Talletuskorko laskettiin 0,1 prosenttiyksiköllä -0,10 prosenttiin. Koronmuutokset tulivat voimaan 11.6.2014. Negatiivista talletuskorkoa sovelletaan myös vähimmäisvarantovelvoitteen ylittäviin varantotalletuksiin sekä eräisiin muihin talletuksiin eurojärjestelmän keskuspankeissa.

Edistääkseen pankkien luotonantoa (asuntolainoja lukuun ottamatta) euroalueen kotitalouksille ja yrityksille EKP:n neuvosto päätti, että eurojärjestelmä alkaa toteuttaa kohdennettuja pitempiaikaisia rahoitusoperaatioita. Kaikki kohdennetut pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot eräänntyvät vuoden 2018 syyskuussa eli noin neljän vuoden kuluttua. Vastapuolilla on aluksi oikeus saada lainaksi määrä, jonka suuruus on enintään 7 % niiden euroalueen yksityiselle ei-rahoitussektorille myöntämien lainojen (asuntolainoja lukuun ottamatta) kannasta 30.4.2014. Julkiselle sektorille myönnettyjä lainoja ei siis lueta mukaan. Vuoden 2014 syyskuussa ja joulukuussa toteutetaan kohdennetut pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot, joissa pankit voivat saada lainaa yhteensä noin 400 miljardia euroa. Maaliskuun 2015 ja kesäkuun 2016 välisenä aikana kaikki vastapuolet voivat lisäksi lainata eurojärjestelmältä neljännesvuosittain summan, jonka suuruus on enintään kolme kertaa tietyn vertailuarvon ylittävä osa vastapuolen tietyn ajanjakson nettoluotonannosta euroalueen yksityiselle ei-rahoitussektorille (asuntolainoja lukuun ottamatta). Nettoluotonanto on uusien lainojen ja takaisinmaksujen erotus ilman lainojen myynnin, arvopaperistamisen ja arvonalennusten vaikutusta. Kohdennettujen pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden kiinteänä korkona koko operaation ajalta on eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korko lainanottohetkellä lisättyä 0,10 prosenttiyksiköllä. Vastapuolilla on mahdollisuus ryhtyä maksamaan kutakin lainaa takaisin, kun operaatiosta on kulunut kaksi vuotta. Operaatioiden ehtoissa varmistetaan, että varat päätyvät tukemaan reaalityaloutta. Jos jonkin vastapuolen nettoluotonanto reaalityaloudelle ei täyty asetettuja ehtoja, sen on maksettava saamansa lainat takaisin syyskuussa 2016.

EKP:n neuvosto päätti lisäksi, että tilapäisesti vakuudeksi hyväksytyt lainasaamiset säilyttävät vakuuskelpoisuutensa ainakin vuoden 2018 syyskuuhun.

EKP:n neuvosto päätti myös nopeuttaa omaisuusvakuudellisten arvopaperien markkinoilla tehtävien suorien ostojen valmistelua parantaakseen rahapolitiikan välittymismekanismin toimintaa. Eurojärjestelmä voi ostaa yksinkertaisia ja selkeitä omaisuusvakuudellisia arvopapereita, joiden vakuutena on saatavia euroalueen yksityiseltä ei-rahoitussektorilta. Se ottaa huomioon tarvittavat muutokset sääntelyssä ja tekee asiaankuuluvien toimielinten kanssa yhteistyötä niiden eteen.

EKP:n neuvoston vakaana pyrkimyksenä on pitää rahapolitiikka kasvua tukevana ennakoivan viestinnän mukaisesti sekä hillitä heilahteluja rahamarkkinoilla, joten se päätti, että perusrahoitusoperaatiot toteutetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Näin toimitaan niin kauan kuin on tarpeen ja ainakin joulukuussa 2016 päättyvän pitoajanjakson loppuun saakka. Kaikki kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan samoin kiinteäkorkoisina huutokauppoina ja niissä tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti joulukuussa 2016 päättyvän pitoajanjakson loppuun saakka. Näiden kolmen kuukauden rahoitusoperaatioiden kiinteänä korkona käytetään perusrahoitusoperaatioiden keskimääräistä korkoa kulloisenkin operaation ajalta. EKP:n neuvosto päätti myös, ettei velkapaperiohjelman likviditeettivaikutusta toistaiseksi enää neutraloida viikoittaisilla hienosäätöoperaatioilla.

Taloudellisissa analyysissä todettiin, että vuoden ensimmäisellä neljänneksellä euroalueen BKT kasvoi 0,2 % edellisestä neljänneksestä. Talouden hidas elpyminen siis jatkui, joskin kasvu oli hieman odotettua heikompaa. Tuoreimpien kyselytutkimusten perusteella hidaskasvu on jatkunut myös vuoden 2014 toisella neljänneksellä. Kotimainen kysyntä hyötynee jatkossakin muun muassa kasvua tukevasta rahapolitiikasta, julkisen talouden vakauttamisen ja rakenneuudistusten etenemisestä, reaalityulojen kasvusta energian hintojen laskiessa sekä siitä, että rahoitusolojen paranemisen vaikutukset alkavat näkyä reaalitaloudessa. Euroalueen työttömyysaste on kuitenkin edelleen korkea ja käyttämätöntä kapasiteettia on runsaasti, vaikka työmarkkinatilanne on edelleen jonkin verran kohentunut. Lisäksi rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien lainojen kanta supistui vuositasolla myös huhtikuussa, ja vielä tarvittava taseiden sopeutus julkisella ja yksityisellä sektorilla jarruttanee talouden elpymistä jatkossakin.

Näkemyks hitaasta kasvusta välittyi myös eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2014 kokonaistaloudellisista arvioista, joissa euroalueen BKT:n ennakoitaan kasvavan vuositasolla 1,0 % tänä vuonna, 1,7 % vuonna 2015 ja 1,8 % vuonna 2016. Vuoden 2014 kasvuvauhti on arvioitu hitaammaksi ja vuoden 2015 kasvuvauhti nopeammaksi kuin maaliskuisissa EKP:n asiantuntijoiden arvioissa.

Euroalueen talousnäkyymiin liittyvät riskit painottuvat edelleen odotettua heikomman kehityksen suuntaan. Geopoliittiset riskit sekä tilanne kehittyvissä talouksissa ja rahoitusmarkkinaolojen kehitys eri puolilla maailmaa saattavat heikentää taloustilannetta. Talouskehitys voi jäädä ennakoitua hitaammaksi myös siinä tapauksessa, että kotimainen kysyntä ja vienti kehittyvät odotettua heikommin tai rakenneuudistusten toteutus euroalueen maissa jää riittämättömäksi.

Eurostatin alustavan arvion mukaan vuotuinen YKHI-inflaatio oli toukokuussa 0,5 % (huhtikuussa 0,7 %). Inflaatio oli odotettua hitaampaa. EKP:n neuvoston kokouksessa 5.6.2014 käytettävissä olleiden tietojen perusteella vuotuisen YKHI-inflaation odotetaan pysyvän lähikuukaudet hitaana ja nopeutuvan vain verkkaisesti vuosina 2015–2016, mikä puoltaa tehtyjä päätöksiä. Keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset ovat kuitenkin euroalueella yhä tiukasti EKP:n neuvoston tavoit-

teen mukaisia (inflaatiovauhti hieman alle kahden prosentin keskipitkällä aikavälillä). EKP:n neuvoston vakaa aikomus on pitää inflaatio-odotukset tavoitteen mukaisina jatkossakin.

EKP:n neuvoston arvion tukena olivat eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2014 kokonaistaloudelliset arviot. Niissä vuotuisen YKHI-inflaation ennakoitaan olevan 0,7 % tänä vuonna, 1,1 % vuonna 2015 ja 1,4 % vuonna 2016. Vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä vuotuisen YKHI-inflaatiovauhdin arvioidaan olevan 1,5 %. Vuosien 2014, 2015 ja 2016 inflaatiovauhti on arvioitu hitaammaksi kuin maaliskuisissa EKP:n asiantuntijoiden arvioissa. On syytä korostaa, että arviot ovat luonteeltaan ehdollisia ja niiden taustalla on joukko teknisiä oletuksia esimerkiksi valuuttakurssien ja öljyn hinnan kehityksestä. Pitkä arviointijakso lisää arvioihin liittyvää epävarmuutta.

EKP:n neuvoston näkemyksen mukaan sekä odotettua nopeamman että odotettua hitaamman hintakehityksen riskit ovat vähäisiä, ja ne ovat jokseenkin tasapainossa keskipitkällä aikavälillä. Geopoliittisten riskien ja valuuttakurssikehityksen mahdollisia vaikutuksia seurataan tarkasti.

Rahatalouden analyysissä todettiin myös huhtikuun tietojen viittaavan siihen, että lavean raha-aggregaatin (M3) trendikasvu on yhä vaimeaa. M3:n vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen ja oli huhtikuussa 0,8 % (maaliskuussa 1,0 %). Suppean raha-aggregaatin M1:n kasvu hidastui huhtikuussa 5,2 prosenttiin (maaliskuussa 5,6 %). Aivan viime aikoina M3:n vuotuisesta kasvusta on tukenut pääasiassa rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten kasvu, joka johtuu osaksi siitä, että kansainväliset sijoittajat ovat edelleen lisänneet sijoituksiaan euroalueen omaisuuseriin.

Yrityslainakanta supistui (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) huhtikuussa vuositasolla 2,7 % (maaliskuussa 3,1 %). Yrityslainakannan heikko kehitys johtuu edelleen luottoriskeistä, jatkuvasta taseiden sopeuttamisesta rahoitussektorilla ja muualla taloudessa sekä siitä, että taloussuhdanteen muutokset näkyvät yrityslainojen kehityksessä viiveellä. Kotitalouksien lainakan- nan vuotuinen kehitys (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) jatkui huhtikuussa 2014 jokseenkin samankaltaisena kuin jo vuoden 2013 alusta lähtien, eli lainakanta kasvoi 0,4 %.

EKP:n neuvosto siis päätti taloudellisen ja rahatalouden analyysin perusteella rahapoliittisista toimista, joilla edistetään entisestään kasvua ja luotonantoa reaalityaloudelle.

Euroalueen päätöksentekijöiltä ja pankeilta tarvitaan lisätoimia talouden elpymisen vahvistamiseksi. Kun luotonannon kasvu on heikkoa, meneillään olevan pankkien taseiden kattavan arvioinnin merkitys korostuu. Pankkien tulisi hyödyntää arviointi pääomarakenteensa ja vakavaraisuutensa vahvistamiseksi. Näin voidaan poistaa mahdollisia luoton tarjonnan rajoitteita, jotka voisivat vaarantaa talouden elpymisen. Euroalueen päätöksentekijöiden tulisi viedä läpi finanssipoliittisia toimia ja rakenneuudistuksia.

Finanssipolitiikan saralla julkisen talouden tervehtyttäminen on eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2014 arvioiden mukaan yhä edennyt. Euroalueen julkisen talouden alijäämäsuhteen arvioidaan supistuvan hitaasti ja olevan 2,5 % tänä vuonna, 2,3 % vuonna 2015 ja 1,9 % vuonna 2016. Vuonna 2013 alijäämäsuhte oli 3,0 %. BKT:hen suhteutetun julkisen velan arvioidaan olevan suurimmillaan tänä vuonna 93,4 % ja alkavan sitten supistua. Velkasuhteen arvioidaan olevan noin 91 % vuonna 2016. Rakenneuudistusten toteuttamisessa on edistytty merkittävästi, minkä pitäisi parantaa kilpailukykyä ja maiden työ- ja hyödykemarkkinoiden sopeutumiskykyä. Edistys on kuitenkin ollut epätasaista, ja tehtävää on vielä paljon. EKP:n neuvosto on tutustunut finanssi- ja rakennepolitiikkaa koskeviin Euroopan komission suosituksiin, jotka julkaistiin 2.6.2014 ja joissa maita kehoitetaan jat-

kamaan julkisen talouden ja makrotalouden epätasapainon pienentämistä. EU:n neuvostolle annetut suositukset neljän euroalueen maan liiallisia alijäämiä koskevien menettelyjen kumoamisesta osoittavat, että julkisen talouden tervehdyttäminen on jatkuvasti edennyt. Euroalueen maiden on silti pidettävä kiinni julkisen talouden vakauttamisessa saavutetusta edistyksestä. Euroalueen makrotalouden seurantajärjestelmän kattavan ja johdonmukaisen toimeenpanon ja maissa tarvittavien poliittisten toimien avulla voidaan kohentaa kasvupotentiaalia, parantaa euroalueen kykyä selviytyä häiriöistä ja helpottaa uusien työpaikkojen syntymistä.

Kuukausikatsauksen tämänkertaisessa numerossa on vakioartikkelin lisäksi artikkeli ”Euroalueen talousnäkymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot (kesäkuu 2014)”.

I TALOUSKEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

Globaalin talouden vähittäinen elpyminen jatkuu, vaikka kasvuvauhti hidastui hieman vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä lähinnä Yhdysvaltoihin ja Kiinaan vaikuttavien tilapäisten tekijöiden vuoksi. Samalla, kun näistä tekijöistä johtuvat kielteiset vaikutukset asteittain häviävät, maailmantalouden toimeliaisuuden odotetaan jatkossa vilkastuvan sekä kehittyneiden että kehittyvien markkinatalouksien tukemana. Trendit osoittavat kuitenkin edelleen kasvudynamiikan painopisteen olevan siirtymässä kehittyneiden talouksien suuntaan samalla, kun maailmanlaajuinen elpyminen pysyy yleisesti maltillisena. Maailmankaupan kasvu on toimeliaisuuden hiipumisen myötä vuoden alusta alkaen heikentynyt. Yleinen inflaatiokasvu nopeutui hieman vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Inflaatio on kuitenkin edelleen hidasta energian vähäisen hinnannousun ja talouden ylikapasiteetin vuoksi

I.1 MAAILMANTALOUDEN JA KAUPAN KEHITYS

Maailmantalouden toimeliaisuus elpyy edelleen vähitellen, vaikka elpyminen hidastui hieman vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä. BKT:n kasvua vuoden ensimmäisellä neljänneksellä koskevat alustavat arviot osoittavat taloudellisen toimeliaisuuden lisääntyneen euroalueeseen kuulumattomissa G20-maissa vuosineljänneksellä 0,7 %. Kasvuvauhti on hieman hitaampi kuin vuoden 2013 jälkipuoliskolla, mutta kehityksessä oli edelleen maiden välisiä eroja (ks. taulukko 1). Tilapäiset tekijät, kuten poikkeuksellisen kylmä talvi Yhdysvalloissa ja raskaan teollisuuden laitosten sulkemiset Kiinassa ilman saastumisen vähentämiseksi, jarruttivat kyseisissä maissa kulutusta ja investointeja. Samaan aikaan Japanissa kulutusveron nousu 1.4.2014 aikaisti kulutuskysyntää ja nopeutti BKT:n kasvua vuoden alkuneljänneksellä. Isossa-Britanniassa taloudellinen toimeliaisuus on pysynyt runsaan kotimaisen kysynnän ansiosta vahvana. Venäjän ja Ukrainan väliset geopoliittiset jännitteet taas ovat heikentäneet alueen lyhyen aikavälin kasvunäkymiä ja aiheuttaneet huolta mahdollisista laajemmista heijastusvaikutuksista maailmantalouteen siinä tapauksessa, että jännitteet lisääntyvät (ks. tämän Kuukausikatsauksen artikkelin kehikko 3).

Tuoret luottamusindikaattorit viittaavat maailmantalouden näkymien kohenemiseen loppuvuoden aikana samalla, kun kasvuvauhti edelleen vaihtelee alueittain Kasvun voimistuessa kehittyneissä talouksissa luottamuksen lisääntymisen, yksityisen sektorin korjaantuneiden taseiden ja elvyttävien

Taulukko 1. BKT:n määrän kasvu tietyissä talouksissa

	Vuotuinen kasvuvauhti					Neljännesvuosikasvuvauhti		
	2011	2012	2013 III	2014 IV	2014 I	2013 III	2013 IV	2014 I
G20 ¹⁾	2,9	2,8	3,1	3,3	3,4	1,0	0,8	0,6
G20 (pl. euroalue) ¹⁾	3,6	3,4	3,8	3,9	3,9	1,2	0,9	0,7
Yhdysvallat	2,8	1,9	2,0	2,6	2,0	1,0	0,7	-0,2
Japani	1,4	1,6	2,5	2,5	2,7	0,3	0,1	1,5
Iso-Britannia	0,3	1,7	1,8	2,7	3,1	0,8	0,7	0,8
Tanska	-0,4	0,4	0,9	0,5	1,5	0,3	-0,5	0,9
Ruotsi	1,3	1,6	0,6	3,0	1,8	0,3	1,6	-0,1
Sveitsi	1,0	2,0	2,1	1,9	1,7	0,5	0,2	0,5
Brasilia	1,0	2,5	2,4	2,2	1,9	-0,3	0,4	0,2
Kiina	7,7	7,7	7,8	7,7	7,4	2,3	1,7	1,4
Intia	4,9	4,7	5,2	4,4	6,1	2,0	1,2	2,0
Venäjä	3,4	1,3	1,3	2,0	0,9	0,6	0,9	-
Turkki	2,1	4,0	4,3	4,4	-	0,8	0,5	-
Puola	2,1	1,6	2,0	2,5	3,5	0,8	0,7	1,1
Tšekki	-0,9	-0,9	-1,0	1,1	2,5	0,4	1,5	0,4
Unkari	-1,7	1,2	1,8	2,9	3,2	1,1	0,7	1,1

Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat, OECD ja EKP:n laskelmat.

1) Vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen luvut on arvioitu tuoreimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella.

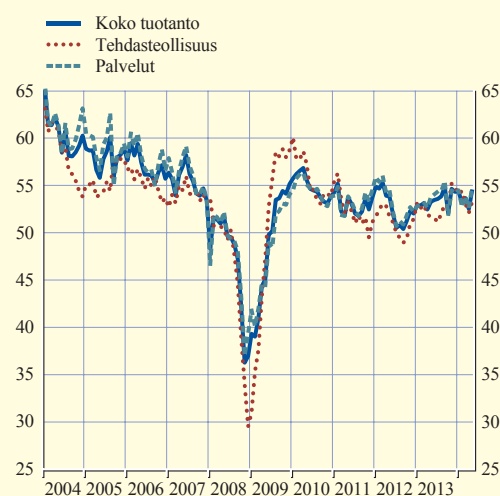
2) Vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen kausivaihtelusta puhdistettuja lukuja ei ole käytettävissä Venäjän osalta.

politiikkojen myötä, kehittyvien talouksien näkymät pysyvät varsin maltillisina. Niissä toimeliaisuutta heikentävät kotimaisen kysynnän supistuminen, rahoitustilanteen tiukentuminen ja joissakin talouksissa pääomavirtojen kääntyminen negatiivisiksi sekä poliittiset epävarmuustekijät. Kansainvälinen rahoitustilanne on pysynyt enimmäkseen vakaana ja sen pitäisi edelleen tukea elpymistä. Euroalueen ulkopuolista koko teollisuustuotantoa kuvaava ostopääallikköiden indeksi (PMI) nousi toukokuussa, kun Yhdysvaltojen ja Japanin indeksit kohenivat merkittävästi. Tämä johtuu osittain edellä mainittujen Yhdysvaltojen taloudellista toimeliaisuutta heikentäneiden tilapäisten häiriöiden hälvenemisestä, mikä viittaa koko maailmantalouden kasvun nopeutumiseen vuoden toisella neljänneksellä (ks. kuvio 1). Samalla OECD-maiden maaliskuussa 2014 julkaistu ennakoiva yhdistelmäindikaattori ja Ifo World Economic Climate Indicator -kyselyindeksi vuoden 2014 toiselta neljännekseltä tukevat näkemystä, jonka mukaan maailmantalouden elpyminen jatkuu hyvin vähittäisenä ja epätasaisena (ks. kuvio 2).

Maailmankauppa piristyi vuoden 2013 jälkipuoliskolla mutta laantui jälleen vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä yleisen toimeliaisuuden hidastuessa. CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis -tutkimuslaitoksen mukaan maailmanlaajuinen tavaroiden tuonti hidastui vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä hieman edellisestä neljänneksestä (-0,1 %), jolloin se oli kasvanut 1,3 %. Tämä alittaa selvästi pitkän aikavälin keskimääräiset kasvuluvut. Talouskasvun hidastuminen vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ja joulukuussa 2013 alkanut maailmankaupan kasvun heikkeneminen koskivat ennen kaikkea kehittyviä markkinatalouksia. Ne johtuivat huomattavista laskusuuntauksista sekä Aasiassa että Keski- ja Itä-Euroopassa. Kehittyneiden talouksien osalta Yhdysvaltojen kasvun hidastumista tasoitti Japanin tuonnin merkittävä kasvu, mikä johtui mahdollisesti aikaistetusta kulutuskysynnästä ennen 1.4. voimaan tullutta liikevaihtoveron korotusta. Tehdasteollisuuden uusia vientitilauksia kuvaava yleinen PMI-indeksi elpyi kuitenkin toukokuussa 2014, mikä osoittaa jonkinasteisesta maailmankaupan vakaantumisesta toisella vuosineljänneksellä.

Kuvio 1. Koko tuotantoa koskeva ostopääallikköiden indeksi (pl. euroalue)

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, kuukausihavaintoja)

Lähde: Markit.

Kuvio 2. Ennakoiva yhdistelmäindikaattori ja teollisuustuotanto

(vasen asteikko: normalisoitu indeksin keskiarvo = 100; oikea asteikko: kolmen kuukauden prosenttimuutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta)

Lähteet: OECD ja EKP:n laskelmat.

Huom. Yhdistelmäindikaattori viittaa OECD-maihin sekä Brasiliaan, Kiinaan, Intiaan, Indonesiaan, Venäjään ja Etelä-Afrikkaan. Vaaka-suora viiva 100:n kohdalla kuvaa talouskehityksen trendiä. Teollisuustuotanto käsittää saman otoksen Indonesiaa lukuun ottamatta.

Taulukko 2. Hintakehitys tietyissä talouksissa

(vuotuinen prosenttimuutos)								
	2012	2013	2013 Joulu	2014 Tammi	2014 Helmi	2014 Maalis	2014 Huhti	2014 Touko
OECD	2,3	1,6	1,6	1,7	1,4	1,6	2,0	-
Yhdysvallat	2,1	1,5	1,5	1,6	1,1	1,5	2,0	-
Japani	0,0	0,4	1,6	1,4	1,5	1,6	3,4	-
Iso-Britannia	2,8	2,6	2,0	1,9	1,7	1,6	1,8	-
Tanska	2,4	0,5	0,4	0,8	0,3	0,2	0,5	-
Ruotsi	0,9	0,4	0,4	0,2	0,1	-0,4	0,3	-
Sveitsi	-0,7	-0,2	0,1	0,1	-0,1	-0,1	0,2	-
Brasilia	5,4	6,2	5,9	5,6	5,7	6,2	6,3	-
Kiina	2,6	2,6	2,5	2,5	2,0	2,4	1,8	-
Intia	9,7	10,1	9,9	8,8	8,0	8,3	8,6	-
Venäjä	5,1	6,8	6,5	6,0	6,2	6,9	7,3	7,6
Turkki	8,9	7,5	7,4	7,8	7,9	8,4	9,4	9,7
Puola	3,7	0,8	0,6	0,6	0,7	0,6	0,3	-
Tšekki	3,5	1,4	1,5	0,3	0,3	0,3	0,2	-
Unkari	5,7	1,7	0,6	0,8	0,3	0,2	-0,2	-
Lisätieto: OECD, ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja	1,8	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	2,0	-

Lähteet: OECD, kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kesäkuussa 2014 laadittujen eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudellisten arvioiden mukaan (katso tämän Kuukausikatsauksen artikkeli) maailmanlaajuisen taloudellisen toimeliaisuuden odotetaan vähitellen vahvistuvan ennusteen kattamana ajanjaksona, vaikka elpymisvauhti pysyy todennäköisesti vaatimattomana. Kehittyneiden talouksien pitäisi hyötyä haitallisten tekijöiden hiipumisesta, kun yksityisen sektorin velkaantuneisuuden vähentämisen ja finanssipoliittisten vakautustoimien poistuminen parantaa luottamusta ja tukee kotimaista kysyntää samalla, kun työmarkkinatilanne vähitellen kohenee. Kehittyneistä talouksista peräisin olevan ulkomaisen kysynnän vahvistumisen pitäisi tukea kehittyvien markkinatalouksien vientiä. Tämä poistaa osaltaan kasvua jarruttavia tekijöitä, joita ovat rakenteelliset esteet, mahdolliset talouden tasapainotustarpeet ja varautuminen Yhdysvaltain rahapolitiikan mahdolliseen normalisoitumiseen. Kaiken kaikkiaan maailmantalouden kasvunäkymät ovat hieman heikentyneet maaliskuun 2014 ennusteista lyhyellä aikavälillä, mutta siitä eteenpäin ne pysyvät ennallaan.

Globaalit kehitysnäkymät painottuvat kuitenkin kasvun hidastumisen suuntaan. Geopoliittiset riskit ja kehittyvien markkinatalouksien sekä globaalien rahoitusmarkkinoiden tapahtumat voivat vaikuttaa taloustilanteeseen kielteisesti.

1.2 MAAILMANLAAJUINEN HINTAKEHITYS

Maailmanlaajuinen inflaatio on historiallisiin keskiarvoihin verrattuna edelleen hidasta, mikä johtuu maltillisesta energian hinnannoususta ja runsaasta globaalien talouden ylikapasiteetista. Yleinen kuluttajahintainflaatio hidastui OECD-maissa vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä, mutta nopeutui hieman vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä. Nopeutuminen jatkui toisen vuosineljänneksen alussa, ja huhtikuussa OECD-alueen yleinen kuluttajahintainflaatio oli hintojen nousua kaikissa erissä vuositasona 2,0 %, kun se oli maaliskuussa ollut 1,6 %. Myös ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu OECD-maiden vuotuinen inflaatiovauhti kiihtyi huhtikuussa 2,0 prosenttiin. Inflaatio nopeutui selvästi useimmissa kehittyneissä ja kehittyvissä markkinatalouksissa. Selkeimmän poikkeuksen tästä kehityksestä muodosti kuitenkin Kiina (ks. taulukko 2). Jatkossa yleisen inflaatiovauhdin odotetaan jäävän maltilliseksi etenkin kehittyneissä talouksissa, kun raaka-aineiden

hintakehitys on maltillista ja käyttämätöntä kapasiteettia on edelleen runsaasti. Vaikka kokonaisinflaatio alittaa nyt keskuspankin asettamat tavoitteet, inflaatio-odotukset ovat useimmissa kehittyneissä talouksissa kyselytulosten ja rahoitusmarkkinaindikaattoreiden mukaan keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä pysyneet vakaina.

Yleiset inflaationäkymät ovat voimakkaasti sidoksissa raaka-aineiden ja ennen kaikkea energian hintakehitykseen. Brent-raakaöljyn hinta on viime kuukaudet pysynyt varsin vakaana noin 106–111 Yhdysvaltain dollarissa barrelilta (ks. kuvio 3). Kesäkuun 4. päivänä raakaöljyn (Brent) barrelihinta oli 109 Yhdysvaltain dollaria, eli noin 7 % korkeampi kuin vuosi sitten. Brent-raakaöljyn hinnan pysyminen vakaana johtuu öljyn kysynnän ja tarjonnan välisestä suhteesta. Öljyn globaalin kysynnän kasvu on Kansainvälisen energiajärjestön IEA:n mukaan vähäistä, mikä johtuu maailmantalouden kasvun hitaudesta. Samalla poliittiset ristiriidat ja tekniset kysymykset heikentävät edelleen öljyntuotantoa sekä OPEC-maissa että muissa öljyntuottajamaissa, vaikka maailmanlaajuinen tarjonta elpyikin huhtikuussa maaliskuun vaatimattomalta tasolta. Keskipitkällä aikavälillä markkinaosapuolet odottavat öljyn hinnan hieman laskevan, ja Brent-raakaöljyn joulukuun 2015 futuurihinta on 101 Yhdysvaltain dollaria barrelilta.

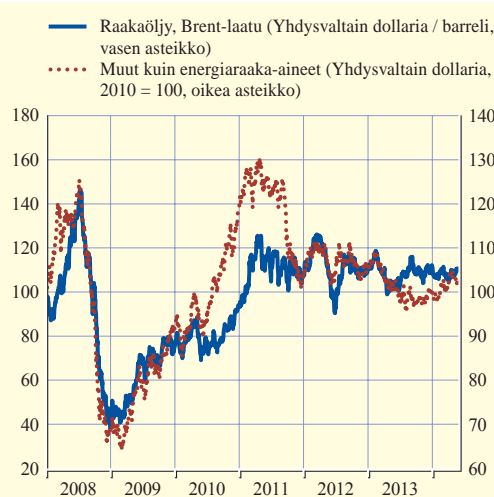
Toukokuussa muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat keskimäärin laskivat, mikä johtui lähinnä elintarvikkeiden hintojen laskusta. Entistä suotuisammiksi muuttuneista sääolosuhteista johtuva etenkin vehnän ja kahvin halpeneminen tasoitti osan huhtikuuisista elintarvikkeiden hinnannousuista. Kaiken kaikkiaan muiden raaka-aineiden kuin energian hintaindeksi (Yhdysvaltain dollareissa laskettuna) on nyt noin 1,3 % korkeampi kuin vuosi sitten.

1.3 TALOUSKEHITYS JOISSAKIN TALOUKSISSA

YHDYSVALLAT

Yhdysvalloissa BKT:n määrä supistui vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä, vaikka toimeliaisuus oli vuoden 2013 jälkipuoliskolla lisääntynyt. Tämä oli kolmeen vuoteen ensimmäinen negatiivinen vuosineljänneskasvu. Syynä olivat suureksi osaksi poikkeuksellisen vaikeat sääolosuhteet, jotka heikensivät taloudellista toimeliaisuutta (ks. taulukko 1). US Bureau of Economic Analysis -taloustutkimuslaitoksen toisen arvion mukaan BKT:n määrä supistui vuositasolle korotettuna 1,0 % (vuosineljännessasolla -0,2 %), kun se oli vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä kasvanut 2,6 % (vuosineljännessasolla 0,7 %). BKT:n kasvuvauhtia tarkistettiin ensimmäisen arvion 0,1 prosentin kasvua pienemmäksi, mikä johtui varastojen ja nettoviennin arvioitua suuremmasta kielteisestä vaikutuksesta. Sitä tasoitti osittain yksityisten kiinteiden investointien aiempia arvioita vähäisempi supistuminen. BKT:n kasvuvauhdin hidastuminen vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna johtui pääasiassa varastojen lisääntymisen ja viennin supistumisen sekä yksityisten kiinteiden investointien vähenemisen negatiivisista vaikutuksista. Myönteistä oli, että henkilökohtainen kulutuskysyntä pysyi suhteellisen vahvana ja julkinen kulutus supistui hitaammin kuin edellisellä neljänneksellä.

Kuvio 3. Raaka-ainemarkkinoiden kehitys pääpiirteittäin

Lähteet: Bloomberg ja HWWI.

Toiselta vuosineljännekseltä käytettävissä olevat tunnusluvut vahvistavat kasvun nopeutuneen. Yksityisen kulutuksen odotetaan jatkuvan vahvana, mitä osoittavat myös vähittäiskaupan voimakas kasvu ja kuluttajien luottamuksen koheneminen. Myös jatkuvasti elpyvä työmarkkinatilanne tukee yksityistä kulutusta lyhyellä aikavälillä. Tarjontapuolella teollisuustuotannon ja tehtaiden saamien tilausten viimeaikainen lisääntyminen viittaavat myös toimeliaisuuden lisääntymiseen toisella vuosineljänneksellä, kuten toukokuussa yrityksille tehtyjen kyselyiden tulokset osoittavat. Toisaalta asuntoinvestointeihin liittyvät riskit näyttävät lisääntyneen. Tämä ilmenee joidenkin asuntomarkkinaindikaattoreiden jatkuvasta heikkoudesta, vaikka viime aikoina on havaittu merkkejä laskusuuntauksen pysähtymisestä. Esimerkiksi kiinnelainojen luottoehdot ovat edelleen tiukat. Myös asunnonrakennusprojektien aloittamiset ja asuntojen myynnit, jotka osoittivat huhtikuussa elpymisen merkkejä, ovat viime kuukausina hidastuneet. Vuoden jälkipuoliskolla elpymisen odotetaan kiihtyvän, kun finanssipolitiikan kiristystoimet hellittävät, rahoitusolot tukevat myönteistä kehitystä, rahapolitiikka jatkuu elvyttävänä ja asunto- sekä työmarkkinat kohenevat asteittain. Lisäksi kotitalouksien velkaantumisen vähentämistoimien kasvua hidastavien vaikutusten heikkenemisen ja kotitalouksien varallisuuden lisääntymisen pitäisi tukea yksityisen kulutuksen elpymistä.

Huhtikuussa 2014 vuotuinen kuluttajahintainflaatio nopeutui 2,0 prosenttiin maaliskuun 1,5 prosentista, mikä johtui pääasiassa energian hintojen noususta ja elintarvikkeiden hinnannousun jatkumisesta. Huhtikuussa ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu vuotuinen inflaatio kiihtyi 1,8 prosenttiin maaliskuun 1,7 prosentista. Vaikka vuotuinen kuluttajahintainflaatio nopeutui huhtikuussa selvästi, nousuun vaikuttivat energiaerän osalta vuositasolla vahvat vertailuajankohdan vaikutukset, joiden odotetaan hälvenevän lähikuukausina. Jatkossa runsaan käyttämättömän kapasiteetin odotetaan pitävän taustalla vaikuttavat hintapaineet kurissa.

Talousnäkymien yleisen kohenemisen vuoksi Yhdysvaltain keskuspankin avomarkkinakomitea (FOMC) päätti 30.4.2014 pitämässään kokouksessa supistaa arvopapereiden osto-ohjelmaansa vielä 10 miljardilla Yhdysvaltain dollarilla toukokuusta alkaen 45 miljardiin dollariin kuukaudessa. Supistuksesta puolet koskee kiinteistövakuudellisia velkapapereita (25 miljardista Yhdysvaltain dollarista 20 miljardiin) ja toinen puoli pitkäaikaisia valtion joukkolainoja (30 miljardista dollarista 25 miljardiin). FOMC vahvisti, että päättäessään, kuinka kauan se pitää federal funds -koron tavoitevaihteluvälin 0–¼ prosentissa, se ”ottaa huomioon monenlaisia tietoja, mukaan lukien tiedot työmarkkinatilanteesta, inflaatiopaineita ja inflaatio-odotuksia kuvaavat tunnusluvut sekä rahoitustilanteen kehitystä koskevat luvut”.

JAPANI

Taloudellisen toimeliaisuuden hidastuminen vuoden 2013 jälkipuoliskolla kääntyi nousuun vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä, kun hallituslähteiden ensimmäisten alustavien arvioiden mukaan BKT kasvoi 1,5 %. Tämä nopeutumismuutos ylitti markkinoiden odotukset. Sitä vauhditti yksityinen kulutus, kun kulutusta aikaistettiin ennen 1.4. voimaan tulevaa kulutusveron nostoa. Myös tuonti ja vienti kasvoivat merkittävästi, kun vuosineljänneksen tuonti kasvoi 6,3 % ja vienti 6,0 %. Tosin niiden kirjaamistapaa uudistettiin samaan aikaan. Myös osa tuonin lisääntymisestä johtui kuitenkin yksityisen kulutuksen aikaistumisesta tulossa olleen kulutusveron korotuksen vuoksi. BKT:n kasvua ensimmäisellä vuosineljänneksellä odotetaan seuraavan tuotannon supistuminen toisella vuosineljänneksellä, kun yksityisen kulutuksen palaaminen tasapainoon vähentää sitä. Uusimmat tilastotiedot ja kyselytulokset vastaavat näitä odotuksia. Huhtikuussa vähittäiskauppa hidastui voimakkaasti vuositasolla 4,4 %. Vaikka tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi nousi hieman toukokuussa, se alittaa selvästi edellisten kahden kuukauden vahvan tason. Paluuta vaatimattomamman kasvun tasolle odotetaan vuoden 2014 toisella puoliskolla.

Vuotuinen kuluttajahintainflaatio kiihtyi huhtikuussa voimakkaasti 3,4 prosenttiin maaliskuun 1,6 prosentista samalla, kun ilman elintarvikkeiden, juomien ja energian hintoja laskettu kuluttajahinta-

indeksi nousi 1,6 prosenttiyksikköä 2,3 prosenttiin. Huhtikuinen inflaation kiihtyminen johtui kulusveron noususta 5 prosentista 8 prosenttiin, joka tuli voimaan 1.4. Japanin keskuspankki arvio, että ottaen huomioon siirtymävaiheen toimet kulusveron siirtyminen kokonaisuudessaan hintoihin kiihdytti huhtikuussa kuluttajahintainflaatiota 1,9 prosenttiyksikköä. Samalla pitkän aikavälin inflaatio-odotukset pysyivät QUICK-kyselyn tulosten perusteella toukokuussa ennallaan 1,5 prosentissa.

Kokouksissaan 21.5.2014 Japanin keskuspankki päätti pitää rahan määrää koskevat tavoitteensa ennallaan.

ISO-BRITANNIA

Ison-Britannian vahva talouskasvu vuonna 2013 on jatkunut vuonna 2014. BKT:n määrä kasvoi vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä edellisestä neljänneksestä 0,8 %. Kasvua on nopeuttanut vahva kotimainen kysyntä, joka puolestaan johtuu työllisyyden parantumisesta, hitaasta inflaatiosta ja investointien vahvasta kasvusta. Monet toimeliaisuutta ja luottamusta kuvaavat indikaattorit ovat jatkaneet kohenemistaan. Tämä viittaa siihen, että kasvu on ollut nopeaa myös vuoden toisella neljänneksellä. Keskipitkällä aikavälillä kuitenkin suhteellisen vähäinen tuottavuuden lisääntyminen ja tarve vähentää julkisen ja yksityisen sektorin velkaantuneisuutta voivat jonkin aikaa haitata tuotannon kasvua. Samalla, kun tuotanto on voimakkaasti kasvanut, myös työmarkkinatilanne on kohentunut ja työttömyysaste on edelleen laskenut. Maaliskuussa 2014 päättyneiden kolmen kuukauden aikana työttömyysaste oli 6,8 %.

Pääsiäisen ajankohtaan liittyvien kausivaikutusten vuoksi vuotuinen kuluttajahintainflaatio nopeutui huhtikuussa 0,2 prosenttiyksiköllä 1,8 prosenttiin, mutta alitti edelleen keskuspankin asettaman 2 prosentin tavoitetasoa. Inflaatiopaineiden odotetaan pysyvän maltillisina vielä jonkin aikaa talouden ylikapasiteetin ja valuutan viimeaikaisesta vahvistumisesta johtuvien viivästyneiden vaikutusten vuoksi. Englannin pankin rahapolitiikan komitea päätti kokouksessaan 5. kesäkuuta 2014 pitää ohjauksensa 0,5 prosentissa ja arvopapereiden osto-ohjelmansa 375 miljardin punnan suuruisena.

MUUT EUROOPAN TALOUDET

Ruotsissa taloudellinen toimeliaisuus heikkeni hieman vuoden 2014 alussa, vuosineljänneksellä lasku oli 0,1 %. Tämä seurasi viime vuoden viimeisen neljänneksen yllättävän nopeaa kasvua. Tanskan taloudellinen toimeliaisuus oli vahvaa vuoden 2014 alussa ja vuosineljänneksen kasvuvauhti oli 0,9 % viime vuoden lopun heikon kasvun jälkeen. Molemmissa maissa kehitys johtui pääasiassa kotimaisesta kysynnästä. Koko vuonna 2014 BKT:n kasvun odotetaan vahvistuvan molemmissa maissa. Hintakehitys on pitänyt viime kuukausien YKHI-inflaatiovauhdin yleisesti maltillisena. Huhtikuussa se oli Tanskassa 0,5 % ja Ruotsissa 0,3 %.

Suurimmissa Keski- ja Itä-Euroopan EU-maissa taloudellinen toimeliaisuus on jatkanut vilkastumistaan. Alustavien tietojen mukaan BKT kasvoi nopeasti vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä Puolassa ja Unkarissa, joissa vuosineljänneksen kasvuvauhti oli 1,1 %. Sen sijaan Tšekissä ja Romaniassa BKT:n määrä pysyi suurin piirtein ennallaan. Talouden elpymisen odotetaan näissä maissa jatkavan vahvistumistaan vuonna 2014 entistä voimakkaammin kotimaisen kysynnän tukeamana. Ottaen huomioon mahdollisista geopolitiisista jännitteistä aiheutuvat riskit tälle alueelle viennin odotetaan kehittyvän hyvin useiden ulkomaisten investointiprojektien ansiosta, joiden odotetaan saavuttavan täyden kapasiteettinsa vuonna 2014. Muutamana viime kuukautena vuotuinen YKHI-inflaatio on jatkanut hidastumistaan suurimmissa Keski- ja Itä-Euroopan maissa, ja useissa maissa saavutetut tasot ovat historiallisen matalia. Inflaatiota ovat hidastaneet elintarvikkeiden ja energian maltillinen hinnannousu, aiemmista välillisten verojen ja hallinnollisesti määräytyvien hintojen nousuista tai viimeaikaisista laskuista johtuvien vertailuajankohdan vaikutusten hälveneminen ja koti-

maisten kustannuspaineiden vähäisyys. Jatkossa inflaation ennakoidaan nopeutuvan hieman, kun tuotantokapeikat lisääntyvät ja tuontitavaroiden hinnat nousevat.

Turkin talouskasvu hidastui edelleen vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä ja saavutti vuosineljännestrasolla 0,5 %. Kasvu pysyi kuitenkin suhteellisen vahvana epäsuotuisammaksi muuttuneesta kotimaisesta ja ulkoisesta rahoitusympäristöstä huolimatta. Vuodelta 2014 käytettävissä olevat talouden tunnusluvut osoittavat toimeliaisuuden laantumisesta rahapolitiikan ja pankkien antolainausehtojen tiukentumisen sekä paikallisten vaalien lähestyessä lisääntyvien poliittisten paineiden vuoksi. Sen sijaan ulkomainen kysyntä on todennäköisesti tukenut tuotannon kasvua vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä. Huolimatta keskuspankin tammikuisesta koronnostosta vuotuinen kuluttajahintainflaatio on entisestään kiihtynyt ja ylittää selvästi keskuspankin asettaman tavoitetason. Tämä johtuu liiran valuuttakurssin heikkenemisen siirtymisestä hintoihin, korkeista inflaatio-odotuksista ja epäsuotuisasta elintarvikkeiden hintakehityksestä.

Venäjällä talouskasvu oli vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä suhteellisen vahvaa, vuosineljännestrasolla 0,9 %. Tätä tuki viennin voimakas kasvu samalla, kun tuonti supistui heikon kotimaisen kysynnän vuoksi. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä Ukrainan kriisin kielteiset vaikutukset ovat saattaneet vaikuttaa merkittävästi toimeliaisuuteen, kun keskuspankin toistuvat politiikan tiukentamistoimet ja valuuttojen kiihtyvä virta ulkomaille nostivat kotitalouksien ja yritysten rahoituskustannuksia. Samalla kasvanut poliittinen riski ja epävarmuus ovat todennäköisesti haitanneet investointi- ja kulutus päätöksiä. Ruplan kurssin merkittävä heikkeneminen vuoden 2013 jälkipuoliskolta alkaen sai inflaation ylittämään keskuspankin asettaman tavoitevaihteluvälin vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä.

KEHITTYVÄ AASIA

Kiinan kasvuvauhdin hidastuminen on jatkunut viime vuoden lopulta alkaen. BKT:n kasvu hidastui vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä vuositasolla 7,4 prosenttiin, kun kasvuvauhti oli ollut edellisellä neljänneksellä 7,7 %. Vuosineljännestrasolla kasvu hidastui 1,4 prosenttiin edellisen neljänneksen 1,7 prosentista tilapäisten tekijöiden ja investointitoiminnan heikkouden vuoksi erityisesti asuntosektorilla. Jatkossa kasvun pitäisi nopeutua kehittyneistä talouksista peräisin olevan ulkomaisen kysynnän vahvistumisen sekä pienten finanssi- ja rahapoliittisten kannustimien ansiosta. Viranomaiset korostivat edelleen sitä, että Kiina oli siirtymässä kohti hitaampaa mutta kestävämpää kasvua ja että kasvuodotusten tulisi vastata tätä kehitystä.

Hintapaineet pysyvät maltillisina, kun vuotuinen kuluttajahintainflaatio vaihtelee edelleen noin 2 prosentin vaiheilla ja tuottajahintainflaatio pysyy selvästi negatiivisena. Luotonannon kasvu hidastuu edelleen etenkin lyhytkestoisten pankkilainojen ja muiden kuin pankkien myöntämien lainojen määrän ollessa vähäinen, mikä viittaa luottojen laadun mahdolliseen paranemiseen. Ulkomaankauppa tasapainottuu vuositasolla aiemmin tänä vuonna tapahtuneet jyrkän pudotuksen jälkeen. Tästä syystä kaupan ylijäämä on jonkin verran lisääntynyt, mutta pysyy historiallisesti tarkasteltuna vähäisenä.

Muissa kehittyvän Aasian talouksissa viime vuoden jälkipuoliskon nousuvaiheen jälkeen kasvu laantui jälleen vuoden 2014 alussa Kiinan kasvun hidastumisen seurannaisvaikutusten vuoksi etenkin niissä Aasian talouksissa, joiden kanssa Kiinalla on läheiset taloudelliset ja rahoitukselliset suhteet. Intian ja muiden kehittyvän talouksien, joissa on toteutettu uudistuksia ja vähennetty tasapainottomuuksia, talousnäkymät ovat kuitenkin kohenemassa. Siksi odotukset talouden elpymisestä ovat edelleen vahvat varsinkin vientivaltaisissa talouksissa, jotka hyötyvät kehittyneiden talouksien kysynnän asteittaisesta lisääntymisestä.

Joitakin talouksia koskevassa lähemmässä tarkastelussa havaitaan, että Intian talouskasvu oli vuonna 2013 kaiken kaikkiaan maltillista, mutta nopeutui vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä menoperusteisesti 1,1 prosenttiin. BKT:n kasvua nopeutti kulutuksen piristyminen samalla, kun myös vienti on pysynyt vahvana, mikä johtuu kilpailukyvyn paranemisesta ja kehittyvien talouksien kysynnän lisääntymisestä. Samanaikaisesti tuonti oli vähäistä kullan tuonnille asetettujen rajoitusten vuoksi, mikä paransi huomattavasti vaihtotasetta. Hinnat laskivat kaiken kaikkiaan suhteellisen nopeasti vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä, mutta elintarvikkeiden hinnannousu ja toimeliaisuuden lisääntyminen ovat mahdollisesti aiheuttaneet hintojen nousupaineita. Indonesian talous kasvoi vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä 1,0 %, eli huomattavasti vähemmän kuin edellisellä vuosineljänneksenä, jolloin kasvuvauhti oli 1,5 %. Tämä kasvun hidastuminen johtui lähinnä viennin ja kotimaisen kysynnän heikkenemisestä, kun 175 peruspisteen korkojen nosto vuoden 2013 aikana alkoi vaikuttaa investointeihin. Öljyn hinnan aleneminen ja heikko kysyntä hidastivat edelleen kuluttajahintainflaatiota, joka oli huhtikuussa 7,3 %. Se ylittää kuitenkin yhä selvästi inflaation tavoitevaihteluvälin (3,5–5,5 %). Koreassa voimakas investointitoiminta ja vahva vienti tukivat edelleen BKT:tä, joka kasvoi vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä 0,9 %. Kasvun voimistuminen nopeuttaa inflaatiota, joka saavutti huhtikuussa 2014 1,5 %, mutta alitti edelleen Korean keskuspankin asettaman 2–4 prosentin tavoitevaihteluvälin.

LÄHI-ITÄ JA AFRIKKA

Kasvu vaihteli Lähi-idän maissa edelleen vuoden 2013 lopulla ja vuoden 2014 alussa. Öljynviejämaissa taloudellinen toimeliaisuus kasvoi edelleen voimakkaasti, kun taas arabikevään vaikutusten alaisissa alueen osissa tuotantoa heikensivät itsepintaisesti jatkuvat poliittiset jännitteet ja yhteiskunnallinen levottomuus. Tämä lykkäsi kasvua kiihdyttävien politiikkojen täytäntöönpanoa ja haittasi yksityisen kulutuksen nopeaa elpymistä. Saharan eteläpuolisessa Afrikassa kasvu oli edelleen vahvaa. Sitä tukivat toimeliaisuuden vaatimaton piristyminen Nigeriassa ja Etelä-Afrikassa sekä meneillään olevat investoinnit infrastruktuuriin ja kaivannaisteollisuuteen.

LATINALAINEN AMERIKKA

Latinalaisessa Amerikassa taloudellinen toimeliaisuus piristyi jonkin verran vuoden 2013 loppua kohti, mutta pysyi laimeana vuoden 2014 muutamana ensimmäisenä kuukautena. Alueen tärkeimpien talouksien välillä vallitsi suuria eroja. Tarjontapuolesta johtuvat rajoitukset ja vähäiset mahdollisuudet toteuttaa suhdannevaihteluja tasoittavia politiikkoja korkean inflaation vallitessa jarruttavat tuotantoa Brasiliassa. Argentiinassa taas kasvavat kotimaisen tasapainottomuustekijät ja valuuttakurssiin kohdistuvat paineet heikentävät luottamusta ja talouskasvua. Sen sijaan Meksikossa taloudellista toimeliaisuutta hyödyttävät ulkoisen kysynnän piristyminen etenkin Yhdysvalloista ja julkisen kulutuksen normalisoituminen samalla, kun kysyntää edellisenä vuonna heikentäneet siirtymäkauden vaikutukset hälvenevät edelleen. Kasvun odotetaan asteittain nopeutuvan vuonna 2014 maailmanlaajuisen kysynnän kohenemisen ansiosta, vaikka kasvuvauhti jäänee historiallisia trendejä hitaammaksi.

Brasiliassa BKT:n vuosineljänneksen kasvun hidastui vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 prosenttiin edellisten kolmen kuukauden 0,4 prosentista. Hidastuminen johtui kotimaisen kysynnän vähenemisestä ja nettoviennin negatiivisesta vaikutuksesta, minkä huomattava varastojen kertyminen osittain korvasi. Vaatimattomista kasvuluvuista huolimatta inflaatiopaineet ovat viime kuukausina jälleen lisääntyneet. Tämä johtuu osittain Brasilian eteläosan kuivuuden aiheuttamista suurista elintarvikkeiden tarjontaan kohdistuneista vaikeuksista satojen heikkenemisen vuoksi, mikä nosti elintarvikkeiden hintoja. Tämä seikka ja korkeat inflaatio-odotukset saivat keskuspankin nostamaan huhtikuussa edelleen ohjauskorkoaan 25 peruspisteellä 11 prosenttiin. Toukokuussa keskuspankki päätti kuitenkin lopettaa rahapolitiikan tiukentamisen. Se jätti ennalleen ohjauskoron, jota oli

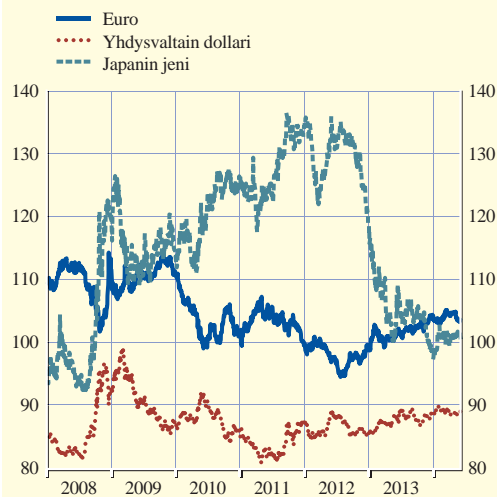
huhtikuusta 2013 alkaen oli nostettu kaikkiaan 375 peruspisteellä. Meksikossa BKT:n vuosineljänneksen kasvu nopeutui vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä 0,3 prosenttiin edellisen neljänneksen 0,1 prosentista. Tarjontapuolella kasvun nopeutuminen johtui toimeliaisuuden pirstumisesta teollisuudessa ja palveluissa, kun taas maatalouden kasvu oli pysähdyksissä. Argentiinassa kasvu hidastui edelleen jyrkästi vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä taloudellista toimeliaisuutta kuvaavan indikaattorin mukaan, joka heikkeni vuosineljänneksellä 0,7 %. Nopea inflaatio heikentää kuluttajien ostovoimaa, ja samalla makrotalouden vakautta lisäävät poliittiset sopeutustoimet ja historiallisen alhainen luottamustaso hidastavat kasvua.

1.4 VALUUTTAKURSSIT

Vuoden 2014 maaliskuun alusta 4. päivään kesäkuuta 2014 euron valuuttakurssi heikkeni hiekan useimpien euroalueen tärkeimpien kauppakumppaneiden valuuttoihin verrattuna. Kun yleiset kurssivaihtelut pysyivät vähäisinä, valuuttakurssin muutokset johtuivat suureksi osaksi tulevaa rahapolitiikkaa koskevien odotusten muutoksista ja euroalueen talousnäkyviä suhteessa muihin suurten talouksien näkyviin koskevien markkinaodotusten kehityksestä. Kesäkuun 4. päivänä euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi suhteessa euroalueen 20 merkittävimmän kauppakumppanimaan valuuttoihin oli 0,6 % heikompi kuin maaliskuun alussa, mutta 2,3 % vahvempi kuin vuotta aiemmin (ks. kuvio 4 ja taulukko 3).

Kuvio 4. Euron, Yhdysvaltain dollarin ja Japanin jenin nimelliset efektiiviset valuuttakurssit

(päivähavainnot, I/1999 = 100)

Lähde: EKP.

Huom. Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi on laskettu euroalueen 20 tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttoja nähden. Yhdysvaltain dollarin ja Japanin jenin nimelliset efektiiviset valuuttakurssit on laskettu Yhdysvaltain ja Japanin 39 tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttoja nähden.

Taulukko 3. Euron valuuttakurssikehitys

(päivähavainnot, kansallinen valuutta euroa kohden, prosenttimuutos)

	Paino 20 maan valuutan efektiivisessä valuuttakurssi- indeksissä	Euron valuuttakurssimuutos 4.6.2014 verrattuna tilanteeseen	
		3.3.2014	4.6.2013
EER-20		-0,6	2,3
Kiinan renminbi	18,7	0,7	6,2
Yhdysvaltain dollari	16,8	-1,0	4,1
Englannin punta	14,8	-1,2	-5,0
Japanin jeni	7,2	0,2	6,5
Sveitsin frangi	6,4	0,6	-1,6
Puolan zloty	6,2	-1,1	-2,2
Tšekin koruna	5,0	0,4	6,5
Ruotsin kruunu	4,7	2,4	5,9
Korean won	3,9	-5,1	-4,8
Unkarin forintti	3,2	-2,3	4,8
Tanskan kruunu	2,6	0,0	0,1
Romanian leu	2,0	-2,5	0,2
Kroatian kuna	0,6	-1,1	0,4

Lähde: EKP.

Huom. Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi on laskettu euroalueen 20 tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttoja nähden (20 maan valuutan efektiivinen valuuttakurssi-indeksi, EER-20).

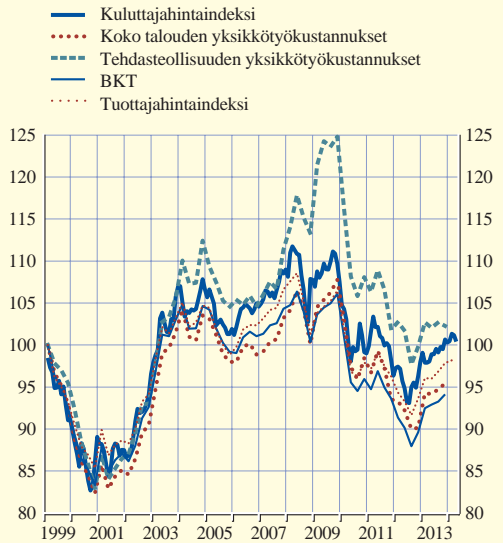
Nimellisen vaihtokurssin vähäiset muutokset kuvastavat euron kahdenvälisten valuuttakurssien suhteellisen vähäistä volatilitteettia ajanjakson aikana. Tarkasteltaessa kahdenvälisiä valuuttakursseja viimeisten kolmen kuukauden ajalta euro on heikentynyt suhteessa Yhdysvaltain dollariin (1,0 %) ja Englannin puntaan (1,2 %), mutta vahvistunut hieman suhteessa Japanin jeniin (0,2 %). Samaan aikaan euro heikkeni myös suhteessa raaka-aineita vievien maiden ja Aasian kehittyvien talouksien valuuttoihin, poikkeuksena kuitenkin Kiinan renminbi, johon nähden euro vahvistui 0,7 %.

Suhteessa euroalueeseen kuulumattomien muiden EU-maiden valuuttoihin euron valuuttakurssi enimmäkseen heikkeni. Se laski suhteessa Romanian leuhun (2,5 %), Unkarin forinttiin (2,3 %), Puolan zlotyyn (1,1 %) ja Kroatian kunnaan (1,1 %). Sen sijaan se vahvistui suhteessa Ruotsin kruunuun (2,4 %) ja hieman suhteessa Tšekin korunaan (0,4 %). ERM II -järjestelmään kuuluvat Liettuan liti ja Tanskan kruunu pysyivät jokseenkin vakaina suhteessa euroon ja vaihtelivat eurokeskuskurssinsa tasolla tai lähellä sitä.

Euroalueen kansainvälistä kustannus- ja hintakilpailukykyä mittaavista indikaattoreista euron reaalin efektiivinen valuuttakurssi oli toukokuussa 2014 noin 2,4 % vahvempi kuin vuotta aiemmin. Indeksi perustuu kuluttajahintojen kehitykseen (ks. kuvio 5). Vahvistuminen johtui euron nimellisen valuuttakurssin samanaikaisesta vahvistumisesta, minkä vaikutuksia euroalueen sen tärkeimpiä kauppakumppaneita hitaampi kuluttajahintainflaatio osittain tasoitti.

Kuvio 5. Euron reaaliset efektiiviset valuuttakurssit

(kuukausi-/neljännesvuosihavaintoja, I/1999 = 100)

Lähde: EKP.

Huom. Euron reaalin efektiivinen valuuttakurssi on laskettu euroalueen 20 tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttaan nähden.

2 RAHATALOUS JA RAHOITUSMARKKINAT

2.1 RAHAN MÄÄRÄ JA RAHALAITOSTEN LUOTOT

Vuoden 2014 ensimmäiseltä neljännekseltä ja huhtikuulta 2014 saatavilla olevat tiedot vahvistavat sen, että rahan määrän ja luottojen trendikasvu on heikkoa. M3:n vuotuinen kasvu maltillistui edelleen, kun rahaa hallussa pitävä sektori haki aiempaa vähemmän likviditeettiä ja siirsi varojaan laveaan raha-aggregaattiin kuulumattomiin parempituotteisiin kohteisiin. Lainananto yksityiselle ei-rahoitussektorille pysyi heikkona vuoden 2014 neljän ensimmäisen kuukauden aikana, sillä kotitalouksille myönnettyjen lainojen kasvu oli vakaata mutta vaimeaa ja yrityksille myönnettyjen lainojen nettolunastukset jatkuivat. Rahalaitoksille kertyneet ulkomaiset nettosaamiset olivat edelleen rahan luomisen tärkein lähde euroalueella vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä mutta kasvoivat huhtikuussa kuukausitasolla vain maltillisesti. Ei ole vahvoja merkkejä siitä, että taseiden supistamistrendi olisi kaiken kaikkiaan alkanut hiipua, sillä rahalaitosten tärkeimmät varallisuuserät supistuivat edelleen vuoden 2014 neljän ensimmäisen kuukauden aikana suurin piirtein samaa vauhtia kuin aiemminkin.

M3:n vuotuinen kasvu maltillistui edelleen maaliskuusta–huhtikuussa 2014 elvyttyään hieman vuoden alussa. M3:n vuotuinen kasvuvauhti hidastui huhtikuussa 0,8 prosenttiin vuoden 2013 viimeisen neljänneksen 1,5 prosentista ja vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen 1,1 prosentista (ks. kuvio 6 ja taulukko 4).

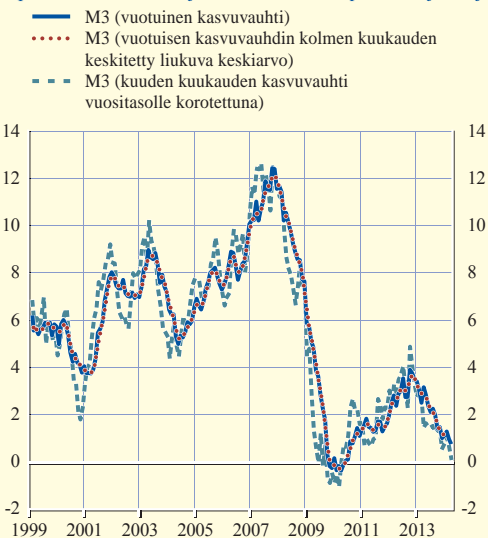
M3:n aivan viimeaikaisessa kehityksessä näkyy edelleen se, että rahaa hallussa pitävä sektori hakee tuottoa ja on aikaisempaa vähemmän kiinnostunut likviditeetistä. Yhtäältä rahaa hallussa pitävä sektori haluaa mieluummin pitää hallussaan erittäin likvidejä yön yli -talletuksia kuin muita lyhytaikaisia talletuksia ja jälkimarkkinakelpoisia instrumentteja (mikä on näkynyt M1:n vahvassa – joskin hidastuvassa – vuotuisessa kasvussa). Toisaalta riski–tuotto -näkökymykset ovat myös saaneet sijoittajat siirtämään osan varoistaan parempituottoisiin ja vähemmän likvideihin M3:een kuulumattomiin instrumentteihin, kuten sijoitusrahastoihin.

Julkisyhteisöille myönnetyt lainat supistuivat edelleen ensimmäisellä neljänneksellä ja huhtikuussa 2014. Myös lainananto yksityiselle ei-rahoitussektorille pieneni edelleen vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, joskin supistumisvauhti maltillistui hidastui hieman huhtikuussa. Yrityksille myönnettyjen lainojen nettolunastuksissa ja kotitalouksille suunnattavan lainanannon heikossa kasvussa näkyi monen tekijän yhteisvaikutus, kuten heikon taloustilanteen jatkuminen, aikaisempien ylijäämien supistamisen tarve taseissa ja joidenkin euroalueen maiden luottorajoitukset. Samaan aikaan huhtikuussa 2014 tehdyn pankkilainakyselyn tulokset vahvistivat sen, että euroalueen yrityksille ja kotitalouksille myönnettyjen pankkiluottojen ehdot ovat vakautuneet ja on alustavia merkkejä siitä, että ehdot ovat joillain lainanottajasektoreilla keventyneet (ks. kehikko 1 toukokuun 2014 Kuukausikatsauksessa). Kysely osoittaa myös sen, että lainojen kysyntä on saattanut alkaa elpyä vuosia kestäneen supistumisen jälkeen.

Rahalaitoksille kertyneet ulkomaiset nettosaamiset olivat edelleen rahan luomisen tärkein lähde euroalueella vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä, mutta niiden kasvu oli kuukausitasolla

Kuvio 6. M3:n kasvu

(prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Taulukko 4. Rahataloudelliset muuttujat

(neljännesvuosikeskiarvoja, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Kanta prosentteina M3:sta ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti					
		2013 II	2013 III	2013 IV	2014 I	2014 Maalis	2014 Huhti
M1	55,7	8,0	6,9	6,4	6,0	5,6	5,2
Liikkeessä oleva raha	9,4	2,7	2,6	4,1	6,0	6,5	5,3
Yön yli -talletukset	46,3	9,2	7,8	6,9	6,0	5,4	5,2
M2-M1 (= muut lyhytaikaiset talletukset)	38,4	0,2	0,3	-1,2	-2,4	-2,3	-2,3
Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	16,9	-5,8	-5,0	-6,3	-6,8	-6,4	-6,0
Irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset	21,5	5,8	5,0	3,3	1,4	1,1	0,7
M2	94,0	4,5	4,0	3,1	2,4	2,2	2,0
M3-M2 (= jälkimarkkinakelpoiset instrumentit)	6,0	-14,9	-17,2	-17,1	-13,9	-14,6	-15,2
M3	100,0	2,8	2,2	1,5	1,1	1,0	0,8
Luotot euroalueelle		-0,1	-0,5	-1,2	-1,9	-2,2	-2,2
Luotot julkisyhteisöille		3,3	2,0	0,1	-0,2	-0,9	-0,9
Lainat julkisyhteisöille		-2,6	-6,0	-6,7	-4,0	-3,1	-3,9
Luotot yksityiselle sektorille		-1,0	-1,2	-1,6	-2,3	-2,5	-2,5
Lainat yksityiselle sektorille		-1,1	-1,9	-2,2	-2,2	-2,2	-1,8
Lainat yksityiselle sektorille lainojen myyntiä ja arvopaperistamista koskevilla tiedoilla korjattuna ²⁾		-0,6	-1,4	-1,8	-2,0	-2,0	-1,5
Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia)		-4,6	-4,2	-3,6	-3,4	-3,3	-3,5

Lähde: EKP.

1) Sen viimeisen kuukauden lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

2) Rahalaitosten myöntämien lainojen vuosikasvu on korjattu taseesta pois myytyjen lainojen tai arvopaperistamisen osuudella.

huhtikuussa varsin vaatimatonta. Samaan aikaan rahalaitosten pidempiaikaiset rahoitusvelat supistuivat edelleen vuoden 2014 neljän ensimmäisen kuukauden ajan.

Vaikka taseita supistettiin edelleen euroalueen pankkijärjestelmän sisällä, rahalaitosten keskeiset rahoitusvarat pienenevät edelleen suurin piirtein samaa vauhtia eli vuoden neljän ensimmäisen kuukauden aikana 66 miljardia euroa.

Rahan määrän kehitys huhtikuuhun 2014 saakka vahvistaa kaiken kaikkiaan sen, että rahan määrän ja luottojen kasvu on heikkoa, kun inflaatio on alhainen, kasvu maltillista ja korot poikkeuksellisen matalia.

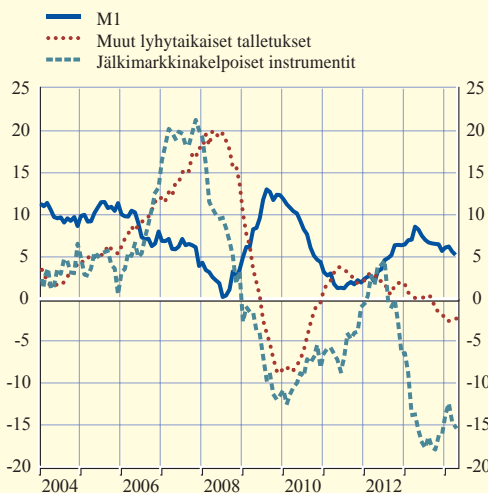
M3:N PÄÄERÄT

M3:n vuotuisen kasvuvauhdin maltillistuminen johtui lähinnä siitä, että yön yli -talletusten ja muiden lyhytaikaisten talletusten osuus supistui edelleen. Suppea raha (M1) vaikutti edelleen eniten M3:n kasvuun ensimmäisellä neljänneksellä ja huhtikuussa (ks. kuvio 7). Jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien (eli M3-M2) osuus pysyi negatiivisena, joskin hieman vähemmän negatiivisena kuin vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä.

M3:n alaristä M1:n vuotuinen kasvuvauhti maltillistui edelleen 6,0 prosenttiin vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ja huhtikuussa 5,2

Kuvio 7. M3:n pääerät

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

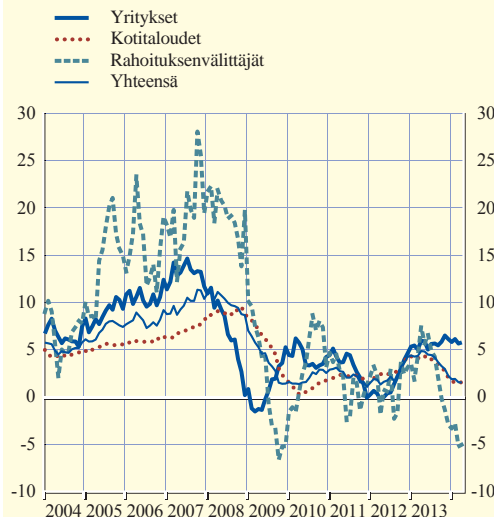
prosenttiin vuoden 2013 viimeisen neljänneksen 6,4 prosentista (ks. taulukko 4). Ensimmäisen neljänneksen hidastuminen johtui siitä, että sijoitukset yön yli -talletuksiin supistuivat lähinnä sen vuoksi, että nostettiin muiden rahoituksenvälittäjien kuin rahalaitosten, vakuutuslaitosten ja eläke-rahastojen (eli muiden rahoituksenvälittäjien sektorin) talletuksia, joka on yön yli -talletusten hyvin volatiili alaerä. Liikkeessä olevan rahan kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä, mutta hidastui sen jälkeen huhtikuussa.

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2013 viimeisen neljänneksen -1,2 prosentista -2,4 prosenttiin vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ennen kuin suurin piirtein vakautui tälle tasolle huhtikuussa. Lyhytaikaiset määräaikaistalletukset (eli maturiteetiltaan enintään kahden vuoden talletukset) supistuivat edelleen merkittävästi ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin niiden vuotuinen kasvuvauhti oli -6,8 % (oltuaan viimeisellä neljänneksellä -6,3 %), samalla kun lyhytaikaisten säästötalletusten (eli irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten) vuotuinen kasvuvauhti hidastui voimakkaasti ja oli 1,4 % ensimmäisellä neljänneksellä (oltuaan 3,3 % viimeisellä neljänneksellä). Lyhytaikaiset määräaikaistalletukset supistuivat edelleen, ja niiden vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa -6,0 %, kun taas lyhytaikaisten säästötalletusten vuotuinen kasvuvauhti oli 0,7 % kyseisen kuukauden aikana. Tämän tyyppisten sijoitusten kehitykseen vaikuttavat lähinnä niiden poikkeuksellisen matalat tuotot muihin sijoitusmuotoihin nähden (ks. jaksot 2.4 ja 2.5).

Jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi ensimmäisellä neljänneksellä mutta pysyi vahvasti negatiivisena -13,9 prosentissa ennen kuin heikkeni jälleen -15,2 prosenttiin huhtikuussa. Rahaa hallussa pitävän sektorin hallussa olevat rahalaitosten lyhytaikaiset velkapaperit (eli rahalaitosten velkapaperit, joiden maturiteetti on enintään kaksi vuotta) supistuivat edelleen merkittävästi, samalla kun niiden vuotuinen kasvuvauhti vakautui erittäin hitaaksi (ja oli -33,1 % ensimmäisellä neljänneksellä eli suurin piirtein sama kuin viimeisellä neljänneksellä) ennen kuin hidastui vielä -38,8 prosenttiin huhtikuussa. Samoin rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien vuotuinen kasvuvauhti oli -9,4 % ensimmäisellä neljänneksellä ja -10,8 % huhtikuussa oltuaan -12,1 % viimeisellä neljänneksellä. Takaisinostosopimusten vuotuinen kasvuvauhti oli -7,1% ensimmäisellä neljänneksellä ja -7,9 % huhtikuussa, kun se oli ollut -11,2 % viimeisellä neljänneksellä. Rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien jatkuvan supistumisen selittää todennäköisesti se, että sijoittajat hakevat tuottoa. Sijoittajat siirtävät edelleen varojaan muuntotyypisiin sijoituksiin, joilla on paremmat tuottonäkymät, koska erittäin matalat korot heikentävät M3:een sisältyvien jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien houkuttelevuutta. Sijoitusrahastojen tuotto prosentit ovat sitä vastoin olleet vuoden 2012 lopusta lähtien jatkuvasti positiivisia ja verrattain suuria (ks. yksityiskohtaisemmat tiedot jaksosta 2.2). Samanaikaisesti rahamarkkinarahastojen on ollut yhä vaikeampaa tuottaa merkittävää positiivista tuottoa sijoittajille. Lisäksi sääntelyllä luodut kannustimet, joilla pankkeja rohkaistaan talletusperusteiseen rahoitukseen, ovat myös osaltaan heikentäneet rahalaitosten velkapaperiemissioita (kaikissa maturiteeteissa) ja rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskuja.

Kuvio 8. Lyhytaikaiset talletukset ja takaisinostosopimukset

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Huom. Rahalaitossektori eurojärjestelmää lukuun ottamatta.

M3-talletukset sisältävät kaikki lyhytaikaiset talletukset ja takaisinostosopimukset. Näiden talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen 1,8 prosenttiin vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ja huhtikuussa vielä 1,5 prosenttiin vuoden 2013 viimeisen neljänneksen 2,9 prosentista (ks. kuvio 8). Sektorikohtainen tarkastelu osoittaa, että kotitalouksien hallussa olevien M3-talletusten vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 1,5 %, kun taas yritysten hallussa olevien M3-talletusten 5,8 %. Yritysten hallussa olevien yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui hieman vuoden 2013 viimeisestä neljänneksestä, sillä se oli 8,0 % ensimmäisellä neljänneksellä ja huhtikuussa 7,9 %. Yritysten hallussa olevien M3-talletusten vahva vuotuinen kasvu johtuu todennäköisesti siitä, että ne pitivät mieluummin suuren osuuden tuloistaan likvideinä varoina, ja tämä on mahdollisesti euroalueen ulkopuolelta tulevien vahvojen pääomasijoitusten tärkeä vastaerä. M3-talletusvirtojen maantieteellinen jakauma osoittaa, että talousvaikeuksissa olevien maiden talletuskannan vahvistuminen viime kuukausien aikana näyttää pysähtyneen ja kasvuvauhdit ovat vakautuneet samalle tasolle kuin ne ovat maltillistuneet koko euroalueella.

M3:N KESKEISET VASTAERÄT

M3:n vastaerien tarkastelu osoittaa, että rahalaitosten euroalueella oleville myöntämien luottojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen ensimmäisellä neljänneksellä ja huhtikuussa. Rahalaitoksille kertyneet ulkomaiset nettosaamiset olivat edelleen tärkein rahan luomisen lähde euroalueella ensimmäisellä neljänneksellä, mutta niiden kasvu oli huhtikuussa kuukausitasolla varsin vaatimatonta.

Rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien luottojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen -2,3 prosenttiin ensimmäisellä neljänneksellä ja -2,5 prosenttiin huhtikuussa vuoden 2013 viimeisen neljänneksen -1,6 prosentista. Sen alaristä muiden arvopapereiden kuin osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti heikkeni myös edelleen vahvasti huhtikuussa -9,8 prosenttiin oltuaan -5,0 % ensimmäisellä ja 0,5 % viimeisellä neljänneksellä. Myös osakkeiden ja osuuksien vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen (vaikka pysyikin positiivisena), ja oli huhtikuussa 0,2 % ja ensimmäisellä neljänneksellä 1,2 % oltuaan 3,4 % viimeisellä neljänneksellä. Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti pysyi ennallaan ja oli -2,2 % vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ennen kuin kiihtyi -1,8 prosenttiin huhtikuussa.

Kun lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta ei oteta huomioon, yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui ensimmäisellä neljänneksellä -2,0 prosenttiin viimeisen neljänneksen -1,8 prosentista (ks. taulukko 4). Vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa vähemmän negatiivinen -1,5 %, mutta huhtikuun nopeutumiseen vaikuttivat lähinnä tietyt toimenpiteet, jotka vaikuttivat useaan yksittäiseen rahalaitokseen. Sektorikohtainen tarkastelu osoittaa, että kotitalouksille myönnettyt lainat kasvoivat vuositasolla edelleen vaimean positiivisesti ensimmäisellä neljänneksellä, kun taas yrityksille myönnettyjen lainojen ja muille rahoituksenvälittäjille kuin rahalaitoksille myönnettyjen lainojen kasvu muuttui hieman negatiivisemmaksi. Huhtikuussa kotitalouksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti pysyi vakaana ja yrityksille ja muille rahoituksenvälittäjille kuin rahalaitoksille myönnettyjen lainojen kasvuvauhti kiihtyi.

Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) on pysynyt viime kuukausina vakaana. Se oli huhtikuussa 0,4 % eli suurin piirtein samalla tasolla kuin vuoden 2012 toisesta neljänneksestä lähtien (ks. yksityiskohtaisemat tiedot jaksosta 2.7). Vuoden 2014 neljän ensimmäisen kuukauden aikana asuntolainat kasvattivat kotitalouksille myönnettyjen lainojen kokonaismäärää eniten, kun taas kulutusluottojen ja muiden kotitalouksille myönnettyjen lainojen kokonaismäärä kasvoi negatiivisesti vuoden 2014 neljän ensimmäisen kuukauden ajan. Pankkilainakyselystä saadut tiedot ja asuntojen hinnat vastaavat odotuksia, joiden mukaan toiminta asuntolainamarkkinoilla on vähitellen vahvistumassa. Huhtikuussa 2014 pankkilai-

nakyselyyn osallistuneiden pankkien mukaan asuntolainoihin sovellettavat luottokelpoisuusvaatimukset keventyivät nettomääräisesti ensimmäisellä neljänneksellä, samalla kun näiden lainojen nettokäyntä suureni merkittävästi (ks. kehikko 1 toukokuun 2014 Kuukausikatsauksessa). Tämä kehitys näkyi laajasti suurissa maissa. Pankit ilmoittivat, että asuntolainojen kysynnän nettokasvuun vaikuttivat lähinnä asuntomarkkinoiden näkyvien ja kuluttajien luottamuksen kohentuminen.

Rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) oli huhtikuussa -2,7 % eli hieman nopeampi kuin vuoden 2013 viimeisellä ja vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä. Tässä näkyi keskipitkän ja pitkän maturiteettin lainojen osuuden suureminen, kun taas lyhytaikaisten lainojen osuus supistui edelleen. Pidem-

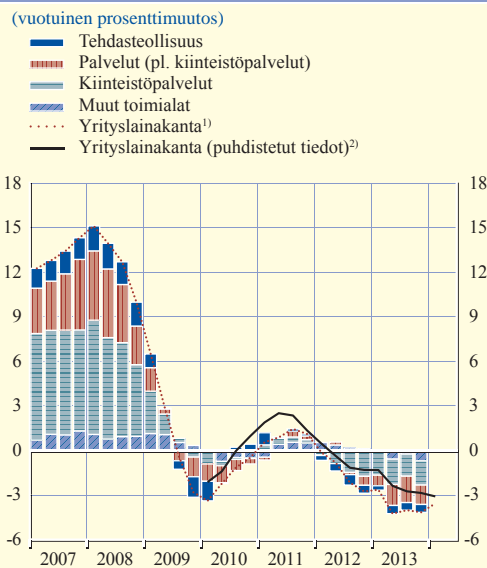
Kehikko 1.

RAHALAITOSTEN YRITYKSILLE MYÖNTÄMIEN LAINOJEN VIIMEAIKAINEN KEHITYS TOIMIALOITTAIN

Rahalaitosten myöntämien yrityslainojen kanta on supistunut vuositasolla alkuvuodesta 2012 lähtien. Taustalla on ollut pääasiassa tarve vähentää velan määrää taseissa niin rahoitussektorilla kuin muullakin taloudessa. Lainakan- nan supistumisvauhti on tasaantunut viime kuukausina, mutta vielä ei ole saatu selviä merkkejä siitä, että käännekohta olisi saavutettu.¹ Tässä kehikossa tarkastellaan yrityslainakannan viimeaikaista kehitystä toimialoittain (NACE-toimialaluokituksen pohjalta) ja arvioidaan tärkeimpien toimialojen vaikutusta yrityslainakannan kokonaiskehitykseen.² Tuoreimmat toimialakohtaiset tilastot ovat vuoden 2013 neljänneltä neljännekseltä.³

Vuoden 2013 jälkipuoliskolla rahalaitosten myöntämien yrityslainojen kannan supistumisvauhti pysyi ennallaan, eli kanta supistui vuositasolla hieman yli 4 %. Tilastoja ei kuitenkaan ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutuksista, jotka on otettava huomioon arvioitaessa euroalueen yritysten rahoituksensaannin todellista kehitystä. Näiden

Kuvio A. Yrityslainakannan vuotuinen kasvu toimialoittain

Lähde: EKP

Huom. Tuoreimmat tiedot vuoden 2014 ensimmäiseltä neljännekseltä (kokonaislainakanta) ja vuoden 2013 viimeiseltä neljännekseltä (toimialakohtaiset tiedot). Toimialakohtaisista tiedoista on puhdistettu espanjalaispankkien SAREBille vuoden 2012 viimeisellä ja vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä tekemien omaisuuseräsiirtojen vaikutus.

1) Kasvuvauhti johdettu kantatiedoista ja puhdistettu ainoastaan SAREBille tehtyjen omaisuuseräsiirtojen vaikutuksesta.

2) Kasvuvauhti johdettu kuukausittaisista virtatiedoista ja puhdistettu lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutuksesta.

1 Ks. luvun 2 kohta 1.

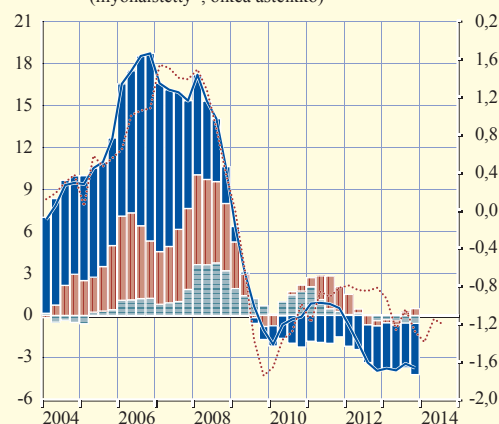
2 Kehitystä on analysoitu edellisen kerran marraskuun 2013 Kuukausikatsauksen kehikossa "Recent developments in MFI loans to non-financial corporations, broken down by economic sector".

3 Ks. EKP:n verkkosivut (www.ecb.europa.eu). Toimialakohtaisia tietoja rahalaitosten myöntämistä yrityslainoista on syytä tulkita varoen, sillä ne perustuvat osin yhdenmukaistamattomiin ja estimoituihin kansallisiin tietoihin. On esimerkiksi otettava huomioon, että viime vuosien tilastoihin ovat vaikuttaneet useat erityistekijät kuten uudelleenjärjestelyt joidenkin maiden pankkisektoreilla.

Kuvio B. Lainat kiinteistöalan yrityksille ja eri maaryhmien vaikutus lainakehitykseen

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä)

■ ”Vahvan kasvun maiden” vaikutus (vasen asteikko)
■ ”Maltillisen kasvun maiden” vaikutus (vasen asteikko)
■ ”Heikon kasvun maiden” vaikutus (vasen asteikko)
— Kiinteistöalan lainakehitys (vasen asteikko)
- - - Rakennusalan luottamusindikaattori (myöhäistetty¹⁾, oikea asteikko)

Lähde: EKP.

Huom. Kiinteistöalan lainoihin lasketaan lainat rakennusalan ja kiinteistöpalvelualan yrityksille (niiden maiden tietojen perusteella, jotka ovat toimittaneet aikasarjat vuodesta 2003 lähtien). Maiden luokittelu ”vahvan kasvun maihin” (Italia, Espanja, Irlanti ja Kreikka), ”maltillisen kasvun maihin” (Ranska, Belgia, Suomi ja Luxemburg) ja ”heikon kasvun maihin” (Saksa, Alankomaat, Itävalta ja Portugali) perustuu vuoden 2006 lainakehitykseen näissä maissa. Tiedoista on puhdistettu espanjalaisten rahalaitosten SAREBille vuoden 2012 viimeisellä ja vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä tekemien omaisuuseräsiirtojen vaikutus.

1) Rakennusalan luottamusindikaattoria on myöhäistetty maksimikorrelaation mukaan kahden neljänneksen verran.

tekijöiden vaikutuksesta puhdistettuna yrityslainakanta kokonaisuutena supistui myös vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio A). Toimialakohtaisia puhdistettuja tietoja ei kuitenkaan ole saatavilla.

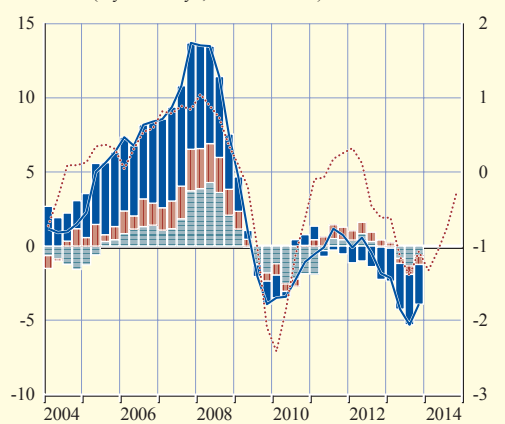
Yrityslainakannan supistuminen (puhdistamattomien tietojen perusteella) vuoden 2013 jälkipuoliskolla johtui pääasiassa kiinteistöalan (rakennusalan ja kiinteistöpalvelujen) ja palvelualan (pl. kiinteistöpalvelut) lainakehityksestä. Muiden toimialojen kuten tehdasteollisuuden lainakehityksen vaikutus supistumiseen oli edelleen vähäinen, ja kokonaisuutena supistumisvaikutus pysyi kaikilla sektoreilla kutakuinkin ennallaan vuoden 2013 kahtena viimeisenä vuosineljänneksenä.

Toimialakohtaiset erot viimeaikaisessa lainakehityksessä ovat varsin pieniä, mutta maiden välillä on edelleen merkittäviä eroja. Erot näkyvät selvästi, jos euroalueen maat ryhmitellään kolmeen luokkaan sen mukaan, miten voimakkaasti kiinteistöalan lainakanta kasvoi huippuvuonna 2006 (ennen kriisiä yrityslainakannan kasvu oli vahvinta nimenomaan kiinteistöalalla). Kaikilla suurimmilla toimialoilla yrityslainakannan supistuminen johtuu edelleen valtaosin lainakehityksestä ”vahvan kasvun maissa”, joissa luotonanto kasvoi ennen vuotta 2007 voimakkaimmin ja myös supistui sen jälkeen jyrkimmin (ks. kuvat B, C ja D). Yrityslainakannan supistumiseen kuitenkin vaikutti myös lainanannon väheneminen hiljalleen kaikilla toimialoilla niin ”heikon kasvun maissa” kuin ”maltillisen kasvun maissakin”. Ainoastaan tehdasteollisuuden lainakannan kehitys ”hei-

Kuvio C. Lainat palvelualan yrityksille (pl. kiinteistöpalvelut) ja eri maaryhmien vaikutus lainakehitykseen

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä)

■ ”Vahvan kasvun maiden” vaikutus (vasen asteikko)
■ ”Maltillisen kasvun maiden” vaikutus (vasen asteikko)
■ ”Heikon kasvun maiden” vaikutus (vasen asteikko)
— Palvelualan lainakehitys (vasen asteikko)
- - - Palvelualan luottamusindikaattori (myöhäistetty¹⁾, oikea asteikko)

Lähde: EKP.

Huom. Lainat muille palvelualan yrityksille kuin kiinteistöalan palveluyrityksille. Toimialakohtaisista tiedoista on puhdistettu espanjalaisten rahalaitosten SAREBille vuoden 2012 viimeisellä ja vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä tekemien omaisuuseräsiirtojen vaikutus. Maiden luokittelu kuten kuviossa B.

1) Palvelualan luottamusindikaattoria on myöhäistetty maksimikorrelaation mukaan kolmen neljänneksen verran.

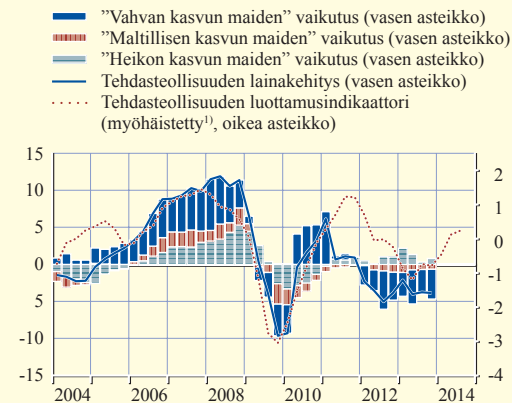
kon kasvun maissa” saattoi hieman jarruttaa supistumiskehitystä.

Keskikipitkän aikavälin näkökulmasta rahalaitosten myöntämien yritysloainojen heikko kehitys vuoden 2013 viimeiselle neljännekselle asti näkyi tasaisesti kaikilla toimialoilla, mutta sen taustalla oli pääasiassa kehitys ”vahvan kasvun maissa”, joissa kiinteistöalan lainakanta kasvoi ennen kriisiä erittäin nopeasti.

Jatkon kannalta on olennaista, että luottamusindikaattorit ja lainakehitys korreloivat keskenään (ks. kuvat B, C ja D). Sektorikohtaista kehitystä koskevat luottamusindikaattorit viittaavat siihen, että suurimpien toimialojen lainakehitys voi jatkossa eriytyä: Mikäli tilastolliset korrelaatiot pysyvät samanlaisina kuin viime vuosina, rakennusalan lainakehitys ei luottamusindikaattorin perusteella lähde vielä elpymään kiinteistöalalla. Tehdasteollisuudessa ja muilla palvelualoilla lainakannan supistuminen puolestaan saattaisi luottamusindikaattorien perusteella alkaa hidastua vuonna 2014. On kuitenkin todettava, että kriisin aikana näiden indikaattorien luotettavuus lainakehityksen ennakoijina on heikentynyt, eli luotonannon näkyymiin liittyy merkittävää epävarmuutta.

Kuvio D. Lainat tehdasteollisuudelle ja eri maaryhmien vaikutus lainakehitykseen

(vuotuinen prosentimuutos, prosenttiyksikköinä)

Lähde: EKP.

Huom. Maiden luokittelu kuten kuviossa B.

1) Tehdasteollisuuden luottamusindikaattoria on myöhäistetty maksimikorrelaation mukaan kahden neljänneksen verran.

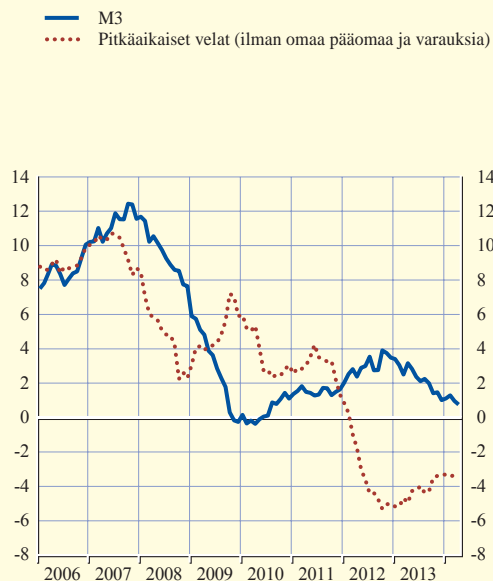
mällä aikavälillä yrityksille myönnettyjen lainojen vuotuisen kasvuvauhdin vakauduttua vuoden 2013 puolivälistä tällaisten lainojen kehityksen käännekohta muutaman seuraavan kuukauden aikana vastaisi perinteistä yrityksille myönnettyjen lainojen ja reaalisen BKT:n välistä viivettä suhdannejakson aikana. Kehikossa 1 kuvataan eritellymmiin tiivistetyksi rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen viimeaikaista kehitystä talouden sektoreittain.

Pankkien luotonannon heikkous johtuu yleisemmin edelleen sekä tarjonta- että kysyntätekiöistä, vaikka niiden vaikutus vaihtelee huomattavasti maasta toiseen. Lisäksi rahoitusmarkkinoiden pirstoutuminen ja kalliit lainanoton kustannukset ei-rahoitussektorille joissain maissa rasittavat edelleen kulutusta ja pääomamenoja. Myös yksityisen sektorin liiallinen velkaantuneisuus saattaa vaimentaa pankkiluottojen kysyntää useissa maissa. Yritykset ovat lisäksi yhä enemmän korvanneet pankkiluottoja vaihtoehtoisilla rahoituslähteillä – kuten sisäisellä rahoituksella ja suuryrityksissä suoralla turvautumisella pääomamarkkinoihin (ks. jakso 2.6). Huhtikuun 2014 pankkilainakyselyn tulokset vahvistivat sen, että pankkilainojen luottoehdot euroalueen yrityksille ovat vakautuneet: yrityksille myönnettyjen lainojen luottokelpoisuusvaatimusten tiukentumisesta ilmoittaneiden pankkien nettomääräinen prosenttiosuus pysyi suurin piirtein ennallaan 1 prosentissa samalla kun pankit ennustivat luottokelpoisuusvaatimusten nettomääräisesti keventyvän vuoden 2014 toisella neljänneksellä. Kysyntäpuolella lainankysynnän kasvusta ilmoittaneiden pankkien nettoprosenttiosuus oli positiivinen kaikkien sektoreiden osalta ensi kertaa vuoden 2011 puolivälin jälkeen. Pankit odottivat myös kysynnän kasvavan kaikissa lainaryhmissä vuoden 2014 toisella neljänneksellä.

Rahalaitosten julkisyhteisöille antamien luottojen vuotuinen kasvuvauhti kääntyi negatiiviseksi ja hidastui vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä -0,2 prosenttiin vuoden 2013 viimeisen neljänneksen 0,1 prosentista. Tämän jälkeen se pysyi huhtikuussa negatiivisena ja oli -0,9 %.

Kuvio 9. M3 ja rahalaitosten pitkäaikaiset velat

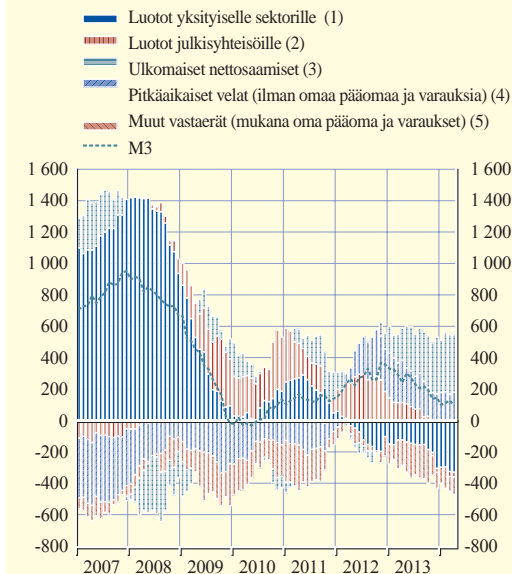
(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Kuvio 10. M3:n vastaerät

(vuotuisia virtatietoja, mrd. euroa, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Huom. M3 esitetään ainoastaan viitteeksi ($M3 = 1 + 2 + 3 - 4 + 5$). Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia) esitetään käänteismerkkinä, koska ne ovat rahalaitossektorin velkoja.

M3:n muista vastaeristä rahalaitosten pitkäaikaisten (ilman omaa pääomaa ja varauksia laskettujen) velkojen vuotuinen kasvuvauhti pysyi suurin piirtein vakaana, sillä se oli huhtikuussa -3,5 %, kun se oli ollut ensimmäisellä neljänneksellä -3,4 % ja viimeisellä neljänneksellä -3,6 % (ks. kuvio 9). Rahalaitosten pitkäaikaisten velkojen supistuminen johtuu edelleen niiden vähentyneistä rahoitustarpeista, kun rahalaitosten taseita yhä supistetaan ja voimassa oleva sääntely kannustaa niitä siirtymään talletusperusteiseen rahoitukseen.

Rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset kasvoivat huhtikuussa 4 miljardia euroa eli paljon vähemmän kuin edellisinä kuukausina. Ne suurensivat ensimmäisellä neljänneksellä neljännesvuositasolla 81 miljardia euroa, kun ne olivat vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä suurentuneet 155 miljardia euroa (ks. kuvio 10). Euroalueen rahalaitosten ulkoisessa nettoasemassa näkyvät rahaa hallussa pitävän sektorin pääomavirrat, jos ne kulkevat rahalaitosten kautta, samoin kuin rahaa hallussa pitävän sektorin liikkeeseen laskemien varallisuuserien siirrot (ks. kehikko 2).

Kehikko 2.

EUROALUEEN MAKSUTASEEN RAHOITUSTASEEN VIIMEAIKAINEN KEHITYS

Tässä kehikossa tarkastellaan euroalueen maksutaseen rahoitustasetta ja sen kehitystä vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen loppuun saakka. Pääoman nettovienti euroalueelta lisääntyi vuoden 2013 maaliskuusta vuoden 2014 maaliskuuhun edelliseen 12 kuukauden ajanjaksoon verrat-

tuna. Tämä johtui muihin sijoituksiin liittyvän pääoman nettoviennin vahvasta kasvusta, jota osittain kompensoi yhteenlaskettuihin suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnin lisääntyminen (ks. taulukko).

Pääoman nettotuonti yhteenlaskettuina suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina kasvoi 12 kuukauden jaksoissa tarkasteltuna maaliskuussa 2014 vuodentakaisesta 86 miljardista eurosta 142 miljardiin euroon. Tämä kasvu johtui siitä, että suoriin sijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti tasapainottui, koska euroalueen sijoittajien suorat sijoitukset ulkomaille vähenivät. Sitä mukaa kuin mielialat rahoitusmarkkinoilla euroalueen suhteen edelleen kohenivat, pääoman nettotuonti arvopaperisijoituksina pysyi jatkuvasti huomattavana ja oli 142 miljardia euroa – joskin se pieneni hieman edelliseen 12 kuukauden ajanjaksoon verrattuna – kun ulkomaiset sijoittajat lisäsivät yhä sijoituksiaan euroalueen osakkeisiin ja velkapapereihin. Pääomantuonti arvopaperisijoituksina muuttui koostumukseltaan jonkin verran ulkomaisten sijoittajien lisätessä osakkeiden netto-ostojaan, samalla kun velkapapereihin liittyvä pääomantuonti väheni. Ulkomaisista sijoittajista tuli itse asiassa euroalueen rahamarkkinapapereiden nettomyyjä maaliskuun 2013 ja maaliskuun 2014 välisenä ajanjaksona, kun taas joukkolainojen netto-ostot olivat edelleen huomattavia. Euroalueen sijoittajat lisäsivät hieman sekä ulkomaisten osakkeiden että velkapaperien nettohankintoja. Velkapaperien nettohankintojen koostumus muuttui, kun euroalueen sijoittajien rahamarkkinapapereihin liittyvät nettomyynnit muuttuivat netto-ostoiksi, samalla kun joukkolainojen netto-ostot supistuivat.

Muihin sijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti kasvoi 12 kuukauden jaksoissa tarkasteltuna maaliskuussa 2014 vuodentakaisesta 296 miljardista eurosta 412 miljardiin euroon, kun euroalueen rahalaitokset lisäsivät muita sijoituksiaan ulkomaille vähennettyään niitä aiemmin. Euroalueen ulkopuoliset sijoittajat vähensivät edelleen talletuksiaan ja lainojaan euroalueen rahalaitoksissa, joskin hitaampaan tahtiin kuin edellisenä 12 kuukauden ajanjaksona. Euroalueen rahalaitosten ulkomaisten muiden saamisten maturiteettirakenne muuttui tuntuvasti, sillä pitkäaikaisten saamisten väheneminen jatkui, samalla kun euroalueen rahalaitokset lisäsivät lyhytaikaisten saamis-

Euroalueen maksutaseen rahoitustaseen pääerät

(mrd. euroa; kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

	3 kk:n kumulatiivisia lukuja						12 kk:n kumulatiivisia lukuja					
	2013			2014			2013			2014		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
Rahoitustase 1)			-95,6			-41,5			-202,7			-265,2
Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset yhteensä	-202,2	247,7	45,5	-24,3	62,2	37,9	-542,9	628,7	85,8	-440,1	581,7	141,6
Suorat sijoitukset	-151,9	142,8	-9,1	21,6	-22,0	-0,4	-363,2	286,4	-76,8	-250,3	250,2	-0,1
Arvopaperisijoitukset	-50,4	104,9	54,6	-45,9	84,2	38,3	-179,7	342,3	162,6	-189,8	331,5	141,7
Osakkeet	-39,4	58,4	19,0	-8,8	54,8	46,0	-102,7	183,6	80,9	-108,3	224,3	116,0
Velkapaperit	-11,0	46,5	35,6	-37,1	29,3	-7,8	-76,9	158,7	81,7	-81,5	107,2	25,7
Joukkolainat	-12,6	90,4	77,7	-26,2	30,4	4,2	-112,5	128,4	15,9	-70,2	110,4	40,2
Rahamarkkinainstrumentit	1,7	-43,8	-42,2	-10,9	-1,0	-11,9	35,5	30,3	65,9	-11,3	-3,2	-14,5
Muut sijoitukset	20,6	-165,7	-145,1	-146,2	67,5	-78,7	72,6	-369,0	-296,4	-41,6	-370,1	-411,8
<i>Josta: Rahalaitokset</i>												
Suorat sijoitukset	-4,5	2,7	-1,8	-4,3	-1,4	-5,7	2,2	9,8	12,0	-12,1	4,0	-8,0
Arvopaperisijoitukset	-1,0	-8,2	-9,2	16,4	8,4	24,8	75,5	-57,0	18,5	12,1	-26,8	-14,7
Osakkeet	-5,7	-7,0	-12,7	17,0	14,4	31,4	-14,5	-34,8	-49,3	-9,0	1,7	-7,3
Velkapaperit	4,7	-1,2	3,5	-0,7	-5,9	-6,6	90,0	-22,2	67,8	21,1	-28,5	-7,5
Muut sijoitukset	21,1	-144,2	-123,0	-137,7	47,5	-90,1	144,2	-363,8	-219,6	-57,1	-323,1	-380,3

Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

1) Positiivinen luku tarkoittaa tuontia ja negatiivinen vientiä.

ten nettohankintojaan. Euroalueen rahalaitosten ulkomaisen nettosaamisen kasvulla maaliskuusta 2013 maaliskuuhun 2014 oli positiivinen vaikutus euroalueen likviditeettiin, ja tämä näkyi osittain lavean raha-aggregaatin M3:n kehityksessä. Maksutaseen monetaarisesta esityksestä nähdään, että rahalaitosten ulkomaisen nettosaamisen kasvu tänä ajanjaksona johtui lähinnä euroalueen vaihtotaseen ylijäämään liittyvistä ei-rahallaissektorin taloustoimista ja myös pääoman nettotuonnista arvopaperisijoituksina.

Pääoman nettotuonti yhteenlaskettuina suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina oli vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä 38 miljardia euroa, kun se vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä oli ollut 46 miljardia euroa (ks. kuvio). Tämä väheneminen johtui arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnin supistumisesta, jota vain osittain kompensoi se,

että suoriin sijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti pieni. Arvopaperisijoituksissa ulkomaiset sijoittajat ostivat euroalueen osakkeita ja velkapapereita vähemmän kuin edellisellä neljänneksellä, kun taas euroalueen sijoittajat vähensivät ulkomaisten osakkeiden netto-ostoja, mutta lisäsivät ulkomaisten velkapapereiden netto-ostoja. Samalla muihin sijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti väheni tuntuvasti, minkä voidaan katsoa osittain johtuneen kausivaikutuksista.

Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä euroalueen ulkopuoliset sijoittajat ostivat nettomääräisesti euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemia osakkeita, mutta samalla vähensivät edelleen hallussaan olevia euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemia velkapapereita. Toisaalta euroalueen rahalaitokset siirtyivät ulkomaisten osakkeiden netto-ostoista nettomyynnteihin ja alkoivat samalla hankkia lisää ulkomaisia velkapapereita. Euroalueen rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset kasvoivat edelleen vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä. Tämä johtui arvopaperisijoituksiin liittyvästä pääoman nettotuonnista euroalueen ei-rahallaissektorilla ja euroalueen vaihtotaseen ylijäämään liittyvistä rahaa hallussa pitävän sektorin taloustoimista.

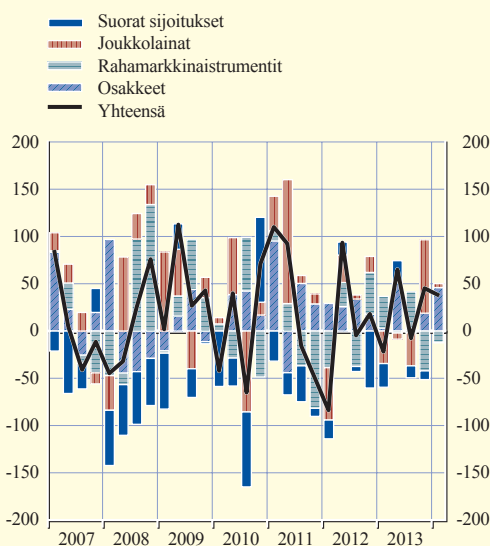
KOKONAISARVIO EUROALUEEN LIKVIDITEETTITILANTEESTA

M3:n viimeaikainen kehitys johti siihen, että euroalueelle ennen talouskriisiä kertynyt likviditeetti pieni edelleen (ks. kuviot 11 ja 12). Jotkin likviditeetin määriä kuvaavat indikaattorit, joita EKP seuraa, viittaavat siihen, että merkittävä osa ennen kriisiä kertyneestä runsaasta likviditeetistä on nyt purkautunut. Euroalueen likviditeettitilanne näyttää olevan nyt tasapainoisempi kuin aikaisemmin. Tällaisia indikaattoreita on tulkittava varauksin, sillä ne perustuvat arvioon rahan hallussapidosta tasapainotilanteesta, mihin liittyy huomattavaa epävarmuutta.

Rahan määrän ja luottojen trendikasvu pysyi kaiken kaikkiaan heikkona vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ja huhtikuussa. M3:n kasvu maltillistui edelleen, kun luotot kasvoivat euroalueella heikosti ja likviditeettiä haettiin aiempaa vähemmän. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vaima kasvu johtui edelleen sekä syklisistä että rakenteellisista kysyntätekijöistä ja tiukoista tarjonnan ehdoista joissain maissa, kun taseiden supistaminen jatkui.

Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset yhteensä

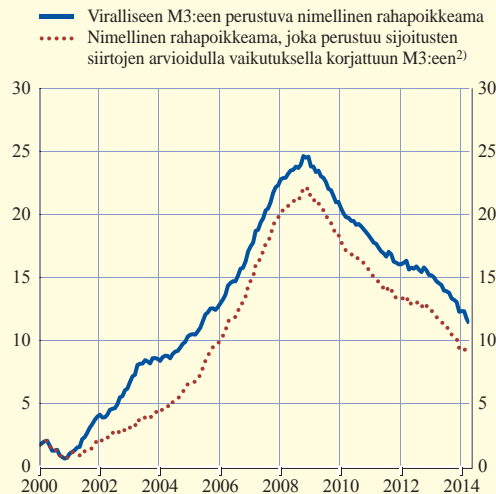
(mrd. euroa, neljännesvuosittaiset nettovirrat)

Lähde: EKP.

**Kuvio 11. Nimellisen rahapoikkeaman
estimaatit¹⁾**

(prosentteina M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta
puhdistettuja tietoja, joulukuun 1998 = 0)

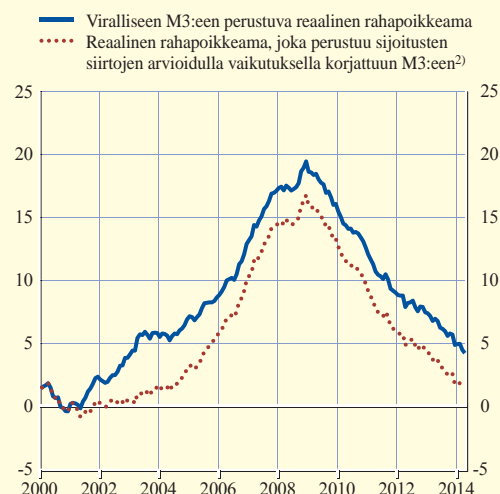
Lähde: EKP.

1) Nimellinen rahapoikkeama tarkoittaa eroa, joka lasketaan M3:n toteutuneesta määrästä ja M3:n kasvuvauhdin viitearvon (4½ % vuodessa) mukaisesta määrästä (perusjaksosta pidettävästä) joulukuusta 1998 alkaen.

2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat loka-kuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

**Kuvio 12. Reaalisen rahapoikkeaman
estimaatit¹⁾**

(prosentteina reaalisen M3:n kannasta, kausi- ja kalenteri-
vaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuun 1998 = 0)

Lähde: EKP.

1) Reaalinen rahapoikkeama tarkoittaa M3:n toteutuneen määrän (M3:n nimellinen määrä deflaationa YKHIllä) poikkeamaa määrästä, joka olisi toteutunut, mikäli nimellinen M3 olisi kasvanut 4½ prosentin viitearvon mukaisesti ja YKHI-inflaatio olisi kehittynyt EKP:n hintavakauden määritelmän mukaisesti perusjaksosta (joulukuun 1998) lähtien. 2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat loka-kuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

2.2 EI-RAHOITUSSEKTORIN RAHOITUSINVESTOINNIT JA INSTITUTIONAALISET SIIJOITAJAT

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti heikkeni vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä hieman, joten vuoden 2011 alusta alkanut hidastumissuuntaus jatkui, kun taloudellinen toimintaympäristö pysyi edelleen heikkona ja käytettävissä olevat tulot kehittyivät vaimeasti. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien vuotuisen kasvuvauhdin kiihtyminen samalla neljänneksellä johtui lähinnä sijoituksista velkapapereihin ja rahasto-osuuksiin.

EI-RAHOITUSSEKTORI

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti heikkeni hieman eli 1,6 prosenttiin vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä (jolta tuoreimmat käytettävissä olevat neljännesvuositiedot ovat) oltuaan 1,7 % kolmannella neljänneksellä (ks. taulukko 5). Vuoden 2011 alussa alkanut hidastumissuuntaus siis jatkui, kun taloudellinen toimintaympäristö oli heikko ja käytettävissä olevat tulot kehittyivät vaimeasti. Rahoitusinstrumenttikohtainen erittely osoittaa, että valuutan ja talletusten, velkapapereiden ja rahasto-osuuksien (ilman rahasto-osuuksia) sekä rahasto-osuuksien kasvuvauhti hidastui vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä. Tämän hidastumisen korvasi vain osittain velkapapereihin tehtyjen sijoitusten vähemmän negatiivinen vuotuinen kasvuvauhti (-7,3 %, kun se oli ollut -7,8 % edellisellä neljänneksellä) ja vakuutustekniseen vastuvelkaan tehtyjen sijoitusten vuotuisen kasvuvauhdin hienoinen kiihtyminen.

Taulukko 5. Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

	Kanta prosentteina rahoitus-varoista ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti											
		2011 II	2011 III	2011 IV	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV	2013 I	2013 II	2013 III	2013 IV	
Rahoitusinvestoinnit	100	3,4	3,0	2,2	2,4	2,3	2,4	2,5	2,4	1,9	1,7	1,6	
Käteinen ja talletukset	23	3,9	3,3	3,1	4,1	3,5	3,6	3,5	2,7	3,0	2,9	2,5	
Velkapaperit lukuun ottamatta johdannaisia	5	7,1	8,5	2,1	1,5	1,1	-0,4	-4,5	-6,4	-7,5	-7,8	-7,3	
josta: lyhytaikaiset	0	5,8	1,7	19,6	18,3	21,5	20,5	-3,6	-18,4	-26,4	-31,4	-26,0	
josta: pitkäaikaiset	5	7,2	9,0	0,7	0,2	-0,5	-1,9	-4,6	-5,3	-5,8	-5,7	-5,7	
Osakkeet ja osuudet lukuun ottamatta rahasto-osuuksia	30	3,0	2,6	2,8	3,0	2,6	2,4	2,1	2,5	1,8	1,9	1,6	
josta: noteeratut osakkeet	5	0,4	2,4	2,0	2,6	3,1	0,8	0,9	0,9	1,9	1,7	0,7	
josta: noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	25	3,5	2,7	2,9	3,1	2,5	2,8	2,4	2,8	1,8	2,0	1,7	
Rahasto-osuudet	5	-2,9	-4,9	-5,1	-3,9	-3,4	-1,5	0,7	3,2	2,9	2,4	2,0	
Vakuutustekninen vastuuvélka	15	3,1	2,6	2,0	1,8	1,9	2,0	2,3	2,6	2,7	2,8	2,9	
Muut ²⁾	21	4,0	3,8	2,5	1,5	2,5	2,9	4,0	4,0	2,6	1,7	1,7	
M3³⁾		1,3	1,7	1,6	2,8	3,0	2,8	3,5	2,5	2,4	2,0	1,0	

Lähde: EKP.

1) Sen viimeisen neljänneksen lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

2) Muut rahoitusvarat käsittävät lainat ja muut saamiset, joihin puolestaan sisältyvät yritysten myöntämät kauppaluotot.

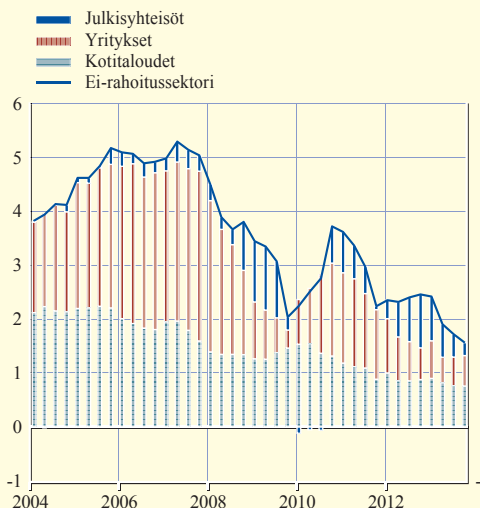
3) Vuosineljänneksen lopussa. Raha-aggregaatti M3 sisältää euroalueen ei-rahalaitussektorin (eli yrityssektorin ja muiden rahoituksenvälittäjien kuin rahalaitosten) monetaariset saamiset euroalueen rahalaitoksilta ja valtionhallinnolta.

Sektorikohtainen tarkastelu (ks. kuvio 13) osoittaa, että kotitalouksien rahoitusvaroihin tekemien sijoitusten vuotuinen kasvuvauhti pysyi ennallaan vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä. Tärkein muutos tällä sektorilla oli kotitalouksien osakkeisiin ja osuuksiin (ilman rahasto-osuuksia) tekemien sijoitusten kasvuvauhdin hidastuminen. Tämän riskipitoisempien varallisuuserien vuotuisen kasvuvauhdin hidastumisen korvasi velkapaperisijoitusten vähemmän negatiivinen vuotuinen kasvuvauhti (mikä viittaa siihen, että tahti, jolla kotitaloudet myivät velkapapereita, hidastui vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä) ja vakuutusteknisen vastuuvélan vuotuisen kasvuvauhdin hienoinen nopeutuminen. Kun osakkeisiin ja rahasto-osuuksiin tehtyjen sijoitusten vuotuisen kasvuvauhdin hidastumista tarkastellaan yhdessä kotitalouksien vakuutusteknisen vastuuvélan (millä tarkoitetaan sijoituksia henkivakuutus- ja eläketuotteisiin) ostojen hienoisesta suurentumisesta kanssa, on viitteitä siitä, että kotitaloussektorin riskinottohalukkuus maltillistui viimeisellä neljänneksellä.

Yritysten rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä hieman 1,4 prosenttiin (edellisen neljänneksen 1,3 prosentista). Tämä johtui lähinnä siitä, että valuutan ja talletusten sekä osakkeiden ja osuuksien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi, minä muiden rahoitusvarojen vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen kuittasi vain osittain. Yk-

Kuvio 13. Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

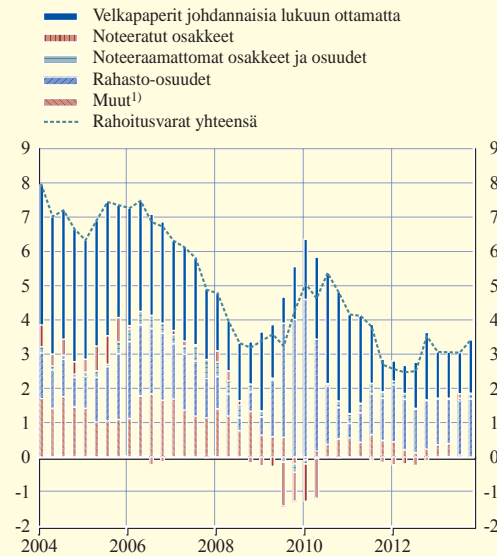
(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä)

Lähde: EKP.

Kuvio 14. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttisyksikköinä)

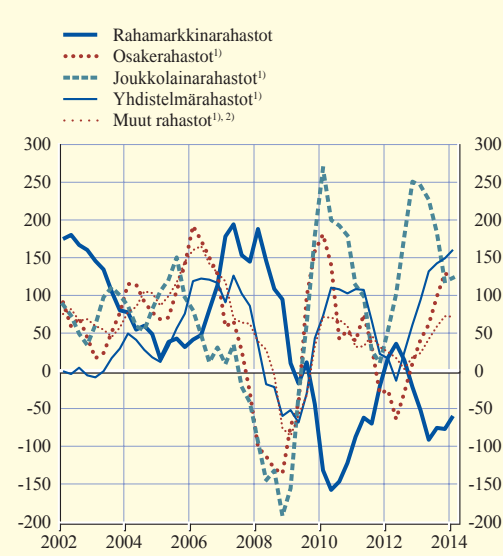

Lähde: EKP.

1) Lainat, talletukset, vakuustekninen vastuuvulka ja muut saamiset.

Kuvio 15. Vuotuiset nettosijoitukset rahamarkkina- ja sijoitusrahastoihin

(mrd. euroa)

Lähteet: EKP ja EFAMA.

1) Ennen vuoden 2009 ensimmäistä neljänestä arviot neljännesvuotuisista virtatiedoista on johdettu yhdenmukaistamattomista EKP:n sijoitusrahastotilastoista, EFAMAn tuottamiin kansallisiin tietoihin perustuvista EKP:n laskelmista ja EKP:n arvioista.

2) Kiinteistörahoitukset, riskirahastot ja muualla luokittelemattomat rahastot.

sityiskohtaisempia tietoja yksityisen ei-rahoitussektorin rahoitusvirtojen ja taseiden kehityksestä on saatavissa jaksoista 2.6 ja 2.7.

Julkisyhteisöjen sektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä. Tämä rahoitusvarojen kertymisen tahdin hidastuminen johtuu siitä, että valuutan ja talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen ja osakkeiden ja osuuksien (ilman rahasto-osuuksia) vuotuinen kasvuvauhti heikkeni. Muihin rahoitusvaroihin, joihin sisältyvät lainat ja muut saamiset, tehtyjen sijoitusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui niin ikään viimeisellä neljänneksellä.

INSTITUTIONAALISET SIOITTAJAT

Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä 3,4 prosenttiin edellisen neljänneksen 3,0 prosentista (ks. kuvio 14). Rahoitusinstrumenttikohtainen erittely osoittaa, että rahoitusvarojen kokonaismäärän vuotuisen kasvuvauhdin kiihtymiseen vaikuttivat lähinnä sijoitukset velkapapereihin ja rahasto-osuuksiin.

Sijoitusrahastoista on jo saatavilla vuoden 2014 ensimmäistä neljänestä koskevat tiedot. Ne osoittavat, että euroalueen muihin sijoitusrahastoihin kuin rahamarkkinarahastoihin sijoitettiin 170 miljardia euroa. Sijoitusten määrä oli 59 miljardia euroa suurempi kuin edellisellä neljänneksellä. Vuositasolla nettosijoitusten määrä oli 478 miljardia euroa. Sijoitustyypin mukainen transaktioiden erit-

tely osoittaa, että sijoitukset joukkolainarahastoihin, jotka olivat hieman alle 50 miljardia euroa suuremmat kuin edellisellä neljänneksellä, muodostivat suurimman osan euroalueen muiden rahastojen kuin rahamarkkinarahastojen kokonaissijoituksista. Sijoitukset yhdistelmärahastoihin suurensivat 60 miljardiin euroon vuoden 2013 viimeisen neljänneksen 31 miljardista eurosta, kun taas sijoitukset osakerahastoihin pienensivät 12,5 miljardia viimeisestä neljänneksestä. Tämän seurauksena osakerahastoihin tehdyt sijoitukset supistuivat vuositasolla ensi kertaa sitten vuoden 2012 puolivälin 123 miljardiin euroon vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2013 viimeisen neljänneksen 129 miljardista eurosta. Vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen merkittävän kasvun vuoksi joukkolainarahastoihin tehdyt sijoitukset suurensivat vuositasolla hieman (ks. kuvio 15). Rahamarkkinarahastojen osalta viimeisin kehitys viittaa siihen, että nettomyynnin supistuminen, joka alkoi vuoden 2012 toisella neljänneksellä, jatkui vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä. Vuositasolla institutionaalisten sijoittajien rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien nettomyynnit pienensivät 60 miljardiin euroon edellisen neljänneksen 77 miljardista eurosta.

2.3 RAHAMARKKINAKOROT

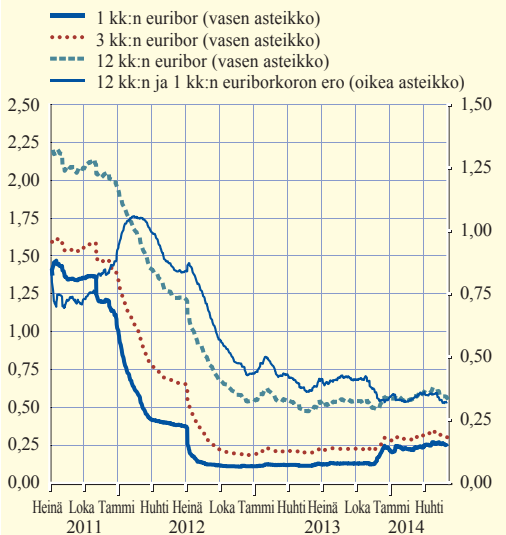
Rahamarkkinakorot nousivat helmikuun 2014 lopusta kesäkuun alkuun hyvin vähän ja heilahtelivat jonkin verran lähinnä ylimääräisen likviditeetin heilahtelun ja kuukauden lopun vaikutusten vuoksi. Ennenaikaisten takaisinmaksujen seurauksena vastapuolet ovat nyt maksaneet takaisin 557 miljardia euroa 1 018,7 miljardin euron likviditeettimäärästä, joka alun perin jaettiin joulukuussa 2011 ja helmikuussa 2012 kahdella kolmen vuoden pitempiaikaisella rahoitusoperaatiolla.

Vakuudettomat rahamarkkinakorot nousivat hyvin vähän helmikuun 2014 lopusta kesäkuun alkuun. Yhden kuukauden euriborkorko oli kesäkuun 4. päivänä 0,24 %, kolmen kuukauden 0,30 %, kuuden kuukauden 0,39 % ja 12 kuukauden 0,56 % eli keskimäärin noin 0,01 prosenttiyksikköä aiempaa korkeampi. Tämän seurauksena kahdentoista ja yhden kuukauden euriborkorkojen välinen ero – joka on rahamarkkinoiden tuottokäyrän jyrkkyyden indikaattori – pysyi tarkastelujakson ajan suurin piirtein vakaana ja oli 0,32 prosenttiyksikköä 4.6. Vakuudettomat rahamarkkinakorot vaihtelivat vain hyvin vähän tarkastelujakson aikana, eivätkä päivittäiset muutokset olleet missään vaiheessa suurempi kuin 0,02 prosenttiyksikköä näissä neljässä maturiteetissa (ks. kuvio 16).

Kolmen kuukauden euriborfutuurisopimusten hintojen pohjalta johdetut korot alenivat helmikuun lopun tasosta 0,02-0,15 prosenttiyksikköä kesäkuun 4. päivään mennessä. Kesäkuussa 2014 erääntyvien kolmen kuukauden euriborfutuurisopimusten pohjalta johdettu korko 4.6. oli 0,24 %, syyskuussa erääntyvien 0,19 % ja joulukuussa ja maaliskuussa 2015 erääntyvien korko 0,17 % (ks. kuvio 18). Markkinoiden epävarmuus lisääntyi kolmen kuukauden euriborfutuurisopimuksiin perustuvista lyhytaikaisista optioista johdetulla implisiittisellä volatilitiiteilla

Kuvio 16. Rahamarkkinakorot

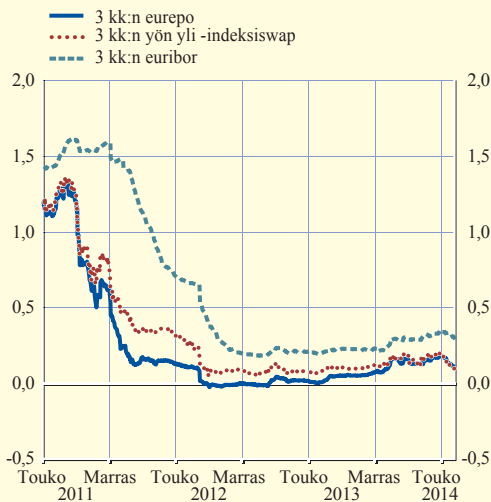
(vuotuinen korko, korkoero prosenttiyksikkönä, päivävahaintoja)

Lähteet: EKP ja Thomson Reuters.

Kuvio 17. Kolmen kuukauden eurepo, euribor ja yön yli -indeksiswap

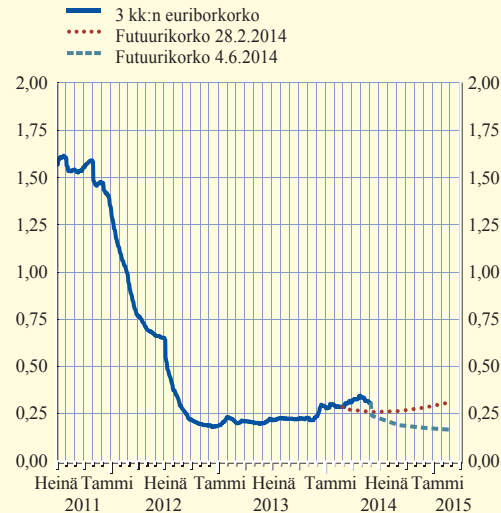
(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: EKP, Bloomberg ja Thomson Reuters.

Kuvio 18. Kolmen kuukauden korot ja futuurikorot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Thomson Reuters.

Huom. Tänä ja kolmena seuraavana neljänneksenä erääntyvien kolmen kuukauden futuurisopimusten korkoja Liffen noteerausten mukaan.

mitattuna hieman kahden kuukauden aikana huhtikuun loppuun saakka ennen kuin vähitellen jälleen hälveni ja oli tarkastelujakson lopussa suurin piirtein helmikuun lopun tasolla (ks. kuvio 19). Kolmen kuukauden eoniaswapkorko oli 4.6. hieman alle 0,1 % eli noin 0,04 prosenttiyksikköä alempi kuin 28.2. Kolmen kuukauden euriborkoron ja kolmen kuukauden eoniaswapkoron välinen ero suureni siten 0,05 prosenttiyksikköä 0,20 prosenttiyksikköön 4.6. (ks. kuvio 17).

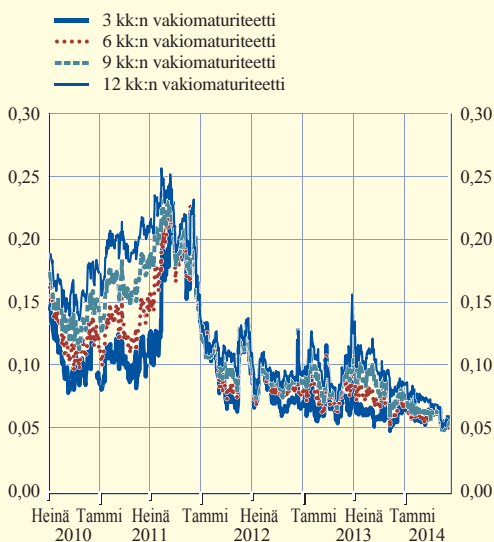
Eoniakorko aleni helmikuun lopusta kesäkuun alkuun noin 0,11 prosenttiyksikköä ja heilahteli jonkin verran. Heilahtelu johtui lähinnä ylimääräisen likviditeetin vähentymisestä ja kuukauden lopun suurentumisista, joihin todennäköisesti vaikutti taseen näennäisiin likviditeettitarpeisiin (ns. “window dressing”) perustuva likviditeetin kysyntä (ks. kuvio 20). Eoniakorko heilahteli erityisesti maaliskuun aikana kapean vaihteluvälin sisällä noin 0,17 prosentin tasolla ennen kuin hypähti hieman 0,7 prosentin alapuolelle maaliskuun viimeisenä päivänä. Huhtikuun alussa eoniakorko palasi heilahtelemaan kapean vaihteluvälin sisälle 0,20 prosentin ja 0,22 prosentin väliin. Huhtikuun viimeisellä viikolla se alkoi kuitenkin nousta vakaasti ja oli kuukauden lopussa noin 0,45 % ennen kuin laski jälleen toukokuun ensimmäisellä viikolla. Eoniakorko alkoi nousta jälleen noin 20.5. ja oli korkeimmillaan 0,47 % 27.5., kun markkinat odottivat likviditeetin tiukentuvan kuukauden loppua kohti. Kun eurojärjestelmän viikoittaiset likviditeettioperaatiot oli selvitetty 29.5. ja likviditeettiä jaettu kolmen kuukauden mittaisella pitempiaikaisella rahoitusoperaatiolla, eoniakorko oli laskenut 0,24 prosenttiyksikköön. Korko laski edelleen tarkastelujakson loppuajan lähinnä kuukauden lopun vaikutuksiin liittyneen likviditeetin suuremman määrän vuoksi. Eoniakorko oli 0,14 prosenttiyksikköä kesäkuun 4. päivänä.

EKP lisäsi edelleen likviditeettiä rahoitusoperaatioilla, jotka olivat yhden viikon, yhden pitojakson ja kolmen kuukauden mittaisia. Kaikki nämä operaatiot toteutettiin kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti (ks. myös kehikko 3).

EKP toteutti viikoittain myös yhden viikon pituisia likviditeettiä vähentäviä operaatioita vaihtuvakorkoisena huutokauppana, jossa maksimitarjouskorko oli vuoden 2014 kolmannella, neljännellä ja

Kuvio 19. Kolmen kuukauden euribor-futuureiden optioihin perustuva implisiittinen volatiliiteetti vakiomaturiteeteissa

(vuotuisina prosentteina, päivähavaintoja)

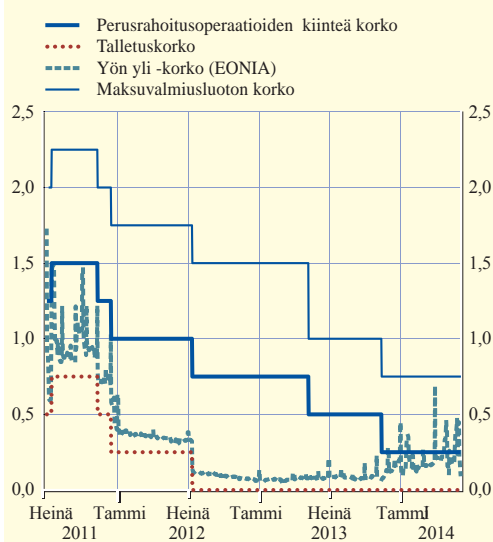

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tämä indikaattori lasketaan kahdessa vaiheessa. Kolmen kuukauden euribor-futuureiden optioista johdetut implisiittiset volatiliiteetit muunnetaan ensin siten, että ne ilmaistaan logaritmisina hintoina eikä tuottoina. Tämän jälkeen näin saadut implisiittiset volatiliiteetit, joilla on vakiomaturiteettipäivämäärä, muunnetaan vakiojuoksuajaisiksi tiedoiksi.

Kuvio 20. EKP:n korot ja yön yli -korko

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: EKP ja Thomson Reuters.

viidennellä pitäjaksolla 0,25 %. EKP eliminoi viidessä näistä operaatioista arvopaperimarkkinaohjelmassa tehtyjen ostojen jäännösarvoa vastaavan määrän. Neljännen pitäjaksos toisesta viikosta lähtien EKP eliminoi kuitenkin jäännösarvoa pienemmän määrän, kun ylimääräisen likviditeetin määrä oli keskimäärin pienempi.

Tarkastelujaksolle oli ominaista ylimääräisen likviditeetin tason trendinomaisen pienenemisen jatkuminen, vaikka siihen liittyi huomattavia heilahteluja kuukauden lopun vaiheilla. Suurin osa likviditeettitilanteen volatiliiteetista johtui siitä, että vastapuolet muuttivat tapaansa turvautua eurojärjestelmän operaatioihin. Kahdessa kolmen vuoden pitempiaikaisessa rahoitusoperaatioissa saatua likviditeettiä maksettiin etuajassa takaisin vahvasti ja enimmäkseen vakaana virtana ja yksittäiset tekijät vaihtelivat huomattavasti. Tämän seurauksena ylimääräinen likviditeetti heilahteli vahvasti ollen pienimmillään 70 miljardia euroa ja suurimmillaan 179,5 miljardia euroa kyseisen ajanjakson aikana. Se supistui keskimäärin 115,8 miljardiin euroon kyseisten kolmen pitäjaksos aikana, kun se oli ollut 165,4 miljardia euroa kolmen edellisen pitäjaksos aikana. Ylimääräisen likviditeetin määrä oli 125 miljardia euroa 4.6. Talletusmahdollisuutta käytettiin päivittäin keskimäärin 28 miljardin euron verran, kun taas varantovelvoitteen ylittäviä talletuksia oli sekkitileillä keskimäärin 88 miljardin euron arvosta ja maksuvalmiusluottoa käytettiin keskimäärin 0,34 miljardin euron verran. Vastapuolet ovat maksaneet tähän mennessä vapaaehtoisesti takaisin 557 miljardia euroa 1 018,7 miljardista eurosta, jotka saatiin kahdesta kolmen vuoden pitempiaikaisesta rahoitusoperaatiosta.

Kehikko 3.

LIKVIDITEETTITILANNE JA RAHAPOLIITTISET OPERAATIOI 12.2.2014–13.5.2014

Tässä kehitössä tarkastellaan EKP:n rahapoliittisia operaatioita 11.3.2014, 8.4.2014 ja 13.5.2014 päätyneillä vuoden 2014 toisella, kolmannella ja neljännellä pitoajanjaksoilla.

Perusrahoitusoperaatiot toteutettiin tänä ajanjaksona edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti. Samaa menettelyä käytettiin edelleen myös poikkeavalla maturiteetilla toteutetuissa rahoitusoperaatioissa (maturiteettina yksi pitoajanjakso). Näiden operaatioiden kiinteänä korkona käytettiin perusrahoitusoperaatioiden voimassa olevaa korkoa.

Myös kolmen kuukauden pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot toteutettiin tarkastelujaksolla kiinteäkorkoisina huutokauppoina, ja niissä tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti. Kolmen kuukauden rahoitusoperaatioiden kiinteänä korkona käytettiin perusrahoitusoperaatioiden keskimääräistä korkoa kulloisenkin kolmen kuukauden operaation ajalta. Lisäksi EKP:n neuvosto päätti pitää EKP:n ohjauskorot ennallaan tarkastelujaksolla.

Likviditeettitarpeet

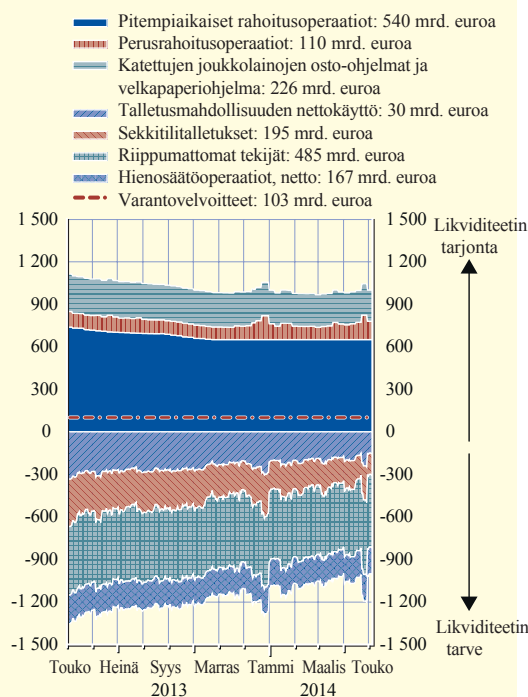
Pankkijärjestelmän päivittäinen likviditeettitarve – määriteltynä riippumattomien tekijöiden vaikutuksen ja varantovelvoitteiden summaksi – oli tarkastelujakson aikana keskimäärin 588,1 miljardia euroa eli 17,0 miljardia euroa pienempi kuin edeltäneen tarkastelujakson (13.11.2013–11.2.2014) päivittäinen keskiarvo. Riippumattomien tekijöiden vaikutus pieneni merkittävästi keskimäärin 501,8 miljardista eurosta tarkastelujakson keskimääräiseen 484,8 miljardiin euroon. Varantovelvoitteet pysyivät jokseenkin ennallaan ja olivat tarkastelujaksolla keskimäärin 103,3 miljardia euroa (ks. kuvio A).

Riippumattomien tekijöiden keskimääräisen vaikutuksen muutokseen vaikuttaneiden yksittäisten tekijöiden tarkastelusta ilmenee, että euromääräisillä nettosaamisilla oli voimakkain likviditeettiä lisäävä vaikutus. Ne lisääntyivät keskimäärin 31,0 miljardilla eurolla eli edellisen tarkastelujakson keskimääräisestä 447,0 miljardista eurosta keskimäärin 478,0 miljardiin euroon tällä tarkastelujaksolla. Euromääräisten nettosaamisten kasvu johtuu muun muassa siitä, että ulkomaisten keskuspankkien euromääräiset talletukset eurojärjestelmässä ovat vähentyneet.

Tästä tekijästä johtuva likviditeettiä lisäävä vaikutus kumoutui osittain, kun valtioiden tekemien

Kuvio A. Pankkijärjestelmän likviditeettitarpeet ja likviditeetin tarjonta

(mrd. euroa, tarkastelujakson päivittäiset keskiarvot on esitetty kunkin erän kohdalla)

Lähde: EKP.

talletusten ja liikkeessä olevien setelien määrä kasvoi. Valtioiden tekemät talletukset lisääntyivät tarkastelujakson aikana 7,7 miljardilla eurolla keskimäärin 73,9 miljardista eurosta keskimäärin 81,6 miljardiin euroon. Tämä erä myös vaihteli edelleen merkittävästi, ja vaihtelu oli peräti 59,4 miljardia euroa tarkastelujakson aikana. Tällaiset vaihtelut vaikuttavat huomattavasti riippumattomien tekijöiden vaihteluun; valtioiden tekemien talletusten on havaittu lisääntyvän merkittävästi etenkin kunkin kuukauden 19. ja 23. päivän välillä veronkeruiden aikana ja vähenevän kunkin kuukauden alussa palkkojen, eläkkeiden ja sosiaalietuuksien maksun yhteydessä. Vaikutus riippumattomien tekijöiden keskimääräiseen tasoon on kuitenkin yleensä vähemmän merkittävä. Liikkeessä olevien setelien määrä kasvoi keskimäärin 4,0 miljardilla eurolla edellisen tarkastelujakson keskimääräisestä 936,1 miljardista eurosta keskimäärin 940,1 miljardiin euroon tällä tarkastelujaksolla. Tarkemmin sanoen liikkeessä olevien setelien määrä suureni kolmannella pitoajanjaksolla 6,3 miljardin euron verran keskimäärin 938,4 miljardiin euroon ja oli neljännellä pitoajanjaksolla huipussaan eli keskimäärin 947,9 miljardissa eurossa. Tämä johtui paljolti kausiluontoisesta kysynnästä pääsiäisen aikaan.

Likviditeettinäkökulmasta tarkasteltuna ulkomaiset nettosaamiset ja muut riippumattomat tekijät lopulta lähes kumosivat toinen toisensa, koska näiden erien muutokset pääasiassa johtuivat neljännesvuosittaisista kuoletuksista, jotka vaikuttavat näihin eriin päinvastaisesti. Ulkomaiset nettosaamiset vähensivät likviditeettiä 8,4 miljardilla eurolla tarkastelujakson aikana eli keskimäärin 531,4 miljardista eurosta 523,0 miljardiin euroon. Muiden riippumattomien tekijöiden vaikutus puolestaan pieneni 6,1 miljardin euron verran, joten niiden likviditeettiä lisäävä vaikutus oli keskimäärin 463,7 miljardia euroa.

Varantovelvoitteen ylittäviä talletuksia oli tarkastelujakson aikana sekkitileillä päivittäin keskimäärin 92,2 miljardin euron arvosta eli 34,1 miljardia euroa vähemmän kuin edellisellä tarkastelujaksolla. Näiden talletusten väheneminen vastaa varantovelvoitteen ylittävien talletusten supistumiskehitystä vuoden 2013 alusta lähtien. Varantovelvoitteen ylittävät päivittäiset talletukset sekkitileillä vähenivät edelleen kuukausittain eli vuoden 2014 toisen pitoajanjakson 98,3 miljardin euron huipustaan 87,7 miljardiin euroon vuoden 2014 neljännellä pitoajanjaksolla.

Sekkitilitalletusten supistuminen oli vähittäistä toisella ja kolmannella pitoajanjaksolla. Suurempaa vaihtelua havaittiin kuitenkin neljännellä pitoajanjaksolla, kun varantovelvoitteen ylittävät sekkitilitalletukset vaihtelivat 145,4 miljardin euron huipusta 46,5 miljardin euron aallonpohjaan. Syynä tähän oli, että pankit turvautuivat entistä useammin rahoitusoperaatioihin yön yli -rahamarkkinoiden jännitteiden lisääntyessä, samalla kun ylimääräisen likviditeetin määrä jäi alle 100 miljardin euron.

Likviditeetin tarjonta

Avomarkkinaoperaatioissa jaetun likviditeetin keskimääräinen volyyymi supistui edelleen eli edellisen tarkastelujakson 782,1 miljardista eurosta 709,4 miljardiin euroon. Tämä johtui lähinnä kolmen vuoden pitempiä aikaisten rahoitusoperaatioiden takaisinmaksuista, kun taas muissa rahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin määrä keskimäärin kasvoi, mikä hieman tasoitti ylimääräisen likviditeetin pienenemistä. Huutokaupoissa¹ likviditeettiä jaettiin keskimäärin 483,2 miljardin euron arvosta, mikä on 62,0 miljardia euroa vähemmän kuin edellisellä tarkastelujaksolla. Viikoittaisissa perusrahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin määrä oli keskimäärin 109,9 miljardia euroa eli vain 0,4 miljardia euroa vähemmän kuin edellisellä tarkastelujaksolla. Viikoittaiset määrät vaihtelivat kuitenkin enemmän kuin aiempina ajanjaksoina eli 5.3.2014 jaetusta 87,0 miljardista

¹ Huutokauppoina toteutettavia operaatioita ovat perusrahoitusoperaatiot, pitempiä aikaisten rahoitusoperaatiot ja hienosäätöoperaatiot. Hienosäätöoperaatiot voivat olla joko likviditeettiä lisääviä tai sitä vähentäviä.

eurosta 172,6 miljardin euron huipputasoon 30.4.2014, kun pankit sopeuttivat kysyntäänsä likviditeetin ja rahamarkkinatilanteen kehityksen mukaan.

Kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot ja poikkeavalla maturiteetilla toteutetut (maturiteettina yksi pitoajanjakso) rahoitusoperaatiot lisäsivät tarkastelujaksolla likviditeetin tarjontaa keskimäärin 43,4 miljardilla eurolla, mikä on 11,8 miljardia euroa enemmän kuin edellisellä tarkastelujaksolla. Näiden operaatioiden näin suurta keskimääräistä käyttöä ei ollut nähty sitten vuoden 2013 alun. Kolmen vuoden pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden avoinna oleva määrä oli keskimäärin 496,5 miljardia euroa, kun vastapuolten takaisinmaksut tarkastelujakson aikana olivat 82,6 miljardia euroa eli samaa luokkaa kuin edellisellä jaksolla. Viikoittaiset takaisinmaksut toisen pitoajanjakson aikana olivat 8,7 miljardia euroa, mikä on merkittävästi vähemmän kuin edellisten kuukausien takaisinmaksut. Viikoittaiset takaisinmaksut kuitenkin kiihtyivät kolmannella ja neljännellä pitoajanjaksolla ja olivat 41,9 miljardia euroa kolmannella ja 32,0 miljardia euroa neljännellä pitoajanjaksolla, sen jälkeen kun molempien kolmen vuoden pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden jäljellä oleva maturiteetti laski alle vuoteen. Takaisinmaksut lisääntyivät merkittävästi maaliskuun lopussa neljännesvuositilinpäätösten esittämisen edellä.

Rahapoliittisiin tarkoituksiin pidettävien eli ensimmäisessä ja toisessa katettujen joukkolainojen osto-ohjelmassa ja arvopaperimarkkinoita koskevassa ohjelmassa hankittujen arvopaperien kannan määrä oli keskimäärin yhteensä 226,3 miljardia euroa, joten määrä oli 10,6 miljardia euroa aiempaa pienempi.

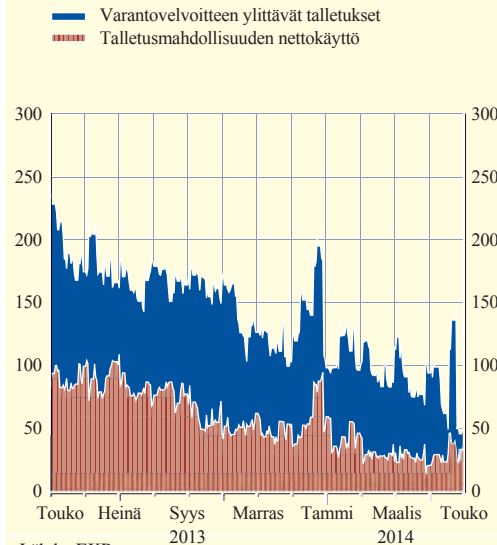
Kesäkuussa 2010 päättyneessä ensimmäisessä katettujen joukkolainojen osto-ohjelmassa hankittujen arvopaperien kannan määrä oli tarkastelujakson lopussa 37,8 miljardia euroa eli 1,9 miljardia euroa vähemmän kuin edellisenä tarkastelujaksona. Tämä johtui arvopaperien erääntymisestä. Lokakuun 31. päivänä 2012 päättyneessä toisessa katettujen joukkolainojen osto-ohjelmassa hankittujen arvopaperien kannan määrä oli tarkastelujakson lopussa 14,4 miljardia euroa eli 0,6 miljardia euroa vähemmän kuin edellisenä tarkastelujaksona. Myös tämä johtui arvopaperien erääntymisestä. Arvopaperimarkkinoita koskevassa ohjelmassa hankittujen arvopaperien kannan arvo pieneni tarkastelujakson aikana 8,3 miljardilla eurolla arvopaperien erääntymisten myötä. Kannan määrä tarkastelujakson lopussa oli 167,4 miljardia euroa. Arvopaperimarkkinoita koskevassa ohjelmassa tehtyjen ostojen likviditeettivaikutukset neutraloitiin viikoittaisilla likviditeettiä vähentävillä hienosäätöoperaatioilla; tosin tarkastelujakson neljässä viimeisessä operaatiossa saadut tarjoukset jäivät pienemmiksi kuin määrä, jolla likviditeettiä oli tarkoitus vähentää. Näissä tapahtumissa näkyivät rahamarkkinakorkoihin kohdistuneet aiempaa suuremmat jännitteet, koska ylimääräinen likviditeetti oli vähentynyt. Tähän liittyi toisinaan korkojen nousu korkeammaksi kuin näiden likviditeettiä vähentävien operaatioiden maksimitarjouskorot. Kuviosta A ilmenee pankkijärjestelmän likviditeettitarpeiden kehitys ja likviditeetin tarjonta.

Ylimääräinen likviditeetti

Ylimääräisen likviditeetin määrä supistui entisestään ja oli tarkastelujaksolla keskimäärin 121,3 miljardia euroa, kun se edellisenä tarkastelujaksona oli ollut 176,9 miljardia euroa. Samalla ylimääräisen likviditeetin määrä vaihteli edelleen etenkin viimeisen pitoajanjakson aikana, ja vaihtelu oli tarkastelujakson sisällä 179,5 miljardista eurosta (6.5.2014) 74,0 miljardiin euroon (7.5.2014). Kuten edellä todettiin, tähän vaikuttivat lähinnä valtioiden tekemien talletusten kasvu ja heilahtelut sekä liikkeessä olevien setelien määrän lisääntyminen, merkittävät takaisinmaksut tarkastelujaksolla ja perusrahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin aiempaa suurempi vaihtelu. Koska talletuskorko oli 0 % ja siten sama kuin varantovelvoitteen ylittävien talletusten korko, voitiin odottaa, että vastapuolten kannalta oli yhdentekevää, tekivätkö ne yötalletuksen vai eivät. Ti-

Kuvio B. Ylimääräisen likviditeetin kehitys ja jakauma varantovelvoitteen ylittävien talletusten ja maksuvalmiusjärjestelmän välillä

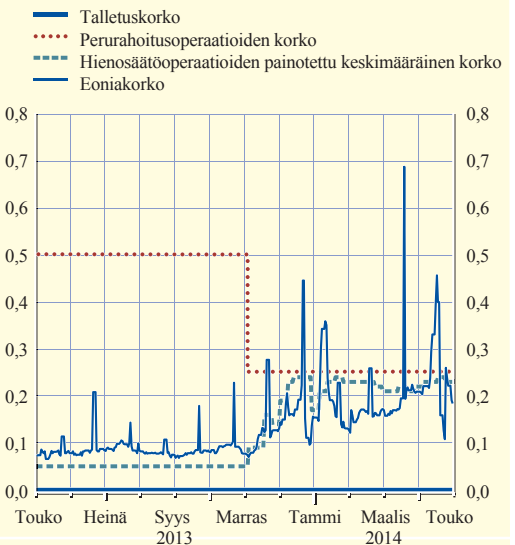
(mrd. euroa, päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

Kuvio C. EKP:n korkoja, eoniakorko ja hienosäätöoperaatioiden painotettu keskimääräinen korko

(prosentteina, päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

lanne on kolmen tarkastellun pitoajanjakson aikana ollut melko vakaa siten, että noin 24 % ylimääräisestä likviditeetistä pidettiin maksuvalmiusjärjestelmän talletuksina ja 76 % varantovelvoitteen ylittävänä talletuksina. Voidaan kuitenkin havaita, että ylimääräisen likviditeetin osuus maksuvalmiusjärjestelmän talletuksista kasvaa pitoajanjaksojen viimeisellä viikolla, kun yhä useammat vastapuolet ovat jo täyttäneet varantovelvoitteensa. Tämä tuli erityisen hyvin ilmi vuoden 2014 neljännen pitoajanjakson tapauksessa, jolloin keskimäärin 39 % ylimääräisestä likviditeetistä pidettiin maksuvalmiusjärjestelmän talletuksina viimeisen viikon aikana (ks. kuvio B).

Korkokehitys

EKP:n ohjauskorot pysyivät ennallaan tarkastelujakson aikana, ja maksuvalmiusluoton korko oli 0,75 %, perusrahoitusoperaatioiden korko 0,25 % ja talletuskorko 0 %. Kun ylimääräisen likviditeetin määrä väheni, sekä eoniakoron taso että sen vaihtelu lisääntyivät verrattuna edelliseen tarkastelujaksoon. Eoniakorko oli keskimäärin 0,207 %, kun se oli kolmena aiempaan pitoajanjaksona ollut 0,169 %. Tarkastelujakson sisällä eoniakorko vaihteli 0,108 prosentista 0,688 prosenttiin. Eoniakorko oli keskimäärin 0,172 % toisella pitoajanjaksolla. Se nousi 0,201 prosenttiin kolmannella pitoajanjaksolla ja 0,24 prosenttiin neljännellä pitoajanjaksolla. Myös viikoittaisten likviditeettiä vähentävien hienosäätöoperaatioiden korot nousivat merkittävästi korkeammiksi kuin edellisellä tarkastelujaksolla, ja keskimääräinen painotettu korko vaihteli 0,21 prosentista 0,24 prosenttiin tarkastelujakson sisällä (ks. kuvio C).

2.4 JOUKKOLAINAMARKKINAT

Valtion joukkolainojen tuotot supistuivat euroalueella ja Yhdysvalloissa helmikuun lopusta kesäkuun alkuun 2014. Supistuminen nopeutui toukokuun jälkipuoliskolla, mitä seurasi osittainen käänne kesäkuun alussa. Valtion joukkolainojen tuottoja pienensivät ristiriitaiset taloustiedot ja geopolittisistä jännitteistä johtunut markkinaosapuolten kiristynyt tilanne. Tarkastelujakson alkupuolella myös Yhdysvaltain avomarkkinakomitean (Federal Open Market Committee, FOMC) julkistukset rahapo-

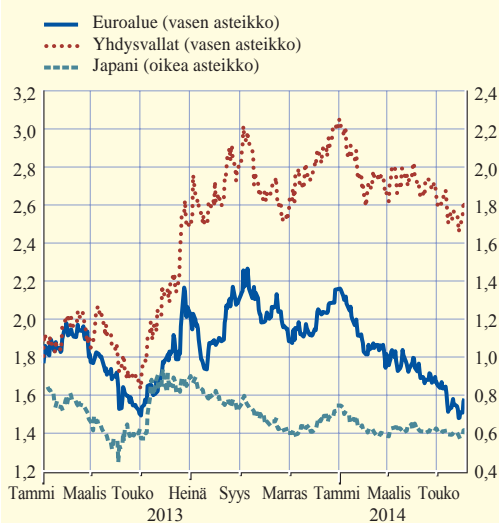
litiikan määrällisen keventämisen ohjelmasta saattoivat myös supistaa tuottoja. Valtion joukkolainojen tuottojen ja yön yli -indeksiswapkoron väliset erot supistuivat euroalueella, kun luottamus palasi ja joukkolainamarkkinoiden epävarmuuden odotettiin pysyvän suurin piirtein vakaana. Pitkän ajan inflaatio-odotuksia kuvaavat taloudelliset indikaattorit eivät muuttuneet euroalueella merkittävästi, ja ne pysyivät täysin hintavakauden määritelmän mukaisina.

AAA-luokituksen saaneiden valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot pienenevät euroalueella noin 0,25 prosenttiyksikköä 1,6 prosenttiin helmikuun 2014 lopusta kesäkuun 4. päivään (ks. kuvio 21). Yhdysvalloissa valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot pienenevät saman ajanjakson aikana 0,05 prosenttiyksikköä 2,6 prosenttiin, kun taas Japanissa ne pysyivät vakaina noin 0,6 prosentissa. Euroalueella koko korkojen aikarakenteesta johdettu käyrä siirtyi alaspäin, kun myös AAA-luokituksen saaneiden valtion viiden ja kahden vuoden joukkolainojen tuotot supistuivat tarkastelujakson aikana. Näissä maturiteeteissa supistuminen oli vähäisempää kuin 10 vuoden maturiteetissa: viiden vuoden joukkolainojen tuotot pienenevät 0,20 prosenttiyksikköä ja kahden vuoden joukkolainojen tuotot 0,10 prosenttiyksikköä. Tämän seurauksena 10 vuoden ja kahden vuoden joukkolainojen tuottojen välisenä erona mitattu pitkien ja lyhyiden korkojen ero pieneni noin 0,15 prosenttiyksikköä tarkastelujakson aikana.

Maaliskuun alussa AAA-luokituksen saaneiden valtion pitkien joukkolainojen tuotot suurenevat euroalueella, joskin vähemmän kuin pitkien joukkolainojen tuotot Yhdysvalloissa, kun Yhdysvalloissa julkaistiin vahvoja työmarkkinatietoja. Euroalueen tuotot suurenevat hienoisena käänteen jälkeen uudelleen muiden tekijöiden ohella sen vuoksi, että Yhdysvaltain avomarkkinakomitea päätti supistaa edelleen rahoitusvarojen ostoja ja sekä Yhdysvalloissa että euroalueella julkaistiin ostopäällikköindeksiä kuvaavat tiedot. Euroalueen tuotot supistuivat kuitenkin noin maaliskuun 20. päivästä huhtikuun puoliväliin lähinnä ristiriitaisten taloustietojen vuoksi – erityisesti sen vuoksi, että Yhdysvalloissa julkaistiin heikkoja työmarkkinatietoja. Huhtikuun puolivälistä toukokuun puoliväliin pitkien joukkolainojen tuotot pysyivät molemmin puolin Atlanttia hieman volatiileina ilman mitään erityistä trendiä, kun markkinat puntaroivat julkistettuja myönteisiä tietoja, jotka koskivat erityisesti teollista tuotantoa molemmilla talousalueilla, ja toisaalta heränneitä geopoliittisia riskejä, joita liittyi Ukrainan poliittiseen kriisiin. Valtion pitkien joukkolainojen tuottojen supistuminen jatkui kuitenkin näillä kahdella keskeisellä talousalueella noin toukokuun puolivälissä lähinnä sen vuoksi, että julkaistut BKT-tiedot olivat odotettua heikompiä sekä joissain euroalueen maissa että alueella kokonaisuutena ja markkinat alkoivat odottaa EKP:lta rahapoliittisia toimia. Ukrainan vaalitulokset, jotka olivat osaltaan hälventäneet geopoliittisia jännitteitä ja palauttaneet luottamuksen, saattoivat osaltaan supistaa tuottoja tämän ajanjakson aikana. Kaiken kaikkiaan tällaisia tekijöitä on ilmeisesti pidetty tärkeämpinä kuin positiivisia taloustietoja, joita julkaistiin saman ajanjakson aikana Yhdysvalloissa ja jotka ovat sen sijaan todennäköisesti vaikuttaneet positiivisesti osakemarkkinoihin. Kesäkuun alussa valtion pitkien joukkolainojen tuotot

Kuvio 21. Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: EuroMTS, EKP, Bloomberg ja Thomson Reuters.

Huom. Valtion pitkillä lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja. Euroalueen joukkolainojen tuotto perustuu EKP:n tietoihin AAA-luokituksen saaneista joukkolainoista, joihin nykyisin sisältyvät Itävallan, Suomen, Saksan ja Alankomaiden valtion joukkolainat.

suurenivat kaiken kaikkiaan, 0,10 prosenttiyksikköä euroalueella ja 0,15 prosenttiyksikköä Yhdysvalloissa. Tämä käänne johtui lähinnä Yhdysvaltain taloudellisen tilanteen kohentumisen jatkumisesta, kun taas euroalueella julkaistut odotettua heikommat tiedot inflaatiosta ja teollisesta toiminnasta näyttivät vaikuttaneen vain vähän.

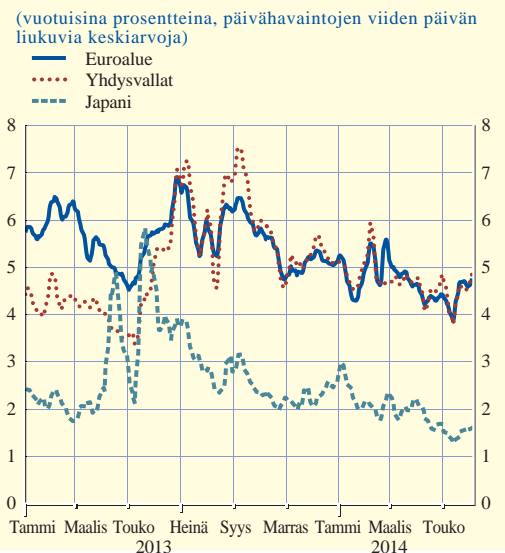
Sijoittajien epävarmuus joukkolainojen lähiajan kehityksestä pysyi tarkastelujakson aikana lyhyen maturiteetin joukkolainojen hintaoptioista johdetulla implisiittisellä volatilitteetillä mitattuna suurin piirtein ennallaan euroalueella mutta lisääntyi hieman Yhdysvalloissa (kuvio 22). Implisiittinen volatilitteetti on kaiken kaikkiaan ollut vähentymässä molemmilla talousalueilla maaliskuun alusta lähtien ja oli verrattain vähäistä toukokuun puolivälin tienoilla. Loppukuussa se palasi hieman helmikuun lopun tason alapuolelle mutta lisääntyi nopeasti kesäkuun alussa, jolloin siihen vaikutti myös valtion pitkien joukkolainojen tuottojen suurentuminen, oli noin 4,9 % näillä molemmilla talousalueella 4.6.

Kun joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatilitteetti pysyi suurin piirtein vakaana, valtion joukkolainamarkkinoiden jännitteet pysyivät kaiken kaikkiaan vaimeina euroalueella. Jotkin tilapäiset heilahtelut johtuivat lähinnä geopoliittisten tekijöiden kehityksestä koko tarkastelujakson aikana ja toukokuun puolivälissä edellä mainittujen julkistusten vaikutuksesta BKT:hen. Koska AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuotot suurentuivat euroalueella toukokuun lopusta lähtien, tuotot suurentuivat myös monilla valtion joukkolainojen markkinoilla euroalueen sisällä 0,06–0,30 prosenttiyksikköä. Pitkien joukkolainojen tuotot supistuivat kaiken kaikkiaan useimmissa euroalueen maissa 0,10–1,20 prosenttiyksikköä helmikuun lopusta kesäkuun 4. päivään. Saman ajanjakson aikana pitkien joukkolainojen tuottoerot yön yli -indeksiswapkorkoihin (overnight indexed swap, OIS) supistuivat myös useimmissa maissa 0,15–1,00 prosenttiyksikköä. Erojen supistuminen johtuu sijoittajien luottamuksen palautumisesta, sillä sitä tukevat menestykselliset valtion joukkolainaamissiot useissa maissa, joihin kriisi ja positiiviset luottoluokitusuutiset aiemmin vaikuttivat vahvasti.

Euroalueen joukkolainojen reaalitytuottoja mitataan valtion inflaatioidonnaisten joukkolainojen tuotoilla. Ne supistuivat tarkastelujakson aikana hieman suurin piirtein samaa tahtia kuin pitkät nimeliskorot¹ alenivat (ks. kuvio 23). Viiden vuoden joukkolainojen reaalitytuotot supistuivat helmikuun lopusta kesäkuun alkuun 0,30 prosenttiyksikköä eli -0,57 prosenttiin ja 10 vuoden joukkolainojen reaalitytuotot 0,35 prosenttiyksikköä 0,04 prosenttiin. Supistuminen oli vähäisempää maaliskuussa, jolloin tuotot pienivät noin 0,05 prosenttiyksikköä molemmissa maturiteeteissa, mutta kiihtyi huhti–toukokuussa, jolloin se oli keskimäärin noin 0,10 prosenttiyksikköä kuukaudessa molemmissa tapauksissa. Hienoinen käänne tapahtui kesäkuun alussa. Koska viiden ja 10 vuoden joukkolainojen

1 Euroalueen valtioiden inflaatioidonnaisten joukkolainojen reaalitytuotto lasketaan Ranskan ja Saksan valtion inflaatioidonnaisille joukkolainoille maksettavana BKT-painotettuna keskituotona. Ks. yksityiskohtaisemmat tiedot joulukuun 2011 Kuukausikatsauksen kehikosta, jonka otsikkona on ”Reaalitytuottojen ja tuotot yhtenäistävän inflaatiouauhdin arviointi valtionvelkakriisin voimistuttua”.

Kuvio 22. Valtion joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatilitteetti

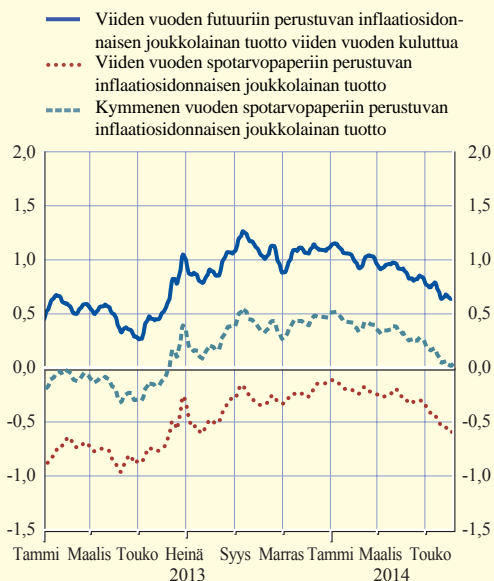

Lähde: Bloomberg.

Huom. Joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatilitteetti mittaa Saksan ja Yhdysvaltain valtion kymmenen vuoden joukkolainojen hintoihin liittyvää lyhyen aikavälin (enintään kolmen kuukauden) vaihtelua. Se perustuu vastaavien optiosopimusten markkina-arvoihin. Bloomberg käyttää sellaisten lähinnä olevana kuukautena erääntyviin futureihin perustuvien sekä myynti- että osto-optioiden implisiittistä volatilitteettiä, joiden toteutushinta on lähinnä markkinahintaa.

**Kuvio 23. Nollakorkoisten inflaatio-
sidonnaisten joukkolainojen tuotot
euroalueella**

(vuotuinen korko, päivähavaintojen viiden päivän liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

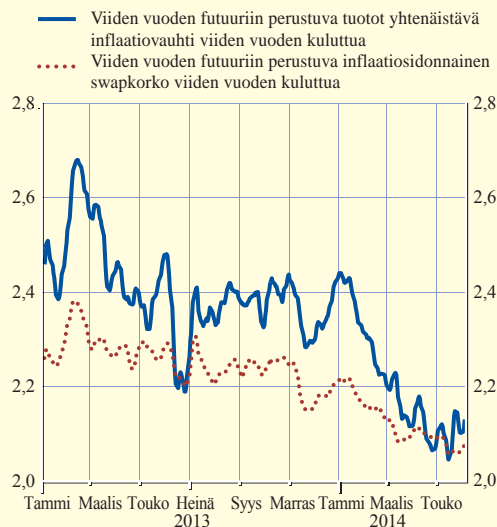

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. Reaalikorot on laskettu Ranskan ja Saksan erillisten reaali-
korkojen BKT-painotettuna keskiarvona.

**Kuvio 24. Nollakorkoisiin futuureihin
perustuva tuotot yhtenäistävä inflaatio-
vauhti ja inflaatio-
sidonnainen swapkorko
euroalueella**

(vuotuisina prosentteina, päivähavaintojen viiden päivän liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

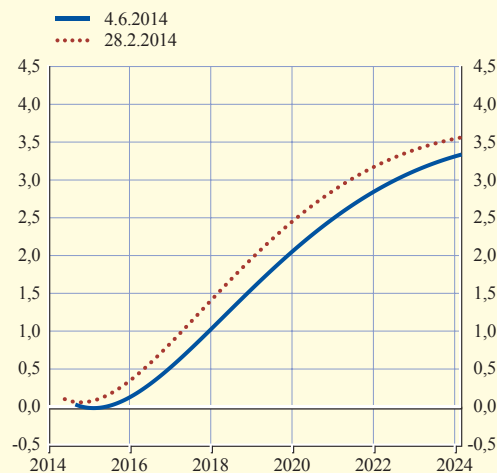
Huom. Tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti on laskettu Ranskan ja
Saksan erikseen estimoitujen tuotot yhtenäistävien inflaatiovauhtien
BKT-painotettuna keskiarvona.

reaalituotot muuttuivat, pitkäaikaiseen futuuriin perustuva reaalikorko aleni euroalueella 0,30 prosenttiyksikköä hieman alle 0,7 prosenttiin tarkastelujakson lopussa.

Koska nimellistuotot ja reaalitytuotot supistuivat tarkastelujakson aikana suurin piirtein samalla tavoin, rahoitusmarkkinoiden pitkän aikavälin inflaatio-odotuksia kuvaavat indikaattorit eivät ole muuttuneet euroalueella merkittävästi helmikuun lopusta. Inflaatio-odotuksiin joukkolainoihin perustuva implisiittinen 10 vuoden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti kiihtyi hieman eli 0,06 prosenttiyksikköä 1,65 prosenttiin. Sitä vastoin vastaava viiden vuoden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti nopeutui merkittävämmän eli 0,13 prosenttiyksikköä noin 1,15 prosenttiin. Siten viiden vuoden futuuriin perustuva inflaatiovauhti viiden vuoden kuluttua hidastui hieman eli 0,02 prosenttiyksikköä helmikuun lopusta kesäkuun 4. päivään, jolloin se oli hieman alle 2,2 % (ks. kuvio 24). Inflaatio-odotuksista swap-sopimuksista johdetut hieman vähemmän volatiilit pitkäaikaisiin

**Kuvio 25. Korkojen aikarakenteesta
johdetut euroalueen yön yli -korkojen
odotukset**

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: EKP, EuroMTS (taustatiedot) ja Fitch Ratings (luokitukset).
Huom. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinkorkokäyrä kuvaa
markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käy-
rien laskentamenetelmää selostetaan EKP:n verkkosivuilla kohdassa
"Euro area yield curve". Estimoinnissa käytetyt tiedot perustuvat AAA-
luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin euroalueella.

futuureihin perustuvat tuotot yhtenäistävät inflaatiovauhdit hidastuivat niin ikään tarkastelujakson aikana 0,03 prosenttiyksikköä 2,1 prosenttiin kesäkuun alussa. Kun otetaan huomioon inflaatio ja inflaatioidonnoiksiin joukkolainoihin sisältyvät likviditeettipreemiot, sekä näiden joukkolainojen tuottojen perinteinen volatilitteetti, markkinaperusteiset indikaattorit viittaavat kaiken kaikkiaan siihen, että pitkän aikavälin inflaatio-odotukset pysyvät tiukasti hintavakauden määritelmän mukaisina.²

Korkojen aikarakenteesta johdettuja euroalueen yön yli -korkojen odotuksia kuvaava käyrä siirtyi alaspäin noin 0,07–0,35 prosenttiyksikköä helmikuun lopun ja kesäkuun 4. päivän välisenä aikana. Siirtyminen alaspäin oli varsin pieni eli noin 0,10 prosenttiyksikköä enintään yhden vuoden maturiteeteissa mutta tuntuvampi pitemmissä maturiteeteissa, enimmillään 0,35 prosenttiyksikköä noin kuuden vuoden maturiteeteista lähtien (ks. kuvio 25).

Yritysten ja rahoituslaitosten liikkeeseen laskemien investointiluokkaan kuuluvien joukkolainojen tuotot pienivät euroalueella tarkastelujakson aikana, kuten kaikkien luottoluokitusten osalta. Yritysten osalta tuotot supistuivat kaiken kaikkiaan 0,19–0,30 prosenttiyksikköä ja vaihtelivat AAA-luokituksen saaneiden liikkeeseenlaskijoiden 0,92 prosentin ja BBB-luokituksen saaneiden liikkeeseenlaskijoiden 2,4 prosentin välillä kesäkuun alussa. Näiden joukkolainojen tuottoerot (suhteessa Merrill Lynchin AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen EMU-indeksiin) pienivät myös yleisesti sekä yritysten että rahoituslaitosten osalta 0,03–0,20 prosenttiyksikköä. Yritysten joukkolainojen tuottoerot ovat kaiken kaikkiaan useimpien luottoluokitusten osalta pysyneet pieninä verrattuna vuoden 2013 alkuun, jolloin ne olivat suurimmillaan.

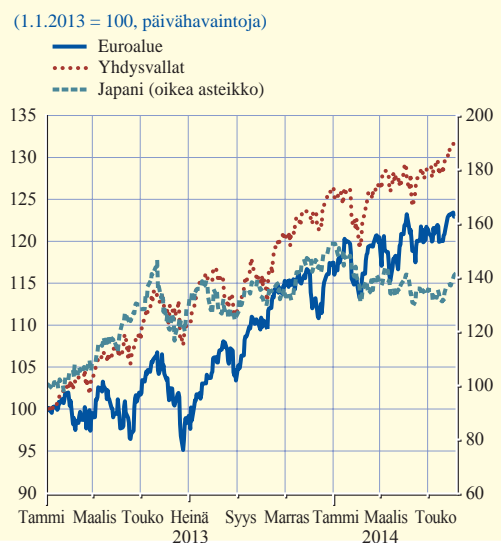
2 Ks. pitkän aikavälin inflaatio-odotusten ankkurointia koskeva yksityiskohtaisempi tarkastelu marraskuun 2012 Kuukausikatsauksen artikkelissa, jonka otsikkona on ”Assessing the anchoring of longer-term inflation expectations”

2.5 OSAKEMARKKINAT

Vuoden 2014 helmikuun lopun ja kesäkuun alun välisenä aikana osakkeiden hinnat nousivat sekä euroalueella että Yhdysvalloissa, kun ne saivat tukea yleisesti ottaen hyvistä yritysten tuloksista ja talouskasvun elpymisen merkeistä, vaikka jakson aikana julkistetut talousluvut olivatkin varsin epäyhtenäisiä. Kuitenkin erityisesti tarkastelujakson kahden ensimmäisen kuukauden aikana osakkeiden hintoja painoivat kiristyneet geopolittiset jännitteet ja Yhdysvaltain keskuspankin avomarkkinakomitean (Federal Open Market Committee, FOMC) päätös vähentää asteittain arvopaperiostojaan.

Tarkastelujakson aikana osakkeiden hinnat nousivat kahdella päätalouselueella. Euroalueella Dow Jones Euro Stoxx -yleisindeksi nousi helmikuun lopun ja kesäkuun 4. päivän välisenä aikana 2,0 % ja Yhdysvalloissa Standard & Poor's 500 -indeksi nousi 3,7 %. Myös Japanissa osakkeiden hinnat nousivat Nikkei 225 -indeksillä mitattuna samana aikana 1,5 % (ks. kuvio 26).

Kuvio 26. Osakeindeksit

Lähde: Thomson Reuters.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Maalis- ja huhtikuussa osakkeiden hinnat nousivat vain vähän eli euroalueella noin 0,7 % sekä Yhdysvalloissa noin 1,3 %. Volatiliteetti oli rajallista ja heijasteli julkistettujen talouslukujen sekä Ukrainan poliittisesta kriisistä aiheutuneiden geopoliittisten jännitteiden vaikutuksia. Lisäksi Yhdysvaltain keskuspankin avomarkkinakomitean maaliskuussa antama ilmoitus omaisuuserien ostojen lisävähennyksistä sekä niitä koskevan ennakoivan viestinnän tarkistuksesta ovat saattaneet painaa osakkeiden kursisikehitystä. Avomarkkinakomitean vastaava päätös 30. huhtikuuta oli kuitenkin laajalti odotettu, joten sen vaikutus maailman osakemarkkinoihin jäi vaimeaksi. Osakkeiden hinnat Japanissa Nikkei 225 -indeksillä mitattuna laskivat noin 4 % maalisi- ja huhtikuussa. Suurin osa euroalueen ja Yhdysvaltain osakemarkkinoiden noususta tarkastelujaksolla ajoittui jakson viimeiseen kuukauteen johtuen toukokuun puolivälissä julkistetuista positiivisista Yhdysvaltojen tehdasteollisuuden, työmarkkinoiden ja asuntokaupan luvuista sekä Euroopan parlamentin vaalien tuloksesta. Myös Ukrainan vaalien tulokset osaltaan helpottivat geopoliittisia jännitteitä ja edistivät luottamuksen palautumista. Niin ikään toukokuun lopussa Yhdysvalloissa julkistetut positiiviset talousluvut tukivat osakemarkkinoita. Toukokuussa ja kesäkuun alussa osakemarkkinat nousivat euroalueella 1,2 % ja Yhdysvalloissa 2,3 %. Myös Japanissa osakkeiden hinnat nousivat, kun nekin saivat tukea kotimaisista tekijöistä, kuten odotettua paremmasta ostopääällikköindeksistä, pääomainvestointien voimakkaasta elpymisestä sekä markkinoiden odotuksista, että keskuspankki saattaisi jatkaa rahapoliittista elvytystään.

Kuten yleisindeksikin, osakkeiden hinnat nousivat euroalueella useimmilla toimialoilla (ks. taulukko 6). Rahoitus- ja teknologiaosakkeet sekä kuluttajapalvelualan osakkeet kuitenkin laskivat hieman. Rahoitusallalla erityisesti eurooppalaisten pankkien osakekurssit reagoivat positiivisesti Euroopan pankkiviranomaisen huhtikuun lopussa julkistamiin vuoden 2014 pankkien taseiden stressitestin metodologioihin ja makrotaloudellisiin skenaarioihin, mutta toimialaindeksi kuitenkin laski tarkastelujaksolla kaiken kaikkiaan 1 %. Samaan aikaan yhdyskuntapalvelualan, öljy- ja energia-alan sekä televiestintäsektorin osakkeet kehittyivät keskimääräistä paremmin.

Osakemarkkinoiden epävarmuus implisiittisellä volatilitetillä mitattuna pysyi euroalueella jokseenkin muuttumattomana helmikuun lopusta kesäkuun alkuun, kun taas Yhdysvalloissa se väheni noin 0,8 prosenttiyksikköä saman jakson aikana. Kaiken kaikkiaan implisiittinen volatilitteetti ei heilahdellut merkittävästi tarkastelujakson aikana. Maaliskuun puolivälissä se kuitenkin kohosi tilapäisesti geopoliittisten jännitteiden kiristymisen ja mahdollisesti myös Yhdysvaltain keskuspankin avo-

Taulukko 6. Hintojen muutokset Dow Jones Euro Stoxxin toimialakohtaisissa indekseissä

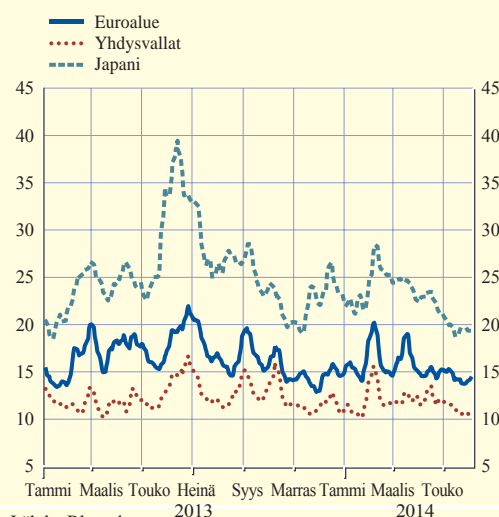
(hintojen muutokset prosentteina, ajanjakson lopun tietoja)

	Euro Stoxx	Raaka- aineet	Kulutus- palvelut	Kulutus- tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Terveyden- hoito	Teollisuus	Tekniikka	Tele- viestintä	Perus- palvelut
Toimialan osuus yhteenlasketusta markkina-arvosta (ajanjakson lopun tietoja)	100,0	9,9	6,7	16,8	6,6	23,4	5,1	15,6	5,1	4,6	6,2
Hintojen muutokset (ajanjakson lopun tietoja)											
I/2013	2,0	1,1	10,1	7,9	-3,7	-5,1	10,9	4,9	3,9	-3,1	-4,4
II/2013	-1,1	-2,0	-1,3	-2,2	-4,2	1,9	-0,7	-2,2	1,0	-1,9	-1,4
III/2013	11,3	6,8	9,6	8,9	12,0	16,7	-3,7	14,5	13,3	19,1	11,1
IV/2013	7,3	9,5	7,1	3,4	0,9	12,5	6,0	7,5	7,2	6,8	4,3
I/2014	2,9	-1,2	2,1	1,9	5,1	5,0	-1,4	1,9	-0,8	3,0	13,4
Huhtikuu 2014	0,5	1,8	-2,2	1,2	6,2	-0,3	1,8	0,1	-3,4	3,9	-2,5
Toukokuu 2014	1,5	2,6	1,9	2,4	-0,3	-0,2	0,8	1,3	3,3	2,1	4,2
28.2.2013–4.6.2014	2,0	2,1	-0,7	3,5	7,0	-0,7	1,9	1,2	-0,4	8,2	6,8

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 27. Osakekurssien implisiittinen volatilitiiteetti

(vuotuisina prosentteina; päivähavaintojen viiden päivän liukuva keskiarvo)

Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat osakeindekseihin perustuvien optioiden hinnoista johdettua odotettua osakkeiden prosentteina laskettujen hinnannuutosten keskihajontaa enintään kolmen kuukauden aikana. Osakeindeksit, joiden implisiittistä volatilitiiteettiä kuvataan, ovat Dow Jones Euro Stoxx 50 euroalueen osalta, Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen osalta ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Kuvio 28. Osakekohtaisten tuotto-odotusten kasvu Yhdysvalloissa ja euroalueella

(vuotuisina prosentteina, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tuotto-odotusten kasvu perustuu Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin euroalueen osalta ja Standard & Poor's 500 -indeksiin Yhdysvaltojen osalta.

- 1) Lyhyen aikavälin odotukset tarkoittavat 12 kuukauden päähän ulottuvia analyyttikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).
- 2) Pitkän aikavälin odotukset tarkoittavat 3–5 vuoden päähän ulottuvia analyyttikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

markkinakomitean arvopaperiostojen vähentämispäätöksen takia. Euroalueella taas valtionlainojen tuottovaatimukset ja joukkolainamarkkinoiden volatilitiiteettiodotukset nousivat kesäkuun alussa.

2.6 YRITYSTEN RAHOITUSVIRRAT JA RAHOITUSASEMA

Euroalueen yritysten rahoituksen reaalikustannukset kasvoivat hieman joulukuun 2013 ja huhtikuun 2014 välisenä aikana. Tähän oli syynä sekä osakerahoituksen että pankkilainojen reaalikustannusten suureneminen, jota kompensoi osittain markkinaehtoisen velkarahoituksen reaalikustannusten pieneneminen. Pankkien antolainaus yrityksille väheni edelleen vuoden 2014 neljän ensimmäisen kuukauden aikana. Talouden elpyminen oli vielä haurasta vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä, mikä hillitsi edelleen jonkin verran lainankysyntää. Tarjontapuolella pankkien tarve parantaa pääomasuhdelukujaan rajoitti niiden edellytyksiä tarjota luottoja yrityksille. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä tehtyjen kyselytutkimusten tulokset viittaavat siihen, että pankit myönsivät yritysluottoja edelleen nettomääräisesti tiukoin kriteerein, jotka pysyivätkin suurin piirtein yhtä tiukkoina kuin edellisellä vuosineljänneksellä. Velkapapereiden ja – vähäisemmässä määrin – noteerattujen osakkeiden liikkeeseenlasku tuki kuitenkin edelleen euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen saantia. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä euroalueen yritykset olivat yhä yleisesti ottaen nettoluotonantoasemassa.

RAHOITUSOLOT

Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset kasvoivat 3,5 prosenttiin huhtikuussa 2014, eli ne olivat hieman suuremmat kuin joulukuussa 2013, jolloin ne olivat olleet 3,3 % (ks. kuvio

29). Reaalikustannukset lasketaan painottamalla erityyppisistä rahoituslähteistä saatavan rahoituksen kustannuksia rahoituslähteiden (arvostusmuutosten vaikutuksista puhdistettujen) kantojen määrien perusteella. Yleisindeksin kehityksessä heijastui osakerahoituksen reaalikustannusten kasvu 0,45 prosenttiyksiköllä viime vuoden viimeiseen kuukauteen verrattuna. Markkinaehtoisen velkarahoituksen reaalikustannukset puolestaan supistuivat 0,31 prosenttiyksikköä. Samalla tarkastelujaksolla pankkien reaaliset antolainauskorot nousivat yrityksille myönnettyissä pitkäaikaisissa lainoissa 0,21 prosenttiyksikköä ja lyhytaikaisissa lainoissa 0,07 prosenttiyksikköä. Toukokuuhun 2014 mennessä saadut tiedot viittaavat siihen, että osakekohtaisen rahoituksen reaalikustannukset ovat suurentuneet entisestään ja markkinaehtoisen velkarahoituksen reaalikustannukset puolestaan supistuneet uudelle ennustetasolle sitten tammikuun 1999.

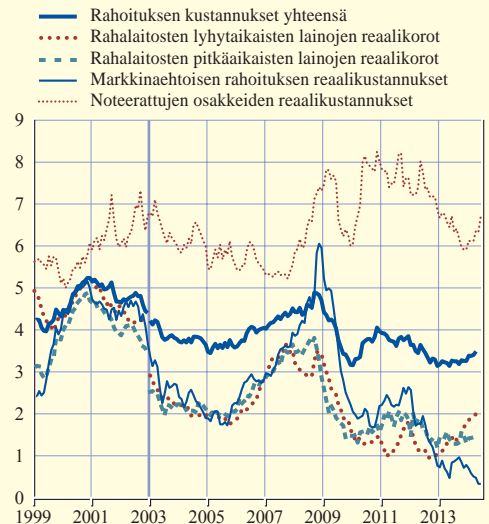
Ulkoisten rahoituslähteiden eri osien lähempi tarkastelu osoittaa, että rahalaitosten myöntämien uusien yritysainojen nimelliskorot pysyivät käytännössä ennallaan pienissä (enintään miljoonan euron) lainoissa joulukuun 2013 ja huhtikuun 2014 välisenä aikana. Nimelliskorot laskevat hienoisesti uusissa suurissa (yli miljoonan euron) yritysainoissa, joiden korot on sidottu alun perin lyhyeksi ajaksi, kun taas koroltaan alun perin pitkäksi ajaksi sidotuissa suurissa yritysainoissa nimelliskorot pysyivät ennallaan (ks. taulukko 7). Joulukuun 2013 ja huhtikuun 2014 välisenä aikana pienten ja suurten yritysainojen korkoerot suurentuivat aavistuksen verran eli 0,05 prosenttiyksikköä lainoissa, joiden korot on sidottu alun perin lyhyeksi ajaksi. Korkoerot pysyivät ennallaan lainoissa, joiden korot on sidottu alun perin yli viideksi vuodeksi.

Joulukuun 2013 ja huhtikuun 2014 välisenä aikana lainanottajat kokivat luottoriskin suureksi, ja valtion joukkolainojen tuotot olivat supistumaan päin euroalueella. Tämä oli omiaan suurentamaan pankkien antolainauskorkojen ja markkinakorkojen välistä eroa. Esimerkiksi suurten lainojen pitkien korkojen ero AAA-luokituksen saaneiden valtion seitsemän vuoden joukkolainojen tuottoihin suureni joulukuun 2013 ja huhtikuun 2014 välillä 1,37 prosenttiyksiköstä 1,84 prosenttiyksikköön. Lyhyissä maturiteeteissa pankkien antolainauskorkojen ero markkinakorkoihin kuitenkin pieneni edelleen. Pienissä lainoissa pankkikorkojen ero kolmen kuukauden euriborkorkoon pieneni 3,46 prosenttiyksikköön huhtikuussa 2014 (joulukuussa 2013 ero oli 3,50 prosenttiyksikköä). Sama voitiin havaita suurissa lainoissa, joissa pankkikorkojen ero kolmen kuukauden euriborkorkoon pieneni 1,91 prosenttiyksikköön (joulukuussa 2013 ero oli 2,00 prosenttiyksikköä).

Huhtikuussa 2014 tehdyssä pankkien luotonantokyselyssä kartoitettiin euroalueen yrityksille myönnettävien pankkilainojen tarjontaa ja kysyntää. Kyselyn tulokset vuoden 2014 ensimmäiseltä neljännekseltä osoittavat, että yritysluottoja myönnettiin edelleen tiukoin kriteerein, eikä tilanne ole juuri-

Kuvio 29. Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset

(vuotuisina prosentteina, kuukausihavaintoja)

Lähteet: EKP, Thomson Reuters, Merrill Lynch ja Consensus Economicsin ennusteet.

Huom. Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset lasketaan pankkilainojen, velkapapereiden ja osakkeiden kustannusten painotettuna keskiarvona niiden kannan määrien perusteella ja deflaoituna inflaatio-odotuksilla (ks. Kesäkuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikko 4). Rahalaitosten yhdenmukaistettujen antolainauskorkojen käyttöönotto vuoden 2003 alussa aiheutti katkoksen aikasarjatilastossa. Kesäkuusta 2010 alkaen tiedot eivät välttämättä ole täysin vertailukelpoisia aiempien tietojen kanssa niiden metodologisten muutosten vuoksi, joita EKP:n asetusten EKP/2008/32 ja EKP/2009/7 (asetuksen EKP/2001/18 muuttamiseksi) täytäntöönpanosta on aiheutunut.

Taulukko 7. Rahalaitosten yrityksille myöntämien uusien lainasopimusten korot

(vuotuinen korko, peruspisteinä)

							Muutos peruspisteinä huhtikuuhun 2014 saakka ¹⁾		
	I 2013	II 2013	III 2013	IV 2013	Maalis 2014	Huhti 2014	Tammi 2013	Tammi 2014	Maalis 2014
Rahalaitosten antolainauskorot									
Sekkiluotot yrityksille	3,94	3,89	3,86	3,79	3,78	3,81	-17	-4	3
Enintään miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	3,75	3,73	3,76	3,79	3,79	3,80	1	-5	1
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	3,49	3,29	3,26	3,27	3,28	3,27	-12	-1	-1
Yli miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	2,12	2,17	2,15	2,29	2,26	2,25	5	0	-1
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	2,85	2,93	3,06	2,96	2,98	2,97	1	-6	-1
Lisätieto									
Kolmen kuukauden rahamarkkinakorko	0,21	0,22	0,23	0,29	0,31	0,34	11	4	3
Valtion kahden vuoden joukkolainan tuotto	0,07	0,30	0,22	0,25	0,17	0,16	-15	5	-1
Valtion seitsemän vuoden joukkolainan tuotto	1,10	1,51	1,42	1,58	1,21	1,13	-30	-12	-8

Lähde: EKP.

Huom. Valtion joukkolainojen tuotot viittaavat euroalueen joukkolainojen tuottoihin, jotka perustuvat EKP:n tietoihin AAA-luokituksen saaneista joukkolainoista (perustuvat Fitchin luokitukseen). Näihin sisältyvät nykyisin Itävallan, Suomen, Ranskan, Saksan ja Alankomaiden valtion joukkolainat.

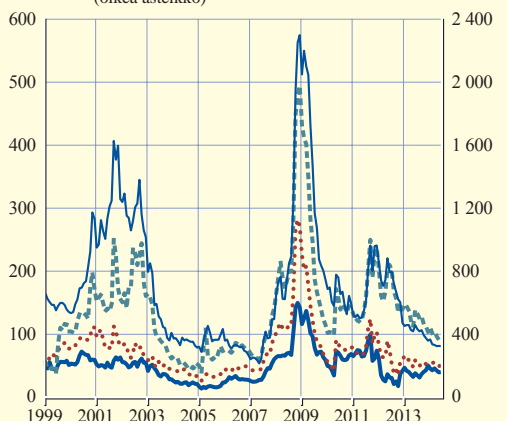
1) Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

kaan muuttunut vuoden 2013 viimeisestä neljänneksestä. Kriteerien tiukentuminen on historia-tietojen valossa kuitenkin nettomääräisesti pienimmillään sitten pankkien luotonantokyselyn alun. Pankkien havaintojen mukaan lainanottajat eivät enää kokeneet luottoriskiä yhtä suureksi, ja kun talousnäkymätkin jonkin verran paranivat, pankit alkoivat myöntää yrityslainoja nettomääräisesti aavistuksen verran lievemmin kriteerein. Luotonantotarjonnan näkökulmasta kriteerien lieventämiseen vaikuttivat hieman myös jonkin verran pienemmät pankkien taserajoitteet sekä se, että pankit saivat itse rahoitusta pienemmin kustannuksin. Pankit arvelevat, että yritysluottojen myöntämiskriteerit ovat lieventyneet nettomääräisesti edelleen vuoden 2014 toisella neljänneksellä¹. Yritysten markkinaehtoisen velkarahoituksen kustannusten ero AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin pieni edelleen joulukuusta 2013 huhtikuuhun 2014 (viimeisin kuukausi, jolta kaikki tarvittavat tiedot ovat saatavilla). Ero pieni yleisesti kaikissa yritysten joukkolainoihin sovellettavissa luotto-luokitusluokissa mutta muita tuntuvammin huonomman luokituksen saaneissa (ns. korkeatuottoisissa) joukkolainoissa, joissa se pieni 0,35 prosenttiyksikköön (ks. kuvio 30).

Kuvio 30. Yritysten joukkolainojen tuottoerot

(peruspisteinä, kuukausikeskiarvoja)

— Euromääräiset lainat, AA-yritysluokitus (vasen asteikko)
 Euromääräiset lainat, A-yritysluokitus (vasen asteikko)
 - - - - - Euromääräiset lainat, BBB-yritysluokitus (vasen asteikko)
 — Euromääräiset high yield -yrityslainat (oikea asteikko)

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. Yritysten joukkolainojen tuottoerot on laskettu suhteessa AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin.

¹ Lisätietoja on kehikossa "The results of the euro area bank lending survey for the first quarter of 2014", *Kuukausikatsaus*, EKP, toukokuu 2014.

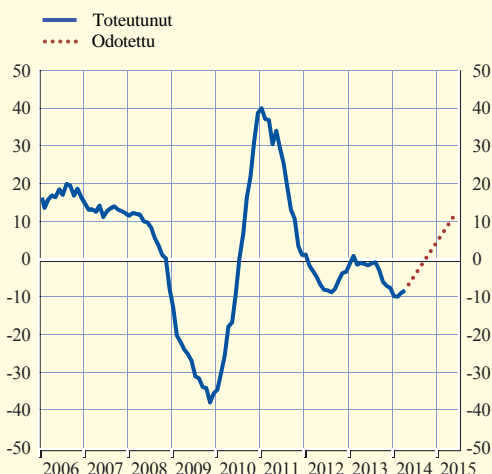
RAHOITUSVIRRAT

Heikko talouskehitys ja vaimea inflaatio sekä yritysten osakkeiden jokseenkin vilkas liikkeeseenlasku supistivat edelleen euroalueen yritysten osakekohtaisia tuloksia joulukuun 2013 ja maaliskuun 2014 välisenä aikana. Euroalueen pörssiyhtiöiden osakekohtaisten tuottojen vuotuinen muutosvauhti oli -6,7 % toukokuussa 2014 eli hieman nopeampi kuin vuoden 2013 joulukuun -7,7 % (ks. kuvio 31). Markkinatietolähteistä johdettujen indikaattorien perusteella markkinaosapuolet odottavat osakekohtaisten tuottojen supistumisen asteittain hitaammin ja palaavan positiiviselle uralle tämän vuoden neljännellä neljänneksellä.

Yritysten ulkoisen rahoituksen kehitys oli edelleen melko heikkoa vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä. Tämän taustalla oli sekä kysyntätekijöitä, sillä yritysten investointien elpyminen oli yhä haurasta, että eräitä rahoituksen tarjontaan liittyviä tekijöitä, jotka rajoittivat sitkeästi varsinkin pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) ulkoisen rahoituksen hankintaa. Rahalaitosten lainananto (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) supistui 3,1 % viime vuoden samaan vuosineljännekseen verrattuna eli samaan tahtiin kuin vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä. Huh-tikuussa 2014 supistumisvauhti hieman maltillistui, ja se oli vuositasolla mitattuna -2,7 % (ks. myös kehikko 1). Edelleen supistuvaa rahalaitosten lainanantoa suuryrityksille tasoitti osittain se, että nämä kykenivät hyödyntämään muita ulkoisen rahoituksen lähteitä. Vaikka yritysten velkapapereiden liikkeeseenlasku kasvoi vuositasolla nettomääräisesti vähemmän kuin vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä, jolloin se oli 8,1 % (ks. kuvio 32), se oli kuitenkin vilkasta (7,6 %) vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ja siten selvästi suurempaa kuin osakkeiden liikkeeseenlaskun kasvu. Osakkeiden liikkeeseenlaskukin kuitenkin lisääntyi 1,2 prosenttiin vuoden 2013 neljännän neljänneksen 0,7 prosentista (ks. taulukko 8).

Kuvio 31. Pörssiyhtiöiden osakekohtainen tuotto euroalueella

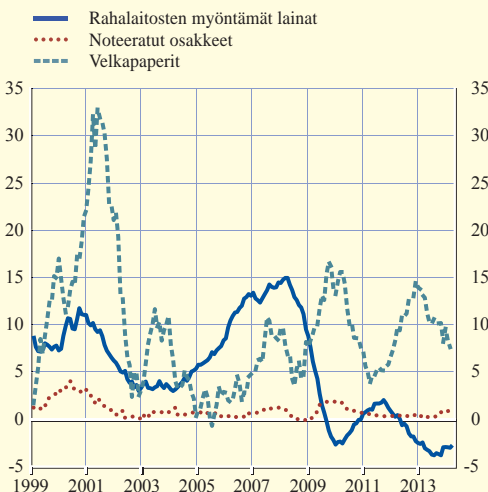
(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 32. Yritysten ulkoinen rahoitus eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Huom. Noteeratut osakkeet ovat euromääräisiä.

Taulukko 8. Yritysten rahoituksen hankinta

(prosenttimuutos, vuosineljänneksen lopussa)

	Vuotuinen kasvuvauhti				
	2013 I	2013 II	2013 III	2013 IV	2014 I
Rahalaitosten lainat	-2,5	-3,4	-3,6	-3,0	-3,0
Enintään vuoden	1,5	-2,1	-3,1	-4,0	-4,9
Yli vuoden ja enintään 5 vuoden	-6,3	-6,2	-5,6	-5,7	-4,7
Yli 5 vuoden	-2,9	-3,0	-3,2	-1,7	-1,7
Liikkeeseen lasketut velkapaperit	13,1	10,3	10,2	8,2	7,6
Lyhytaikaiset	7,9	-9,3	0,6	-8,7	-8,6
Pitkäaikaiset, joista: ¹⁾	13,7	12,6	11,2	9,7	9,2
Kiinteäkorkoiset	15,1	13,7	11,3	9,5	8,8
Vaihtuvakorkoiset	-0,2	4,9	11,1	11,1	12,9
Noteeratut osakkeet	0,1	0,4	0,3	0,7	1,2
Lisätieto²⁾					
Rahoituksen hankinta yhteensä	1,2	0,7	0,7	0,7	-
Lainat yrityksille	0,2	-0,7	-1,3	-1,1	-
Vakuutustekninen vastuuvelka ³⁾	1,2	1,1	1,0	1,0	-

Lähteet: EKP, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tämän taulukon tiedot (paitsi lisätiedot) perustuvat raha- ja pankkitilastoihin ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin. Pieniä eroja rahoitustilinpidon tietoihin nähden saattaa ilmetä lähinnä arvostusmenetelmien erojen vuoksi.

1) Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten velkapapereiden summa ei välttämättä täsmää pitkäaikaisten velkapapereiden yhteismäärän kanssa, koska tässä taulukossa ei esitetä erikseen nollakorkoisia pitkäaikaisia arvopapereita, joihin liittyy arvostusvaikutuksia.

2) Tiedot perustuvat sektorin mukaisen rahoitustilinpidon neljännesvuositilastoihin. Yritysten rahoituksen hankinta käsittää lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit, osakkeet ja osuudet, vakuutusteknisen vastuuvelan, muut velat ja johdannaiset.

3) Sisältää eläkerahastot.

Yritysvelkamarkkinat ovat euroalueella keskittyneet perinteisesti muutaman maan korkean luotto- luokituksen suuryrityksiin. Yritysten velkapapereiden nettomääräisestä liikkeeseenlaskusta maaliskuuhun 2014 mennessä saadut kuukausitiedot vahvistavat tämän pitävän paikkansa edelleen. Pk-yritykset ovat siis hyötynneet vain välillisesti yritysten velkapapereiden vilkkaasta liikkeeseenlaskusta. Lisäksi yritysten velkapapereiden liikkeeseenlasku on vuodesta 2007 suuntautunut pitemmän maturiteetin omaaviin instrumentteihin. Tämä kehitys jatkui maaliskuussa 2014, jolloin yritysten liikkeeseen laskemien pitkäaikaisten velkainstrumenttien osuus kasvoi 92 prosenttiin (84 % vuonna 2007).

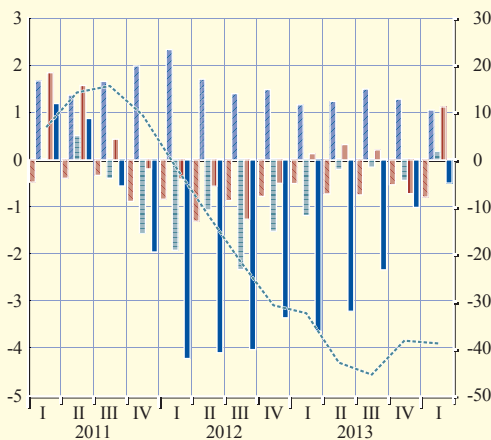
Rahalaitosten lainananto yrityksille supistui vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ankarimmin lainoissa, joiden korot on sidottu enintään vuodeksi. 1–5 vuoden korkoon sidottujen lainojen tapauksessa lainananto supistui kuitenkin maltillisemmin, joskin edelleen melko voimakkaasti (ks. taulukko 8).

Huhtikuussa 2014 tehty pankkien luotonantokysely vuoden 2014 ensimmäiseltä neljännekseltä osoittaa, että yritysainojen nettokysyntä (eli lainankysynnän kasvusta ilmoittaneiden pankkien ja lainankysynnän vähenemisestä ilmoittaneiden pankkien määrän välinen erotus) palasi kaikissa lainaryhmissä positiiviseksi. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä yritysainojen nettokysyntä kasvoi 2 prosenttiin edellisen vuosineljänneksen -11 prosentista, eli se oli positiivinen ensimmäistä kertaa vuoden 2011 toisen neljänneksen jälkeen ja pitkän aikavälin keskiarvoaan suurempi. Yritysainojen kysyntään vaikuttivat vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä lähinnä varastojen ja käyttöpääoman rahoitustarpeet sekä tarve järjestellä velkoja uudelleen. Kiinteät investoinnit sen sijaan vaimensivat edelleen lainankysyntää, tosin edellistä vuosineljänneksen vähemmän. Suurten likvideettipuskurien kerääminen johti siihen, että yritysten tulorahoitus vaikutti lainankysyntään vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä negatiivisemmin kuin edellisellä vuosineljänneksellä (ks. kuvio 33).

Kuvio 33. Lainojen kasvu ja yritysten lainankysyntään vaikuttavat tekijät

(vuotuinen prosenttimuutos, nettomääräinen prosenttiosuus)

- Kiinteät investoinnit (oikea asteikko)
- Varastot ja käyttöpääoma (oikea asteikko)
- Fuusiot, yrityskaupat ja yritysten rakenneuudistukset (oikea asteikko)
- Velkojen uudelleenjärjestelyt (oikea asteikko)
- Tulorahoitus (oikea asteikko)
- Yrityksille myönnettyt lainat (vasen asteikko)

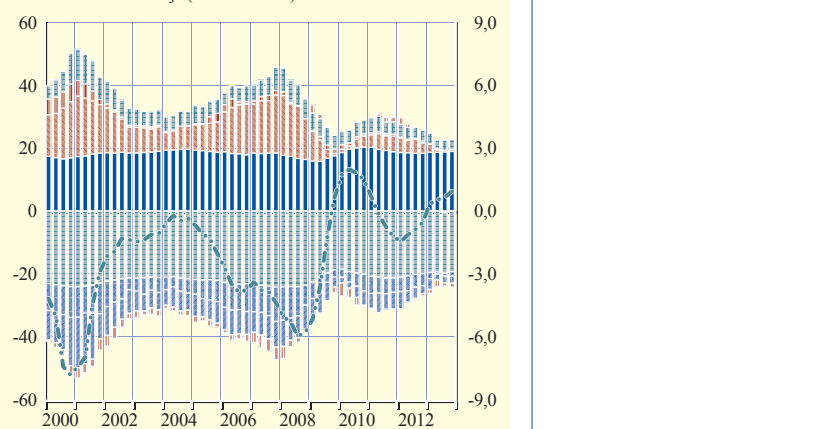
Lähde: EKP.

Huom. Nettomääräinen prosenttiosuus viittaa eroon lainankysynnän kasvuun vaikuttaneista tekijöistä ilmoittaneiden pankkien ja lainankysynnän vähenemiseen vaikuttaneista tekijöistä ilmoittaneiden pankkien määrässä. Oikean asteikon muuttajat ovat nettomääräisinä prosenttiosuuksina.

Kuvio 34. Yritysten säästäminen, rahoituksen hankinta ja investoinnit

(neljän neljänneksen liukuvia summia, % bruttoarvonlisäyksestä)

- Bruttosäästäminen ja nettopääomansiirrot
- Noteerattujen osakkeiden liikkeeseenlasku
- Pääoman bruttomuodostus
- Osakkeiden nettohankinta
- Velkarahoitus
- Noteeraamattomien osakkeiden liikkeeseenlasku
- Muiden rahoitusvarojen kuin osakkeiden nettohankinta
- Muut
- Rahoitusvaje (oikea asteikko)

Lähde: Euroalueen tilinpidon tilastot.

Huom. Velkarahoitus käsittää lainat, velkapaperit ja eläkerahastojen vastuvelat. Muut-erään sisältyvät johdannaiset, muut nettotetut velat/saamiset ja korjauserät. Yrityksen sisäiset lainat on nettotettu. Rahoitusvaje tarkoittaa nettoluotonantoasemaa, joka suunnilleen vastaa bruttosäästämisen ja pääoman bruttomuodostuksen välistä eroa.

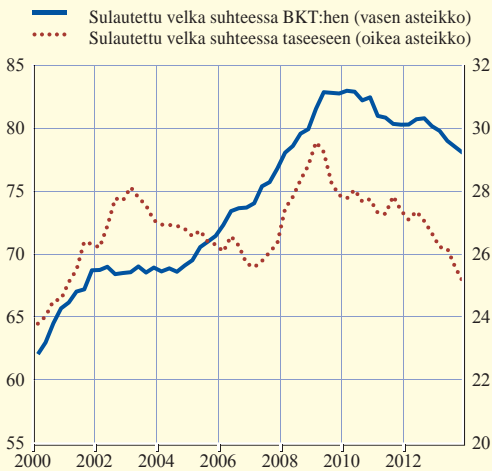
Yritysten rahoitusvaje – eli ero yritysten tulorahoituksen (bruttosäästämisen) ja pääoman bruttomuodostuksen välillä suhteessa niiden tuottamaan bruttoarvonlisäykseen – pysyi positiivisena ja suureni 0,9 prosenttiin vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä edellisen vuosineljänneksen 0,7 prosentista (ks. kuvio 34). Tämä johtui sekä sisäisen tulorahoituksen hienoisesta kasvusta että aavistuksen heikommasta pääoman bruttomuodostuksesta. Yritykset suurensivat talletuskantaansa merkittävästi vuoden 2013 kolmannen neljänneksen tasosta.

RAHOITUSASEMA

Euroalueen integroidun tilinpidon tietojen mukaan yrityssektorin velkaantuminen väheni hieman vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä. Yritysten velka pieneni edelleen suhteessa BKT:hen vuoden 2013 kolmannen neljänneksen 78,5 prosentista 78,0 prosenttiin saman vuoden viimeisellä neljänneksellä. Yritysten taseiden korjaaminen finanssikriisin pahimpien aikojen lukemista eteni verrattain hitaasti, ja tähän vaikutti osaltaan myös talouden sitkeän hidas elpyminen. Samalla tarkastelujaksolla myös yritysten velkaantumisaste pieneni hieman: 25,6 prosentista 25,1 prosenttiin (ks. kuvio 35). Yritysten velankantokyky parani edelleen vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä. Yritysten kokonaiskorkorasitus suhteessa niiden bruttotoimintaylijäämään pieneni 11,7 prosenttiin vuoden 2013 kolmannen neljänneksen 12,1 prosentista. Nettomääräisesti tarkasteltuna yritysten korkorasitus pieneni vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä 4,6 prosenttiin eli 0,2 prosenttiyksikköä pienemmäksi kuin edellisellä vuosineljänneksellä ja puoleen vuoden 2008 viimeisen neljänneksen huipustaan eli 9,2 prosentista (ks. kuvio 36).

Kuvio 35. Yritysten velkasuhteita

(prosentteina)

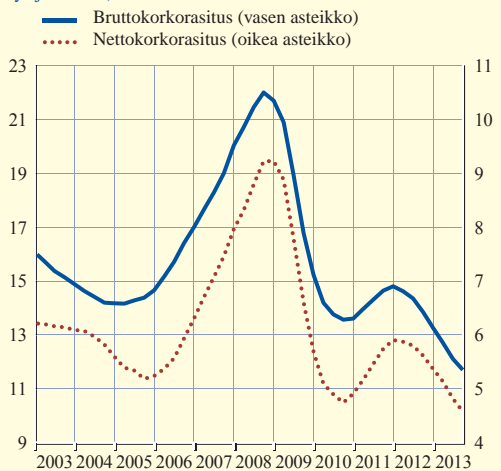

Lähteet: EKP, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Velka perustuu sektorin mukaisen rahoitustilinpidon neljännesvuositilastoihin. Siihen sisältyvät lainat (pl. yrityksen sisäiset lainat), liikkeeseen lasketut velkapaperit ja eläkerahastojen vastuuvelat.

Kuvio 36. Yritysten korkorasitus

(neljän neljänneksen liukuva summa, % bruttotoimintaylijäämästä)

Lähde: EKP.

Huom. Nettokorkorasitus määritellään yritysten korkomenojen ja korkotulojen eroksi suhteessa niiden bruttotoimintaylijäämään.

2.7 KOTITALOUKSIEN RAHOITUSVIRRRAT JA RAHOITUSASEMA

Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä euroalueen kotitalouksien rahoitustilannetta leimasivat vakaat pankkien antolainauskorot sekä edelleen suuret maa- ja instrumenttikohtaiset erot. Kotitalouksien lainanotto on edelleen vaikeaa ja johtuu monesta eri tekijästä, kuten kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen verkkaisesta kasvusta, suuresta työttömyydestä, heikoista asuntomarkkinoista ja talousnäkyymiin liittyvästä epävarmuudesta. Vuoden 2014 ensimmäistä neljänneistä koskevat arviot viittaavat siihen, että kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti pysyi edelleen negatiivisena kyseisellä vuosineljänneksellä. Arvioiden mukaan kotitalouksien velka suhteessa käytettävissä oleviin bruttotuloihin on aavistuksen pienentynyt vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä.

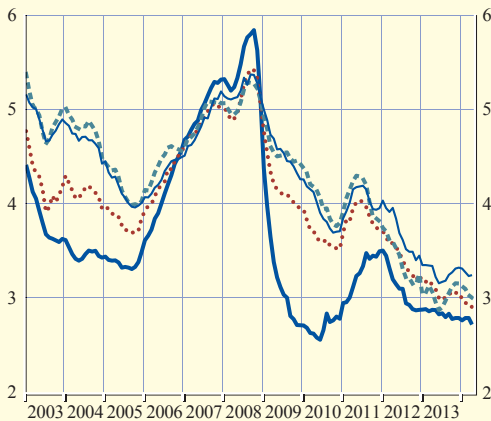
RAHOITUSOLOT

Euroalueen kotitalouksien rahoituskustannukset pysyivät suurin piirtein ennallaan vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ja vaihtelivat edelleen lainan maturiteetin ja lainanottajien kotimaiden mukaan. Yksittäisistä eristä saadut viimeisimmät tiedot osoittavat, että asuntolainojen korot laskivat aavistuksen verran huhtikuussa 2014. Asuntolainakustannusten maturiteettikohtaisen erittelyn perusteella korot pysyivät ennallaan lyhytaikaisissa lainoissa (eli vaihtuvakorkoisissa lainoissa ja lainoissa, joiden korot on sidottu alun perin enintään vuodeksi) mutta sekä keskipitkän ajan lainoissa (eli lainoissa, joiden korot on sidottu alun perin 1–5 vuodeksi) että pitkäaikaisissa lainoissa (eli lainoissa, joiden korot on sidottu alun perin 5–10 vuodeksi tai yli kymmeneksi vuodeksi) korot laskivat 0,10 prosenttiyksikköä neljännen vuosineljänneksen tasosta (ks. kuvio 37). Huhtikuussa 2014 lyhytaikaisten asuntolainojen korot laskivat 0,10 prosenttiyksikköä maaliskuussa saavutetusta tasosta. Uusissa lyhytaikaisissa kulutusluotoissa (eli luotoissa, joiden korot on sidottu alun perin enintään

Kuvio 37. Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien asuntolainojen korot

(vuotuisina prosentteina, ilman kuluja, uusien lainasopimusten korkoja)

- Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut lainat
- Koroltaan alun perin yli vuodeksi ja enintään viideksi vuodeksi sidotut lainat
- - - Koroltaan alun perin yli viideksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi sidotut lainat
- Koroltaan alun perin yli kymmeneksi vuodeksi sidotut lainat

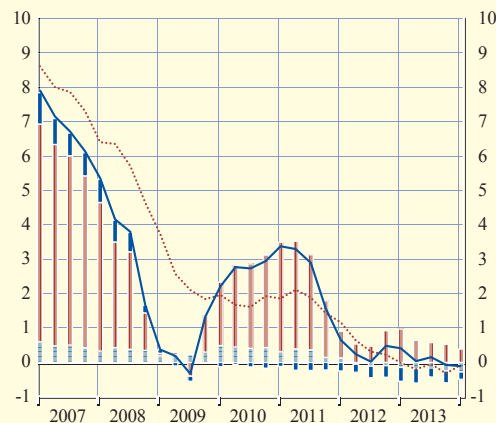

Lähde: EKP.

Kuvio 38. Kotitalouksille myönnetty lainat yhteensä

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikkönä, vuosineljänneksen lopussa)

- Rahalaitosten kulutusluotot
- Rahalaitosten asuntolainat
- Rahalaitosten muut lainat
- Rahalaitosten lainat yhteensä
- Lainat yhteensä

Lähde: EKP

Huom. Lainat yhteensä käsittävät kaikkien institutionaalisten sektorien kotitalouksille myöntämät lainat mukaan lukien ulkomaiset lainat. Vuoden 2014 ensimmäiseltä neljännekseltä kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärä on arvioitu raha- ja pankkitilastojen transaktiotietojen perusteella. Teknisiä huomautuksia -osassa on tietoja kasvuvauhtien laskentaan liittyvistä eroista rahalaitosten lainojen ja lainojen yhteismäärän välillä.

vuodeksi) ja pitkäaikaisissa kulutusluotoissa (eli luotoissa, joiden korot on sidottu alun perin yli viideksi vuodeksi) korot sen sijaan nousivat aavistuksen verran vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä. Keskipitkän ajan luotoissa (eli luotoissa, joiden korot on sidottu alun perin 1–5 vuodeksi) korot sen sijaan laskivat hieman ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Viimeisimmät saatavilla olevat tiedot osoittavat, että huhtikuussa 2014 lyhytaikaisten kulutusluottojen korot laskivat hieman maaliskuun tasosta.

Huhtikuussa 2014 tehdyssä pankkien luotonantokyselyssä euroalueen pankit ilmoittivat myöntäneensä kotitalouksille asuntolainoja vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä nettomääräisesti hieman lievemmin kriteerein (-5 % edellisen vuosineljänneksen 0 prosenttiin verrattuna). Kilpailupaineet lievensivät nettomääräisesti lainojen myöntämiskriteereitä, kun taas pankkien käsitys luotonantoon liittyvistä riskeistä vaikutti kriteereitä tiukentavasti.

Huhtikuussa 2014 tehdyn kyselyn tulokset viittaavat myös siihen, että kotitalouksien kulutus- ja muiden luottojen myöntämiskriteereitä lievennettiin hieman nettomääräisesti (-2 %) vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä (edellisellä vuosineljänneksellä niitä tiukennettiin nettomääräisesti 2 %). Pankkien välinen kilpailu ja niiden riskikäsitykset olivat tälläkin luottomarkkinoiden osalla syynä lainojen myöntämiskriteerien nettomääräiseen lieventymiseen. Lisätietoja on touko-

kuun 2014 Kuukausikatsauksen kehikossa ”The results of the euro area bank lending survey for the first quarter of 2014”.

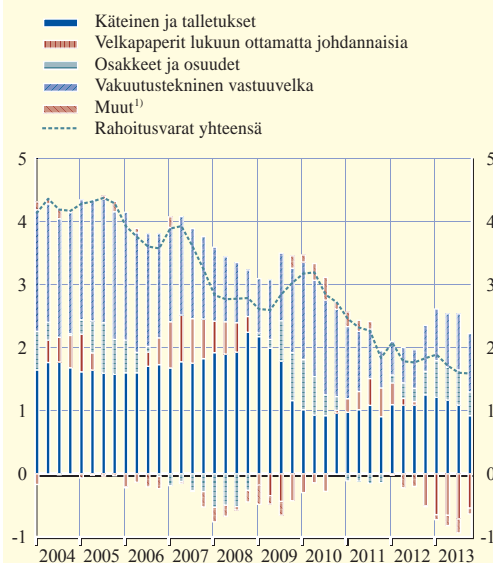
RAHOITUSVIRRAT

Kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti hidastui ennätysellisesti vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä (viimeisin neljännes, jolta euroalueen tilinpidon tietoja on saatavilla). Kyseisellä vuosineljänneksellä saavutettu negatiivinen vuotuinen kasvuvauhti (-0,3 %, edellisellä vuosineljänneksellä 0 %) johtui rahalaitosten yhteenlasketun lainanannon hienoisesta vähenemisestä (sen vuotuinen kasvuvauhti pieneni -0,1 prosenttiin edellisen vuosineljänneksen 0,1 prosentista) sekä siitä, että muiden kuin rahalaitosten lainananto jatkoi vähenemistään. Sen vuotuinen kasvuvauhti hiipui -1,7 prosenttiin edellisen vuosineljänneksen -1,1 prosentista. Muiden kuin rahalaitosten lainananto pitää yleensä sisällään lainojen myynnin ja arvopaperistamisen, mikä johtaa kotitalouksien lainojen siirtelyyn rahalaitosten ja muiden rahoituksenvälittäjien kuin rahalaitosten (pl. vakuutuslaitokset ja eläkerahastot) välillä. Vuoden 2014 ensimmäiseltä neljännekseltä laaditut arviot viittaavat siihen, että kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti pysyi edelleen negatiivisena kyseisellä vuosineljänneksellä (ks. kuvio 38).

Kotitalouksille myönnettyjen rahalaitoslainojen vuotuinen kasvuvauhti oli -0,1 % vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä (eli samalla tasolla kuin edellisellä vuosineljänneksellä). Se oli 0 % huhtikuussa eli hieman parempi kuin maaliskuussa (-0,1 %). Lainan käyttötarkoituksen mukaan eritelty rahalaitosten lainananto osoittaa, että asuntolainanannon vuotuinen kasvuvauhti pieneni aavistuksen verran, 0,6 prosenttiin vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä edellisen vuosineljänneksen 0,7 prosentista. Huhtikuussa 2014 rahalaitosten asuntolainananto kasvoi vuositasolla 0,7 prosentin vauhtia eli hieman nopeammin kuin maaliskuussa (0,6 %), ja viimeisimmät saatavilla olevat tiedot osoittavat, että asuntolainoja otettiin enemmän kuin viime kuussa. Kulutusluotonanto supistui edelleen vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä, joskin aiempaa hitaammin (sen vuotuinen kasvuvauhti oli -1,9 % ja vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä -3,0 %). Kulutusluotonannon vuotuinen kasvuvauhti oli edelleen negatiivinen huhtikuussa 2014. Lainatapahtumista saadut tiedot osoittavat, että myös kulutusluotonannon neljännesvuositason kehitys oli edelleen negatiivista vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä mutta muuttui hieman positiiviseksi huhtikuussa 2014. Muun muassa rekisteröimättömille yrityksille suunnatun muun luotonannon vuotuinen kasvuvauhti pieneni niin ikään edelleen. Se oli -1,9 % vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä (-1,6 % edellisellä vuosineljänneksellä). Huhtikuussa 2014 se suureni -1,7 prosenttiin (maaliskuun -1,9 prosentista). Muun luotonannon neljännesvuositason kehitys oli edelleen negatiivista vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä mutta muuttui hieman positiiviseksi huhtikuussa 2014.

Kuvio 39. Kotitalouksien rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä)

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Sisältää lainat ja muut saamiset.

Euroalueen tilinpidon tiedot kotitaloussektorin taseen saamispuolesta osoittavat, että kotitalouksien rahoitusinvestointien yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti oli 1,6 % vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä (edelliseen vuosineljänneeseen nähden ennallaan; ks. kuvio 39). Tämä johtui siitä, että vaikka osake- ja osuussijoitukset kasvattivat aiempaa vähemmän investointien yhteismäärää, velkainstrumentteihin tehtyjen sijoitusten vaikutus ei ollut yhtä negatiivista kuin aiemmin. Käteis- ja talletussijoitusten vuotuinen kasvuvauhti pieneni lisäksi 2,6 prosenttiin kolmannen vuosineljänneksen 3,1 prosentista. Vakuutustekniseen vastuovelkaan tehtyjen sijoitusten vaikutus yhteismäärään sen sijaan kasvoi hieman. Kun tämä vakuutustekniseen vastuovelkaan tehtyjen sijoitusten vuotuisen kasvuvauhdin hienoinen kasvu otetaan huomioon, riskisempiin kohteisiin tehtyjen sijoitusten vuotuisen kasvuvauhdin pieneneminen viittaa kotitaloussektorin riskinottohalukkuuden vähenemiseen vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä edellisen vuosineljänneksen kehitykseen verrattuna. Vuoden 2010 puolivälissä havaittu kotitalouksien rahoitusvarojen kertymän pitkäaikainen hidastuminen johtuu kaiken kaikkiaan kasvavasta velkaantumisen vähentämistarpeesta, suuresta työttömyydestä ja heikkoon suhdannejaksoon liittyvistä tekijöistä (jotka kaikki estävät käytettävissä olevien tulojen kasvun ja pakottavat kotitaloudet vähentämään säästämistään).

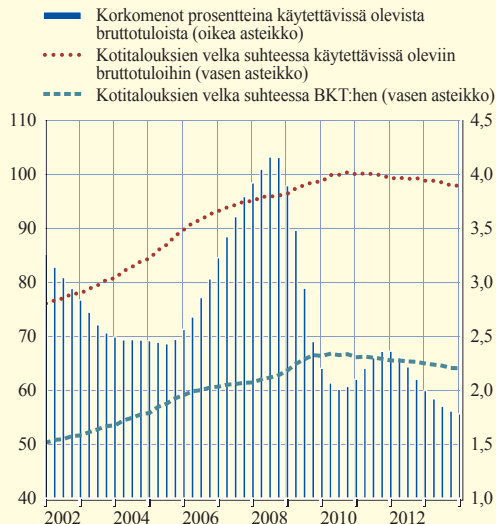
RAHOITUSASEMA

Euroalueen kotitaloudet ovat edelleen hyvin velkaantuneita, mutta velkaantuneisuus on koko ajan vähän pienentynyt. Kotitalouksien velka suhteessa käytettävissä oleviin nimellisiin bruttotuloihin supistui hieman vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä – 98 prosenttiin kolmannen neljänneksen 98,5 prosentista. Myös kotitalouksien velka suhteessa BKT:hen supistui hieman. Se pieneni neljännellä vuosineljänneksellä 64,2 prosenttiin edellisen vuosineljänneksen 64,6 prosentista. Kotitaloussektorin korkorasitus pieneni sekin edelleen. Se oli 1,8 % käytettävissä olevista kokonaistuloista eli kaikkien aikojen alimmillaan.

Vuoden 2014 ensimmäistä neljännestä koskevat arviot osoittavat kotitalouksien velkaantumisen vähentyneen aavistuksen verran (ks. kuvio 40) ja päätyneen tasolle, jolla se oli viimeksi vuoden 2009 puolivälissä. Myös kotitaloussektorin korkorasituksen arvioidaan pienentyneen edelleen vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä, joskin vain aavistuksen verran.

Kuvio 40. Kotitalouksien velka ja korkomenot

(prosentteina)

Lähteet: EKP ja Eurostat.

Huom. Kotitalouksien velka käsittää kaikkien institutionaalisten sektorien kotitalouksille myöntämät lainat mukaan lukien ulkomaiset lainat. Korkomenoissa eivät ole mukana kaikki kotitalouksien maksamat rahoituskustannukset, koska niihin eivät sisälly rahoituspalveluista maksetut palkkiot. Viimeisen neljänneksen tiedot ovat osittain arvioita.

3 HINNAT JA KUSTANNUKSET

Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen vuotuinen YKHI-inflaatiiovauhti oli 0,5 % toukokuussa 2014, kun se huhtikuussa oli ollut 0,7 %. Inflaatiiovauhti oli odotettua hitaampi. Inflaation hidastuminen johtui palvelujen, elintarvikkeiden ja muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuisen muutosvauhdin hidastumisesta. Hidastumista tasoitti vain osittain energian hinnan vuotuisen muutosvauhdin nopeutuminen, joka puolestaan johtui vertailuajankohdan vaikutuksesta. Tämänhetkisten tietojen perusteella YKHI-inflaation odotetaan tulevana kuukausina pysyvän hitaana ja alkavan nopeutua vain vähitellen vuosina 2015 ja 2016. Samanaikaisesti euroalueen keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset ovat yhä tiukasti EKP tavoitteen mukaiset, eli että inflaatio on alle 2 %, mutta lähellä sitä.

Tämä arvio näkyy myös kesäkuussa 2014 julkaistavissa euroaluetta koskevissa eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudellisissa arvioissa. Niissä euroalueen vuotuisen YKHI-inflaation ennustetaan olevan 0,7 % vuonna 2014 ja 1,1 % vuonna 2015. Vuoden 2016 inflaatiiovauhdiksi ennustetaan 1,4 %. Vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä vuotuisen YKHI-inflaatiiovauhdin arvioidaan olevan 1,5 %. Maaliskuussa 2014 julkaistun EKP:n asiantuntijoiden kokonaistaloudelliseen arvioon verrattuna vuosiksi 2014, 2015 ja 2016 ennustettu inflaatiiovauhti on tarkistuksissa hidastunut. Asiantuntijoiden arviot ovat luonteeltaan ehdollisia ja perustuvat useisiin teknisiin oletuksiin mm. valuuttakursseista ja öljyn hinnasta. Jokaista arvioita koskeva epävarmuus kasvaa sitä mukaa kuin arviointijakso pitenee.

Hintakehitysnäkymiin liittyvät aiemmin arvioitua sekä hitaamman että nopeamman inflaation riskit ovat rajalliset ja jokseenkin tasapainossa keskipitkällä aikavälillä.

3.1 KULUTTAJAHINNAT

Euroalueen YKHI-inflaatio hidastui huomattavasti vuoden 2011 loppupuolen ja lokakuun 2013 välisenä aikana. Sen jälkeen inflaatiiovauhti on ollut erittäin hidas ja vaihdellut alle 1 prosentissa. Eurostatin alustavan arvion mukaan toukokuussa 2014 inflaatio oli 0,5 %, kun se huhtikuussa oli ollut 0,7 %. Hidastuminen johtui palvelujen, elintarvikkeiden ja muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuisen muutosvauhdin hidastumisesta. Hidastumista tasoitti vain osittain energian hinnan vuotuisen muutosvauhdin nopeutuminen, joka puolestaan johtui vertailuajankohdan vaikutuksesta (ks. taulukko 9).

Taulukko 9. Hintakehitys

(vuotuinen prosentimuutos, ellei toisin mainita)

	2012	2013	2013 Joulu	2014 Tammi	2014 Helmi	2014 Maalis	2014 Huhti	2014 Touko
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) ja sen erät¹⁾								
Kokonaisindeksi	2,5	1,4	0,8	0,8	0,7	0,5	0,7	0,5
Energia	7,6	0,6	0,0	-1,2	-2,3	-2,1	-1,2	0,0
Elintarvikkeet	3,1	2,7	1,8	1,7	1,5	1,0	0,7	0,1
Jalostamattomat elintarvikkeet	3,0	3,5	1,5	1,3	0,9	-0,1	-0,7	,
Jalostetut elintarvikkeet	3,1	2,2	2,0	2,0	1,8	1,7	1,6	,
Muut teollisuustuotteet kuin energia	1,2	0,6	0,3	0,2	0,4	0,2	0,1	0,0
Palvelut	1,8	1,4	1,0	1,2	1,3	1,1	1,6	1,1
Muut hintaindikaattorit								
Teollisuuden tuottajahinnat	2,8	-0,2	-0,7	-1,3	-1,7	-1,6	-1,2	,
Öljyn hinta (euroa/barreli)	86,6	81,7	80,8	78,8	79,4	77,8	78,2	79,4
Muiden kuin energiaraaka- aineiden hinnat	0,5	-8,2	-11,4	-9,3	-7,8	-8,2	-4,1	-3,2

Lähteet: Eurostat, EKP ja Thomson Reutersin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

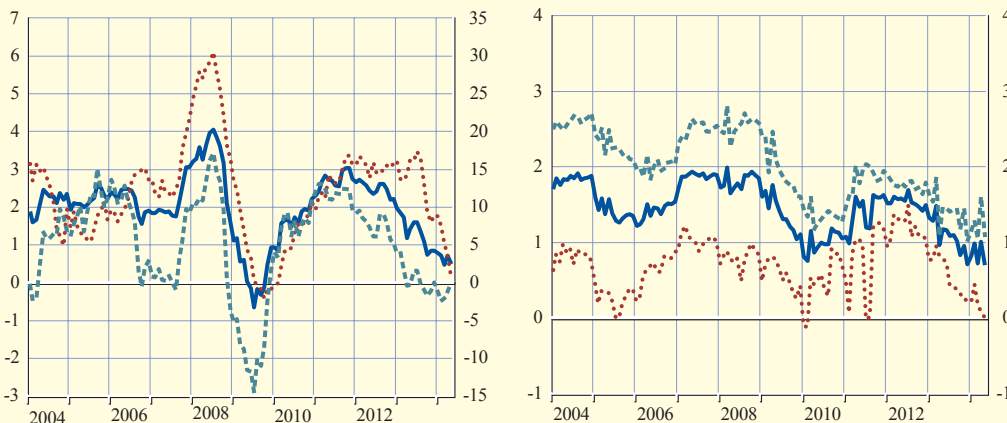
1) YKHI-inflaatiota ja sen erää (pl. jalostamattomat ja jalostetut elintarvikkeet) koskevat tiedot toukokuulta 2014 perustuvat Eurostatin alustavaan arvioon.

Kuvio 41. YKHI-inflaatio eriteltynä: pääerät

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

— Kokonaishintaindeksi (vasen asteikko)
 elintarvikkeet (vasen asteikko)
 - - - Energia (oikea asteikko)

— Kokonaishintaindeksi ilman energian ja elintarvikkeiden hintoja
 Muut teollisuustuotteet kuin energia
 - - - Palvelut

Lähde: Eurostat.

Euroalueen inflaation hitaus lokakuusta 2013 lähtien (inflaatio on myös ajoittain ollut odotettua hitaampi) johtuu useista tekijöistä. Erityisesti se johtuu energiaerän negatiivisesta vaikutuksesta ja elintarvike-erien vaikutuksen pienenemisestä. Näiden tekijöiden vaikutuksia on voimistanut euron vahvistuminen. Euroalueen vaimeat hintapaineet johtuvat myös osaksi talouden resurssien huomattavasta vajaakäytöstä. Kokonaisinflaation on myös pysynyt vaimeana, mihin ovat vaikuttaneet paikalliset tekijät, jotka liittyvät valtionvelkakriisiin sekä hintojen suhteelliseen sopeuttamiseen rahoitusvaikeuksista kärsivissä maissa. Energian hinnasta johtuvat vertailuajankohdan vaikutukset ovat myös aiheuttaneet jonkun verran vaihtelua inflaation kuukausitason kehitykseen. Energiaerästä johtuvat vertailuajankohdan vaikutukset hidastivat vuotuista YKHI-inflaatiota kumulatiivisesti noin 0,2 prosenttiyksikköä tammi- ja helmikuussa. Sitä vastoin huhti- ja toukokuussa vertailuajankohdan vaikutukset nopeuttivat vuotuista YKHI-inflaatiota arviolta 0,3 prosenttiyksikköä.

YKHIn pääeristä energian hinnoilla on ollut negatiivinen vaikutus YKHI-inflaatioon lokakuusta 2013 lähtien, mikä johtuu lähinnä öljyn euromääräisen hinnan laskusta.

Eurostatin alustavan arvion mukaan elintarvikkeiden hintojen (sekä jalostettujen että jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen) nousu on hidastunut edelleen tuntuvasti. Niiden nousuvauhti oli lokakuussa 2013 noin 2,0 %, ja toukokuussa 2014 se oli 0,1 %. Elintarvikkeiden erän hintojen kehityksestä toukokuussa ei ole vielä saatavissa virallisia yksityiskohtaisia tietoja. Elintarvikkeiden hintojen lasku johtuu lähinnä siitä, että talvi oli tänä vuonna leudompi kuin viime vuonna, jolloin epäsuotuisa sää vaikutti hintoihin. Leudon sään ansiosta jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti on hidastunut, ja huhtikuussa 2014 se oli -0,7 %, kun se lokakuussa 2013 oli ollut 1,4 %. Jalostamattomien elintarvikkeiden kaikkien alerien hintojen vuotuinen muutosvauhti on hidastunut. Erityisen tuntuvasti sää on kuitenkin vaikuttanut hedelmien ja vihannesten hintoihin. Huhtikuussa 2014 hedelmien hintojen vuotuinen muutosvauhti oli -1,0 % ja vihannesten -4,0 %. Lokakuussa 2013 hedelmien hintojen vuotuinen muutosvauhti oli 2,6 % ja vihannesten -0,8 %. Jalostettujen elintarvikkeiden hintojen nousu hidastui vähemmän. Lokakuussa 2013 se oli 2,2 % ja huhtikuussa 2014 se oli 1,6 %. Alaeristä hintojen nousun hidastumiseen ovat vaikuttaneet lähinnä leipien ja viljatuotteiden sekä öljyjen ja rasvojen hinnat.

Ilman vaihtelevia eriä eli elintarvikkeiden ja energian hintaa laskettu vuotuinen YKHI-inflaatio on myös ollut hidas viime vuoden lokakuusta lähtien. Sen vaihteluväli on ollut 0,7–1,0 %. Eurostatin alustavan arvion mukaan vuotuinen muutosvauhti oli 0,5 % toukokuussa 2014, kun se huhtikuussa oli ollut 1,0 %. Tämän mittarin pitkän aikavälin keskiarvo euron syntymisestä lähtien vuonna 1999 on 1,5 %.

Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja lasketun YKHI-korin molempien erien eli muiden teollisuustuotteiden kuin energian ja palvelujen hintojen nousuvauhti on viime aikoina ollut verrattain hidasta. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen nousu on pysynyt verrattain vakaana ja erittäin hitaana vuoden 2013 viimeisestä neljänneksestä lähtien. Tämä johtuu yhä kuluttajien verrattain heikosta luottamuksesta ja palkkojen maltillisesta kehityksestä. Hintojen nousua vaimentavat myös tuontihinnat, mikä johtuu euron aiemmasta vahvistumisesta ja inflaation maailmanlaajuisesta hitaudesta.

Palvelujen hintojen – eli YKHI:n suurimman erän – vuotuinen nousuvauhti on myös pysynyt hitaana, mikä johtuu lähinnä kotimaisen kysynnän vaimeudesta. Palvelujen hintojen kuukausitason vaihtelu on ollut tuntuvaa viime kuukausina, mikä johtuu osittain pääsiäisen ajoittumisesta tänä vuonna. Tämä kalenterivaikutus on todennäköisesti hidastanut matkustamiseen liittyvien palvelujen (kuten valmismatkojen, matkustajalentoliikenteen ja hotellimajoituspalvelujen) hintojen vuotuista muutosvauhtia maaliskuussa 2014, sekä vaikuttanut siihen, että näiden hintojen muutosvauhti nopeutui jälleen huhtikuussa.

Inflaatiopaineiden vaimeus kuvastaa myös sitä, että välillisten verojen muutoksilla on ollut vähäinen vaikutus inflaatioon. Ensinnäkin useissa jäsenvaltioissa julkisen talouden vakauttamiseksi aiempina vuosina toimeenpannut veronkorotukset ovat jääneet pois vuotuisen inflaatiovauhdin laskennasta. Toiseksi välillisten verojen korotusten välittyminen hintoihin on joissain maissa ollut aiempaa vähäisempää, sillä kysyntä on ollut heikkoa.

Kehikossa 4 tarkastellaan euroalueen inflaatiovauhdin huomattavaa hidastumista vuoden 2011 loppupuolelta lähtien. Tarkastelu osoittaa, että inflaatiovauhdin hidastumiseen ovat vaikuttaneet pääosin ulkoiset tekijät, kuten raaka-aineiden hintojen vaimea kehitys ja valuuttakurssin vahvistuminen. Ulkoisten tekijöiden lisäksi inflaation hidastuminen johtuu euroalueen kotimaisen kysynnän heikkoudesta erityisesti maissa, joissa on täytynyt toteuttaa makrotalouden sopeutusta.

Kehikko 4.

EUROALUEEN VIIMEAIKASEEN INFLAATIOKEHITYKSEEN VAIKUTTANEET KANSAINVÄLISET TEKIJÄT

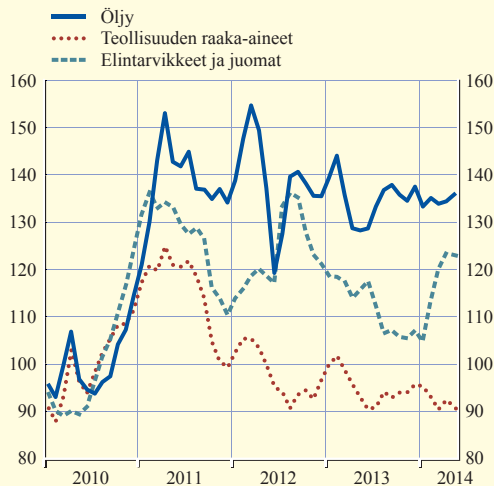
Euroalueen inflaatiovauhti on hidastunut yli 2 prosenttiyksiköllä lokakuun 2011 inflaatiohuipun jälkeen, ja toukokuussa 2014 se oli 0,5 %. Maailmantalouden kehitys oli tänä aikana hidasta ja raaka-aineiden hintakehitys vaimeaa, ja euroalueella näistä seurannutta inflaatiota hidastavaa vaikutusta voimisti vielä euron nimellisen valuuttakurssin vahvistuminen. Tässä kehikossa käydään läpi inflaation kansainvälisten taustatekijöiden viimeaikaista kehitystä ja sen mahdollisia vaikutuksia euroalueen inflaatiovauhtiin.

Euroalueen inflaatioon vaikuttavien kansainvälisten tekijöiden viimeaikainen kehitys

Ulkoinen ympäristö on viimeisten kahden vuoden aikana jarruttanut hintojen nousua euroalueella eri tavoin. Öljyn ja elintarvikeraaka-aineiden dollarihinnat ovat kaiken kaikkiaan pysyneet mel-

Kuvio A. Öljyn ja muiden raaka-aineiden hinnat

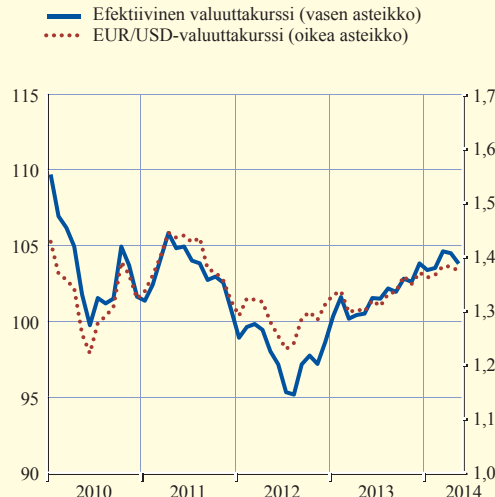
(kuukausitiedot, Yhdysvaltain dollareina, indeksi 100=2010)

Lähteet: Datastream ja HWWI-instituutti (Hamburgisches WeltWirtschaftsinstitut).
 Huom. viimeisimmät tiedot toukokuulta 2014.

Kuvio B. Euron nimellinen valuuttakurssi

(kuukausitiedot, indeksi 100=1/1999)

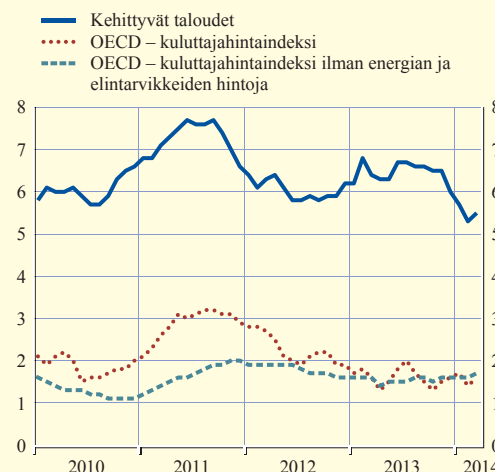

Lähteet: EKP ja Bloomberg.
 Huom. Viimeisimmät tiedot toukokuulta 2014. Efektiivinen valuuttakurssi suhteessa 19 kauppakumppanimaan valuuttoihin.

ko vakaina edeltävien vuosien nopean nousun jälkeen, ja teollisuuden raaka-aineiden hinnat ovat jopa laskeneet vuoden 2011 lopusta lähtien (ks. kuvio A). Sen lisäksi, että näihin tekijöihin liittyvät inflaatiopaineet väistyivät, kehitystä vahvisti vuoden 2012 puolivälistä alkaen vielä euron nimellisen valuuttakurssin vahvistuminen suhteessa Yhdysvaltain dollariin ja nimellisen efektiivisen valuuttakurssin vahvistuminen suhteessa tärkeimpien kauppakumppanimaiden valuuttoihin (ks. kuvio B). Vuoden 2011 jälkeen inflaatio on hidastunut sekä kehittyvissä että kehittyneissä talouksissa (ks. kuvio C). Suurimpana syynä on raaka-aineiden hintojen pysyminen suhteellisen vakaina, mutta hintapaineiden vaimeus maailmanmarkkinoilla johtuu myös hukkakapasiteetista eri puolilla maailmaa.¹ Raaka-aineiden hintakehityksen ja valuuttakurssikehityksen lisäksi myös tästä hukkakapasiteetista on voinut aiheutua loppu- ja välituotteiden tuontihintojen laskupaineita euroalueella.

Kuvio C. Kansainvälinen inflaatiokehitys

(kuukausitiedot, vuotuinen prosenttimuutos)

Lähteet: OECD, IMF-IFS ja Haver Analytics.
 Huom. Viimeisimmät tiedot maaliskuulta 2014. Kehittyvien talouksien kohdalla on käytetty 23 suuren kehittyvän talouden BKT-painotettua keskiarvoa.

¹ Tuoretta kansainvälistä inflaatiokehitystä on tarkasteltu helmikuun *Kuukausikatsauksen* kehikossa ”Drivers of recent global inflation developments”.

Ulkoisten tekijöiden yhteisvaikutus näkyy myös teollisuustuotteiden euromääräisten tuontihintojen kehityksessä (ks. kuvio D). Euroalueelle ulkopuolelta suuntautuvan tuonnin vuotuinen hintakehitys on vuoden 2011 lokakuun jälkeen heikentynyt selvästi, noin 12 prosenttiyksikköä. Eniten vaikutti energian hintakehitys (70 % hintakehityksen heikentymisestä), mutta myös muiden tuotteiden hintakehitys on viime aikoina heikentynyt. Esimerkiksi kulutustavaroiden tuontihintojen vuotuinen muutosvauhti heikkeni noin 5 prosenttiyksikköä lokakuun 2011 ja maaliskuun 2014 välisenä aikana. Kulutustavaroiden paino teollisuustuotteiden kokonaistuonnissa on noin neljännes, joten niiden hintakehityksellä on ollut huomattava vaikutus tuontihintojen kehityksen viimeaikaiseen heikkenemiseen.

Ulkoisten tekijöiden vaikutus euroalueen YKHI-inflaatioon

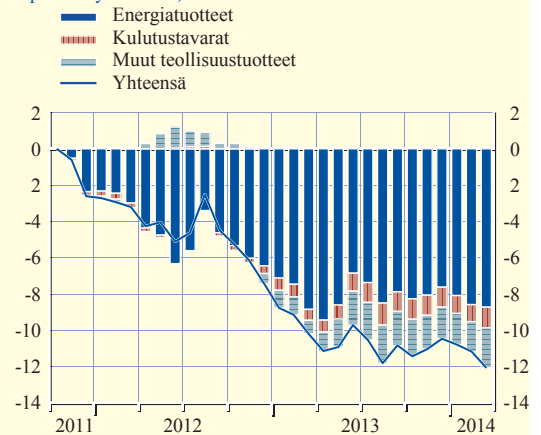
Kansainvälisten tekijöiden vaikutusta euroalueen kuluttajahintainflaation hidastumiseen on vaikea arvioida täsmällisesti. Kansainväliset tekijät vaikuttavat paitsi toisiinsa myös euroalueen kotimaisiin tekijöihin useiden eri kanavien välityksellä. Niiden vaikutus euroalueen kuluttajahintoihin riippuu osittain siitä, miten tuottajat ja/tai vähittäiskauppiat sopeuttavat marginaalejaan kustannusten muuttuessa.

Kansainvälisten tekijöiden merkitystä voidaan yrittää arvioida YKHIn yksittäisten erien vaikutuksen perusteella (ks. kuvio E), sillä joihinkin eriin (kuten energiaerään) kansainvälinen kehitys vaikuttaa voimakkaammin kuin muihin. Suurin osa (50 %) euroalueen kokonaisinflaation hidastumisesta vuoden 2011 jälkeen onkin johtunut YKHIn energiaerästä.

Kansainvälinen kehitys näkyy etenkin nestemäisten polttoaineiden hinnoissa, sillä niissä tuntuu öljyn hinnan ja euron dollarikurssin vaikutus. Kuvioista F näkyy raakaöljyn hintojen suuri vaikutus nestemäisten polttoaineiden vuotuisen hintakehityksen heikkenemiseen: vielä vuonna 2011 ne nostivat hintoja selvästi, mutta

Kuvio D. Eri erien vaikutus teollisuustuotteiden tuontihintojen nousu hidastumiseen lokakuusta 2011 lähtien

(kuukausitiedot, vuotuinen prosenttimuutos, vaikutus prosenttiyksikköinä)

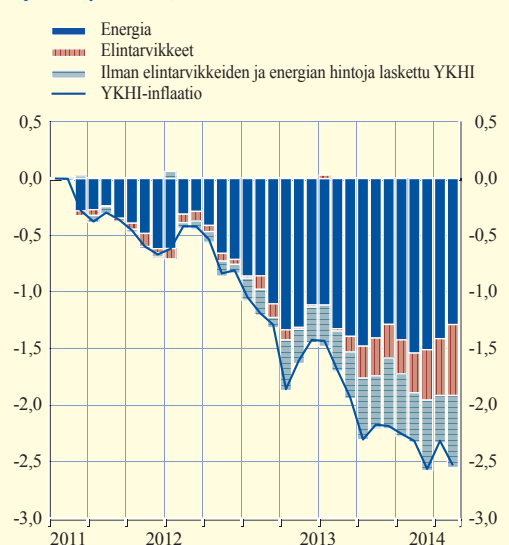

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Viimeisimmät tiedot maaliskuulta 2014. Euroalueen ulkopuolelta tuotavien teollisuustuotteiden erät perustuvat vuoden 2008 tilastollisen tuoteluokituksen (Classification of Products by Activity, CPA) kohtiin B, C ja D.

Kuvio E. Eri erien vaikutus YKHI-inflaatiovauhdin hidastumiseen lokakuun 2011 jälkeen

(kuukausitiedot, vuotuinen prosenttimuutos, vaikutus prosenttiyksikköinä)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Viimeisimmät tiedot toukokuulta 2014.

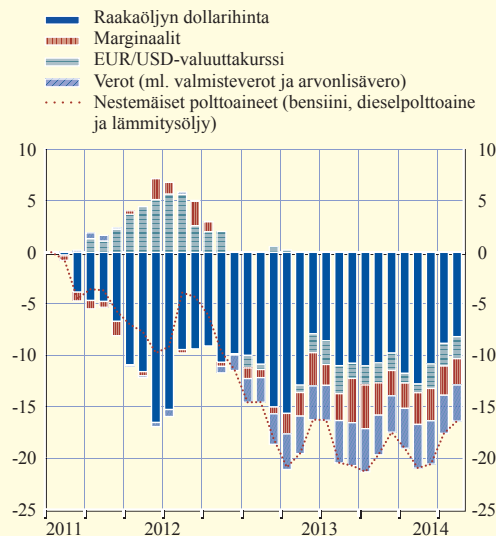
sen jälkeen inflaatiovaikutus on kutistunut lähes olemattomiin raakaöljyn hintojen vakaantuessa. Polttoaineiden hintakehitystä ovat jarruttaneet myös euron nimellisen dollarikurssin vahvistuminen, jalostus- ja jakelukustannusten ja marginaalien pieneneminen sekä verojen muutosten vaikutuksen väistyminen.²

YKHI:n elintarvike-erän osuus euroalueen inflaation hidastumisesta sitten vuoden 2011 lokaan on ollut noin 20 %. Elintarvike-erässäkin (etenkin jalostettujen elintarvikkeiden hinnoissa) näkyy raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen ja muiden ulkoisten tekijöiden inflaatiota hidastava vaikutus,³ mutta elintarvike-erän hintakehityksen tuntuva heikentyminen viime kuukausina johtuu lähinnä siitä, että vuoden 2013 sääoloihin liittyneen jalostamattomien elintarvikkeiden hinnannousun vaikutus väistyy.

Viimeisten kahden vuoden kuluessa inflaation hidastuminen on johtunut pääasiassa energian ja elintarvikkeiden hintakehityksestä, mutta ai- van viime aikoina myös palvelujen ja muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintakehityksellä on ollut merkittävä vaikutus. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintakehityksessä näkyy herkemmin ulkomaisten tekijöiden vaikutus, sillä suuri osa näistä tuotteista tuodaan suoraan ulkomailta tai valmistetaan lähinnä ulkomailta tuoduista komponenteista. Palvelujen hinnoissa taas näkyy muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta enemmänkin kotimaisten tekijöiden kuten työvoimakustannusten vaikutus.⁴ Lisäksi kotimaisen hintakehityksen taustalla saattavat vaikuttaa maailmantalouden rakenteeseen liittyvät ilmiöt, kuten lisääntynyt tuotannontekijöiden liikkuvuus, halpatuotantomaiden parantunut pääsy maailmanmarkkinoille, kustannustehokkuuden paraneminen tuotantoprosessin hajautumisen ansiosta sekä tavaroiden ja palvelujen parempi korvattavuus ja niiden kaupan helpottuminen.⁵

Kuvio F. Vaikutus nestemäisten polttoaineiden hintakehityksen heikkenemiseen lokakuun 2011 jälkeen

(kuukausitiedot, prosenttimuutos, vaikutus prosenttiyksikköinä)

Lähteet: Bloomberg, Euroopan komission viikoittainen öljykatsaus, EKP:n laskelmat.

Huom. Viimeisimmät tiedot toukokuulta 2014. Marginaalit sisältävät jalostus- ja jakeluprosessista johtuvat kulut ja marginaalit.

2 Öljytuotteiden kuluttajahintojen rakennetta on käsitelty tammikuun 2012 *Kuukausikatsauksen* kehikossa ”The evolution of consumer prices for oil products in 2011”.

3 Ks. kehikko ”Food commodities and the common agricultural policy” lokakuun 2013 *Kuukausikatsauksen* artikkelissa ”Commodity prices and their role in assessing euro area growth and inflation”.

4 Ks. maaliskuun 2014 *Kuukausikatsauksen* kehikko ”Palvelujen ja muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintakehityksen vaikutus YKHI-inflaation viimeaikaiseen laskuun”.

5 Kokemusperäisten havaintojen perusteella kansainvälisen inflaatiokehityksen vaikutus kansalliseen inflaatiokehitykseen on kasvanut sitä mukaa kuin maailmantalous on verkottunut yhä vahvemmin. Ks. C. Borio ja A. Filardo (2007), ”Globalisation and inflation: new cross-country evidence on the global determinants of domestic inflation” *BIS Working Papers* No 227, sekä M. Ciccarelli ja B. Mojon (2010), ”Global inflation”, *Review of Economics and Statistics*, Vol. 92, No 3, s. 524–535.

Päätelmät

Inflaation hidastuminen euroalueella vuoden 2011 jälkeen on johtunut pitkälti ulkoisista tekijöistä, kuten raaka-aineiden hintakehityksen vaimeudesta ja euron valuuttakurssin vahvistumisesta. On tärkeää ymmärtää inflaation hidastumisen taustalla olevaa prosessia. Raaka-aineiden vaimeasta hintakehityksestä johtuva hidaskin inflaatio vaikuttaa myönteisesti ostovoimaan ja tuotantoon euroalueella. Myös valuuttakurssin vahvistumisesta johtuva hidaskin inflaatio vahvistaa käytettävissä olevia reaalityuloja lyhyellä aikavälillä, mutta se voi heikentää kilpailukykyä. Ulkoisten tekijöiden lisäksi inflaation hidastumiseen vuoden 2011 jälkeen on vaikuttanut kotimaisen kysynnän heikkous euroalueella.

3.2 TEOLLISUUDEN TUOTTAJAHINNAT

Hintaketjun nousupaineet vähenivät edelleen vuoden 2014 neljänä ensimmäisenä kuukautena (ks. taulukko 9 ja kuvio 42). Tuottajahintojen nousupaineiden väheneminen johtuu kysynnän heikkoudesta sekä energian ja muiden raaka-aineiden hintojen maltillisesta kehityksestä. Kyselytutkimuksiin perustuvat indeksit euroalueen tehdasteollisuuden ylikapasiteetista ovat laskeneet hitaasti parina viime neljänneksenä, mutta indeksit ovat kuitenkin edelleen huomattavan korkeat. Tuottajahintojen vaimea kehitys vuoden 2014 alussa viittaa siihen, että hinnat reagoivat hieman viiveellä ylikapasiteetin vähenemiseen, ainakin jos tilannetta verrataan pitkän aikavälin trendiin. Lisäksi euroalueen tuottajien ponnistelut markkinaosuuksien säilyttämiseksi vuoden 2012 puolivälissä alkaneen euron vahvistumisen seurauksena ovat saattaneet vaimentaa tuottajahintojen nousua entisestään.

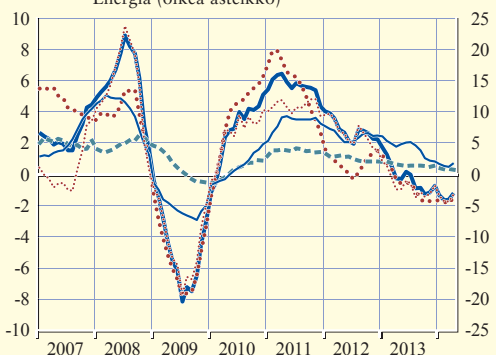
Ilman rakennusalaan lasketun teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti on ollut edelleen negatiivinen vuonna 2014, ja huhtikuussa se oli -1,2 %. Ilman rakennusalaan ja energian hintaa laskettu teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti oli -0,3 % huhtikuussa eli lähes sama kuin edellisinä kuukausina.

Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen nousupaineet ovat pysyneet verrattain vakaina ja vaimeina. Muiden kulutustavaroiden kuin elintarvikkeiden tuottajahintojen indeksi laski tasaisesti vuonna 2012 ja vuoden 2013 alussa. Viime vuoden huhtikuusta lähtien indeksi on kuitenkin vakaantunut alhaiselle tasolle, mutta kuitenkin hieman positiiviseksi. Viimeaikaisten kyselytutkimusten tulokset viittaavat myös siihen, että tuottajahintojen nousupaineet ovat vaimeat ja vakaat. Vähittäiskaupan ostopäälliköiden indeksi (PMI) muiden kauppojen kuin elintarvikekauppojen tuottajahintojen hinnoista (kolmen kuukauden liukuva keskiarvo) on vaihdellut lähellä pitkän aikavälin keskiarvoa lokakuun 2013 ja huhtikuun 2014 välisenä aikana. Toukokuussa indeksi laski alle tämän keskiarvon. Myös hintaketjun alkupäässä hintojen nousupaineet ovat pysyneet jokseenkin vakaina ja maltillisina. Tuottajahintain-

Kuvio 42. Teollisuuden tuottajahinnat

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

— Teollisuus ilman rakentamista (vasen asteikko)
••• Väli tuotteet (vasen asteikko)
- - - Pääomahyödykkeet (vasen asteikko)
— Kulutustavarat (vasen asteikko)
••• Energia (oikea asteikko)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

deksin välituotteiden erän sekä raaka-aineiden hintojen vuotuinen muutosvauhti on edelleen vaihdellut. Muutosvauhti on ollut negatiivinen ja vaihdellut verrattain kapean vaihteluvälin sisällä.

YKHI:n elintarvikkeiden erän hintojen nousupaineet ovat vähentyneet jo pitkän aikaa. Viime aikoina on kuitenkin havaittu alustavia viitteitä siitä, että paineiden väheneminen on loppunut hintaketjun loppupäässä. Elintarvikkeiden tuottajahintojen nousu nopeutui 0,7 prosenttiin huhtikuussa 2014, kun se maaliskuussa oli ollut 0,3 %. Lisäksi kyselytutkimuksiin perustuvat tiedot ostopäällikköiden indeksistä osoittavat, että elintarvikkeiden vähittäiskauppioiden tuotantopanosten hinnat nousivat toukokuussa. Hinnat olivat laskeneet toukokuuhun asti verrattuna vuoden 2013 lopun tilanteeseen. Hintaketjun alkupäässä EU:n maatalouden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui toukokuussa, mikä keskeytti vuoden 2014

parina ensimmäisenä kuukautena havaitun muutosvauhdin nopeutumisen, jonka seurauksena vuotuinen muutosvauhti oli kuitenkin edelleen negatiivinen. Elintarvikkeiden raaka-aineiden euromääräisten maailmanmarkkinahintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui toukokuussa, mutta pysyi kuitenkin positiivisena. Vuotuinen muutosvauhti oli negatiivinen maaliskuuhun asti eli 12 kuukautta peräkkäin.

Sektorikohtainen tarkastelu ja viimeisimmät kyselytutkimusten tulokset vahvistavat, että hintojen nousupaineet ovat vaimeat sekä tehdasteollisuudessa että palvelualoilla. Tehdasteollisuudessa sekä tuotantopanosten että myyntihintojen indeksit nousivat toukokuussa. Myös palvelualojen tuotantopanosten indeksi nousi, mutta tuotosten hintaindeksi laski hieman. Kaikki alaindeksi vaihtelevat edelleen lähellä 50 pisteen raja-arvoa ja ovat alle pitkän aikavälin keskiarvon (ks. kuvio 43). Euroopan komission suhdannekyselyistä saadut tiedot osoittavat, että tuottajien odotukset myyntihinnoista vahvistuivat toukokuussa hieman teollisuudessa (ilman rakentamista) ja palvelualoilla. Odotukset ovat alle pitkän aikavälin keskiarvon.

3.3 TYÖVOIMAKUSTANNUSINDIKAATTORIT

Viimeisimmät tiedot työvoimakustannuksista vahvistavat, että kotimaiset hintapaineet ovat maltilliset, mikä on yhdenmukaista euroalueen työmarkkinoiden heikon tilanteen kanssa (ks. taulukko 10 ja kuvio

Kuvio 43. Tuottajien panosten ja tuotosten hintoja

(diffuusioindeksejä, kuukausihavaintoja)

Lähde: Markit.

Huom. Kun indeksin arvo on yli 50, merkitsee se hintojen nousua. Kun se on alle 50, merkitsee se hintojen laskua.

Taulukko 10. Työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2012	2013	2013 I	2013 II	2013 III	2013 IV	2014 I
Sopimuspalkat	2,2	1,8	2,0	1,7	1,7	1,7	2,0
Työvoimakustannukset/tunti	1,9	1,6	1,7	1,7	1,8	1,5	.
Työvoimakustannukset/työntekijä	2,6	1,9	3,1	1,6	1,8	1,3	.
<i>Lisätieto:</i>							
Työn tuottavuus	0,0	0,4	0,0	0,5	0,6	1,0	.
Yksikkötyökustannukset	1,9	1,2	1,8	1,2	1,2	0,5	.

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

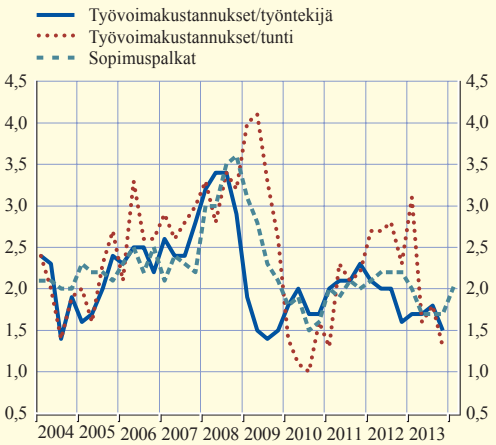
Huom. Tiedot viittaavat koko euroalueeseen (18 maata).

44). Työntekijää ja tehtyä työtuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten perusteella palkkojen vuotuinen nousu hidastui euroalueella vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä. Palkkojen nousussa euroalueen tasolla eivät edelleenkään näy huomattavat maidenväliset erot palkkakehityksessä.

Vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen kasvuvauhti oli 1,5 %, kun se kolmannella neljänneksellä oli ollut 1,8 %. Kasvuvauhti hidastui tasaisesti kaikilla sektoreilla paitsi ei-markkinaehtoisissa palveluissa (ks. kuvio 45). Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvuvauhdin nopeutuminen ei-markkinaehtoisissa palveluissa johtuu ennen kaikkea siitä, että eräiden euroalueen maiden julkisilla sektoreilla vuonna 2012 toteutetut tilapäiset palkanalennukset purettiin. Jos palkanalennusten vaikutusta ei oteta huomioon, työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvu on pysynyt verrattain vakaana viime neljänneksinä. Niiden kehitys on ollut jokseenkin samansuuntaista euroalueen sopimuspalkkojen kehityksen kanssa. Sopimuspalkkojen nousuvauhti pysyi muuttumattomana 1,7 prosentissa vuoden 2013 kolmannella ja viimeisellä neljänneksellä. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä sopimuspalkkojen vuotuinen

Kuvio 44. Työvoimakustannusindikaattoreita

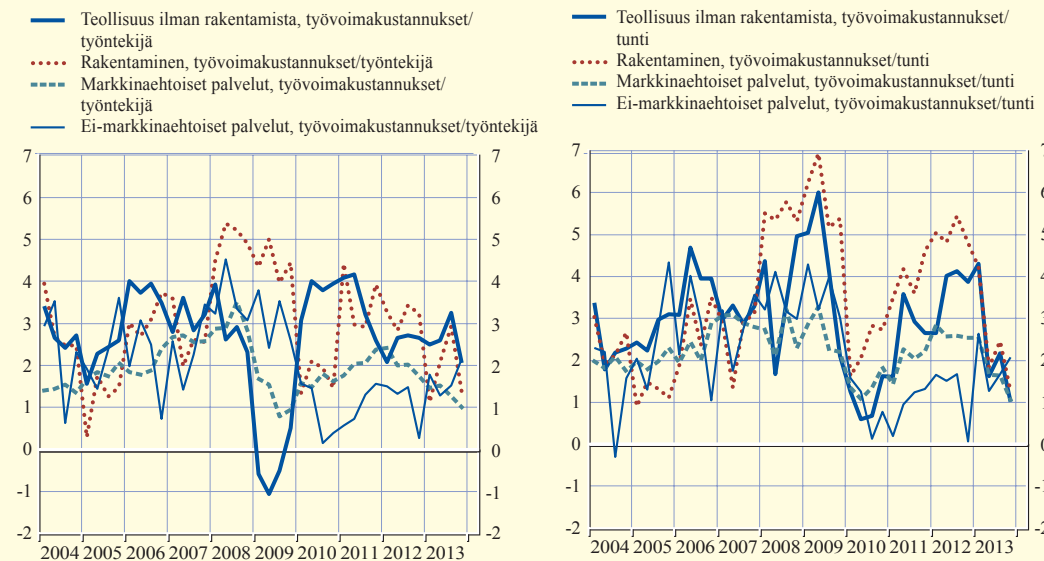
(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.
Huom. Tiedot viittaavat koko euroalueeseen (18 maata).

Kuvio 45. Työvoimakustannusten kehitys sektoreittain

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.
Huom. Tiedot viittaavat koko euroalueeseen (18 maata). Ei-markkinaehtoiset palvelut käsittävät valtion ja yksityisten voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen toiminnan, kuten esimerkiksi julkishallinnon, koulutuksen tai terveydenhuollon (arvioitu NACE Revision 2 -toimialaerittelyn mukaisten sektorien O–Q perusteella). Markkinaehtoiset palvelut on määriteltä jäljelle jääväksi eroksi suhteessa kaikkiin palveluihin (NACE Revision 2 -toimialaerittelyn sektorit G–U).

muutosvauhti oli 2,0 %, mikä johtuu ennen kaikkea kertaluonteisista tekijöistä Saksassa. Palkkojen nousu mitattuna tuntia kohden lasketuilla työvoimakustannuksilla hidastui 1,3 prosenttiin vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä. Vuoden kolmannella neljänneksellä se oli 1,8 %.

Palkkojen nousun jatkuminen maltillisena ja tuottavuuden kasvun nopeutuminen johtivat siihen, että yksikkötyökustannusten vuotuinen muutosvauhti hidastui vähitellen vuonna 2013. Työn tuottavuuden vuotuinen muutosvauhti oli 1,0 % vuoden viimeisellä neljänneksellä, kun se edellisellä neljänneksellä oli ollut 0,6 %. Tuottavuuden kasvun nopeutumisen ja työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvun hidastumisen ansiosta yksikkötyökustannusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui 0,5 prosenttiin vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä.

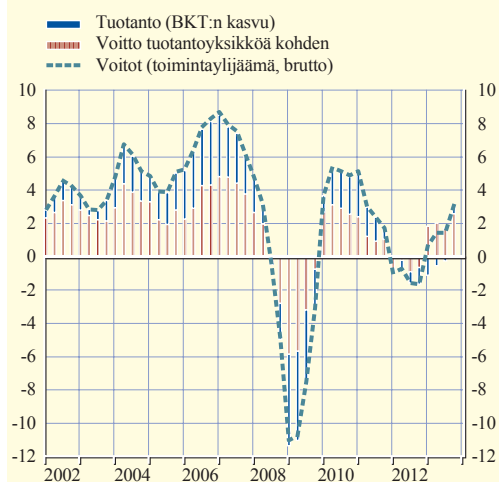
3.4 YRITYSTEN TULOSKEHITYS

Yritysten voittojen (mitattuna bruttotoimintaylijäämällä) kasvu nopeutui vuonna 2013. Vuonna 2012 voitot supistuivat (ks. kuvio 46). Vuositasolla mitattuna voittojen kasvu nopeutui 3,1 prosenttiin vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä, kun se kahtena aiempina neljänneksenä oli ollut 1,4 %. Voittojen kasvun nopeutuminen vuoden aikana johtui BKT:n kasvun nopeutumisesta, mutta ennen kaikkea tuotantoyksikköä kohden laskettujen voittojen kasvun nopeutumisesta.

Voittojen kasvun nopeutuminen talouden päätoimialoilla vuonna 2013 johtui voittojen kasvun asteittaisesta vahvistumisesta markkinaehtoisissa palveluissa sekä viime aikoina teollisuuden voittojen voimakkaasta kasvusta. Markkinaehtoisten palvelujen voitot kasvoivat 2,4 % vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä eli voittojen kasvu palautui lamaa edeltäneelle huipputasolle, joka saavutettiin vuoden 2008 ensimmäisellä neljänneksellä. Teollisuustoimialan voittojen kasvu nopeutui 4,8 prosenttiin vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä, mutta koska tämän toimialan voittojen kehitys oli aiempina neljänneksinä maltillisempaa ja vaihtelevampaa, voittojen kasvu ei ole vielä palatunut lamaa edeltäneelle huipputasolle.

Kuvio 46. Voittojen kasvun hajotelma euroalueella: tuotanto ja tuotantoyksikköä kohden laskettu voitto

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

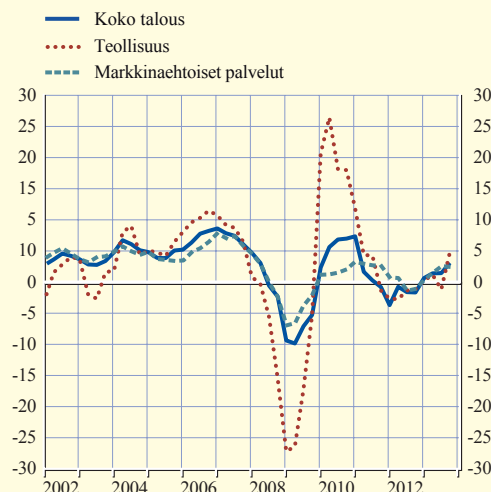

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tiedot viittaavat koko euroalueeseen (18 maata).

Kuvio 47. Voittojen kehitys euroalueella päätoimialoittain

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tiedot viittaavat koko euroalueeseen (18 maata).

3.5 INFLAATIONÄKYMÄT

Tämänhetkisten tietojen perusteella YKHI-inflaation odotetaan tulevina kuukausina pysyvän hitaana ja alkavan nopeutua vain vähitellen vuosina 2015 ja 2016.

Nämä inflaationäkymät ovat yhdenmukaisia sen näkemyksen kanssa, että deflaation riski euroalueella näyttää tällä hetkellä olevan vähäinen. Erityisesti on todettava, että ei ole mitään viitteitä hintojen jatkuvasta ja yleisestä laskusta. Keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset ovat yhä tiukasti EKP tavoitteen mukaiset, eli että inflaatio on keskipitkällä aikavälillä alle 2 %, mutta lähellä sitä (ks. kehikko 5).

YKHIn pääerien lyhyen aikavälin näkymistä voidaan todeta, että energian hinnan vuotuisen muutosvauhdin arvioidaan pysyvän koko vuonna 2014 lähellä 0:aa prosenttia tai negatiivisena. Tämä perustuu lähinnä oletukseen, että öljyn euromääräinen hinta laskee. Kaasun kuluttajahintojen oletettu lasku, joka on seurausta kaasun tukkumarkkinahintojen alenemisesta sekä hallinnollisesti määräytyvästä tai verotukseen liittyvästä hintojen laskusta useissa maissa, vaimentaa myös energian hinnan nousua lyhyellä aikavälillä.

Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen nousuun on vaikuttanut huomattavasti viimeaikainen sää. Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuisen muutosvauhdin odotetaan hidastuvan alkukeksään asti, mutta nopeutuvan jälleen vuoden toisella puoliskolla. Muutosvauhdin nopeutumista tukevat positiiviset vertailuajankohdan vaikutukset, ja muutosvauhti nopeutuu lähelle 2:ta prosenttia vuoden 2015 toisella neljänneksellä.

Jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuisen nousun ennustetaan hidastuvan lähikuukausina ja vakaantuvan noin 1,3 prosenttiin vuoden toisella puoliskolla. Nousuvauhdin hidastuminen johtuu hintojen reagoimisesta viiveellä EU:n maatalouden tuottajahintojen toukokuussa 2013 alkaneeseen laskuun. Jalostettujen elintarvikkeiden hintojen verrattain vakaissa kehitysnäkymissä tulevan vuoden aikana eivät näy hintojen laskupaineet, jotka ovat seurausta maitotuotteiden tuottajahintojen viimeaikaisesta laskusta. Nousupaineita hintoihin sitä vastoin aiheuttavat viljatuotteiden hinnat sekä kahvin ja kaakaon tuontihinnat.

Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen nousun odotetaan nopeutuvan vähitellen vuoden 2014 toisella puoliskolla ja saavuttavan pitkän aikavälin keskiarvon vuoden 2015 toisella neljänneksellä. Tämän aluerän hintojen hidas nousu johtuu edelleen kuluttajien heikosta luottamuksesta ja palkkojen maltillisesta kehityksestä. Hintojen nousua vaimentavat myös tuontihinnat, mikä johtuu euron aiemmasta vahvistumisesta ja inflaation maailmanlaajuisesta hitaudesta. Hintojen nousun maltillinen nopeutuminen vuoden 2014 jälkipuoliskolta lähtien johtuu yksityisen kulutuksen odotetusta kohenemisestä sekä palkkojen noususta.

Palvelujen hintojen nousun arvioidaan pysyvän alle 1,5 prosentissa tulevina kuukausina ja nopeutuvan maltillisesti vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä. Palvelujen hintojen nousun hienoinen nopeutuminen vuoden 2014 jälkipuoliskolla ja sen jälkeen johtuu lähinnä kysynnän kohenemisestä jonkin verran ja palkkojen aiempaa tuntuvammasta noususta joissain maissa.

Kesäkuussa 2014 julkaistavissa euroaluetta koskevissa EKP:n asiantuntijoiden kokonaistaloudellisissa arvioissa euroalueen vuotuisen YKHI-inflaation ennakoitaan olevan 0,7 % vuonna 2014 ja 1,1 % vuonna 2015. Vuoden 2016 inflaatiovauhdiksi ennustetaan 1,4 %. Vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä vuotuisen YKHI-inflaatiovauhdin arvioidaan olevan 1,5 %. Maaliskuussa 2014 julkaistuun EKP:n asiantuntijoiden kokonaistaloudelliseen arvioon verrattuna vuosiksi 2014, 2015 ja 2016 ennustettu inflaatiovauhti on tarkistuksissa hidastunut. Asiantuntijoiden arviot ovat luonteeltaan ehdollisia ja pe-

rustuvat useisiin teknisiin oletuksiin mm. valuuttakursseista ja öljyn hinnasta. Jokaista arvioita koskeva epävarmuus kasvaa sitä mukaa kuin arviointijakso pitenee. (ks. Kuukausikatsauksen artikkeli ”Euroalueen talousnäkymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot (kesäkuu 2014)”).

Hintakehitysnäkymiin liittyvät aiemmin arvioitua sekä hitaamman että nopeamman inflaation riskit ovat rajalliset ja jokseenkin tasapainossa keskipitkällä aikavälillä. Tässä yhteydessä seurataan tarkasti sekä geopoliittisten riskien että valuuttakurssikehityksen mahdollisia heijastusvaikutuksia.

Kehikko 5.

DEFLAATORISKI?

Vuotuinen YKHI-inflaatiovauhti on hidastunut euroalueella merkittävästi viime vuosina. Vielä marraskuussa 2011 YKHI-inflaatiovauhti oli 3,0 % mutta vuoden 2014 toukokuussa enää 0,5 %.¹ Kun talouskasvu on vaimeaa ja rahan määrän ja luotonannon kasvu heikkoa, inflaatiokehitys on herättänyt keskustelua mahdollisesta deflaatorisista euroalueella.

Keskustelussa on tärkeää muistaa, että deflaatiolla on useita eri määritelmiä. Kapeimmassa merkityksessä deflaatiosta voidaan puhua, kun vuotuinen inflaatiovauhti on ollut negatiivinen yhden vuosineljänneksen ajan. Kansainvälisen valuuttarahaston tuoreessa arvioissa deflaatoriski on tämän määritelmän mukaan euroalueella vuoden 2014 loppuun mennessä 20 %.² Tällaisissa arvioissa ei kuitenkaan oteta erikseen huomioon taustalla vaikuttavia eriluonteisia sokkeja eikä sitä, onko hintakehitys jatkuvaa, mikä tekee arvioista harhaanjohtavia.

Laveampi määritelmä on mielekkäämpi, sillä siinä otetaan huomioon inflaatiota hidastavien sokkien luonne, yleinen taloustilanne ja inflaatio-odotusten kehitys. Negatiivisena pysyvästä inflaatiovauhdista on syytä huolestua, jos hintakehityksen ja reaalityöiden välille syntyy noidankehä. Sitkeä deflaatio esimerkiksi kasvattaa velanhoitotaakkaa, jolloin pankkien, kotitalouksien ja yritysten reaktiot saattavat pahentaa reaalityöiden ja hintakehityksen keskinäisiä haittavaikutuksia.³

Deflaatorisista arvioitaessa on tärkeää tarkastella taustatekijöiden luonnetta ja pysyvyyttä ja käsitellä erikseen tarjonta- ja kysyntäpuolen tekijöiden vaikutuksia. Tilapäiset tarjontapuolen sokit, kuten raaka-aineiden hinnanmuutokset, voivat painaa kokonaisindeksin hetkeksi nollan alapuolelle, niin kuin kävi esimerkiksi vuonna 2009 euroalueella ja myös sen ulkopuolisissa maissa. Negatiivista vuotuista inflaatiovauhtia ei kuitenkaan ole talouden kannalta mielekäästä katsoa deflaatioksi, ennen kuin hinnat laskevat yleisesti ja kehitys näkyy jatkuvasti myös inflaatio-odotuksissa.⁴ Niin kauan kuin pitkän aikavälin inflaatio-odotukset pysyvät vakaina, raaka-aineiden hintojen heilahtelun vaikutus inflaatiokehitykseen jää ohimeneväksi. On myös tärkeää tarkastella erikseen rakenneuudistuksista johtuvien tarjontapuolen sokkien vaikutuksia, joita saattaa ilmetä rahoitustalouden kannalta olennaisella aikavälillä.⁵ Rakenneuudistukset voivat alkuvaiheessa aiheuttaa hintojen laskupaineita, jotka liittyvät myös tarjontapuolella tapahtuviin parannuksiin taloudessa,

1 Toukokuun 2014 luku perustuu Eurostatin alustavaan arvioon.

2 IMF World Economic Outlook, huhtikuu 2014, s. 15.

3 Velka-deflaatio-kanavaa on käsitelty laajemmin EKP:n toukokuun 2014 *Financial Stability Review* -julkaisun kehikossa ”Financial stability challenges posed by very low rates of consumer price inflation”.

4 Vastaava deflaation määritelmä on esitetty EKP:n julkaisussa ”EKP:n rahapolitiikka” vuodelta 2011.

5 Vuotuinen inflaatiovauhti voi muuttua tilapäisesti negatiiviseksi, kun tarjontapuolella tehdään kustannussäästöjä. Tuottavuus voi kohentua ilman, että palkat nousevat vastaavasti, tullitariffeja voidaan alentaa, tai kaupan vaihtosuhte voi muuttua öljyn hinnan laskiessa. Ks. myös maaliskuun 2009 Kuukausikatsauksen kehikko ”Euroalueen tämänhetkinen inflaation hidastuminen”.

mutta ajan kuluessa inflaation voidaan odottaa nopeutuvan, kun kokonaiskysyntä vähitellen elpyy.

Alla on lueteltu kokemusperäisiä kriteereitä, joiden perusteella todellisen deflaation voi erottaa hintojen vähemmän haitallisesta laskusta.

- Vuotuinen kuluttajahintainflaatio pysyy negatiivisena pitemmän aikaa.
- Monenlaisten tavaroiden ja palvelujen hinnat laskevat tarkasteltavassa korissa.
- Pitemmän aikavälin inflaatio-odotukset lakkaavat seuraamasta tavoitetta; inflaation odotetaan jäävän selvästi keskuspankin hintavakausmääritelmän mukaista inflaatiövauhtia hitaammaksi.
- BKT:n kasvuvauhti on jatkuvasti hyvin hidasta tai BKT supistuu jatkuvasti, ja/tai työttömyys kasvaa.

Euroalueella tulee myös erottaa toisistaan hintojen suhteellinen sopeutuminen ja yleisen hintatason muutokset. Jotta voitaisiin puhua todellisesta deflaatiosta, hintatason tulisi laskea yleisesti, jatkuvasti ja laaja-alaisesti euroalueen eri maissa. Niin kauan kuin euroalueen YKHI-inflaatio pysyy hintavakauden määritelmän mukaisena, varsinaista deflaation vaaraa ei ole. Negatiivinen inflaatiövauhti yksittäisissä maissa saattaa toisinaan olla normaalia rahaliitossa, sillä se parantaa maiden kilpailukykyä ja saattaa olla merkinä suhteellisesta hintojen sopeutumisesta tarjontapuolella.

Aiempiä deflaatiokausia

Historiallisesta näkökulmasta deflaatio näyttäytyy laaja-alaisena ja pitkäkestoisena hintatason laskuna, joka jää vaikuttamaan inflaatio-odotuksiin ja vahvistaa siten hintojen laskutrendiä.

Sitten 1950-luvun vuotuinen inflaatiövauhti on ollut jonkin aikaa negatiivinen useissa kehittyneissä talouksissa. Hyviä esimerkkejä ovat Hongkong, Israel, Japani, Kanada, Norja, Sveitsi ja Yhdysvallat. Useimmiten hintojen laskukehitys on kuitenkin jäänyt lyhytaikaiseksi ja sillä on ollut pikemminkin suotuisa vaikutus reaalityönteeseen. Vain harvoin seurauksena on ollut todellinen deflaatiokausi. Tarjontapuolen tekijöistä johtuva hintojen lasku on yleensä talouden kannalta edullisempaa kuin kysyntäpuolelta peräisin oleva negatiivinen inflaatio.

Kapean teknisen määritelmän mukaan Yhdysvalloissa, Kanadassa ja Norjassa olisi koettu deflaatiokausia 1940-luvun lopulta 1950-luvun puoliväliin, Israelissa vuosina 2003–2004 ja Sveitsissä vuonna 2009 sekä vuoden 2011 lopulta vuoden 2013 puoliväliin. Vain harvojen tuotteiden hinnat kuitenkin laskivat, eikä sillä ollut todellista vaikutusta BKT:n kasvuun eikä saatavilla olevien tilastojen valossa myöskään keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatio-odotuksiin. Sveitsissä inflaatiövauhti on viime vuosina ollut sitkeästi negatiivinen tai nollassa, mutta hintakehityksen taustalla ovat olleet ulkoiset tekijät eikä niinkään kotimaisen kysynnän heikkous. Sveitsin talous on itse asiassa kasvanut vankasti.

Kehittyneistä talouksista on viime ajoilta varsin vähän esimerkkejä varsinaisesta deflaatiokehityksestä. Selkeimmät kaksi tapausta toisen maailmansodan jälkeen ovat olleet Japanissa (vuosina 1995–2013) ja Hongkongissa (vuosina 1999–2004). Molemmat johtuivat omaisuuserien hintakuplan puhkeamisesta. Kestämättömän nopean velkarahoitteisen hinnannousun jälkeen omaisuuserien hintojen romahdus – ja siihen liittyvä taseiden korjaus yksityisellä ja julkisella sektorilla – voi johtaa pitkäkestoiseen deflaatioon helpommin kuin perinteiset kysyntä- ja tarjontapuolen

Kuvio A. Vuositasolla halpenevien erien osuus deflaatiojaksoina Japanissa ja Hongkongissa

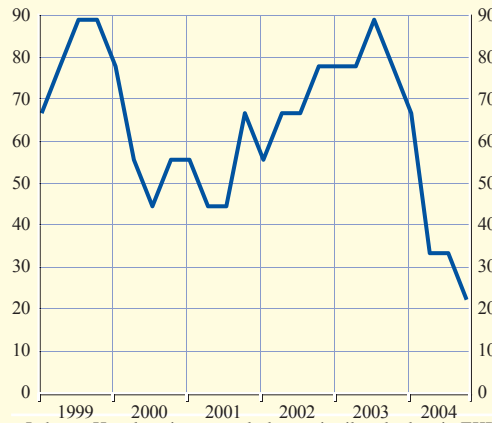
(% indeksin eristä)

a) Japani

Lähteet: Japanin sisä- ja viestintäministeriö sekä EKP:n laskelmat.
Huom. Kuluttajahintaindeksissä on 62 erää. Kuukausittaisia tietoja.

b) Hong Kong

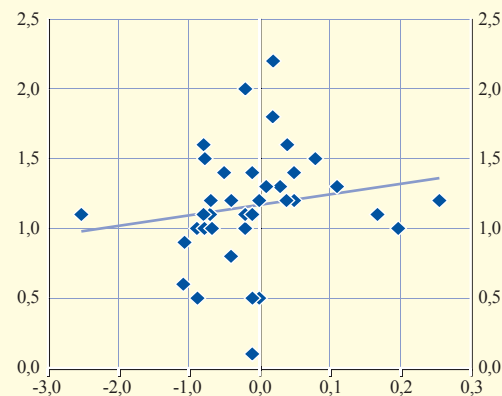

Lähteet: Hongkongin väestönlaskenta- ja tilastokeskus ja EKP:n laskelmat.
Huom. Kuluttajahintaindeksissä on yhdeksän erää. Neljännesvuosittaisia tietoja.

Kuvio B. Pitkän aikavälin inflaatio-odotukset ja toteutunut inflaatio Japanissa ja Hongkongissa

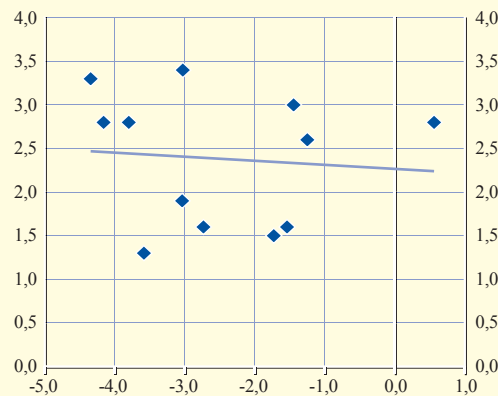
(vuotuinen prosenttimuutos, puolivuositteiset tiedot; x-akseli: toteutunut inflaatio, y-akseli: pitkän aikavälin inflaatio-odotukset)

a) Japani

Lähteet: Consensus Economics, Japanin sisä- ja viestintäministeriö sekä EKP:n laskelmat.
Huom. Tiedot vuosilta 1995–2013.

b) Hong Kong

Lähteet: Consensus Economics, Hongkongin väestönlaskenta- ja tilastokeskus ja EKP:n laskelmat.
Huom. Tiedot vuosilta 1999–2004.

sokit.⁶ Molemmissa tapauksissa deflaatio oli laaja-alaista ja sitä ruokki jatkuvasti useiden eri tarvikkeiden ja palvelujen hintojen lasku (ks. kuvio A). Lisäksi talouskehitys oli pysähdyksissä molemmissa tapauksissa. Japanissa pitkän aikavälin inflaatio-odotukset pysyivät positiivisina, mutta ne poikkesivat jonkin verran tavoitteesta (ks. kuvio B). Koska Hongkong on pieni ja avoin talous, Japani toimii todennäköisesti paremmin vertailukohtana muille kehittyneille talouksille.

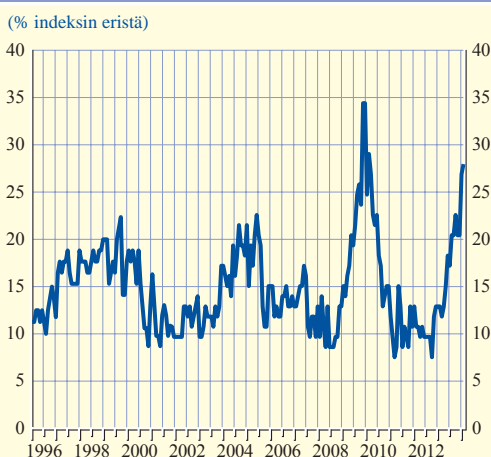
6 Ks. myös M. Bordo ja A. Filardo, "Deflation in a historical perspective", *Working Papers*, 186, BIS, 2005.

Onko euroalueella deflaation riski?

Euroalueen hitaan inflaatiovahdin taustalla on sekä kysyntä- että tarjontapuolen tekijöitä. Eniten ovat vaikuttaneet kansainväliset tarjontapuolen tekijät, kuten energian ja elintarvikkeiden hintakehityksen hidastuminen. Euron efektiivisen valuuttakurssin vahvistuminen on sekin hidastanut inflaatiota voimistamalla raaka-aineiden hintakehityksen vaikutusta. Myös paikalliset tekijät, kuten työ- ja hyödykemarkkinoiden rakenneuudistusten vaikutus, ovat heikentäneet inflaatiopaineita. Kysyntäpuolen tekijät ovat nekin jarruttaneet inflaatiota etenkin maissa, joissa ennen kriisiä tapahtuneet ylilyönnit eivät ole vielä kokonaan purkautuneet. Koko euroalueen tasolla ei kuitenkaan tämänhetkisessä tilanteessa ole merkkejä varsinaisesta deflaatiosta. Syitä on useita:

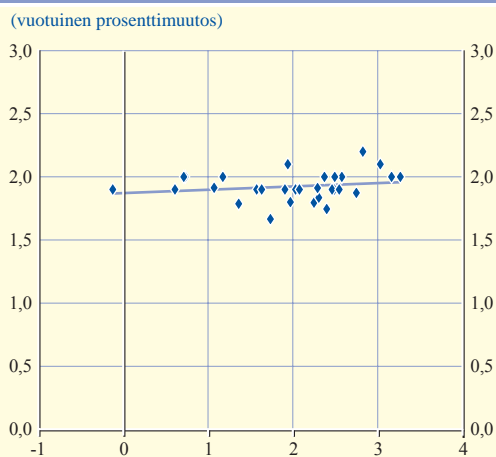
- Verrattuna aiempien inflaation hidastumiskausien kokemuksiin niiden erien määrä, joiden hinnat nyt laskevat vuositasolla, ei ole mitenkään poikkeuksellisen suuri (ks. kuvio C).
- Mikään ei viittaa siihen, että keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset poikkeaisivat tavoitteesta. Odotukset ovat pysyneet EKP:n inflaatiotavoitteen mukaisina sekä kyselyindikaattoreiden että markkinaperusteisten mittareiden (niin joukkolainojen kuin swapsopimustenkin) perusteella (ks. kuvio D).⁷
- Tuoreimmissa eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudellisissa arvioissa euroalueen YKHI-inflaation arvioidaan nopeutuvan vähitellen, vaikka inflaatiopaineet pysynevät vaikeina vielä pitemmän aikaa.
- Talouskasvun arvioidaan piristyvän vähitellen korkean työttömyysasteen laskiessa vähitellen.⁸

Kuvio C. Vuositasolla halpenevien erien osuus YKH:ssä

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Vuositasolla halpenevien erien osuus kaikkiaan 85 erästä (painottamaton). Kuukausittaiset tiedot huhtikuuhun 2014 saakka.

Kuvio D. Pitkän aikavälin inflaatio-odotukset ja toteutunut inflaatio euroalueella

Lähteet: Consensus Economics, Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. X-akselilla on toteutunut vuotuinen inflaatiövauhti. Y-akselilla 6–10 vuoden päähän ulottuvat inflaatio-odotukset perustuvat Consensus Economicsin tietoihin. Tarkastelujakso on huhtikuusta 1999 huhtikuuhun 2014. Puolivuosittaiset tiedot.

⁷ Ks. myös toukokuun 2014 Kuukausikatsauksen kehikko ”Results of the ECB Survey of Professional Forecasters for the second quarter of 2014”.

⁸ Ks. tämän Kuukausikatsauksen artikkeli ”Euroalueen talousnäkyimiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot”.

Joissakin euroalueen maissa on käynnissä merkittävä hintojen suhteellinen sopeutuminen, mutta on hyvin epätodennäköistä, että se johtaisi deflaatiokierteeseen: kilpailukyyn paraneminen tukee jo maiden vientiä.

Päätelmät

Deflaatio tarkoittaa hintojen laaja-alaista ja pitkäkestoista laskua, joka vaikuttaa kielteisesti talouskasvuun. Euroalueella deflaatoriskejä pitää analysoida koko euroalueen näkökulmasta, ja tällöin tulee ottaa huomioon, että rahaliitossa yksittäisten maiden negatiivinen inflaatiövauhti saattaa johtua kilpailukykyä parantavista suhteellisista hinnanmuutoksista.

Kehittyvien talouksien aiempiin todellisiin deflaatiokausiin verrattuna deflaatoriski vaikuttaa tällä hetkellä kaukaiselta ajatukselta euroalueella. Mikään ei viittaa siihen, että hintataso alkaisi laskea jatkuvasti ja yleisesti. Keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatiovaikutukset pysyvät hyvin tavoitteen mukaisina. Lisäksi euroalueen talous elpyy koko ajan, jolloin hukkakapasiteetti asteittain vähenee. Todellinen deflaatio on siis euroalueella sängen etäinen mahdollisuus, mutta tietyissä tilanteissa myös pitkittyvä hitaan inflaation kausi voi aiheuttaa huolta ja edellyttää politiikkatoimia.

4 TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 % edellisestä neljänneksestä. Tämä vahvistaa, että talous on asteittain elpymässä, joskin kasvu oli jonkin verran odotettua heikompi. Useimmat viimeaikaiset kyselytutkimusten tulokset viittaavat maltilliseen kasvuun myös vuoden 2014 toisella neljänneksellä. Kotimaisen kysynnän pitäisi saada edelleen pontta monista tekijöistä, kuten kasvua tukevasta rahapolitiikan mitoituksista, rahoitusolojen paranemisen välittymisestä reaalityalouteen, edistymisestä julkisen talouden vakauttamisesta ja rakenteellisissa uudistuksissa sekä energian hintakehityksestä johtuvasta käytettävissä olevien reaalityulojen kasvusta. Vaikka työmarkkinoilla on havaittavissa joitakin uusia merkkejä paranemisesta, euroalueen työttömyys on edelleen suuri ja käyttämätöntä kapasiteettia on yhä runsaasti. Lisäksi rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien lainojen vuotuinen muutosvauhti oli huhtikuussa edelleen negatiivinen ja vielä tulossa olevat tarpeelliset taseiden korjausliikkeet niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla todennäköisesti yhä vaimentavat talouden elpymisvauhtia.

Käsitys maltillisesta elpymisestä välittyy myös eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2014 kokonaistaloudellisista arvioista, joissa euroalueen BKT:n määrän vuotuiseksi kasvuksi arvioidaan 1,0 % vuonna 2014 ja 1,7 % vuonna 2015 sekä 1,8 % vuonna 2016. BKT:n määrän kasvu vuodeksi 2014 on arvioitu hitaammaksi kuin maaliskuussa 2014 julkaistuihin EKP:n asiantuntijoiden arvioissa, ja kasvu vuodeksi 2015 on puolestaan arvioitu nopeammaksi. Euroalueen talousnäkyymiin liittyy edelleen kasvun hidastumisen riskejä.

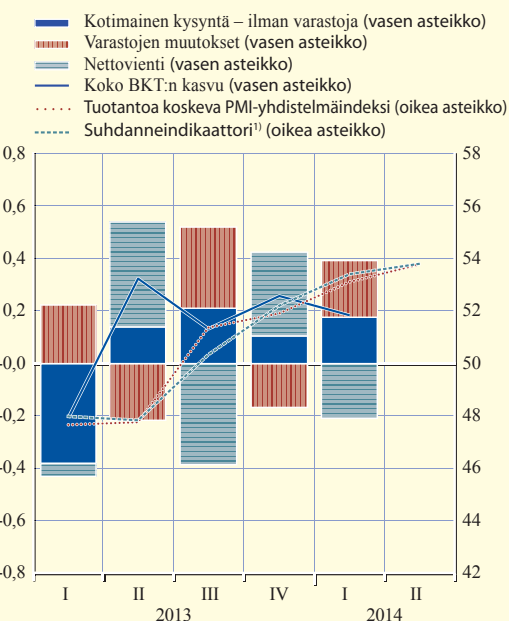
4.1 BKT:N MÄÄRÄ JA KYSYNTÄERÄT

BKT:n määrä kasvoi vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä 0,2 % edellisestä neljänneksestä. Neljännesvuosikasvu oli jo kolmella edellisellä neljänneksellä ollut positiivista (ks. kuvio 48). Kasvun taustalla olivat kotimaisen kysynnän ja varastojen muutoksen positiiviset vaikutukset. Varastojen muutoksen vaikutus oli ollut negatiivinen viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Vaikka kotimainen kysyntä vaikutti kasvuun positiivisesti koko euroalueen tasolla, joissakin maissa sen kehitys oli vaimeampaa paljolti siksi, että yksityisen kulutuksen ja investointien kehitys oli odotettua heikompi. Vaikka osan tästä heikkoudesta arvioidaan olevan tilapäistä ja johtuvan vähäisestä energian kulutuksesta (leudon talven vuoksi) sekä finanssipoliittisten toimenpiteiden täytäntöönpanosta (joka vaikuttaa yksityisten kulutuksen kasvuprofiiliin). Nettoviennin kasvuvaikutus oli negatiivinen ensimmäisellä neljänneksellä, sillä tuonnin kasvu oli viennin kasvua vahvempaa.

Vaikka kasvu oli ensimmäisellä neljänneksellä hieman odotettua hitaampaa, viimeaikaiset taloudelliset indikaattorit vastaavat meneillään olevan maltillisen elpymisen jatkumista. Tekijät, jotka selittivät negatiivisen kasvun pitkän jakson vuoden 2011 lopusta vuoden 2013 alkuun, ovat käännyttävässä päinvastaisiksi ja alkamassa tukea kas-

Kuvio 48. BKT:n määrän kasvu ja sen erien kasvuvauhtien, tuotantoa koskeva PMI-yhdistelmäindeksi ja Euroopan komission suhdanneindikaattori

(kasvuvauhti edellisestä neljänneksestä, neljännesvuosittaiset kasvuvauhtit prosenttiyksikköinä, indeksit, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat, Markit, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt sekä EKP:n laskelmat.

1) Suhdanneindikaattori (Economic Sentiment Indicator, ESI) on normalisoitu ostopäälliköiden indeksin (PMI) keskiarvon ja keskihajonnan perusteella kuviossa esitettynä ajanjaksona.

vua. Yritysten luottamus on kasvanut vuoden 2012 lopusta lähtien, kun taas kuluttajien mielialat ovat parantuneet tätäkin enemmän ja ovat nyt kriisiä edeltävällä tasolla. Tämä kehitys on tapahtunut tilanteessa, jolle on ominaista vähenevä makrotalouden epävarmuus, paranevat rahoitusolot sekä lisääntyvä reaalityulojen kasvu. Talouden elpyminen on hyötynyt myös kasvua tukevasta rahapolitiikan mitoituksista sekä tähänastisesta edistymisestä julkisen talouden vakauttamisessa ja rakenneuudistuksissa.

Viimeaikaiset kyselytiedot tukevat käsitystä maltillisen kasvun jatkumisesta vuoden 2014 toisella neljänneksellä. Sekä talouden ilmapiiriä kuvaava Euroopan komission indikaattori (Economic Sentiment Indicator, ESI) että ostopäälliköiden kyselyn yhdistelmäindikaattori (Purchasing Managers' Index, PMI) olivat huhti- ja toukokuussa keskimäärin suurempia kuin tämän vuoden ensimmäisen neljänneksen keskiarvot. Kasvun arvioidaan pysyvän maltillisena vuoden 2014 aikana ja vilkastuvan hieman vuonna 2015 (ks. artikkeli "Euroalueen talousnäkyviä koskevat EKP:n asiantuntijoiden arviot kesäkuussa 2014").

YKSITYINEN KULUTUS

Yksityinen kulutus kasvoi vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä 0,1 %. Tätä oli edeltänyt maltillinen kasvu kolmena peräkkäisenä neljänneksenä. Kulutuksen kasvu johtuu kokonaan vähittäistavaroiden kulutuksen lisääntymisestä, jonka vaikutuksen palvelujen kulutuksen ja autohankintojen supistuminen kumosi osittain. Yksityisen kulutuksen heikkous ensimmäisellä neljänneksellä näyttää osittain olevan luonteeltaan tilapäistä. Ensinnäkin palvelujen kulutukseen vaikutti negatiivisesti Euroopan erittäin leudosta talvesta johtunut heikko energian kulutus. Toiseksi arvonlisäveron korotus yhdessä maassa sekä verotukseen liittyvä autokaupan kannustin parissa maassa vaikuttivat myös kulutuksen kasvuun ja siten myös sen profiiliin ensimmäisellä neljänneksellä. Tuoreiden lyhyen aikavälin indikaattorien ja kyselytutkimusten perusteella kulutus kaiken kaikkiaan piristyy hieman, mikä vastaisi kotitalouksien kulutuksen maltillista kasvua tämän vuoden toisella neljänneksellä.

Kun tarkastellaan kehitystä pidemmällä aikavälillä, taustalla olevan yksityisen kulutuksen vahvistuminen vuoden 2013 toiselta neljännekseltä lähtien on paljolti heijastellut käytettävissä olevien reaalityulojen kehitystä. Kokonaistulot, joita heikkenevä työllisyys on hillinnyt jo pidemmän aikaa, hyötyvät kasvavassa määrin työmarkkinoiden vakaantumisesta ja kireän finanssipolitiikan höllentymisestä. Lisäksi reaalityuloja on tukenut hidas inflaatio, mikä puolestaan johtuu paljolti energian hintojen laskusta (ks. kehikko 6). Käytettävissä olevat reaalityulot olivatkin vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä 0,6 % suuremmat kuin vuotta aikaisemmin. Tulot kasvoivat vuositasolla ensimmäisen

Kehikko 6.

KOTITALOUKSIEN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVIEN REAALITULOJEN VIIMEAIKAINEN KEHITYS

Euroalueen kotitalouksien käytettävissä olevat reaalityulot kasvoivat vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä vuodentakaisesta pitkän supistumisjakson jälkeen. Reaalityulot kasvoivat tuolloin 0,6 %, kun ne olivat supistuneet kolmannella neljänneksellä 0,3 %. Keskeisiä parannukseen myötävaikuttaneita tekijöitä olivat palkansaajakorvausten ja saatujen netto-omaisuustulojen kasvu. Myös kuluttajahintainflaatiiovauhdin viimeaikainen hidastuminen on vaikuttanut positiivisesti kotitalouksien käytettävissä olevien reaalityulojen kehitykseen.

Kotitalouksien käytettävissä olevat reaalityulot ovat kasvaneet

Kotitalouksien käytettävissä olevat nimellistulot ja reaalityulot ovat pitkään supistuneet tai pysyneet ennallaan, mutta ensin mainittu palasi vuoden 2013 aikana positiiviselle kasvu-uralle. Euro-

alueen kotitalouksien käytettävissä olevien nimellistulojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä 1,5 prosenttiin edellisen neljänneksen 1,0 prosentista, sillä se sai ponnista BKT:n määrän kasvusta (ks. kuvio A).

Työllisyyden pitkäaikaisen heikkenemisen ja reaali-palkkojen negatiivisen tai vaimean kehityksen takia euroalueen kotitalouksien käytettävissä olevat reaalitytulot ovat olleet laskusuunnassa vuoden 2010 ensimmäisestä neljänneksestä vuoden 2013 kolmanteen neljännekseen saakka, jolloin ne olivat 2,5 % pienemmät kuin vuoden 2009 kolmannella neljänneksellä. Bruttotulojen pääerien positiivisen kehityksen ja välittömien verojen negatiivisen vaikutuksen pienenemisen sekä kuluttajahintainflaation hidastumisen takia kotitalouksien reaalitytulojen vuotuinen kasvu on kuitenkin viime aikoina ollut positiivista, ja ne kasvoivat 0,6 % vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä.

Käytettävissä olevien bruttonimellistulojen vahvistuminen vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä hyödytti lähinnä kotitaloussektoria, kun palkansaajakorvausten kasvu kiihtyi (sen positiivinen vaikutus käytettävissä olevien tulojen kasvuun kasvoi 0,4 prosenttiyksikköä) ja sekä saatujen omaisuustulojen että nettososiaaliavustusten kasvu vaikutus kasvoi (kumpikin 0,1 prosenttiyksikköä). Nämä positiiviset tekijät yhdessä välittömien verojen negatiivisen kasvuvaikutuksen pienenemisen kanssa (0,2 prosenttiyksikköä) vaikuttivat kasvuun voimakkaammin kuin bruttotoimintaylijäämän ja sekalaisten tulojen¹ kasvuvaikutuksen pieneneminen (0,2 prosenttiyksikköä) sekä nettokorkotulojen pieni väheneminen alhaisen korkotason myötä (ks. kuvio B).

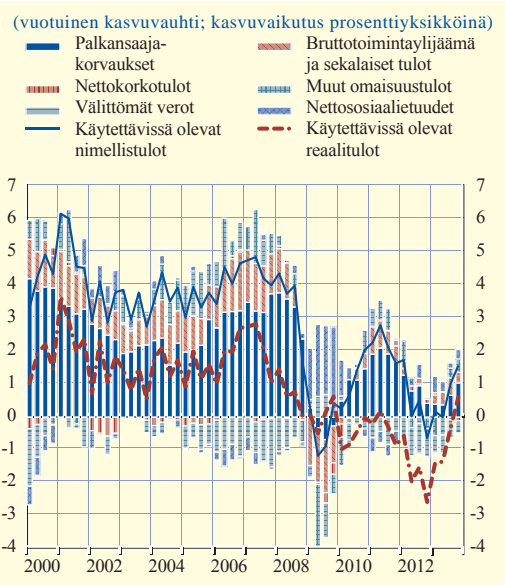
Lisäksi kuluttajahintainflaation hidastumisen vaikutus kotitalouksien käytettävissä olevien reaalitytulojen kasvuun oli noin 40 %. Euroalueen YKHI-inflaatio on hidastunut asteittain loppuvuoden

Kuvio A. Euroalueen kuluttajien käytettävissä olevat tulot, YKHI ja YKH:n energiakomponentti

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio B. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot ja niiden osatekijät

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

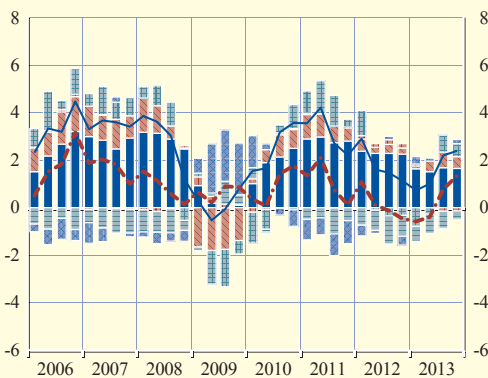
¹ Kotitalouksien bruttotoimintaylijäämän ja sekalaisten tulojen pääerät ovat yrittäjien saamat voitot ja omistusasunnoista saatu laskennallinen asuntotulo.

Kuvio C. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot ja niiden osatekijät talousvaikeuksista kärsivissä maissa ja muissa maissa

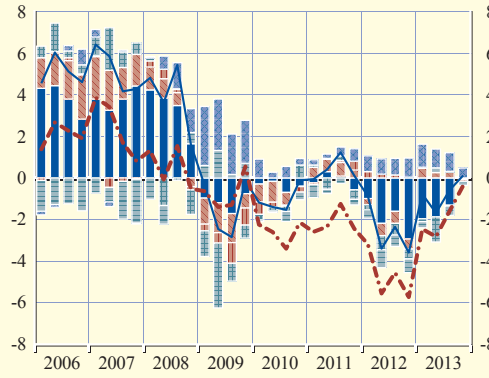
(vuotuinen kasvuvauhti; kasvuvaihtus prosenttiyksikkönä)

■ Palkansaajakorvaukset	■ Bruttotoimintaylijäämä ja sekalaiset tulot
■ Nettokorkotulot	■ Muut omaisuustulot
■ Välittömät verot	■ Nettososiaalietuudet
■ Käytettävissä olevat nimellistulot	■ Käytettävissä olevat reaalitytulot

a) Talousvaikeuksista vapaat maat

b) Talousvaikeuksista kärsivät maat

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. On syytä huomata, että neljännesvuotuisia sektoritietoja ei ole saatavissa kaikista euroalueen maista. Muiden maiden kokonaisluku viittaa Saksaan, Ranskaan, Alankomaihin, Itävaltaan ja Suomeen ja talousvaikeuksista kärsivien maiden luku viittaa Italiaan, Espanjaan, Kreikkaan, Irlantiin, Portugaliin ja Sloveniaan.

2011 korkealta tasoltaan. Euroalueen inflaation hidastuminen on johtunut suurelta osin ulkoisista tekijöistä, kuten energia- ja raaka-ainekustannusten pienenemisestä ja valuuttakurssikehityksestä. Kotitalouksien ostovoima on saanut tukea myös näistä tekijöistä, joiden voi odottaa tulevan kullutusta olettaen muiden tekijöiden pysyvän ennallaan.

Maakohtainen kehitys epäyhtenäistä

Maittain tarkastellen kehitys on ollut huomattavan erilaista. Talousvaikeuksista vapaisissa maissa (Saksa, Ranska, Alankomaat, Itävalta ja Suomi²) kotitalouksien käytettävissä olevat tulot ovat kasvaneet vakaasti vuodesta 2010 lähtien, kun taas talousvaikeuksista kärsivissä maissa (Italia, Espanja, Kreikka, Irlanti, Portugali ja Slovenia) ne ovat supistuneet pitkäaikaisesti vuodesta 2009 vuoden 2013 kolmanteen neljännekseen saakka. Supistuminen keskeytyi vain lyhytaikaisesti, kun bruttotoimintaylijäämä ja sekalaiset tulot kasvoivat vuoden 2011 toisesta neljänneksestä viimeiseen neljännekseen (ks. kuvio C). Näissä talousvaikeuksista kärsivissä maissa nimelliskustannusten tasapainottuminen sai tukea palkkojen sopeutumisesta alaspäin vuonna 2012 ja niiden hyvin maltillisesta kasvusta vuoden 2013 lopussa.

Sittemmin kotitalouksien käytettävissä olevat tulot talousvaikeuksista kärsivissä maissa ovat osoittaneet vakaantumisen merkkejä, kun nimellistulojen kasvu kääntyi positiiviseksi vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä ensimmäistä kertaa vuoden 2011 lopun jälkeen. Nimellistulojen kasvu johtui palkansaajakorvausten ja omaisuustulojen suuren negatiivisen kasvuvaihtuksen päättymisestä. Vaikka kotitalouksien käytettävissä olevien reaalityulojen supistuminen talousvaikeuksista kärsivissä maissa on hidastunut voimakkaasti vuoden 2013 puolivälin jälkeen, kasvu oli edelleen lievästi negatiivista vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä (-0,4 % vuodentakaisesta).

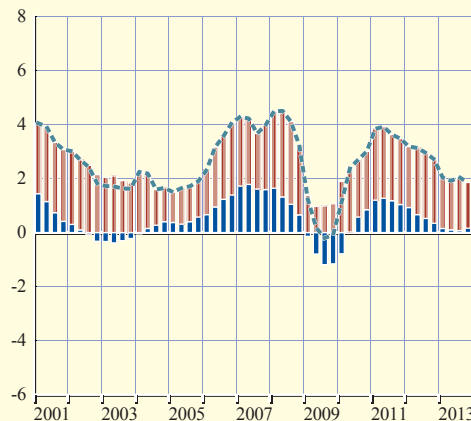
2 On syytä huomata, että neljännesvuotuisia sektoritietoja ei ole saatavissa kaikista euroalueen maista.

Kuvio D. Työllisyys ja nimelliskorvaus talousvaikeuksista kärsivissä ja muissa maissa

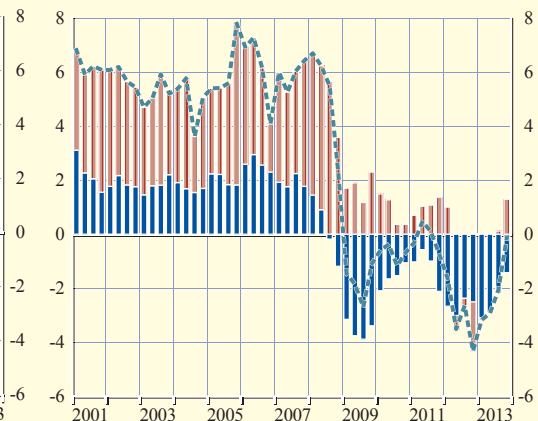
(vuotuinen kasvuvauhti)

— Työllisyys
 ■■■ Palkansaajakorvaukset työntekijää kohden
 - - - Palkansaajakorvaukset

a) Talousvaikeuksista vapaat maat

b) Talousvaikeuksista kärsivät maat

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. On syytä huomata, että neljännesvuotuisia sektoritietoja ei ole saatavissa kaikista euroalueen maista. Muiden maiden kokonaisluku viittaa Saksaan, Ranskaan, Alankomaihin, Itävaltaan ja Suomeen ja talousvaikeuksista kärsivien maiden luku viittaa Italiaan, Espanjaan, Kreikkaan, Irlantiin, Portugaliin ja Sloveniaan.

Työtulojen kehityksen erittely työllisyyden ja palkkojen (korvaus työntekijää kohden) kasvuvaiikutuksiin osoittaa, että tulokehityksen vakautuminen talousvaikeuksista kärsivissä maissa vuoden 2013 lopussa johtui sekä työllisyyden heikkenemisen merkittävästä hidastumisesta että nimellispalkkojen kasvusta (ks. kuvio D). Työntekijää kohden laskettujen palkansaajakorvausten vuotuinen kasvu talousvaikeuksista kärsivissä maissa johtui kuitenkin osaltaan myös vertailukohdan vaikutuksista eli vuonna 2012 eräissä maissa toteutettujen toimenpiteiden päättymisestä. Siten euroalueen tasapainon palautuminen eli kilpailukyyn edellyttämä sopeutuminen ei välttämättä ole vielä ohi. Tähän viittaa myös euroalueen vaihtotaseen meneillään olevan tasapainottamisen sektorikohtainen analyysi³.

Työvoimakustannusten sopeutuminen talousvaikeuksista kärsivissä maissa parantaa kilpailukykyä

Työvoimakustannusten pitkäaikainen supistuminen talousvaikeuksista kärsivissä maissa vuosina 2009–2013 on itse asiassa saattanut tukea kokonaistulokehitystä keskipitkällä aikavälillä. Vaikka palkkojen sopeutuminen alaspäin on vaikuttanut välittömän negatiivisesti kotitalouksien tuloihin vuoden 2012 toisen neljänneksen ja vuoden 2013 toisen neljänneksen välisenä aikana, se on saattanut osaltaan auttaa estämään työllisyyden voimakkaamman supistumisen. Lisäksi sopeutuminen on auttanut kyseisiä maita palauttamaan kilpailukykyään, joten se on todennäköisesti estänyt kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen pitkäaikaisemman heikkenemisen. Samoin tällainen nimellinen sopeutuminen on myös saattanut tukea velkaantuneisuuden vähentämistä lieventämällä työpaikkojen menetyksiä. Käytävissä olevat tiedot viittaavat siihen, että yksityisten

³ Ks. kehikot: "Eri sektorien vaikutus vaihtotaseen tasapainottamiseen euroalueella", Kuukausikatsaus, EKP, joulukuu 2013 sekä "To what extent has the current account adjustment in the stressed euro area countries been cyclical or structural?" Kuukausikatsaus, EKP, tammikuu 2014.

yrittäjien sektorin velkaantuneisuus on vähenemässä.⁴ Erityisesti se näyttää edenneen nopeammin maissa, joissa velkaantuminen oli voimakkainta ennen kriisiä ja kriisin vaikutus oli ankarampi.

Päätelmät

Euroalueen kotitalouksien käytettävissä olevat reaalitulot kasvoivat neljän laskuvuoden päätteeksi vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä. Euroalueen kotitalouksien käytettävissä olevien reaalitulojen heikko kehitys viime vuosina kuvastaa heterogeenista maakohtaista kehitystä. Keskeisten tuloerien positiivinen kehitys vuoden 2013 lopussa sai ponnita BKT:n määrän kehityksen elpymisestä sekä kuluttajahintainflaation hidastumisesta. Erityisesti energian ja raaka-aineiden alhaiset hinnat vahvistavat kotitalouksien ostovoimaa, ja niiden voi odottaa tukevan kulutusta olettaen muiden tekijöiden pysyvän ennallaan. Käytettävissä olevien reaalitulojen kasvun jatkuminen todennäköisesti vahvistaisi osaltaan kotitalouksien taseita (eli kotitaloudet voisivat vähentää velkaantuneisuuttaan edelleen), ja siten se voisi antaa lisäpontta yksityiselle kulutukselle. Viimeaikainen kuluttajien luottamuksen ja vähittäiskaupan vahvistuminen saattaa jo osoittaa merkkejä tästä.

4 Ks. kehikot: ”Integrated euro area accounts for the fourth quarter of 2013”, Kuukausikatsaus, EKP, toukokuu 2014, ja ”Deleveraging patterns in the euro area corporate sector”, Kuukausikatsaus, EKP, helmikuu 2014.

kerran sitten vuoden 2011 toisen neljänneksen, ja tässä on selvää kohentumista verrattuna vuoden 2012 loppuun ja vuoden 2013 alkuun, jolloin tulot pienenevät vuositasolla lähes 2 %. Viimeaikaisen kehityksen seurauksena kotitalouksien säästämisaste parani mutta pysyi siitä huolimatta lähes ennätyksellisen alhaisena.

Sekä virallisten tilastojen että kyselytietojen perusteella kulutuskysynnän lyhyen aikavälin kehitys vuoden 2014 toisella neljänneksellä näyttää kaiken kaikkiaan maltilliselta. Vähittäiskauppa kasvoi maaliskuussa edelleen 0,3 %, mistä seurasi positiivinen 0,2 prosentin kasvuperinnön vaikutus kasvuun toisella neljänneksellä. Lisäksi vähittäiskaupan ostopäällikköiden indeksi nousi huhtikuussa 2014 kasvua vastaavalle tasolle eli korkeimpaan lukemaan sitten huhtikuun 2011. Kehitys siis koheni selvästi verrattuna ensimmäiseen neljännekseen, jolloin indeksi vielä heijasteli myynnin supistumista. Vuoden kahtena ensimmäisenä kuukautena vähittäiskaupan luottamusta kuvaava Euroopan komission indikaattori oli keskimäärin jokseenkin sama kuin edellisellä neljänneksellä ja pitkän aikavälin keskiarvoa suurempi. Uusien henkilöautojen rekisteröintien määrä kasvoi huhtikuussa yli 2 %, mikä merkitsi myönteistä alkua toiselle neljännekselle. Tätä maltillista elpymistä edelsivät heikko ensimmäinen neljännes ja viime vuoden vahva viimeinen neljännes. Tämä profiili johtuu paljolti finanssi-poliittisista toimenpiteistä joissakin euroalueen maissa. Kyselytulosten mukaan autojen ja mui-

Kuvio 49. Vähittäiskaupan myynti, vähittäiskaupan ostopäällikköiden indeksi (PMI) ja luottamusindikaattori

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Markit ja EKP:n laskelmat.

1) Vuotuinen prosenttimuutos; kolmen kuukauden liukuvia keskiarvoja; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja. Polttoaineet sisältyvät myyntiin.

2) Saldolukuja; kausivaihtelusta puhdistettuja ja keskiarvokorjattuja tietoja.

3) Poikkeamat 50:stä.

den kalliimpien tavaroiden hankinnat todennäköisesti pysyvät heikkoina lähitulevaisuudessa. Suunniteltuja huomattavia hankintoja koskeva Euroopan komission indikaattori oli huhti- ja toukokuussa keskimäärin vain hieman suurempi kuin ensimmäisellä neljänneksellä. Indikaattori oli siis selvästi keskipitkän aikavälin keskiarvoaan pienempi. Tämän indikaattorin kehitystä tulkittaessa on kuitenkin aihetta varovaisuuteen, koska vaikuttaa siltä, että sen korrelaatio kestokulutushyödykkeiden tosiasiallisen kulutuksen kanssa on heikentynyt kriisin puhjettua. Euroalueen kuluttajien luottamusta kuvaava Euroopan komission indikaattori, joka kuvaa suhteellisen hyvin kotitalouksien kulutuksen trendikehitystä, koheni toukokuussa edelleen. Tämä indeksi, joka on ollut nousujohteinen vuoden 2013 alusta lähtien, on nyt korkeimmillaan sitten lokakuun 2007, mikä viittaa taustalla olevan yksityisen kulutuksen hienoisen paranemisen jatkumiseen (ks. kuvio 49).

INVESTOINNIT

Euroalueen kiinteän pääoman bruttomuodostus jatkoi elpymistä vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ja kasvoi vuosineljänneksellä 0,3 %. Näin ollen se on kasvanut neljänä peräkkäisenä neljänneksenä. Investointien asteittainen elpyminen johtuu kysynnän, voittojen, rahoitusolojen ja luottamuksen paranemisesta. Aiempien rahoituskriisien jälkeisten elpymisten tapaan paraneminen on kuitenkin varsin vaisua: investointien määrä ensimmäisellä neljänneksellä oli edelleen lähes 20 % pienempi kuin vuoden 2008 ensimmäisellä neljänneksellä kirjattu huippulukema.

Pääomanmuodostuksen erittelyä vuoden 2014 ensimmäiseltä neljännekseltä ei ole vielä saatavilla. Euroaluetta koskevat lyhyen aikavälin indikaattorit kuitenkin viittaavat muiden kuin rakennusinvestointien hienoiseen kasvuun, kun pääomahyödykkeiden tuotanto kasvoi ja kapasiteetin käyttöaste jatkoi nousua ensimmäisellä neljänneksellä. Muiden kuin rakennusinvestointien osuus kokonaisinvestoinneista on puolet. Kyselytiedot kuten tehdasteollisuutta koskeva ostopäälliköiden indeksi sekä Euroopan komission julkaisema pääomahyödykesektorin luottamusindikaattori kaiken kaikkiaan kohenivat tammi- ja maaliskuun 2014 välisenä aikana. Todennäköinen kokonaiskasvu ei kuitenkaan paljasta kehityksen eroja euroalueen suurimpien maiden välillä: muut kuin rakennusinvestoinnit lisääntyivät Saksassa mutta supistuivat Ranskassa ja Alankomaissa.

Asuinrakentamisen ja muun rakentamisen investoinnit ovat todennäköisesti kasvaneet huomattavasti euroalueella kokonaisuudessaan, mihin viittaa rakennustuotannon voimakas neljännesvuosikasvu ensimmäisellä neljänneksellä, erityisesti talonrakentamisen vuoksi. Rakennusinvestointien kasvua vuoden ensimmäisellä neljänneksellä tuki kuitenkin lähinnä erittäin leuto sää tietyissä euroalueen maissa. Rakennusinvestointien kehitys vaihteli edelleen hyvin paljon maiden välillä, mikä johtui kiinteistömarkkinoiden erilaisista edellytyksistä.

Muutamit käytettävissä olevat varhaiset indikaattorit vuoden 2014 toiselta neljännekseltä viittaavat siihen, että muun kuin rakennusteollisuuden pääomanmuodostus kasvoi maltillisesti euroalueella. Kapasiteetin käyttöaste supistui vähäisessä määrin toisella neljänneksellä. Tehdasteollisuuden tuotantoa koskeva ostopäälliköiden indeksi ja sen uusia tilauksia koskeva osa-alue laskivat toukokuussa hieman mutta olivat edelleen pitkän aikavälin keskiarvoja vahvempia, ja myös Euroopan komissiosta saadut, toukokuuhun ulottuvat kyselytiedot tilauskantoja koskevista arvioista ja tuotannon kasvua koskevista odotuksista kohenivat edelleen. Lisäksi euroalueen pankkien luotonantokyselyn alustavat tulokset vuoden 2014 toiselta neljännekseltä viittaavat rahoitusolojen höllentymiseen entistään investointeja koskevan luotonannon osalta. Koko vuoden 2014 osalta Euroopan komission puolivuositteittäin toteuttama kysely teollisuuden reaali-investoinneista viittaa siihen, että yritykset ennustavat euroalueen teollisuuden investointien kasvavan 5 % ja investointiodotusten paranevan kaiken kaikkiaan sekä suurten yritysten että pienten ja keskisuurten yritysten osalta, mutta huomattavat maakohtaiset erot säilyivät (ks. kehikko 7).

Kehikko 7.

KYSELYTIETOA PK- JA SUURYRITYSTEN INVESTOINTIEN KEHITYKSESTÄ

Tässä kehikossa kuvataan investointien kehitystä euroalueella ja maittain kyselytutkimusten ja erityisesti Euroopan komission tuoreimman puolivuositaiseen teollisuusinvestointikyselyn perusteella. Lisäksi siinä tarkastellaan euroalueen pienten ja keski suurten- sekä suuryritysten investointeihin vaikuttavia tekijöitä EKP:n rahoituksensaantikyselyn perusteella. Vaikka talous- ja rahoitus tilanne euroalueella on parantunut, minkä voi olettaa edistävän teollisuuden reaali-investointien elpymistä, pk-yritysten tilanne on säilynyt suuryrityksiin verrattuna epäsuotuisampana.

Investointien kehitys euroalueella ja euroalueen maissa

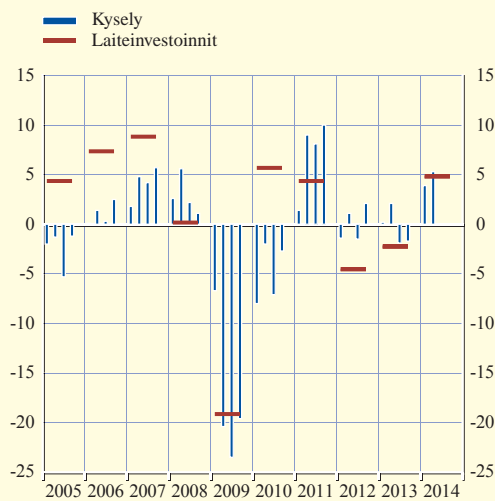
Euroopan komission tuoreen teollisuusinvestointikyselyn mukaan euroalueen tehdasteollisuuden reaali-investoinnit supistuivat vuonna 2013 noin 3 % ja niiden odotetaan kasvavan noin 5 % vuonna 2014 (ks. kuvio A). Kyselyn tulokset julkistettiin huhtikuun 2014 lopussa, ja niiden mukainen arvio on hieman optimistisempi kuin edellisessä, marraskuussa 2013 julkistetussa kyselyssä, joka viittasi 4 prosentin kasvuun¹. Tuorein arvio on jokseenkin yhdenmukainen suhteessa Euroopan komission kevään 2014 ennusteeseen laiteinvestoinneista tälle vuodelle ja jonkin verran korkeampi suhteessa eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2014 laajaan kokonaistaloudelliseen ennusteeseen sisältyvään laiteinvestointiennusteeseen (ks. artikkeli ”Euroalueen talousnäkymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot (kesäkuu 2014)”.

Mitä tulee yksittäisiin euroalueen maihin, vaikka Euroopan komission investointikysely viittaa siihen, että investoinnit kasvavat vuonna 2014 useimmissa maissa edellisvuotisesta, maakohtaiset erot pysyvät suurina (ks. kuvio B). Useimmissa maissa on nähtävissä yleisesti ottaen samansuuntaisuutta teollisuuden investointisuunnitelmien ja Euroopan komission laiteinvestointiennusteen välillä.

Euroopan komission kysely osoittaa myös, että edelliseen marraskuun 2013 kyselyyn verrattuna pk-yritysten eli alle 250 henkeä työllistävien yritysten vuoden 2014 investointien kasvua koskevat odotukset ovat kasvaneet voimakkaasti (-3 prosentista 8 prosenttiin) (ks. kuvio C). Myös suuryritysten investointisuunnitelmia koskeva luku on kasvanut, joskin vaatimattomammin, ja se oli

Kuvio A. Euroalueen teolliset investointisuunnitelmat ja laiteinvestoinnit

(määrän vuotuinen prosenttimuutos)

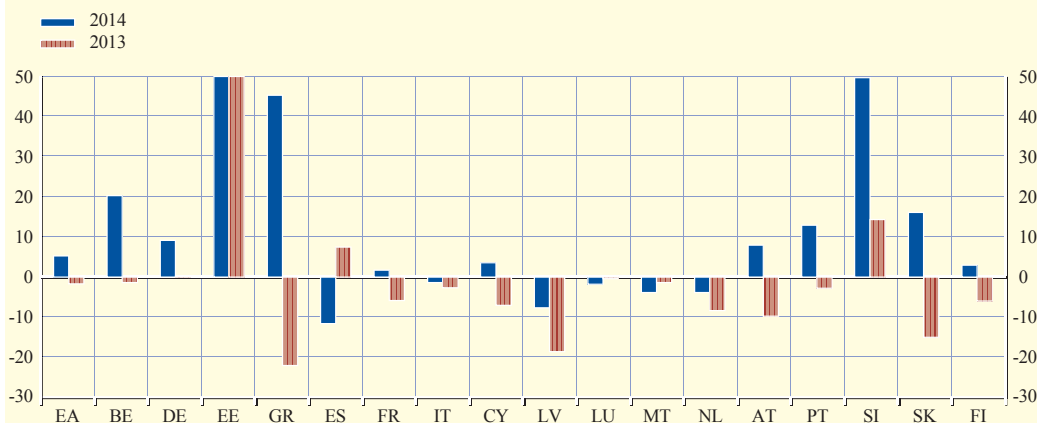
Lähteet: Euroopan komissio ja Euroopan komission investointikysely.

Huom. Kunkin vuoden neljää Euroopan komission kyselytutkimusta kuvataan vaaleansinisellä palkilla. Reaali-investointeja koskevat tiedot ovat toteutuneita investointeja vuoteen 2013 saakka ja ennuste vuodelle 2014.

¹ Euroopan komission edellistä puolivuotista teollisuusinvestointikyselyä on analysoitu kehikossa ”Business investment – signs of a modest recovery ahead”, Kuukausikatsaus, EKP, tammikuu 2014.

Kuvio B. Teollisuuden investointisuunnitelmat euroalueen maissa

(määrän vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: Euroopan komission investointikysely, huhtikuu 2014.

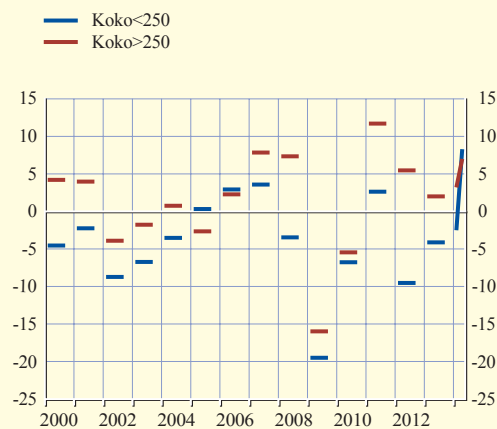
Huom. EE: 378 (2014) ja 168 (2013). SI: 68 (2014).

noin 7 % koko vuodelle 2014. Tämä voi olla kummankin yritystyyppin osalta merkki tilanteen asettaisesta normalisoitumisesta, mitä tulee voitollisuuden palautumiseen, ylikapasiteetin vähentämiseen, epävarmuuden vähenemiseen ja rahoituksensaannin paranemiseen².

Bruttotoimintaylijäämä euroalueella näyttääkin kasvavan hieman pitkän aikavälin keskivauhtia nopeammin (ks. kuvio D), mikä viittaa investointihankkeiden sisäisen rahoituksen saatavuuden

Kuvio C. Euroalueen teolliset investointisuunnitelmat yrityksen koon mukaan

(määrän vuotuinen prosenttimuutos)

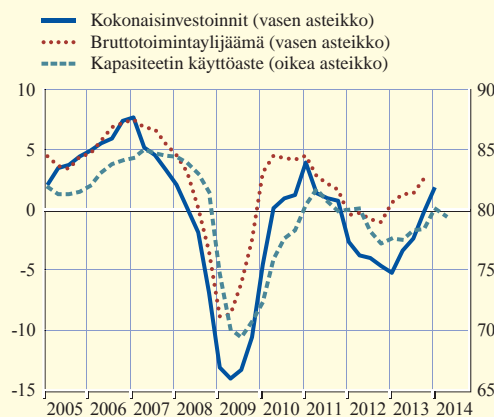

Lähde: Euroopan komission investointikysely.

Huom. Vaakasuurat viivat kuvaavat neljän kyselyn tulosten keskiarvoa kunakin vuonna. Vain vuoden 2014 osalta on esitetty yksittäisten kyselyjen tulokset marraskuulta 2013 ja huhtikuulta 2014.

Kuvio D. Kokonaisinvestoinnit, kapasiteetin käyttöaste ja bruttotoimintaylijäämä

(määrän vuotuinen prosenttimuutos)

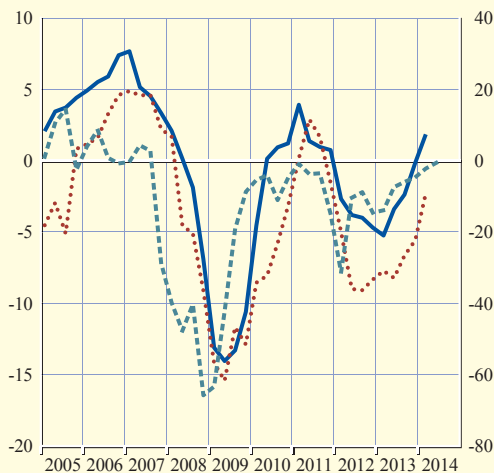
Lähteet: Eurostat ja Euroopan komissio.

² Investointien heikkouden taustatekijöitä on analysoitu yksityiskohtaisemmin kehikossa "Factors behind the fall and recovery in business investment", Kuukausikatsaus, EKP, huhtikuu 2014.

Kuvio E. Kokonaisinvestoinnit, luottokriteerit ja investointilainojen kysyntä

(vuotuiset muutokset; vastaajien nettoprosenttiosuus)

- Kokonaisinvestoinnit (oikea asteikko)
- Investointilainojen kysyntä kaikista pankeista (vasen asteikko)
- - - - Luottokriteerit kaikissa pankeissa (vasen asteikko)

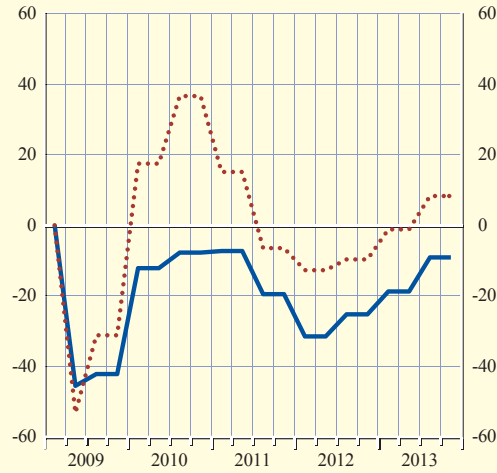

Lähteet: Eurostat ja EKP (Pankkien luotonantokysely).

Kuvio F. Voittojen merkityksellisyys teollisuussektorin tulonlähteenä

(kuuden edellisen kuukauden aikana; vastaajien nettoprosenttiosuus)

- Pk-yritykset
- Suuryritykset

Lähde: EKP:n rahoituksensaantikysely.

paranemiseen. Lisäksi teollisuussektorin ylikapasiteetti on vähenemässä, sillä tehdasteollisuuden kapasiteetin käytön arvioidaan kasvavan asteittain kohti pitkän aikavälin keskiarvoja.

Kapasiteetin käytön kasvu viittaa yritysten kasvavaan tarpeeseen laajentaa pääomakantaansa.³ EKP:n huhtikuussa 2014 julkaiseman pankkien luotonantokyselyn mukaan rahoitusolot ovat kohentuneet asteittain, kun pankkien luottokriteerit ovat helpottuneet ja investointilainojen kysyntä on kasvanut merkittävästi viime vuoden kuluessa (ks. kuvio E).

Pk-yritysten ja suuryritysten investointien aikaisempi kehitys

Kun pk-yritysten ja suuryritysten teollisia reaali-investointisuunnitelmia tarkastellaan pidemmällä aikavälillä, Euroopan komission investointikyselyn perusteella euroalueen pk-yritysten investointisuunnitelmat ovat yleisesti ottaen olleet vaisempia suuryrityksiin verrattuna (ks. kuvio C). Vuonna 2009 investointisuunnitelmat vähenivät yleisesti kaikenkokoisten yritysten hilitessä suunnitelmiaan. Sitä vastoin vuosien 2011 ja 2012 heikot investoinnit näyttivät liittyneen lähinnä pienempien yritysten investointisuunnitelmien vähentymiseen, kun taas suurempien yritysten investointisuunnitelmat pysyivät yleisesti ottaen vilkkaina.

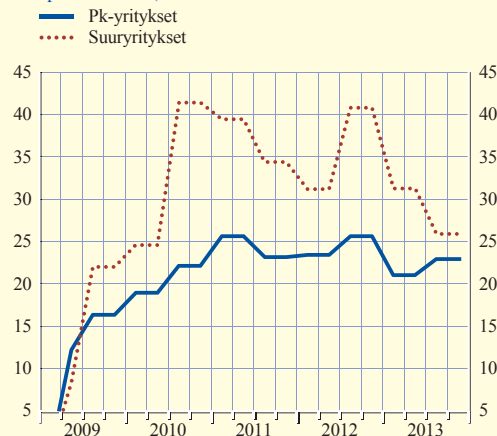
EKP:n puolivuositainen, vuoden 2013 jälkipuoliskon tietoihin ulottuva rahoituksensaantikysely⁴ valaisee jonkin verran viime vuosien investointisuunnitelmien erojen taustatekijöitä. Suuryritys-

³ Ks. kehikko "Business investment, capacity utilisation and demand", Kuukausikatsaus, EKP, huhtikuu 2010.

⁴ Ks. euroalueen pk-yritysten luotonantokysely lokakuun 2013 ja maaliskuun 2014 väliseltä ajalta: <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/accesstofinancesmallmediumsizedenterprises201404en.pdf?da920468528300ff549d8cc95522eb81> sekä kehikko "Survey on the access to finance of small and medium-sized enterprises in the euro area: October 2013 to March 2014" toukokuun 2014 Kuukausikatsauksessa.

Kuvio G. Teollisuussektorin yritysten ulkoisen rahoituksen tarve investointitarpeisiin

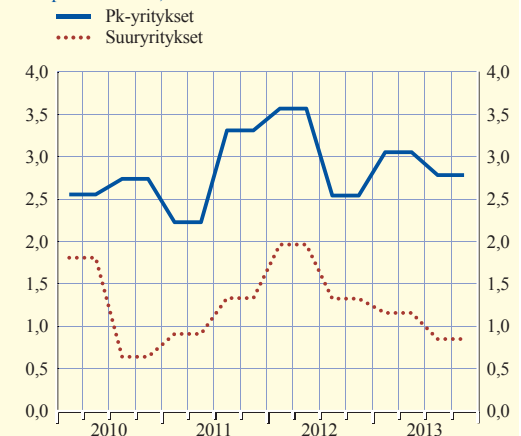
(kuuden edellisen kuukauden aikana; vastaajien nettoprosenttiosuus)

Lähde: EKP:n rahoituksensaantikysely.

Kuvio H. Hylätyt pankkilainahakemukset, kaikkien toimialojen yritykset

(kuuden edellisen kuukauden aikana; vastaajien nettoprosenttiosuus)

Lähde: EKP:n rahoituksensaantikysely.

ten (yli 250 henkeä työllistävät) sekä pienten ja keskisuurten yritysten investointisuunnitelmien erot vuosina 2011 ja 2012 saattavat liittyä osittain siihen, että voittojen kehitys tulonlähteenä oli pk-yrityksissä paljon heikompaa kuin euroalueen suuryrityksissä. Vaikka suuryritykset kaiken kaikkiaan odottivat voittojen merkityksen tulonlähteenä kasvavan huomattavasti vuoden 2009 jälkeen ja vähenevän vain hieman vuonna 2012, pk-yritykset arvioivat voittojen merkityksen rajalliseksi koko jakson ajan (ks. kuvio F).

Rahoituksensaantikyselyssä sellaisten pk-yritysten prosenttiosuus, jotka ilmoittivat ulkoisen rahoituksen tarpeesta investointeja varten, kasvoi finanssikriisin jälkeen vain vaatimattomasti (ks. kuvio G). Sitä vastoin euroalueen suuryritysten tarve ulkoiselle investointirahoitukselle kasvoi huomattavasti vuoden 2009 jälkeen ja on siitä lähtien pysynyt korkeammalla pk-yrityksiin verrattuna.

Lisäksi euroalueen pk-yritykset näyttävät olleen finanssikriisin alusta lähtien suuryrityksiä alttiimpia luotonsaantirajoitteille. Tällaiset rajoitteet ulkoisen rahoituksen saannissa ovat saattaneet häitätä kiinteitä investointeja erityisesti tapauksissa, joissa voitot ja sisäinen rahoitus ovat olleet heikkoja. Rahoituksensaantikysely osoittaa, että painotettujen vastausten mukaan pankit ovat hylänneet useampien pk-yritysten kuin suuryritysten lainahakemuksia (ks. kuvio H). Vuoden 2012 alkupuoliskosta lähtien pankkien luottihakemusten hylkäysprosentit ovat laskeneet, erityisesti suuryritysten osalta.

Päätelmät

Euroopan komission puolivuositainen teollisuusinvestointikysely osoittaa kaikkien yritysten vuoden 2014 teollisia reaali-investointeja koskevien odotusten kasvaneen, kun ne saavat tukea siihen vaikuttavien tekijöiden – kuten voittojen, kapasiteetin käyttöasteiden ja rahoituksen saannin – normalisoitumisesta. Euroopan komission tuorein teollisuusinvestointikysely viittaa siihen, että pienet yritykset odottavat investointiensa kasvavan merkittävästi vuonna 2014. Tästä huolimatta

useat investointeihin vaikuttavat perustekijät, kuten voitot ja luotonsaanti, näyttävät rahoituksen-saantikyselyn perusteella pysyneen viime aikoina pk-yrityksissä heikompina kuin suuryrityksissä. Siten euroalueen pk-yritysten investointien tosiasiallinen piristyminen voi osoittautua rajalliseksi ottaen huomioon myös, että sen lähtötaso on alhainen viime vuosien laimeiden investointien takia.

Rakennusinvestointien ennustetaan olevan vaihteita vuoden 2014 toisella neljänneksellä, mikä osittain johtuu euroalueen joidenkin asuntomarkkinoiden sopeuttamisen jatkumisesta ja alalla vallitsevasta vähäisestä kysynnästä. Erittäin suotuisien sääolojen toimintaa vahvistava vaikutus vuoden ensimmäisellä neljänneksellä on yhtä lailla hälvennyt. Nämä vaihteat näkymät ilmenevät myös rakennustuotantoa, asuinrakentamista ja uusia tilauksia kuvaavista ostopäälikkoindeksistä huhtikuulta sekä rakennusalan uusia tilauksia koskevan Euroopan komission kyselyn keskiarvosta huhti- ja toukokuulta. Kaikki nämä indikaattorit heikkenivät keskiarvoihinsa nähden ensimmäisellä neljänneksellä ja olivat edelleen huomattavasti pitkän aikavälin keskiarvojaan pienempiä. Tarve jatkaa tasapainottomuuksien korjaamista tiettyjen euroalueen maiden rakennus- ja kiinteistöalalla viittaa suhteellisen heikkoon rakennusinvestointien kehitykseen myös loppuvuoden aikana.

JULKINEN KULUTUS

Julkisen kulutuksen reaaliakasvu kääntyi positiiviseksi vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä (neljännesvuosikasvu 0,3 %). Tarkasteltaessa yksittäisten erien yleisiä kehityssuuntia käy ilmi, että kaikki erät ovat kasvaneet verrattuna edelliseen neljännekseen. Välilliset kulutusmenot kasvoivat voimakkaasti, mikä suurelta osin päätti edellisen neljänneksen jyrkän supistumisen. Välillisten kulutusmenojen osuus julkisista kokonaiskulutusmenoista on hieman vajaa neljännes. Luontoismuotoiset sosiaaliset tulonsiirrot, joihin kuuluvat muun muassa terveysmenot, jatkoivat vakaata kasvua, kun taas julkisen sektorin työntekijöiden palkkamenot kasvoivat vain vähän. Julkisen sektorin työntekijöiden palkkamenojen osuus julkisen sektorin koko kulutuksesta on lähes puolet. Julkisen kulutuksen odotetaan tukevan kotimaista kysyntää edelleen maltillisesti tulevina vuosineljänneksinä, sillä monissa maissa tarvitaan edelleen huomattavia julkisen talouden vakauttamistoimia (ks. osa 5).

VARASTOT

Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä varastojen muutos vaikutti BKT:n neljännesvuosikasvuun 0,2 prosenttiyksikön verran, mitä oli edeltänyt yhtä suuri negatiivinen vaikutus vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä. Tuoreimmat tiedot vahvistavat sen, että varastojen muutoksen vaikutuksella BKT:n kasvuun ei ole ollut selkeää suuntaa suunnilleen viimeisen vuoden aikana, kun vaikutus oli ollut enimmäkseen negatiivinen vuoden 2011 kolmannen neljänneksen ja vuoden 2012 viimeisen neljänneksen välisenä aikana (yhteensä -1,0 prosenttiyksikköä). Viimeaikaisista Euroopan komission kyselyistä käy ilmi, että yritykset pitävät tehdasteollisuuden lopputuotevarastoja ja vähittäiskaupan varastoja varsin niukkoina (vain vähän suurempina kuin viimeaikaiset alhaiset lukemat vuosina 2010–2011) huolimatta huhti- ja toukokuussa 2014 kirjatusta lisäyksestä (ks. kuvio 50, a kohta). Näin ollen neutraali tai vähäinen varastojen täydentäminen myöhemmin vuoden 2014 aikana on varsin todennäköinen, kun otetaan huomioon meneillään oleva talouden elpyminen. Lisäksi viimeaikaiset ostopäälikkijöiden kyselyn tulokset huhti- ja toukokuulta 2014 osoittavat erityisesti tehdasteollisuuden tuotantopanosten ja lopputuotteiden muutosten osalta, että varastot saattavat vaikuttaa BKT:n määrän kasvuun jokseenkin neutraalisti lähitulevaisuudessa (ks. kuvio 50, b kohta).

ULKOMAANKAUPPA

Euroalueen tavaroiden ja palvelujen vienti kasvoi maltillisesti vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ja kasvoi neljännesvuositasolla 0,3 % (ks. kuvio 51). Tätä kasvua oli edeltänyt tuntuva elpyminen

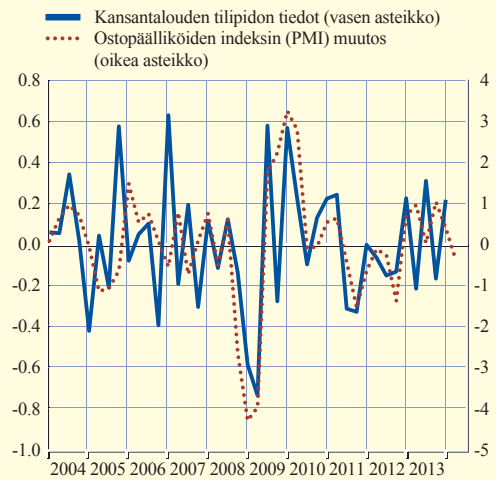
Kuvio 50. Euroalueen varastot

a) Käsitkset varastojen tasosta (saldolukuja, kausivaihtelusta puhdistettuja, työpäivien lukumäärällä korjaamattomia tietoja)

Lähteet: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

b) Varastojen muutokset: käsitkset ja vaikutukset BKT:n kasvuun (diffuusionindeksien muutos, prosenttiyksikköinä)

Lähteet: Markit ja Eurostat.

Huom. Kansantalouden tilinpidon tiedot: varastojen muutoksen vaikutus BKT:n määrään neljännesvuosikasvuun. Ostopäälliköiden indeksi (PMI): tehdasteollisuuden tuotantopanos- ja lopputuotevarastojen absoluuttinen muutos keskimäärin.

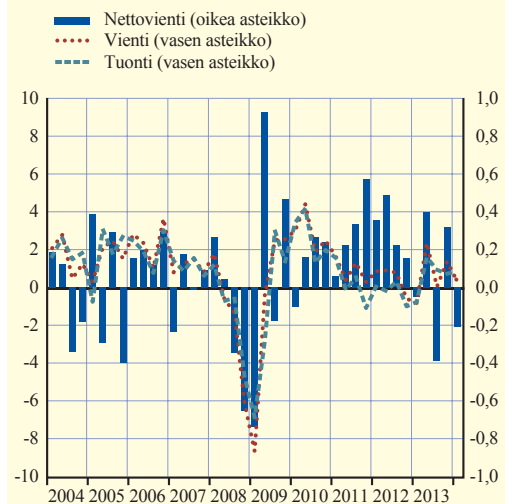
viimeisellä neljänneksellä, mitä oli vauhdittanut vahva ulkomainen kysyntä. Vienti Yhdysvaltoihin, Japaniin ja Kiinaan on jatkanut vahvistumista, kun taas vienti euroalueen ulkopuolisiin Euroopan maihin, muihin Aasian maihin ja Latinalaiseen Amerikkaan on ollut vaimeaa.

Euroalueen tuonti kasvoi suhteellisen paljon eli 0,8 % vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Tätä oli edeltänyt kolmena edellisenä vuosineljänneksenä elpyminen, joka heijasteli kotimaisen kysynnän asteittaista kohentumista euroalueella. Kiinaa lukuun ottamatta tuonti useimmista kaupakumppanimaista (erityisesti Yhdysvalloista) on ollut heikkoa. Koska tuonin kasvu oli vahvempaa kuin viennin kasvu, nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun kääntyi negatiiviseksi ensimmäisellä neljänneksellä (-0,2 prosenttiyksikköä).

Käytettävissä olevien kyselyindikaattorien mukaan euroalueen vienti kasvaa lähitulevaisuudessa. Uusia vientitilauksia koskeva ostopäälliköiden

Kuvio 51. Reaalisen tuonin ja viennin sekä nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun

(prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä; prosenttiyksikköinä)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

indeksi keskimäärin parani ensimmäisellä neljänneksellä ja ylitti selvästi kasvun kynnysarvon, joka on 50. Helmikuussa 2014 alkanut laskusuuntaus kuitenkin jatkui seuraavina kuukausina; toukokuussa uusia vientitilauksia koskeva ostopäälliköiden indeksi oli 52,6 eli hieman alhaisempi kuin huhtikuun lukema (53,3). Vientitilauksia koskeva Euroopan komission indikaattori oli helmikuussa 2014 korkeimmillaan sitten alkuvuoden 2012 ja laski seuraavien kolmen kuukauden aikana hieman mutta on edelleen pitkän aikavälin keskiarvoa korkeampi. Kumpikin indikaattori vastaa maltillista viennin kasvua lähitulevaisuudessa, mitä tukee myös ulkomaisen kysynnän asteittainen vahvistuminen. Myös euroalueen tuonti todennäköisesti kasvaa lähitulevaisuudessa, joskin hitaasti, mikä käy jokseenkin yksiin kotimaisen kysynnän elpymisen kanssa.

4.2 TOIMIALAKOHTAINEN TUOTANTO

Kansantalouden tilinpidon tuotantopuolen tarkastelu osoittaa, että koko talouden arvonlisäys kasvoi vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä edelleen, 0,1 % edellisestä neljänneksestä. Kaikki päätoimialat paitsi ilman rakentamista laskettu teollisuus tukivat kasvua.

Kasvuvauheissa oli toimialoittaisia eroja. Palvelujen reaalin arvonlisäys oli vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ennätyksellisen korkea, kun taas rakennusalan reaalin arvonlisäys oli vain noin kolme neljäsosaa vuoden 2008 alun huipputasostaan. Samaan aikaan ilman rakentamista lasketun teollisuuden arvonlisäys oli 6 % alempi kuin kriisiä edeltäneellä huipputasollaan. Lyhyen aikavälin indikaattorit viittaavat siihen, että kokonaisarvonlisäyksen kasvu jatkui vuoden 2014 toisella neljänneksellä jonkin verran nopeampana kuin ensimmäisellä neljänneksellä.

TEOLLISUUS (ILMAN RAKENTAMISTA)

Teollisuuden (ilman rakentamista) arvonlisäys väheni vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 % edellisestä neljänneksestä, jolloin se oli kasvanut tuntuvasti. Sitä vastoin tuotanto kasvoi maltillisesti edellisen neljänneksen 0,5 prosentin neljännesvuotuisen kasvun jälkeen (ks. kuvio 52). Tuotannon kasvu johtui erityisesti pääomahyödykkeiden, välituotteiden ja kulutustavaroiden – erityisesti kestopulutus- ja kulutustavaroiden – tuotannon kasvusta. Energian tuotanto supistui selvästi leudon talvisään takia. Teollisuussektorin viimeaikainen kehityksen taustalla on Euroopan komission suhdannekyselyjen mukaan marginaalisesti parantunut kysyntätilanne.

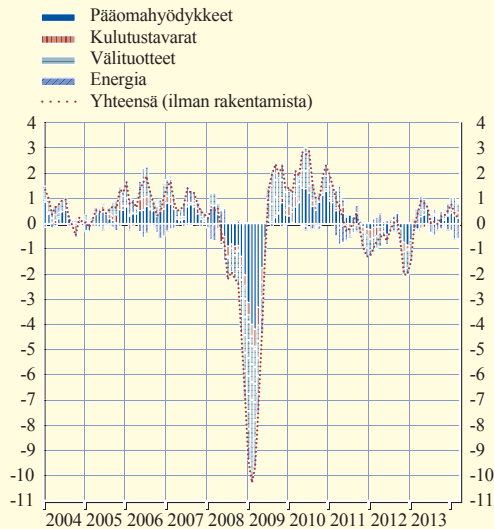
Lyhyen aikavälin indikaattorit viittaavat kaiken kaikkiaan siihen, että teollisuussektorin maltillinen kasvu jatkuu vuoden 2014 toisella neljänneksellä. EKP:n indikaattori teollisuuden uusista tilauksista (pl. raskas kuljetuskalusto, joka riippuu vähemmän suurista tilauksista kuin uudet tilaukset yhteensä) nousi vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä 1,0 % edellisestä neljänneksestä. Euroopan komission kyselytiedot viittaavat siihen, että tilauskannat, jotka ovat olleet kasvussa vuoden 2013 alussa lähtien, kasvoivat edelleen toukokuussa. Lisäksi huhti- ja toukokuussa tehdasteollisuuden tuotannon ja uusien tilauksien indeksit alittivat ensimmäisen neljänneksen tason mutta pysyivät kuitenkin edelleen korkeammalla kuin teoreettisen nollakavun kynnysarvo 50 (ks. kuvio 53). Lisäksi Euroopan komission teollisuuden luottamusindikaattori oli huhti–toukokuussa hieman korkeampi kuin ensimmäisellä neljänneksellä keskimäärin.

RAKENNUSTEOLLISUUS

Vuoden 2013 puolivälissä alkanut positiivinen trendi jatkui, ja rakentamisen arvonlisäys kasvoi vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä 0,5 % edellisestä neljänneksestä. Kehitys oli yhdenmu- kaista suhteessa rakennustuotannon vahvaan 2,4 prosentin neljännesvuotuisen kasvuun vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä, joka johtui pääasiassa hyvin leudosta säästä useissa euroalueen maissa. Lyhyen aikavälin indikaattorit viittaavat yleisesti ottaen kehityksen heikkenemiseen vuoden

Kuvio 52. Teollisuustuotannon kasvu ja sen erien kasvuvaihtelu

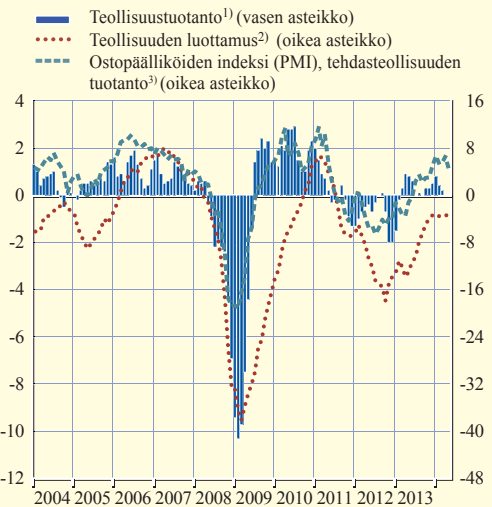
(kasvuvauhti ja kasvuvaihtelut prosenttyyksikköinä, kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Arvot on laskettu kolmen kuukauden liukuvina keskiarvoina vastaavasta edellisestä kolmen kuukauden jaksosta.

Kuvio 53. Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi (PMI)

(kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Markit ja EKP:n laskelmat.
Huom. Kyselytiedot viittaavat tehdasteollisuuteen.

- 1) Kolmen kuukauden jakson muutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta prosentteina.
- 2) Saldolukuja.
- 3) Poikkeamat 50:stä.

toisella neljänneksellä. Vaikka Euroopan komission rakennusalan luottamusindikaattori nousi hieman toukokuussa, se oli huhti–toukokuussa keskimäärin edelleen ensimmäisen vuosineljänneksen tason alapuolella ja merkittävästi historiallista keskiarvoa heikompi. Lisäksi kasvu johtui ainoastaan työllisyysnäkömien hienoisesta parantumisesta, kun taas rakentamisen tilauskantojen arvioitiin heikentyneen entisestään, mikä viittaa siihen, että rakentamisen kehitys todennäköisesti jatkuu vaisuna. Muista kyselytutkimuksista muodostuu vastaava kuva: rakennustuotantoa, asuntorakentamista ja uusia tilauksia koskevat ostopäällikköindeksit olivat huhtikuussa alimmillaan sitten toukokuun 2013 ja merkittävästi kahden viime vuosineljänneksen keskiarvoja heikommat. Lisäksi kaikki nämä indikaattorit saivat alle 50 pisteen arvot, mikä kuvaa negatiivista kasvua.

PALVELUT

Palvelujen arvonlisäys kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 % eli samaa vauhtia kuin kahdella edellisellä neljänneksellä. Palvelualan tuotanto kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä sekä markkinaehtoisissa että muissa kuin markkinaehtoisissa palveluissa (julkishallinto, koulutus, terveydenhuolto ja sosiaalityö). Kasvu oli laaja-alaista myös alasektoreilla lukuun ottamatta heikentyneitä kiinteistöalan palveluja. Suurimmat positiiviset kasvuvaihtelut syntyivät markkinaehtoisissa palveluissa: erityisesti kaupassa, kuljetuksessa, majoituksessa ja elintarvikepalveluissa sekä rahoitus- ja vakuutuspalveluissa. Euroopan komission neljännesvuotuinen kysely palveluliiketoimintaa rajoittavista tekijöistä antaa viitteitä palvelualan toimeliaisuuden viimeaikaisen kehityksen taustatekijöistä. Huhtikuussa päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla riittämättömän kysynnän liiketoimintansa rajoitteeksi nimenneiden yritysten osuus oli pitkän aika-

välin keskiarvotasolla. Tämä viittaa siihen, että kysyntäpuolella ei ollut erityisiä rajoitteita. Samaan aikaan kuitenkin rahoitukseen liittyvät rajoitteet nimettiin edelleen merkittäväksi palveluliiketoiminnan rajoitteeksi, vaikkakin tilanne oli parantunut vuoden 2013 kolmannelta neljänneksestä. Suurimmista euroalueen maista rahoitukseen liittyvät rajoitteet ovat voimakkaimmat Italiassa ja Espanjassa.

Kyselytutkimukset viittaavat palvelujen arvonlisäyksen positiivisen kehityksen jatkumiseen kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Palvelualan elpymisen odotetaan jatkuvan hitaaseen tahtiin. Toisen neljänneksen kahdelta ensimmäiseltä kuukaudelta käytettävissä olevien tietojen perusteella ostopäällikköindeksi palvelualojen tuotannolle nousi korkeimmalle tasolle sitten vuoden 2011 toisen neljänneksen. Samoin Euroopan komission palvelualan luottamusindeksi koheni edelleen nousten korkeimmilleen sitten kesän 2011. Luottamus pysyi verrattain korkeana työvoimapalveluissa ja tietokoneohjelmoinnissa sekä konsultoinnissa ja siihen liittyvissä toiminnoissa. Tulevien kuukausien odotettu kysyntä heikkeni Euroopan komission palvelualan kyselyn mukaan toisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden aikana edelliseen neljännekseen verrattuna. Myös tulevaan liiketoimintaan liittyviä odotuksia (12 kuukauden ajalle) koskeva ostopäällikköindeksi heikkeni ensimmäisellä neljänneksellä olleesta jonkin verran pitkän aikavälin keskiarvonsa alapuolelle. Odotukset ovat yhdenmukaisia käynnissä olevan mutta maltillisen elpymisen kanssa.

4.3 TYÖMARKKINAT

Euroalueen työmarkkinatilastot osoittavat merkkejä joitakin paranemisesta, mikä olisi yhdenmukaista kevästä 2013 jatkuneen talouskasvun vaatimattoman elpymisen kanssa. Työmarkkinat tyypillisesti seuraavat talouskasvua jonkinlaisella viipeellä, sillä yritykset pääasiassa lisäävät kapasiteetin käyttöä kasvattamalla tuottavuutta ja tehtyjä työtunteja ennen kuin ne palkkaavat lisää henkilöstöä. Euroalueen lievistä yleisestä paranemisesta huolimatta työmarkkinatilanteet eroavat edelleen olennaisesti maittain ja ikäryhmittäin.

Työllisten lukumäärä euroalueella kasvoi vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä 0,1 % edellisestä neljänneksestä pysyttyään ennallaan kahdella edellisellä neljänneksellä (ks. taulukko 11). Vaikka työllisyyden kasvussa on selviä maakohtaisia eroja, havaittu työllisyyden kasvu perustui suurelta osin tilanteen paranemiseen vakavista ongelmista kärsivissä maissa, kuten Espanjassa, Irlannissa ja Portugalissa. Talouden tärkeimmistä sektoreista työllisyyden kasvu oli viimeisellä vuosineljänneksellä positiivista ainoastaan palvelualalla, kun taas teollisuuden (ilman rakentamista), maatalouden ja rakentamisen työllisyys heikkeni edellisestä neljänneksestä.

Tehtyjen työtuntien määrä pysyi ennallaan vuoden 2013 kolmannelta ja neljännellä neljänneksellä. Toisella neljänneksellä se oli kasvanut 0,6 %. Tehtyjen työtuntien määrä saattaa näin osoittaa työmarkkinoiden suhdannetilanteen paranemista, sillä työtuntien määrän normalisoitumista yleensä seuraa lisätyövoiman palkkaaminen.

Vaikka suhdannekyselyjen tulokset ovat edelleen heikolla tasolla, ne kuitenkin kuvaavat työllisyyden jatkuvaa, joskin heikkoa, paranemista vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä sekä toisen neljänneksen alussa (ks. kuvio 54). Myös ennakoivat indikaattorit viittaavat työmarkkinatilanteen jatkuvaan pieneen parantumiseen.

Työvoiman tuottavuus henkeä kohti parani edelleen. Se nousi vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä 1,0 % vuodentakaisesta, kun se oli edellisellä neljänneksellä noussut 0,6 % (ks. kuvio 55). Tuottavuus tehtyä työtuntia kohti kasvoi 0,8 %, mikä on yhdenmukaista sen kanssa, että tehtyjen

Taulukko I I. Työllisyyden kasvu

(prosenttimuutos edellisestä kaudesta; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosi		Henkilöt			Vuosi		Tunnit		
	2012	2013	Neljännesvuosimuutokset			2012	2013	Neljännesvuosimuutokset		
			2013	2013	2013			2013	2013	2013
			II	III	IV			II	III	IV
Koko kansantalous	-0,6	-0,8	0,0	0,0	0,1	-1,4	-1,1	0,6	0,0	0,0
<i>josta:</i>										
Maa- ja kalatalous	-1,9	-1,6	1,6	-0,5	-0,5	-2,9	-1,0	0,8	-0,4	-0,6
Teollisuus	-2,1	-2,3	-0,6	-0,4	-0,2	-3,3	-2,4	1,0	-0,3	-0,4
Ilman rakentamista	-0,9	-1,4	-0,4	-0,4	-0,1	-2,0	-1,2	1,2	-0,1	-0,3
Rakentaminen	-4,7	-4,5	-1,0	-0,4	-0,4	-6,1	-4,9	0,5	-0,6	-0,7
Palvelut	-0,1	-0,4	0,0	0,1	0,2	-0,7	-0,7	0,5	0,1	0,1
Kauppa ja kuljetus	-0,8	-0,8	0,1	-0,1	0,2	-1,6	-1,3	0,6	0,1	0,0
Tietotekniikka ja viestintä	1,2	0,3	0,1	0,0	0,5	0,6	0,0	0,5	-0,4	0,6
Rahoitus- ja vakuutus-toiminta	-0,4	-0,8	-0,2	0,0	0,0	-0,9	-0,9	0,3	0,0	-0,1
Kiinteistöpalvelut	-0,4	-1,7	0,1	0,7	-0,9	-1,2	-2,3	0,4	-0,4	-0,7
Ammatilliset palvelut	0,7	0,3	0,3	0,7	0,2	0,5	0,0	0,7	0,6	0,0
Julkishallinto	-0,3	-0,3	-0,1	0,1	0,3	-0,5	-0,5	0,4	0,1	0,6
Muut palvelut ¹⁾	0,6	-0,2	0,1	-0,1	-0,4	-0,1	-0,6	0,5	0,0	-0,4

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Sisältää myös kotitalouksille suunnatut palvelut, kulttuurin ja ulkomaisten organisaatioiden toiminnan.

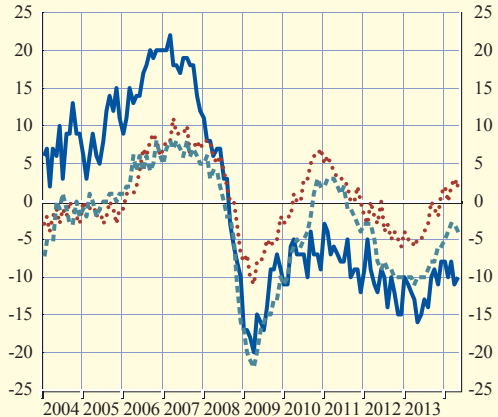
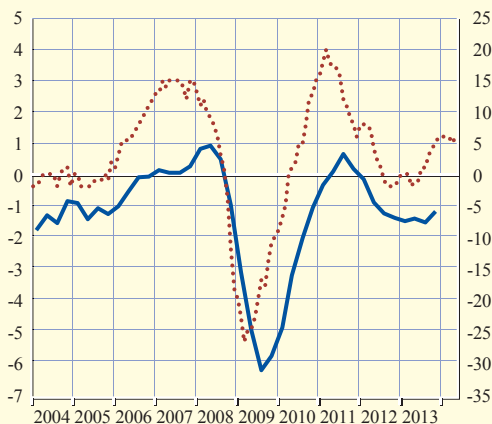
työtuntien kokonaismäärä pysyi ennallaan ja työllisyys kasvoi hieman. Tuottavuuden kasvun odotetaan pysyneen vakaana tai parantuneen vähäisesti vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä, kun työllisyyden kasvu alkoi reagoida heikosti meneillään olevaan talouskasvun elpymiseen.

Kuvio 54. Työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset

(vuotuinen prosenttimuutos, saldolukuja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

— Teollisuuden työllisyyden kasvu (ilman rakentamista; vasen asteikko)
 Tehdasteollisuuden työllisyysodotukset (oikea asteikko)

— Rakennusalan työllisyysodotukset
 Vähittäiskaupan työllisyysodotukset
 - - - - - Palvelusektorin työllisyysodotukset

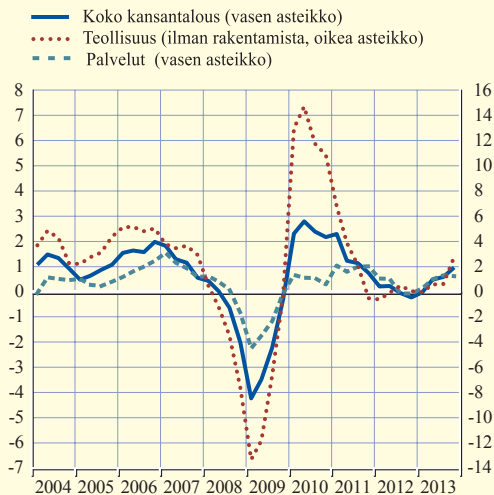

Lähteet: Eurostat sekä yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Saldoluvut ovat keskiarvokorjattuja.

Kuvio 55. Työn tuottavuus työntekijää kohti

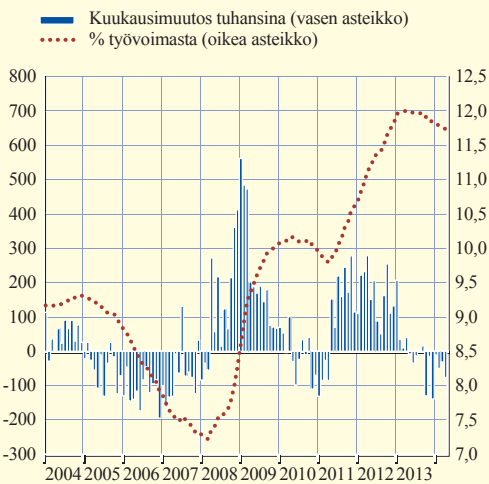
(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 56. Työttömyys

(kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

Työllisyyden kehitystä mukailleen euroalueen työttömyysaste on alkanut hieman laskea (ks. kuvio 56). Se laski vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä 0,1 prosenttiyksikköä ja sen jälkeen huhtikuussa edelleen 0,1 prosenttiyksikköä 11,7 %:iin. Eräs rohkaiseva merkki on, että vaikka työttömyydessä on edelleen olennaisia tasoeroja, viimeaikainen lasku on ollut ikäryhmittäin verrattain laaja-alaista. Kaikesta huolimatta kokonaistyöttömyys huhtikuussa 2014 oli 1,9 prosenttiyksikköä korkeampi kuin alimmillaan huhtikuussa 2011 mutta 0,3 prosenttiyksikköä alempi kuin vuonna 2013 keskimäärin (12 %). Työttömyysasteen odotetaan laskevan edelleen asteittain, joskin hitaasti.

4.4 KASVUNÄKYMÄT

Useimmat viimeaikaiset kyselytutkimusten tulokset viittaavat maltilliseen kasvuun myös vuoden 2014 toisella neljänneksellä. Kotimaisen kysynnän pitäisi saada edelleen pontta monista tekijöistä, kuten kasvua tukevasta rahapolitiikan mitoituksista, rahoitusolojen paranemisen välittymisestä reaalityömarkkinoihin, edistymisestä julkisen talouden vakauttamisesta ja rakenteellisissa uudistuksissa sekä energian hintakehityksestä johtuvasta käytettävissä olevien reaalityömarkkinojen kasvusta. Vaikka työmarkkinoilla on havaittavissa joitakin uusia merkkejä paranemisesta, euroalueen työttömyys on edelleen suuri ja käyttämätöntä kapasiteettia on yhä runsaasti. Lisäksi rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien lainojen vuotuinen muutosvauhti oli huhtikuussa edelleen negatiivinen ja vielä tulossa olevat tarpeelliset taseiden korjausliikkeet niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla todennäköisesti yhä vaimentavat talouden elpymisvauhtia.

Käsitys maltillisesta elpymisestä välittyy myös eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2014 kokonaistaloudellisista arvioista, joissa euroalueen BKT:n määrän vuotuiseksi kasvuksi arvioidaan 1,0 % vuonna 2014 ja 1,7 % vuonna 2015 sekä 1,8 % vuonna 2016. BKT:n määrän kasvu vuodeksi 2014 on arvioitu hitaammaksi kuin maaliskuussa 2014 julkaistuissa EKP:n asiantuntijoiden arvioissa, ja kasvu vuodeksi 2015 on puolestaan arvioitu nopeammaksi (ks. artikkeli ”Euroalueen talousnäkyymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2014 arviot”).

Euroalueen talousnäkyymiin liittyy edelleen kasvun hidastumisen riskejä. Geopoliittisilla riskeillä sekä nousevien markkinatalouksien ja maailmanlaajuisten rahoitusmarkkinoiden kehityksellä saattaa olla epäsuotuisia vaikutuksia taloustilanteeseen. Muut odotettua heikomman kehityksen riskit liittyvät mahdollisuuteen, että kotimainen kysyntä kehittyisi odotettua heikommin ja euroalueen maiden rakenneuudistusten toteutus jäisi riittämättömäksi ja myös viennin kasvu olisi ennakoitua hitaampaa.

5 JULKISEN TALOUDEN KEHITYS

Eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2014 kokonaistaloudellisessa arvioissa ennakoitaan julkisen talouden alijäämän supistuvan euroalueella edelleen, tosin julkisen talouden rakenteellisen sopeutuksen odotetaan hidastuvan. BKT:hen suhteutetun julkisen talouden velan ennakoitaan kasvavan euroalueella edelleen vuoteen 2014 saakka, minkä jälkeen velkasuhde pienenee vuonna 2015 ensimmäistä kertaa talous- ja rahoituskriisin puhkeamisen jälkeen. Julkisen talouden huomattava vakautus viime vuosina tuottaa yhä selkeämmin tuloksia, minkä osoituksena Euroopan komissio suositti 2.6.2014, että Belgian, Alankomaiden, Itävallan ja Slovakian liiallisia alijäämiä koskevat menettelyt tulisi kumota. Tästä myönteisestä kehityksestä huolimatta on olemassa riski, että usea niistä maista, jotka ovat edelleen liiallisten alijäämien menettelyssä, ei saa korjattua liiallista alijäämäänsä määräajassa. Näiden maiden on voimistettava sopeutustoimia sen varmistamiseksi, että ne noudattavat liiallisten alijäämien menettelyn suosituksia täysimääräisesti. Kun yhä useampi maa siirtyy soveltamaan vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavan osan sijaan sopimuksen ennalta ehkäisevää osaa, on tärkeää varmistaa, että maat etenevät kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitettaan ja aiempaa riskittömämpiä velkatasoja. Tässä suhteessa enimmäkseen äskettäin perustetut finanssipoliittiset neuvostot voivat merkittävästi edistää euroalueen maiden sitoutumista eurooppalaisten finanssipoliittikan sääntöjen noudattamiseen.

JULKISEN TALOUDEN KEHITYS VUONNA 2013 JA SITÄ SEURAAVINA VUOSINA

Liiallisten alijäämien menettelyä koskevien Eurostatin kevään 2014 tietojen mukaan julkisen talouden alijäämä pieneni euroalueella 3,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2013, kun alijäämäsuhte oli vuonna 2012 ollut 3,7 % (ks. taulukko 12). Noin puolet alijäämäsuhteen pienenemisestä johtui rahoituslaitoksille myönnettyjen valtiontukien vaikutuksen vähenemisestä. Muutoin kohentuminen johtui lähinnä BKT:hen suhteutettujen tulojen kasvusta.

Euroalueen julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen kasvoi edelleen ja oli 95 % vuonna 2013, joten se oli 2,3 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuonna 2012 (ks. taulukko 12). Julkisen velan kasvu perustui korkomenoihin ja siihen, että velan korko oli talouden kasvulukuja suurempi. Perusjäämän ja velkakannan korjauserän vaikutus oli sen sijaan vähäinen.

Eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudellisessa arvioissa ennakoitaan (jos politiikka pysyy ennallaan) julkisen talouden alijäämän supistuvan euroalueella edelleen, joskin rakenteellisen sopeutuksen odotetaan hidastuvan.¹ Alijäämäsuhteen arvioidaan pienenevän 2,5 prosenttiin vuonna 2014 ja edelleen hieman eli 2,3 prosenttiin vuonna 2015. Arvio vastaa Euroopan komission kevään 2014 ennustetta (ks. taulukko 12), jonka mukaan alijäämän supistuminen perustuu kokonaisuudessaan menojen kehitykseen. Menoasteen odotetaan pienenevän ennustejaksolla 1,2 prosenttiyksikköä vuodesta 2013 ja olevan 48,7 % vuonna 2015, joten menot pienenevät selvästi enemmän kuin tulot. Tuloasteen ennakoitaan pienenevän hieman ja olevan 46,5 % vuonna 2015, mikä selittyy tilapäisten veronkorotusten päättymisellä ja rajallisilla uusilla veroleikkaussuunnitelmillä.

Eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2014 kokonaistaloudellisen arvion mukaan julkisen talouden velka kasvaa euroalueella edelleen vuoteen 2014 saakka, minkä jälkeen se pienenee vuonna 2015 ensimmäistä kertaa talous- ja rahoituskriisin puhkeamisen jälkeen. Euroopan komission kevään 2014 ennusteen mukaan velkasuhde kasvaa 96 prosenttiin vuonna 2014 velkakannan korjauserän velkaa kasvattavan vaikutuksen ja korkomenojen nousun vuoksi. Vuonna 2015 velkasuhteen odotetaan supistuvan 95,4 prosenttiin.² Velkasuhteen pieneneminen perustuu pääasiassa perusjäämän odotettuun kasvuun, kun taas velan koron ja talouskasvun vauhdin välisen epäsuotuisan suhteen vaikutus pienenee hyvin vähäiseksi.

¹ Ks. artikkeli "Euroalueen talousnäkyelmiä koskevat euroalueen asiantuntijoiden arviot (kesäkuu 2014)" tässä Kuukausikatsauksessa.

² Euroopan komission arvioissa velkasuhde on suurempi kuin eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudellisessa arvioissa. Komissio julkaisee velkatiedot konsolidoimattomina, kun taas eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa euroalueen kokonaistiedoissa on mukana Eurostatin käytäntöjen mukaisesti valtioiden väliset lainat.

Taulukko 12. Julkisen talouden kehitys euroalueella

(% BKT:stä)

	2011	2012	2013	2014	2015
a. Tulot yhteensä	45,3	46,2	46,8	46,7	46,5
b. Menot yhteensä	49,5	49,9	49,8	49,2	48,7
<i>josta:</i>					
c. Korkomenot	3,1	3,1	2,9	2,9	2,9
d. Perusmenot (b-c)	46,4	46,8	46,9	46,3	45,9
Rahoitusjäämä (a-b)	-4,1	-3,7	-3,0	-2,5	-2,3
Perusjäämä (a-d)	-1,1	-0,6	-0,1	0,4	0,6
Sudannekorjattu rahoitusjäämä	-3,5	-2,5	-1,4	-1,1	-1,3
Rakenteellinen rahoitusjäämä	-3,5	-2,1	-1,3	-1,1	-1,2
Bruttovelka	88,1	92,7	95,0	96,0	95,4
Lisätieto: BKT:n määrä (prosenttimuutos)	1,6	-0,7	-0,4	1,2	1,7

Lähteet: Eurostat, Euroopan komission ennuste keväältä 2014 ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tiedot viittaavat euroalueen koko julkisyhteisösektoriin. Vuosia 2014 ja 2015 koskevat luvut ovat arvioita. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

JULKISEN TALOUDEN KEHITYS TIETYISSÄ MAISSA

Euroalueen maiden jatkuva edistyminen julkisen talouden tasapainottomuuksien vähentämisessä näkyy siten, että yhä useampi maa poistuu liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä. Viime vuosina Suomi, Saksa, Italia ja Latvia ovat saaneet korjattua liiallisen alijäämänsä kestäväällä tavalla. Euroopan komissio antoi 2.6.2014 suosituksen alijäämämenettelyn kumoamisesta Belgian, Itävallan, Slovakian (maiden määräaika liiallisen alijäämän korjaamiselle oli vuosi 2013) ja Alankomaiden (maa sai korjattua liiallisen alijäämänsä vuosi ennen vuoden 2013 määräaika) osalta, koska maat ovat merkittävästi edistyneet liiallisten alijäämien korjaamisessa. Lisäksi Maltaan odotetaan saavan korjattua liiallisen alijäämänsä kestäväällä tavalla vuoden 2014 määräaikaan mennessä.

Tästä huolimatta suuri joukko maita ei ole vielä saanut korjattua liiallisia alijäämiään määräajoissa, vaikka rahoituskriisin puhkeamisesta on jo kuusi vuotta ja joidenkin maiden määräaikoja on pidennetty tuntuvasti. Jotkin maat ovat ylittäneet määräaikansa tuntuvasti. Lisäksi alijäämämenettelyssä asetettujen tavoitteiden saavuttaminen on vaarantunut useassa sellaisessa maassa, jossa määräaika on vuosi 2015 (tai jokin sitä seuraava vuosi). Euroopan komission kevään 2014 ennusteen mukaan julkisen talouden alijäämä ylittänee BKT:hen suhteutetun 3 prosentin viitearvon Irlannissa, Ranskassa ja Sloveniassa vuonna 2015, mikä on näiden maiden määräaika liiallisten alijäämien korjaamiseksi (ks. taulukko 13). Koska oli olemassa riski, että Ranska ja Slovenia eivät kykene noudattamaan alijäämämenettelyä koskevia velvoitteitaan, Euroopan komissio käytti EU:n vahvistetun talouspolitiikan ohjausjärjestelmän mukaisia uusia oikeuksiaan ja antoi näille maille 5.3.2014 autonomiset suositukset asetuksen (EU) 473/2013 (osa budjettikuria tiukentavaa ns. two pack -asetuspakettia) artiklan 11 kohdan 2 mukaisesti. Suosituksissa kehoitettiin maita ryhtymään tarvittaviin toimiin liiallisten alijäämien korjaamiseksi määräaikoihin mennessä. Komissio totesi 2.6.2014, että Ranska oli reagoi-nut autonomisiin suosituksiin yleisesti ottaen ja Slovenia osittain. Komissio suositteli maiden vakausohjelmis-sa esitettyjen toimien ohella lisätoimia, mutta ei siirtynyt alijäämämenettelyssä eteenpäin.

Rakenteelliset toimet ovat pysähdyksissä vakaus- ja kasvusopimuksen ennalta ehkäisevää osaa soveltavissa maissa. Euroopan komission kevään 2014 ennusteen mukaan maissa, jotka eivät vielä ole saavuttaneet julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitettaan, rakenteelliset toimet ovat vähäisempiä kuin sopimuksen ennalta ehkäisevässä osassa edellytetään (vuotuisen rakenteellisen sopeutuksen on oltava 0,5 % suhteessa BKT:hen), jotta kyseinen tavoite saavutetaan sovitussa määräajassa. Joissakin ennalta ehkäisevää osaa soveltavissa maissa, joissa julkisen talouden velkasuhde on yli 60 %, on olemassa riski, että velan supistumiselle asetettua viitearvoa ei noudateta. Velan viitearvon noudattaminen edellyttää,

että helpotuksia sisältävän siirtymäkauden jälkeen sitä osaa julkisen talouden velasta, joka on yli 60 % BKT:stä, on supistettava keskimäärin 1/20 kolmen vuoden aikana.

Seuraavassa tarkastellaan viimeaikaista julkisen talouden kehitystä ja vuoden 2014 tarkistetuissa vakausohjelmissa asetettujen finanssipoliittisten tavoitteiden saavuttamisen näkymiä. Tarkastelu koskee suurimpia euroalueen maita ja niitä maita, joissa on käynnissä EU:n ja IMF:n sopeutusohjelma tai joissa ohjelma on äskettäin päättynyt.

Saksassa julkisen talouden rahoitusasema oli tasapainossa vuonna 2013 ja velkasuhde pieni huomattavasti eli 78,4 prosenttiin. Tulos oli suotuisampi kuin vuoden 2013 tarkistetussa vakausohjelmassa tavoiteltiin. Vuoden 2014 tarkistetun vakausohjelman ja 8.4.2014 päivätyn tarkistetun alustavan talousarviosuunnitelman perusteella Saksan hallituksen tavoitteet ovat pysyneet kutakuinkin ennallaan. Tavoitteena on julkisen talouden nimellinen tasapaino vuosina 2014–2016 ja 0,5 prosentin ylijäämä suhteessa BKT:hen vuosina 2017 ja 2018. Rakenteellisen rahoitusaseman odotetaan olevan pysyvästi 0,5 prosenttia ylijäämäisen suhteessa BKT:hen. Suurimpana muutoksena viime vuoden vakausohjelmaan nähden on alhaisempi nimellinen tavoite vuodeksi 2016 (tasapainoinen rahoitusasema 0,5 prosentin ylijäämän sijaan). Saksan hallitukset suunnitelmat ovat kokonaisuudessaan kansallisen ”velkajarrun”, maan keskipitkän aikavälin tavoitteen ja velan supistumiselle asetetun viitearvon mukaisia.

Ranskassa julkisen talouden alijäämäsuhte oli 4,3 % vuonna 2013. Se oli selvästi suurempi kuin liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä asetettu tarkistettu tavoite (3,9 %). Vuoden 2014 tarkistetussa vakausohjelmassa alijäämätavoite on asetettu suuremmaksi kuin liiallisten alijäämien menettelyn tavoite vuodeksi 2014 (tavoite nostettiin 3,6 prosentista 3,8 prosenttiin) ja 2015 (nostettu 2,8 prosentista 3 prosenttiin). Euroopan komission kevään 2014 ennusteen mukaan Ranskan julkisen talouden alijäämäsuhte on 3,9 % vuonna 2014 ja 3,4 % vuonna 2015. Lukemat ovat huomattavasti suurempia kuin alijäämämenettelyn tavoitteet. Samoin rakenteellisen rahoitusaseman kumulatiivinen kohentumisen odotetaan vuosina 2013–2015 jäävän huomattavasti tavoitteesta, joka asetettiin alijäämämenettelyssä kesäkuussa 2013 annetuissa suosituksissa (2,9 prosenttiyksikön sijaan 1,8 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen). Näin ollen on olemassa selkeä riski, että Ranska ei pysy liiallisen alijäämän korjaamisen määräajassa (vuosi 2015), jollei maa määrítte lisätoimia ja toteuta niitä oikea-aikaisesti. Tätä taustaa vasten Euroopan komissio kehotti 2.6.2014 Ranskaa vahvistamaan julkisen talouden suunnitelmia vuonna 2014 ja sen jälkeenkin. Lisäksi Ranskan julkisen talouden velkasuhteen ennakoidaan pysyvän noususuuntaisena komission ennustejakson loppuun saakka ja olevan 96,6 % vuonna 2015.

Italiassa alijäämäsuhte pysyi ennallaan 3 prosentissa, kun taas velkasuhde kasvoi 132,6 prosenttiin. Vuoden 2014 tarkistetussa vakausohjelmassa Italian hallitus nosti vuoden 2014 alijäämätavoitetta huomattavasti (2,6 prosenttiin edellisen vuoden tarkistetun vakausohjelman 1,8 prosentista), mutta jätti vuoden 2015 tavoitteen kutakuinkin ennalleen 1,8 prosenttiin. Euroopan komission kevään 2014 ennusteessa arvioidaan, että maan alijäämäsuhte pienenee vähitellen vuosina 2014 (2,6 prosenttiin) ja 2015 (2,2 prosenttiin). Italian hallitus on myös lykännyt julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamisen vuodesta 2014 vuoteen 2016. Suunniteltu rakenteellinen vakautus jää vuonna 2014 vähäisemmiksi kuin vakaus- ja kasvusopimuksen ennalta ehkäisevässä osassa edellytetään, mutta on laajalti vaatimusten mukainen vuonna 2015. Italia noudattaa kolmen vuoden siirtymäaika (2013–2015) velan supistumista koskevan arviointiperusteen noudattamiselle. Komission kevään 2014 ennusteen mukaan velan supistumiselle asetetun viitearvon noudattaminen edellyttää Italian tapauksessa BKT:hen suhteutettua vähintään yli 0,7 prosentin lineaarista rakenteellista sopeutusta vuosittain siirtymäajan loppuun saakka. Euroopan komissio esitti 2.6.2014, että Italian olisi vahvistettava vuoden 2014 budjettitoimia vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimusten ja erityisesti velan supistumista koskevan viitearvon noudattamiseen liittyvien riskien vuoksi. Italian on tärkeää vahvistaa vakautustoimia sen takaamiseksi, että maa lähenee

Taulukko 13. Julkisen talouden tavoitteet ja näkymät liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn (EDP) alaisissa maissa

(% BKT:stä)										
Maa	Vuosi	Rahoitusjäämä			Rakenteelliset toimet					
		Tavoite	Vakaushjelma	Euroopan komission ennuste keväältä 2014	EDP-suositus		Vakaushjelma		Euroopan komission ennuste keväältä 2014	
					Vuotuinen	Kumulatiivinen	Vuotuinen	Kumulatiivinen	Vuotuinen	Kumulatiivinen
EDP-takaraja, 2014										
MT	2013	-3,4	-2,8	-2,8	0,7	-	-	-	1,0	-
	2014 ¹⁾	-2,7	-2,1	-2,5	0,7	1,4	0,5	-	0,1	1,1
	2015	-	-1,6	-2,5	-	-	0,5	-	-0,1	1,0
	2016	-	-0,7	-	-	-	0,8	-	-	-
	2017	-	-0,3	-	-	-	0,5	-	-	-
	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-
EDP-takaraja, 2015										
FR	2013	-3,9	-4,3	-4,3	1,3	-	1,1	-	0,8	-
	2014	-3,6	-3,8	-3,9	0,8	2,1	0,8	1,9	0,6	1,5
	2015	-2,8	-3,0	-3,4	0,8	2,9	0,9	2,7	0,4	1,8
	2016	-	-2,2	-	-	-	0,4	-	-	-
	2017	-	-1,3	-	-	-	0,5	-	-	-
	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SI	2013	-4,9	-14,7	-14,7	0,7	-	-0,1	-	0,2	-
	2014	-3,3	-4,1	-4,3	0,5	1,2	0,6	0,5	0,0	0,2
	2015	-2,5	-2,4	-3,1	0,5	1,7	0,5	1,0	0,2	0,4
	2016	-	-1,5	-	-	-	0,5	1,5	-	-
	2017	-	-0,7	-	-	-	0,3	1,8	-	-
	2018	-	0,3	-	-	-	0,6	2,4	-	-
PT	2013	-5,5	-4,9	-4,9	0,6	-	-	-	0,8	-
	2014	-4,0	-4,0	-4,0	1,4	2,0	0,7	-	-	-
	2015	-2,5	-2,5	-2,5	0,5	2,5	0,8	-	-	-
	2016	-	-1,5	-	-	-	0,5	-	-	-
	2017	-	-0,7	-	-	-	0,3	-	-	-
	2018	-	0,0	-	-	-	0,3	-	-	-
IE	2013	-7,5	-7,2	-7,2	-	5,7	-	-	1,7	3,0
	2014	-5,1	-4,8	-4,8	-	7,6	1,5	-	1,7	4,7
	2015	-2,9	-2,9	-4,2	-	9,5	1,9	-	0,4	5,0
	2016	-	-2,2	-	-	-	0,7	-	-	-
	2017	-	-1,2	-	-	-	0,9	-	-	-
	2018	-	0,0	-	-	-	1,2	-	-	-
EDP-takaraja, 2016										
CY	2013	-6,5	-	-5,4	1,3	-	-	-	3,1	-
	2014	-8,4	-	-5,8	0,3	1,6	-	-	-0,5	2,6
	2015	-6,3	-	-6,1	0,7	2,3	-	-	-0,3	2,3
	2016	-	-	-	1,8	4,1	-	-	-	-
	2017	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ES	2013	-6,5	-7,1	-7,1	1,1	-	-	-	1,3	-
	2014	-5,8	-5,5	-5,6	0,8	1,9	0,7	-	0,4	1,7
	2015	-4,2	-4,2	-6,1	0,8	2,7	0,3	-	-1,1	0,7
	2016	-2,8	-2,8	-	1,2	3,9	0,5	-	-	-
	2017	-	-1,1	-	-	-	0,6	-	-	-
	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GR	2013	-5,4	-	-12,7	2,0	-	-	-	3,0	-
	2014	-4,5	-	-1,6	-0,3	1,7	-	-	-1,0	2,0
	2015	-3,4	-	-1,0	-0,4	1,3	-	-	-1,4	0,6
	2016	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2017	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Taulukko 13. Julkisen talouden tavoitteet ja näkymät liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn (ĒDP) alaisissa maissa (jatkoa)

(% BKT:stä)

Maa	Vuosi	Rahoitusjäämä			Rakenteelliset toimet					
		Tavoite	Vakaushjelma	Euroopan komission ennuste keväältä 2014	ĒDP-suositus		Vakaushjelma		Euroopan komission ennuste keväältä 2014	
					Vuotuinen	Kumula- tiivinen	Vuotuinen	Kumula- tiivinen	Vuotuinen	Kumula- tiivinen
ĒDP-menettelyn mahdollinen kumoaminen										
BE	2013	-2,7	-2,6	-2,6	1,0	-	-	-	0,7	-
	2014	-	-2,2	-2,6	-	-	0,5	0,5	0,0	0,7
	2015	-	-1,4	-2,8	-	-	0,7	1,2	-0,2	0,5
	2016	-	-0,4	-	-	-	0,7	1,9	-	-
	2017	-	0,6	-	-	-	0,7	2,6	-	-
	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-
AT	2013	-2,9	-1,5	-1,5	0,8	2,3	-	-	0,5	2,1
	2014	-	-2,7	-2,8	-	-	0,1	0,1	-0,1	2,0
	2015	-	-1,4	-1,5	-	-	0,1	0,2	0,1	2,1
	2016	-	-0,7	-	-	-	0,5	0,7	-	-
	2017	-	-0,6	-	-	-	0,0	0,7	-	-
	2018	-	-0,5	-	-	-	0,1	0,8	-	-
SK	2013	≥-3,0	-2,8	-2,8	1,0	4,0	-	-	2,0	5,9
	2014	-	-2,6	-2,9	-	-	-0,3	-0,3	-0,2	5,7
	2015	-	-2,5	-2,8	-	-	0,4	0,1	0,4	6,1
	2016	-	-1,6	-	-	-	0,5	0,6	-	-
	2017	-	-0,5	-	-	-	0,6	1,2	-	-
	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	2013	-3,6	-2,5	-2,5	0,6	-	1,5	-	1,4	-
	2014	-2,8	-2,9	-2,8	0,7	1,3	-0,1	1,4	0,0	1,4
	2015	-	-2,1	-1,8	-	-	0,4	-	0,5	1,9
	2016	-	-1,9	-	-	-	-0,3	-	-	-
	2017	-	-1,4	-	-	-	0,1	-	-	-
	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Lähteet: Euroopan komission talousennuste keväältä 2014, vuoden 2014 tarkistetut vakaushjelmat ja EKP:n laskelmat.
1) Lukuihin sisältyy vuoden 2014 talousarvio.

riittävästi kohti keskipitkän aikavälin tavoitettaan ja noudattaa velan supistumisen viitearvoa. Ensisijal-
tulisi olla suuren velkasuhteen saattaminen vakaasti pienenevään suuntaan.

Espanjassa julkisen talouden alijäämäsuhte pieneni 7,1 prosenttiin vuonna 2013, kun se oli vuonna 2012 ollut 10,6 %. Ilman rahoituslaitosten tukitoimiin liittyviä pääomasiirtoja alijäämäsuhte supistui 6,8 prosentista 6,6 prosenttiin eli hieman vähemmän kuin liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä tavoiteltiin (6,5 %). Vuoden 2014 tarkistetussa vakaushjelmassa Espanjan hallitus alensi vuoden 2014 alijäämätavoitetta (5,8 prosentista 5,5 prosenttiin), mutta piti ennallaan alijäämämenettelyn suositusten mukaiset tavoitteet vuosiksi 2015 (4,2 %) ja 2016 (2,8 %). Euroopan komission kevään 2014 ennusteessa ennakoidaan maan alijäämäsuhteen pienenevän 5,6 prosenttiin vuonna 2014, mutta kasvavan 6,1 prosenttiin vuonna 2015. Euroopan komissio kehotti 2.6.2014 Espanjaa vahvistamaan talousarviosuunnitelmia vuodesta 2014 lähtien ja etenkin yksilöimään vuodeksi 2015 ja siitä eteenpäin toimet, joilla varmistetaan, että liiallinen alijäämä korjautuu kestäväällä tavalla vuoteen 2016 mennessä. Vakaussopimuksen finanssipoliittiset suunnitelmat perustuvat oletukseen, että talouskasvu kiihtyy, lähestyvän verouudistuksen välittömät kustannukset kompensoituvat toimen myönteisillä vaikutuksilla veropohjaan ja että käynnissä olevista uudistuksista (erityisesti paikallishallinnon uudistukset) saadaan merkittäviä säästöjä. On tärkeää, että Espanja pitää tinkimättä kiinni keskipitkän aikavälin vakautussuunnitelmista,

jotta se saa julkisen talouden velkasuhteen pienenevään suuntaan ja voi tällä tavoin tukea rahoitusmarkkinoiden luottamusta edelleen.

Kreikan perusylijäämä oli 0,8 % suhteessa BKT:hen vuonna 2013 (EU:n ja IMF:n sopeutusohjelman määritelmän mukaan; ei sisällä rahoitussektorin tukitoimien kustannuksia), joten sopeutusohjelman mukainen tasapainoisen perusjäämän tavoite ylittyi. Liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn tulokset vuodelle 2013 olivat kuitenkin huomattavasti huonompia, kun perusjäämä oli –8,7 % ja kokonaisrahoitusasema oli –12,7 % suhteessa BKT:hen. Kehitys johtui pääasiassa rahoitussektorin tukitoimien suurista kustannuksista (10,6 % BKT:stä). Kreikan toisen talouden sopeutusohjelman mukainen 4:s tarkastuskäynti on saatu onnistuneesti päätökseen, ja maa saavuttanee perusylijäämälle vuodeksi 2014 asetetun tavoitteen, joka on 1,5 % BKT:stä. Finanssipoliittiset tavoitteet uhkaavat kuitenkin jäädä saavuttamatta tulevina vuosina, joille on asetettu aiempaa kunnianhimoisemmat tavoitteet (BKT:hen suhteutettu perusylijäämä on 3,0 % vuonna 2015 ja 4,5 % vuonna 2016). Äskettäin päivitettyssä keskipitkän aikavälin finanssipoliittisessa strategiassa (2015–2018) Kreikan hallitus sitoutui saavuttamaan nämä tavoitteet ja tarvittaessa jatkamaan päätyviä toimia.

Portugalissa julkisen talouden alijäämäsuhte pieneni 4,9 prosenttiin vuonna 2013, kun se oli vuonna 2012 ollut 6,4 %. Euroopan komission, EKP:n ja IMF:n viranomaisten 12:n ja viimeisen tarkastuskäynnin yhteydessä Portugalin viranomaiset yksilöivät lisää vakautustoimia, joita tarvitaan vuotta 2015 koskevan 2,5 prosentin alijäämätavoitteen saavuttamiseksi ja liiallisen alijäämän korjaamiseksi määräaikaan mennessä. Toimet ovat suuruudeltaan 0,8 % suhteessa BKT:hen vuonna 2015 ja kohdistuvat lähinnä menopuoleen, mikä ilmenee huhtikuun lopussa julkistetusta vuoden 2014 finanssipoliittikan strategiaa koskevasta asiakirjasta. Myöhemmin Portugalin perustuslakituomioistuin tuomitsi 30.5.2014 perustuslainvastaisiksi vakautustoimet, joiden arvioidaan vaikuttavan vuoden 2014 budjettilukemiin noin 0,4 % suhteessa BKT:hen ja näkyvän mahdollisesti myös vuonna 2015. Portugalin on varmistettava julkisen talouden vakautuksen jatkuminen, jotta maan yhä suuri julkisen talouden velkasuhde – bruttomääräisesti 129 % suhteessa BKT:hen vuonna 2013 – pienenee nopeasti.

Irlannissa julkisen talouden alijäämäsuhte supistui 7,2 prosenttiin vuonna 2013, joten se oli selkeästi pienempi kuin tavoitteeksi asetettu 7,5 % suhteessa BKT:hen. Vuoden 2014 tarkistetun vakausohjelman mukaiset alijäämätavoitteet ovat 4,8 % vuodeksi 2014 ja 2,9 % vuodeksi 2015, joten tavoitteet ovat pysyneet ennallaan vuoden 2013 vakausohjelmasta. Euroopan komission kevään 2014 ennusteessa arvioidaan, että Irlannin alijäämäsuhte pienenee 4,7 prosenttiin vuonna 2014 ja 4,2 prosenttiin vuonna 2015. Tämä viittaa riskiin, että Irlanti saavuttaa liiallisten alijäämien menettelyn mukaisen vuoden 2014 alijäämätavoitteen, mutta vuoden 2015 tavoite – liiallisen alijäämän korjautuminen tuolloin – jää selkeästi saavuttamatta ilman lisätoimia julkisen talouden vakauttamiseksi. Vuoden 2014 tarkistetun vakausohjelman mukaan Irlanti tarvitsee noin 2 miljardin euron toimia (1,2 % BKT:stä) vuoden 2015 alijäämätavoitteen saavuttamiseksi. Toimia ei ole kuitenkaan vielä täsmennetty (yksilöidään viimeistään vuoden 2015 talousarviossa). Komissio ennakoi Irlannin julkisen talouden velkasuhteen pienenemisen vähitellen vuoden 2013 huipustaan eli 123,7 prosentista 120 prosenttiin vuonna 2015.

Kyproksessa julkisen talouden alijäämäsuhte oli 5,4 % vuonna 2013 ja perusalijäämä oli 1,6 prosenttiyksikköä suurempi kuin EU:n ja IMF:n sopeutusohjelmassa tavoiteltu 3,6 % suhteessa BKT:hen. Euroopan komission kevään 2014 ennusteessa odotetaan Kyproksen alijäämäsuhteen kasvavan 5,8 prosenttiin vuonna 2014 ja 6,1 prosenttiin vuonna 2015. Komission ennusteen julkistamisen jälkeen EU:n ja IMF:n sopeutusohjelmaa koskevassa 4:nessä arviossa todettiin, että Kypros on selkeästi saavuttanut vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen finanssipoliittiset tavoitteet, mikä oli odotettua paremman tulokehityksen ja budjetin huolellisen täytäntöönpanon ansiota. Sopeutusohjelman tavoitteeksi on asetettu, että Kyproksen julkisen talouden alijäämäsuhte on 2,8 % vuonna 2016 eli liiallisten alijäämien menettelyn määräaikana ja että perusylijäämä on 4 % suhteessa BKT:hen vuoteen 2018 mennessä. Tällöin varmistetaan, että julkisen talouden velka saadaan kestäväällä tavalla pienenevään suuntaan.

FINANSSIPOLIITTISET HAASTEET

Vaikka julkisen talouden vakauttamisessa on edistytty merkittävästi, ponnisteluja on jatkettava, jotta julkinen talous saadaan koko euroalueella kestäväälle pohjalle. Usea maa on edelleen liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kohteena, ja joissakin maissa liiallisten alijäämien korjaantuminen määräajoissa on vaarantunut, vaikka määräaikoja pidennettiin viime vuonna. Koska kokonaistaloudelliset näkymät ovat parantumassa, ei ole syytä lykätä liiallisten alijäämien korjaamista edelleen. Sen sijaan maiden olisi tarpeen mukaan voimistettava finanssipoliittisia toimia vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimusten täyttämiseksi.

Kun yhä useampi maa poistuu liiallisten alijäämien menettelystä ja alkaa soveltaa vakaus- ja kasvusopimuksen ennalta ehkäisevää osaa, on tärkeää, että julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteet saavutetaan sovitussa määräajoissa. On huolestuttavaa, että rakenteellisen vakautuksen odotetaan pysähtyvän lähes kokonaan vuosina 2014 ja 2015, koska se merkitsee sitä, että vakaus- ja kasvusopimuksen mukaiset vaatimukset eivät selvästikään täyty. Euroopan komission kevään 2014 ennusteen perusteella yhdenkään niistä maista, jotka eivät vielä ole saavuttaneet julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitettaan, ei odoteta kykenevän noudattamaan vaatimusta, että rakenteellista rahoitusasemaa on kohennettava vuosittain vähintään 0,5 % suhteessa BKT:hen. Tilanteessa, jossa markkinapaineet vähenevät ja talous elpyy, on haasteellista ylläpitää julkisen talouden vakautusta keskipitkällä aikavälillä. Tästä syystä on pidettävä mielessä kriisiä edeltävien aikojen opeukset eli että hyvinä aikoina on julkisessa taloudessa on kerrytettävä riittävät puskurit huonoja aikoja varten. Useassa maassa julkisen talouden velkasuhde on edelleenkin suuri eikä vielä laskevan suuntainen. Lisäksi joskus merkittävät eksplisiittiset ja ehdolliset sitoumukset ovat haaste julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyydelle useassa maassa.

Kun otetaan huomioon varsinkin väestön ikääntymisestä aiheutuvat kasvavat kulutuspainet pitkällä aikavälillä, finanssipoliittisten vakautussuunnitelmien tulisi keskittyä julkisten menojen vähentämiseen ja tuottavuutta lisäävän kulutuksen säilyttämiseen. Siten vakauttamissuunnitelmien on turvattava kasvua edistävät julkiset menot koulutukseen, tutkimus- ja kehitystoimintaan sekä infrastruktuuriin. Samalla kulukatsaukset voivat lisätä kulutuksen tehokkuutta näillä ja muilla aloilla sekä edistää sosiaalimenojen kohdentumista aiempaa paremmin. Ensisijaisen tärkeinä on pidettävä toimia, jotka parantavat julkisten palvelujen tehokkuutta, kohentavat sosiaalimenojen (mukaan lukien työttömyysetuudet, eläkkeet ja terveydenhuolto) kestävyyttä ja pienentävät julkisen sektorin palkkasummaa. Valtioiden talousarvioiden tulopuoleen kohdistuvien uudistusten tulisi vähentää verotuksen ja veronkierron vääristäviä vaikutuksia. Jotkin maat pystyisivät edelleen muokkaamaan verorakenteitaan eli tehostamaan välitöntä verotusta samoin kuin varallisuuden ja energian verotusta. Haitallisia verohelpotuksia pitäisi niin ikään poistaa, ja samoin tulisi laajentaa veropohjia. Julkisen talouden rasisusta vähentävien ja työnteon kannustimia lisäävien verouudistusten on perustuttava vankkapohjaiseen rahoitukseen. Lisäksi usealle maalle näyttäisi olevan merkittäviä potentiaalisia etuja verohallinnon parantamisesta.

Maat ovat parhaillaan viimeistelemässä toimia kansallisten finanssipoliittisten kehysten sopeuttamiseksi EU:n vahvistetun ohjausjärjestelmän mukaisesti. Euroopan komissio tarkastelee maiden toimia huolellisesti ja raportoi tämän vuoden jälkipuoliskolla, onko finanssipoliittisen sopimuksen lainsäädännölliset vaatimukset siirretty kokonaisuudessaan kansalliseen lainsäädäntöön. Budjettikuria tiukentavan two pack -asetuspaketin (asetus 473/2013) mukaan euroalueen maiden on perustettava riippumaton elin – finanssipoliittinen neuvosto – seuraamaan finanssipoliittisten sääntöjen noudattamista ja tarvittaessa arvioimaan olosuhteita korjausmekanismin käynnistymiseen. Jos finanssipoliittiset neuvostot ovat täysin riippumattomia, niillä on kattavat valtuudet ja jos ne voivat käyttää vertaispainostusta, ne voivat merkittäväällä tavalla edistää budjettikuria ja kansallista sitoutumista eurooppalaisiin finanssipoliittisiin sääntöihin. Kukaan euroalueen maa on jo joko perustanut finanssipoliittisen neuvoston tai on parhaillaan perustamassa sitä. Finanssipoliittisten neuvostojen piirteet eroavat toisistaan, mikä voi joissakin tapauksissa aiheuttaa huolta niiden tehokkuudesta budjettikurin edistämisessä (ks. kehikko 8).

FINANSSIPOLIITTISET NEUVOSTOT EU-MAISSA

EU:ssa on hiljattain tehostettu finanssipolitiikan ohjaus- ja valvontajärjestelyjä muun muassa vahvistamalla kansallisten finanssipolitiikan valvojien asemaa ja laajentamalla niiden tehtäviä. Näin on pyritty lisäämään finanssipolitiikan kurinalaisuutta ja parantamaan EU:n finanssipoliittisten sääntöjen noudattamista.¹ Finanssipoliittisilla neuvostoilla tarkoitetaan yleisen määritelmän mukaan riippumattomia julkisia laitoksia, joiden tarkoituksena on vahvistaa sitoutumista kestäväan julkiseen talouteen. Budjettikurin tiukentamista koskevan lainsäädäntöpaketin² mukaan euroalueen maissa tulisi olla finanssipoliittinen neuvosto tai muu riippumaton elin, jonka vastuulla on seurata, että numeerisia finanssipoliittisia sääntöjä noudatetaan, ja tarvittaessa arvioida finanssipoliittisen sopimuksen mukaisen korjausmekanismin aktivoinnin tarvetta.³ Lisäksi riippumattoman elimen (ei tosin välttämättä juuri finanssipoliittisen neuvoston) tulisi laatia arvioita makrotalouskehityksestä tai vahvistaa tällaiset arviot. Määräaika finanssipoliittisen neuvoston perustamiselle oli lokakuu 2013.

Vaatus finanssipoliittisen neuvoston perustamisesta edesauttaa merkittävästi kansallisten julkisen talouden ohjausjärjestelmien vahvistamista. Vähäistenkin kokemusten perusteella vaikuttaa ilmeiseltä, että tällainen riippumaton elin voi auttaa parantamaan budjettikuria seuraamalla valtion finanssipoliittisten tavoitteiden noudattamista, arvioimalla kriittisesti finanssipolitiikkaa ja antamalla riippumattomia suosituksia finanssipoliittisista erityiskysymyksistä.⁴

Yleisesti ottaen seuraavien edellytysten tulee täytyä, jotta finanssipoliittiset neuvostot voivat vaikuttaa myönteisesti finanssipolitiikkaan. 1) Finanssipoliittisten neuvostojen tulee olla täysin riippumattomia poliittisista vaikuttamisyrityksistä, mikä auttaa luomaan ja ylläpitämään uskottavuutta. 2) Niillä tulee olla laaja mandaatti, joka sallii niiden tehdä arvioita myös omasta aloitteestaan. 3) Niillä tulee olla riittävät resurssit tehtäviensä täyttämiseksi. 4) Niiden tulee voida viestiä julkisesti, jotta ne voivat tarvittaessa vaikuttaa tehokkaasti yleiseen mielipiteeseen epäterveiden finanssipoliittisten aloitteiden torjumiseksi. Edellytykset vastaavat kutakuinkin budjettikurin tiukentamista koskevassa lainsäädäntöpaketissa asetettuja vaatimuksia.

Tässä kehitössä käydään pääpiirteissään läpi EU:n jäsenvaltioiden viimeaikaisia toimia finanssipoliittisten neuvostojen perustamiseksi sekä tarkastellaan niiden eri toteutustapoja.

Viime aikoina on perustettu useita finanssipoliittisia neuvostoja

Finanssipoliittisia neuvostoja on toiminnassa tällä hetkellä 19 jäsenvaltiossa. Määrä on lähes nelinkertainen vuoden 2007 lukemiin verrattuna. Kolmessatoista näistä maista neuvosto on aivan uusi toimija (ks. taulukko). Viidessä maassa on laajennettu olemassa olevien julkisten laitosten

1 Ks. joulukuun 2011 Kuukausikatsauksen kehitko ”Vahvistettu EU:n talouspolitiikan ohjausjärjestelmä tulee voimaan”.

2 Ks. Euroopan unionin virallinen lehti EUVL L 140 (27.5.2013) ja EKP:n huhtikuun 2013 Kuukausikatsauksen kehitko ”The ‘two-pack’ regulations to strengthen economic governance in the euro area”.

3 Finanssipoliittisten neuvostojen perustamista edellytetään ensisijaisesti budjettikuripaketissa, joka koskee vain euroalueen maita. Finanssipoliittiset neuvostot kuitenkin mainitaan myös finanssipoliittisessa sopimuksessa, joka velvoittaa kaikkia sopimuspuolia, sekä Euroopan komission kesäkuussa 2012 julkistamissa yhteisissä periaatteissa.

4 Finanssipolitiikkaa koskevien sääntöjen ja finanssipoliittisten neuvostojen vaikutusta julkiseen taloudenpitoon on arvioitu mm. X. Debrunin, D. Haunerin ja M. S. Kumarin artikkelissa ”Independent Fiscal Agencies” (Journal of Economic Surveys, Vol. 23, 2009, s. 44–81). Siinä finanssipoliittisten neuvostojen todetaan yleensä vaikuttavan myönteisesti julkiseen taloudenpitoon, sillä niiden myötä finanssipoliittisten sääntöjen toimeenpano tehostuu. IMF:n vuoden 2013 julkaisussa ”The functions and impact of fiscal councils” on analysoitu, miten vahvasti finanssipoliittisten neuvostojen keskeiset edellytykset kuten (toiminnallinen) riippumattomuus ja toimiva viestintästrategia vaikuttavat julkisen taloudenpidon paranemiseen.

Finanssipoliittiset neuvostot ja niiden mandaatit EU-maissa

	Nimi	Perustettu ¹⁾	Emo-organisaatio ²⁾	Finanssipoliittisten sääntöjen noudattaminen	Mandaatti			Jäsenet nimittää ⁴⁾	Noudata tai perustelee periaate
					Korjausmekanismi	Makrotalousarviot Tuottaa ³⁾	Vahvistaa Arvioi ³⁾		
Belgia	Conseil Supérieur des Finances / De Hoge Raad van Financiën	2014 [1989]		x	x	E		H	x
Bulgaria		Lain-sääntö-vaiheessa		x	x			P	
Tšekki	--								
Tanska	De Økonomiske Råd	2014 [1962]		x		x		H	x
Saksa	Stabilitätsrat / Unabhängiges Sachverständigen-gremium	2013 [2010]		x				H/M	
Viro	Eelarvenoukko	2014	Keskuspankki	x	x		x	M	x
Irlanti	Irish Fiscal Advisory Council / Comhairle Chomhairleach Bhuiseadachna hÉireann	2012		x			x	H	x
Kreikka		Lain-sääntö-vaiheessa		x					x
Espanja	Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal	2014		x	x		x	P	x
Ranska	Haut Conseil des finances publiques	2013	Valtiontalouden tarkastusvirasto	x	x		x	P/M	x
Kroatia	Odbor za fiskalnu politiku	2013		x	x		x	P	x
Italia	Ufficio parlamentare di bilancio	2014		x	x		x	P	x
Kypros	Fiscal Council	2014		x	x		x	H	
Latvia	Fiskālās disciplīnas padome	2014		x		x		P	
Liettua		Lain-sääntö-vaiheessa	Valtiontalouden tarkastusvirasto	x	x		x		x
Luxemburg	[Finanssipoliittinen neuvosto]	Lain-sääntö-vaiheessa		x	x		x	H/P/M	
Unkari	Költségvetési Tanács	2008						M	
Malta	[Finanssipoliittinen neuvosto]	Lain-sääntö-vaiheessa	Valtiontalouden tarkastusvirasto	x					
Alankomaat	Onafhankelijke begrotingsauthoriteit	2014	Valtioneuvosto	x		E		H	x
Itävalta	Fiskalrat	2013 [1970]	Keskuspankki	x	x	E		H/M	
Puola	--								
Portugali	Conselho das Finanças Públicas	2012		x	x			H/M	
Romania	România Consiliul Fiscal	2010		x	x		x	P	x
Slovenia		Lain-sääntö-vaiheessa				E			
Slovakia	Rada pre rozpočtovú zodpovednosť	2012			x			P	
Suomi	Valtiontalouden tarkastusvirasto	2013		x			x	H	x
Ruotsi	Finanspolitiska radet	2007		x				H	
Iso-Britannia	Office of Budget Responsibility	2010		x		x		H	x

Lähde: EKP.

1) Finanssipoliittisen neuvoston perustamisvuosi (suluissa, mikäli mandaattia on myöhemmin laajennettu).

2) Mikäli finanssipoliittinen neuvosto on perustettu jonkin toisen julkisen laitoksen (esim. keskuspankin tai valtiontalouden tarkastusviraston) yhteyteen.

3) E = erillinen laitos suorittaa. Esim. Alankomaissa, Belgiassa, Itävallassa ja Sloveniassa erillinen laitos laatii makrotalousarviot.

4) Koskee vain finanssipoliittisen neuvoston jäsenten nimittämistä. H = hallitus/ministeriö nimittää. P = parlamentti nimittää. M = muu taho (kuten keskuspankki) nimittää.

(useimmiten finanssipoliittisen neuvoston) mandaattia, jotta se vastaa julkisen talouden tehostetun ohjausjärjestelmän vaatimuksia.

Toiminnassa olevien finanssipoliittisten neuvostojen määrä kasvaa lähikuukausina. Monessa maassa on jo säädetty neuvoston perustamisesta, mutta perustamistyö ja jäsenten rekrytointi ovat vielä meneillään, tai sitten lainsäädäntötyö on parhaillaan käynnissä. Vain Tšekissä ja Puolassa ei ole ryhdytty konkreettisiin lainsäädäntötoimiin finanssipoliittikan seurantaelimen perustamiseksi – budjettikuripaketin säännökset eivät velvoita näitä maita.

Valtaosassa maista finanssipoliittiset neuvostot ovat erillisiä riippumattomia julkisoikeudellisia laitoksia, joiden tehtävät ja toiminnallinen itsenäisyys on määritelty kansallisessa lainsäädännössä. Joissakin maissa neuvosto toimii jonkin muun julkisen laitoksen – kuten keskuspankin, valtiontalouden tarkastusviraston tai parlamentin – yhteydessä (ks. taulukko). Lisäksi osassa maista neuvostojen tehtävät on jaettu useampien riippumattomien julkisten laitosten kesken. Esimerkiksi Belgiassa, Alankomaissa ja Itävallassa makrotalousnäkyviä koskevien arvioiden laatimisesta vastaa erillinen riippumaton laitos.

Finanssipoliittisten neuvostojen mandaatit EU:ssa

Eri EU-maiden finanssipoliittisilla neuvostoilla voi olla huomattavankin erilaiset mandaatit. Osassa maista mandaatit eivät vaikuta olevan täysin budjettikuripaketin vaatimusten mukaisia (vaatimukset eivät velvoita euroalueen ulkopuolisia EU:n jäsenvaltioita). Useimmissa maissa finanssipoliittisen neuvoston tehtävänä on seurata finanssipoliittisten sääntöjen noudattamista. Alle puolessa EU-maista neuvosto osallistuu finanssipoliittisen sopimuksen mukaisesti myös korjausmekanismien aktivoinnin seurantaan tai arviointiin tilanteessa, jossa finanssipoliittisista säännöistä poiketaan huomattavasti.

Finanssipoliittiset neuvostot eivät sen sijaan juuri osallistu makrotalousnäkyviä ja julkisen talouden näkyviä koskevien arvioiden laatimiseen. Finanssipoliittiset neuvostot tai erilliset riippumattomat laitokset tuottavat omia makrotalousarvioita vain harvoissa maissa (ks. taulukko),⁵ joskin joissakin maissa neuvostojen odotetaan vahvistavan valtionhallinnon makrotalousarviot.⁶ Valtionhallinto vastaa kaikissa maissa talousarvionäkyviä koskevien arvioiden laadinnasta, mutta vain Isossa-Britanniassa, Romaniassa ja Slovakiassa riippumaton laitos tarkastaa ja vahvistaa ne.⁷ Useissa maissa finanssipoliittisella neuvostolla on velvollisuus arvioida valtionhallinnon arviot, mutta arvioille ei tarvita niiden vahvistusta. Julkistettavat arviot voivat vaikuttaa yleiseen mieliteeseen merkittäväällä tavalla. Esimerkiksi Ranskan finanssipoliittinen neuvosto (Haut Conseil des finances publiques) totesi 23.4.2014, että BKT:n kasvua vuonna 2014 koskevat oletukset näyttivät realistisilta mutta vuoden 2015 skenaario, johon sisältyi myös huomattavia menoleikkauksia, vaikutti liian optimistiselta, sillä siinä oletettiin useiden suotuisien kehityskulkujen toteutuvan yhtäaikaisesti.

Osassa maista finanssipoliittisen neuvoston tehtävät ylittävät budjettikuripaketin vaatimukset. Lähes puolet euroalueen maiden finanssipoliittisista neuvostoista (tai muista riippumattomista lai-

5 Näitä maita ovat Alankomaat, Belgia, Iso-Britannia, Itävalta, Latvia, Slovenia ja Tanska. Latviassa ja Tanskassa valtionhallinnon ei kuitenkaan ole pakko käyttää finanssipoliittisen neuvoston laatimaa ennustetta.

6 Jos finanssipoliittisen neuvoston odotetaan vahvistavan makrotalousarviot, menettely tulisi kirjata niin, että siinä määritetään määräaika toimiin ryhtymiselle ja eritellään mahdolliset seuraukset. Finanssipoliittisen neuvoston hylkäävän päätöksen tulisi siis johtaa arvioiden tarkistamiseen – eli olisi mentävä noudata tai perustelee -periaatetta pidemmälle.

7 Budjettikuripaketin säännösten mukaan talousarvionäkyviä koskevat arviot voidaan harkinnan mukaan laatia riippumattoman laitoksen avustuksella, mutta siihen ei ole velvoitetta.

toksista) arvioi finanssipolitiikan kestävyyttä pitkällä aikavälillä, ja useat niistä arvioivat myös velka- ja menosääntöjen noudattamista, julkisten yritysten talous- ja rahoitusilannetta, finanssipoliittisten toimien kustannuksia tai julkisen talouden laatua. Joissakin maissa – kuten hiljattain Espanjassa – finanssipoliittisen neuvoston vastuulla on lisäksi ohjata finanssipoliittisten tavoitteiden kohdentamista valtionhallinnon eri tasoille.

Finanssipoliittisten neuvostojen tehokkuus budjettikurin edistäjinä

Valtaosassa EU-maista finanssipoliittinen neuvosto on vasta perustettu tai sen mandaattia on vastikään muutettu, ja lisäksi maiden välillä on huomattavia eroja siinä, miten neuvostot on toteutettu ja miten ne (mahdollisesti) vaikuttavat finanssipolitiikkaan. Siksi neuvostojen tehokkuutta on vielä vaikea arvioida.

Finanssipoliittisten neuvostojen tehokkuutta voidaan kuitenkin arvioida alustavasti tarkastelemalla niiden liikkumavaraa. Liikkumavara ja vaikutusmahdollisuudet vaikuttavat keskimäärin varsin rajallisilta. Yhdenkään euroalueen maan valtionhallinto ei ole velvollinen ottamaan huomioon finanssipoliittisen neuvoston suosituksia.⁸ Osassa maista on kuitenkin käytössä pehmeämpi vertaispaineen väline (ns. noudata tai perustelee -periaate),⁹ jonka mukaan valtionhallinnon on esitettävä julkisesti perustelut, jos se poikkeaa finanssipoliittisen neuvoston suosituksista. Valtaosassa euroalueen maista suositusten laiminlyönnistä ei seuraa korjaavia toimia. Vaikka valtionhallinnolla ei ole lakisäätöistä velvoitetta reagoida suosituksiin, finanssipoliittinen neuvosto voi kuitenkin harjoittaa vertaispainostusta koettamalla vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen. Esimerkiksi Itävallan finanssipoliittinen neuvosto (Fiskalrat) kritisoi 19.5.2014 valtion talousarviosuunnitelmia, ja näkemys sai paljon julkisuutta Itävallassa.

Finanssipoliittisten neuvostojen vaikutus riippuu suurelta osin siitä, ovatko ne riippumattomia poliittisista vaikuttamisyrityksistä ja ovatko ne toiminnallisesti itsenäisiä. Mikäli finanssipoliittinen neuvosto on täysin riippumaton ja uskottava, valtionhallinnon on poliittisesti hankalampaa poiketa sen suosituksista. Onkin tärkeää, että poliittiset vaikuttamisyritykset on kielletty lailla ja että neuvostojen jäsenet nimitetään pätevyyden ja kokemuksen eikä poliittisen kannan perusteella. EU:n jäsenvaltioista löytyy rohkaisevia esimerkkejä finanssipoliittisten neuvostojen toteutusmalleista. Valtaosassa maista neuvostojen jäsenenä on yliopisto maailman edustajia ja hallituksesta riippumattomia asiantuntijoita, ja niiden henkilöstö rekrytoidaan enimmäkseen pätevyyden ja kokemuksen perusteella. Poliittisten vaikuttamisyritysten riskejä on kuitenkin olemassa maissa, joissa finanssipoliittisen neuvoston jäsenet nimittää hallitus eikä parlamentti tai joissa avustava henkilöstö on komennuksella julkishallinnon yksiköistä (ks. taulukko). Lisäksi joissakin maissa finanssipoliittisella neuvostolla saattaa olla riittämättömät asiantuntijaresurssit, jolloin työn laatu kärsii. Useimmiten neuvoston jäsenten apuna on kahdesta kymmeneen asiantuntijaa. On kuitenkin myös finanssipoliittisiä neuvostoja, joilla on huomattavasti enemmän henkilöstöä (varsinkin tapauksissa, joissa neuvosto osallistuu arvioiden laatimiseen).

⁸ Euroalueen ulkopuolisista maista esimerkiksi Kroatian finanssipoliittisellä neuvostolla on suuret vaikutusmahdollisuudet.

⁹ Näitä maita ovat Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Liettua, Ranska, Saksa ja Suomi. Yksi budjettikuripaketin keskeinen heikkous on, että siinä valtioita ei velvoiteta ottamaan käyttöön noudata tai perustelee -periaatetta (paitsi makrotalousarvioiden kohdalla, jotka finanssipoliittisen neuvoston on laadittava tai vahvistettava) eikä ottamaan neuvoston suosituksia huomioon.

Päätelmät

Tarkistetun finanssipolitiikan ohjausjärjestelmän mukaan EU:n jäsenvaltioiden tulee perustaa finanssipoliittinen neuvosto, jonka tehtävänä on seurata numeeristen finanssipoliittisten sääntöjen noudattamista ja arvioida korjausmekanismin aktivoinnin tarvetta. Näin edistetään merkittäväällä tavalla finanssipolitiikan kurinalaisuutta ja EU:n finanssipoliittisten sääntöjen noudattamista jäsenvaltioissa. On erittäin rohkaisevaa, että kaikissa euroalueen maissa joko on jo perustettu finanssipoliittinen neuvosto tai sitä ollaan perustamassa. Niissä maissa, joissa perustamisesta ei vielä ole säädetty lailla, prosessi olisi viettävä päätökseen mahdollisimman nopeasti. Maiden välillä on eroja siinä, miten finanssipoliittinen neuvosto on toteutettu. Osa eroista selittyy maakohtaisilla olosuhteilla, mutta joissakin maissa toteutusmalli voi antaa aihetta huoleen finanssipoliittisen neuvoston riippumattomuudesta poliittisista vaikuttamisyrityksistä samoin kuin huoleen neuvoston resursseista, mandaatista ja liikkumavarasta. Neuvostojen tehokkuutta on kuitenkin mahdollista arvioida kattavasti vasta muutaman toimintavuoden jälkeen.

EUROALUEEN TALOUSNÄKYMÄ KOSKEVAT EKP:N ASIANTUNTIJOIDEN ARVIOT (KESÄKUU 2014)¹

Euroalueen talouden elpymisen odotetaan vähitellen vahvistuvan tarkastelujaksolla, kun kotimainen ja jossakin määrin myös ulkomainen kysyntä lisääntyvät ja tukevat talouskehitystä. Kotimainen kysyntä hyötyy kasvua tukevasta rahapolitiikasta, finanssipolitiikan muuttumisesta jälleen kutakuinkin neutraaliksi, rahoitusolojen kohentumisesta sekä luottamuksen lujittumisesta epävarmuuden vähenemisen myötä. Lisäksi palkkojen nousun asteittainen nopeutuminen ja energian hinnan lasku kasvattavat käytettävissä olevia reaalityuloja. Talousnäkymiä painaneet taseiden tasapainottamistarpeet eivät kuitenkaan väistyneet eikä työttömyysaste kohentunut arviointijaksolla kuin hitaasti. Ulkomaisen kysynnän odotetaan hyötävän maailmantalouden vähittäisestä elpymisestä, joskin euron valuuttakurssin vahvistuminen heikentänee aluksi myönteistä vaikutusta euroalueen vientiin. BKT:n arvioidaan kasvavan 1,0 % vuonna 2014 ja 1,7 % vuonna 2015 sekä 1,8 % vuonna 2016 eli estimoitua potentiaalista kasvua nopeammin, mikä yhdessä työttömyysasteen hienoisesta laskusta kaventaa negatiivista tuotantokuilua vähin erin.

Euroalueen YKHI-inflaation arvioidaan pysyvän arviointijaksolla hitaana, vaikka se asteittain nopeutuu. Inflaatiiovauhti oli vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä 0,7 %. Sen odotetaan nopeutuvan niin, että se on vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä 1,5 % ja keskimääräinen vuotuinen inflaatio on 0,7 % vuonna 2014 ja 1,1 % vuonna 2015 sekä 1,4 % vuonna 2016. YKHI-inflaation arvioidun nopeutumisen taustalla on talouden elpymisen vähittäinen vahvistuminen, jonka myötä palkat nousevat ja yritystulokset paranevat euroalueella. Lisäksi muiden raaka-aineiden kuin energian hintojen sekä teollisuustuotteiden tuontihintojen oletetaan nousevan, mikä sekin vaikuttaa inflaatiota nopeuttavasti. Inflaation nopeutumisesta kuitenkin jarruttavat arvioissa öljyn hinnan oletettu nousu, taloudessa jäljellä oleva hukkakapasiteetti sekä se, että euron valuuttakurssin selvä vahvistuminen vuoden 2012 puolivälistä lähtien näkyy inflaatiiovauhdissa viiveellä. Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja lasketun YKHI-inflaation arvioidaan nopeutuvan vähitellen ja olevan 1,0 % vuonna 2014 ja 1,2 % vuonna 2015 sekä 1,5 % vuonna 2016. Sen arvioidaan olevan ennen vuoden 2016 loppua jo 1,7 %.

BKT:n kasvu vuonna 2014 on nyt arvioitu hitaammaksi kuin maaliskuun Kuukausikatsauksessa julkaisuissa arvioissa (nyt 1,0 %, edellisissä arvioissa 1,2 %). Syynä on odotettua heikompi kehitys vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Vuodelle 2015 sitä vastoin arvioidaan nopeampaa kasvua kuin vielä maaliskuussa (nyt 1,7 %, edellisissä arvioissa 1,5 %) käytettävissä olevien reaalityulojen vahvemman elpymisen vuoksi. YKHI-inflaation arvioidaan nyt olevan 0,7 % vuonna 2014 eli hitaampaa kuin edellisissä arvioissa (1,0 %). Syynä on lähinnä odotettua hitaampi YKHI-inflaatio viime kuukausina. Myös vuosien 2015 ja 2016 YKHI-inflaatiiovauhti on nyt arvioitu edelliskertaista hitaammaksi: inflaation arvioidaan olevan 1,1 % vuonna 2015 (maaliskuisissa arvioissa 1,3 %) ja 1,4 % vuonna 2016 (maaliskuussa 1,5 %).

Tässä artikkelissa esitetään tiivistelmä euroalueen talouskehitystä koskevista asiantuntija-arvioista vuosille 2014–2016. Pitkän arviointijakson vuoksi arvioihin liittyy huomattavaa epävarmuutta, mikä on syytä muistaa niitä tulkittaessa.

KANSAINVÄLINEN YMPÄRISTÖ

Euroalueen ulkopuolisen maailman BKT:n kasvun arvioidaan nopeutuvan tarkastelujaksolla vähitellen. Sen arvioidaan olevan 3,6 % vuonna 2014 ja 4,0 % vuonna 2015 sekä 4,1 % vuonna 2016. Käytettävissä olevien tietojen perusteella talouskehitys hidastui kehittyneissä talouksissa vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Osasyynä olivat tilapäiset tekijät kuten Pohjois-Amerikan äärimmä-

¹ EKP:n asiantuntijoiden arviot muodostavat osan aineistoa, jota EKP:n neuvosto käyttää arvioidessaan talouskehitystä ja hintavakauteen kohdistuvia riskejä. Arvioiden laatimisessa käytettävistä menetelmistä ja tekniikoista on tietoa oppaassa "A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises", EKP, kesäkuu 2001. Opas on luettavissa EKP:n verkkosivuilla. Arviot perustuvat 20.2.2014 käytettävissä olleisiin tietoihin.

² Ks. toukokuun 2013 Kuukausikatsauksen kehikko "An assessment of Eurosystem staff macroeconomic projections".

sen kylmä sää. Lyhyen aikavälin heilahteluihin ei kuitenkaan kannata kiinnittää liikaa huomiota, sillä kyselytutkimusten tulokset kertovat kohtuullisen vankasta kasvusta. Kehittyvillä markkinoilla kasvu on hidastunut, sillä niiden kotimainen kysyntä on heikkoa, pääomaa on alkanut virrata pois ja mahdollisuudet toteuttaa uusia kasvua tukevia politiikkatoimia ovat käyneet vähäisemmiksi. Kehittyvien talouksien rahoitusmarkkinoilla oli levottomuutta alkuvuonna 2014, mutta sittemmin markkinat ovat vakautuneet. Monissa maissa rahoitusolot ovat kuitenkin tiukentuneet melko tuntuvasti vuoden 2013 puolivälistä, mikä jarruttaa talouskehitystä. Maailmantalouden kehityksen odotetaan jatkossa vahvistuvan. Kehittyneiden talouksien kotimaisen kysynnän ennakoidaan piristyvän, kun velkaantumisen purkamisen yksityisellä sektorilla vähenee eikä julkista taloutta vakauteta enää samassa määrin ja kun työmarkkinatilanne kohenee. Kehittyneiden talouksien kysynnän vahvistumisen pitäisi edistää elpymistä myös muualla maailmassa. Joissakin kehittyvissä talouksissa kasvua todennäköisesti kuitenkin jarruttavat rakenteelliset tekijät kuten infrastruktuurin pullonkaulat ja kapasiteetin rajallisuus. Niissä maissa, joiden talouskasvu perustui suurelta osin pääomantuontiin ja luotonannon vahvaan kasvuun, talouskehitys todennäköisesti vaimenee talouden hakiessa uutta tasapainoa ja sopeutuessa Yhdysvaltain rahapolitiikan mitoituksessa tehtyihin muutoksiin.

Maailmankaupan kasvu on jonkin verran hidastunut viime vuoden lopulta lähtien. Talouskehityksen piristyminen kehittyneissä talouksissa vauhdittanee maailmankaupan kasvua arviointijaksolla. Eri-tyisesti investointien lisääntymisellä on kauppaa piristävä vaikutus, sillä tuontikomponenttien osuus on niissä suuri. Maailmankaupan kasvun odotetaan kuitenkin jäävän hitaammaksi kuin 1990- ja 2000-luvuilla, jolloin suuria kehittyviä talouksia integroitui osaksi maailmantaloutta. Arvioiden perusskenaariossa (kuten myös edellisissä arvioissa) maailmankaupan oletetaan reagoivan maailmantalouden kehitykseen pitkällä aikavälillä jähmeämmin kuin ennen maailmanlaajuisia finanssi-kriisiä. Euroalueen ulkopuolisen maailmankaupan arvioidaan kasvavan 4,3 % vuonna 2014 ja 5,7 % vuonna 2015 sekä 5,9 % vuonna 2016. Vientituotteiden kysynnän odotetaan kasvavan euroalueen tärkeimmässä kauppakumppanimaissa hitaammin kuin muualla maailmassa, joten euroalueen vientikysynnän kehityksen arvioidaan jäävän jonkin verran maailmankaupan kasvua heikommaksi (ks. taulukko 1).

Maailmantalouden BKT:n arvioidaan kasvavan 3,6 % vuonna 2014, eli kasvu arvioidaan nyt hitaammaksi kuin maaliskuun 2014 Kuukausikatsauksessa julkaistuissa arvioissa, joissa sen arviointi oli 3,9 %. Euroalueen vientikysynnän näkymät on arvioitu heikommiksi kuin maaliskuisissa arvioissa koko arviointijaksolla.

Taulukko 1. Kansainvälinen ympäristö

(vuotuinen prosenttimuutos)	Kesäkuu 2014				Maaliskuu 2014			Muutos maaliskuun 2014 arvioihin verrattuna		
	2013	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
	Maailmantalouden BKT (ilman euroaluetta)	3,4	3,6	4,0	4,1	3,9	4,0	4,1	-0,3	0,0
Maailmankauppa (ilman euroaluetta) ¹⁾	3,5	4,3	5,7	5,9	5,1	6,2	6,2	-0,8	-0,5	-0,3
Euroalueen vientikysyntä ²⁾	3,0	3,7	5,2	5,6	4,5	5,6	5,8	-0,7	-0,4	-0,2

1) Eri maiden tuonnin painotettu keskiarvo.
2) Euroalueen kauppakumppanimaiden tuonnin painotettu keskiarvo.

Kehikko 1.

KORKOJA, VALUUTTAKURSSEJA, RAAKA-AINEIDEN HINTOJA JA FINANSSIPOLITIikkaa koskevat tekniset oletukset

Korkoja ja raaka-aineiden hintoja koskevat tekniset oletukset perustuvat markkinaodotuksiin 14.5.2014. Lyhyitä korkoja mitataan kolmen kuukauden euriborkorolla, ja markkinaodotukset johdetaan futuurisopimusten pohjalta. Tällä menetelmällä keskimääräiseksi korkotasoksi saadaan 0,3 % vuosina 2014 ja 2015 sekä 0,4 % vuonna 2016. Markkinaodotusten mukaan valtion 10 vuoden joukkolainojen nimellistuotot euroalueella ovat keskimäärin 2,4 % vuonna 2014 ja 2,6 vuonna 2015 sekä 3,0 % vuonna 2016¹. Termiinikorkojen kehityksen perusteella pankkien euroalueen yksityiselle ei-rahoitussektorille myöntämien lainojen korkojen odotetaan pysyvän jokseenkin muuttumattomina vuosina 2014 ja 2015 ja alkavan sen jälkeen hiljalleen nousta, kun markkinakorkojen muutokset välittyvät vähitellen antolainauskorkoihin.

Raaka-aineiden hintoja koskevat oletukset perustuvat 14.5.2014 päättyneen kahden viikon jakson futuurimarkkinahintoihin. Brent-raakaöljyn barrelihinnan oletetaan laskevan ja olevan keskimäärin 98,2 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2016 (vuonna 2013 barrelihinta oli 108,8 Yhdysvaltain dollaria). Muiden kuin energiaraaka-aineiden dollarihintojen oletetaan nousevan vuonna 2014 hie- man mutta vuosina 2015 ja 2016 jo jonkin verran nopeammin.²

Kahdenvälisen valuuttakurssien oletetaan pysyvän arviointijakson aikana muuttumattomina sillä tasolla, jolla ne keskimäärin olivat toukokuun 14. päivää edeltäneiden kahden viikon aikana. Euron dollarikurssin oletetaan siis olevan 1,38 vuosina 2014–2016 eli 4,2 % korkeampi kuin vuonna 2013. Euron efektiivisen valuuttakurssin oletetaan olevan arviointijaksolla 2,7 % vahvempi kuin vuonna 2013.

Tekniset oletukset

	Kesäkuu 2014				Maaliskuu 2014			Muutos maaliskuun 2014 arvioihin verrattuna ¹⁾		
	2013	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
3 kuukauden euriborkorko (vuosikorko prosentteina)	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4	0,8	0,0	-0,1	-0,3
Valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot (vuosituotto prosentteina)	2,9	2,4	2,6	3,0	2,8	3,2	3,6	-0,5	-0,6	-0,6
Öljyn barrelihinta (Yhdysvaltain dollareina)	108,8	107,2	102,2	98,2	105,8	101,1	96,9	1,3	1,2	1,3
Muiden raaka-aineiden kuin energian hintakehitys (Yhdysvaltain dollareina, vuotuinen prosenttimuutos)	-5,2	0,3	1,7	4,6	-2,5	3,1	4,8	2,8	-1,4	-0,2
Euron dollarikurssi	1,33	1,38	1,38	1,38	1,36	1,36	1,36	1,7	2,0	2,0
Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi 20 kauppakumppanin valuutuihin nähden (vuotuinen prosenttimuutos)	3,8	2,6	0,1	0,0	1,6	0,0	0,0	1,0	0,1	0,0

1) Arvioissa tapahtuneet muutokset on ilmaistu prosentteina tai kasvuvauhtien eroina. Korkoerot ja joukkolainojen tuottojen erot arvioiden välillä on ilmaistu prosenttiyksiköinä. Muutokset on laskettu pyöristämättömien lukujen pohjalta.

1 Valtion 10 vuoden joukkolainojen nimellistuottoja koskeva oletus perustuu valtioiden 10 vuoden viitejoukkolainojen tuottojen painotettuun keskiarvoon, jossa painoina on käytetty maiden vuotuisia BKT-lukuja. Tämän sarjan tuleva kehitys on ennakoitu käyttämällä EKP:n laatimia euroalueen joukkolainojen kymmenen vuoden futuurihintoja, ja sarjojen ero on pidetty samana arviointijakson alusta loppuun. Oletuksena on, että kunkin valtion joukkolainojen tuottoero euroalueen keskiarvoon nähden pysyy muuttumattomana koko arviointijakson ajan.

2 Öljyn ja elintarvikeraaka-aineiden hintoja koskevat oletukset perustuvat futuurihintoihin arviointijakson loppuun asti. Muiden raaka-aineiden kuin energian ja elintarvikkeiden hintojen oletetaan kehittyvän futuurihintojen mukaisesti vuoden 2015 toiseen neljännekseen asti ja seurailevan sen jälkeen maailman talouskehitystä. Elintarvikkeiden kuluttajahintojen kehitystä ennakoidaan EU:n maatalouden (euromääräisiä) tuottajahintoja koskevien oletusten pohjalta. Tuottajahintojen kehitystä arvioidaan ekonometrisellä mallilla, jossa otetaan huomioon elintarvikeraaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen kehitys.

Finanssipolitiikkaa koskevat oletukset perustuvat 21.5.2014 saatavilla olleisiin euroalueen maiden hyväksytyihin talousarviolakeihin, keskipitkän aikavälin budjettisuunnitelmiin ja tarkistetuissa vakausohjelmissa riittävästi eriteltyihin toimiin. Oletuksiin on sisällytetty kaikki sellaiset julkisen vallan toimenpiteet, jotka on joko jo hyväksytty kansallisessa parlamentissa tai määritelty hallitustasolla riittävän yksityiskohtaisesti, jotta ne todennäköisesti läpäisevät lainsäädäntöprosessin. Vuoden 2014 budjettisuunnitelmien ja vuosia 2015 ja 2016 koskevien hyvin rajallisten tietojen pohjalta julkisen talouden vakauttamisen oletetaan olevan arviointijaksolla vähäistä ja jäävän merkittävästi vaatimattomammaksi kuin viime vuosina.

Suurin muutos maaliskuisiin arvioihin verrattuna on se, että euroalueen lyhyet ja pitkät korot on nyt oletettu alemmiksi. Öljyn dollarihinnat taas ovat hieman korkeammat kuin maaliskuun arvioissa, ja euron valuuttakurssi jonkin verran vahvempi.

BKT:N KASVUA KOSKEVAT ARVIOT

Euroalueen BKT kasvoi vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 % kasvettuaan sitä ennen jo kolmena peräkkäisenä neljänneksenä. Kyselytutkimusten perusteella yritysten luottamus on vakautunut viime kuukausina kaikilla toimialoilla ja eri puolilla euroaluetta. Luottamus on lähellä pitkän aikavälin keskiarvoa tai sitä parempi, mikä viittaa siihen, että talouskasvu jatkuu myös vuoden 2014 toisella neljänneksellä. Kasvuvireen arvioidaan vahvistuvan erityisesti osassa vaikeuksista kärsivistä maista. Talouskehityksen arvioidun piristymisen taustalla ovat pääasiassa kotimaisen kysynnän vahvistuminen kasvua tukevan rahapolitiikan ansiosta, paluu jokseenkin neutraaliin finanssipolitiikkaan vuosia jatkuneen tuntuvan tiukentamisen jälkeen, luotonantoehtojen normalisoituminen sekä yritysten ja kotitalouksien luottamuksen lujittuminen epävarmuuden lievetessä. Etenkin yksityisen kulutuksen pitäisi hyötyä, kun palkkojen nousun nopeutuminen ja energian hintojen lasku kasvattavat käytettävissä olevia reaalityuloja. Talouskehityksen odotetaan saavan yhä enemmän tukea myös ulkomaisen kysynnän vähittäisestä vahvistumisesta, joskin euron efektiivisen valuuttakurssin vahvistuminen todennäköisesti jarruttaa aluksi viennin kasvua. Odotuksena on, että yksityisen ja julkisen sektorin taseiden sopeuttamistarpeesta ja erityisesti joidenkin maiden suuresta työttömyydestä johtuva kotimaisia kysyntänäkymiä heikentävä vaikutus väistyy arviointijaksolla vain hitaasti. Toisissa maissa taas saattaa ilmetä rajoitteita työvoiman tarjonnassa. BKT:n vuotuisen kasvun odotetaan olevan keskimäärin 1,0 % vuonna 2014 ja 1,7 % vuonna 2015 sekä 1,8 % vuonna 2016, kun kotimaisen kysynnän myönteinen vaikutus kasvaa tasaisesti ja myös nettoviennin vaikutus on pienuudestaan huolimatta myönteinen. Toteutuneen kasvun arvioidaan olevan estimoitua potentiaalista kasvuvauhtia nopeampaa, joten tuotantokuilun odotetaan kapenevan. Sen odotetaan kuitenkin pysyvän negatiivisena arviointijakson loppuun saakka.

Euroalueen ulkopuolelle suuntautuvan viennin kasvun arvioidaan vauhdittuvan vuosien 2014 ja 2015 kuluessa, kun euroalueen vientikysyntä vähitellen vahvistuu ja euron valuuttakurssin hiljattaisen vahvistumisen kielteinen vaikutus väistyy. Euroalueen vientimarkkinaosuuksien arvioidaan pienenevän aavistuksen arviointijaksolla. Niiden kehitys kuitenkin vaihtelee maittain kunkin maan kilpailukyvyyn kehitystä seurailleen. Euroalueen kotimainen kysyntä on yhä suhteellisen heikkoa, minkä vuoksi euroalueen sisäisen viennin arvioidaan kasvavan euroalueen ulkopuolelle suuntautuvaa vientiä hitaammin.

Yritysten investointien arvioidaan piristyvän hiljalleen arviointijaksolla. Niiden kehitystä tukevat kotimaisen ja ulkomaisen kysynnän vahvistuminen, kun tarvittavien korvaavien investointien kasuun aletaan purkaa, korkotasoa on erittäin alhainen, tuloskehitys vahvistuu, epävarmuus vähenee ja luotonsaannin esteet poistuvat vähitellen. Trendikasvun hidastumisen ja joissakin euroalueen maissa vielä tarvittavan yritysten taseiden uudelleenjärjestelyn arvioidaan kuitenkin jarruttavan yritysten investointien elpymistä arviointijaksolla.

Taulukko 2. Euroalueen talousnäkyviä koskevat arviot¹⁾

	(vuotuinen prosentti muutos)										
	Kesäkuu 2014				Maaliskuu 2014			Muutos maaliskuun 2014 arvioihin verrattuna ²⁾			
	2013	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	
BKT ³⁾	-0,4	1,0	1,7	1,8	1,2	1,5	1,8	-0,1	0,2	0,0	
		[0,6-1,4] ⁴⁾	[0,6-2,8] ⁴⁾	[0,5-3,1] ⁴⁾	[0,8-1,6] ⁴⁾	[0,4-2,6] ⁴⁾	[0,7-2,9] ⁴⁾				
Yksityinen kulutus	-0,6	0,7	1,5	1,6	0,7	1,2	1,4	0,0	0,2	0,2	
Julkisen kulutus	0,2	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,7	0,0	0,0	-0,3	
Kiinteä pääoman bruttomuodostus	-2,7	1,7	3,1	3,5	2,1	2,7	3,7	-0,4	0,4	-0,2	
Vienti ⁵⁾	1,7	3,6	4,8	5,3	3,6	4,7	5,1	0,1	0,1	0,2	
Tuonti ⁵⁾	0,5	3,6	4,8	5,5	3,5	4,7	5,2	0,1	0,1	0,3	
Työllisyys	-0,8	0,3	0,5	0,7	0,2	0,5	0,7	0,1	0,1	0,0	
Työttömyysaste (% työvoimasta)	12,0	11,8	11,5	11,0	11,9	11,7	11,4	-0,2	-0,3	-0,4	
YKHI	1,4	0,7	1,1	1,4	1,0	1,3	1,5	-0,3	-0,1	-0,1	
		[0,6-0,8] ⁴⁾	[0,5-1,7] ⁴⁾	[0,6-2,2] ⁴⁾	[0,7-1,3] ⁴⁾	[0,6-2,0] ⁴⁾	[0,7-2,3] ⁴⁾				
- ilman energian hintaa	1,4	1,0	1,3	1,6	1,2	1,5	1,7	-0,2	-0,1	-0,1	
- ilman energian ja elintarvikkeiden hintoja	1,1	1,0	1,2	1,5	1,1	1,4	1,7	-0,1	-0,2	-0,1	
- lman energian ja elintarvikkeiden hintoja ja välillisiä veroja ⁶⁾	1,0	0,9	1,2	1,5	1,0	1,4	1,7	-0,1	-0,2	-0,2	
Yksikkötyökustannukset	1,2	0,9	0,7	1,1	0,8	1,0	1,2	0,1	-0,3	-0,1	
Työvoimakustannukset työntekijää kohden	1,7	1,6	1,9	2,2	1,7	2,0	2,3	-0,1	-0,1	-0,1	
Työn tuottavuus	0,5	0,7	1,1	1,0	0,9	1,0	1,1	-0,2	0,1	-0,1	
Julkisen talouden rahoitusasema (suhteessa BKT:hen)	-3,0	-2,5	-2,3	-1,9	-2,7	-2,5	-2,1	0,2	0,2	0,2	
Rakenteellinen rahoitusasema (% suhteessa BKT:hen) ⁷⁾	-2,2	-2,0	-2,0	-1,9	-2,2	-2,2	-2,0	0,3	0,2	0,1	
Julkisen talouden bruttovelka (% suhteessa BKT:hen)	92,6	93,4	92,6	91,1	93,5	93,2	92,2	0,0	-0,7	-1,1	
Vaihtotaseen yli-/alijäämä (% suhteessa BKT:hen)	2,4	2,6	2,6	2,8	2,4	2,6	2,7	0,2	0,0	0,1	

1) Latvia on mukana euroaluetta koskeissa arvioissa lukuun ottamatta YKHIn muutosta vuonna 2013. YKHIn keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos vuodelle 2014 pohjautuu sellaiseen euroalueen kokoonpanoon, jossa Latvia on mukana jo vuonna 2013.

2) Muutokset on laskettu pyöristämättömien lukujen pohjalta.

3) Työpäiväkorjattuja tietoja.

4) Arvioiden vaihteluvälit perustuvat aiempina vuosina laadittujen arvioiden ja toteutuneen kehityksen väliin eroihin. Vaihteluvälien leveys on näiden erojen itseisarvojen keskiarvo kerrottuna kahdella. Vaihteluvälien laskentamenetelmää, johon sisältyi mekanismit poikkeuksellisten tapahtumien vaikutuksen korjaamiseksi, esitellään EKP:n verkkosivuilla julkaisussa "New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges" (EKP, joulukuu 2009).

5) Ml. euroalueen sisäinen kauppa.

6) Alaindeksi perustuu arvioon välillisten verojen todellisesta vaikutuksesta. Arvioitu vaikutus saattaa poiketa Eurostatin tiedoista, jotka perustuvat oletukseen, että verotuksen vaikutus välittyy YKHIn välittömästi ja täydellisesti.

7) Julkisen talouden rahoitusasema ilman suhdanteiden ja tilapäisten valtion toimenpiteiden ohimenevää vaikutusta. EKPJ käyttää samaa menetelmää suhdannekorjatun rahoitusaseman laskennassa (ks. C. Bouthevillain et al., "Cyclically adjusted budget balances: an alternative approach", Working Paper -sarjan julkaisu n:o 77, EKP, syyskuu 2001). Lisäksi se käyttää samaa tilapäisten toimenpiteiden määrittelyä (ks. J. Kremer et al., "A disaggregated framework for the analysis of structural developments in public finances", Working Paper -julkaisusarja, n:o 579, EKP, tammikuu 2006). Rakenteellista rahoitusasemaa koskevaa arviota ei johdeta koko euroalueen tuotantokuilun pohjalta. EKPJ:n menetelmässä suhdannekomponentit lasketaan erikseen tulo- ja menovirroille. Menetelmää on käsitelty maaliskuun 2012 Kuukausikatsauksen kehikossa "Julkisen talouden rahoitusjäämän suhdannetasoitus", jossa sivutaan myös Euroopan komission käyttämiä menetelmiä.

Asuinrakennusinvestointien arvioidaan lisääntyvän arviointijaksolla vähin erin, kun asuntolainakorot ovat alhaiset ja toiminta piristyy. Näkymiä kuitenkin heikentää tulevana vuosineljänneksinä se, että joidenkin maiden asuntomarkkinoilla on vielä tarvetta korjausliikkeeseen ja käytettävissä olevien reaalitulojen kasvu on heikkoa. Julkisten investointien odotetaan pysyvän vähäisinä koko arviointijak-

son ajan, sillä useissa euroalueen maissa suunnitellaan julkisen talouden vakauttamistoimia, joiden kokonaisvaikutus on suurempi kuin toisten maiden kasvua tukevien investointistrategioiden vaikutus.

Työllisten määrän kehitys vakautui vuoden 2013 jälkipuoliskolla, ja määrän arvioidaan sittemmin lähteneen hienoiseen kasvuun. Työllisyyden elpymisen heikkous johtuu siitä, että talouskehitys piristyy vain hitaasti, työllisyys seurailee tuotannon kehitystä viiveellä ja julkisen sektorin henkilöstövähennykset jatkuvat joissakin maissa. Näin ollen työmarkkinauudistusten myönteinen vaikutus ei todennäköisesti vielä näy, vaikka ne ovat lisänneet joustavuutta ja edistäneet työpaikkojen luomista erityisesti eräissä vaikeuksista kärsivissä maissa. Työvoiman odotetaan kasvavan jonkin verran arviointijaksolla. Syynä ovat maahanmuutto sekä se, että työmarkkinatilanteen parantuessa tiettyjen väestöryhmien työhönsallistumisaste nousee. Työttömyysaste on laskenut hiljakseen viime kuukausina, ja sen odotetaan laskevan arviointijaksolla entisestään mutta jäävän korkeammaksi kuin ennen kriisiä. Arvioiden mukaan työn tuottavuus (eli tuotanto työntekijää kohden) paranee, sillä BKT:n kasvun odotetaan piristyvän eikä työllisyys kohene heti talouskehityksen vauhdittuessa.

Yksityisen kulutuksen odotetaan piristyvän jonkin verran vuoden 2014 kuluessa ja kasvavan käytävissä olevien tulojen kasvua seurailleen myös vuosina 2015 ja 2016, kun säästämisaste pysyy ennallaan. Käytävissä olevien reaalityulojen kasvun arvioidaan saavan tukea työtulojen kasvusta, kun työllisyys kohenee ja palkkojen nousu vauhdittuu. Reaalityulojen kasvua tukevat myös julkisen talouden vakauttamisen haittavaikutusten väistyminen ja inflaatiokehityksen vaimuus. Julkisen kulutuksen oletetaan kasvavan arviointijaksolla maltillisesti.

Tuonti euroalueen ulkopuolelta kasvaa arvioiden mukaan maltillisesti tarkastelujaksolla, joskin euroalueen kokonaiskysynnän kasvun jatkuva vaimuus hidastaa kehitystä. Ulkomaankaupan vaikutuksen odotetaan nopeuttavan BKT:n kasvuvauhtia hieman, ja vaihtotaseen ylijäämän odotetaan kasvavan arviointijaksolla hienokseltaan ja olevan 2,8 % suhteessa BKT:hen vuonna 2016.

BKT:n kasvu vuonna 2014 on nyt arvioitu hitaammaksi kuin maaliskuun Kuukausikatsauksessa julkaistuissa arvioissa (nyt 1,0 %, edellisissä arvioissa 1,2 %). Syynä on odotettua heikompi kehitys vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. BKT:n kasvuksi vuonna 2015 on arvioitu 1,7 %, eli kasvu on arvioitu nopeammaksi kuin maaliskuussa (1,5 %). Taustalla on se, että korot on oletettu matalammiksi ja raaka-aineiden hintakehitys on heikentynyt, mikä tukee reaalityuloja. Arvio vuodelle 2016 on kutakuinkin ennallaan.

HINTOJA JA KUSTANNUKSIA KOSKEVAT ARVIOT

Eurostatin alustavan arvion mukaan YKHI-inflaatio oli vuoden 2014 toukokuussa 0,5 %. Inflaatiovauhdin tämänhetkinen vaimuus johtuu siitä, että energian, elintarvikkeiden ja muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintakehitys on pysähtynyt ja palvelujen hintakehitys on vaisua.

YKHI-inflaatiovauhdin odotetaan pysyvän hitaana vuoden 2014 kolmannelle neljännekselle saakka, minkä jälkeen sen arvioidaan nopeutuvan arviointijakson loppuun mennessä verkkaisesti 1,5 prosenttiin, kun talouden elpyminen vähitellen vauhdittuu ja saa negatiivisen tuotantokuilun kapenemaan ja palkkojen nousun ja tuloskehityksen vauhdittumaan. Lisäksi muiden raaka-aineiden kuin energian hintojen sekä teollisuustuotteiden tuontihintojen oletetaan nousevan, mikä sekin vaikuttaa inflaatiota nopeuttavasti. Inflaation arvioidaan kuitenkin nopeutuvan vain hieman, sillä öljyn hinnan oletetaan futuurimarkkinahintojen perusteella laskevan, vuoden 2012 puolivälissä alkanut euron tuntuva vahvistuminen vaikuttaa hintatasoon viiveellä ja taloudessa on todennäköisesti hukkapasiteettia vuoteen 2016 saakka tuotantokuilun kapenemisesta huolimatta.

Energian hinnat laskivat erittäin selvästi alkuvuonna 2014. Hinnanlasku hidastunee arviointijaksolla, mutta hintojen odotetaan enimmäkseen hieman laskevan öljyfutuuriin laskevaa hintakäyrää seurailleen. Energian hintakehityksen lievä YKHI-inflaatiota hidastava vaikutus on suurin syy inflaationäkymien vaihteeseen. Vuosina 1999–2013 energian hinnan keskimääräinen inflaatiovaikutus oli noin 0,5 prosenttiyksikköä.

Elintarvikkeiden hintainflaation arvioidaan edelleen hidastuvan vuoden 2014 kolmannelle neljännekselle saakka elintarvikeraaka-aineiden aiemman hinnanlaskun viiveellä ilmenevän vaikutuksen sekä vertailuajankohdan vaikutuksen vuoksi. Sitten elintarvikkeiden hintainflaation odotetaan nopeutuvan arviointijakson loppuun saakka, sillä EU:n maatalouden tuottajahintojen oletetaan nousevan ja talous elpyy vähitellen. Vuonna 2016 elintarvikkeiden hintainflaation arvioidaan olevan keskimäärin 1,9 %. Sen keskimääräiseksi inflaatiovaikutukseksi arviointijaksolla arvioidaan 0,3 prosenttiyksikköä (vuoden 1999 jälkeen vaikutus on ollut keskimäärin noin 0,5 prosenttiyksikköä).

Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu YKHI-inflaatio on todennäköisesti ollut hitaimmillaan vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2014 alkukuukausina. Sen arvioidaan nopeutuvan arviointijakson aikana, kun talouden elpyminen vauhdittuu ja saa palkkojen nousun ja tuloskehityksen nopeutumaan. Vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä sen arvioidaan olevan 1,7 %. Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja lasketun YKHI-inflaation vaikutus kokonaisinflaatioon on arviointijaksolla arvioiden mukaan 0,9 prosenttiyksikköä eli vain hieman pienempi kuin keskimääräinen vaikutus sitten vuoden 1999.

Julkisen talouden vakauttamisohjelmien osana toteutettavien välillisten verojen korotusten odotetaan nopeuttavan YKHI-inflaatiota hieman eli noin 0,1 prosenttiyksikköä vuonna 2014. Vaikutus on hieman vähäisempi kuin vuonna 2013. Vuosiksi 2015 ja 2016 hyväksytyistä finanssipoliittisista toimita ei vielä ole tarkkaa tietoa, joten tämänhetkisten tietojen pohjalta vaikutuksen odotetaan olevan minimaalinen vuosina 2015–2016.

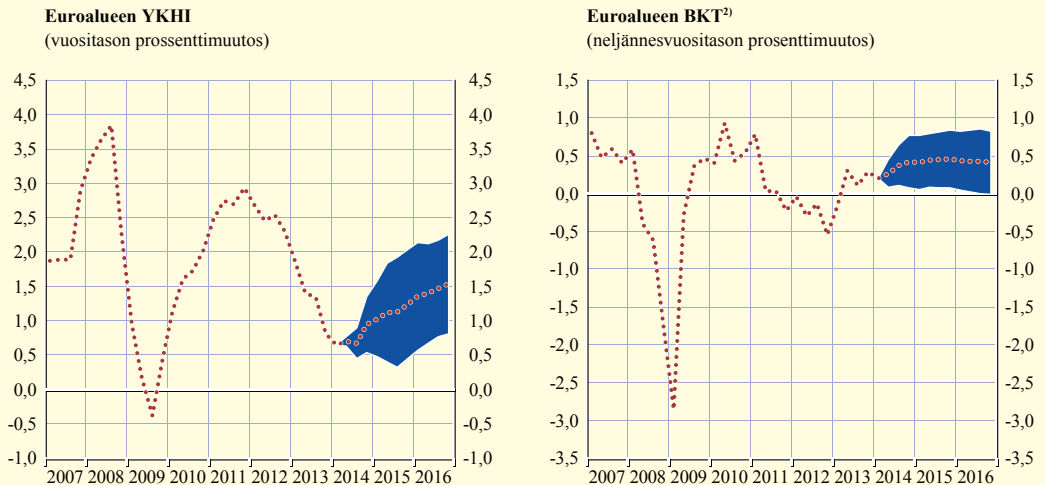
Ulkoiset inflaatiopaineet hellittivät selvästi vuoden 2013 kuluessa, kun maailmantalouden kasvun vaihteisuus hidasti maailmanmarkkinahintojen kehitystä, euron valuuttakurssi vahvistui ja öljyn ja muiden raaka-aineiden hinnat laskivat. Tuonin deflaattorin vuotuisen kehityksen odotetaan kohenevan vähitellen arviointijakson aikana, ja deflaattorin odotetaan kääntyvän vuositasolla kasvuun vuoden 2015 alussa. Vuonna 2016 kasvuvauhdin arvioidaan olevan keskimäärin 1,2 % eli lähellä pitkän aikavälin keskiarvoaan. Syynä tuonin deflaattorin kasvuvauhdin nopeutumiseen ovat maailmantalouden kasvun oletettu vahvistuminen ja siitä seuraava teollisuustuotteiden maailmanmarkkinahintojen nousu, muiden kuin energiaraaka-aineiden odotettu hinnannousu sekä euron valuuttakurssin aiemman vahvistumisen vaikutuksen väistyminen.

Kotimaisista inflaatiopaineista voidaan todeta, että työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten odotetaan kasvavan euroalueen työmarkkinatilanteen hiljalleen kohentuessa. Arviointijakson kahtena ensimmäisenä vuonna tuottavuuden kuitenkin arvioidaan kasvavan suhdannevaiheen vuoksi nimellispalkkoja nopeammin, mikä vaimentaa yksikkötyökustannusten kasvua. Vuonna 2016 yksikkötyökustannusten kasvun odotetaan nopeutuvan osittain siksi, että palkkojen nousu jatkuvasti nopeutuu ja tuottavuuden kasvu heikkenee.

Yritysten kannattavuuden (jota mitataan tuotantokustannushintaisen BKT:n deflaattorin ja yksikkötyökustannusten kasvuvauhtien erolla) odotetaan kohenevan arviointijaksolla, kun talous elpyy suhdannekäänteen myötä.

Kuvio 1. Kokonaistaloudelliset arviot¹⁾

(neljännesvuosikehitys)

1) Vaihteluvälit arvioiden ympärillä perustuvat aiempina vuosina laadittujen arvioiden ja toteutuneen kehityksen väliin eroihin. Vaihteluvälien leveys on näiden erojen itseisarvojen keskiarvo kerrottuna kahdella. Vaihteluvälien laskentamenetelmää, johon sisältyy mekanismin poikkeuksellisten tapahtumien vaikutuksen korjaamiseksi, esitellään EKP:n verkkosivuilla julkaisussa "New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges" (EKP, joulukuu 2009).

2) Työpäiväkorjattuja tietoja.

Vuoden 2014 YKHI-inflaatiouauhti on nyt arvioitu hitaammaksi kuin maaliskuun Kuukausikatsauksessa julkaistuissa arvioissa (nyt 0,7 % ja aiemmissa arvioissa 1,0 %). Pääasiallisena syynä on viime kuukausien odotettua heikompi kehitys. Vuosien 2015 ja 2016 YKHI-inflaatiouauhdin (1,1 % vuonna 2015 ja 1,4 % vuonna 2016) on niin ikään arvioitu olevan hitaampaa kuin maaliskuisissa arvioissa (1,3 % vuonna 2015 ja 1,5 % vuonna 2016), mikä johtuu lähinnä hitaammasta yksikkötyökustannusten kasvusta.

JULKISEN TALOUDEN NÄKYMÄT

Tämän artikkelin kehikossa 1 esitettyjen oletusten pohjalta euroalueen julkisen talouden alijäämäsuhteen arvioidaan supistuvan ja olevan 2,5 % vuonna 2014 ja enää 1,9 % vuonna 2016. Vuonna 2013 BKT:hen suhteutettu alijäämä oli 3,0 %. Alijäämäsuhteen koheneminen johtuu pääasiassa suhdannetilanteen paranemisesta. Lisäksi suhdannekorjatun perusjäämän odotetaan kohenevan, kun julkista taloutta vakautetaan joissakin euroalueen maissa ja valtion tuki finanssisektorille jää minimaaliseksi. Rakenteellisen rahoitusaseman arvioidaan vahvistuvan jonkin verran koko arviointijakson ajan (joskin hitaammin kuin viime vuosina) lähinnä siksi, että valtioiden menojen kasvun oletetaan pysyvän maltillisena. Euroalueen BKT:hen suhteutetun julkisen talouden bruttovelan arvioidaan olevan suurimmillaan 93,4 % vuonna 2014 ja supistuvan sen jälkeen 91,1 prosenttiin vuonna 2016.

Alla oleva kehikko 2 sisältää herkkyysoanalyseja. Kehikossa 3 analysoidaan euroalueen altistumista Ukrainan kriisistä johtuville riskeille, ja kehikossa 4 eurojärjestelmän asiantuntija-arvioita verrataan käytettävissä oleviin muiden laitosten ennusteisiin.

Kehikko 2.

HERKKYYSANALYYSI

Asiantuntija-arviot perustuvat vahvasti teknisiin oletuksiin keskeisten muuttujien kehityksestä. Muuttujilla voi olla suurikin vaikutus euroalueen talouskehitystä koskeviin arvioihin, joten riskianalyysin kannalta on mielekästä tarkastella, miten herkästi arviot muuttuvat, jos kehitys poikkeaa oletetusta. Tässä kehitössä tarkastellaan kolmeen keskeiseen oletukseen liittyvää epävarmuutta ja näiden oletusten vaikutusta arviointituloksiin.¹

1) Poikkeava öljyn hintakehitys

Öljyn hintaa koskevat oletukset eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa perustuvat öljyfutuuriin hinnoista johdettuihin markkinaodotuksiin. Niiden mukaan öljyn hinta laskee arviointijaksolla (ks. kehikko 1). Kehitykseen liittyy kuitenkin epävarmuutta sekä tarjonta- että kysyntäpuolella.

Markkinoiden odotukset öljyn hinnan laskusta saattavat perustua näkemykseen, että OPEC-maat alkavat jälleen lisätä öljyntuotantoaan (jota on vähennetty poliittisen tilanteen epävakauden ja geopolitiittisten jännitteiden vuoksi) ja/tai Yhdysvallat kasvattaa osuuttaan öljyntuotannosta lisäämällä liuskeöljyn tuotantoa. Öljyn hinta saattaa kuitenkin nousta, mikäli tärkeimmissä öljyntuotajamaissa ilmenee lyhyellä aikavälillä odottamattomia geopolitiittisiä jännitteitä tai maailmantalous elpyy keskipitkällä aikavälillä odotettua vahvemmin.

Yleisesti ottaen vaikuttaa mahdolliselta, että öljyn hinta kehittyisi maailmantalouden elpymisen myötä vahvemmin kuin perusskenaariossa on oletettu. Tässä herkkyyksianalyysissä tarkastellaan simulaatiota, jossa öljyfutuuriin hinnat nousevat jatkuvasti.² Näiden vaihtoehtoisten oletusten mukaan öljyn hinta on vuonna 2014 yhden prosentin korkeampi kuin perusskenaariossa, vuonna 2015 eroa on 7 % ja vuonna 2016 jo 13 %. Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa käytetyillä mallinnusmenetelmillä korkeampi öljyn hinta johtaisi 0,2 prosenttiyksikköä nopeampaan YKHI-inflaatioon vuosina 2015 ja 2016. Lisäksi korkeampi öljyn hinta vaimentaisi BKT:n kasvua 0,1 prosenttiyksikköä vuosina 2015 ja 2016.

2) Heikompi vientikysyntä

Maailmankaupan ja maailmantalouden BKT:n välinen kytkös vaikuttaa muuttuneen viime vuosina. Ennen finanssikriisiä maailman tuonin kasvu oli yleensä huomattavasti maailmantalouden kasvua nopeampaa (vuosina 1982–2007 kaupan kehityksen ja talouskasvun välinen joustokerroin oli 1,8). Vuodesta 2011 lähtien maailman BKT ja tuonti ovat kuitenkin kasvaneet samaan tahtiin (joustokerroin oli vuosina 2011–2013 keskimäärin 1,1). Maailmankaupan suhteellinen heikkous on jatkunut myös vuonna 2014; maailmankauppa supistui hieman vuoden alussa.

Perusskenaariossa oletuksena on, että maailmankaupan kasvu piristyy hiljalleen arviointijaksolla, joskin pitkällä aikavälillä joustokerroin maailmantalouden kasvuvauhtiin nähden on jonkin verran pienempi kuin ennen finanssikriisiä. Tässä herkkyyksianalyysissä maailmanlaajuinen tuonti ja euroalueen vientikysyntä kehittyvät heikommin kuin perusskenaariossa ja maailmankaupan kas-

1 Simulaatioissa oletetaan, että politiikka pysyy ennallaan eikä muissa teknisissä oletuksissa tai euroalueen kansainvälisessä ympäristössä tapahdu muutoksia.

2 Muutoksen laskennassa käytettyä mallia on kuvattu yksityiskohtaisesti P. Paganon ja M. Pisanin artikkelissa "Risk-adjusted forecasts of oil prices", The B.E. Journal of Macroeconomics, Vol. 9, Issue 1, Art. 24, 2009.

vun joustokerroin maailmantalouden kasvuun nähden on viime aikojen tapaan 1,1. Euroalueen vientikysynnän kasvu jäisi silloin 0,3 prosenttiyksikköä oletettua heikommaksi vuonna 2014 ja 1,4 prosenttiyksikköä heikommaksi vuosina 2015 ja 2016.

Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa käytettyjen mallinnusmenetelmien avulla saatu BKT:n kasvu jäisi tällöin 0,2 prosenttiyksikköä hitaammaksi vuosina 2015 ja 2016 ja YKHI-inflaatio 0,1 prosenttiyksikköä hitaammaksi vuonna 2016.

3) Uudet vakauttamistoimet

Kuten tämän artikkelin kehikossa 1 todettiin, finanssipolitiikkaa koskevilla oletuksissa on otettu huomioon sellaiset julkisen vallan toimenpiteet, jotka on joko jo hyväksytty parlamentissa tai määritelty hallitustasolla riittävän yksityiskohtaisesti niin, että ne todennäköisesti läpäisevät lainsäädäntöprosessin. Useimmissa maissa arvioiden perusskenaarioon sisällytetyillä finanssipoliittisilla toimilla ei pystytä täyttämään vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaan ja ennaltaehkäisevään osaan perustuvia vakauttamisvelvoitteita. Maat ovat pitkälti sitoutuneet täyttämään vaatimukset, kuten ilmenee vuoden 2014 vakausohjelmista ja EU:n ja IMF:n tukiohjelmiin liittyvistä asiakirjoista. Tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat toimet on kuitenkin monessa tapauksessa jätetty yksilöimättä tai niitä ei ole eritelty riittävän tarkasti, minkä vuoksi niitä ei ole otettu huomioon perusskenaarion oletuksissa. Varsinkin vuosille 2015–2016 kaavailtuja toimia on mukana vain vähän, sillä niitä käsitellään tässä vaiheessa vain harvojen maiden talousarvioissa. On siis paitsi tarpeen myös luultavaa, että valtaosassa maista päätetään vuoteen 2016 mennessä uusista julkisen talouden vakauttamistoimista, jotka eivät ole mukana nykyisessä perusskenaariossa.

Herkkyysanalyysin pohjana olevat oletukset

Finanssipolitiikkaan liittyvän herkkyysanalyysin lähtökohdaksi otetaan ero julkisen talouden perusskenaarion ja hallitusten finanssipoliittisten tavoitteiden välillä. Todennäköistä lisävakauttamisen määrää arvioitaessa otetaan huomioon paitsi maakohtaiset erityisolosuhteet myös tiedot eri osatekijöiden suuruudesta ja rakenteesta. Maakohtaisten tietojen avulla pyritään määrittämään etenkin finanssipoliittisiin tavoitteisiin liittyvää epävarmuutta, uusien vakauttamistoimien todennäköisyyttä ja toimien kokonaistaloudellista vaikutusta.

Tarkastelun perusteella uusien vakauttamistoimien suuruus on vuonna 2014 noin 0,1 % suhteessa BKT:hen ja lisävakauttamista pidetään todennäköisenä myös vuosina 2015 (vaikutus noin 0,4 % suhteessa BKT:hen) ja 2016 (vaikutus noin 0,2 % suhteessa BKT:hen), joten uusien vakauttamistoimien kumulatiivinen suuruus vuoden 2016 loppuun mennessä olisi noin 0,7 % suhteessa BKT:hen. Herkkyysanalyysissa pyritään myös laatimaan laadullisia profiileja siitä, millaiset vakauttamistoimet ovat todennäköisimpiä missäkin maissa ja missä vaiheessa. Euroalueella kokonaisuutena vakauttamistoimet painottunevat menopuolelle, mutta mukana on myös välillisten ja välittömien verojen sekä sosiaaliturvamaksujen korotuksia.

Uusien vakauttamistoimien kokonaistaloudellinen vaikutus

Seuraavassa taulukossa esitetään herkkyyssanalyysin tulokset tiivistelmänä. Vakauttamistoimien vaikutuksia BKT:n kasvuun ja YKHI-inflaatioon simuloitiin EKP:n uuden euroalueen mallin³ avulla.

Uusien vakauttamistoimien arvioitu vaikutus BKT:n kasvuun ja YKHI-inflaatioon euroalueella

(% suhteessa BKT:hen)

Oletukset	2014	2015	2016
Finanssipoliittiset tavoitteet ¹⁾	-2,5	-1,8	-1,2
Julkisen talouden kehitystä koskeva arvio	-2,5	-2,3	-1,9
Uusien vakauttamistoimien kumulatiivinen suuruus ²⁾	0,1	0,5	0,7
Uusien vakauttamistoimien vaikutus (prosenttiyksikköinä) ³⁾			
BKT:n kasvu	-0,1	-0,3	-0,2
YKHI-inflaatio	0,0	0,1	0,0

1) EU:n ja IMF:n tukiohjelman kohteena olevien maiden tuoreimmat nimellistavoitteet sekä muiden maiden tarkistetut vakausohjelmat vuodelta 2014.

2) Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioihin perustuva herkkyyssanalyysi.

3) BKT:n kasvuun ja YKHI-inflaation poikkeama perusskenaariosta (prosenttiyksikköinä vuositasolla). Kokonaistaloudellista vaikutusta on simuloitu EKP:n uuden euroalueen mallin avulla.

Uusien vakauttamistoimien vaikutus BKT:n kasvuun jää vähäiseksi vuonna 2014, mutta lisätoimet voivat hidastaa kasvua 0,3 prosenttiyksikköä vuonna 2015 ja 0,2 prosenttiyksikköä vuonna 2016. Vaikutus voi nopeuttaa YKHI-inflaatiota noin 0,1 prosenttiyksikköä vuonna 2015.

Tämänhetkisen analyysin perusteella etenkin vuosia 2015 ja 2016 koskeviin BKT:n kasvuarvioihin liittyy siis ennakoitua heikomman kehityksen riskejä, sillä arvioissa ei ole mukana kaikkia mahdollisia vakauttamistoimia. Inflaatiota koskeviin arvioihin sitä vastoin liittyy hienoisia ennakoitua nopeamman inflaation riskejä, jotka johtuvat siitä, että osa lisävakauttamisesta toteutetaan todennäköisesti välillisiä veroja korottamalla.

On syytä korostaa, että todennäköisten uusien vakauttamistoimien mahdollisia vaikutuksia tarkastellaan herkkyyssanalyysissä ainoastaan lyhyellä aikavälillä. Parhaatkin vakauttamistoimet heikentävät usein BKT:n kasvua lyhyellä aikavälillä, mutta pitkällä aikavälillä niillä on talouskehitystä edistäviä vaikutuksia, jotka eivät pääse esiin tämän analyysin aikajänteellä.⁴ Analyysin tulosten ei siis pidä tulkita kyseenalaistavan uusien vakauttamistoimien tarvetta arviointijaksolla. Vakauttamistoimet ovat välttämättömiä euroalueen julkisen talouden palauttamiseksi kestäväälle pohjalle. Muuten on vaarana, että haittavaikutukset näkyvät valtionvelan hinnoittelussa. Myös luottamus saattaisi heiketä, jolloin talouden elpyminen kärsisi.

3 Uutta euroalueen mallia on kuvattu K. Christoffelin, G. Coenenin ja A. Warnen julkaisussa "The New Area-Wide Model of the euro area: a micro-founded open-economy model for forecasting and policy analysis", Working Paper –sarjan julkaisu n:o 944, EKP, lokakuu 2008.

4 Julkisen talouden vakauttamisen kokonaistaloudellisia vaikutuksia on tarkasteltu yksityiskohtaisemmin huhtikuun 2014 Kuukausikatsauksen kehikossa "Fiscal multipliers and the timing of consolidation".

Kehikko 3.

UKRAINAN KRIISIN VAIKUTUS EUROALUEESEEN

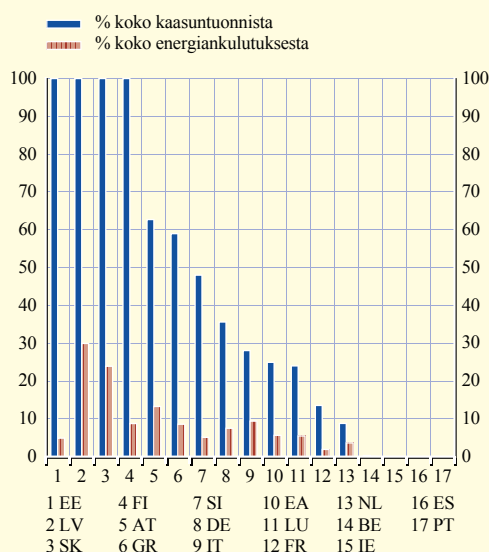
Huolet siitä, että Ukrainan ja Venäjän väliset jännitteet voisivat kärjistyä, ovat viime aikoina lisääntyneet. Tässä kehitössä tarkastellaan Venäjän ja Ukrainan tilanteeseen liittyviä riskejä euroalueen näkökulmasta ja käydään läpi tärkeimpiä kanavia, joiden välityksellä kriisin syveneminen ja lisäpakotteiden asettaminen Venäjälle voisivat vaikuttaa euroalueeseen.

Toistaiseksi kriisillä on ollut tuntuvia haittavaikutuksia Ukrainan ja Venäjän talouteen, mutta tilastojen valossa se ei ole vielä suuremmin vaikuttanut euroalueen talouteen. Yksittäishavaintojen perusteella kriisi on kuitenkin saattanut lisätä epävarmuutta. Osakkeiden ja raaka-aineiden hintakehitys on silti pysynyt tähän saakka verrattain vakaana.

Haittavaikutukset leviävät euroalueelle todennäköisimmin Venäjän kanssa ylläpidettävien kauppa- ja rahoitussuhteiden välityksellä, ei niinkään Ukrainan. Suuri osa euroalueen energiantuonnista on peräisin Venäjältä (n. 25 % kaasuntuonnista ja lähes 30 % öljyntuonnista, ks. kuviot A ja B). Osalle euroalueen maista Venäjä on lähes ainoa kaasuntoimittaja. Venäjä ja pienemmässä määrin myös Ukraina ovat myös euroalueen vientikohteita. Euroalueen tavaraviennistä noin 5 % suuntautuu Venäjälle ja noin 1 % Ukrainaan (ks. kuvio C). Euroalueen pankkien saamiset Venäjältä vastaavat suuruudeltaan noin yhtä prosenttia euroalueen BKT:stä (ks. kuvio D). Kauppa- ja rahoituskytköksissä on kuitenkin suuria eroja euroalueen maiden välillä.

Kuvio A. Kaasuntuonti Venäjältä vuonna 2011

(prosenttia)

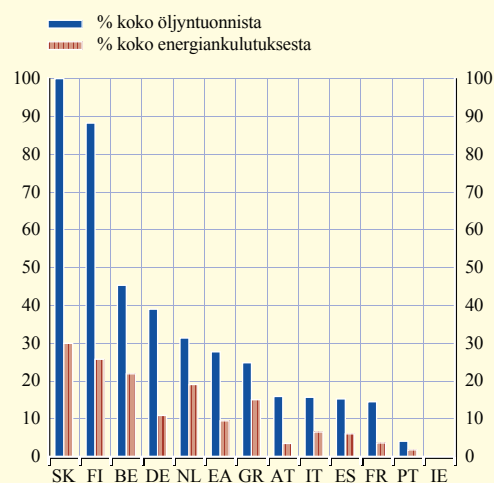

Lähde: Eurostat.

Huom. Kyproksesta ja Maltasta ei ole saatavilla tietoja. Maat on asetettu järjestykseen sen mukaan, miten suuri Venäjältä tuotavan kaasun osuus on niiden koko kaasuntuonnista.

Kuvio B. Öljyntuonti Venäjältä vuonna 2011

(prosenttia)

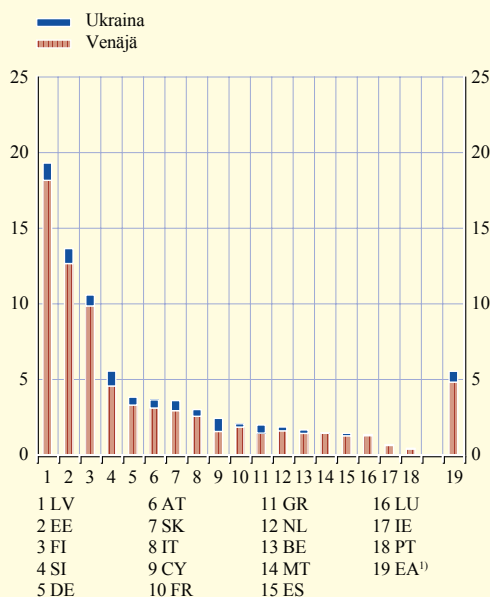

Lähde: Eurostat.

Huom. Virosta, Kyproksesta, Latviasta, Luxemburgista, Maltasta ja Sloveniasta ei ole saatavilla tietoja. Maat on asetettu järjestykseen sen mukaan, miten suuri Venäjältä tuotavan öljyn osuus on niiden koko öljyntuonnista.

**Kuvio C. tavaravienti Venäjälle ja
Ukrainaan (III/2013)**

(prosenttiosuus koko tavaraviennistä)

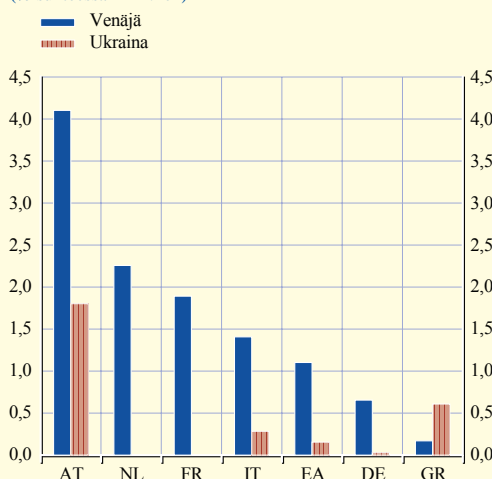
Lähteet: IMF ja EKP:n laskelmat.

* Ilman euroalueen sisäistä tavaraviennistä.

Huom. Maat on asetettu järjestykseen sen mukaan, miten suuri Venäjälle ja Ukrainaan suuntautuvan tavaraviennin osuus on niiden koko tavaraviennistä.

**Kuvio D. Valikoitujen euroalueen maiden
pankkien ulkomaiset saamiset Ukrainasta
Venäjältä**

(% suhteessa BKT:hen)

Lähteet: BIS:n konsolidoidut pankkitilastot ja EKP.

Huom. Maat on asetettu järjestykseen sen mukaan, miten suuret saamiset (suhteessa maan BKT:hen) niiden pankeilla on Venäjältä. Tiedot pääsääntöisesti vuoden 2013 viimeiseltä neljännekseltä. Mukana ovat vain maat, jotka ovat ilmoittaneet tiedot pankkien ulkomaisista saamisista Venäjältä ja Ukrainasta. Ranska ja Alankomaat eivät ole viime aikoina raportoineet pankkien saamia Ukrainasta. Itävallan tuoreimmat tiedot vuoden 2012 kolmannelta neljännekseltä. Euroalueen luku on viitteellinen, sillä se perustuu maakohtaisiin tietoihin eri ajankohdilta.

Kriisin kärjistyksen mahdolliset haittavaikutukset euroalueella määräytyvät sen mukaan, millaisia pakotteita Euroopan unioni ja Yhdysvallat asettavat Venäjälle ja millaisin toimin Venäjä niihin vastaa. Pakotteiden tarkemmasta luonteesta ei ole varmuutta, mutta niiden seurauksena öljyn hinta saattaisi nousta ja Venäjän vienti euroalueelle saattaisi supistua, mikä haittaisi Venäjän talouskehitystä. Lisäksi pääomaa virtaisi pois maasta, jolloin rupla heikkenisi. Euroalueella tilanne vaikuttaisi haitallisesti, jos osakehinnat laskisivat ja luottamus murenisi kriisin syvyyden ja sen vaikutusten aiheuttaessa huolta talouden toimijoiden keskuudessa.

Euroalueella kehitys heikentäisi BKT:n kasvua todennäköisimmin kaupan ja öljyn hinnan välityksellä. Lisäksi öljyn hinnan nousu nopeuttaisi YKHI-inflaatiota enemmän kuin arvioiden perusskenaariossa on oletettu.

Joka tapauksessa kriisi vaikuttaisi euroalueen eri maihin eri tavoin, sillä kauppa- ja rahoitusryökökset Venäjään ja Ukrainaan vaihtelevat maittain. Haittavaikutukset olisivat suurimmat Baltian maissa ja muissa Venäjään ja Ukrainaan liittyville riskeille pahimmin alttiina olevissa maissa.

Jotkin euroalueen maat saattavat kärsiä tilanteesta myös epäsuorasti esimerkiksi Itä-Euroopan maihin tai muihin sivullismaihin kohdistuvien haittavaikutusten välityksellä. Kriisin pitkittyminen tai syveneminen haittaisi luultavasti erityisesti pahasti maatalous-, elintarvike-, kiinteistö- ja

matkailualoja sekä tiettyjä pankkitoimintalojkoja, jotka ovat hyvin tärkeitä osalle euroalueen maista. Lisäksi ne euroalueen maat, joiden kaasun- ja öljyntuonnista suuri osa on peräisin Venäjältä, kärsisivät erityisen pahasti mahdollisista energiantoimitusten häiriöistä.

Kehikko 4.

MUIDEN LAITOSTEN ENNUSTEET

Useat kansainväliset järjestöt ja yksityiset ennustelaitokset julkaisevat ennusteita euroalueen talousnäkymistä. Nämä ennusteet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia keskenään eivätkä eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimien kokonaistaloudellisten arvioiden kanssa, koska ne on laadittu eri ajankohtina. Lisäksi (osittain määrittelemättömät) menetelmät, joilla oletukset finanssi-politiikkaa, rahoitusmarkkinoita sekä ulkoisia tekijöitä koskevista muuttujista kuten öljyn ja muiden raaka-aineiden hinnoista johdetaan, poikkeavat toisistaan. Myös työpäiväkorjauksissa käytetyissä menetelmissä on eroja (ks. taulukko).

Tällä hetkellä käytettävissä olevissa muiden ennustelaitosten ennusteissa euroalueen BKT:n kasvun odotetaan olevan vuonna 2014 hieman nopeampaa kuin eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa. Vuosina 2015 ja 2016 BKT:n ennustetaan kasvavan samankaltaisesti tai hieman hitaammin kuin eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa. Useimpien muiden ennustelaitosten inflaatioennusteissa keskimääräinen vuotuinen YKHI-inflaatio on vuosina 2014–2015 eurojärjestelmän asiantuntijoiden YKHI-inflaatioarvion tuntumassa tai hieman sitä nopeampaa. Vuoden 2016 keskimääräisen YKHI-inflaation odotetaan muissa ennusteissa olevan 1,3–1,7 % ja eurojärjestelmän asiantuntija-arvioissa 1,4 %. Tällä hetkellä kaikki käytettävissä olevat ennusteet asettuvat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioiden vaihteluväleille (ks. taulukko).

Euroalueen BKT:n kasvua ja YKHI-inflaatiota koskevien ennusteiden vertailua

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Julkistamis- ajankohta	BKT:n kasvu			YKHI-inflaatio		
		2014	2015	2016	2014	2015	2016
EKP:n asiantuntijoiden arviot	kesäkuu 2014	1,0 [0,6–1,4]	1,7 [0,6–2,8]	1,8 [0,5–3,1]	0,7 [0,6–0,8]	1,1 [0,5–1,7]	1,4 [0,6–2,2]
Euroopan komissio	toukokuu 2014	1,2	1,7	-	0,8	1,2	-
OECD	toukokuu 2013	1,2	1,7	-	0,7	1,1	-
Euro Zone Barometer -kyselytutkimus	toukokuu 2014	1,2	1,6	1,6	0,8	1,2	1,7
Consensus Economics Forecasts	toukokuu 2014	1,1	1,4	1,6	0,8	1,3	1,5
Survey of Professional Forecasters	toukokuu 2014	1,1	1,5	1,7	0,9	1,3	1,5
IMF	huhtikuu 2014	1,2	1,5	1,5	0,9	1,2	1,3

Lähteet: Euroopan komission talousennuste (kevät 2014), IMF World Economic Outlook (huhtikuu 2014), OECD Economic Outlook (toukokuu 2014), Consensus Economics Forecasts, MJEconomics ja EKP:n Survey of Professional Forecasters.
Huom. Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot ja OECD:n ennusteet perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin, kun taas Euroopan komission ja IMF:n luvuissa ei oteta huomioon sitä, montako työpäivää kunakin vuonna on. Muissa ennusteissa ei mainita, perustuvatko ne työpäiväkorjattuihin tietoihin vai eivät.

**HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT
VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.**

**EUROALUEEN
TILASTOT**

EUROALUEEN TILASTOT

EURO AREA STATISTICS

SISÄLLYS¹

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista

T5

I RAHAPOLITIIKKATILASTOT

1.1	Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	T6
1.2	EKP:n keskeiset korot	T7
1.3	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	T8
1.4	Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot	T9

2 RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA MUUT RAHOITUSLAITOKSET

2.1	Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase	T10
2.2	Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase	T11
2.3	Lainat M3:n vastaerinä	T12
2.4	Rahalaitosten lainojen erittely	T15
2.5	Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely	T17
2.6	Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden erittely	T20
2.7	Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely	T21
2.8	Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase	T22
2.9	Sijoitusrahastojen hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan mukaan	T23
2.10	Euroalueen erityisyhteisöjen yhteenlaskettu tase	T24
2.11	Euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen yhteenlaskettu tase	T25

3 EUROALUEEN TILINPITO

3.1	Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan	T26
3.2	Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito	T30
3.3	Kotitaloudet	T32
3.4	Yritykset	T33
3.5	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	T34

4 RAHOITUSMARKKINAT

4.1	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	T35
4.2	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan	T36
4.3	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti	T38
4.4	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	T40
4.5	Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella	T42
4.6	Rahamarkkinakorot	T44
4.7	Euroalueen tuottokäyrät	T45
4.8	Osakeindeksit	T46

5 HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

5.1	YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset	T47
5.2	Tuotanto ja kysyntä	T50
5.3	Työmarkkinat	T54

¹ Lisätietoja tilastoista saa sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.europa.eu. Pitkän aikavälin tilastoja sekä yksityiskohtaisia tilastoja on saatavissa EKP:n verkkosivujen osassa "Statistical Data Warehouse", josta pääsee EKP:n tietokantaan (<http://sdw.ecb.europa.eu>).

CONTENTS¹

	EURO AREA OVERVIEW	
	Summary of economic indicators for the euro area	S5
I	MONETARY POLICY STATISTICS	
	1.1 Consolidated financial statement of the Eurosystem	S6
	1.2 Key ECB interest rates	S7
	1.3 Eurosystem monetary policy operations allotted through tender procedures	S8
	1.4 Minimum reserve and liquidity statistics	S9
2	MONEY, BANKING AND OTHER FINANCIAL CORPORATIONS	
	2.1 Aggregated balance sheet of euro area MFIs	S10
	2.2 Consolidated balance sheet of euro area MFIs	S11
	2.3 Monetary statistics	S12
	2.4 MFI loans: breakdown	S15
	2.5 Deposits held with MFIs: breakdown	S17
	2.6 MFI holdings of securities: breakdown	S20
	2.7 Currency breakdown of selected MFI balance sheet items	S21
	2.8 Aggregated balance sheet of euro area investment funds	S22
	2.9 Securities held by investment funds broken down by issuer of securities	S23
	2.10 Aggregated balance sheet of euro area financial vehicle corporations	S24
	2.11 Aggregated balance sheet of euro area insurance corporations and pension funds	S25
3	EURO AREA ACCOUNTS	
	3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector	S26
	3.2 Euro area non-financial accounts	S30
	3.3 Households	S32
	3.4 Non-financial corporations	S33
	3.5 Insurance corporations and pension funds	S34
4	FINANCIAL MARKETS	
	4.1 Securities other than shares by original maturity, residency of the issuer and currency	S35
	4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type	S36
	4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents	S38
	4.4 Quoted shares issued by euro area residents	S40
	4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents	S42
	4.6 Money market interest rates	S44
	4.7 Euro area yield curves	S45
	4.8 Stock market indices	S46
5	PRICES, OUTPUT, DEMAND AND LABOUR MARKETS	
	5.1 HICP, other prices and costs	S47
	5.2 Output and demand	S50
	5.3 Labour markets	S54
6	GOVERNMENT FINANCE	
	6.1 Revenue, expenditure and deficit/surplus	S56
	6.2 Debt	S57
	6.3 Change in debt	S58

¹ For further information, please contact us at: statistics@ecb.europa.eu. See the ECB's Statistical Data Warehouse in the "Statistics" section of the ECB's website (<http://sdw.ecb.europa.eu>) for longer runs and more detailed data.

6	JULKINEN TALOUS	
6.1	Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	T56
6.2	Velka	T57
6.3	Velan muutos	T58
6.4	Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	T59
6.5	Neljännevuosittainen velka ja velan muutos	T60
7	ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS	
7.1	Yhteenveto maksutaseesta	T61
7.2	Vaihtotase ja pääomansiirrot	T62
7.3	Rahoitustase	T64
7.4	Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys	T70
7.5	Ulkomaankauppa	T71
8	VALUUTTAKURSSIT	
8.1	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T73
8.2	Euron valuuttakurssit	T74
9	TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA	
9.1	Muut EU:n jäsenvaltiot	T75
9.2	Yhdysvallat ja Japani	T76
	KUVIOLISTA	T77
	TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA	T79
	YLEISTÄ	T87

LATVIA LIITTYI EUROALUEESEEN 1.1.2014

Latvia liittyi euroalueeseen tammikuussa 2014 ja euroalueessa on nyt 18 maata.

Ellei toisin mainita, vuoden 2014 havaintoja sisältävät aikasarjat viittaavat 18 maata käsittävään euroalueeseen (eli ne sisältävät myös Latvian tiedot). Korkeja, rahataloutta, YKHIä ja valuuttavarantoa (ja johdonmukaisuuden vuoksi M3:n eriä ja vastaeriä sekä YKHI:n eriä) kuvaavissa euroalueen tilastosarjoissa otetaan huomioon euroalueen muuttuva kokoonpano.

Lisätietoja euroalueen tämänhetkisestä ja aiemmista kokoonpanoista on saatavissa Yleistä-osassa.

Taulukkomerkintöjen selityksiä

”-” Tiedot puuttuvat/Loogisesti mahdoton.

”.” Tiedot eivät ole saatavissa.

”...” Nolla tai merkityksetön.

”miljardia” 10⁹

(p) Ennakkotieto.

kp. Kausivaihtelusta puhdistettu.

ei-kp. Kausivaihtelusta puhdistamaton.

6.4	Quarterly revenue, expenditure and deficit/surplus	\$59
6.5	Quarterly debt and change in debt	\$60
7	EXTERNAL TRANSACTIONS AND POSITIONS	
7.1	Summary balance of payments	\$61
7.2	Current and capital accounts	\$62
7.3	Financial account	\$64
7.4	Monetary presentation of the balance of payments	\$70
7.5	Trade in goods	\$71
8	EXCHANGE RATES	
8.1	Effective exchange rates	\$73
8.2	Bilateral exchange rates	\$74
9	DEVELOPMENTS OUTSIDE THE EURO AREA	
9.1	Economic and financial developments other EU Member States	\$75
9.2	Economic and financial developments in the United States and Japan	\$76
	LIST OF CHARTS	\$77
	TECHNICAL NOTES	\$79
	GENERAL NOTES	\$87

ENLARGEMENT OF THE EURO AREA ON 1 JANUARY 2014 TO INCLUDE LATVIA

In January 2014 Latvia joined the euro area, bringing the number of euro area countries to 18.

Unless otherwise indicated, all data series including observations for 2014 relate to the “Euro 18” (i.e. the euro area including Latvia) for the whole time series. For interest rates, monetary statistics, the HICP and reserve assets (and, for consistency reasons, the components and counterparts of M3 and the components of the HICP), euro area statistical series take into account the changing composition of the euro area.

Detailed information on the current and past compositions of the euro area can be found in the General Notes.

Conventions used in the tables

“-”	data do not exist/data are not applicable
“.”	data are not yet available
“...”	nil or negligible
“billion”	10 ⁹
(p)	provisional
s.a.	seasonally adjusted
n.s.a.	non-seasonally adjusted

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot¹⁾

	M1 ²⁾	M2 ²⁾	M3 ^{2), 3)}	M3 ^{2), 3)} 3 kk:n (keskitetty) liukuva keskiarvo	Rahalaitosten lainat euro- alueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt) ²⁾	Yritysten ja muiden rahoitus- laitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat euromääräiset muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo)	10 vuoden spot-korko ⁴⁾ (vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopussa)
	1	2	3	4	5	6	7	8

2. Hinnat, tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat⁵⁾

	YKHI ¹⁾	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustan- nukset tuntia kohden	BKT:n määrä (kp.)	Teollisuus- tuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste tehdasteolli- suudessa, %	Työllisyys (kp.)	Työttömyys (% työvoimasta, kp.)
	1	2	3	4	5	6	7	8

3. Ulkomaantalouden tilastot

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

Maksutase (taloustoimet, netto)			Valuuttavaranto (kanta ajanjakson lopussa)	Ulkomainen netto- varallisuusasema (% BKT:stä)	Ulkomainen bruttovelka (% BKT:stä)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: EER 20 ⁶⁾ (1999/I = 100)		Yhden euron arvo dollareina	
Vaihtotase ja pääomansiirrot	Tavarat	Suorat sijoitukset ja arvopaperi- sijoitukset yhteensä				Nimellinen	Reaalinen (KHI)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talouden ja rahoituksen pääosasto) ja Thomson Reuters.

Huom. Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

- Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- Vuotuiset prosenttimuutokset viittaavat kuukausitietojen osalta kuukauden lopun tietoihin, neljännesvuosi- ja vuositietojen osalta sitä vastoin ajanjakson keskiarvon vuotuisiin muutoksiin. Lisätietoja Teknisiä huomautuksia -osassa.
- M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahasto-osuuksia ja enintään kahden vuoden velkapapereita.
- Perustuu AAA-luokituksen saaneiden euroalueen valtioiden joukkolainojen tuottokäyriin. Lisätietoja osassa 4.7.
- Tiedot viittaavat 18 maata käsittävään euroalueeseen, ellei toisin mainita.
- Kauppakumppanimaaryhmien määrittelyt ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

EURO AREA OVERVIEW

Summary of economic indicators for the euro area (annual percentage changes, unless otherwise indicated)

1. Monetary developments and interest rates ¹⁾

	M1 ²⁾	M2 ²⁾	M3 ^{2),3)}	M3 ^{2),3)} 3-month moving average (centred)	MFI loans to euro area residents excluding MFIs and general government ²⁾	Securities other than shares issued in euro by non-MFI corporations ²⁾	3-month interest rate (EURIBOR; % per annum; period averages)	10-year spot rate (% per annum; end of period) ⁴⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8
2012	4.0	3.1	2.9	-	-0.2	1.2	0.58	1.72
2013	7.0	4.0	2.4	-	-1.5	1.4	0.22	2.24
2013 Q1	6.7	4.3	3.2	-	-0.8	1.5	0.21	1.76
Q2	8.1	4.6	2.8	-	-1.1	0.1	0.21	2.14
Q3	6.9	4.0	2.2	-	-1.9	1.9	0.22	2.05
Q4	6.4	3.1	1.5	-	-2.2	2.1	0.24	2.24
2013 Sep.	6.6	3.8	2.0	1.9	-2.1	2.7	0.22	2.05
Oct.	6.5	3.2	1.4	1.6	-2.1	2.4	0.23	1.95
Nov.	6.5	3.0	1.5	1.3	-2.3	2.6	0.22	1.99
Dec.	5.7	2.5	1.0	1.2	-2.3	-0.3	0.27	2.24
2014 Jan.	6.2	2.4	1.2	.	-2.2	.	0.29	1.89
Feb.	.	.	.	.	.	.	0.29	1.88

2. Prices, output, demand and labour markets ⁵⁾

	HICP ¹⁾	Industrial producer prices	Hourly labour costs	Real GDP (s.a.)	Industrial production excluding construction	Capacity utilisation in manufacturing (%)	Employment (s.a.)	Unemployment (% of labour force; s.a.)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2012	2.5	2.8	1.9	-0.7	-2.5	78.6	-0.6	11.4
2013	1.4	-0.2	.	-0.4	-0.8	78.3	.	12.1
2013 Q2	1.4	-0.1	1.1	-0.6	-1.0	77.9	-1.0	12.1
Q3	1.3	-0.6	1.0	-0.3	-1.1	78.4	-0.8	12.1
Q4	0.8	-1.1	.	0.5	1.3	79.2	.	12.0
2013 Sep.	1.1	-0.9	-	-	0.2	-	-	12.1
Oct.	0.7	-1.3	-	-	0.5	78.4	-	12.0
Nov.	0.9	-1.2	-	-	2.8	-	-	12.0
Dec.	0.8	-0.8	-	-	0.5	-	-	12.0
2014 Jan.	0.8	-1.4	-	-	.	80.0	-	12.0
Feb.	0.8	.	-	-	.	-	-	.

3. External statistics

(EUR billions, unless otherwise indicated)

	Balance of payments (net transactions)			Reserve assets (end-of-period positions)	Net international investment (as a % of GDP)	Gross external debt (as a % of GDP)	Effective exchange rate of the euro: EER-20 ⁶⁾ (index: 1999 Q1 = 100)		USD/EUR exchange rate
	Current and capital accounts	Goods	Combined direct and portfolio investment				Nominal	Real (CPI)	
2012	131.2	94.9	68.8	689.4	-13.3	127.5	97.9	95.6	1.2848
2013	234.8	173.4	25.5	542.4	.	.	101.7	99.0	1.3281
2013 Q1	26.4	30.7	-7.5	687.8	-12.4	129.1	100.7	98.3	1.3206
Q2	61.6	51.3	11.5	564.3	-13.8	128.3	100.8	98.3	1.3062
Q3	53.4	39.5	-23.9	586.8	-13.4	125.4	101.9	99.2	1.3242
Q4	93.4	52.0	45.3	542.4	.	.	103.1	100.1	1.3610
2013 Sep.	15.2	13.5	-16.2	586.8	-	-	102.0	99.1	1.3348
Oct.	28.9	19.2	0.4	579.6	-	-	102.8	99.7	1.3635
Nov.	28.9	18.9	47.6	561.5	-	-	102.6	99.5	1.3493
Dec.	35.6	13.9	-2.7	542.4	-	-	103.9	101.0	1.3704
2014 Jan.	.	.	.	571.0	-	-	103.4	100.3	1.3610
Feb.	.	.	.	.	-	-	103.6	100.5	1.3659

Sources: ECB, European Commission (Eurostat and Economic and Financial Affairs DG) and Thomson Reuters.

Note: For more information on the data, see the relevant tables later in this section.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) Annual percentage changes for monthly data refer to the end of the month, whereas those for quarterly and yearly data refer to the annual change in the period average. See the Technical Notes for details.
- 3) M3 and its components exclude holdings by non-euro area residents of money market fund shares/units and debt securities with a maturity of up to two years.
- 4) Based on AAA-rated euro area central government bond yield curves. For further information, see Section 4.7.
- 5) Data refer to the Euro 18, unless otherwise indicated.
- 6) For a definition of the trading partner groups and other information, please refer to the General Notes.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

I.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase (miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

	31.1.2014	7.2.2014	14.2.2014	21.2.2014	28.2.2014
Kulta ja kultasaamiset					
Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta					
Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta					
Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta					
Euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille					
Perusrahoitusoperaatiot					
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot					
Käänteiset hienosäätöoperaatiot					
Käänteiset rakenteelliset operaatiot					
Maksuvalmiusluotot					
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot					
Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta					
Euromääräiset arvopaperit euroalueelta					
Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit					
Muut arvopaperit					
Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä					
Muut saamiset					
Vastaavaa yhteensä					

2. Vastattavaa

	31.1.2014	7.2.2014	14.2.2014	21.2.2014	28.2.2014
Liikkeessä olevat setelit					
Euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille					
Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)					
Talletusmahdollisuus					
Määräaikaistalletukset					
Käänteiset hienosäätöoperaatiot					
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset					
Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille					
Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset					
Euromääräiset velat muille euroalueella oleville					
Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle					
Valuuttamääräiset velat euroalueelle					
Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle					
Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä					
Muut velat					
Arvonmuutostilit					
Pääoma ja rahastot					
Vastattavaa yhteensä					

Lähde: EKP.

MONETARY POLICY STATISTICS

I.1 Consolidated financial statement of the Eurosystem

(EUR millions)

1. Assets

	31 January 2014	7 February 2014	14 February 2014	21 February 2014	28 February 2014
Gold and gold receivables	303,157	303,157	303,158	303,158	303,158
Claims on non-euro area residents in foreign currency	244,245	244,197	244,467	244,140	243,828
Claims on euro area residents in foreign currency	23,744	22,803	23,146	22,952	24,130
Claims on non-euro area residents in euro	20,159	19,160	19,132	18,789	19,005
Lending to euro area credit institutions in euro	691,934	671,271	666,608	665,226	664,508
Main refinancing operations	115,635	95,146	93,282	92,868	94,036
Longer-term refinancing operations	576,044	575,576	573,189	572,169	569,694
Fine-tuning reverse operations	0	0	0	0	0
Structural reverse operations	0	0	0	0	0
Marginal lending facility	255	548	135	187	776
Credits related to margin calls	1	1	2	2	2
Other claims on euro area credit institutions in euro	72,873	70,472	74,729	76,991	74,105
Securities of euro area residents in euro	587,407	586,245	587,199	585,842	586,379
Securities held for monetary policy purposes	231,315	230,603	229,931	229,354	229,302
Other securities	356,092	355,641	357,269	356,488	357,077
General government debt in euro	28,287	28,237	28,237	28,237	28,237
Other assets	245,255	244,795	243,423	239,513	237,729
Total assets	2,217,061	2,190,338	2,190,099	2,184,848	2,181,079

2. Liabilities

	31 January 2014	7 February 2014	14 February 2014	21 February 2014	28 February 2014
Banknotes in circulation	932,458	932,643	931,240	929,060	933,847
Liabilities to euro area credit institutions in euro	423,124	423,168	429,579	403,779	392,487
Current accounts (covering the minimum reserve system)	215,690	200,444	223,735	196,262	187,393
Deposit facility	56,064	47,221	29,891	32,014	29,371
Fixed-term deposits	151,206	175,500	175,500	175,500	175,500
Fine-tuning reverse operations	0	0	0	0	0
Deposits related to margin calls	164	3	453	3	223
Other liabilities to euro area credit institutions in euro	3,134	4,107	5,243	5,111	5,179
Debt certificates issued	0	0	0	0	0
Liabilities to other euro area residents in euro	116,066	94,110	86,446	116,808	126,112
Liabilities to non-euro area residents in euro	106,130	101,874	99,368	94,021	93,494
Liabilities to euro area residents in foreign currency	2,924	990	1,357	1,000	2,782
Liabilities to non-euro area residents in foreign currency	5,085	6,405	7,183	6,446	4,939
Counterpart of special drawing rights allocated by the IMF	52,717	52,717	52,717	52,717	52,717
Other liabilities	221,974	220,856	223,510	220,896	214,249
Revaluation accounts	262,876	262,876	262,876	262,876	262,876
Capital and reserves	90,573	90,591	90,580	92,134	92,395
Total liabilities	2,217,061	2,190,338	2,190,099	2,184,848	2,181,079

Source: ECB.

1.2 EKP:n keskeiset korot

(koron vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto	
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos	Korko	Muutos
	Kiinteä korko	Minimitarjouskorko	Korko	Korko			
	Korko 1	Muutos 2	Korko 3	Korko 4	Muutos 5	Korko 6	Muutos 7

Lähde: EKP

- Ajanjaksona 1.1.1999–9.3.2004 päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivästä seuranneesta operaatiosta alkaen. Syyskuun 18. päivänä 2001 tehty koron muutos tuli voimaan samana päivänä. Maaliskuun 10. päivästä 2004 alkaen päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon, sekä perusrahoitusoperaatioihin (muutokset ovat voimassa ensimmäisestä EKP:n neuvoston kokokokousta seuranneesta perusrahoitusoperaatiosta alkaen), ellei toisin mainita.
- EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regiimiin.
- EKP ilmoitti 8.6.2000, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000. Minimitarjouskorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.
- EKP kavensi maksuvalmiusjärjestelmän korkoputken 200 peruspisteestä 100 peruspisteeseen 9.10.2008 alkaen. Korkoputki levennettiin jälleen 200 peruspisteeseen 21.1.2009 alkaen.
- EKP ilmoitti 8.10.2008, että viikoittaiset perusrahoitusoperaatiot toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.10.2008. Operaatioiden korkona on perusrahoitusoperaatioiden korko, ja niissä tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Päätös kumosi (samana päivänä tehdyn) aiemman päätöksen laskea vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettavissa perusrahoitusoperaatioissa sovellettavaa minimitarjouskorkoa 50 peruspistettä.

1.2 Key ECB interest rates

(levels in percentages per annum; changes in percentage points)

With effect from: ^{b)}	Deposit facility		Main refinancing operations			Marginal lending facility	
			Fixed rate tenders	Variable rate tenders		Change	Level
	Fixed rate	Minimum bid rate		Level	Change		
	Level	Change	Level			Level	Change
	1	2	3	4	5	6	7
1999 1 Jan.	2.00	-	3.00	-	-	4.50	-
4 ²⁾	2.75	0.75	3.00	-	...	3.25	-1.25
22	2.00	-0.75	3.00	-	...	4.50	1.25
9 Apr.	1.50	-0.50	2.50	-	-0.50	3.50	-1.00
5 Nov.	2.00	0.50	3.00	-	0.50	4.00	0.50
2000 4 Feb.	2.25	0.25	3.25	-	0.25	4.25	0.25
17 Mar.	2.50	0.25	3.50	-	0.25	4.50	0.25
28 Apr.	2.75	0.25	3.75	-	0.25	4.75	0.25
9 June	3.25	0.50	4.25	-	0.50	5.25	0.50
28 ³⁾	3.25	...	-	4.25	...	5.25	...
1 Sep.	3.50	0.25	-	4.50	0.25	5.50	0.25
6 Oct.	3.75	0.25	-	4.75	0.25	5.75	0.25
2001 11 May	3.50	-0.25	-	4.50	-0.25	5.50	-0.25
31 Aug.	3.25	-0.25	-	4.25	-0.25	5.25	-0.25
18 Sep.	2.75	-0.50	-	3.75	-0.50	4.75	-0.50
9 Nov.	2.25	-0.50	-	3.25	-0.50	4.25	-0.50
2002 6 Dec.	1.75	-0.50	-	2.75	-0.50	3.75	-0.50
2003 7 Mar.	1.50	-0.25	-	2.50	-0.25	3.50	-0.25
6 June	1.00	-0.50	-	2.00	-0.50	3.00	-0.50
2005 6 Dec.	1.25	0.25	-	2.25	0.25	3.25	0.25
2006 8 Mar.	1.50	0.25	-	2.50	0.25	3.50	0.25
15 June	1.75	0.25	-	2.75	0.25	3.75	0.25
9 Aug.	2.00	0.25	-	3.00	0.25	4.00	0.25
11 Oct.	2.25	0.25	-	3.25	0.25	4.25	0.25
13 Dec.	2.50	0.25	-	3.50	0.25	4.50	0.25
2007 14 Mar.	2.75	0.25	-	3.75	0.25	4.75	0.25
13 June	3.00	0.25	-	4.00	0.25	5.00	0.25
2008 9 July	3.25	0.25	-	4.25	0.25	5.25	0.25
8 Oct.	2.75	-0.50	-	-	-	4.75	-0.50
9 ⁴⁾	3.25	0.50	-	-	-	4.25	-0.50
15 ⁵⁾	3.25	...	3.75	-	-0.50	4.25	...
12 Nov.	2.75	-0.50	3.25	-	-0.50	3.75	-0.50
10 Dec.	2.00	-0.75	2.50	-	-0.75	3.00	-0.75
2009 21 Jan.	1.00	-1.00	2.00	-	-0.50	3.00	...
11 Mar.	0.50	-0.50	1.50	-	-0.50	2.50	-0.50
8 Apr.	0.25	-0.25	1.25	-	-0.25	2.25	-0.25
13 May	0.25	...	1.00	-	-0.25	1.75	-0.50
2011 13 Apr.	0.50	0.25	1.25	-	0.25	2.00	0.25
13 July	0.75	0.25	1.50	-	0.25	2.25	0.25
9 Nov.	0.50	-0.25	1.25	-	-0.25	2.00	-0.25
14 Dec.	0.25	-0.25	1.00	-	-0.25	1.75	-0.25
2012 11 July	0.00	-0.25	0.75	-	-0.25	1.50	-0.25
2013 8 May	0.00	...	0.50	-	-0.25	1.00	-0.50
13 Nov.	0.00	...	0.25	-	-0.25	0.75	-0.25

Source: ECB.

- From 1 January 1999 to 9 March 2004, the date refers to the deposit and marginal lending facilities. For main refinancing operations, changes in the rate are effective from the first operation following the date indicated. The change on 18 September 2001 was effective on that same day. From 10 March 2004 onwards, the date refers both to the deposit and marginal lending facilities and to the main refinancing operations (with changes effective from the first main refinancing operation following the Governing Council decision), unless otherwise indicated.
- On 22 December 1998 the ECB announced that, as an exceptional measure between 4 and 21 January 1999, a narrow corridor of 50 basis points would be applied between the interest rates for the marginal lending facility and the deposit facility, aimed at facilitating the transition to the new monetary regime by market participants.
- On 8 June 2000 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 28 June 2000, the main refinancing operations of the Eurosystem would be conducted as variable rate tenders. The minimum bid rate refers to the minimum interest rate at which counterparties may place their bids.
- As of 9 October 2008 the ECB reduced the standing facilities corridor from 200 basis points to 100 basis points around the interest rate on the main refinancing operations. The standing facilities corridor was restored to 200 basis points as of 21 January 2009.
- On 8 October 2008 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 15 October, the weekly main refinancing operations would be carried out through a fixed rate tender procedure with full allotment at the interest rate on the main refinancing operations. This change overrode the previous decision (made on the same day) to cut by 50 basis points the minimum bid rate on the main refinancing operations conducted as variable rate tenders.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät^{1), 2)}
(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuista korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot ja pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot³⁾

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
				Kiinteä korko	Minimitarjouskorko	Marginaalikorko ⁴⁾	Painotettu keskikorko	
1	2	3	4	5	6	7	8	
Perusrahoitusoperaatiot								
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot ⁵⁾								

2. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat				Operaation kesto [...] päivää
					Kiinteä korko	Minimitarjouskorko	Maksimitarjouskorko	Marginaalikorko ⁴⁾	Painotettu keskikorko	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa osassa 1.1 esitetystä määrästä vielä suorittamatta olevien maksujen vuoksi.
- 2) Huhtikuusta 2002 alkaen yhden viikon pituiset perusrahoitusoperaatiot kanssa vakiohuutokauppoina toteutetut operaatiot (split tender operations) on luokiteltu perusrahoitusoperaatioiksi.
- 3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000. Minimitarjouskorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia. EKP ilmoitti 8.10.2008, että viikoittaiset perusrahoitusoperaatiot toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.10.2008. Operaatioissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti, ja operaatioiden korkona on perusrahoitusoperaatioiden korko. EKP:n neuvosto päätti 4.3.2010, että säännölliset kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan jälleen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka likviditeetti jaetaan 28.4.2010 ja maksut suoritetaan 29.4.2010.
- 4) Likviditeettiä lisäävissä (vähentävissä) operaatioissa marginaalikorko tarkoittaa alinta (korkeinta) korkoa, jolla tarjoukset hyväksyttiin.
- 5) Huutokaupoissa, joiden maksut suoritettiin 22.12.2011 ja 1.3.2012, vastapuolilla on vuoden jälkeen mahdollisuus maksaa takaisin mikä tahansa osuus niille tässä operaatioissa jaetuista likviditeettimääristä minä tahansa perusrahoitusoperaatioiden maksujen suorituspäivänä.
- 6) Tässä pitempiaikaisessa rahoitusoperaatioissa kaikkien hyväksytyjen tarjousten korko indeksoitiin operaatioiden voimassaoloaikana toteutettavien perusrahoitusoperaatioiden keskimääräiseen minimitarjouskorkoon. Näiden indeksoitujen operaatioiden korot on pyöristetty kahden desimaalin tarkkuudella. Korjojen tarkka laskentatapa esitetään Teknisiä huomautuksia -osassa.

1.3 Eurosystem monetary policy operations allotted through tender procedures ^{1), 2)}

(EUR millions; interest rates in percentages per annum)

1. Main and longer-term refinancing operations ³⁾

Date of settlement	Bids (amount)	Number of participants	Allotment (amount)	Fixed rate tender procedures		Variable rate tender procedures			Running for (... days)
				Fixed rate	Minimum bid rate	Marginal rate ⁴⁾	Weighted average rate		
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Main refinancing operations									
2013 27 Nov.	97,210	78	97,210	0.25	-	-	-	-	7
4 Dec.	94,625	78	94,625	0.25	-	-	-	-	7
11	98,495	80	98,495	0.25	-	-	-	-	7
18	118,911	102	118,911	0.25	-	-	-	-	5
23	133,585	117	133,585	0.25	-	-	-	-	7
30	168,662	181	168,662	0.25	-	-	-	-	9
2014 8 Jan.	112,458	92	112,458	0.25	-	-	-	-	7
15	94,737	87	94,737	0.25	-	-	-	-	7
22	116,281	212	116,281	0.25	-	-	-	-	7
29	115,635	168	115,635	0.25	-	-	-	-	7
5 Feb.	95,146	116	95,146	0.25	-	-	-	-	7
12	93,282	111	93,282	0.25	-	-	-	-	7
19	92,868	107	92,868	0.25	-	-	-	-	7
26	94,036	112	94,036	0.25	-	-	-	-	7
5 Mar.	87,047	96	87,047	0.25	-	-	-	-	7
Longer-term refinancing operations ⁵⁾									
2013 11 Sep.	3,430	23	3,430	0.50	-	-	-	-	28
26	8,607	51	8,607	0.39	-	-	-	-	84
9 Oct.	3,447	21	3,447	0.50	-	-	-	-	35
31	1,930	43	1,930	0.29	-	-	-	-	91
13 Nov.	3,194	21	3,194	0.25	-	-	-	-	28
28	5,926	47	5,926	0.25	-	-	-	-	91
11 Dec.	10,143	31	10,143	0.25	-	-	-	-	35
19 ⁶⁾	20,914	76	20,914	.	-	-	-	-	98
2014 15 Jan.	7,092	28	7,092	0.25	-	-	-	-	28
30 ⁶⁾	4,955	69	4,955	.	-	-	-	-	92
12 Feb.	6,480	30	6,480	0.25	-	-	-	-	28
27 ⁶⁾	6,297	63	6,297	.	-	-	-	-	91

2. Other tender operations

Date of settlement	Type of operation	Bids (amount)	Number of participants	Allotment (amount)	Fixed rate tender procedures		Variable rate tender procedures			Running for (... days)	
					Fixed rate	Minimum bid rate	Maximum bid rate	Marginal rate ⁴⁾	Weighted average rate		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2013 27 Nov.	Collection of fixed-term deposits	157,764	108	157,764	-	-	0.25	0.25	0.16	7	
4 Dec.	Collection of fixed-term deposits	190,189	130	184,000	-	-	0.25	0.25	0.14	7	
11	Collection of fixed-term deposits	186,728	126	184,000	-	-	0.25	0.25	0.19	7	
18	Collection of fixed-term deposits	152,251	109	152,251	-	-	0.25	0.25	0.23	5	
23	Collection of fixed-term deposits	139,920	103	139,920	-	-	0.25	0.25	0.24	7	
30	Collection of fixed-term deposits	104,842	89	104,842	-	-	0.25	0.25	0.24	9	
2014 8 Jan.	Collection of fixed-term deposits	185,795	132	179,000	-	-	0.25	0.25	0.17	7	
15	Collection of fixed-term deposits	180,027	137	179,000	-	-	0.25	0.25	0.21	7	
22	Collection of fixed-term deposits	152,067	126	152,067	-	-	0.25	0.25	0.23	7	
29	Collection of fixed-term deposits	151,206	130	151,206	-	-	0.25	0.25	0.24	7	
5 Feb.	Collection of fixed-term deposits	211,022	158	175,500	-	-	0.25	0.25	0.23	7	
12	Collection of fixed-term deposits	195,924	157	175,500	-	-	0.25	0.25	0.23	7	
19	Collection of fixed-term deposits	216,070	164	175,500	-	-	0.25	0.24	0.23	7	
26	Collection of fixed-term deposits	195,520	159	175,500	-	-	0.25	0.24	0.23	7	
5 Mar.	Collection of fixed-term deposits	219,131	165	175,500	-	-	0.25	0.23	0.22	7	

Source: ECB.

- The amounts shown may differ slightly from those in Section 1.1 owing to operations that have been allotted but not settled.
- With effect from April 2002, split tender operations (i.e. operations with a one-week maturity conducted as standard tender procedures in parallel with a main refinancing operation) are classified as main refinancing operations.
- On 8 June 2000 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 28 June 2000, the main refinancing operations of the Eurosystem would be conducted as variable rate tender procedures. The minimum bid rate refers to the minimum interest rate at which counterparties may place their bids. On 8 October 2008 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 15 October 2008, the weekly main refinancing operations would be carried out through a fixed rate tender procedure with full allotment at the interest rate on the main refinancing operations. On 4 March 2010 the ECB decided to return to variable rate tender procedures in the regular three-month longer-term refinancing operations, starting with the operation to be allotted on 28 April 2010 and settled on 29 April 2010.
- In liquidity-providing (absorbing) operations, the marginal rate refers to the lowest (highest) rate at which bids were accepted.
- For the operations settled on 22 December 2011 and 1 March 2012, after one year counterparties have the option to repay any part of the liquidity that they have been allotted in these operations, on any day that coincides with the settlement day of a main refinancing operation.
- In this longer-term refinancing operation, the rate at which all bids are satisfied is indexed to the average minimum bid rate in the main refinancing operations over the life of the operation. The interest rates displayed for these indexed longer-term refinancing operations have been rounded to two decimal places. For the precise calculation method, please refer to the Technical Notes.

1.4 Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot

(miljardia euroa, ajanjakson päivittäisten positioiden keskiarvo, ellei toisin mainita; korot vuotuisina prosentteina)

1. Varantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja

Varantopohja (ajanjakson lopussa)	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan positiivista velvoiteprosenttia ¹⁾			Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoiteprosenttia		
		Yön yli -talletukset, enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 2 vuoden talletukset	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan yli 2 vuoden talletukset	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit	
	1	2	3	4	5	6	

2. Varantojen pito

Varantojen pitoajanjakso päättynyt	Vaaditut varanto- talletukset	Luottolaitosten sekkitilit	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset	Varantovaje	Vähimmäisvarantojen korko
	1	2	3	4	5

3. Likviditeetti

Pitoajanjakso päättynyt	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luotto- laitosten sekkitilit	Perusraha (keskus- pankki raha)
	Eurojär- jestelmän kulta- ja valuutta- saamiset (netto)	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset rahoitus- operaatiot	Maksu- valmius- luotto	Muut likvidi- teettiä lisäävät operaatiot ⁴⁾	Talletus- mahdol- lisuus	Muut likvidi- teettiä vähentävät operaatiot ⁵⁾	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro- järjestel- mässä	Muut tekijät (netto)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Lähde: EKP.

- 18.1.2012 alkavasta pitoajanjaksosta lähtien sovelletaan 1 prosentin velvoitetta. Kaikkiin edeltäviin pitoajanjaksoihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta.
- Sisältää myös Latviassa sijaitsevien luottolaitosten varantopohjat. Siirtymäsäännösten perusteella euroalueella sijaitsevat luottolaitokset voivat vähentää varantopohjatiedoistaan velat Latviassa sijaitseville luottolaitoksille. Tammikuun 2014 lopussa alkavasta pitoajanjaksosta lähtien sovelletaan yleisiä vähimmäisvarantokäytäntöjä (ks. 22.10.2013 annettu EKP:n päätös euron käyttöönottoon Latviassa liittyvistä siirtymäsäännöksistä, jotka koskevat EKP:n soveltamia vähimmäisvarantoja (EKP/2013/41)).
- Koska Latvia otti euron käyttöön 1.1.2014, varantovelvoite on kalenteripäivien määrällä painotettu ajanjaksojen 10.–31.12.2013 ja 1.–14.1.2014 varantovelvoitteiden keskiarvo. Näistä varhempi ajanjakso käsittää euroalueeseen senhetkisten 17 maan varantovelvoitteet ja jälkimmäinen jakso euroalueen nykyisten 18 maan velvoitteet.
- Sisältää likviditeetin lisäämisen eurojärjestelmän katettujen joukkovelkakirjalainojen osto-ohjelmien ja arvapapereita koskevan ohjelman nojalla.
- Sisältää likviditeetin vähentämisen eurojärjestelmän valuuttaswap-operaatioilla. Lisätietoja: <http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html>.

1.4 Minimum reserve and liquidity statistics

(EUR billions; period averages of daily positions, unless otherwise indicated; interest rates as percentages per annum)

1. Reserve base of credit institutions subject to reserve requirements

Reserve base as at (end of period):	Total	Liabilities to which a positive reserve coefficient is applied ¹⁾			Liabilities to which a 0% reserve coefficient is applied		
		Overnight deposits and deposits with an agreed maturity or notice period of up to 2 years	Debt securities issued with a maturity of up to 2 years	Deposits with an agreed maturity or notice period of over 2 years	Repos	Debt securities issued with a maturity of over 2 years	
		1	2	3	4	5	6
2010	18,948.1	9,962.6	644.3	2,683.3	1,335.4	4,322.5	
2011	18,970.0	9,790.9	687.7	2,781.2	1,303.5	4,406.8	
2012	18,564.7	9,971.7	637.5	2,583.9	1,163.1	4,208.4	
2013	17,848.6	9,811.7	518.8	2,448.5	1,152.6	3,917.1	
2013 Aug.	18,252.7	9,835.6	587.7	2,494.7	1,353.8	3,981.0	
Sep.	18,133.7	9,806.2	572.8	2,483.8	1,301.4	3,969.5	
Oct. ²⁾	18,148.7	9,823.0	562.9	2,481.1	1,323.0	3,958.8	
Nov. ²⁾	18,160.4	9,856.1	552.0	2,479.2	1,305.5	3,967.6	
Dec. ²⁾	17,848.6	9,811.7	518.8	2,448.5	1,152.6	3,917.1	

2. Reserve maintenance

Maintenance period ending on:	Required reserves	Credit institutions' current accounts	Excess reserves	Deficiencies	Interest rate on minimum reserves
	1	2	3	4	5
2010	211.8	212.5	0.7	0.5	1.00
2011	207.7	212.2	4.5	0.0	1.25
2012	106.4	509.9	403.5	0.0	0.75
2013	103.3	220.2	116.9	0.0	0.25
2013 8 Oct.	103.8	268.4	164.7	0.0	0.50
12 Nov.	103.8	244.9	141.1	0.0	0.50
10 Dec.	103.3	220.2	116.9	0.0	0.25
2014 14 Jan. ³⁾	103.4	248.1	144.8	0.0	0.25
11 Feb.	103.6	216.0	112.4	0.0	0.25
11 Mar.	102.8	.	.	.	.

3. Liquidity

Maintenance period ending on:	Liquidity-providing factors					Liquidity-absorbing factors					Credit institutions' current accounts	Base money
	Eurosystème's net assets in gold and foreign currency	Monetary policy operations of the Eurosystem				Deposit facility	Other liquidity-absorbing operations ⁵⁾	Banknotes in circulation	Central government deposits with the Eurosystem	Other factors (net)		
		Main refinancing operations	Longer-term refinancing operations	Marginal lending facility	Other liquidity-providing operations ⁴⁾							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010	511.1	179.5	336.3	1.9	130.4	44.7	70.8	815.9	94.4	-79.1	212.5	1,073.1
2011	622.1	238.0	389.0	4.4	260.3	253.7	200.5	869.4	63.8	-85.9	212.2	1,335.3
2012	708.0	74.0	1,044.1	1.6	277.3	231.8	208.5	889.3	121.1	144.5	509.9	1,631.0
2013	550.8	91.6	625.3	0.1	241.5	48.3	177.4	925.9	80.2	57.2	220.2	1,194.4
2013 10 Sep.	531.8	97.5	692.3	0.4	251.1	79.2	191.7	920.4	72.6	34.7	274.5	1,274.2
8 Oct.	538.2	96.2	674.6	0.2	248.2	58.9	189.8	918.3	80.1	41.9	268.4	1,245.6
12 Nov.	550.9	90.8	652.4	0.1	244.6	52.1	187.2	920.4	70.9	63.4	244.9	1,217.4
10 Dec.	550.8	91.6	625.3	0.1	241.5	48.3	177.4	925.9	80.2	57.2	220.2	1,194.4
2014 14 Jan.	532.7	129.3	592.1	0.3	236.8	60.1	149.3	947.9	61.2	24.7	248.1	1,256.0
11 Feb.	510.3	105.4	576.4	0.3	232.5	42.1	164.4	931.8	83.4	-12.9	216.0	1,190.0

Source: ECB.

- 1) A coefficient of 1% is applied as of the maintenance period beginning on 18 January 2012. A coefficient of 2% is applied to all previous maintenance periods.
- 2) Includes the reserve bases of credit institutions in Latvia. On a transitional basis, credit institutions located in the euro area may decide to deduct from their own reserve bases any liabilities vis-à-vis credit institutions located in Latvia. Starting from the reserve base as at end-January 2014, the standard treatment applies (see Decision ECB/2013/41 of the ECB of 22 October 2013 on transitional provisions for the application of minimum reserves by the ECB following the introduction of the euro in Latvia).
- 3) Owing to the adoption of the euro by Latvia on 1 January 2014, the reserve requirement is an average - weighted by the number of calendar days - of the reserve requirements for the then 17 countries of the euro area for the period 11-31 December 2013 and the reserve requirements for the 18 countries now in the euro area for the period 1-14 January 2014.
- 4) Includes liquidity provided under the Eurosystem's covered bond purchase programmes and the Eurosystem's Securities Markets Programme.
- 5) Includes liquidity absorbed as a result of the Eurosystem's foreign exchange swap operations.
For more information, please see: <http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html>

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA MUUT RAHOITUSLAITOKSET

2.1 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase¹⁾ (miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

Yhteensä	Lainat euroalueelle				Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Rahamarkkina-rahastojen rahasto-osuudet ²⁾	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
	Yhteensä	Julkis-yhteisöille	Muille	Rahalaitoksille	Yhteensä	Julkis-yhteisöjen	Muiden	Rahalaitosten					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurojärjestelmä													
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)													

2. Velat

Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euroalueelta				Rahamarkkina-rahastojen rahasto-osuudet ³⁾	Liikkeeseen lasketut velkapaperit ⁴⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat
		Yhteensä	Valtionhallinnon	Muiden julkis-yhteisöjen / muiden	Rahalaitosten					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurojärjestelmä										
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)										

Lähde: EKP.

- 1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet sisältyvät ulkomaisiin saamisiin.
- 3) Euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
- 4) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät ulkomaisiin velkoihin.

MONEY, BANKING AND OTHER FINANCIAL CORPORATIONS

2.1 Aggregated balance sheet of euro area MFIs ¹⁾

(EUR billions; outstanding amounts at end of period)

1. Assets

	Total	Loans to euro area residents			Holdings of securities other than shares issued by euro area residents				Money market fund shares/ ²⁾ units ²⁾	Holdings of other equity issued by euro area residents	External assets	Fixed assets	Remaining assets	
		Total	General government	Other euro area residents	MFIs	Total	General government	Other euro area residents						MFIs
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurosystem														
2012	5,287.6	3,351.2	16.9	1.0	3,333.3	723.1	568.4	10.5	144.2	-	23.4	799.9	8.3	381.8
2013	4,072.7	2,282.5	15.0	1.2	2,266.3	715.3	567.6	24.9	122.8	-	25.0	632.5	8.5	408.9
2013 Q3	4,303.2	2,455.0	15.1	1.2	2,438.7	727.9	576.7	26.5	124.7	-	24.6	690.7	8.3	396.8
Q4	4,072.7	2,282.5	15.0	1.2	2,266.3	715.3	567.6	24.9	122.8	-	25.0	632.5	8.5	408.9
2013 Oct.	4,228.5	2,399.5	15.1	1.2	2,383.3	724.6	575.7	25.7	123.3	-	25.2	671.7	8.4	399.0
Nov.	4,147.9	2,338.7	15.1	1.2	2,322.4	723.2	573.8	25.8	123.5	-	25.0	649.9	8.4	402.7
Dec.	4,072.7	2,282.5	15.0	1.2	2,266.3	715.3	567.6	24.9	122.8	-	25.0	632.5	8.5	408.9
2014 Jan. ^(p)	4,022.9	2,197.1	15.0	1.2	2,181.0	718.1	568.6	26.6	122.9	-	25.6	663.1	8.3	410.7
MFIs excluding the Eurosystem														
2012	32,694.6	17,988.2	1,153.4	11,039.5	5,795.4	4,901.6	1,627.0	1,423.3	1,851.3	66.8	1,227.8	4,045.7	214.6	4,249.9
2013	30,443.8	16,982.7	1,082.3	10,650.0	5,250.5	4,672.2	1,694.3	1,335.2	1,642.7	58.1	1,232.8	3,856.1	210.8	3,431.1
2013 Q3	31,385.0	17,299.4	1,090.4	10,778.3	5,430.6	4,842.4	1,744.7	1,393.9	1,703.8	58.9	1,232.8	3,896.9	210.4	3,844.3
Q4	30,443.8	16,982.7	1,082.3	10,650.0	5,250.5	4,672.2	1,694.3	1,335.2	1,642.7	58.1	1,232.8	3,856.1	210.8	3,431.1
2013 Oct.	31,354.6	17,187.3	1,103.0	10,729.2	5,355.2	4,826.5	1,765.1	1,374.4	1,687.0	55.8	1,234.3	3,953.7	209.0	3,888.1
Nov.	31,335.8	17,173.1	1,084.4	10,722.9	5,365.8	4,815.4	1,762.0	1,371.8	1,681.7	56.8	1,239.1	3,966.7	209.7	3,875.0
Dec.	30,443.8	16,982.7	1,082.3	10,650.0	5,250.5	4,672.2	1,694.3	1,335.2	1,642.7	58.1	1,232.8	3,856.1	210.8	3,431.1
2014 Jan. ^(p)	30,900.0	17,067.1	1,103.7	10,656.0	5,307.4	4,759.6	1,751.3	1,341.5	1,666.8	60.4	1,240.3	4,020.0	209.3	3,543.3

2. Liabilities

	Total	Currency in circulation	Deposits of euro area residents			Money market fund shares/ ³⁾ units ³⁾	Debt securities issued ⁴⁾	Capital and reserves	External liabilities	Remaining liabilities	
			Total	Central government	Other general government/ other euro area residents						MFIs
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurosystem											
2012	5,287.6	938.2	3,062.2	81.4	64.5	2,916.4	-	0.0	536.1	298.7	452.4
2013	4,072.7	982.4	2,004.3	62.3	40.1	1,901.9	-	0.0	409.3	202.2	474.6
2013 Q3	4,303.2	944.6	2,225.0	82.0	49.2	2,093.8	-	0.0	444.8	225.4	463.5
Q4	4,072.7	982.4	2,004.3	62.3	40.1	1,901.9	-	0.0	409.3	202.2	474.6
2013 Oct.	4,228.5	950.4	2,153.1	79.7	69.2	2,004.2	-	0.0	444.4	213.5	467.1
Nov.	4,147.9	953.5	2,093.0	88.2	58.9	1,945.9	-	0.0	426.9	203.6	470.9
Dec.	4,072.7	982.4	2,004.3	62.3	40.1	1,901.9	-	0.0	409.3	202.2	474.6
2014 Jan. ^(p)	4,022.9	958.6	1,953.4	87.5	41.2	1,824.7	-	0.0	436.2	194.0	480.8
MFIs excluding the Eurosystem											
2012	32,694.6	-	17,195.5	169.7	10,866.8	6,159.1	534.7	4,848.9	2,343.9	3,494.3	4,277.3
2013	30,443.8	-	16,647.5	152.2	10,934.2	5,561.0	462.8	4,352.7	2,398.3	3,106.3	3,476.2
2013 Q3	31,385.0	-	16,850.9	190.9	10,928.6	5,731.5	476.8	4,471.5	2,391.2	3,275.0	3,919.6
Q4	30,443.8	-	16,647.5	152.2	10,934.2	5,561.0	462.8	4,352.7	2,398.3	3,106.3	3,476.2
2013 Oct.	31,354.6	-	16,765.5	165.5	10,907.3	5,692.6	474.9	4,448.5	2,398.4	3,298.0	3,969.4
Nov.	31,335.8	-	16,803.0	175.4	10,940.0	5,687.6	474.8	4,436.6	2,399.1	3,270.4	3,952.0
Dec.	30,443.8	-	16,647.5	152.2	10,934.2	5,561.0	462.8	4,352.7	2,398.3	3,106.3	3,476.2
2014 Jan. ^(p)	30,900.0	-	16,710.7	148.6	10,924.2	5,637.9	489.2	4,373.7	2,424.5	3,277.1	3,624.8

Source: ECB.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) Amounts issued by euro area residents. Amounts issued by non-euro area residents are included in external assets.
- 3) Amounts held by euro area residents.
- 4) Amounts issued with a maturity of up to two years and held by non-euro area residents are included in external liabilities.

2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase¹⁾

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Saamiset

Yhteensä	Lainat euroalueelle			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat muiden euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset ²⁾
	Yhteensä	Julkis- yhteisöille	Muille	Yhteensä	Julkis- yhteisöjen	Muiden				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat										
Taloustoimet										

2. Velat

Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Valtion- hallinnon talletukset	Muiden julkis- yhteisöjen / muiden talletukset euroalueelta	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ³⁾	Liikkeeseen lasketut velka- paperit ⁴⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat ²⁾	Rahalaitosten väliset velat, netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kannat									
Taloustoimet									

Lähde: EKP.

- 1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Eräs jäsenvaltio muutti johdannaisten tilastointikäytäntöjä joulukuussa 2010, mikä kasvatti tätä erää.
- 3) Euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
- 4) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät ulkomaisiin velkoihin.

2.2 Consolidated balance sheet of euro area MFIs ¹⁾

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Assets

	Total 1	Loans to euro area residents			Holdings of securities other than shares issued by euro area residents			Holdings of shares/other equity issued by other euro area residents 8	External assets 9	Fixed assets 10	Remaining assets ²⁾ 11
		Total 2	General government 3	Other euro area residents 4	Total 5	General government 6	Other euro area residents 7				
Outstanding amounts											
2012	26,245.6	12,210.7	1,170.3	11,040.4	3,629.2	2,195.4	1,433.8	767.0	4,845.6	222.9	4,570.3
2013	24,649.4	11,748.4	1,097.3	10,651.1	3,622.0	2,261.9	1,360.1	792.4	4,488.6	219.2	3,778.8
2013 Q3	25,416.3	11,885.0	1,105.5	10,779.5	3,741.9	2,321.4	1,420.4	792.7	4,587.5	218.7	4,190.5
Q4	24,649.4	11,748.4	1,097.3	10,651.1	3,622.0	2,261.9	1,360.1	792.4	4,488.6	219.2	3,778.8
2013 Oct.	25,460.1	11,848.5	1,118.1	10,730.4	3,740.9	2,340.7	1,400.1	793.3	4,625.4	217.4	4,234.7
Nov.	25,414.5	11,823.5	1,099.5	10,724.1	3,733.4	2,335.8	1,397.6	795.2	4,616.6	218.1	4,227.6
Dec.	24,649.4	11,748.4	1,097.3	10,651.1	3,622.0	2,261.9	1,360.1	792.4	4,488.6	219.2	3,778.8
2014 Jan. ^(p)	25,063.6	11,775.9	1,118.7	10,657.2	3,688.0	2,319.9	1,368.1	795.4	4,683.1	217.5	3,903.6
Transactions											
2012	87.1	-38.0	-4.7	-33.4	113.1	183.6	-70.5	38.6	-151.1	-14.1	138.6
2013	-1,615.6	-274.6	-73.8	-200.9	-27.8	46.0	-73.8	14.1	-79.4	-1.9	-1,246.0
2013 Q3	-429.2	-95.9	-12.5	-83.4	-70.6	-58.6	-12.0	-8.3	-75.4	1.1	-180.0
Q4	-669.8	-98.0	-8.1	-89.8	-136.9	-75.1	-61.8	-5.1	-14.0	0.7	-416.5
2013 Oct.	64.5	-22.3	12.4	-34.7	-15.1	5.8	-20.9	-5.6	65.4	-1.2	43.2
Nov.	-30.3	-18.2	-18.6	0.4	-10.9	-7.8	-3.0	1.3	5.5	0.7	-8.8
Dec.	-703.9	-57.4	-1.9	-55.5	-111.0	-73.1	-37.9	-0.8	-85.0	1.2	-451.0
2014 Jan. ^(p)	305.5	6.8	20.3	-13.6	45.5	44.4	1.2	7.0	129.9	-1.8	118.1

2. Liabilities

	Total 1	Currency in circulation 2	Deposits of central government 3	Deposits of other general government/other euro area residents 4	Money market fund shares/units ³⁾ 5	Debt securities issued ⁴⁾ 6	Capital and reserves 7	External liabilities 8	Remaining liabilities ²⁾ 9	Excess of inter-MFI liabilities over inter-MFI assets 10
2012	26,245.6	876.8	251.0	10,931.2	467.9	2,853.4	2,395.9	3,793.0	4,729.7	-53.3
2013	24,649.4	921.2	214.5	10,974.4	404.7	2,587.1	2,342.1	3,308.4	3,950.8	-53.8
2013 Q3	25,416.3	894.0	272.9	10,977.7	417.9	2,643.0	2,371.3	3,500.4	4,383.2	-44.1
Q4	24,649.4	921.2	214.5	10,974.4	404.7	2,587.1	2,342.1	3,308.4	3,950.8	-53.8
2013 Oct.	25,460.1	898.0	245.2	10,976.6	419.1	2,638.2	2,376.7	3,511.5	4,436.4	-41.6
Nov.	25,414.5	903.4	263.6	10,998.9	417.9	2,631.4	2,357.1	3,474.0	4,422.9	-54.7
Dec.	24,649.4	921.2	214.5	10,974.4	404.7	2,587.1	2,342.1	3,308.4	3,950.8	-53.8
2014 Jan. ^(p)	25,063.6	908.2	236.1	10,965.4	428.8	2,584.1	2,390.1	3,471.1	4,105.5	-25.7
Transactions										
2012	87.1	19.5	-5.1	184.6	-18.2	-124.8	155.4	-251.9	151.2	-23.7
2013	-1,615.6	44.4	-37.3	160.5	-46.6	-198.7	80.2	-441.6	-1,191.8	15.4
2013 Q3	-429.2	8.1	-70.6	-60.8	-18.1	-40.6	5.7	-131.5	-150.7	29.4
Q4	-669.8	27.2	-59.2	22.5	-12.7	-25.6	0.6	-179.2	-430.7	-12.6
2013 Oct.	64.5	3.9	-28.0	13.9	1.3	2.8	-7.0	31.4	47.8	-1.7
Nov.	-30.3	5.4	18.4	28.1	-1.1	-6.3	-1.8	-46.0	-11.2	-15.7
Dec.	-703.9	17.8	-49.6	-19.5	-12.9	-22.1	9.4	-164.6	-467.3	4.8
2014 Jan. ^(p)	305.5	-13.6	20.4	-29.5	24.0	-13.2	19.9	120.1	147.9	29.6

Source: ECB.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) In December 2010 a change was made to the recording practice for derivatives in one Member State, leading to an increase in this position.
- 3) Amounts held by euro area residents.
- 4) Amounts issued with a maturity of up to two years and held by non-euro area residents are included in external liabilities.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.3 Rahatalouden tilastot¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Raha-aggregaatit²⁾ ja niiden vastaerät

M3				M3 3 kk:n liukuva keskiarvo (keskitetty)	Pitkä- aikaiset velat	Luotot julkis- yhteisöille	Luotot muille euroalueella oleville ³⁾		Ulkomaiset netto- saamiset ⁴⁾		
M2		M3-M2	Lainat				Lisätieto: lainat, myynneistä ja arvopaperistamisesta puhdistettuja tietoja ⁵⁾				
M1	M2-M1										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kannat											
Taloustoimet											
Kasvuvauhdit											

K1 Raha-aggregaatit¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

— M1
..... M3

K2 Vastaerät¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

— Pitkääikaiset velat
..... Luotot julkisyhteisöille
— — — — — Lainat muille euroalueella oleville

Lähde: EKP.

- 1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallinnon yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle. M1:n, M2:n ja M3:n määritelmät sanastossa.
- 3) Pl. keskusvastapuolten kanssa tehdyt käänteiset repo-operaatiot kesäkuun 2010 tiedoista alkaen. Muutos on otettu huomioon taloustoimissa ja kasvuvauhdissa.
- 4) Arvot osassa "kasvuvauhdit" ovat taloustoimien summia niiden 12 kuukauden aikana, joihin kyseinen ajanjakso päättyy.
- 5) Puhdistettu vaikutuksista, jotka aiheutuvat lainojen poistamisesta rahalaitosten taseesta niiden myynnin ja arvopaperistamisen vuoksi.

2.3 Monetary statistics ¹⁾

(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Monetary aggregates ²⁾ and counterparts

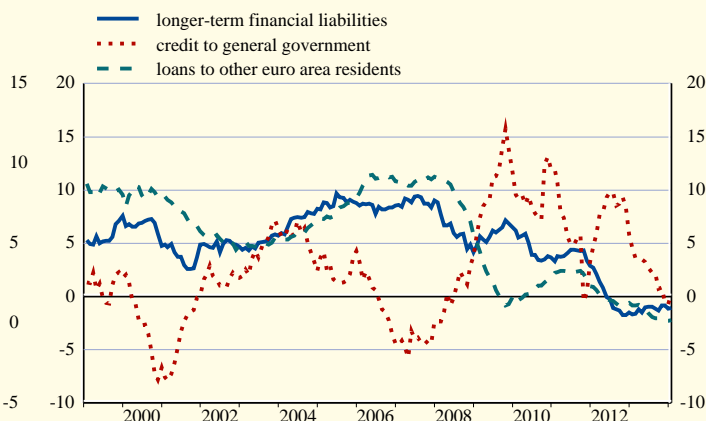
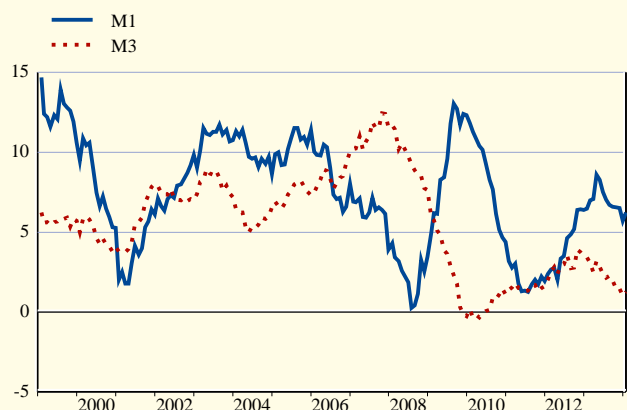
	M3				M3 3-month moving average (centred)	Longer-term financial liabilities	Credit to general government	Credit to other euro area residents ³⁾			Net external assets ⁴⁾	
	M2		M3-M2	Loans				Loans adjusted for sales and securitisation ⁵⁾				
	M1	M2-M1										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Outstanding amounts												
2012	5,107.6	3,882.3	8,990.0	790.1	9,780.1	-	7,568.4	3,406.0	13,056.3	10,855.1	-	1,035.8
2013	5,390.4	3,812.1	9,202.5	624.9	9,827.4	-	7,305.6	3,402.1	12,694.9	10,541.3	-	1,162.7
2013 Q3	5,344.7	3,852.4	9,197.1	664.6	9,861.6	-	7,365.8	3,437.4	12,864.2	10,628.0	-	1,079.8
Q4	5,390.4	3,812.1	9,202.5	624.9	9,827.4	-	7,305.6	3,402.1	12,694.9	10,541.3	-	1,162.7
2013 Oct.	5,397.6	3,820.6	9,218.1	662.8	9,880.9	-	7,394.3	3,464.5	12,827.1	10,606.4	-	1,115.5
Nov.	5,424.4	3,816.3	9,240.7	658.1	9,898.8	-	7,359.9	3,429.2	12,765.1	10,575.2	-	1,140.3
Dec.	5,390.4	3,812.1	9,202.5	624.9	9,827.4	-	7,305.6	3,402.1	12,694.9	10,541.3	-	1,162.7
2014 Jan. ^(p)	5,454.8	3,793.1	9,247.9	650.2	9,898.1	-	7,349.6	3,450.0	12,721.9	10,561.1	-	1,203.9
Transactions												
2012	307.9	78.1	386.0	-55.4	330.6	-	-116.9	184.9	-102.5	-70.8	-16.9	99.5
2013	291.0	-67.1	223.9	-124.1	99.8	-	-87.9	-25.4	-307.4	-248.4	-220.3	361.5
2013 Q3	87.2	-20.4	66.8	-28.5	38.2	-	-36.5	-21.2	-70.0	-69.5	-62.5	62.3
Q4	49.1	-39.6	9.5	-20.4	-10.9	-	-15.0	-50.8	-153.1	-64.2	-58.4	155.1
2013 Oct.	54.7	-30.7	24.0	-1.7	22.3	-	24.3	13.5	-36.2	-13.7	-13.9	43.0
Nov.	26.3	-5.4	20.8	-3.4	17.5	-	-16.4	-38.3	-60.6	-28.7	-25.9	47.6
Dec.	-31.9	-3.5	-35.3	-15.4	-50.7	-	-22.8	-25.9	-56.4	-21.8	-18.6	64.4
2014 Jan. ^(p)	52.7	-22.9	29.8	25.1	54.9	-	0.3	33.0	4.5	0.2	-5.7	19.3
Growth rates												
2012	6.4	2.1	4.5	-6.5	3.5	3.6	-1.5	5.9	-0.8	-0.6	-0.2	99.5
2013	5.7	-1.7	2.5	-16.2	1.0	1.2	-1.2	-0.7	-2.4	-2.3	-2.0	361.5
2013 Q3	6.6	0.1	3.8	-17.6	2.0	1.9	-1.3	0.7	-1.2	-2.1	-1.5	315.1
Q4	5.7	-1.7	2.5	-16.2	1.0	1.2	-1.2	-0.7	-2.4	-2.3	-2.0	361.5
2013 Oct.	6.5	-1.2	3.2	-17.9	1.4	1.6	-0.8	0.8	-1.4	-2.1	-1.7	329.6
Nov.	6.5	-1.5	3.0	-16.3	1.5	1.3	-0.9	-0.6	-1.6	-2.3	-1.8	316.0
Dec.	5.7	-1.7	2.5	-16.2	1.0	1.2	-1.2	-0.7	-2.4	-2.3	-2.0	361.5
2014 Jan. ^(p)	6.2	-2.6	2.4	-12.8	1.2	.	-1.1	0.2	-2.2	-2.2	-2.0	339.8

C1 Monetary aggregates ¹⁾

(annual growth rates; seasonally adjusted)

C2 Counterparts ¹⁾

(annual growth rates; seasonally adjusted)

Source: ECB.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) Monetary liabilities of MFIs and central government (post office, treasury, etc.) vis-à-vis non-MFI euro area residents excluding central government. For definitions of M1, M2 and M3, see glossary.
- 3) Excludes reverse repos to central counterparties as of June 2010; transactions and growth rates are adjusted for this effect.
- 4) Values in the section "growth rates" are sums of the transactions during the 12 months ending in the period indicated.
- 5) Adjustment for the derecognition of loans on the MFI balance sheet on account of their sale or securitisation.

2.3 Rahatalouden tilastot¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

2. Raha-aggregaattien ja pitkäaikaisten velkojen komponentit

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot ²⁾	Rahamarkkina-rahastojen rahasto-osuudet	Enintään 2 vuoden velkaperit	Yli 2 vuoden velkaperit	Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Oma pääoma ja varaukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Kannat										
	Taloustoimet										
	Kasvuvauhdit										

K3 Raha-aggregaattien komponentit¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- Liikkeessä oleva raha
- Yön yli -talletukset
- Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset
- Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset

K4 Pitkäaikaisten velkojen komponentit¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- Yli 2 vuoden velkaperit
- Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset
- Oma pääoma ja varaukset

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Pl. keskusvastapuolten kanssa tehdyt käänteiset repo-operaatiot kesäkuun 2010 tiedoista alkaen. Muutos on otettu huomioon taloustoimissa ja kasvuvauhteissa.

2.3 Monetary statistics ¹⁾

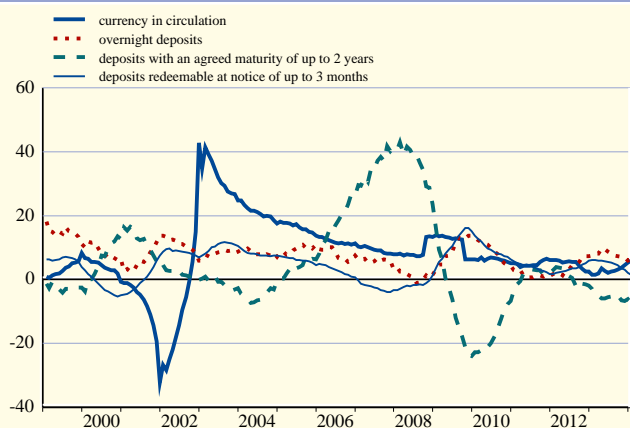
(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

2. Components of monetary aggregates and longer-term financial liabilities

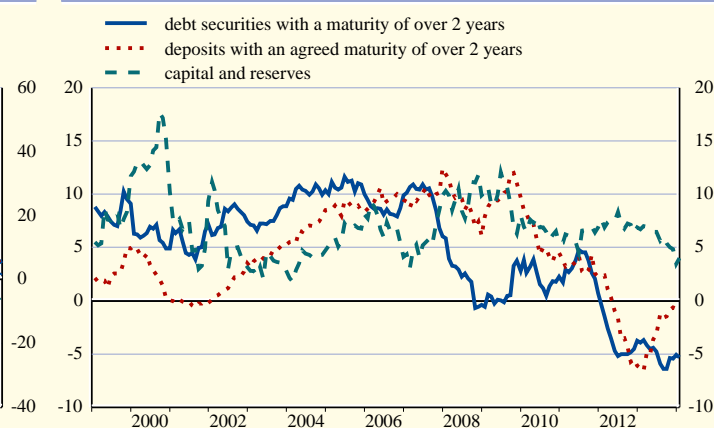
	Currency in circulation	Overnight deposits	Deposits with an agreed maturity of up to 2 years	Deposits redeemable at notice of up to 3 months	Repos ²⁾	Money market fund shares/units	Debt securities with a maturity of up to 2 years	Debt securities with a maturity of over 2 years	Deposits redeemable at notice of over 3 months	Deposits with an agreed maturity of over 2 years	Capital and reserves
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts											
2012	863.9	4,243.7	1,801.8	2,080.6	123.7	483.3	183.2	2,685.0	106.1	2,395.2	2,382.1
2013	909.5	4,480.9	1,690.5	2,121.6	118.8	417.9	88.2	2,511.1	91.7	2,372.8	2,330.1
2013 Q3	893.7	4,451.0	1,719.5	2,132.9	110.1	421.7	132.7	2,506.5	93.6	2,393.3	2,372.4
2013 Q4	909.5	4,480.9	1,690.5	2,121.6	118.8	417.9	88.2	2,511.1	91.7	2,372.8	2,330.1
2013 Oct.	898.1	4,499.5	1,691.7	2,128.8	117.6	423.2	122.0	2,517.5	92.7	2,401.5	2,382.6
2013 Nov.	902.9	4,521.5	1,683.7	2,132.6	118.8	417.5	121.8	2,515.6	92.1	2,395.0	2,357.1
2013 Dec.	909.5	4,480.9	1,690.5	2,121.6	118.8	417.9	88.2	2,511.1	91.7	2,372.8	2,330.1
2014 Jan. ^(p)	913.7	4,541.1	1,673.9	2,119.2	124.7	433.8	91.7	2,499.4	90.9	2,374.5	2,384.8
Transactions											
2012	20.2	287.7	-36.5	114.6	-17.0	-20.0	-18.4	-105.8	-10.2	-156.1	155.1
2013	45.6	245.4	-110.3	43.2	-11.9	-48.7	-63.5	-136.8	-14.3	-18.4	81.6
2013 Q3	12.9	74.3	-32.1	11.7	-15.1	-16.8	3.4	-44.8	-3.0	-6.5	17.8
2013 Q4	15.8	33.3	-29.0	-10.6	9.6	-3.4	-26.6	17.6	-1.8	-18.0	-12.7
2013 Oct.	4.3	50.3	-26.7	-4.0	7.6	1.5	-10.7	18.6	-0.9	8.8	-2.2
2013 Nov.	4.9	21.4	-9.8	4.4	1.9	-5.7	0.4	-2.0	-0.6	-6.0	-7.8
2013 Dec.	6.6	-38.5	7.5	-11.0	0.1	0.8	-16.3	1.0	-0.4	-20.8	-2.7
2014 Jan. ^(p)	3.5	49.2	-20.0	-2.9	5.7	15.8	3.6	-22.0	-0.8	-3.6	26.7
Growth rates											
2012	2.4	7.3	-2.0	5.8	-11.8	-3.9	-9.6	-3.8	-8.8	-6.1	6.9
2013	5.3	5.8	-6.1	2.1	-9.5	-10.4	-37.5	-5.1	-13.5	-0.8	3.5
2013 Q3	3.1	7.3	-4.9	4.5	-18.1	-11.9	-30.9	-6.4	-14.9	-1.5	5.4
2013 Q4	5.3	5.8	-6.1	2.1	-9.5	-10.4	-37.5	-5.1	-13.5	-0.8	3.5
2013 Oct.	3.7	7.1	-6.6	3.5	-10.3	-12.5	-36.0	-5.4	-14.8	-0.9	5.1
2013 Nov.	4.5	6.9	-6.8	3.1	-9.4	-12.6	-30.8	-5.5	-14.4	-0.6	4.8
2013 Dec.	5.3	5.8	-6.1	2.1	-9.5	-10.4	-37.5	-5.1	-13.5	-0.8	3.5
2014 Jan. ^(p)	5.8	6.3	-7.3	1.5	-9.1	-6.4	-33.9	-5.4	-12.6	-0.8	4.0

C3 Components of monetary aggregates ¹⁾

(annual growth rates; seasonally adjusted)

C4 Components of longer-term financial liabilities ¹⁾

(annual growth rates; seasonally adjusted)

Source: ECB.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) Excludes repurchase agreements with central counterparties as of June 2010; transactions and growth rates are adjusted for this effect.

2.3 Rahataouden tilastot¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

3. Lainat M3:n vastaerinä

Yhteensä	Yhteensä	Yritykset				Kotitaloudet ³⁾					
		Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Kulutusluotot	Asuntolainat	Muut lainat		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kannat											
Taloustoimet											
Kasvuvauhdit											

K5 Lainat muille rahoituksen välittäjille ja yrityksille¹⁾
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

- Muut rahoituksen välittäjät
- Yritykset

K6 Lainat kotitalouksille¹⁾
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

- Kulutusluotot
- Asuntolainat
- - - Muut lainat

Lähde: EKP.

- 1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Pl. keskusvastapuolten kanssa tehdyt käännteiset repo-operaatiot kesäkuun 2010 tiedoista alkaen. Muutos on otettu huomioon taloustoimissa ja kasvuvauhteissa.
- 3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 4) Puhdistettu vaikutuksista, jotka aiheutuvat lainojen poistamisesta rahalaitosten taseesta niiden myynnin ja arvopaperistamisen vuoksi.

2.3 Monetary statistics ¹⁾

(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Loans as counterpart to M3

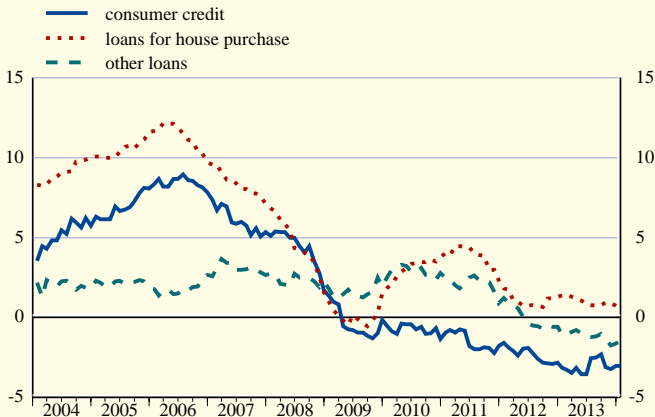
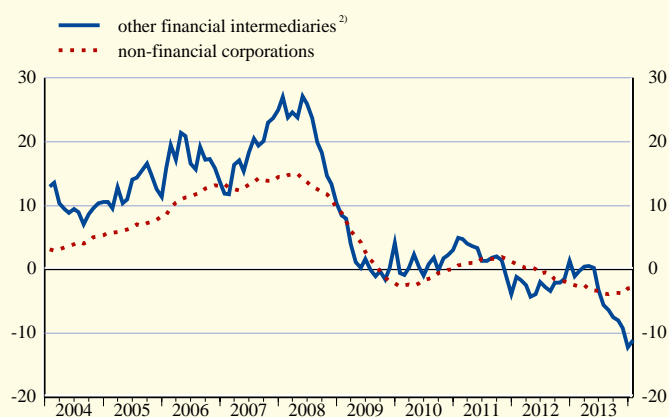
	Insurance corporations and pension funds		Non-financial corporations				Households ³⁾					
	Total	Total	Total	Loans adjusted for sales and securitisation ⁴⁾	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Consumer credit	Loans for house purchase	Other loans	
												1
Outstanding amounts												
2012	89.0	977.0	4,546.5	-	1,129.8	795.7	2,621.1	5,242.5	-	601.8	3,824.4	816.4
2013	98.3	866.1	4,356.2	-	1,068.0	740.5	2,547.7	5,220.6	-	573.2	3,851.6	795.9
2013 Q3	95.4	902.7	4,394.0	-	1,081.8	762.5	2,549.7	5,235.9	-	582.1	3,845.5	808.2
2013 Q4	98.3	866.1	4,356.2	-	1,068.0	740.5	2,547.7	5,220.6	-	573.2	3,851.6	795.9
2013 Oct.	97.2	897.3	4,379.2	-	1,072.0	760.7	2,546.5	5,232.7	-	575.3	3,853.1	804.4
2013 Nov.	100.1	882.9	4,363.7	-	1,062.5	758.8	2,542.3	5,228.5	-	572.6	3,855.6	800.3
2013 Dec.	98.3	866.1	4,356.2	-	1,068.0	740.5	2,547.7	5,220.6	-	573.2	3,851.6	795.9
2014 Jan. ^(p)	99.7	855.5	4,377.7	-	1,062.2	745.9	2,569.6	5,228.1	-	572.3	3,858.3	797.5
Transactions												
2012	-2.0	12.9	-107.4	-61.8	6.5	-51.4	-62.4	25.6	34.3	-17.8	48.3	-4.9
2013	9.6	-120.0	-133.9	-128.6	-44.8	-45.0	-44.1	-4.2	15.5	-18.3	27.4	-13.3
2013 Q3	1.4	-40.3	-33.4	-35.6	-14.7	-8.3	-10.4	2.7	10.9	-0.6	3.5	-0.1
2013 Q4	3.0	-33.9	-25.9	-27.6	-9.0	-17.8	0.9	-7.4	-0.4	-6.4	7.0	-8.1
2013 Oct.	1.9	-4.0	-12.5	-14.3	-8.0	-0.2	-4.3	0.9	2.6	-5.9	8.0	-1.2
2013 Nov.	2.9	-15.0	-13.2	-14.1	-8.4	-1.3	-3.5	-3.4	0.0	-2.0	2.5	-3.9
2013 Dec.	-1.7	-15.0	-0.2	0.9	7.4	-16.3	8.7	-4.9	-3.0	1.5	-3.4	-3.0
2014 Jan. ^(p)	1.3	4.2	-5.8	-11.7	-8.3	2.0	0.5	0.4	0.4	-1.0	1.3	0.2
Growth rates												
2012	-2.2	1.3	-2.3	-1.3	0.6	-6.0	-2.3	0.5	0.7	-2.9	1.3	-0.6
2013	10.8	-12.2	-3.0	-2.9	-4.0	-5.7	-1.7	-0.1	0.3	-3.1	0.7	-1.6
2013 Q3	9.9	-7.5	-3.6	-2.8	-3.2	-5.6	-3.2	0.1	0.4	-2.3	0.8	-1.0
2013 Q4	10.8	-12.2	-3.0	-2.9	-4.0	-5.7	-1.7	-0.1	0.3	-3.1	0.7	-1.6
2013 Oct.	8.3	-8.0	-3.7	-2.9	-4.1	-5.3	-3.0	0.1	0.3	-3.1	0.9	-1.3
2013 Nov.	14.0	-9.2	-3.8	-3.1	-4.7	-5.0	-3.1	0.0	0.3	-3.3	0.9	-1.8
2013 Dec.	10.8	-12.2	-3.0	-2.9	-4.0	-5.7	-1.7	-0.1	0.3	-3.1	0.7	-1.6
2014 Jan. ^(p)	7.4	-11.1	-2.9	-2.9	-4.4	-5.1	-1.6	-0.2	0.2	-3.0	0.5	-1.5

C5 Loans to other financial intermediaries and non-financial corporations ¹⁾

(annual growth rates; seasonally adjusted)

C6 Loans to households ¹⁾

(annual growth rates; seasonally adjusted)

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2) Excludes reverse repos to central counterparties as of June 2010; transactions and growth rates are adjusted for this effect.

3) Including non-profit institutions serving households.

4) Adjusted for the derecognition of loans on the MFI balance sheet on account of their sale or securitisation.

2.4 Rahalaitosten lainojen erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistamaton, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, talustoimet koko ajanjaksolla)

1. Lainat rahoituksen välittäjille ja yrityksille

Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot				Muut rahoituksen välittäjät				Yritykset					
Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		
1	2	3	4	5	Takaisinosto- sopimukset keskusvasta- puolten kanssa	6	7	8	9	10	11	12	13
Kannat													
Talustoimet													
Kasvuvauhdit													

2. Lainat kotitalouksille³⁾

Yhteensä	Kulutusluotot				Asuntolainat				Muut lainat					
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Yksityiset elinkeinon- harjoittajat	11	12	13	14
Kannat														
Talustoimet														
Kasvuvauhdit														

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

2.4 MFI loans: breakdown ^{1), 2)}

(EUR billions and annual growth rates; not seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Loans to financial intermediaries and non-financial corporations

	Insurance corporations and pension funds				Other financial intermediaries					Non-financial corporations			
	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Reverse repos to central counterparties	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
Outstanding amounts													
2013	90.0	72.6	4.1	13.3	984.9	122.4	438.8	223.7	322.4	4,345.0	1,059.8	739.3	2,545.9
2013 Q3	98.5	82.1	3.5	12.9	1,048.6	137.7	504.2	215.2	329.3	4,393.5	1,079.1	764.0	2,550.4
2013 Q4	90.0	72.6	4.1	13.3	984.9	122.4	438.8	223.7	322.4	4,345.0	1,059.8	739.3	2,545.9
2013 Nov. Dec.	100.9	83.4	3.8	13.7	1,015.5	132.9	470.9	216.8	327.9	4,371.1	1,062.4	759.3	2,549.4
2014 Jan. ^(p)	90.0	72.6	4.1	13.3	984.9	122.4	438.8	223.7	322.4	4,345.0	1,059.8	739.3	2,545.9
2014 Jan. ^(p)	97.1	79.5	4.0	13.5	957.9	106.2	421.0	222.5	314.4	4,374.9	1,064.2	742.4	2,568.2
Transactions													
2013	8.8	8.8	-0.3	0.3	-70.7	49.2	-50.4	3.9	-24.2	-134.4	-44.6	-45.0	-44.8
2013 Q3	3.7	3.2	-0.3	0.7	-43.7	-8.0	-32.2	2.4	-13.9	-42.2	-27.7	-7.5	-7.0
2013 Q4	-8.4	-9.4	0.6	0.4	-45.0	0.7	-48.6	9.3	-5.7	-36.6	-14.5	-20.4	-1.7
2013 Nov. Dec.	0.5	0.1	0.1	0.3	0.8	14.0	1.4	1.1	-1.6	-3.7	-3.0	-2.8	2.0
2014 Jan. ^(p)	-10.9	-10.8	0.3	-0.4	-23.6	-5.3	-26.3	7.2	-4.5	-18.7	-0.7	-17.9	-0.2
2014 Jan. ^(p)	7.0	6.9	-0.1	0.2	-12.2	-16.2	-15.9	-1.6	5.3	2.6	2.0	-0.4	0.9
Growth rates													
2013	10.7	13.7	-7.0	2.2	-6.3	28.0	-9.6	1.9	-6.9	-3.0	-4.0	-5.7	-1.7
2013 Q3	10.0	14.5	-37.6	5.5	-4.1	12.4	-4.1	-0.8	-5.9	-3.6	-3.2	-5.6	-3.2
2013 Q4	10.7	13.7	-7.0	2.2	-6.3	28.0	-9.6	1.9	-6.9	-3.0	-4.0	-5.7	-1.7
2013 Nov. Dec.	14.1	17.2	-19.7	9.3	-4.8	20.6	-4.9	0.0	-7.8	-3.8	-4.7	-5.0	-3.1
2014 Jan. ^(p)	10.7	13.7	-7.0	2.2	-6.3	28.0	-9.6	1.9	-6.9	-3.0	-4.0	-5.7	-1.7
2014 Jan. ^(p)	7.4	8.9	-6.4	3.9	-8.9	-2.7	-15.6	3.8	-6.8	-2.9	-4.4	-5.1	-1.6

2. Loans to households ³⁾

	Total	Consumer credit				Loans for house purchase				Other loans				
		Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sole proprietors 11	12	13	14
Outstanding amounts														
2013	5,230.0	575.6	128.6	169.3	277.7	3,857.8	12.7	55.4	3,789.7	796.6	408.7	136.5	76.5	583.6
2013 Q3	5,237.7	583.0	130.4	170.4	282.3	3,847.1	12.6	55.8	3,778.7	807.6	413.5	138.4	77.6	591.6
2013 Q4	5,230.0	575.6	128.6	169.3	277.7	3,857.8	12.7	55.4	3,789.7	796.6	408.7	136.5	76.5	583.6
2013 Nov. Dec.	5,235.3	573.1	125.4	168.4	279.2	3,856.9	12.7	56.0	3,788.3	805.4	409.5	140.3	77.0	588.0
2014 Jan. ^(p)	5,230.0	575.6	128.6	169.3	277.7	3,857.8	12.7	55.4	3,789.7	796.6	408.7	136.5	76.5	583.6
2014 Jan. ^(p)	5,226.2	571.2	126.3	168.5	276.3	3,858.2	12.9	55.3	3,789.9	796.9	407.7	136.9	76.0	584.0
Transactions														
2013	-4.6	-18.3	-4.0	-7.0	-7.4	27.1	-1.4	-1.5	30.0	-13.4	-10.7	-3.6	-3.5	-6.3
2013 Q3	-1.2	-2.1	0.0	-1.0	-1.1	6.7	-1.1	0.1	7.7	-5.9	-1.4	-6.0	-0.7	0.9
2013 Q4	0.1	-4.8	-0.5	-1.5	-2.9	11.6	0.1	-0.4	11.9	-6.7	-3.0	-0.4	-0.9	-5.3
2013 Nov. Dec.	2.8	-2.7	-0.8	-0.7	-1.2	2.7	-0.1	0.1	2.7	2.8	-1.0	4.6	-0.4	-1.4
2014 Jan. ^(p)	-2.3	3.5	3.4	1.0	-0.9	1.5	0.0	-0.5	2.0	-7.3	-0.4	-3.7	-0.5	-3.1
2014 Jan. ^(p)	-10.9	-4.6	-2.3	-0.9	-1.4	-5.0	0.0	-0.2	-4.8	-1.2	-2.2	0.4	-0.9	-0.7
Growth rates														
2013	-0.1	-3.0	-2.9	-4.0	-2.5	0.7	-9.9	-2.6	0.8	-1.6	-2.5	-2.5	-4.4	-1.1
2013 Q3	0.1	-2.3	-0.8	-3.9	-2.1	0.8	-10.1	-2.4	0.9	-1.0	-1.2	-1.1	-5.6	-0.4
2013 Q4	-0.1	-3.0	-2.9	-4.0	-2.5	0.7	-9.9	-2.6	0.8	-1.6	-2.5	-2.5	-4.4	-1.1
2013 Nov. Dec.	0.0	-3.3	-2.8	-4.9	-2.5	0.9	-8.8	-2.6	1.0	-1.7	-1.6	-3.2	-5.4	-0.9
2014 Jan. ^(p)	-0.1	-3.0	-2.9	-4.0	-2.5	0.7	-9.9	-2.6	0.8	-1.6	-2.5	-2.5	-4.4	-1.1
2014 Jan. ^(p)	-0.2	-3.0	-3.5	-3.6	-2.4	0.5	-9.6	-2.8	0.6	-1.5	-2.6	-1.8	-4.3	-1.1

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) Including non-profit institutions serving households.

2.4 Rahalaitosten lainojen erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistamaton, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

3. Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille

Yhteensä	Valtionhallinto	Julkisyhteisöt			Yhteensä	Pankit ³⁾	Euroalueen ulkopuoliset			
		Muut julkisyhteisöt					Yhteensä	Pankit ³⁾	Muut kuin pankit	
		Osavaltiohallinto	Paikallis- hallinto	Sosiaali- turvarahastot					Yhteensä	Julkisyhteisöt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Kannat										
Taloustoimet										
Kasvuvauhdit										

K7 Lainat julkisyhteisöille²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

— Valtionhallinto
 Muut julkisyhteisöt

K8 Lainat euroalueen ulkopuolisille²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

— Euroalueen ulkopuoliset pankit
 Euroalueen ulkopuoliset muut kuin pankit

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

3) Tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin rahalaitokset.

2.4 MFI loans: breakdown ^{1), 2)}

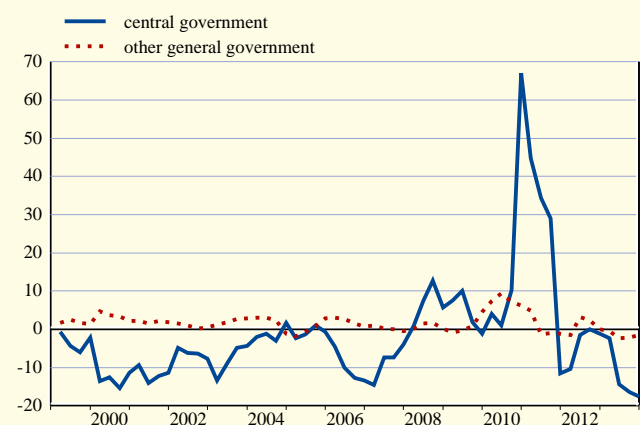
(EUR billions and annual growth rates; not seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Loans to government and non-euro area residents

	General government					Non-euro area residents				
	Total	Central government	Other general government			Total	Banks ³⁾	Non-banks		
			State government	Local government	Social security funds			Total	General government	Other
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Outstanding amounts										
2011	1,159.6	348.9	221.7	567.4	21.7	3,021.6	2,022.7	998.9	62.4	936.4
2012	1,153.4	341.8	221.6	565.9	24.1	2,868.2	1,906.7	961.5	60.7	900.7
2013 Q1	1,124.3	312.4	217.0	568.8	26.0	2,891.1	1,889.5	1,001.6	60.0	941.6
Q2	1,101.8	290.3	218.1	565.3	28.0	2,877.8	1,893.7	984.1	58.0	926.1
Q3	1,090.4	285.1	213.8	560.0	31.6	2,767.3	1,807.6	959.7	59.3	900.5
Q4 ⁴⁾	1,082.3	281.2	213.7	557.8	29.4	2,726.5	1,787.8	937.5	56.5	881.1
Transactions										
2011	-54.9	-45.9	-0.3	14.6	-23.3	15.6	-26.2	41.6	12.9	28.7
2012	-3.6	-4.1	-4.9	2.9	2.4	-128.3	-100.8	-27.5	-1.0	-26.5
2013 Q1	-29.5	-29.5	-4.5	2.5	1.9	10.9	-26.8	37.7	-1.0	38.7
Q2	-22.1	-21.8	1.1	-3.5	2.0	18.6	25.2	-6.6	-1.3	-5.3
Q3	-12.4	-5.1	-4.5	-6.4	3.5	-91.4	-77.3	-14.1	2.4	-16.5
Q4 ⁴⁾	-8.1	-3.8	0.0	-2.3	-2.1	-10.6	2.3	-14.1	-2.2	-11.9
Growth rates										
2011	-4.5	-11.6	-0.2	2.7	-51.6	0.6	-1.1	4.4	26.7	3.2
2012	-0.3	-1.2	-2.2	0.5	11.2	-4.2	-4.9	-2.8	-1.8	-2.8
2013 Q1	-1.1	-2.4	-3.5	0.2	8.3	-5.2	-7.1	-1.3	0.1	-1.4
Q2	-5.9	-14.4	-9.5	-0.1	11.6	-4.1	-5.7	-0.9	3.2	-1.1
Q3	-6.3	-16.3	-7.7	-1.0	20.1	-5.5	-6.9	-2.8	3.3	-3.2
Q4 ⁴⁾	-6.3	-17.6	-3.6	-1.7	21.9	-2.6	-4.0	0.3	-3.6	0.5

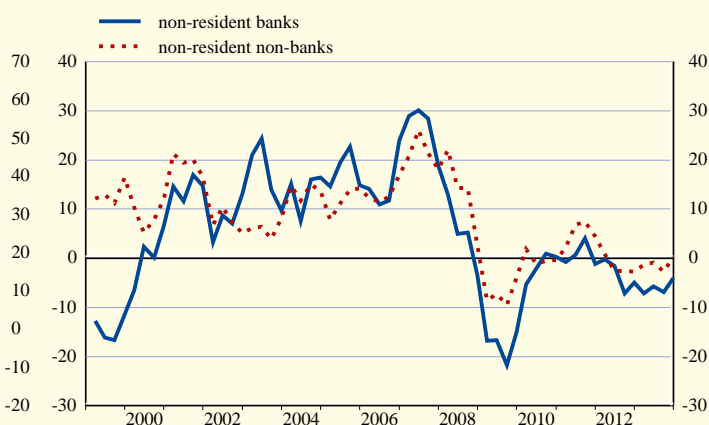
C7 Loans to government ²⁾

(annual growth rates; not seasonally adjusted)

C8 Loans to non-euro area residents ²⁾

(annual growth rates; not seasonally adjusted)

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.

2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

3) The term "banks" is used in this table to indicate institutions similar to MFIs which are resident outside the euro area.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

1. Rahoituksen välittäjien talletukset

Yhteensä	Yön yli	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot				Repot	Yhteensä	Yön yli	Muut rahoituksen välittäjät				Repot	Keskusvasta- puolten kanssa		
		Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset					Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Määräaikaiset				Irtisanomisehtoiset	
		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk						Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta			Enintään 3 kk	Yli 3 kk
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Kannat																
Taloustoimet																
Kasvuvauhdit																

K9 Talletukset yhteensä sektoreittain²⁾
(vuotuinen kasvuvauhti)

- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (yhteensä)
- Muut rahoituksen välittäjät (yhteensä)

K10 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain²⁾
(vuotuinen kasvuvauhti)

- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (yhteensä)
- Muut rahoituksen välittäjät (yhteensä)
- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (M3:een sisältyvät talletukset)³⁾
- Muut rahoituksen välittäjät (M3:een sisältyvät talletukset)⁴⁾

Lähde: EKP

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.
- 4) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown ^{1), 2)}

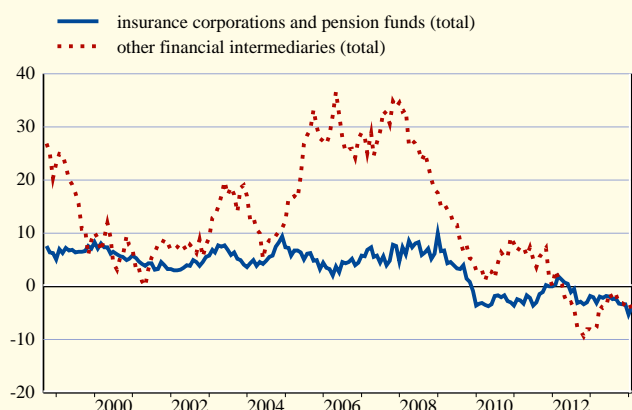
(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Deposits by financial intermediaries

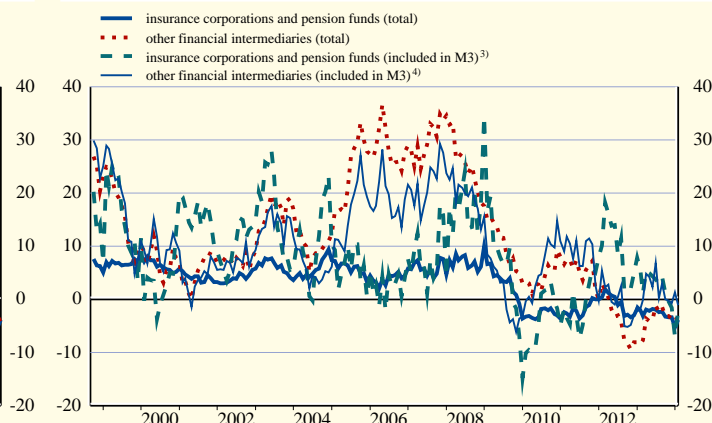
	Insurance corporations and pension funds							Other financial intermediaries							
	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos	
			Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months				Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months		
															1
Outstanding amounts															
2012	691.4	106.5	81.4	484.4	6.4	0.2	12.5	2,016.5	410.7	236.6	1,021.0	13.6	0.3	334.4	256.7
2013	653.5	96.1	76.5	462.8	7.0	0.1	11.0	1,855.4	424.0	221.5	943.0	16.4	0.5	249.9	178.0
2013 Q3	669.6	106.5	74.6	470.7	8.2	0.1	9.5	1,960.6	443.2	235.2	970.0	17.2	0.3	294.7	212.5
2013 Q4	653.5	96.1	76.5	462.8	7.0	0.1	11.0	1,855.4	424.0	221.5	943.0	16.4	0.5	249.9	178.0
2013 Oct.	668.8	105.6	77.2	467.9	7.9	0.1	10.0	1,916.9	436.8	225.6	964.8	17.3	0.4	272.0	188.1
2013 Nov.	660.7	104.2	72.4	466.2	7.1	0.1	10.7	1,900.9	433.3	216.5	961.8	23.3	0.5	265.5	183.3
2013 Dec.	653.5	96.1	76.5	462.8	7.0	0.1	11.0	1,855.4	424.0	221.5	943.0	16.4	0.5	249.9	178.0
2014 Jan. ^(p)	677.5	119.1	77.3	461.4	8.1	0.1	11.5	1,858.1	437.6	218.9	940.1	19.8	0.5	241.2	160.5
Transactions															
2012	-12.5	15.2	2.6	-27.6	2.0	0.0	-4.7	-176.7	23.9	-49.5	-166.0	-2.0	-0.3	17.2	13.3
2013	-36.0	-9.2	-5.3	-21.9	1.3	-0.1	-0.8	-56.9	14.2	-14.7	-76.2	3.0	0.3	16.6	30.6
2013 Q3	-9.1	2.4	-3.7	-9.2	0.9	-0.2	0.6	-80.3	-11.7	4.8	-24.6	0.2	0.1	-49.1	-40.5
2013 Q4	-15.8	-10.3	1.9	-7.7	-1.1	0.0	1.5	-82.0	-17.5	-13.3	-25.2	-0.5	0.2	-25.7	-16.1
2013 Oct.	-0.6	-0.8	2.6	-2.6	-0.2	0.0	0.4	-30.5	-5.8	-9.1	-4.6	0.1	0.1	-11.1	-12.9
2013 Nov.	-8.1	-1.4	-4.8	-1.7	-0.8	0.0	0.7	-9.1	-3.3	-9.4	-3.2	6.2	0.1	0.4	1.6
2013 Dec.	-7.1	-8.1	4.1	-3.4	-0.1	0.0	0.4	-42.4	-8.5	5.2	-17.4	-6.8	0.0	-15.0	-4.8
2014 Jan. ^(p)	23.5	22.8	0.6	-1.4	1.1	0.0	0.4	-4.3	12.3	-3.2	-7.9	3.3	0.0	-8.8	-17.5
Growth rates															
2012	-1.8	16.5	3.4	-5.4	50.8	-	-32.1	-8.0	6.1	-17.4	-14.0	-14.0	-	4.3	4.2
2013	-5.2	-8.8	-6.5	-4.5	18.7	-	-7.3	-3.0	3.5	-6.2	-7.5	21.8	-	2.1	9.9
2013 Q3	-3.2	5.6	-5.2	-5.0	31.7	-	-13.3	-3.1	2.5	-1.1	-6.3	27.1	-	-3.3	2.8
2013 Q4	-5.2	-8.8	-6.5	-4.5	18.7	-	-7.3	-3.0	3.5	-6.2	-7.5	21.8	-	2.1	9.9
2013 Oct.	-3.3	-0.2	-2.5	-4.6	26.2	-	-2.8	-3.1	4.5	-8.1	-6.1	30.2	-	-2.0	1.3
2013 Nov.	-3.4	1.9	-5.4	-4.2	17.2	-	-15.4	-3.6	3.0	-8.1	-6.7	74.2	-	-3.4	-1.1
2013 Dec.	-5.2	-8.8	-6.5	-4.5	18.7	-	-7.3	-3.0	3.5	-6.2	-7.5	21.8	-	2.1	9.9
2014 Jan. ^(p)	-3.8	0.1	-7.2	-4.6	27.4	-	-4.4	-4.3	2.0	-8.5	-7.7	39.6	-	-4.0	-1.6

C9 Total deposits by sector ²⁾

(annual growth rates)

C10 Total deposits and deposits included in M3 by sector ²⁾

(annual growth rates)

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) Covers deposits in columns 2, 3, 5 and 7.
- 4) Covers deposits in columns 9, 10, 12 and 14.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvahdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvahdit, koko ajanjakson taloustoimet)

2. Yrityksien ja kotitalouksien talletukset

Yritykset							Kotitaloudet ³⁾						
Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot
		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kannat													
Taloustoimet													
Kasvuvahdit													

K11 Talletukset yhteensä sektoreittain²⁾
(vuotuinen kasvuvauhti)

- Yritykset (yhteensä)
- Kotitaloudet (yhteensä)

K12 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain²⁾
(vuotuinen kasvuvauhti)

- Yritykset (yhteensä)
- Kotitaloudet (yhteensä)
- Yritykset (M3:een sisältyvät talletukset)⁴⁾
- Kotitaloudet (M3:een sisältyvät talletukset)⁵⁾

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 4) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.
- 5) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown ^{1), 2)}

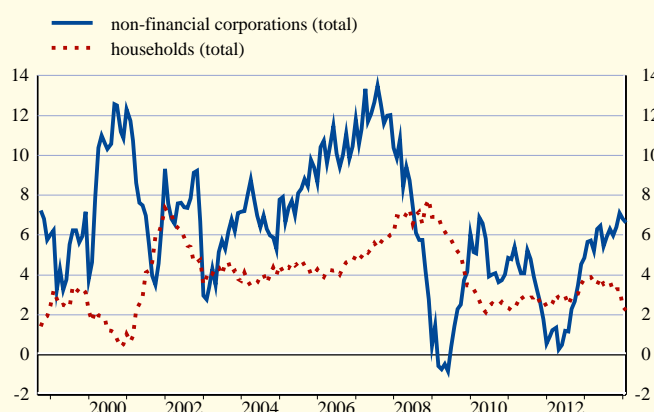
(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

2. Deposits by non-financial corporations and households

	Non-financial corporations							Households ³⁾						
	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos
			Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months				Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Outstanding amounts														
2012	1,761.5	1,148.5	408.3	106.5	85.4	2.0	10.9	6,119.1	2,346.4	979.1	747.8	1,937.3	98.0	10.4
2013	1,873.4	1,236.4	404.3	122.9	91.7	1.8	16.5	6,263.4	2,521.6	877.4	806.7	1,969.3	83.9	4.5
2013 Q3	1,791.0	1,173.5	392.2	118.8	95.0	1.8	9.7	6,202.8	2,460.2	902.5	783.6	1,965.2	84.9	6.3
2013 Q4	1,873.4	1,236.4	404.3	122.9	91.7	1.8	16.5	6,263.4	2,521.6	877.4	806.7	1,969.3	83.9	4.5
2013 Oct.	1,814.1	1,182.0	402.2	120.7	94.8	1.8	12.6	6,209.7	2,478.7	890.9	791.1	1,958.7	84.5	5.7
2013 Nov.	1,840.3	1,210.3	400.9	120.9	95.0	1.9	11.4	6,229.6	2,502.4	886.0	796.5	1,954.8	84.2	5.6
2013 Dec.	1,873.4	1,236.4	404.3	122.9	91.7	1.8	16.5	6,263.4	2,521.6	877.4	806.7	1,969.3	83.9	4.5
2014 Jan. ⁴⁾	1,830.9	1,193.1	402.1	123.8	94.1	1.8	16.0	6,270.6	2,522.1	873.9	811.7	1,974.2	83.7	5.0
Transactions														
2012	81.9	99.3	-35.5	12.9	9.5	0.0	-4.3	224.8	90.4	33.7	21.8	100.7	-9.6	-12.3
2013	119.7	92.6	-3.8	17.8	7.5	-0.1	5.7	148.2	176.7	-100.1	59.5	32.2	-14.1	-5.9
2013 Q3	36.3	27.4	2.4	4.0	3.2	0.1	-0.8	-6.0	14.1	-26.5	14.0	-4.6	-3.3	0.2
2013 Q4	83.8	63.8	12.1	4.0	-3.0	0.1	6.8	61.6	62.1	-25.5	23.7	4.2	-1.0	-1.8
2013 Oct.	24.4	9.4	10.5	1.7	-0.2	0.1	2.9	7.3	18.7	-11.5	7.5	-6.4	-0.5	-0.6
2013 Nov.	25.3	27.7	-2.1	0.2	0.6	0.0	-1.2	19.8	23.6	-5.5	6.0	-4.0	-0.3	-0.1
2013 Dec.	34.2	26.7	3.7	2.0	-3.4	0.0	5.1	34.5	19.7	-8.5	10.2	14.5	-0.2	-1.2
2014 Jan. ⁴⁾	-49.8	-48.9	-3.4	0.8	2.4	0.0	-0.6	1.7	-3.0	-4.8	4.8	4.4	-0.3	0.6
Growth rates														
2012	4.9	9.4	-8.0	13.4	13.0	-1.4	-26.5	3.8	4.0	3.6	3.0	5.5	-8.9	-54.2
2013	6.8	8.1	-0.9	16.8	8.7	-3.7	52.3	2.4	7.5	-10.2	8.0	1.7	-14.4	-57.0
2013 Q3	6.0	7.8	-2.0	15.2	11.0	2.0	-12.1	3.2	7.2	-6.4	4.9	3.9	-15.8	-50.3
2013 Q4	6.8	8.1	-0.9	16.8	8.7	-3.7	52.3	2.4	7.5	-10.2	8.0	1.7	-14.4	-57.0
2013 Oct.	6.4	8.1	-1.5	15.2	11.5	4.9	5.5	3.3	8.5	-8.1	6.2	2.9	-15.7	-51.9
2013 Nov.	7.1	9.2	-1.2	15.2	10.5	-6.6	1.8	3.3	8.9	-8.8	7.5	2.4	-15.3	-51.9
2013 Dec.	6.8	8.1	-0.9	16.8	8.7	-3.7	52.3	2.4	7.5	-10.2	8.0	1.7	-14.4	-57.0
2014 Jan. ⁴⁾	6.6	7.6	0.6	16.4	7.8	1.1	15.2	2.2	7.8	-11.1	8.3	1.0	-13.0	-52.5

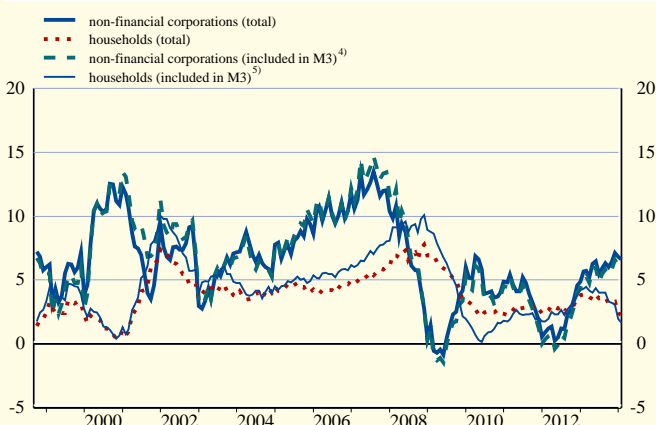
C11 Total deposits by sector ²⁾

(annual growth rates)

C12 Total deposits and deposits included in M3 by sector ²⁾

(annual growth rates)

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) Including non-profit institutions serving households.
- 4) Covers deposits in columns 2, 3, 5 and 7.
- 5) Covers deposits in columns 9, 10, 12 and 14.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

3. Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset				
	Yhteensä 1	Valtion- hallinto 2	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä 6	Pankit ³⁾ 7	Muut kuin pankit		
			Osavaltio- hallinto 3	Paikallis- hallinto 4	Sosiaali- turvarahastot 5			Yhteensä 8	Julkisyhteisöt 9	Muut 10
	Kannat									
	Taloustoimet									
	Kasvuvauhdit									

K13 Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

- Julkisyhteisöt
- Euroalueen ulkopuoliset pankit
- Euroalueen ulkopuoliset muut kuin pankit

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin rahalaitokset.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown ^{1), 2)}

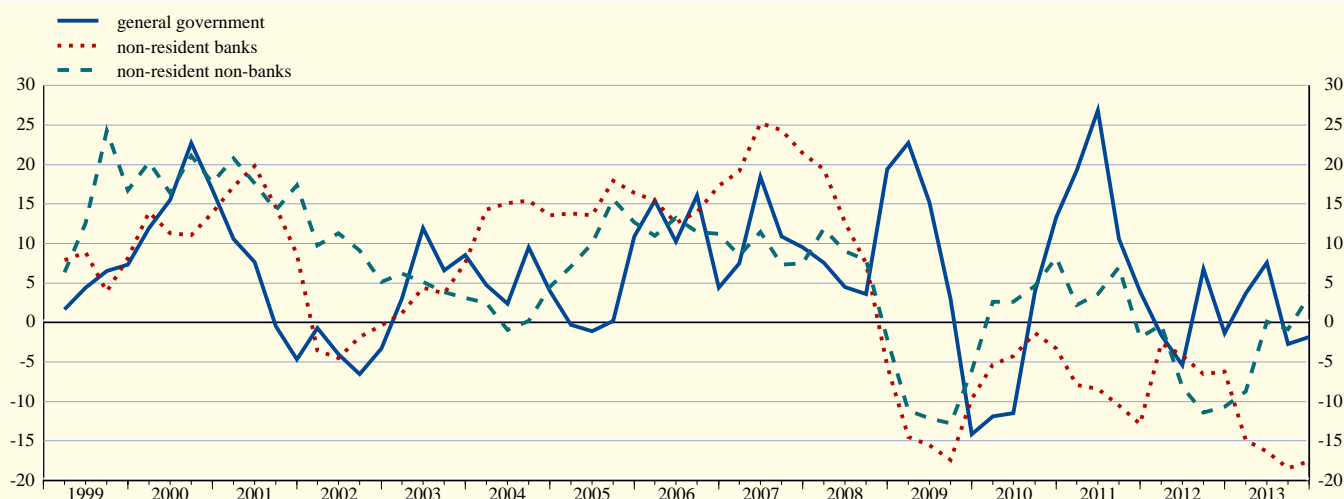
(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Deposits by government and non-euro area residents

	General government					Non-euro area residents				
	Total	Central government	Other general government			Total	Banks ³⁾	Non-banks		
			State government	Local government	Social security funds			Total	General government	Other
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Outstanding amounts										
2011	442.0	195.5	48.6	112.6	85.4	3,153.6	2,175.0	978.6	44.3	934.3
2012	448.0	169.7	62.8	111.7	103.8	2,895.2	2,016.6	878.6	39.8	838.7
2013 Q1	499.4	207.8	67.2	111.8	112.5	2,904.8	1,989.5	915.2	37.6	877.6
Q2	546.0	235.6	70.9	115.4	124.2	2,806.3	1,873.3	933.0	35.4	897.6
Q3	495.5	190.9	70.7	113.6	120.2	2,666.0	1,737.4	928.6	43.0	885.6
Q4 ^(p)	440.7	152.2	64.1	109.2	115.2	2,519.6	1,627.1	892.9	29.8	863.1
Transactions										
2011	17.1	3.3	0.6	2.3	10.8	-334.9	-314.6	-20.3	-2.1	-18.2
2012	-7.9	-22.6	-0.3	-0.4	15.5	-240.4	-135.8	-104.6	-5.1	-99.5
2013 Q1	50.3	38.2	4.1	0.1	7.9	-2.3	-33.0	30.7	-2.0	32.8
Q2	46.7	27.7	3.8	3.6	11.7	-68.8	-98.6	29.8	-1.8	31.6
Q3	-49.8	-44.7	-0.1	-1.7	-3.3	-128.8	-127.6	-1.2	7.9	-9.1
Q4 ^(p)	-55.6	-39.5	-6.6	-4.4	-5.0	-124.8	-94.3	-29.3	-12.9	-16.4
Growth rates										
2011	3.9	1.3	1.3	2.1	14.6	-9.8	-12.8	-1.9	-4.4	-1.8
2012	-1.4	-11.7	10.3	-0.4	18.2	-7.5	-6.3	-10.7	-11.9	-10.6
2013 Q1	3.6	9.8	-12.3	-1.5	12.8	-13.0	-14.9	-8.7	-33.0	-7.3
Q2	7.6	23.9	-28.2	2.9	16.5	-11.6	-16.3	0.1	-14.4	0.8
Q3	-2.8	-5.4	-24.1	2.1	16.3	-13.1	-18.4	-0.9	2.0	-1.0
Q4 ^(p)	-1.8	-10.7	1.8	-2.2	10.8	-11.3	-17.6	3.4	-22.6	4.6

C13 Deposits by government and non-euro area residents ²⁾

(annual growth rates)

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.

2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

3) The term "banks" is used in this table to indicate institutions similar to MFIs which are resident outside the euro area.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.6 Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

Yhteensä	Muut arvopaperit kuin osakkeet							Osakkeet ja osuudet			
	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella olevat		Euroalueen ulko-puoliset	Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset	Euroalueen ulko-puoliset
	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kannat											
Taloustoimet											
Kasvuvauhdit											

K14 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

- Muut arvopaperit kuin osakkeet
- Osakkeet ja osuudet

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

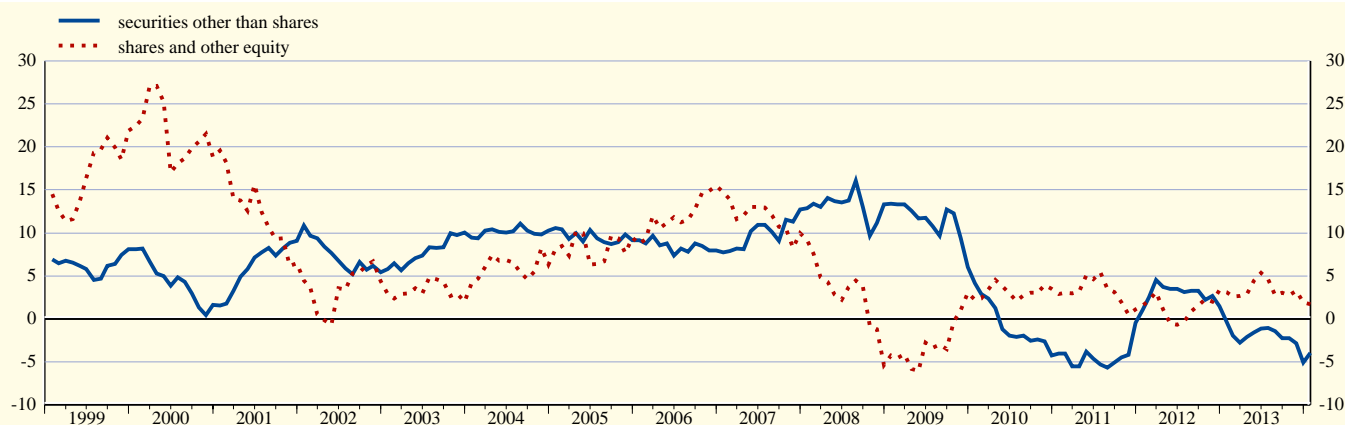
2.6 MFI holdings of securities: breakdown ^{1), 2)}

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

	Securities other than shares							Shares and other equity				
	Total	MFIs		General government		Other euro area residents		Non-euro area residents	Total	MFIs	Non-MFIs	Non-euro area residents
		Euro	Non-euro	Euro	Non-euro	Euro	Non-euro					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Outstanding amounts												
2012	5,774.4	1,748.4	102.9	1,594.2	32.8	1,399.6	23.6	872.8	1,528.5	475.7	752.1	300.7
2013	5,470.6	1,540.0	102.7	1,674.0	20.3	1,306.4	28.7	798.4	1,561.7	457.0	775.9	328.9
2013 Q3	5,649.6	1,601.6	102.2	1,714.9	29.8	1,365.2	28.8	807.1	1,552.7	456.2	776.6	320.0
2013 Q4	5,470.6	1,540.0	102.7	1,674.0	20.3	1,306.4	28.7	798.4	1,561.7	457.0	775.9	328.9
2013 Oct.	5,627.5	1,586.3	100.7	1,736.0	29.0	1,346.3	28.2	801.0	1,556.1	457.6	776.7	321.8
2013 Nov.	5,617.2	1,578.7	103.0	1,736.0	26.0	1,344.4	27.4	801.7	1,567.2	460.3	778.7	328.1
2013 Dec.	5,470.6	1,540.0	102.7	1,674.0	20.3	1,306.4	28.7	798.4	1,561.7	457.0	775.9	328.9
2014 Jan. ^(p)	5,571.0	1,558.0	108.8	1,731.4	20.0	1,311.5	30.0	811.5	1,566.7	462.0	778.4	326.4
Transactions												
2012	82.5	-17.8	15.9	191.7	10.5	-67.5	-3.9	-46.3	49.9	6.6	38.0	5.3
2013	-290.1	-220.7	-0.4	65.3	-11.2	-94.0	5.9	-35.0	29.9	-12.1	13.4	28.6
2013 Q3	-123.7	-50.2	-14.5	-45.9	0.8	-15.4	2.3	-0.8	-13.4	-14.3	-8.6	9.6
2013 Q4	-183.5	-62.7	1.6	-51.0	-9.0	-60.3	0.1	-2.1	1.9	2.2	-5.2	4.9
2013 Oct.	-28.5	-16.8	-0.3	11.1	-0.5	-19.7	-0.3	-2.0	-3.9	2.0	-5.8	-0.1
2013 Nov.	-16.4	-8.1	1.3	-1.9	-3.1	-2.0	-1.2	-1.4	8.8	2.4	1.5	4.9
2013 Dec.	-138.6	-37.8	0.6	-60.1	-5.4	-38.7	1.6	1.2	-3.0	-2.2	-0.9	0.1
2014 Jan. ^(p)	74.0	17.9	4.3	48.5	-0.9	-0.1	0.7	3.5	10.5	4.0	6.4	0.2
Growth rates												
2012	1.5	-1.0	18.1	14.1	47.7	-4.6	-14.2	-4.9	3.3	1.3	5.2	1.8
2013	-5.0	-12.5	-0.4	4.1	-35.1	-6.7	25.2	-4.1	2.0	-2.6	1.8	9.6
2013 Q3	-2.3	-11.0	-2.2	6.5	-2.2	0.9	15.2	-5.7	3.0	-4.7	4.6	12.3
2013 Q4	-5.0	-12.5	-0.4	4.1	-35.1	-6.7	25.2	-4.1	2.0	-2.6	1.8	9.6
2013 Oct.	-2.2	-11.0	-1.8	6.4	-2.6	0.0	0.2	-3.9	2.7	-4.5	4.3	11.1
2013 Nov.	-2.8	-11.2	-5.3	4.6	-18.1	0.5	17.5	-4.4	3.3	-2.2	2.6	14.3
2013 Dec.	-5.0	-12.5	-0.4	4.1	-35.1	-6.7	25.2	-4.1	2.0	-2.6	1.8	9.6
2014 Jan. ^(p)	-4.0	-11.2	-12.9	5.2	-37.8	-5.6	27.6	-2.3	1.7	-1.6	0.8	9.6

CI4 MFI holdings of securities ²⁾

(annual growth rates)

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.

2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2.7 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely^{1), 2)}

(prosenttia kaikista valuutoista, kannat miljardia euroa, ajanjakson lopun havaintoja)

1. Lainat, hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet ja talletukset

Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Rahalaitokset ³⁾						Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut kuin rahalaitokset				
		Muut valuutat kuin euro				Yhteensä	Muut valuutat kuin euro							
		USD	JPY	CHF	GBP		USD			JPY	CHF	GBP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Lainat														
<i>Euroalueella oleville</i>														
<i>Euroalueen ulkopuolisille</i>														
Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet														
<i>Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat</i>														
<i>Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat</i>														
Talletukset														
<i>Euroalueella olevien</i>														
<i>Euroalueen ulkopuolisten</i>														

2. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velkapaperit

Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut valuutat kuin euro				
		Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Euroalueen ulkopuolisissa maissa laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin euroalueen rahalaitokset.
- 4) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2.7 Currency breakdown of selected MFI balance sheet items ^{1), 2)}

(percentages of total; outstanding amounts in EUR billions; end of period)

1. Loans, holdings of securities other than shares, and deposits

	MFIs ³⁾							Non-MFIs						
	All currencies (outstanding amount)	Euro ⁴⁾	Non-euro currencies				All currencies (outstanding amount)	Euro ⁴⁾	Non-euro currencies					
			Total	USD	JPY	CHF			GBP	Total	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Loans														
<i>To euro area residents</i>														
2011	6,153.8	-	-	-	-	-	12,322.7	96.2	3.8	1.9	0.3	1.1	0.4	
2012	5,795.4	-	-	-	-	-	12,192.8	96.4	3.6	1.7	0.2	0.9	0.5	
2013 Q3	5,430.6	-	-	-	-	-	11,868.7	96.6	3.4	1.7	0.1	0.9	0.4	
Q4 ^(p)	5,250.5	-	-	-	-	-	11,732.3	96.8	3.2	1.7	0.1	0.9	0.4	
<i>To non-euro area residents</i>														
2011	2,022.7	44.5	55.5	35.6	2.5	2.7	998.9	38.2	61.8	41.2	2.6	3.3	7.8	
2012	1,906.7	47.3	52.7	31.9	1.9	3.5	10.1	961.5	40.1	59.9	38.2	2.0	2.9	9.9
2013 Q3	1,807.6	41.7	58.3	36.6	2.4	3.6	9.9	959.7	40.3	59.7	38.6	2.6	2.6	9.1
Q4 ^(p)	1,787.8	42.7	57.3	36.7	2.2	3.3	9.5	937.5	40.2	59.8	38.4	2.5	2.6	9.5
Holdings of securities other than shares														
<i>Issued by euro area residents</i>														
2011	1,852.0	95.3	4.7	2.5	0.1	0.3	1.5	2,913.1	98.2	1.8	1.0	0.2	0.1	0.4
2012	1,851.3	94.4	5.6	2.7	0.1	0.4	2.0	3,050.3	98.1	1.9	1.2	0.1	0.1	0.4
2013 Q3	1,703.8	94.0	6.0	2.8	0.1	0.3	2.4	3,138.7	98.1	1.9	1.0	0.1	0.1	0.6
Q4 ^(p)	1,642.7	93.7	6.3	2.6	0.1	0.3	2.8	3,029.5	98.4	1.6	0.9	0.1	0.1	0.5
<i>Issued by non-euro area residents</i>														
2011	457.0	56.4	43.6	21.1	0.3	0.3	16.0	475.5	32.2	67.8	39.4	5.8	0.7	13.7
2012	434.0	54.9	45.1	19.8	0.3	0.3	19.1	438.8	34.1	65.9	39.1	5.4	0.9	11.8
2013 Q3	419.8	52.6	47.4	21.3	0.2	0.2	19.2	387.3	36.6	63.4	37.6	4.3	0.9	11.0
Q4 ^(p)	422.2	52.5	47.5	20.4	0.2	0.6	19.8	376.2	38.1	61.9	38.1	3.8	0.9	10.7
Deposits														
<i>By euro area residents</i>														
2011	6,364.4	92.1	7.9	5.1	0.2	1.2	0.7	10,947.6	97.0	3.0	2.0	0.1	0.1	0.4
2012	6,159.1	93.8	6.2	3.9	0.2	1.1	0.6	11,036.4	97.0	3.0	2.0	0.1	0.1	0.4
2013 Q3	5,731.5	93.1	6.9	4.4	0.2	1.1	0.7	11,119.4	96.9	3.1	2.1	0.1	0.1	0.4
Q4 ^(p)	5,561.0	93.4	6.6	4.2	0.2	1.1	0.7	11,086.4	96.8	3.2	2.2	0.1	0.1	0.4
<i>By non-euro area residents</i>														
2011	2,175.0	59.2	40.8	25.6	2.1	1.8	7.2	978.6	56.1	43.9	30.0	2.0	1.5	5.1
2012	2,016.6	58.3	41.7	27.7	1.6	1.0	7.3	878.6	52.4	47.6	31.3	1.9	1.1	6.3
2013 Q3	1,737.4	54.0	46.0	31.1	1.6	1.3	7.7	928.6	51.0	49.0	32.2	2.2	1.3	6.3
Q4 ^(p)	1,627.1	51.9	48.1	32.3	1.8	1.5	7.8	892.9	52.6	47.4	31.4	1.8	1.2	6.4

2. Debt securities issued by euro area MFIs

	All currencies (outstanding amount)	Euro ⁴⁾	Non-euro currencies				
			Total				
			USD	JPY	CHF	GBP	
1	2	3	4	5	6	7	
2011	5,236.8	82.0	18.0	9.4	1.7	2.0	2.6
2012	5,068.0	81.8	18.2	9.6	1.6	1.9	2.5
2013 Q3	4,711.0	80.7	19.3	11.0	1.2	1.8	2.7
Q4 ^(p)	4,582.8	81.0	19.0	10.8	1.2	1.8	2.6

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) For non-euro area residents, the term "MFIs" refers to institutions similar to euro area MFIs.
- 4) Including items expressed in the national denominations of the euro.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.8 Euroalueen sijoitusrahastojen¹⁾ yhteenlaskettu tase¹⁾

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Saamiset

	Yhteensä 1	Talletukset ja lainasaamiset 2	Muut arvopaperit kuin osakkeet 3	Osakkeet ja osuudet (pl. sijoitus-/raha- markkinarahastojen osuudet) 4	Sijoitus-/raha- markkinarahastojen osuudet 5	Muut kuin rahoitussaamiset 6	Muut saamiset (ml. johdannaiset) 7
	Kannat						
	Taloustoimet						

2. Velat

	Yhteensä 1	Lainat ja talletukset 2	Liikkeeseen lasketut sijoitusrahastojen osuudet			Muut velat (ml. johdannaiset) 7	
			Yhteensä 3	Euroalueella olevien hallussa olevat			Euroalueen ulkupoolisten hallussa olevat 6
				Sijoitusrahastot 5			
	Kannat						
	Taloustoimet						

3. Liikkeeseen lasketut sijoitusrahastojen osuudet rahaston sijoitusstrategian ja tyyppin mukaan

	Yhteensä 1	Rahastot sijoitusstrategian mukaan					Rahastot rahasto- tyypin mukaan		Lisätieto: raha- markkina- rahastot 10
		Joukkolaina- rahastot 2	Osakerahastot 3	Yhdistelmä- rahastot 4	Kiinteistö- rahastot 5	Hedge- rahastot 6	Muut rahastot 7	Avoimet rahastot 8	
	Kannat								
	Taloustoimet								

Lähde: EKP.

1) Muut kuin rahamarkkinarahastot (jotka esitetään taulukon 3 sarakkeessa 10). Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.8 Aggregated balance sheet of euro area investment funds ¹⁾

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Assets

	Total	Deposits and loan claims	Securities other than shares	Shares and other equity (excl. investment fund/money market fund shares)	Investment fund/money market fund shares	Non-financial assets	Other assets (incl. financial derivatives)
	1	2	3	4	5	6	7
Outstanding amounts							
2013 June	7,592.6	524.1	3,045.5	2,095.2	1,018.5	249.0	660.4
July	7,713.8	531.2	3,062.9	2,169.5	1,048.1	251.3	650.8
Aug.	7,661.5	529.6	3,053.9	2,140.2	1,045.1	251.7	641.0
Sep.	7,777.2	515.4	3,095.3	2,228.6	1,064.4	251.4	621.9
Oct.	7,935.2	530.2	3,116.3	2,303.3	1,099.2	251.3	634.8
Nov.	7,979.4	520.2	3,130.3	2,335.6	1,107.0	252.8	633.5
Dec. ^(p)	7,934.7	512.1	3,107.8	2,370.4	1,118.7	255.1	570.6
Transactions							
2013 Q2	152.6	31.8	55.8	19.1	2.3	1.2	42.5
Q3	58.2	-8.6	57.0	28.2	28.8	2.4	-49.6
Q4 ^(p)	56.4	4.3	2.4	47.2	48.3	11.1	-56.9

2. Liabilities

	Total	Loans and deposits received	Investment fund shares issued				Other liabilities (incl. financial derivatives)
			Total	Held by euro area residents		Held by non-euro area residents	
				Investment funds			
	1	2	3	4	5	6	7
Outstanding amounts							
2013 June	7,592.6	164.2	6,819.1	4,996.2	793.4	1,822.9	609.2
July	7,713.8	166.8	6,950.1	5,099.6	823.3	1,850.4	596.9
Aug.	7,661.5	173.7	6,893.7	5,072.1	819.3	1,821.6	594.1
Sep.	7,777.2	171.2	7,042.1	5,172.8	837.6	1,869.3	563.9
Oct.	7,935.2	172.3	7,194.3	5,290.4	871.2	1,903.8	568.6
Nov.	7,979.4	174.6	7,241.3	5,329.8	881.2	1,911.5	563.5
Dec. ^(p)	7,934.7	167.4	7,256.1	5,343.3	887.8	1,912.8	511.2
Transactions							
2013 Q2	152.6	9.3	97.3	98.0	-7.6	-0.7	46.0
Q3	58.2	4.0	100.8	88.5	28.4	12.2	-46.5
Q4 ^(p)	56.4	1.2	106.7	84.8	41.0	21.9	-51.4

3. Investment fund shares issued broken down by investment policy and type of fund

	Total	Funds by investment policy					Funds by type		Memo item: Money market funds	
		Bond funds	Equity funds	Mixed funds	Real estate funds	Hedge funds	Other funds	Open-end funds		Closed-end funds
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Outstanding amounts										
2013 May	7,035.7	2,499.0	1,875.2	1,724.4	331.1	154.0	452.0	6,947.2	88.5	895.0
June	6,819.1	2,416.6	1,783.0	1,683.8	331.3	153.6	450.9	6,731.6	87.6	856.2
July	6,950.1	2,429.4	1,848.0	1,726.9	333.4	152.0	460.4	6,862.3	87.8	851.1
Aug.	6,893.7	2,405.1	1,820.5	1,720.0	332.5	154.2	461.3	6,805.9	87.8	869.6
Sep.	7,042.1	2,423.2	1,908.5	1,747.9	334.8	157.2	470.5	6,951.7	90.4	846.2
Oct.	7,194.3	2,443.9	1,978.3	1,795.4	335.7	159.9	481.1	7,104.1	90.2	835.9
Nov.	7,241.3	2,449.0	2,006.3	1,805.3	336.7	158.6	485.3	7,149.2	92.1	836.7
Dec. ^(p)	7,256.1	2,468.7	2,042.0	1,804.5	342.0	155.1	443.8	7,161.7	94.5	819.3
Transactions										
2013 June	-18.3	-24.5	-11.5	8.2	2.4	1.3	5.9	-18.6	0.3	-37.0
July	55.8	16.7	16.5	17.7	2.5	0.0	2.4	55.4	0.4	0.7
Aug.	2.6	-5.2	-0.6	6.0	0.5	1.4	0.5	2.6	0.0	14.2
Sep.	42.4	-2.1	21.3	14.8	0.8	3.7	3.9	40.4	2.0	-22.9
Oct.	49.8	8.6	21.6	14.1	0.5	2.1	2.8	50.4	-0.5	-5.7
Nov.	22.1	12.0	7.7	2.0	1.9	-3.5	2.0	20.6	1.5	-2.8
Dec. ^(p)	34.7	-6.0	13.1	13.4	3.4	7.7	3.2	31.8	2.9	-14.7

Source: ECB.

1) Other than money market funds (which are shown as a memo item in column 10 in Table 3 of this section). For further details, see the General Notes.

2.9 Sijoitusrahastojen¹⁾ hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan mukaan
(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Muut arvopaperit kuin osakkeet

Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
	Yhteensä	Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat										
Taloustoimet										

2. Osakkeet ja osuudet (muiden kuin sijoitus- ja rahamarkkinarahastojen)

Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
	Yhteensä	Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat										
Taloustoimet										

3. Sijoitus-/rahamarkkinarahastojen osuudet

Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
	Yhteensä	Rahalaitokset ²⁾	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät ²⁾	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat										
Taloustoimet										

Lähde: EKP.

1) Muut kuin rahamarkkinarahastot. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Sijoitusrahastojen (muiden kuin rahamarkkinarahastojen) osuuksien liikkeeseenlaskijat ovat muita rahoituksen välittäjiä. Rahamarkkinarahastojen osuuksien liikkeeseenlaskijat ovat rahalaitoksia.

2.9 Securities held by investment funds ¹⁾ broken down by issuer of securities

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Securities other than shares

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs	General government	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	EU Member States outside the euro area	United States	Japan	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts											
2013 Q1	3,069.6	1,632.9	407.3	752.8	245.2	8.2	219.3	1,436.6	332.6	563.4	16.0
Q2	3,045.5	1,649.4	404.2	770.9	247.9	8.4	218.0	1,396.1	324.9	551.1	15.2
Q3	3,095.3	1,686.9	394.5	798.5	257.5	9.0	227.5	1,408.4	343.5	548.7	14.9
Q4 ^(p)	3,107.8	1,708.3	390.5	807.5	264.6	10.4	235.4	1,399.4	344.7	547.3	13.7
Transactions											
2013 Q2	55.8	28.9	-0.2	24.4	4.0	0.1	0.7	26.9	2.4	12.7	0.2
Q3	57.0	30.0	-11.6	24.0	8.6	0.5	8.5	27.0	20.3	2.7	-0.3
Q4 ^(p)	2.4	8.9	-6.1	2.4	5.5	1.0	6.1	-6.6	4.1	-6.5	-0.6

2. Shares and other equity (other than investment fund and money market fund shares)

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs	General government	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	EU Member States outside the euro area	United States	Japan	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts											
2013 Q1	2,142.1	738.8	56.4	-	49.9	27.0	605.6	1,403.2	187.7	479.0	95.0
Q2	2,095.2	738.6	58.9	-	52.4	28.1	599.1	1,356.6	181.7	482.2	109.5
Q3	2,228.6	817.5	72.6	-	56.3	30.4	658.2	1,411.1	197.8	502.5	112.8
Q4 ^(p)	2,370.4	886.2	85.3	-	64.8	35.5	700.6	1,484.2	215.6	535.9	123.3
Transactions											
2013 Q2	19.1	1.8	1.3	-	-0.3	0.2	0.6	17.3	0.7	6.3	13.8
Q3	28.2	12.8	1.3	-	0.2	0.6	10.7	15.4	3.3	12.2	0.9
Q4 ^(p)	47.2	21.7	3.8	-	5.7	1.6	10.7	25.5	8.7	1.1	10.0

3. Investment fund/money market fund shares

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs ²⁾	General government	Other financial intermediaries ²⁾	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	EU Member States outside the euro area	United States	Japan	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts											
2013 Q1	1,026.1	888.7	74.5	-	814.2	-	-	137.4	32.5	43.5	0.6
Q2	1,018.5	880.2	86.8	-	793.4	-	-	138.3	31.4	46.0	0.6
Q3	1,064.4	923.8	86.3	-	837.6	-	-	140.6	33.8	47.6	0.5
Q4 ^(p)	1,118.7	972.8	85.0	-	887.8	-	-	145.9	36.6	49.3	0.5
Transactions											
2013 Q2	2.3	4.2	11.8	-	-7.6	-	-	-1.9	-0.8	-0.1	0.0
Q3	28.8	27.1	-1.3	-	28.4	-	-	1.7	1.5	1.3	0.0
Q4 ^(p)	48.3	40.8	-0.2	-	41.0	-	-	7.5	3.6	1.8	0.0

Source: ECB.

1) Other than money market funds. For further details, see the General Notes.

2) Investment fund shares (other than money market fund shares) are issued by other financial intermediaries. Money market fund shares are issued by MFIs.

2.10 Euroalueen erityisyhteisöjen yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Saamiset

Yhteensä	Talletukset ja lainasaamiset	Yhteensä	Alkuperäinen liikkeeseenlaskija: euroalueella olevat						Muut arvopaperit kuin osakkeet	Muut arvopaperistettut saamiset	Osakkeet ja osuudet	Muut saamiset
			Rahalaitokset	Muut rahoituksen välittäjät, vakuutuslaitokset ja eläke-rahastot	Yritykset	Julkisyhteisöt	Alkup. liikkeeseenlaskijana euroalueen ulkopuoliset					
			Rahalaitosten taseessa pysyvät ¹⁾									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Kannat												
Taloustoimet												

2. Velat

Yhteensä	Saadut lainat ja talletukset	Liikkeeseen lasketut velkapaperit			Oma pääoma ja varaukset	Muut velat
		Yhteensä	Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta		
1	2	3	4	5	6	7
Kannat						
Taloustoimet						

3. Hallussa olevat euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperistettut lainat ja muut arvopaperit kuin osakkeet

Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperistettut lainat							Muut arvopaperit kuin osakkeet					
Yhteensä	Euroalueen lainanottajasektorit ²⁾					Euroalueen ulkopuoliset lainanottajasektorit	Yhteensä	Euroalueella olevat				Euroalueen ulkopuoliset
	Kotitaloudet	Yritykset	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutuslaitokset ja eläke-rahastot	Julkisyhteisöt			Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Erityisyhteisöt	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Kannat												
Taloustoimet												

Lähde: EKP.

- Lainat (muille kuin rahalaitoksille), joiden arvopaperistamisessa on käytetty erillisyyhteisöä (financial vehicle corporation, FVC) ja jotka pysyvät rahalaitoksen taseessa eli lainat, joita ei ole kirjattu pois taseesta. Kirjataan lainat pois rahalaitoksen taseesta vai ei, riippuu voimassa olevasta kirjanpitoikäytännöstä. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- Ei sisällä rahalaitosten välisiä arvopaperistettuja lainoja.

2.10 Aggregated balance sheet of euro area financial vehicle corporations

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Assets

	Total	Deposits and loan claims	Securitised loans						Securities other than shares	Other securitised assets	Shares and other equity	Other assets	
			Total	Originated in euro area				Originated outside euro area					
				MFIs	Other financial intermediaries, insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	General government						
													Remaining on the MFI balance sheet ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Outstanding amounts													
2012 Q4	2,058.9	285.5	1,391.5	1,072.1	469.8	165.5	24.8	4.0	125.1	194.9	87.8	36.2	63.0
2013 Q1	2,027.8	291.3	1,360.3	1,042.9	462.7	164.9	24.9	4.0	123.7	192.3	86.2	36.3	61.4
Q2	1,994.4	275.7	1,342.6	1,034.7	456.5	163.3	23.2	3.6	117.9	192.9	88.3	34.5	60.3
Q3	1,956.2	268.6	1,321.0	1,025.1	449.7	157.9	18.9	3.5	115.6	180.5	87.3	35.0	63.8
Q4	1,910.7	254.7	1,288.1	1,002.8	442.9	148.8	20.0	3.1	113.4	179.6	89.7	34.5	65.0
Transactions													
2012 Q4	-37.9	-17.3	-16.9	-20.1	-	4.8	1.0	-0.4	-2.3	1.0	2.3	0.5	-7.6
2013 Q1	-29.8	6.0	-30.6	-28.5	-	-0.7	0.3	0.0	-1.7	-0.3	-1.4	0.0	-3.5
Q2	-33.2	-15.4	-16.9	-7.9	-	-1.6	-1.5	-0.4	-5.5	1.1	2.6	-1.7	-3.0
Q3	-39.7	-6.5	-21.2	-10.6	-	-4.0	-4.2	0.0	-2.3	-12.8	-0.8	0.6	1.1
Q4	-47.6	-13.6	-33.5	-22.5	-	-9.2	0.8	-0.4	-2.1	-0.4	2.5	-0.2	-1.5

2. Liabilities

	Total	Loans and deposits received	Debt securities issued			Capital and reserves	Other liabilities
			Total	Up to 2 years	Over 2 years		
1	2	3	4	5	6	7	
Outstanding amounts							
2012 Q4	2,058.9	141.1	1,665.0	52.2	1,612.8	30.7	222.1
2013 Q1	2,027.8	142.1	1,627.6	54.3	1,573.2	30.8	227.4
Q2	1,994.4	129.7	1,611.1	53.7	1,557.4	29.0	224.6
Q3	1,956.2	124.8	1,576.8	53.8	1,523.0	28.5	226.1
Q4	1,910.7	117.0	1,536.4	58.9	1,477.5	28.6	228.7
Transactions							
2012 Q4	-37.9	-5.2	-24.4	-0.3	-24.1	-0.6	-7.6
2013 Q1	-29.8	1.9	-34.9	2.1	-36.9	-0.4	3.5
Q2	-33.2	-12.2	-15.7	-0.7	-15.0	-1.6	-3.7
Q3	-39.7	-4.0	-35.3	0.1	-35.3	-0.7	0.3
Q4	-47.6	-7.4	-40.5	5.1	-45.6	0.5	-0.3

3. Holdings of securitised loans originated by euro area MFIs and securities other than shares

	Securitized loans originated by euro area MFIs						Securities other than shares						
	Total	Euro area borrowing sector ²⁾					Non-euro area borrowing sector	Total	Euro area residents				Non-euro area residents
		Households	Non-financial corporations	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	General government			Total	MFIs	Non-MFIs		
											Financial vehicle corporations		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Outstanding amounts													
2012 Q4	1,072.1	772.1	234.8	17.3	0.2	5.4	31.3	194.9	113.8	33.8	80.0	30.8	81.1
2013 Q1	1,042.9	751.8	231.6	15.0	0.2	5.4	28.8	192.3	111.5	32.6	78.9	31.4	80.8
Q2	1,034.7	759.7	226.2	15.0	0.2	5.1	28.6	192.9	114.3	34.6	79.6	31.4	78.6
Q3	1,025.1	758.5	215.8	15.1	0.2	5.5	30.1	180.5	109.7	30.8	78.9	30.0	70.9
Q4	1,002.8	745.1	204.8	15.4	0.2	5.4	31.9	179.6	108.6	31.1	77.5	32.3	71.1
Transactions													
2012 Q4	-20.1	-16.6	-2.5	0.5	0.0	-0.1	0.3	1.0	4.1	-0.3	4.4	1.8	-3.1
2013 Q1	-28.5	-20.1	-3.2	-2.3	0.0	0.0	-1.9	-0.3	-1.3	-1.1	-0.3	-0.4	1.1
Q2	-7.9	7.7	-5.3	0.2	0.0	-0.3	-0.1	1.1	3.0	2.2	0.8	-0.1	-1.9
Q3	-10.6	-1.5	-9.5	0.1	0.0	0.5	-0.2	-12.8	-4.9	-4.0	-0.9	-1.4	-7.9
Q4	-22.5	-13.4	-10.8	0.3	0.0	-0.1	1.5	-0.4	-1.1	0.4	-1.5	1.5	0.7

Source: ECB.

1) Loans (to non-MFIs) securitized using euro area financial vehicle corporations which remain on the balance sheet of the relevant MFI, i.e. which have not been derecognised.

Whether or not loans are derecognised from the balance sheet of the MFI depends on the relevant accounting rules. For further information, see the General Notes.

2) Excludes securitisations of inter-MFI loans.

2.11 Euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen yhteenlaskettu tase
(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Saamiset

Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Lainat	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Osakkeet ja osuudet	Sijoitusrahastojen rahasto-osuudet	Rahamarkkina-rahastojen rahasto-osuudet	Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu	Muut saamiset ja velat sekä johdannaiset	Muut kuin rahoitusvarat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet

Yhteensä	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat
	Yhteensä	Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	
1	2	3	4	5	6	7	8

3. Velat ja nettovarallisuus

Yhteensä	Saadut lainat	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Osakkeet ja osuudet	Velat				Muut saamiset ja velat sekä johdannaiset	Nettovarallisuus
				Vakuutustekninen vastuuvélka					
				Yhteensä	Kotitalouksien osuus henkivakuutusrahastoista	Kotitalouksien osuus eläkerahastoista	Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Lähde: EKP.

2.11 Aggregated balance sheet of euro area insurance corporations and pension funds

(EUR billions; outstanding amounts at end of period)

1. Assets

	Total	Currency and deposits	Loans	Securities other than shares	Shares and other equity	Investment fund shares	Money market fund shares	Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	Other accounts receivable/payable and financial derivatives	Non-financial assets
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2010 Q4	7,036.2	768.3	453.4	2,674.6	826.0	1,611.9	76.9	253.7	222.2	149.1
2011 Q1	7,139.7	769.6	456.4	2,735.7	844.0	1,621.5	76.6	261.8	223.6	150.5
Q2	7,155.2	772.7	464.0	2,747.0	842.6	1,623.7	79.8	254.2	222.3	148.9
Q3	7,154.3	789.6	463.0	2,772.4	788.3	1,580.8	87.6	255.6	268.7	148.4
Q4	7,164.4	782.4	472.6	2,731.2	793.9	1,615.7	91.3	253.6	273.6	150.0
2012 Q1	7,452.0	794.4	469.9	2,876.7	807.2	1,710.1	102.3	258.2	283.2	150.0
Q2	7,481.2	783.6	469.6	2,890.2	802.3	1,712.6	106.4	261.4	304.4	150.8
Q3	7,695.7	783.5	478.8	3,006.9	822.4	1,786.7	108.5	263.1	295.0	151.0
Q4	7,780.5	786.6	477.9	3,053.0	819.5	1,825.2	109.7	261.8	293.7	153.1
2013 Q1	7,905.9	794.0	476.1	3,081.9	836.3	1,900.6	114.3	265.2	284.0	153.5
Q2	7,844.0	773.3	474.6	3,071.5	833.5	1,894.0	98.9	264.4	278.2	155.6
Q3 ^(p)	7,942.9	763.4	477.4	3,110.1	851.4	1,954.6	96.7	264.6	268.2	156.5

2. Holdings of securities other than shares

	Total	Issued by euro area residents					Issued by non-euro area residents	
		Total	MFIs	General government	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds		Non-financial corporations
	1	2	3	4	5	6	7	8
2010 Q4	2,674.6	2,250.8	599.4	1,243.5	234.3	17.6	156.1	423.8
2011 Q1	2,735.7	2,318.6	625.2	1,286.3	236.2	17.2	153.7	417.1
Q2	2,747.0	2,329.9	630.6	1,289.6	235.4	16.8	157.5	417.2
Q3	2,772.4	2,352.8	637.0	1,312.3	227.7	16.9	159.0	419.5
Q4	2,731.2	2,307.5	635.4	1,267.3	223.9	16.5	164.3	423.7
2012 Q1	2,876.7	2,427.1	670.3	1,325.0	235.9	17.1	178.7	449.6
Q2	2,890.2	2,423.3	675.6	1,309.3	238.4	17.0	183.0	466.9
Q3	3,006.9	2,514.7	707.7	1,348.6	246.0	17.4	195.0	492.3
Q4	3,053.0	2,549.2	693.1	1,386.8	251.7	18.1	199.5	503.8
2013 Q1	3,081.9	2,587.2	716.9	1,389.9	255.3	17.5	207.5	494.7
Q2	3,071.5	2,566.9	684.1	1,403.5	255.4	17.5	206.4	504.6
Q3 ^(p)	3,110.1	2,601.2	684.0	1,436.0	256.6	17.9	206.8	508.9

3. Liabilities and net worth

	Liabilities								Net worth	
	Total	Loans received	Securities other than shares	Shares and other equity	Insurance technical reserves					Other accounts receivable/payable and financial derivatives
					Total	Net equity of households in life insurance reserves	Net equity of households in pension fund reserves	Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2010 Q4	6,871.5	250.3	40.3	451.5	5,960.7	3,260.4	1,889.6	810.7	168.7	164.6
2011 Q1	6,920.9	263.0	39.9	465.9	5,976.5	3,287.3	1,859.9	829.4	175.5	218.8
Q2	6,944.4	262.8	42.4	454.7	6,008.1	3,309.4	1,872.0	826.7	176.4	210.9
Q3	7,052.2	270.0	41.6	410.1	6,140.8	3,292.5	2,023.9	824.5	189.7	102.1
Q4	7,071.7	263.8	41.3	408.8	6,169.8	3,305.1	2,047.1	817.6	188.0	92.7
2012 Q1	7,229.4	272.1	44.4	439.1	6,282.8	3,342.5	2,103.0	837.2	191.0	222.6
Q2	7,300.4	281.3	43.3	421.2	6,349.5	3,344.6	2,169.4	835.5	205.1	180.9
Q3	7,373.6	292.7	44.9	452.7	6,387.7	3,390.6	2,163.4	833.6	195.6	322.1
Q4	7,472.6	267.0	48.8	482.6	6,454.0	3,425.8	2,201.8	826.4	220.2	307.9
2013 Q1	7,566.8	279.9	48.0	497.8	6,526.5	3,462.7	2,216.1	847.6	214.5	339.2
Q2	7,607.2	280.1	45.4	506.7	6,551.9	3,467.1	2,240.2	844.6	223.1	236.8
Q3 ^(p)	7,635.0	278.9	45.2	524.0	6,569.6	3,509.6	2,217.5	842.5	217.3	307.9

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

EUROALUEEN TILINPITO

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (miljardia euroa)

Käyttö	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Rahoitus- laitokset	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2013/III						
Ulkomaiden tili						
Tavaroiden ja palvelujen vienti <i>Kauppataase¹⁾</i>						
Tulonmuodostustili						
Arvonlisäys, brutto (perushintaan) Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot Bruttokansantuote (markkinahintaan) Palkansaajakorvaukset Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot Kiinteän pääoman kuluminen <i>Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto¹⁾</i>						
Ensitulon jakotili						
Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto Palkansaajakorvaukset Tuotannon verot miinus tukipalkkiot Omaisuuksien tulot Korot Muut omaisuustulot <i>Kansantulo, netto¹⁾</i>						
Tulojen uudelleenjaon tili						
Kansantulo, netto Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot Sosiaaliturvamaksut Rahamääräiset sosiaalietuudet Muut tulonsiirrot Vahinkovakuutusmaksut, netto Vahinkovakuutuskorvaukset Muu <i>Käytettävissä oleva tulo, netto¹⁾</i>						
Tulonkäyttötili						
Käytettävissä oleva tulo, netto Kulutusmenot Yksilölliset kulutusmenot Kollektiiviset kulutusmenot Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu <i>Säästö, netto / vaihtotase¹⁾</i>						
Pääomatili						
Säästö, netto / vaihtotase Pääoman bruttomuodostus Kiinteän pääoman bruttomuodostus Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset Kiinteän pääoman kuluminen Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset Pääomansiirrot Pääomaverot Muut pääomansiirrot <i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)¹⁾</i> Tilastollinen ero						

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

EURO AREA ACCOUNTS

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector

(EUR billions)

Uses	Euro area	Households	Non-financial corporations	Financial corporations	General government	Rest of the world
2013 Q3						
External account						
Exports of goods and services						644
<i>Trade balance</i> ¹⁾						-64
Generation of income account						
Gross value added (basic prices)						
Taxes less subsidies on products						
Gross domestic product (market prices)						
Compensation of employees	1,136	116	726	56	238	
Other taxes less subsidies on production	30	9	14	3	4	
Consumption of fixed capital	383	102	218	11	52	
<i>Net operating surplus and mixed income</i> ¹⁾	592	287	271	33	0	
Allocation of primary income account						
Net operating surplus and mixed income						7
Compensation of employees						
Taxes less subsidies on production						
Property income	601	31	240	262	68	104
Interest	318	29	53	168	68	44
Other property income	283	3	187	94	0	60
<i>Net national income</i> ¹⁾	2,013	1,621	121	45	225	
Secondary distribution of income account						
Net national income						
Current taxes on income, wealth, etc.	292	233	49	10	0	2
Social contributions	441	441				1
Social benefits other than social transfers in kind	480	1	18	35	427	1
Other current transfers	195	70	25	48	53	11
Net non-life insurance premiums	45	34	9	1	1	2
Non-life insurance claims	46			46		1
Other	104	35	15	1	52	8
<i>Net disposable income</i> ¹⁾	1,983	1,441	61	49	431	
Use of income account						
Net disposable income						
Final consumption expenditure	1,884	1,386			498	
Individual consumption expenditure	1,697	1,386			311	
Collective consumption expenditure	186				186	
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	15	0	1	14	0	0
<i>Net saving/current external account</i> ¹⁾	99	70	60	36	-67	-42
Capital account						
Net saving/current external account						
Gross capital formation	440	140	239	9	52	
Gross fixed capital formation	426	138	227	10	52	
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables	14	2	12	0	0	
Consumption of fixed capital						
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets	0	-1	0	0	1	0
Capital transfers	39	11	1	1	26	6
Capital taxes	9	8	0	0	0	0
Other capital transfers	30	3	1	1	26	6
<i>Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)</i> ¹⁾	46	30	53	45	-81	-46
Statistical discrepancy	0	-8	8	0	0	0

Sources: ECB and Eurostat.

1) For details of the calculation of the balancing items, see the Technical Notes.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Resurssit	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Rahoitus- laitokset	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2013/III						
Ulkomaiden tili						
Tavaroiden ja palvelujen tuonti <i>Kauppataase</i>						
Tulonmuodostustili						
Arvonlisäys, brutto (perushintaan) Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot Bruttokansantuote (markkinahintaan) ²⁾ Palkansaajakorvaukset Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot Kiinteän pääoman kuluminen <i>Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto</i>						
Ensitulon jakotili						
Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto Palkansaajakorvaukset Tuotannon verot miinus tukipalkkiot Omaisuuksuudet Korot Muut omaisuustuudet <i>Kansantulo, netto</i>						
Tulojen uudelleenjaon tili						
Kansantulo, netto Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot Sosiaaliturvamaksut Rahamääräiset sosiaalietuudet Muut tulonsiirrot Vahinkovakuutusmaksut, netto Vahinkovakuutuskorvaukset Muu <i>Käytettävissä oleva tulo, netto</i>						
Tulonkäyttötili						
Käytettävissä oleva tulo, netto Kulutusten Yksilölliset kulutusmenot Kollektiiviset kulutusmenot Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu <i>Säästö, netto / vaihtotase</i>						
Pääomatili						
Säästö, netto / vaihtotase Pääoman bruttomuodostus Kiinteän pääoman bruttomuodostus Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset Kiinteän pääoman kuluminen Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset Pääomansiirrot Pääomaverot Muut pääomansiirrot <i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)</i> Tilastollinen ero						

Lähteet: EKP ja Eurostat.

2) Bruttokansantuote on yhtä suuri kuin kaikkien kotimaan sektoreiden bruttoarvonlisäyksen ja nettomääräisten tuoteverojen (tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot) summa.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Resources	Euro area	Households	Non-financial corporations	Financial corporations	General government	Rest of the world
2013 Q3						
External account						
Imports of goods and services						580
<i>Trade balance</i>						
Generation of income account						
Gross value added (basic prices)	2,141	514	1,230	104	293	
Taxes less subsidies on products	247					
Gross domestic product (market prices) ²⁾	2,388					
Compensation of employees						
Other taxes less subsidies on production						
Consumption of fixed capital						
<i>Net operating surplus and mixed income</i>						
Allocation of primary income account						
Net operating surplus and mixed income	592	287	271	33	0	
Compensation of employees	1,140	1,140				4
Taxes less subsidies on production	276				276	1
Property income	607	225	90	274	17	98
Interest	308	50	32	217	9	54
Other property income	299	176	58	57	8	45
<i>Net national income</i>						
Secondary distribution of income account						
Net national income	2,013	1,621	121	45	225	
Current taxes on income, wealth, etc.	293				293	1
Social contributions	440	1	18	49	371	2
Social benefits other than social transfers in kind	478	478				3
Other current transfers	166	85	13	47	22	40
Net non-life insurance premiums	46			46		1
Non-life insurance claims	44	36	7	1	0	2
Other	77	50	6	0	21	36
<i>Net disposable income</i>						
Use of income account						
Net disposable income	1,983	1,441	61	49	431	
Final consumption expenditure						
Individual consumption expenditure						
Collective consumption expenditure						
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	15	15				0
<i>Net saving/current external account</i>						
Capital account						
Net saving/current external account	99	70	60	36	-67	-42
Gross capital formation						
Gross fixed capital formation						
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables						
Consumption of fixed capital	383	102	218	11	52	
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets						
Capital transfers	43	8	15	8	13	2
Capital taxes	9				9	0
Other capital transfers	34	8	15	8	4	2
<i>Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)</i>						
Statistical discrepancy						

Sources: ECB and Eurostat.

2) Gross domestic product is equal to the gross value added of all domestic sectors plus net taxes (i.e. taxes less subsidies) on products.

**HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT
VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.**

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Varat	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Raha- laitokset	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutus- laitokset ja eläke- rahastot	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2013/III								
Varallisuuden avaustase, rahoitusvarat								
Rahoitusvarat yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>josta: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuvelka Muut saamiset ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuus</i>								
Rahoitustili, rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet								
Rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>josta: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuvelka Muut saamiset ja johdannaiset <i>Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset</i>								
Muiden muutosten tili, rahoitusvarat								
Rahoitusvarojen muut muutokset yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>josta: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuvelka Muut saamiset ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset</i>								
Varallisuuden päätöstage, rahoitusvarat								
Rahoitusvarat yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>josta: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuvelka Muut saamiset ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuus</i>								

Lähde: EKP.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Assets	Euro area	Households	Non-financial corporations	MFIs	Other financial inter- mediaries	Insurance corporations and pension funds	General govern- ment	Rest of the world
2013 Q3								
Opening balance sheet, financial assets								
Total financial assets		19,963	17,404	33,119	18,097	7,529	4,508	18,788
Monetary gold and special drawing rights (SDRs)				367				
Currency and deposits	7,141	2,023	10,065	2,433	796	858	3,198	
Short-term debt securities	40	65	506	431	57	32	651	
Long-term debt securities	1,288	258	6,375	3,139	3,023	439	4,363	
Loans	86	3,120	13,118	4,523	485	873	2,797	
<i>of which: Long-term</i>	65	1,986	10,193	3,368	363	766	.	
Shares and other equity	4,572	8,098	1,843	7,137	2,761	1,514	6,956	
Quoted shares	759	1,098	371	2,199	409	228	.	
Unquoted shares and other equity	2,411	6,649	1,199	3,807	432	1,106	.	
Mutual fund shares	1,402	350	273	1,130	1,920	179	.	
Insurance technical reserves	6,338	185	3	0	244	4	259	
Other accounts receivable and financial derivatives	497	3,656	842	434	163	789	565	
<i>Net financial worth</i>								
Financial account, transactions in financial assets								
Total transactions in financial assets		24	124	-571	-104	48	-126	-70
Monetary gold and SDRs				0				0
Currency and deposits	1	52	-299	-121	-6	-79	-140	
Short-term debt securities	-1	-2	-25	-18	-2	-4	35	
Long-term debt securities	-17	3	-113	46	21	-3	-13	
Loans	1	28	-112	-68	1	-4	-38	
<i>of which: Long-term</i>	1	47	-26	-59	5	16	.	
Shares and other equity	-3	43	16	61	39	-8	49	
Quoted shares	-23	-2	33	33	4	3	.	
Unquoted shares and other equity	18	49	-24	-9	2	-11	.	
Mutual fund shares	1	-3	7	37	34	1	.	
Insurance technical reserves	39	-1	0	0	0	0	7	
Other accounts receivable and financial derivatives	5	-1	-38	-5	-6	-30	30	
<i>Changes in net financial worth due to transactions</i>								
Other changes account, financial assets								
Total other changes in financial assets		167	353	57	-15	54	47	-20
Monetary gold and SDRs				24				
Currency and deposits	-2	-8	84	-81	0	-1	-15	
Short-term debt securities	0	0	0	3	0	0	-11	
Long-term debt securities	-14	1	-13	-16	-4	-1	-48	
Loans	0	-10	-123	-30	0	1	-28	
<i>of which: Long-term</i>	0	-7	-27	-2	0	1	.	
Shares and other equity	173	402	62	109	59	45	95	
Quoted shares	95	122	22	116	12	29	.	
Unquoted shares and other equity	43	275	37	-28	3	12	.	
Mutual fund shares	35	5	3	22	45	4	.	
Insurance technical reserves	23	0	0	0	0	0	-2	
Other accounts receivable and financial derivatives	-12	-33	22	1	-1	2	-11	
<i>Other changes in net financial worth</i>								
Closing balance sheet, financial assets								
Total financial assets		20,154	17,881	32,605	17,979	7,631	4,428	18,697
Monetary gold and SDRs				391				
Currency and deposits	7,140	2,068	9,851	2,231	791	778	3,043	
Short-term debt securities	39	63	481	416	55	28	675	
Long-term debt securities	1,257	262	6,249	3,169	3,040	436	4,301	
Loans	87	3,139	12,883	4,425	487	869	2,731	
<i>of which: Long-term</i>	66	2,027	10,140	3,307	367	783	.	
Shares and other equity	4,741	8,543	1,921	7,307	2,859	1,551	7,100	
Quoted shares	831	1,218	425	2,348	424	261	.	
Unquoted shares and other equity	2,472	6,973	1,212	3,770	437	1,106	.	
Mutual fund shares	1,438	352	283	1,189	1,998	184	.	
Insurance technical reserves	6,400	184	3	0	243	4	263	
Other accounts receivable and financial derivatives	490	3,622	826	430	157	761	584	
<i>Net financial worth</i>								

Source: ECB.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Velat	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Raha- laitokset	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutus- laitokset ja eläke- rahastot	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2013/III								
Varallisuuden avaustase, velat								
Velat yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>josta: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuuvélka Muut velat ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuus¹⁾</i>								
Rahoitustili, velkoihin kohdistuvat taloustoimet								
Velkoihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>josta: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuuvélka Muut velat ja johdannaiset <i>Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset¹⁾</i>								
Muiden muutosten tili, velat								
Velkojen muut muutokset yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>josta: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuuvélka Muut velat ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset¹⁾</i>								
Varallisuuden päätöstase, velat								
Velat yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>josta: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuuvélka Muut velat ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuus¹⁾</i>								

Lähde: EKP

1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Liabilities	Euro area	Households	Non-financial corporations	MFI's	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	General government	Rest of the world
2013 Q3								
Opening balance sheet, liabilities								
Total liabilities		6,864	27,286	32,190	17,776	7,593	10,884	16,448
Monetary gold and special drawing rights (SDRs)								
Currency and deposits			33	23,531	35	0	276	2,640
Short-term debt securities			90	602	125	2	676	285
Long-term debt securities			971	4,403	3,310	49	6,971	3,180
Loans		6,159	8,536		4,350	305	2,281	3,372
<i>of which: Long-term</i>		5,809	6,242		2,540	111	2,001	.
Shares and other equity		8	13,832	2,495	9,713	498	4	6,330
Quoted shares			3,853	407	259	140	0	.
Unquoted shares and other equity		8	9,979	1,231	2,786	357	4	.
Mutual fund shares				856	6,668			.
Insurance technical reserves		36	351	65	1	6,578	1	.
Other accounts payable and financial derivatives		661	3,472	1,094	242	161	674	642
<i>Net financial worth ¹⁾</i>	-1,972	13,099	-9,881	929	322	-64	-6,376	
Financial account, transactions in liabilities								
Total transactions in liabilities		2	63	-604	-107	39	-45	-24
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			0	-496	-1	0	5	-100
Short-term debt securities			0	-16	-5	0	2	4
Long-term debt securities			32	-84	-9	0	-33	18
Loans		3	-16		-131	-6	-3	-39
<i>of which: Long-term</i>		10	31		-61	-2	20	.
Shares and other equity		0	39	-13	81	0	0	92
Quoted shares			4	2	1	0	0	.
Unquoted shares and other equity		0	35	-8	-16	0	0	.
Mutual fund shares				-7	96			.
Insurance technical reserves		0	1	0	0	43	0	.
Other accounts payable and financial derivatives		-1	7	7	-42	2	-17	1
<i>Changes in net financial worth due to transactions ¹⁾</i>	46	22	61	33	3	9	-81	-46
Other changes account, liabilities								
Total other changes in liabilities		-2	700	72	32	36	-111	-107
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			0	-11	0	0	0	-12
Short-term debt securities			0	-3	-1	0	0	-4
Long-term debt securities			1	-27	-12	0	-34	-23
Loans		-4	-18		-133	0	-1	-33
<i>of which: Long-term</i>		-4	-10		-7	0	-1	.
Shares and other equity		0	708	124	138	14	0	-41
Quoted shares			342	83	26	8	0	.
Unquoted shares and other equity		0	366	44	-12	7	0	.
Mutual fund shares				-3	124			.
Insurance technical reserves		0	0	0	0	20	0	.
Other accounts payable and financial derivatives		1	9	-11	39	1	-76	6
<i>Other changes in net financial worth ¹⁾</i>	-63	170	-347	-15	-47	18	158	87
Closing balance sheet, liabilities								
Total liabilities		6,864	28,049	31,659	17,701	7,669	10,727	16,317
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			33	23,024	35	0	282	2,529
Short-term debt securities			90	583	119	2	678	285
Long-term debt securities			1,004	4,292	3,290	50	6,904	3,175
Loans		6,158	8,501		4,086	299	2,278	3,299
<i>of which: Long-term</i>		5,815	6,263		2,472	108	2,019	.
Shares and other equity		8	14,579	2,605	9,932	512	4	6,381
Quoted shares			4,199	493	285	148	0	.
Unquoted shares and other equity		8	10,380	1,266	2,758	363	4	.
Mutual fund shares				846	6,889			.
Insurance technical reserves		37	352	65	1	6,642	1	.
Other accounts payable and financial derivatives		661	3,488	1,090	239	164	581	648
<i>Net financial worth ¹⁾</i>	-1,990	13,290	-10,167	946	278	-37	-6,299	

Source: ECB.

**HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT
VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.**

3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat)

Käyttö	2009	2010	2011	2011/IV– 2012/III	2012/I– 2012/IV	2012/II– 2013/I	2012/III– 2013/II	2012/IV– 2013/III
Tulonmuodostustili								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)								
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot								
Bruttokansantuote (markkinahintaan)								
Palkansaajakorvaukset								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot								
Kiinteän pääoman kuluminen								
<i>Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto¹⁾</i>								
Ensitulon jakotili								
Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto								
Palkansaajakorvaukset								
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot								
Omaisuuksutulot								
Korot								
Muut omaisuustulot								
<i>Kansantulo, netto¹⁾</i>								
Tulojen uudelleenjaon tili								
Kansantulo, netto								
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot								
Sosiaaliturvamaksut								
Rahamääräiset sosiaalietuudet								
Muut tulonsiirrot								
Vahinkovakuutusmaksut, netto								
Vahinkovakuutuskorvaukset								
Muu								
<i>Käytettävissä oleva tulo, netto¹⁾</i>								
Tulonkäyttötili								
Käytettävissä oleva tulo, netto								
Kulutusmenot								
Yksilölliset kulutusmenot								
Kollektiiviset kulutusmenot								
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu								
<i>Säästö, netto¹⁾</i>								
Pääomatili								
Säästö, netto								
Pääoman bruttomuodostus								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus								
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset								
Kiinteän pääoman kuluminen								
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset								
Pääomansiirrot								
Pääomaverot								
Muut pääomansiirrot								
<i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)¹⁾</i>								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

3.2 Euro area non-financial accounts

(EUR billions; four-quarter cumulated flows)

Uses	2009	2010	2011	2011 Q4- 2012 Q3	2012 Q1- 2012 Q4	2012 Q2- 2013 Q1	2012 Q3- 2013 Q2	2012 Q4- 2013 Q3
Generation of income account								
Gross value added (basic prices)								
Taxes less subsidies on products								
Gross domestic product (market prices)								
Compensation of employees	4,449	4,510	4,622	4,666	4,671	4,677	4,683	4,690
Other taxes less subsidies on production	85	82	95	116	124	124	125	124
Consumption of fixed capital	1,388	1,419	1,462	1,488	1,497	1,504	1,511	1,519
<i>Net operating surplus and mixed income</i> ¹⁾	2,097	2,198	2,256	2,208	2,186	2,174	2,176	2,191
Allocation of primary income account								
Net operating surplus and mixed income								
Compensation of employees								
Taxes less subsidies on production								
Property income	2,959	2,798	3,007	2,944	2,870	2,816	2,766	2,734
Interest	1,593	1,381	1,546	1,513	1,461	1,409	1,363	1,326
Other property income	1,366	1,417	1,461	1,431	1,409	1,407	1,403	1,408
<i>Net national income</i> ¹⁾	7,550	7,765	7,978	8,013	8,027	8,026	8,038	8,060
Secondary distribution of income account								
Net national income								
Current taxes on income, wealth, etc.	1,029	1,057	1,115	1,154	1,172	1,180	1,198	1,210
Social contributions	1,677	1,703	1,751	1,777	1,787	1,794	1,800	1,807
Social benefits other than social transfers in kind	1,769	1,814	1,841	1,874	1,884	1,895	1,907	1,919
Other current transfers	772	774	779	789	788	791	796	804
Net non-life insurance premiums	181	181	182	184	184	183	184	184
Non-life insurance claims	182	182	183	186	186	186	186	186
Other	409	411	414	418	418	422	427	434
<i>Net disposable income</i> ¹⁾	7,442	7,655	7,871	7,902	7,918	7,913	7,922	7,938
Use of income account								
Net disposable income								
Final consumption expenditure	7,152	7,315	7,477	7,517	7,520	7,522	7,535	7,555
Individual consumption expenditure	6,383	6,543	6,703	6,741	6,746	6,747	6,759	6,778
Collective consumption expenditure	769	772	774	776	774	775	775	776
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	62	57	58	58	58	58	59	60
<i>Net saving</i> ¹⁾	290	340	394	385	398	392	387	384
Capital account								
Net saving								
Gross capital formation	1,703	1,779	1,873	1,793	1,774	1,742	1,725	1,724
Gross fixed capital formation	1,753	1,760	1,817	1,783	1,765	1,736	1,723	1,716
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables	-50	19	56	11	9	6	2	8
Consumption of fixed capital								
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets	1	1	0	10	9	3	1	2
Capital transfers	183	221	174	182	193	200	210	205
Capital taxes	34	25	31	29	26	27	29	31
Other capital transfers	149	196	142	153	168	174	180	175
<i>Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)</i> ¹⁾	-18	-12	-10	80	123	162	186	192

Sources: ECB and Eurostat.

1) For details of the calculation of the balancing items, see the Technical Notes.

3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito (jatkoa)
(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat)

Resurssit	2009	2010	2011	2011/IV– 2012/III	2012/I– 2012/IV	2012/II– 2013/I	2012/III– 2013/II	2012/IV– 2013/III
Tulonmuodostustili								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)								
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot								
Bruttokansantuote (markkinahintaan) ²⁾								
Palkansaajakorvaukset								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot								
Kiinteän pääoman kuluminen								
<i>Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto</i>								
Ensitulon jakotili								
Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto								
Palkansaajakorvaukset								
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot								
Omaisuuksien tulot								
Korot								
Muut omaisuustulot								
<i>Kansantulo, netto</i>								
Tulojen uudelleenjaon tili								
Kansantulo, netto								
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot								
Sosiaaliturvamaksut								
Rahamääräiset sosiaalietuudet								
Muut tulonsiirrot								
Vahinkovakuutusmaksut, netto								
Vahinkovakuutuskorvaukset								
Muu								
<i>Käytettävissä oleva tulo, netto</i>								
Tulonkäyttötili								
Käytettävissä oleva tulo, netto								
Kulutusmenot								
Yksilölliset kulutusmenot								
Kollektiiviset kulutusmenot								
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu								
<i>Säästö, netto</i>								
Pääomatili								
Säästö, netto								
Pääoman bruttomuodostus								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus								
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset								
Kiinteän pääoman kuluminen								
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset								
Pääomansiirrot								
Pääomaverot								
Muut pääomansiirrot								
<i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)</i>								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

2) Bruttokansantuote on yhtä suuri kuin kaikkien kotimaan sektoreiden bruttoarvonlisäyksen ja nettomääräisten tuoteverojen (tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot) summa.

3.2 Euro area non-financial accounts (cont'd)

(EUR billions; four-quarter cumulated flows)

Resources	2009	2010	2011	2011 Q4- 2012 Q3	2012 Q1- 2012 Q4	2012 Q2- 2013 Q1	2012 Q3- 2013 Q2	2012 Q4- 2013 Q3
Generation of income account								
Gross value added (basic prices)	8,019	8,208	8,434	8,478	8,478	8,478	8,496	8,525
Taxes less subsidies on products	894	942	973	974	978	976	981	987
Gross domestic product (market prices) ²⁾	8,913	9,150	9,408	9,452	9,456	9,454	9,477	9,512
Compensation of employees								
Other taxes less subsidies on production								
Consumption of fixed capital								
<i>Net operating surplus and mixed income</i>								
Allocation of primary income account								
Net operating surplus and mixed income	2,097	2,198	2,256	2,208	2,186	2,174	2,176	2,191
Compensation of employees	4,459	4,521	4,634	4,679	4,684	4,691	4,697	4,706
Taxes less subsidies on production	996	1,037	1,079	1,100	1,112	1,111	1,118	1,122
Property income	2,955	2,807	3,018	2,971	2,914	2,867	2,813	2,776
Interest	1,554	1,333	1,490	1,469	1,425	1,375	1,329	1,290
Other property income	1,401	1,474	1,527	1,501	1,488	1,491	1,484	1,486
<i>Net national income</i>								
Secondary distribution of income account								
Net national income	7,550	7,765	7,978	8,013	8,027	8,026	8,038	8,060
Current taxes on income, wealth, etc.	1,034	1,060	1,121	1,160	1,178	1,185	1,204	1,216
Social contributions	1,675	1,703	1,752	1,775	1,784	1,791	1,797	1,804
Social benefits other than social transfers in kind	1,762	1,807	1,835	1,868	1,878	1,889	1,901	1,913
Other current transfers	668	667	672	680	682	682	683	685
Net non-life insurance premiums	182	182	183	186	186	186	186	186
Non-life insurance claims	178	176	177	179	179	178	179	179
Other	307	309	312	314	317	318	319	320
<i>Net disposable income</i>								
Use of income account								
Net disposable income	7,442	7,655	7,871	7,902	7,918	7,913	7,922	7,938
Final consumption expenditure								
Individual consumption expenditure								
Collective consumption expenditure								
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	62	57	58	58	58	58	59	60
<i>Net saving</i>								
Capital account								
Net saving	290	340	394	385	398	392	387	384
Gross capital formation								
Gross fixed capital formation								
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables								
Consumption of fixed capital	1,388	1,419	1,462	1,488	1,497	1,504	1,511	1,519
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets								
Capital transfers	192	230	180	191	205	212	223	220
Capital taxes	34	25	31	29	26	27	29	31
Other capital transfers	158	205	149	162	179	185	194	189
<i>Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)</i>								

Sources: ECB and Eurostat.

2) Gross domestic product is equal to the gross value added of all domestic sectors plus net taxes (i.e. taxes less subsidies) on products.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

3.3 Kotitaloudet

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, kannat ajanjakson lopussa)

	2009	2010	2011	2011/IV– 2012/III	2012/I– 2012/IV	2012/II– 2013/I	2012/III– 2013/II	2012/IV– 2013/III
Tulot, säästöt ja nettovarallisuuden muutokset								
Palkansaajakorvaukset (+)								
Toimintaylijäämä ja sekatalo, brutto (+)								
Saadut korot (+)								
Maksetut korot (–)								
Saadut muut omaisuustulot (+)								
Maksetut muut omaisuustulot (–)								
Tulo- ja varallisuusverot (–)								
Sosiaaliturvamaksut, netto (–)								
Sosiaalietuudet, netto (+)								
Saadut tulonsiirrot, netto (+)								
= Käytettävissä oleva tulo, brutto								
Kulutusmenot (–)								
Eläkerahastojen nettovarallisuuden muutokset (+)								
= Säästö, brutto								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Saadut pääomansiirrot, netto (+)								
Nettovarallisuuden muut muutokset (+)								
= Nettovarallisuuden muutokset								
Investoinnit, rahoituksen hankinta ja nettovarallisuuden muutokset								
Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Lainat								
<i>josta: Lainat euroalueen rahalaitoksista</i>								
Varallisuuden muut muutokset (+)								
Muut kuin rahoitusvarat								
Rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Muut virrat, netto (+)								
= Nettovarallisuuden muutokset								
Tase								
Muut kuin rahoitusvarat (+)								
Rahoitusvarat (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Muut varat, netto (+)								
Velat (–)								
Lainat								
<i>josta: Lainat euroalueen rahalaitoksista</i>								
= Nettovarallisuus								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.3 Households

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2009	2010	2011	2011 Q4- 2012 Q3	2012 Q1- 2012 Q4	2012 Q2- 2013 Q1	2012 Q3- 2013 Q2	2012 Q4- 2013 Q3
Income, saving and changes in net worth								
Compensation of employees (+)	4,459	4,521	4,634	4,679	4,684	4,691	4,697	4,706
Gross operating surplus and mixed income (+)	1,440	1,449	1,491	1,495	1,495	1,498	1,503	1,511
Interest receivable (+)	233	201	227	228	222	216	211	206
Interest payable (-)	148	124	147	139	131	125	120	117
Other property income receivable (+)	728	721	750	749	744	738	732	737
Other property income payable (-)	10	10	10	10	10	10	10	10
Current taxes on income and wealth (-)	843	850	884	920	934	941	952	959
Net social contributions (-)	1,672	1,698	1,746	1,772	1,782	1,789	1,795	1,802
Net social benefits (+)	1,757	1,802	1,829	1,862	1,872	1,884	1,895	1,907
Net current transfers receivable (+)	71	71	70	68	71	74	75	74
= Gross disposable income	6,017	6,082	6,214	6,240	6,233	6,235	6,236	6,253
Final consumption expenditure (-)	5,157	5,291	5,441	5,469	5,474	5,470	5,478	5,491
Changes in net worth in pension funds (+)	62	56	58	58	58	58	58	60
= Gross saving	922	847	831	829	816	823	817	822
Consumption of fixed capital (-)	379	386	395	400	402	403	404	405
Net capital transfers receivable (+)	9	12	2	0	1	0	0	-1
Other changes in net worth (+)	-334	550	-218	-336	-189	-568	-400	-162
= Changes in net worth	218	1,023	220	93	227	-147	13	253
Investment, financing and changes in net worth								
Net acquisition of non-financial assets (+)	555	558	573	561	555	549	543	542
Consumption of fixed capital (-)	379	386	395	400	402	403	404	405
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	2	40	124	173	192	172	167	135
Currency and deposits	121	118	118	176	225	226	215	186
Money market fund shares	-45	-59	-23	-27	-31	-39	-30	-26
Debt securities ¹⁾	-74	-19	29	25	-2	-15	-18	-25
Long-term assets	482	420	237	192	143	173	166	199
Deposits	82	58	55	29	12	7	7	23
Debt securities	2	3	69	-4	-89	-124	-120	-121
Shares and other equity	169	111	-2	59	90	142	123	131
Quoted and unquoted shares and other equity	120	103	46	66	55	66	38	41
Mutual fund shares	49	8	-48	-7	35	76	85	90
Life insurance and pension fund reserves	230	248	115	108	129	147	156	166
Main items of financing (-)								
Loans	107	114	88	19	14	0	-11	-1
of which: From euro area MFIs	65	147	81	1	25	21	1	7
Other changes in assets (+)								
Non-financial assets	-624	462	155	-897	-817	-1,050	-952	-609
Financial assets	285	141	-386	504	577	405	484	412
Shares and other equity	82	49	-318	317	337	264	341	349
Life insurance and pension fund reserves	191	120	15	181	179	160	119	76
Remaining net flows (+)	4	-99	0	-21	-8	6	-2	-21
= Changes in net worth	218	1,023	220	93	227	-147	13	253
Balance sheet								
Non-financial assets (+)	29,652	30,286	30,618	30,186	29,955	29,505	29,551	29,713
Financial assets (+)								
Short-term assets	5,771	5,814	5,952	6,036	6,125	6,137	6,178	6,156
Currency and deposits	5,474	5,597	5,728	5,836	5,950	5,979	6,029	6,016
Money market fund shares	242	184	166	136	121	112	109	101
Debt securities ¹⁾	54	33	58	63	54	46	40	39
Long-term assets	11,584	12,121	11,966	12,469	12,705	12,899	12,883	13,103
Deposits	970	1,027	1,082	1,098	1,096	1,103	1,113	1,124
Debt securities	1,453	1,406	1,391	1,380	1,365	1,303	1,288	1,257
Shares and other equity	4,040	4,199	3,875	4,151	4,316	4,472	4,463	4,640
Quoted and unquoted shares and other equity	2,931	3,012	2,798	2,966	3,094	3,189	3,170	3,303
Mutual fund shares	1,110	1,187	1,077	1,184	1,222	1,284	1,293	1,337
Life insurance and pension fund reserves	5,121	5,489	5,619	5,840	5,928	6,021	6,020	6,082
Remaining net assets (+)	261	244	237	242	206	192	197	189
Liabilities (-)								
Loans	5,932	6,107	6,196	6,184	6,185	6,159	6,159	6,158
of which: From euro area MFIs	4,968	5,213	5,281	5,283	5,290	5,279	5,282	5,276
= Net worth	41,335	42,358	42,578	42,750	42,805	42,574	42,650	43,003

Sources: ECB and Eurostat.

1) Securities issued by MFIs with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

3.4 Yritykset

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, kannat ajanjakson lopussa)

	2009	2010	2011	2011/IV– 2012/III	2012/I– 2012/IV	2012/II– 2013/I	2012/III– 2013/II	2012/IV– 2013/III
Tulot ja säästöt								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan) (+)								
Palkansaajakorvaukset (–)								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot (–)								
= Toimintaylijäämä, brutto (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
= Toimintaylijäämä, netto (+)								
Saadut omaisuustulot (+)								
Saadut korot								
Saadut muut omaisuustulot								
Maksetut korot ja vuokrat (–)								
= Yrittäjätulo, netto (+)								
Jaettu tulo (–)								
Maksetut tulo- ja varallisuusverot (–)								
Saadut sosiaaliturvamaksut (+)								
Maksetut sosiaalietuudet (–)								
Maksetut muut tulonsiirrot, netto (–)								
= Säästö, netto								
Investoinnit, rahoituksen hankinta ja säästöt								
Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Muiden ei-rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Muut (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)								
Muut varat, netto (+)								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Velat								
josta: Lainat euroalueen rahalaitoksista								
josta: Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Saadut pääomansiirrot, netto (–)								
= Säästö, netto								
Rahoitustase								
Rahoitusvarat								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Muut (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)								
Muut varat, netto								
Velat								
Vieras pääoma								
josta: Lainat rahalaitoksilta								
josta: Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.4 Non-financial corporations

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2009	2010	2011	2011 Q4- 2012 Q3	2012 Q1- 2012 Q4	2012 Q2- 2013 Q1	2012 Q3- 2013 Q2	2012 Q4- 2013 Q3
Income and saving								
Gross value added (basic prices) (+)	4,520	4,662	4,824	4,848	4,846	4,840	4,849	4,866
Compensation of employees (-)	2,790	2,834	2,932	2,969	2,977	2,979	2,984	2,990
Other taxes less subsidies on production (-)	40	33	42	48	50	50	51	51
= Gross operating surplus (+)	1,689	1,795	1,851	1,830	1,819	1,811	1,814	1,825
Consumption of fixed capital (-)	782	800	827	844	849	854	858	863
= Net operating surplus (+)	907	995	1,024	987	970	957	955	962
Property income receivable (+)	534	550	556	561	550	549	537	529
Interest receivable	171	158	164	156	149	143	138	134
Other property income receivable	363	391	392	404	401	406	399	395
Interest and rents payable (-)	296	257	287	280	270	259	249	240
= Net entrepreneurial income (+)	1,145	1,288	1,294	1,268	1,250	1,247	1,243	1,250
Distributed income (-)	926	920	969	967	951	944	937	941
Taxes on income and wealth payable (-)	151	169	192	196	201	200	206	208
Social contributions receivable (+)	71	69	74	74	74	74	74	74
Social benefits payable (-)	68	69	70	70	70	70	70	70
Other net transfers (-)	47	44	48	49	49	49	50	51
= Net saving	24	155	89	59	53	58	53	53
Investment, financing and saving								
Net acquisition of non-financial assets (+)	65	146	210	152	130	98	84	80
Gross fixed capital formation (+)	899	927	982	972	963	943	938	933
Consumption of fixed capital (-)	782	800	827	844	849	854	858	863
Net acquisition of other non-financial assets (+)	-52	19	54	24	17	9	5	11
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	95	34	-27	27	60	46	40	54
Currency and deposits	88	67	6	38	74	81	84	94
Money market fund shares	39	-32	-46	-18	-10	-8	-18	-15
Debt securities ¹⁾	-31	-1	12	6	-5	-28	-27	-25
Long-term assets	148	425	487	311	197	174	72	107
Deposits	-1	20	68	13	12	-18	-9	8
Debt securities	24	8	-20	-11	0	1	-3	-8
Shares and other equity	101	250	289	187	115	149	96	118
Other (mainly intercompany loans)	24	147	150	123	70	43	-11	-12
Remaining net assets (+)	78	24	-27	12	44	68	98	51
Main items of financing (-)								
Debt	25	178	253	185	126	110	39	9
of which: Loans from euro area MFIs	-108	-16	96	-87	-135	-123	-154	-145
of which: Debt securities	90	66	49	109	119	105	91	89
Shares and other equity	253	230	235	189	183	145	129	159
Quoted shares	64	31	27	16	27	11	21	20
Unquoted shares and other equity	189	199	209	174	156	135	108	139
Net capital transfers receivable (-)	81	64	66	65	65	68	68	65
= Net saving	24	155	89	59	53	58	53	53
Financial balance sheet								
Financial assets								
Short-term assets	1,936	1,961	1,934	1,933	1,990	1,955	1,943	1,972
Currency and deposits	1,632	1,695	1,705	1,715	1,776	1,759	1,768	1,800
Money market fund shares	213	182	134	128	128	125	111	109
Debt securities ¹⁾	90	84	95	89	86	71	65	63
Long-term assets	10,235	10,721	10,742	11,383	11,502	11,784	11,621	12,103
Deposits	159	169	224	271	276	264	255	268
Debt securities	238	254	244	263	264	263	258	262
Shares and other equity	7,092	7,405	7,202	7,693	7,846	8,135	7,987	8,434
Other (mainly intercompany loans)	2,746	2,893	3,071	3,156	3,117	3,122	3,120	3,139
Remaining net assets	411	303	368	334	315	396	401	351
Liabilities								
Debt	9,465	9,728	9,902	10,063	9,999	9,990	9,948	9,948
of which: Loans from euro area MFIs	4,700	4,675	4,717	4,631	4,502	4,476	4,435	4,388
of which: Debt securities	814	881	885	1,021	1,044	1,065	1,061	1,094
Shares and other equity	12,625	13,169	12,482	13,130	13,561	13,964	13,832	14,579
Quoted shares	3,506	3,802	3,284	3,553	3,747	3,891	3,853	4,199
Unquoted shares and other equity	9,120	9,368	9,198	9,578	9,814	10,073	9,979	10,380

Sources: ECB and Eurostat.

1) Securities issued by MFIs with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

3.5 Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, kannat ajanjakson lopussa)

	2009	2010	2011	2011/IV– 2012/III	2012/I– 2012/IV	2012/II– 2013/I	2012/III– 2013/II	2012/IV– 2013/III
Rahoitustili, rahoitustaloustoimet								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Lainat								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Muut varat, netto (+)								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Velkapaperit								
Lainat								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset								
Muiden muutosten tili								
Rahoitusvarojen muut muutokset (+)								
Osakkeet ja osuudet								
Muut varat, netto								
Velkojen muut muutokset (–)								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset								
Rahoitustase								
Rahoitusvarat (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Lainat								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Muut varat, netto (+)								
Velat (–)								
Velkapaperit								
Lainat								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Nettorahoitusvarallisuus								

Lähde: EKP.

1) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.5 Insurance corporations and pension funds

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2009	2010	2011	2011 Q4- 2012 Q3	2012 Q1- 2012 Q4	2012 Q2- 2013 Q1	2012 Q3- 2013 Q2	2012 Q4- 2013 Q3
Financial account, financial transactions								
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	-42	-6	54	51	43	19	-18	-39
Currency and deposits	-33	-9	14	3	15	11	8	3
Money market fund shares	5	-8	16	36	32	9	-12	-20
Debt securities ¹⁾	-14	11	24	12	-5	-2	-14	-22
Long-term assets	294	288	134	111	185	176	216	246
Deposits	15	-4	9	-16	-17	-19	-16	-18
Debt securities	105	183	45	79	137	96	115	113
Loans	8	32	12	15	8	12	11	2
Quoted shares	-50	-2	-12	-17	-5	2	0	10
Unquoted shares and other equity	-15	11	13	1	-2	-1	0	4
Mutual fund shares	230	68	67	49	63	86	106	134
Remaining net assets (+)	17	9	-35	-3	-39	-20	-23	-26
Main items of financing (-)								
Debt securities	5	1	3	2	7	5	3	3
Loans	-4	7	11	9	-15	0	-7	-23
Shares and other equity	5	6	4	2	0	2	2	1
Insurance technical reserves	246	280	115	127	151	167	175	186
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	240	261	110	118	139	154	164	172
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	6	19	5	8	13	13	11	14
= Changes in net financial worth due to transactions	16	-3	20	18	45	0	2	14
Other changes account								
Other changes in financial assets (+)								
Shares and other equity	199	117	-105	218	197	148	133	97
Other net assets	34	-1	23	161	229	115	68	-31
Other changes in liabilities (-)								
Shares and other equity	13	-1	-47	40	71	55	83	68
Insurance technical reserves	169	136	16	190	187	164	119	73
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	197	125	19	187	185	161	118	72
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	-28	11	-3	2	2	2	1	1
= Other changes in net financial worth	52	-19	-51	149	167	44	-1	-75
Financial balance sheet								
Financial assets (+)								
Short-term assets	331	329	371	400	406	411	364	355
Currency and deposits	195	190	193	200	209	218	201	201
Money market fund shares	95	88	102	123	125	125	107	99
Debt securities ¹⁾	41	51	76	77	72	67	57	55
Long-term assets	5,649	6,039	6,044	6,542	6,636	6,761	6,757	6,877
Deposits	612	605	611	604	594	594	595	590
Debt securities	2,468	2,638	2,661	2,941	2,999	3,021	3,023	3,040
Loans	434	467	479	487	488	488	485	487
Quoted shares	397	421	375	388	403	412	409	424
Unquoted shares and other equity	412	415	420	438	429	432	432	437
Mutual fund shares	1,327	1,492	1,498	1,684	1,723	1,815	1,813	1,899
Remaining net assets (+)	225	249	271	276	260	257	246	236
Liabilities (-)								
Debt securities	42	43	46	49	55	55	52	52
Loans	285	297	305	319	289	306	305	299
Shares and other equity	439	444	401	444	472	490	498	512
Insurance technical reserves	5,582	5,999	6,130	6,383	6,469	6,581	6,578	6,642
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	4,798	5,185	5,315	5,549	5,638	5,733	5,730	5,793
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	784	814	816	834	830	848	848	849
= Net financial wealth	-143	-165	-196	23	17	-3	-64	-37

Source: ECB.

1) Securities issued by MFI with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

RAHOITUSMARKKINAT

4.1 Muiden arvopereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan
(miljardia euroa ja ajanjakson kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

Euromääräiset yhteensä ^{b)}			Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Euromääräiset			Kaikki valuutat						
			Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Vuotuinen kasvuvauhti	Kausivaihtelusta puhdistettu ²⁾		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Liikkeeseenlaskut, netto	6 kk:n kasvuvauhti	
Yhteensä												
Pitkäaikaiset												

K15 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä
(miljardia euroa)

- Liikkeeseenlaskut yhteensä, brutto (oikea asteikko)
- Kannat yhteensä (vasen asteikko)
- — — — Euromääräisten arvopereiden kannat (vasen asteikko)

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskut).

1) Euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet yhteensä.

2) Lisätietoja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

FINANCIAL MARKETS

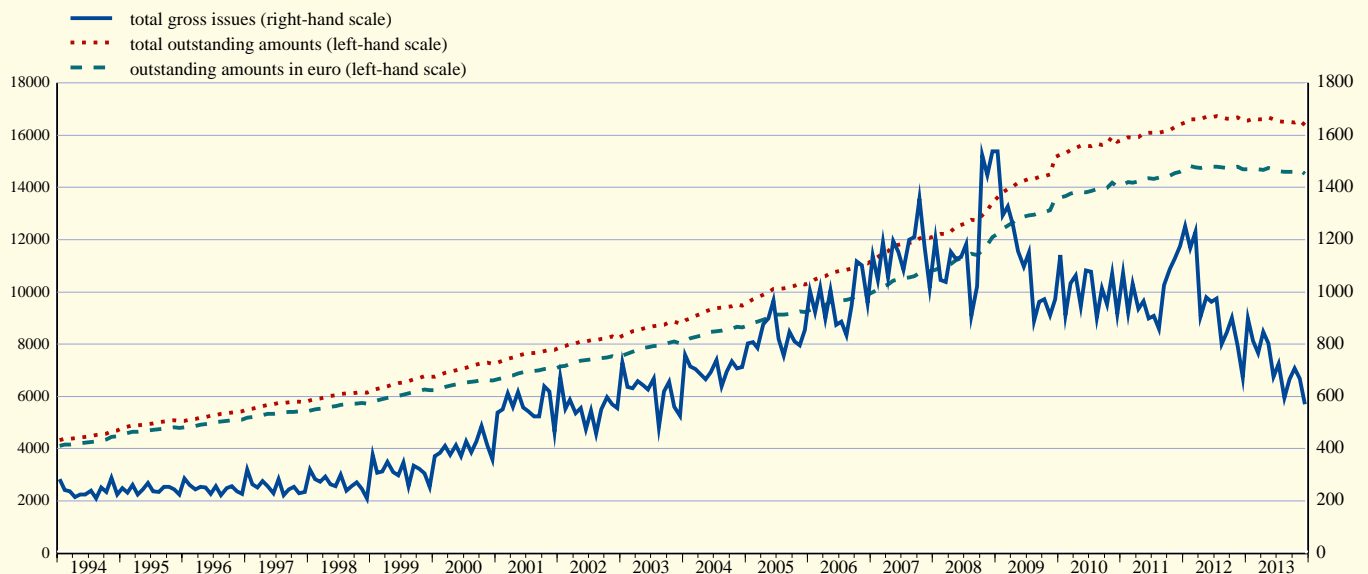
4.1 Securities other than shares by original maturity, residency of the issuer and currency

(EUR billions and period growth rates; seasonally adjusted; transactions during the month and end-of-period outstanding amounts; nominal values)

	Total in euro ¹⁾			By euro area residents								
	Outstanding amounts	Gross issues	Net issues	In euro			In all currencies					
				Outstanding amounts	Gross issues	Net issues	Outstanding amounts	Gross issues	Net issues	Annual growth rates	Seasonally adjusted ²⁾	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Total												
2012 Dec.	16,990.7	631.7	-117.6	14,695.5	591.9	-120.6	16,567.5	673.8	-137.6	1.6	-35.2	0.2
2013 Jan.	16,981.2	812.7	-9.1	14,695.4	768.4	0.2	16,547.3	898.3	9.5	1.1	-13.4	-0.5
Feb.	16,990.7	706.7	-5.2	14,714.4	666.4	4.1	16,619.1	812.3	38.8	0.4	-20.7	-0.7
Mar.	16,921.2	685.5	-67.0	14,689.7	634.9	-22.1	16,616.3	767.1	-17.9	-0.2	-14.3	-1.1
Apr.	16,914.5	757.4	-6.4	14,677.1	708.8	-12.3	16,595.0	846.8	-5.5	-0.2	-11.3	-1.4
May	16,984.1	709.9	70.7	14,752.1	664.0	76.2	16,685.7	802.9	94.9	0.0	15.7	-1.0
June	16,920.7	600.1	-62.9	14,699.9	557.5	-51.8	16,618.1	674.5	-61.9	-0.3	-23.4	-0.8
July	16,854.7	639.5	-65.8	14,628.4	590.8	-70.9	16,528.7	725.4	-78.0	-0.9	-55.4	-1.3
Aug.	16,829.8	515.4	-25.0	14,601.9	481.8	-26.7	16,512.5	593.8	-19.1	-0.8	16.2	-0.9
Sep.	16,841.1	605.0	11.8	14,596.4	554.4	-5.1	16,501.3	665.3	-4.1	-0.6	42.2	-0.2
Oct.	16,848.4	641.3	8.3	14,590.7	571.2	-4.5	16,476.6	707.4	-14.3	-0.9	-29.9	-0.4
Nov.	16,963.3	597.2	115.2	14,676.9	538.4	86.5	16,566.6	669.3	89.1	-0.6	22.9	-0.3
Dec.	16,817.8	510.8	-155.4	14,533.9	472.6	-152.8	16,385.7	569.1	-182.6	-0.9	-81.6	-1.0
Long-term												
2012 Dec.	15,652.9	197.3	-64.9	13,438.2	173.3	-67.0	15,079.5	193.3	-78.5	2.5	-22.6	1.6
2013 Jan.	15,647.9	253.3	-4.6	13,438.2	227.0	0.4	15,049.5	259.9	-3.1	2.2	5.8	1.3
Feb.	15,650.2	230.2	-7.4	13,446.4	204.8	-1.7	15,099.3	244.8	23.6	1.3	-32.7	0.6
Mar.	15,592.2	246.8	-55.3	13,443.4	216.5	-0.1	15,114.4	249.9	2.9	0.9	8.4	-0.1
Apr.	15,588.7	247.6	-3.1	13,428.9	217.0	-14.1	15,098.5	248.8	-1.8	0.8	-8.5	-0.6
May	15,658.4	254.4	70.9	13,504.9	223.2	77.2	15,184.9	260.8	90.8	1.0	22.9	-0.4
June	15,637.2	208.0	-20.6	13,498.0	181.5	-6.3	15,163.0	201.1	-17.0	0.7	-9.9	-0.2
July	15,565.9	204.7	-71.3	13,414.1	173.2	-83.6	15,061.5	195.3	-92.5	0.1	-53.0	-1.0
Aug.	15,558.6	117.1	-7.4	13,403.4	97.4	-10.9	15,057.7	112.5	-7.6	0.2	35.1	-0.1
Sep.	15,576.6	223.1	18.4	13,410.6	190.1	7.6	15,065.6	216.2	16.5	0.2	57.2	0.6
Oct.	15,609.5	248.8	33.0	13,424.4	198.9	14.0	15,068.3	231.1	11.0	0.0	-0.6	0.7
Nov.	15,730.5	251.7	119.9	13,520.3	209.8	94.9	15,178.5	239.6	109.0	0.4	49.2	1.0
Dec.	15,661.6	152.2	-69.5	13,459.7	131.3	-61.1	15,105.1	146.2	-65.5	0.4	-6.6	1.1

C15 Total outstanding amounts and gross issues of securities other than shares issued by euro area residents

(EUR billions)

Sources: ECB and BIS (for issues by non-euro area residents).

- 1) Total euro-denominated securities other than shares issued by euro area residents and non-euro area residents.
- 2) For details of the calculation of the growth rates, see the Technical Notes. The six-month growth rates have been annualised.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan
(miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

1. Kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut

Kannat						Bruttomääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾					
Yhteensä	Rahalaitokset (ml. euro- järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin raha- laitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. euro- järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin raha- laitokset		Julkisyhteisöt	
		Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtion- hallinto	Muut julkis- yhteisöt			Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtion- hallinto	Muut julkis- yhteisöt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yhteensä											
Lyhytaikaiset											
Pitkäaikaiset ²⁾											
<i>josta: Pitkäaikaiset kiinteäkorkoiset</i>											
<i>josta: Pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset</i>											

Lähde: EKP.

- 1) Bruttomääräisiä liikkeeseenlaskuja koskevat kuukausittaiset tiedot viittaavat kuukauden aikana tehtyihin taloustoimiin. Vertailun vuoksi neljännesvuosi- ja vuosittaiset tiedot viittaavat kulloisiinkin kuukausikeskiarvoihin.
- 2) Ero yhteenlaskettujen pitkäaikaisen velkapapereiden ja kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisen velkapapereiden välillä johtuu nollakorkolainoista ja arvostusmuutoksista.

4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type

(EUR billions ; transactions during the month and end-of-period outstanding amounts; nominal values)

1. Outstanding amounts and gross issues

	Outstanding amounts						Gross issues ¹⁾					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Total												
2012	16,568	5,399	3,225	993	6,266	684	957	589	81	68	187	32
2013	16,386	4,887	3,203	1,071	6,551	674	728	385	63	65	186	29
2013 Q1	16,616	5,260	3,223	1,022	6,422	690	826	439	81	62	212	32
Q2	16,618	5,122	3,235	1,029	6,554	678	775	408	65	67	201	34
Q3	16,501	5,002	3,220	1,061	6,547	671	662	350	51	64	171	25
Q4	16,386	4,887	3,203	1,071	6,551	674	649	341	55	66	162	25
2013 Sep.	16,501	5,002	3,220	1,061	6,547	671	665	316	54	75	191	29
Oct.	16,477	4,975	3,209	1,074	6,549	670	707	350	64	77	192	25
Nov.	16,567	4,969	3,225	1,085	6,613	675	669	319	56	70	194	31
Dec.	16,386	4,887	3,203	1,071	6,551	674	569	355	44	51	100	19
Short-term												
2012	1,488	601	136	82	605	64	703	490	37	53	103	21
2013	1,281	473	110	75	570	52	511	315	26	48	102	21
2013 Q1	1,502	582	139	91	621	68	574	361	31	48	112	23
Q2	1,455	558	134	90	620	54	538	337	25	52	100	23
Q3	1,436	539	132	90	627	47	487	294	25	46	104	18
Q4	1,281	473	110	75	570	52	443	268	21	45	90	18
2013 Sep.	1,436	539	132	90	627	47	449	251	25	52	104	18
Oct.	1,408	524	123	90	624	47	476	272	25	50	111	18
Nov.	1,388	513	124	87	612	51	430	250	21	44	93	21
Dec.	1,281	473	110	75	570	52	423	284	17	40	66	15
Long-term²⁾												
2012	15,079	4,798	3,090	911	5,660	621	254	99	45	16	83	12
2013	15,105	4,414	3,093	996	5,980	622	217	69	37	17	85	8
2013 Q1	15,114	4,678	3,083	931	5,801	621	252	78	50	14	100	9
Q2	15,163	4,564	3,101	939	5,934	624	237	71	40	16	101	10
Q3	15,066	4,463	3,088	970	5,920	624	175	56	26	18	67	8
Q4	15,105	4,414	3,093	996	5,980	622	206	73	34	21	72	7
2013 Sep.	15,066	4,463	3,088	970	5,920	624	216	65	29	23	88	11
Oct.	15,068	4,451	3,086	983	5,925	623	231	78	39	27	81	7
Nov.	15,178	4,456	3,101	998	6,000	624	240	69	35	26	100	10
Dec.	15,105	4,414	3,093	996	5,980	622	146	71	27	10	34	4
<i>of which: Long-term fixed rate</i>												
2012	10,520	2,811	1,295	820	5,149	444	165	54	18	15	71	7
2013	10,806	2,649	1,431	894	5,379	452	146	36	20	15	69	6
2013 Q1	10,656	2,766	1,347	838	5,255	450	165	41	25	12	80	7
Q2	10,768	2,718	1,391	845	5,359	455	155	34	21	13	79	8
Q3	10,754	2,669	1,413	870	5,348	454	124	32	14	14	58	5
Q4	10,806	2,649	1,431	894	5,379	452	139	37	19	19	59	5
2013 Sep.	10,754	2,669	1,413	870	5,348	454	161	43	17	19	74	8
Oct.	10,769	2,662	1,421	883	5,349	454	169	48	20	23	73	6
Nov.	10,845	2,666	1,433	897	5,397	453	158	37	20	24	71	6
Dec.	10,806	2,649	1,431	894	5,379	452	89	27	16	10	34	2
<i>of which: Long-term variable rate</i>												
2012	4,133	1,733	1,699	87	439	175	77	38	24	1	8	5
2013	3,887	1,562	1,557	98	501	169	59	28	16	2	11	2
2013 Q1	4,012	1,660	1,638	89	455	170	69	30	22	1	13	3
Q2	3,960	1,606	1,610	91	485	168	68	31	16	2	17	2
Q3	3,896	1,580	1,573	97	477	169	41	20	11	3	4	2
Q4	3,887	1,562	1,557	98	501	169	59	31	14	2	10	2
2013 Sep.	3,896	1,580	1,573	97	477	169	44	18	11	4	8	3
Oct.	3,881	1,577	1,561	96	480	168	51	25	18	3	4	1
Nov.	3,913	1,581	1,562	97	503	170	72	28	13	2	25	4
Dec.	3,887	1,562	1,557	98	501	169	53	41	10	1	0	1

Source: ECB.

1) Monthly data on gross issues refer to transactions during the month. For the purposes of comparison, quarterly and annual data refer to the respective monthly averages.

2) The residual difference between total long-term debt securities and fixed and variable rate long-term debt securities consists of zero coupon bonds and revaluation effects.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan (miljardia euroa, ellei toisin mainita; ajanjakson taloustoimet, nimellisarvoon)

2. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut

Kausivaihtelusta puhdistamattomat ¹⁾						Kausivaihtelusta puhdistetut ¹⁾					
Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yhteensä											
Pitkäaikaiset											

K16 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut: kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot (miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet, nimellisarvoon)

- Nettomääräiset liikkeeseenlaskut
- Kausivaihtelusta puhdistetut nettomääräiset liikkeeseenlaskut

Lähde: EKP.

1) Nettomääräisiä liikkeeseenlaskuja koskevat kuukausitiedot viittaavat kuukauden aikana tehtyihin taloustoimiin. Vertailun vuoksi neljännesvuosi- ja vuositiedot viittaavat kulloisiinkin kuukausikeskiarvoihin.

4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type

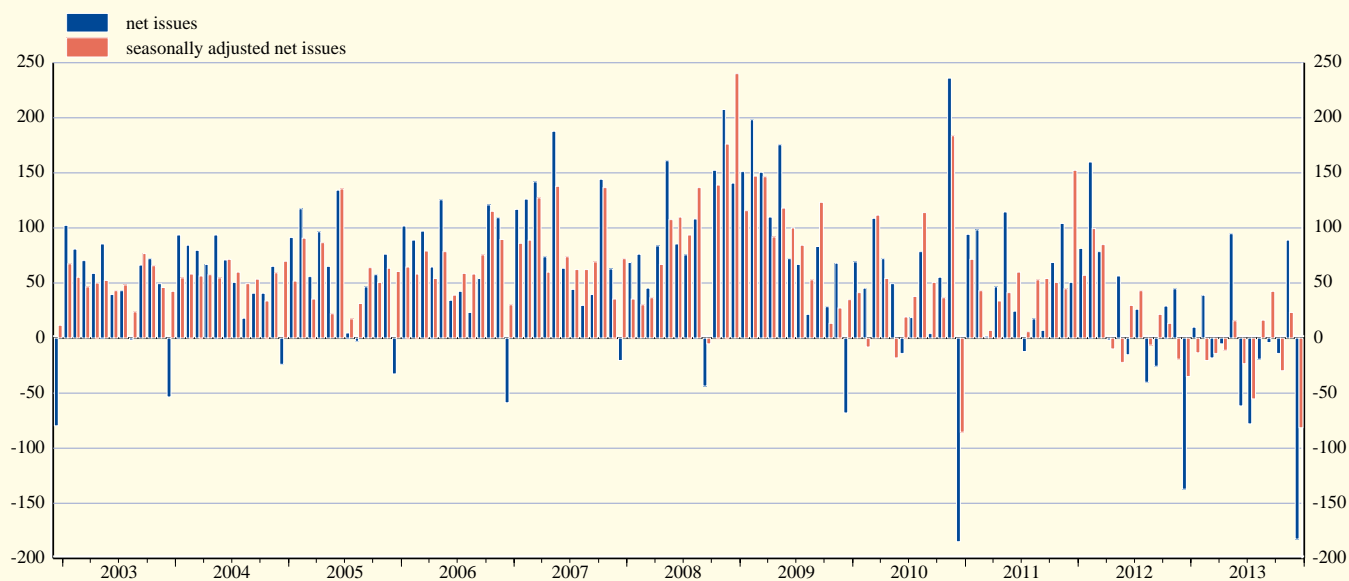
(EUR billions unless otherwise indicated; transactions during the period; nominal values)

2. Net issues

	Non-seasonally adjusted ¹⁾						Seasonally adjusted ¹⁾					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Total												
2012	21.2	-8.1	3.0	10.3	12.9	3.1	-	-	-	-	-	-
2013	-12.6	-39.7	-3.4	7.0	24.1	-0.6	-	-	-	-	-	-
2013 Q1	10.2	-46.2	-6.1	9.2	51.8	1.5	-16.1	-60.9	1.5	6.7	35.9	0.7
Q2	9.2	-40.8	5.1	3.5	44.7	-3.3	-6.3	-39.7	4.4	2.3	29.7	-3.0
Q3	-33.8	-37.0	-4.3	11.4	-1.8	-2.1	1.0	-35.8	9.8	11.9	15.8	-0.6
Q4	-35.9	-34.9	-8.2	4.2	1.6	1.4	-29.5	-23.9	-28.7	7.0	15.1	0.9
2013 Sep.	-4.1	-37.8	0.8	15.9	20.5	-3.5	42.2	-21.1	22.7	14.9	28.9	-3.3
Oct.	-14.3	-21.1	-9.6	14.6	2.1	-0.3	-29.9	-10.7	-29.9	12.4	1.1	-2.8
Nov.	89.1	-5.9	15.6	10.4	63.9	4.9	22.9	-10.3	-7.1	12.0	24.1	4.3
Dec.	-182.6	-77.8	-30.6	-12.5	-61.3	-0.3	-81.6	-50.6	-49.1	-3.4	20.2	1.2
Long-term												
2012	31.2	0.5	1.1	10.2	15.3	4.2	-	-	-	-	-	-
2013	5.5	-29.3	0.0	7.6	27.0	0.3	-	-	-	-	-	-
2013 Q1	7.8	-39.3	-5.8	6.2	46.7	0.0	-6.2	-46.9	1.4	5.9	34.9	-1.5
Q2	24.0	-33.1	6.7	4.0	45.1	1.4	1.5	-39.1	6.9	3.0	31.0	-0.2
Q3	-27.9	-31.1	-3.6	11.1	-4.4	0.1	13.1	-27.9	7.2	11.6	19.7	2.5
Q4	18.2	-13.8	2.4	9.3	20.5	-0.2	14.0	-4.2	-15.3	9.9	22.9	0.6
2013 Sep.	16.5	-22.0	2.6	17.5	17.6	0.9	57.2	-12.0	18.2	13.9	34.8	2.3
Oct.	11.0	-8.0	-1.0	14.6	5.4	0.0	-0.6	-0.5	-19.2	12.7	5.6	0.7
Nov.	109.0	4.7	14.7	13.6	75.4	0.7	49.2	7.5	-8.0	13.8	36.0	-0.2
Dec.	-65.5	-38.0	-6.4	-0.5	-19.4	-1.3	-6.6	-19.6	-18.6	3.2	27.2	1.2

C16 Net issues of securities other than shares: seasonally adjusted and non-seasonally adjusted

(EUR billions; transactions during the month; nominal values)

Source: ECB.

1) Monthly data on net issues refer to transactions during the month. For the purposes of comparison, quarterly and annual data refer to the respective monthly averages.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti¹⁾
(prosenttimuutos)

Vuotuinen kasvuvauhti (kausivaihtelusta puhdistamaton)						Kausivaihtelusta puhdistettu 6 kk:n kasvuvauhti					
Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yhteensä											
Pitkäaikaiset											

K17 Pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

- Julkisyhteisöt
- ... Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)
- Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

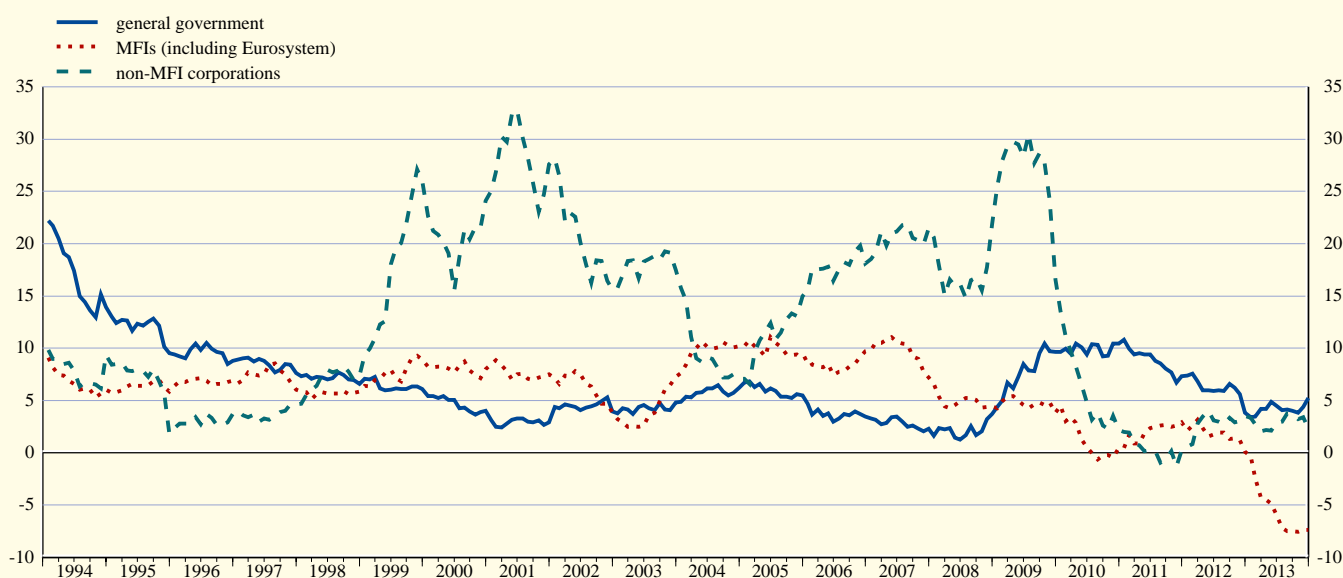
4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents ¹⁾

(percentage changes)

	Annual growth rates (non-seasonally adjusted)						6-month seasonally adjusted growth rates					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Total												
2012 Dec.	1.6	-1.8	1.2	14.2	2.5	6.1	0.2	-3.7	-0.3	14.5	2.4	-3.7
2013 Jan.	1.1	-2.3	0.9	13.6	2.1	4.6	-0.5	-5.8	0.2	14.2	2.3	-4.0
Feb.	0.4	-4.4	0.9	13.3	2.6	0.4	-0.7	-8.4	2.9	13.6	3.2	-6.1
Mar.	-0.2	-6.1	-0.6	12.7	3.6	-0.8	-1.1	-9.5	1.5	11.2	3.8	-4.7
Apr.	-0.2	-6.2	-0.7	12.4	3.5	0.4	-1.4	-10.6	2.2	11.0	3.4	-2.7
May	0.0	-6.5	-0.5	10.8	4.4	-0.4	-1.0	-11.5	3.4	8.5	5.2	-2.8
June	-0.3	-7.3	0.4	9.9	4.3	-2.6	-0.8	-10.8	1.1	5.5	6.3	-2.1
July	-0.9	-8.8	0.8	9.8	4.1	-4.7	-1.3	-11.6	1.4	5.7	5.9	-5.6
Aug.	-0.8	-9.2	1.7	10.3	4.1	-3.6	-0.9	-10.0	0.5	7.3	5.1	-1.4
Sep.	-0.6	-9.0	2.1	9.9	4.0	-3.8	-0.2	-8.5	2.7	8.5	4.3	-3.2
Oct.	-0.9	-9.0	1.1	10.2	3.8	-4.1	-0.4	-7.5	0.1	9.3	4.2	-5.0
Nov.	-0.6	-8.8	1.2	10.6	4.0	-2.6	-0.3	-6.0	-0.9	12.7	2.8	-2.2
Dec.	-0.9	-8.9	-1.3	8.5	4.6	-1.1	-1.0	-6.9	-3.5	11.3	2.9	0.2
Long-term												
2012 Dec.	2.5	0.1	0.4	15.4	3.3	9.2	1.6	-1.1	-1.0	18.8	2.6	4.9
2013 Jan.	2.2	-0.3	0.3	15.0	2.9	8.6	1.3	-2.2	-0.4	18.1	2.5	3.8
Feb.	1.3	-2.4	-0.3	14.2	3.3	4.5	0.6	-4.9	0.5	15.9	3.2	1.0
Mar.	0.9	-4.3	-0.9	13.2	4.3	2.9	-0.1	-6.7	0.5	12.0	3.6	-1.6
Apr.	0.8	-4.5	-1.0	14.1	4.3	3.2	-0.6	-8.3	1.1	11.0	3.3	-0.1
May	1.0	-4.9	-0.8	12.8	5.1	2.9	-0.4	-10.0	2.5	7.8	5.5	-1.0
June	0.7	-5.9	0.3	12.1	4.8	1.6	-0.2	-10.4	1.6	5.9	7.1	-1.7
July	0.1	-7.2	0.5	11.7	4.5	0.3	-1.0	-12.0	1.5	5.7	6.5	-3.1
Aug.	0.2	-7.5	1.4	12.0	4.5	0.7	-0.1	-10.1	2.3	8.4	5.8	0.3
Sep.	0.2	-7.5	1.6	10.8	4.4	0.3	0.6	-8.4	2.8	9.7	5.3	2.2
Oct.	0.0	-7.6	1.0	10.9	4.2	0.8	0.7	-6.8	0.8	10.8	5.1	1.7
Nov.	0.4	-7.4	1.1	11.4	4.8	0.4	1.0	-4.7	-0.3	15.0	4.1	1.7
Dec.	0.4	-7.4	0.0	10.1	5.7	0.6	1.1	-4.2	-1.6	14.3	4.4	3.0

C17 Annual growth rates of long-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined

(annual percentage changes)

Source: ECB.

1) For details of the calculation of the growth rates, see the Technical Notes. The six-month growth rates have been annualised.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti¹⁾ (jatkoa)
(prosenttimuutos)

Pitkäaikaiset kiinteäkorkoiset						Pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset					
Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kaikki valuutat yhteensä											
Euromääräiset											

K18 Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

- Julkisyhteisöt
- ... Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)
- Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset

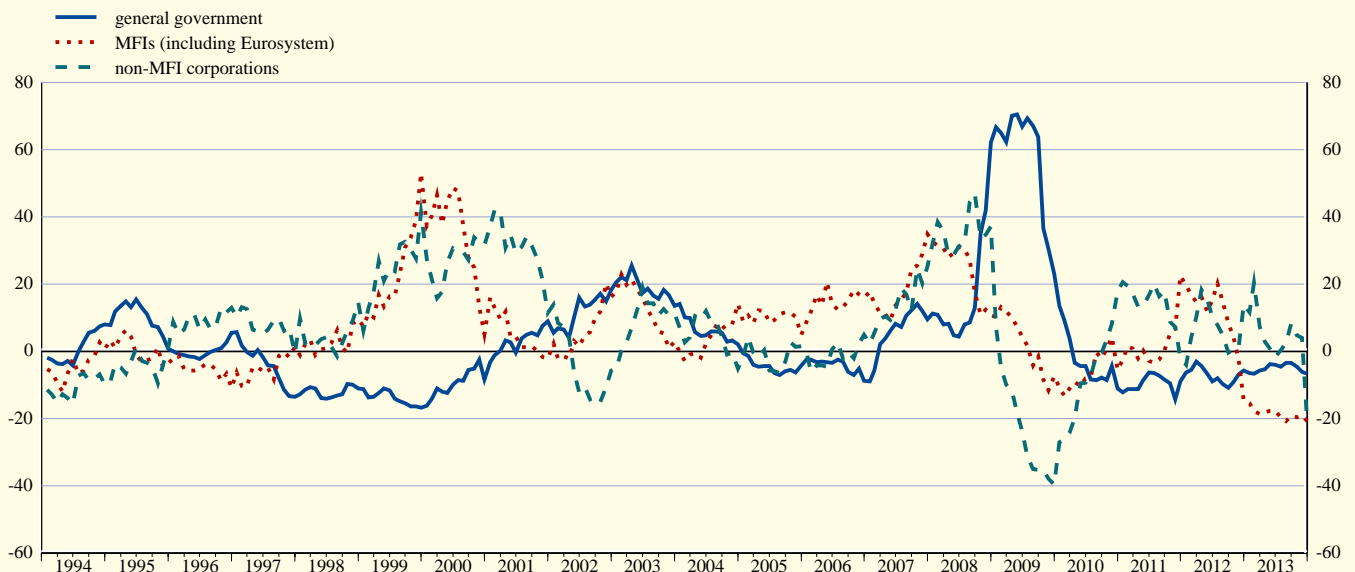
Lähde: EKP.

1) Vuotuinen prosenttimuutos viittaa kuukausitietojen osalta kuukauden lopun tietoihin ja neljännesvuosi- ja vuositietojen osalta ajanjakson keskiarvon vuotuisen muutokseen. Lisätietoja Teknisiä huomautuksia -osassa.

4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents ¹⁾ (cont'd)
(percentage changes)

	Long-term fixed rate						Long-term variable rate					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
In all currencies combined												
2012	5.3	4.1	2.4	10.4	5.9	7.3	-0.8	-0.3	-5.0	-0.4	6.6	23.3
2013	3.4	-3.2	7.3	13.3	4.6	4.1	-7.4	-7.5	-10.1	5.1	-1.3	-0.8
2013 Q1	4.4	0.3	6.5	15.7	4.3	6.0	-6.8	-4.1	-10.7	-0.7	-7.6	7.9
Q2	3.7	-3.3	7.8	14.5	5.1	4.5	-7.7	-6.7	-11.4	2.1	-1.8	-0.8
Q3	3.1	-4.9	8.4	12.5	4.8	3.4	-8.3	-9.6	-9.8	7.0	-1.9	-5.4
Q4	2.5	-5.0	6.4	10.8	4.2	2.6	-6.8	-9.8	-8.5	12.2	6.5	-4.1
2013 July	3.2	-5.1	8.4	12.8	5.0	3.5	-8.8	-9.6	-10.1	5.3	-4.2	-6.7
Aug.	3.0	-5.1	8.7	12.6	4.6	3.3	-8.3	-9.9	-9.4	7.5	-2.2	-5.0
Sep.	2.6	-5.0	7.8	10.9	4.3	2.9	-7.5	-9.9	-8.7	11.2	2.0	-5.2
Oct.	2.6	-5.1	6.5	10.9	4.4	3.3	-7.7	-9.9	-8.6	11.7	-0.9	-4.9
Nov.	2.3	-4.8	6.0	11.1	3.9	2.0	-5.9	-9.8	-8.1	13.3	13.2	-3.2
Dec.	2.5	-5.1	5.8	9.8	4.6	2.2	-6.1	-9.3	-9.2	12.3	14.2	-2.9
In euro												
2012	5.6	4.5	2.1	10.6	6.0	7.2	-0.5	2.0	-6.6	-1.5	6.3	22.9
2013	3.2	-4.0	5.1	14.8	4.6	4.1	-7.7	-7.2	-11.3	6.3	-1.8	-1.2
2013 Q1	4.2	0.1	4.8	17.6	4.4	5.3	-7.0	-2.8	-12.3	-0.4	-8.3	7.9
Q2	3.5	-4.0	5.4	16.3	5.0	4.4	-7.9	-5.9	-12.7	4.1	-2.4	-1.4
Q3	2.8	-5.9	5.8	14.0	4.8	3.8	-8.7	-9.7	-10.6	8.5	-2.3	-5.8
Q4	2.2	-6.0	4.4	11.6	4.3	2.8	-7.2	-10.3	-9.1	13.0	6.4	-4.5
2013 July	3.0	-6.1	5.9	14.6	5.1	4.1	-9.0	-9.7	-10.7	7.2	-4.5	-7.2
Aug.	2.7	-6.1	6.2	14.0	4.7	3.9	-8.7	-10.2	-10.2	9.3	-2.7	-5.4
Sep.	2.3	-6.3	5.3	12.1	4.4	2.8	-7.9	-10.2	-9.5	11.7	1.7	-5.6
Oct.	2.3	-6.0	4.2	11.6	4.4	3.6	-8.1	-10.4	-9.1	13.9	-1.4	-5.4
Nov.	2.1	-5.8	4.1	11.8	3.9	2.2	-6.2	-10.3	-8.6	13.2	13.4	-3.5
Dec.	2.3	-6.2	4.4	10.4	4.6	2.4	-6.6	-10.1	-10.0	12.1	14.1	-3.4

C18 Annual growth rates of short-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined
(annual percentage changes)

Source: ECB.

1) Annual percentage changes for monthly data refer to the end of the month, whereas those for quarterly and yearly data refer to the annual change in the period average. See the Technical Notes for details.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet¹⁾

(miljardia euroa, ellei toisin mainita; markkina-arvoon)

1. Kannat ja vuotuinen kasvuvauhti

(kannat ajanjakson lopussa)

	Yhteensä			Rahalaitokset		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Yritykset	
	Yhteensä	Indeksi: joulukuu 2008 = 100	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

K19 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti

(vuotuinen prosenttimuutos)

- Rahalaitokset
- Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset
- Yritykset

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja indeksin ja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa.

4.4 Quoted shares issued by euro area residents ¹⁾

(EUR billions, unless otherwise indicated; market values)

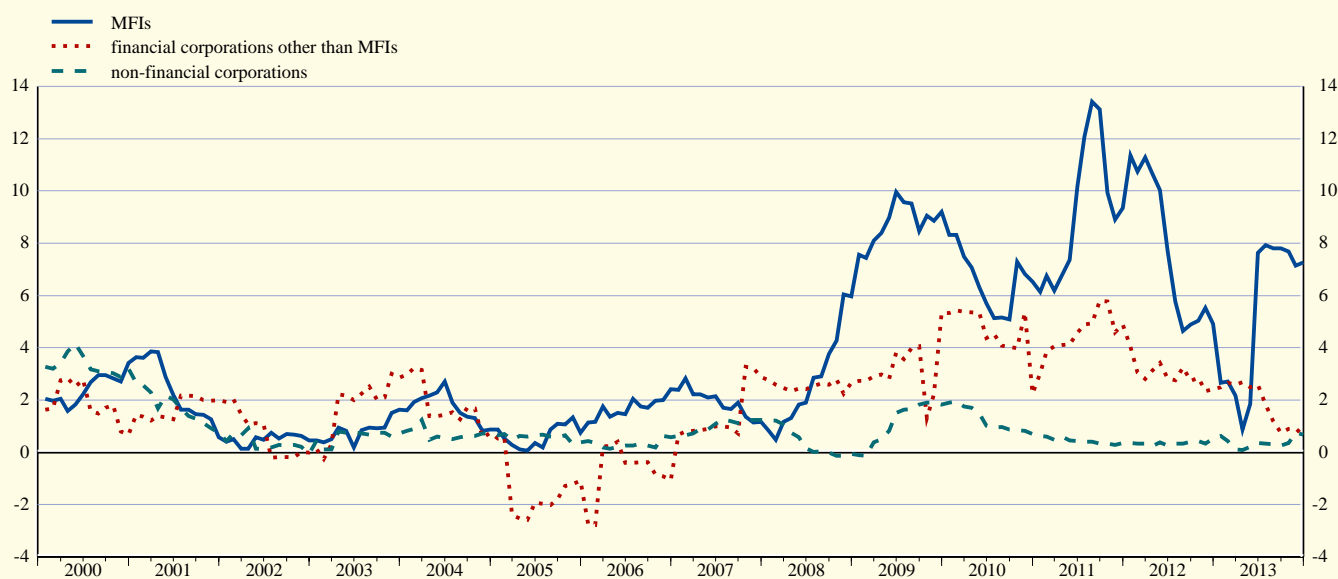
1. Outstanding amounts and annual growth rates

(outstanding amounts as at end of period)

	Total			MFIs		Financial corporations other than MFIs		Non-financial corporations	
	Total	Index: Dec. 2008 = 100	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2011 Dec.	3,881.4	106.1	1.6	339.3	9.3	271.1	4.9	3,271.0	0.4
2012 Jan.	4,094.6	106.3	1.7	375.4	11.4	298.4	4.0	3,420.7	0.4
Feb.	4,260.7	106.3	1.5	394.6	10.7	311.6	3.1	3,554.4	0.3
Mar.	4,244.5	106.4	1.5	373.0	11.3	311.4	2.8	3,560.1	0.3
Apr.	4,070.2	106.5	1.4	327.2	10.7	292.3	3.1	3,450.7	0.2
May	3,764.6	106.6	1.5	280.8	10.0	265.5	3.4	3,218.2	0.4
June	3,927.2	106.7	1.1	317.6	7.7	285.0	2.8	3,324.6	0.3
July	4,053.3	106.8	1.0	309.9	5.8	292.1	2.7	3,451.3	0.3
Aug.	4,178.0	106.8	0.9	349.6	4.6	309.4	3.2	3,518.9	0.3
Sep.	4,234.3	106.9	0.9	364.9	4.9	323.9	2.7	3,545.4	0.4
Oct.	4,310.9	107.0	1.0	383.5	5.0	333.8	2.8	3,593.6	0.4
Nov.	4,398.9	106.9	0.9	395.7	5.5	342.3	2.3	3,660.9	0.3
Dec.	4,502.8	107.2	1.0	402.4	4.9	357.3	2.4	3,743.1	0.5
2013 Jan.	4,657.6	107.3	0.9	441.5	2.7	370.7	2.5	3,845.5	0.6
Feb.	4,642.3	107.1	0.8	416.1	2.7	364.5	2.7	3,861.7	0.4
Mar.	4,644.3	106.9	0.5	380.3	2.2	369.0	2.6	3,895.0	0.1
Apr.	4,746.6	106.8	0.3	410.4	0.9	394.9	2.7	3,941.2	0.1
May	4,863.2	107.1	0.5	440.2	1.9	408.0	2.5	4,015.1	0.2
June	4,663.0	107.9	1.2	413.5	7.6	394.5	2.6	3,854.9	0.4
July	4,902.7	108.0	1.1	446.6	7.9	418.7	1.8	4,037.5	0.3
Aug.	4,891.0	108.0	1.1	461.5	7.8	416.1	1.2	4,013.5	0.3
Sep.	5,135.7	107.9	1.0	491.7	7.8	427.6	0.7	4,216.3	0.3
Oct.	5,410.0	108.1	1.1	557.2	7.7	445.1	0.9	4,407.8	0.4
Nov.	5,501.3	108.4	1.3	562.8	7.1	454.6	0.9	4,483.9	0.7
Dec.	5,565.5	108.6	1.3	568.8	7.3	465.8	0.6	4,530.9	0.7

C19 Annual growth rates for quoted shares issued by euro area residents

(annual percentage changes)

Source: ECB.

1) For details of the calculation of the index and the growth rates, see the Technical Notes.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet
(miljardia euroa, markkina-arvoon)

2. Taloustoimet kuukauden aikana

Yhteensä			Rahalaitokset			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset			Yritykset		
Liikkeeseen- laskut, brutto	Kuoletuksat	Liikkeeseen- laskut, netto	Liikkeeseen- laskut, brutto	Kuoletuksat	Liikkeeseen- laskut, netto	Liikkeeseen- laskut, brutto	Kuoletuksat	Liikkeeseen- laskut, netto	Liikkeeseen- laskut, brutto	Kuoletuksat	Liikkeeseen- laskut, netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

K20 Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan
(miljardia euroa, liikkeeseenlaskut kuukauden aikana, markkina-arvoon)

- Rahalaitokset
- Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset
- Yritykset

Lähde: EKP.

4.4 Quoted shares issued by euro area residents

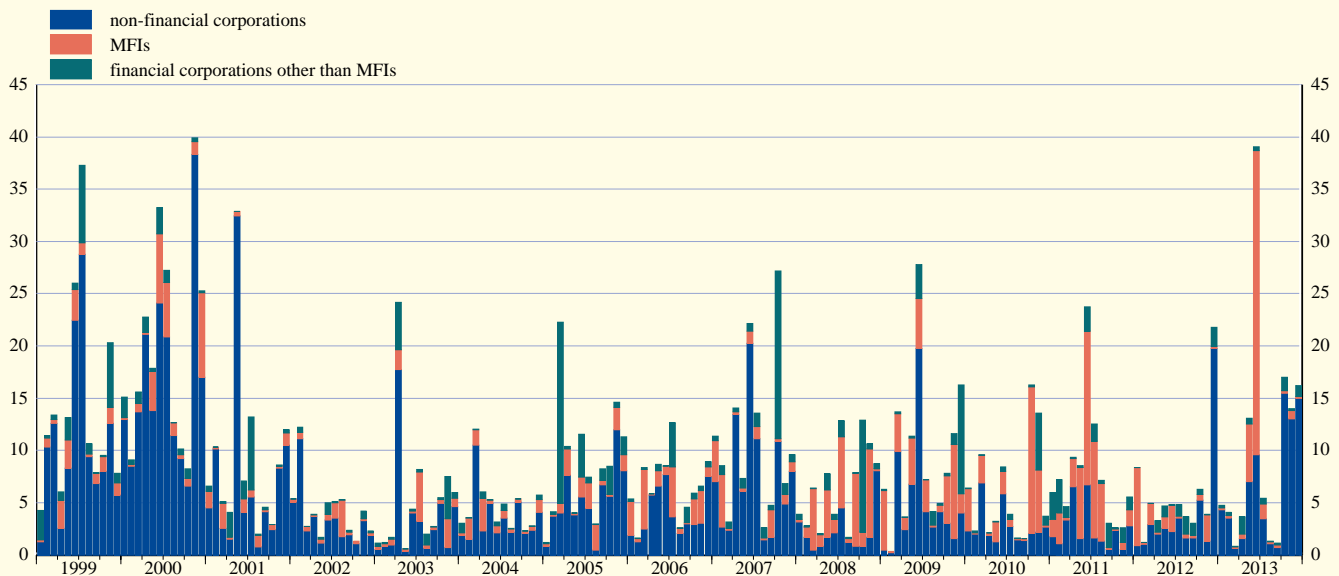
(EUR billions; market values)

2. Transactions during the month

	Total			MFIs			Financial corporations other than MFIs			Non-financial corporations		
	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2011 Dec.	5.5	1.1	4.4	1.5	0.0	1.5	1.2	0.0	1.2	2.8	1.1	1.7
2012 Jan.	8.4	0.4	7.9	7.5	0.0	7.5	0.0	0.1	-0.1	0.9	0.3	0.6
Feb.	1.1	1.4	-0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	-0.2	1.0	1.2	-0.1
Mar.	4.9	0.7	4.3	2.0	0.0	2.0	0.0	0.1	-0.1	2.9	0.6	2.3
Apr.	3.1	0.3	2.8	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	1.1	2.0	0.3	1.7
May	4.7	1.8	2.9	1.1	0.0	1.1	1.0	0.1	1.0	2.5	1.7	0.8
June	4.8	1.2	3.6	2.6	0.0	2.6	0.0	0.1	-0.1	2.2	1.1	1.1
July	4.8	0.3	4.5	0.2	0.0	0.2	1.1	0.0	1.1	3.6	0.3	3.2
Aug.	3.7	1.8	1.8	0.4	0.0	0.4	1.6	0.1	1.5	1.6	1.7	-0.1
Sep.	2.9	0.5	2.3	0.1	0.0	0.1	1.2	0.1	1.0	1.7	0.4	1.3
Oct.	6.3	1.8	4.5	0.5	0.0	0.5	0.5	0.1	0.4	5.3	1.7	3.6
Nov.	3.9	5.9	-2.0	2.5	0.0	2.5	0.1	0.1	0.0	1.3	5.8	-4.5
Dec.	21.6	11.4	10.2	0.0	0.5	-0.5	1.8	0.0	1.8	19.7	10.8	8.9
2013 Jan.	4.6	0.3	4.3	0.0	0.0	0.0	0.2	0.1	0.1	4.3	0.2	4.1
Feb.	4.1	11.4	-7.3	0.3	0.0	0.3	0.3	0.0	0.3	3.5	11.4	-7.8
Mar.	0.7	10.6	-9.9	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.3	-0.3	0.6	10.1	-9.4
Apr.	3.6	5.9	-2.3	0.4	5.2	-4.8	1.7	0.0	1.6	1.6	0.7	0.9
May	13.1	1.8	11.3	5.5	0.0	5.5	0.6	0.0	0.5	7.0	1.8	5.2
June	39.0	1.7	37.3	29.2	0.0	29.1	0.3	0.1	0.3	9.6	1.7	7.9
July	5.4	3.0	2.4	1.4	0.0	1.4	0.6	1.9	-1.4	3.5	1.1	2.4
Aug.	1.1	2.3	-1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	-0.5	1.1	1.8	-0.7
Sep.	1.0	1.7	-0.7	0.1	0.0	0.1	0.1	0.6	-0.4	0.7	1.1	-0.4
Oct.	16.9	7.5	9.4	0.1	0.0	0.1	1.3	0.1	1.2	15.5	7.4	8.1
Nov.	14.0	2.1	11.9	0.8	0.0	0.8	0.2	0.1	0.1	13.0	2.0	11.0
Dec.	16.1	7.0	9.1	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	1.1	15.0	7.0	8.0

C20 Gross issues of quoted shares by sector of the issuer

(EUR billions; transactions during the month; market values)

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella¹⁾

(vuotuisina prosenteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

1. Talletuskorot (uusi liiketoiminta)

Yön yli	Talletukset kotitalouksilta					Yön yli	Talletukset yrityksiltä			Repot
	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset ²⁾			Määräaikaiset			
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

2. Kotitalouslainojen korot (uusi liiketoiminta)

Valmiusluottolimiitit ja sekki- luotot	Pidennetyt luottokortti- luotot ³⁾	Kulutusluotot				Todel- linen vuosi- korko ⁴⁾	Asuntolainat				Todel- linen vuosi- korko ⁴⁾	Lainat yksityisille elikeinonharjoittajille ja yhtiökumppanuuksille		
		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Yli 10 vuotta		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan		
		Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi			Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ja enintään 10 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi			Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

3. Yrityslainojen korot (uusi liiketoiminta)

Valmiusluottolimiitit ja sekki- luotot	Muut enintään 250 000 euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan						Muut yli 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan					
	Vaihtuva korko ja enintään 3 kk	Yli 3 kk ja enintään 1 vuosi	Yli 1 ja enintään 3 vuotta	Yli 3 ja enintään 5 vuotta	Yli 5 ja enintään 10 vuotta	Yli 10 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 3 kk	Yli 3 kk ja enintään 1 vuosi	Yli 1 ja enintään 3 vuotta	Yli 3 ja enintään 5 vuotta	Yli 5 ja enintään 10 vuotta	Yli 10 vuotta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Lähde: EKP.

- 1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Näissä instrumenteissa kotitalouksien ja yritysten tiedot on yhdistetty ja kohdistettu kotitaloussektoriin, koska yritysten irtisanomisehtoisten talletusten kannat ovat kotitaloussektoriin verrattuna pieniä kaikissa euroalueen jäsenvaltioissa yhteensä.
- 3) Ei sisällä luottokorttien maksuaikaluoitoja eli lainoja, jotka on myönnetty 0 prosentin korolla laskutuskauden aikana.
- 4) Todellinen vuosikorko vastaa kaikkia lainasta aiheutuvia kustannuksia. Nämä kustannukset käsittävät korot ja muut (lainoihin liittyvät) kulut, kuten selvityskulut, hallintokulut, asiakirjojen valmistelukulut ja vakuuskulut.

4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents ¹⁾

(percentages per annum; outstanding amounts as at end of period, new business as period average, unless otherwise indicated)

1. Interest rates on deposits (new business)

	Deposits from households						Deposits from non-financial corporations				Repos
	Overnight	With an agreed maturity of:			Redeemable at notice of: ²⁾		Overnight	With an agreed maturity of:			
		Up to 1 year	Over 1 and up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months		Up to 1 year	Over 1 and up to 2 years	Over 2 years	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2013 Feb.	0.36	2.44	2.23	2.29	1.39	1.48	0.40	1.05	1.99	2.08	0.63
Mar.	0.36	2.29	2.17	2.28	1.37	1.43	0.40	0.93	1.85	1.99	1.00
Apr.	0.34	2.33	2.10	2.25	1.36	1.37	0.38	0.96	1.70	1.90	0.68
May	0.33	2.04	2.06	2.25	1.31	1.31	0.38	0.83	1.86	1.98	0.48
June	0.32	1.88	1.88	2.12	1.30	1.28	0.38	0.83	1.65	1.77	0.72
July	0.31	1.88	1.90	2.08	1.28	1.23	0.37	0.82	1.63	1.78	0.88
Aug.	0.30	1.81	1.87	2.05	1.15	1.22	0.37	0.70	1.57	1.85	0.51
Sep.	0.30	1.71	1.86	2.06	1.15	1.17	0.35	0.81	1.68	1.87	0.56
Oct.	0.29	1.72	1.83	2.07	1.13	1.15	0.34	0.78	1.65	2.28	0.29
Nov.	0.29	1.60	1.76	2.02	1.12	1.11	0.34	0.75	1.57	1.73	0.47
Dec.	0.29	1.58	1.66	1.91	1.11	1.07	0.34	0.79	1.52	1.63	0.71
2014 Jan.	0.28	1.66	1.64	1.94	1.09	1.05	0.33	0.71	1.21	1.81	0.58

2. Interest rates on loans to households (new business)

	Revolving loans and overdrafts	Extended credit card debt ³⁾	Consumer credit				Lending for house purchase				Lending to sole proprietors and unincorporated partnerships			
			By initial rate fixation			APRC ⁴⁾	By initial rate fixation			APRC ⁴⁾	By initial rate fixation			
			Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years		Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 and up to 10 years		Over 10 years	Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2013 Feb.	7.97	17.04	5.89	6.03	7.83	7.25	2.88	3.17	3.05	3.35	3.35	3.16	4.07	3.21
Mar.	7.95	17.06	5.86	5.98	7.75	7.15	2.86	3.19	3.13	3.34	3.38	3.16	4.16	3.17
Apr.	7.93	17.08	5.74	5.92	7.75	7.06	2.87	3.13	3.06	3.34	3.38	3.26	3.97	3.11
May	7.91	17.08	6.00	6.09	7.71	7.20	2.87	3.09	2.95	3.22	3.32	3.32	4.11	3.14
June	7.84	17.03	5.85	6.02	7.56	7.07	2.82	3.00	2.87	3.15	3.25	3.10	4.08	3.01
July	7.75	16.96	5.63	6.12	7.63	7.13	2.84	2.97	2.90	3.17	3.28	3.19	3.75	3.18
Aug.	7.74	17.01	5.62	6.15	7.64	7.15	2.80	3.01	2.97	3.18	3.31	3.00	4.06	3.15
Sep.	7.77	17.02	5.80	6.07	7.62	7.20	2.83	3.05	3.05	3.25	3.35	3.04	3.99	3.16
Oct.	7.67	17.02	5.71	6.04	7.63	7.13	2.77	3.04	3.12	3.27	3.35	3.10	3.95	3.26
Nov.	7.64	16.96	5.81	6.05	7.74	7.20	2.79	3.06	3.15	3.31	3.37	3.30	4.08	3.19
Dec.	7.63	16.94	5.63	6.20	7.42	7.05	2.78	3.00	3.15	3.32	3.37	3.07	3.86	3.05
2014 Jan.	7.69	17.08	5.72	6.07	7.70	7.34	2.80	3.01	3.12	3.31	3.36	3.24	3.81	3.01

3. Interest rates on loans to non-financial corporations (new business)

	Revolving loans and overdrafts	Other loans of up to EUR 0.25 million by initial rate fixation						Other loans of over EUR 1 million by initial rate fixation					
		Floating rate and up to 3 months	Over 3 months and up to 1 year	Over 1 and up to 3 years	Over 3 and up to 5 years	Over 5 and up to 10 years	Over 10 years	Floating rate and up to 3 months	Over 3 months and up to 1 year	Over 1 and up to 3 years	Over 3 and up to 5 years	Over 5 and up to 10 years	Over 10 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2013 Feb.	4.21	4.70	4.69	4.05	4.25	3.70	3.66	2.02	2.85	3.13	4.42	2.93	3.14
Mar.	4.17	4.56	4.71	4.11	4.25	3.75	3.61	2.01	2.91	3.07	4.06	2.85	2.85
Apr.	4.17	4.78	4.73	4.16	4.07	3.62	3.58	2.14	2.77	3.21	4.16	3.00	2.94
May	4.14	4.76	4.76	4.12	4.12	3.61	3.48	2.10	2.71	3.21	3.52	2.68	2.79
June	4.15	4.54	4.60	4.40	4.34	3.56	3.41	2.05	2.60	3.01	2.96	2.71	3.12
July	4.12	4.65	4.82	4.34	4.09	3.48	3.45	2.13	2.72	2.72	2.82	2.98	3.17
Aug.	4.10	4.50	4.81	4.41	4.06	3.41	3.39	2.03	2.56	2.82	3.00	2.88	3.10
Sep.	4.12	4.53	4.67	4.39	4.16	3.41	3.42	2.08	2.54	2.86	2.75	2.89	3.28
Oct.	4.14	4.60	4.83	4.39	4.14	3.51	3.50	2.19	2.64	3.14	2.86	3.28	3.38
Nov.	4.08	4.56	4.71	4.34	4.29	3.56	3.50	2.23	2.62	2.96	2.90	2.98	3.10
Dec.	4.12	4.53	4.49	4.20	4.19	3.43	3.41	2.17	2.73	2.67	2.81	2.82	3.13
2014 Jan.	4.15	4.61	4.68	4.25	3.98	3.40	3.48	2.15	2.75	2.76	2.96	3.03	3.12

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2) For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector, since the outstanding amounts of non-financial corporations are negligible compared with those of the household sector when all participating Member States are combined.

3) This instrument category excludes convenience credit card debt, i.e. credit granted at an interest rate of 0% during the billing cycle.

4) The annual percentage rate of charge (APRC) covers the total cost of a loan. The total cost comprises both an interest rate component and a component incorporating other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents and guarantees.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella¹⁾,

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

4. Talletuskorot (kannat)

	Talletukset kotitalouksilta				Talletukset yrityksiltä			Repot	
	Yön yli ²⁾	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset ^{2),3)}		Yön yli ²⁾	Määräaikaiset		
		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 2 vuotta		Yli 2 vuotta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	

5. Lainakorot (kannat)

	Kotitalouslainat					Yrityslainat			
	Asuntolainat maturiteetin mukaan			Kulutusluotot ja muut lainat maturiteetin mukaan			Maturiteetin mukaan		
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	

K21 Uudet määräaikaistalletukset

(vuotuisina prosentteina ilman kuluja, ajanjakson keskiarvo)

- Kotitaloudet, enintään 1 vuosi
- Yritykset, enintään 1 vuosi
- Kotitaloudet, yli 2 vuotta
- Yritykset, yli 2 vuotta

K22 Uudet vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat

(vuotuisina prosentteina ilman kuluja, ajanjakson keskiarvo)

- Kotitalouksien kulutusluotot
- Kotitalouksien asuntolainat
- Yrityslainat, enintään 1 milj. euroa
- Yrityslainat, yli 1 milj. euroa

Lähde: EKP

* Tietojen lähde ja alaviitteet: katso s. T42.

4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents ¹⁾, *

(percentages per annum; outstanding amounts as at end of period, new business as period average, unless otherwise indicated)

4. Interest rates on deposits (outstanding amounts)

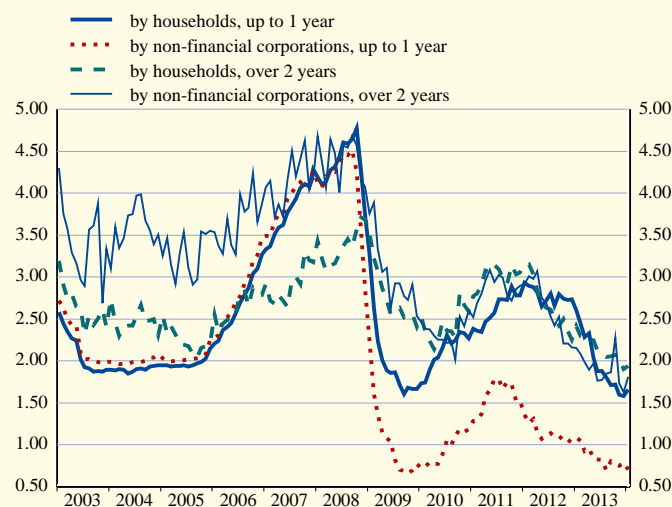
	Deposits from households					Deposits from non-financial corporations			Repos
	Overnight ²⁾	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of: ^{2),3)}		Overnight ²⁾	With an agreed maturity of:		
		Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months		Up to 2 years	Over 2 years	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2013 Feb.	0.36	2.58	2.75	1.39	1.48	0.40	1.72	2.93	1.99
Mar.	0.36	2.53	2.70	1.37	1.43	0.40	1.65	2.89	2.19
Apr.	0.34	2.47	2.70	1.36	1.37	0.38	1.60	2.83	1.99
May	0.33	2.41	2.67	1.31	1.31	0.38	1.57	2.79	1.62
June	0.32	2.36	2.67	1.30	1.28	0.38	1.51	2.80	1.73
July	0.31	2.28	2.64	1.28	1.23	0.37	1.46	2.77	1.67
Aug.	0.30	2.22	2.63	1.15	1.22	0.37	1.44	2.82	1.50
Sep.	0.30	2.16	2.63	1.15	1.17	0.35	1.41	2.84	1.66
Oct.	0.29	2.09	2.60	1.13	1.15	0.34	1.34	2.83	1.35
Nov.	0.29	2.02	2.60	1.12	1.11	0.34	1.32	2.84	1.34
Dec.	0.29	1.94	2.57	1.11	1.07	0.34	1.29	2.79	1.05
2014 Jan.	0.28	1.87	2.55	1.09	1.05	0.33	1.24	2.77	1.01

5. Interest rates on loans (outstanding amounts)

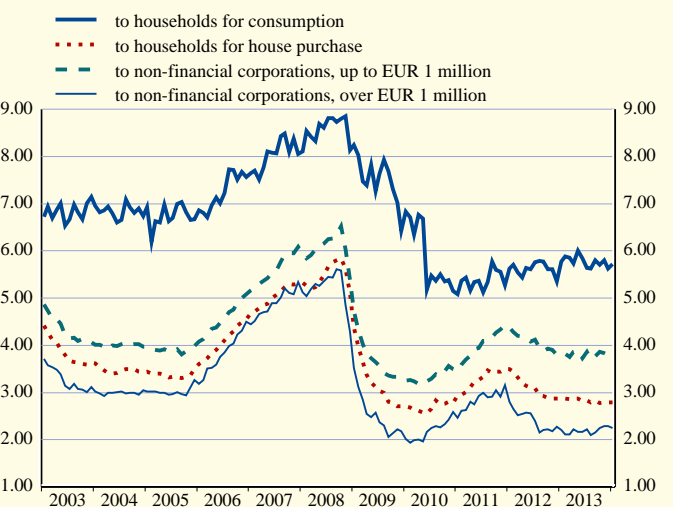
	Loans to households						Loans to non-financial corporations		
	Lending for house purchase with a maturity of:			Consumer credit and other loans with a maturity of:			With a maturity of:		
	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2013 Feb.	3.45	3.35	3.51	7.77	6.24	4.91	3.72	3.26	3.19
Mar.	3.50	3.36	3.49	7.79	6.21	4.89	3.69	3.25	3.16
Apr.	3.49	3.33	3.49	7.74	6.19	4.88	3.67	3.25	3.15
May	3.47	3.30	3.46	7.65	6.14	4.86	3.66	3.24	3.13
June	3.50	3.29	3.43	7.62	6.18	4.87	3.63	3.24	3.14
July	3.51	3.24	3.40	7.59	6.18	4.84	3.64	3.26	3.14
Aug.	3.52	3.22	3.37	7.58	6.16	4.82	3.63	3.26	3.12
Sep.	3.55	3.22	3.37	7.64	6.16	4.83	3.65	3.24	3.13
Oct.	3.50	3.20	3.35	7.61	6.10	4.80	3.62	3.27	3.12
Nov.	3.51	3.22	3.34	7.52	6.11	4.79	3.59	3.28	3.12
Dec.	3.59	3.24	3.33	7.49	6.08	4.77	3.61	3.29	3.14
2014 Jan.	3.61	3.17	3.31	7.58	6.11	4.76	3.67	3.30	3.13

C21 New deposits with an agreed maturity

(percentages per annum excluding charges; period averages)

C22 New loans with a floating rate and up to 1 year's initial rate fixation

(percentages per annum excluding charges; period averages)

Source: ECB.

* For the source of the data in the table and the related footnotes, please see page S42.

4.6 Rahamarkkinakorot

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvoja)

Yön yli -talletukset (EONIA)	Euroalue ^{1), 2)}				Yhdysvallat	Japani
	1 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (EURIBOR)	6 kk:n talletukset (EURIBOR)	12 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)
1	2	3	4	5	6	7

K23 Euroalueen rahamarkkinakorot^{1), 2)} (kuukausikeskiarvoja, vuotuisina prosentteina)

— 1 kk:n korko
 - - - 3 kk:n korko
 - - - 12 kk:n korko

K24 Kolmen kuukauden rahamarkkinakorot (kuukausikeskiarvoja, vuotuisina prosentteina)

— Euroalue^{1), 2)}
 - - - Japani
 - - - Yhdysvallat

Lähde: EKP.

- 1) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu euroalueen keinotekoiset korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Lisätietoja Yleistä-osassa.
 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

4.6 Money market interest rates

(percentages per annum; period averages)

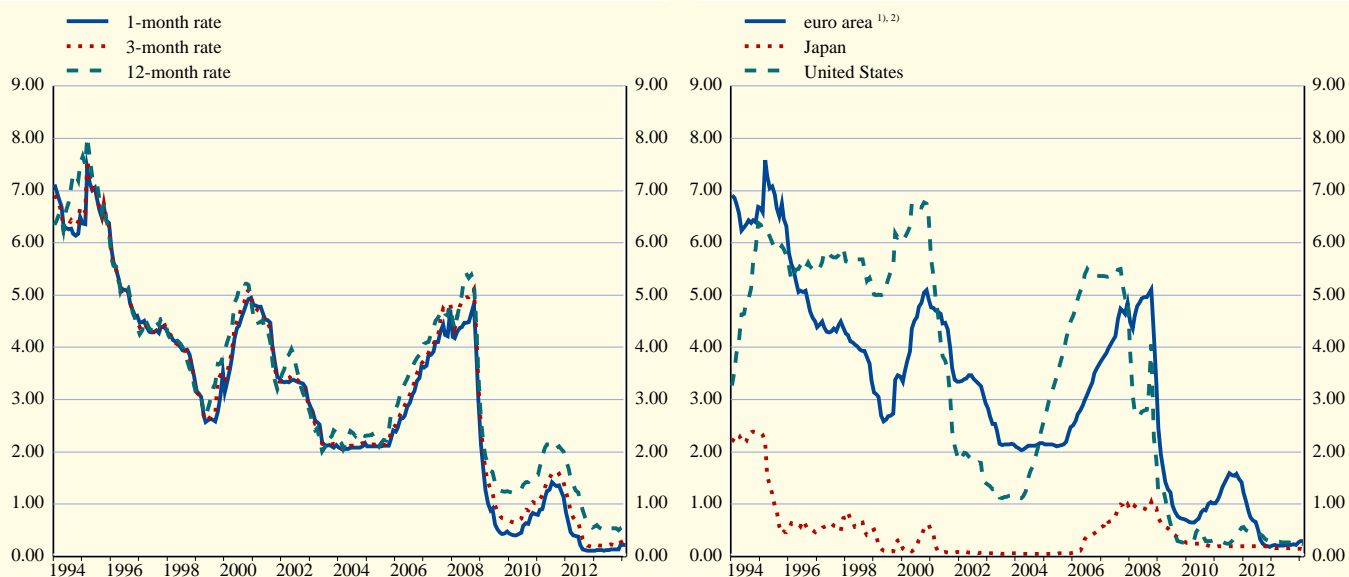
	Euro area ^{1),2)}					United States	Japan
	Overnight deposits (EONIA)	1-month deposits (EURIBOR)	3-month deposits (EURIBOR)	6-month deposits (EURIBOR)	12-month deposits (EURIBOR)	3-month deposits (LIBOR)	3-month deposits (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2011	0.87	1.18	1.39	1.64	2.01	0.34	0.19
2012	0.23	0.33	0.58	0.83	1.11	0.43	0.19
2013	0.09	0.13	0.22	0.34	0.54	0.27	0.15
2012 Q4	0.08	0.11	0.20	0.37	0.60	0.32	0.19
2013 Q1	0.07	0.12	0.21	0.34	0.57	0.29	0.16
Q2	0.08	0.12	0.21	0.31	0.51	0.28	0.16
Q3	0.09	0.13	0.22	0.34	0.54	0.26	0.15
Q4	0.12	0.16	0.24	0.35	0.53	0.24	0.14
2013 Feb.	0.07	0.12	0.22	0.36	0.59	0.29	0.16
Mar.	0.07	0.12	0.21	0.33	0.54	0.28	0.16
Apr.	0.08	0.12	0.21	0.32	0.53	0.28	0.16
May	0.08	0.11	0.20	0.30	0.48	0.27	0.16
June	0.09	0.12	0.21	0.32	0.51	0.27	0.15
July	0.09	0.13	0.22	0.34	0.53	0.27	0.16
Aug.	0.08	0.13	0.23	0.34	0.54	0.26	0.15
Sep.	0.08	0.13	0.22	0.34	0.54	0.25	0.15
Oct.	0.09	0.13	0.23	0.34	0.54	0.24	0.15
Nov.	0.10	0.13	0.22	0.33	0.51	0.24	0.14
Dec.	0.17	0.21	0.27	0.37	0.54	0.24	0.15
2014 Jan.	0.20	0.22	0.29	0.40	0.56	0.24	0.14
Feb.	0.16	0.22	0.29	0.39	0.55	0.24	0.14

C23 Euro area money market rates ^{1), 2)}

(monthly averages; percentages per annum)

C24 3-month money market rates

(monthly averages; percentages per annum)

Source: ECB.

- 1) Before January 1999 synthetic euro area rates were calculated on the basis of national rates weighted by GDP. For further information, see the General Notes.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

4.7 Euroalueen tuottokäyrät¹⁾

(AAA-luokituksen saaneet euroalueen valtioiden joukkolainat, ajanjakson lopun havaintoja, korot vuotuisina prosentteina, korkoerot prosenttiyksikköinä)

Korot (spot)								Välittömät termiinkorot			
3 kk	1 v	2 v	5 v	7 v	10 v	10 v– 3 kk (korkoero)	10 v– 2 v (korkoero)	1 v	2 v	5 v	10 v
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

K25 Euroalueen tuottokäyrät (spot)²⁾

(vuotuisina prosentteina, kuukauden lopun havaintoja)

— Helmikuu 2014
 Tammikuu 2014
 - - - - - Joulukuu 2013

K26 Euroalueen korot ja korkoerot (spot)²⁾

(päivähavaintoja, korot vuotuisina prosentteina, korkoerot prosenttiyksikköinä)

— 1 vuoden korko (vasen asteikko)
 10 vuoden korko (vasen asteikko)
 - - - - - 10 vuoden ja 3 kuukauden korkojen ero (oikea asteikko)
 — 10 ja 2 vuoden korkojen ero (oikea asteikko)

Lähteet: EuroMTS:n tausta-aineistoon perustuvat EKP:n laskelmat ja Fitch Ratingsin luottoluokitukset.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Sisältää AAA-luokituksen saaneet euroalueen valtioiden joukkolainat.

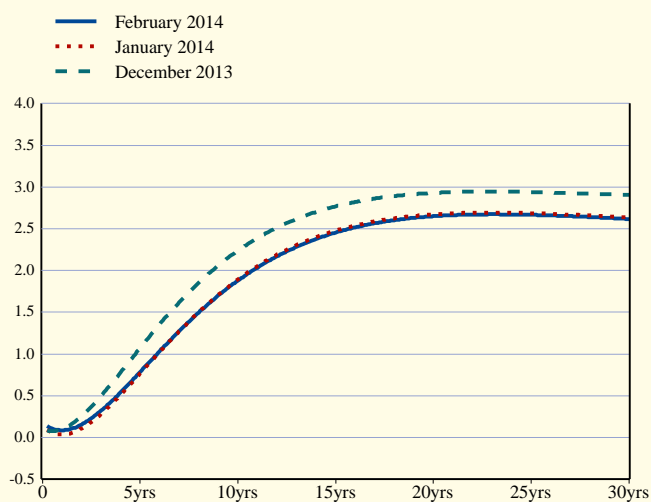
4.7 Euro area yield curves ¹⁾

(AAA-rated euro area central government bonds; end of period; rates in percentages per annum; spreads in percentage points)

	Spot rates								Instantaneous forward rates			
	3 months	1 year	2 years	5 years	7 years	10 years	10 years - 3 months (spread)	10 years - 2 years (spread)	1 year	2 years	5 years	10 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2011	0.00	0.09	0.41	1.56	2.13	2.65	2.65	2.24	0.32	1.15	3.24	3.84
2012	0.06	-0.04	-0.01	0.58	1.09	1.72	1.66	1.74	-0.09	0.17	1.84	3.50
2013	0.08	0.09	0.25	1.07	1.62	2.24	2.16	1.99	0.18	0.67	2.53	3.88
2012 Q4	0.06	-0.04	-0.01	0.58	1.09	1.72	1.66	1.74	-0.09	0.17	1.84	3.50
2013 Q1	0.04	0.00	0.07	0.65	1.12	1.76	1.72	1.69	0.01	0.29	1.83	3.60
Q2	0.03	0.11	0.30	1.05	1.54	2.14	2.11	1.84	0.27	0.73	2.35	3.78
Q3	0.02	0.07	0.22	0.94	1.45	2.05	2.03	1.84	0.17	0.60	2.25	3.74
Q4	0.08	0.09	0.25	1.07	1.62	2.24	2.16	1.99	0.18	0.67	2.53	3.88
2013 Feb.	0.03	0.01	0.10	0.74	1.24	1.88	1.86	1.78	0.05	0.38	1.99	3.72
Mar.	0.04	0.00	0.07	0.65	1.12	1.76	1.72	1.69	0.01	0.29	1.83	3.60
Apr.	0.03	-0.01	0.04	0.54	0.96	1.55	1.52	1.51	-0.01	0.23	1.58	3.28
May	0.02	0.03	0.13	0.75	1.22	1.84	1.82	1.71	0.08	0.41	1.95	3.62
June	0.03	0.11	0.30	1.05	1.54	2.14	2.11	1.84	0.27	0.73	2.35	3.78
July	0.01	0.04	0.18	0.88	1.36	1.95	1.95	1.77	0.14	0.54	2.14	3.59
Aug.	0.02	0.09	0.27	1.06	1.58	2.17	2.16	1.90	0.23	0.71	2.43	3.78
Sep.	0.02	0.07	0.22	0.94	1.45	2.05	2.03	1.84	0.17	0.60	2.25	3.74
Oct.	0.05	0.05	0.15	0.82	1.32	1.95	1.90	1.80	0.09	0.45	2.10	3.74
Nov.	0.08	0.05	0.14	0.82	1.34	1.99	1.91	1.84	0.08	0.43	2.14	3.79
Dec.	0.08	0.09	0.25	1.07	1.62	2.24	2.16	1.99	0.18	0.67	2.53	3.88
2014 Jan.	0.09	0.04	0.11	0.77	1.27	1.89	1.80	1.79	0.04	0.37	2.06	3.61
Feb.	0.14	0.09	0.16	0.79	1.27	1.88	1.74	1.72	0.09	0.41	2.03	3.56

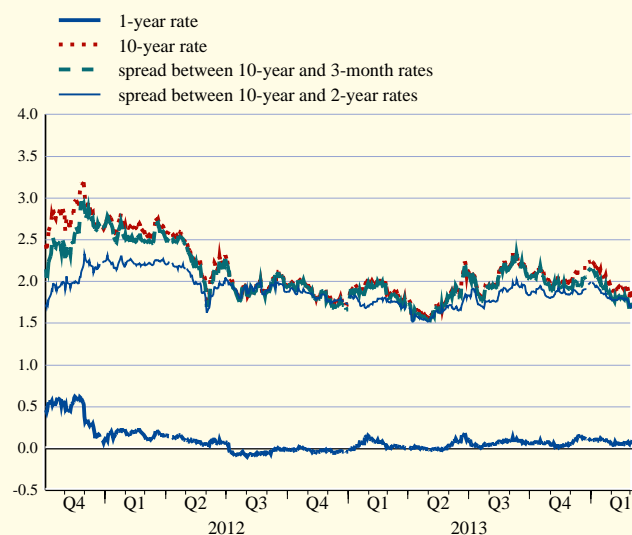
C25 Euro area spot yield curves ²⁾

(percentages per annum; end of period)

C26 Euro area spot rates and spreads ²⁾

(daily data; rates in percentages per annum; spreads in percentage points)

Sources: ECB calculations based on underlying data provided by EuroMTS and ratings provided by Fitch Ratings.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2) Data cover AAA-rated euro area central government bonds.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.8 Osakeindeksit

(indeksit pisteinä, ajanjakson keskiarvoja)

Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit ¹⁾												Yhdys- vallat	Japani
Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit										Standard & Poor's 500 -indeksi	Nikkei 225 -indeksi
Laaja indeksi	50 yritystä	Raaka- aineet	Kuluttaja- palvelut	Kulutus- tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Teollisuus	Tekniikka	Yleis- hyödylliset yhtiöt	Tele- viestintä	Terveysden- hoito	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		

K27 Dow Jones Euro Stoxx (laaja indeksi), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225

(tammikuu 1994 = 100, kuukausikeskiarvoja)

- Dow Jones EURO Stoxx (laaja indeksi)¹⁾
- Standard & Poor's 500
- Nikkei 225

Lähde: EKP

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

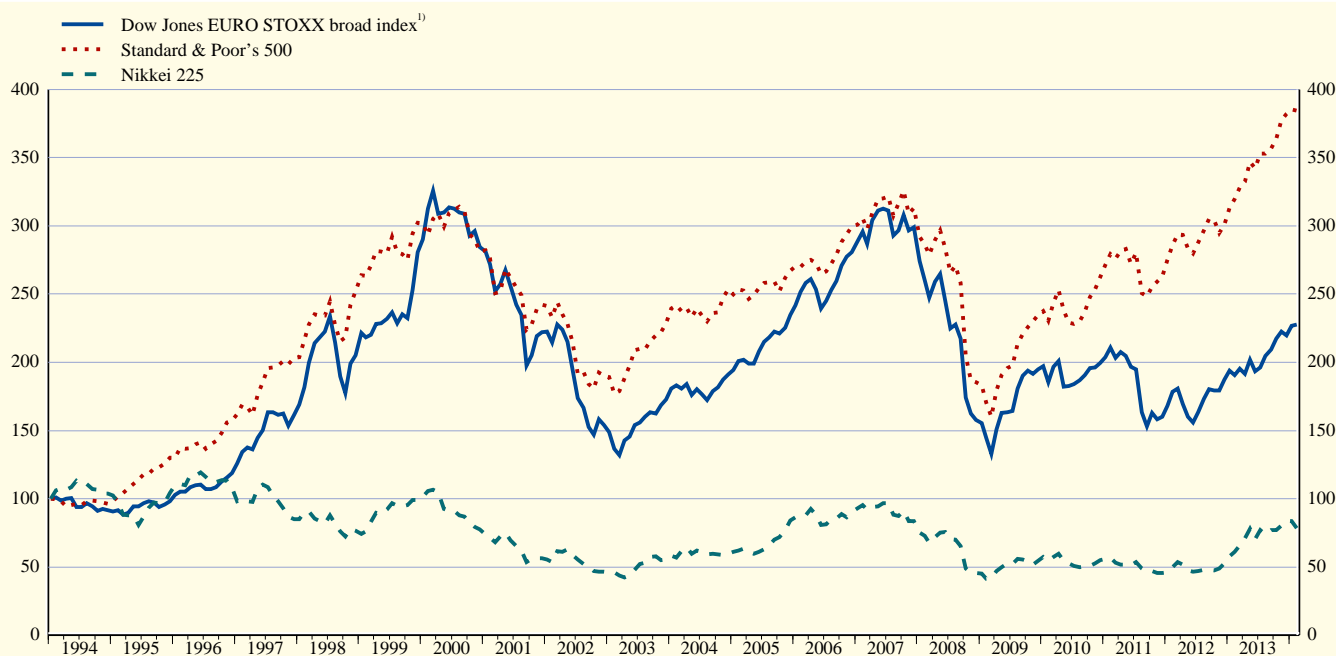
4.8 Stock market indices

(index levels in points; period averages)

	Dow Jones EURO STOXX indices ¹⁾												United States	Japan
	Benchmark		Main industry indices										Standard & Poor's 500	Nikkei 225
	Broad index	50	Basic materials	Consumer services	Consumer goods	Oil and gas	Financials	Industrials	Technology	Utilities	Telecoms	Health care		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2011	256.0	2,611.0	493.4	158.1	351.2	311.6	152.6	349.4	222.5	301.7	358.4	432.7	1,267.6	9,425.4
2012	239.7	2,411.9	503.7	151.9	385.7	307.2	122.1	330.2	219.2	235.9	268.5	523.3	1,379.4	9,102.6
2013	281.9	2,794.0	586.3	195.0	468.2	312.8	151.5	402.7	274.1	230.6	253.4	629.4	1,643.8	13,577.9
2012 Q4	252.0	2,543.3	536.8	163.6	407.4	310.5	133.0	347.7	231.6	232.0	245.4	570.7	1,418.1	9,208.6
2013 Q1	268.2	2,676.6	568.7	181.2	443.1	309.8	144.1	378.1	257.2	222.9	241.3	600.1	1,514.0	11,457.6
Q2	271.8	2,696.1	574.6	188.6	458.8	303.7	141.5	383.0	259.3	226.1	239.3	653.6	1,609.5	13,629.3
Q3	282.1	2,782.3	581.1	197.7	477.6	312.1	150.4	406.2	277.3	224.0	245.3	631.3	1,674.9	14,127.7
Q4	304.9	3,017.6	620.6	211.9	492.2	325.7	169.9	442.8	301.9	249.5	287.4	631.8	1,768.7	14,951.3
2013 Feb.	264.7	2,630.4	561.0	180.7	439.1	301.4	143.2	372.7	256.0	218.5	231.1	586.7	1,512.3	11,336.4
Mar.	270.8	2,680.2	576.6	187.2	457.1	307.4	140.1	388.2	260.6	221.0	240.2	626.1	1,550.8	12,244.0
Apr.	265.9	2,636.3	560.9	187.0	449.8	299.6	136.0	374.1	250.5	225.2	238.6	650.8	1,570.7	13,224.1
May	280.2	2,785.8	590.1	192.5	472.0	315.0	147.5	392.7	267.1	232.0	248.7	668.7	1,639.8	14,532.4
June	268.3	2,655.8	571.1	185.9	453.0	294.9	140.4	381.3	259.5	220.4	229.2	639.2	1,618.8	13,106.6
July	272.4	2,686.5	569.6	193.1	465.9	298.7	142.0	389.5	268.1	215.1	231.5	642.5	1,668.7	14,317.5
Aug.	284.2	2,803.8	581.8	198.2	482.8	314.9	153.2	407.0	276.1	223.8	245.6	636.8	1,670.1	13,726.7
Sep.	290.6	2,864.6	592.8	202.3	485.0	323.9	156.8	423.6	288.6	234.1	260.0	613.1	1,687.2	14,372.1
Oct.	301.4	2,988.9	602.2	210.0	487.3	329.2	168.4	436.3	293.4	249.6	290.6	616.5	1,720.0	14,329.0
Nov.	308.7	3,056.0	630.5	214.1	498.7	330.9	171.1	448.8	306.1	253.7	289.1	646.6	1,783.5	14,931.7
Dec.	304.7	3,010.2	631.3	211.7	490.9	316.3	170.3	443.9	307.2	245.0	282.0	633.9	1,807.8	15,655.2
2014 Jan.	314.7	3,092.4	640.7	217.4	497.9	318.8	181.3	462.3	308.2	251.3	297.4	647.6	1,822.4	15,578.3
Feb.	315.9	3,085.9	643.7	219.2	502.0	318.9	183.0	460.0	304.3	261.1	291.9	638.3	1,817.0	14,617.6

C27 Dow Jones EURO STOXX broad index, Standard & Poor's 500 and Nikkei 225

(January 1994 = 100; monthly averages)

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset (vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi¹⁾

	Yhteensä					Kokonaisindeksi (kp., prosenttimuutos edellisestä ajanjaksosta)						Lisätieto: Hallinnollisesti säännellyt hinnat ²⁾	
	Indeksi: 2005 = 100	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Yhteensä	Jalostetut elintarvikkeet	Jalostamattomat elintarvikkeet	Muut teollisuustuotteet kuin energia	Energia (ei-kp.)	Palvelut	Kokonaisindeksi pl. hallinnollisesti säännellyt hinnat	Hallinnollisesti säännellyt hinnat	
													Yhteensä pl. jalostamattomat elintarvikkeet ja energia
Osuus vuonna 2012, %	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

	Tavarat						Palvelut					
	Elintarvikkeet (sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet)			Teollisuustuotteet			Asuminen		Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa-aika	Muut
	Yhteensä	Jalostetut elintarvikkeet	Jalostamattomat elintarvikkeet	Yhteensä	Muut teollisuustuotteet kuin energia	Energia	Vuokrat					
Osuus vuonna 2012, %	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Nämä tiedot ovat koeluoteisia ja siksi vain likimääräisiä arvioita, koska hallinnollisesti säänneltyjen hintojen muutoksia ei voi täysin eristää muiden tekijöiden vaikutuksista. Indikaattorin laskentatavasta tarkemmin osoitteessa <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction>.

3) Arvio perustuu alustaviin kansallisiin tietoihin, jotka yleensä kattavat noin 95 % euroalueesta, ja energian hintoja koskeviin ennakkotietoihin.

PRICES, OUTPUT, DEMAND AND LABOUR MARKETS

5.1 HICP, other prices and costs

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

1. Harmonised Index of Consumer Prices ¹⁾

	Total					Total (s.a.; percentage change vis-à-vis previous period)						Memo item: Administered prices ²⁾	
	Index: 2005 = 100	Total		Goods	Services	Total	Processed food	Unprocessed food	Non-energy industrial goods	Energy (n.s.a.)	Services	Total HICP excluding administered prices	Administered prices
		Total excl. unprocessed food and energy											
% of total in 2012	100.0	100.0	81.7	57.2	42.8	100.0	12.3	7.5	26.7	10.8	42.8	87.3	12.7
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2010	109.8	1.6	1.0	1.8	1.4	-	-	-	-	-	-	1.6	1.7
2011	112.8	2.7	1.7	3.3	1.8	-	-	-	-	-	-	2.6	3.5
2012	115.6	2.5	1.8	3.0	1.8	-	-	-	-	-	-	2.3	3.8
2013	117.2	1.4	1.3	1.3	1.4	-	-	-	-	-	-	1.2	2.1
2012 Q4	116.7	2.3	1.6	2.7	1.7	0.4	0.7	1.8	0.3	-0.1	0.3	2.0	4.2
2013 Q1	116.4	1.9	1.5	2.0	1.7	0.4	0.6	0.5	0.1	1.0	0.4	1.7	3.2
Q2	117.5	1.4	1.3	1.5	1.3	0.1	0.5	1.4	0.1	-1.8	0.2	1.3	2.3
Q3	117.3	1.3	1.3	1.3	1.4	0.4	0.7	0.5	0.0	1.0	0.5	1.3	1.8
Q4	117.6	0.8	1.0	0.5	1.2	-0.1	0.3	-1.0	0.0	-1.1	0.1	0.7	1.4
2013 Sep.	117.7	1.1	1.2	0.9	1.4	0.0	0.1	-1.0	0.0	0.5	0.0	1.0	1.6
Oct.	117.6	0.7	1.0	0.4	1.2	-0.2	0.1	-0.6	0.0	-1.2	-0.1	0.6	1.3
Nov.	117.5	0.9	1.1	0.4	1.4	0.0	0.1	-0.2	0.0	-0.8	0.2	0.8	1.3
Dec.	117.9	0.8	0.9	0.7	1.0	0.1	0.1	1.0	0.1	0.6	-0.1	0.8	1.4
2014 Jan. ³⁾	116.6	0.8	1.0	0.5	1.2	0.1	0.2	0.1	0.0	0.0	0.2	0.6	2.0
Feb. ³⁾	117.0	0.8	.	.	1.3	.	.	.	0.1	.	.	.	.

	Goods						Services					
	Food (incl. alcoholic beverages and tobacco)			Industrial goods			Housing		Transport	Communication	Recreation and personal	Miscellaneous
	Total	Processed food	Unprocessed food	Total	Non-energy industrial goods	Energy	Rents					
% of total in 2012	19.8	12.3	7.5	37.5	26.7	10.8	10.5	6.2	7.3	3.1	14.7	7.2
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2010	1.1	0.9	1.3	2.2	0.5	7.4	1.8	1.5	2.3	-0.8	1.0	1.5
2011	2.7	3.3	1.8	3.7	0.8	11.9	1.8	1.4	2.9	-1.3	2.0	2.1
2012	3.1	3.1	3.0	3.0	1.2	7.6	1.8	1.5	2.9	-3.2	2.2	2.0
2013	2.7	2.2	3.5	0.6	0.6	0.6	1.7	1.5	2.4	-4.2	2.2	0.7
2012 Q4	3.1	2.4	4.3	2.5	1.1	6.3	1.8	1.5	3.1	-3.8	2.1	1.9
2013 Q1	2.9	2.3	3.9	1.5	0.8	3.2	1.8	1.5	3.1	-4.6	2.8	0.7
Q2	3.1	2.1	4.8	0.6	0.8	0.3	1.6	1.3	2.5	-4.5	2.0	0.9
Q3	3.1	2.5	4.2	0.3	0.4	0.1	1.8	1.7	2.3	-4.0	2.2	0.8
Q4	1.8	2.1	1.3	-0.1	0.3	-0.9	1.7	1.4	1.8	-3.5	2.0	0.4
2013 Sep.	2.6	2.4	2.9	0.0	0.4	-0.9	1.7	1.5	2.4	-3.6	2.2	0.9
Oct.	1.9	2.2	1.4	-0.3	0.3	-1.7	1.7	1.4	2.0	-4.0	1.9	0.4
Nov.	1.6	2.0	0.9	-0.1	0.2	-1.1	1.7	1.4	1.9	-3.3	2.5	0.5
Dec.	1.8	2.0	1.5	0.2	0.3	0.0	1.7	1.4	1.4	-3.4	1.5	0.5
2014 Jan. ³⁾	1.7	2.0	1.3	-0.2	0.2	-1.2	1.7	1.4	1.6	-3.2	1.4	1.3
Feb. ³⁾	1.5	.	.	.	0.6	-2.2	.	.	.	.	.	.

Sources: Eurostat and ECB calculations.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) These experimental statistics can only provide an approximate measure of price administration, since changes in administered prices cannot be fully isolated from other influences. Please refer to Eurostat's website (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction>) for a note explaining the methodology used in the compilation of this indicator.
- 3) Estimate based on provisional national releases, which usually cover around 95% of the euro area, as well as on early information on energy prices.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

2. Teollisuuden, rakentamisen ja asuinkiinteistöjen hinnat

Osuus vuonna 2010, %	Teollisuuden tuottajahinnat ilman rakentamista									Energia	Rakentaminen ^{1),2)}	Asuinkiinteistöjen hinnat ^{1),3)}	Liikekiinteistöjen hintojen koeluonteinen indikaattori ^{1),3)}		
	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100)	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita						Yhteensä					Kestävät	Ei-kestävät
			Tehdas-teollisuus	Yhteensä	Väli tuotteet	Pääoma-hyödykkeet	Kulutustavarat								
							Yhteensä	Kestävät							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			

3. Raaka-aineiden hinnat ja bruttokansantuotteen deflaattorit

Osuus, %	Öljyn hinta ⁴⁾ (euroa/barreli)	Muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat						Yhteensä (indeksi: 2005 = 100, kp.)	Yhteensä	BKT:n deflaattorit ¹⁾				Vienti ⁷⁾	Tuonti ⁷⁾
		Tuonnin mukaan painotettu ⁵⁾			Käytön mukaan painotettu ⁶⁾					Kotimainen kysyntä					
		Yhteensä	Elin-tarvik-keet	Muut kuin elin-tarvik-keet	Yhteensä	Elin-tarvik-keet	Muut kuin elin-tarvik-keet			Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodustus		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	

Lähteet: Eurostat, Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 3 sarakkeet 8–15), Thomson Reutersin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 3 sarakkeet 1), IPD:n tietoihin ja kansallisiin lähteisiin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarakkeet 13 ja EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarakkeet 12 ja osan 5.1 taulukon 3 sarakkeet 2–7).

- 1) Tiedot viittaavat 18 maata käsittävään euroalueeseen.
- 2) Asuinrakennusten osalta panoshinnat.
- 3) Yhdenmukaistamattomiin kansallisiin lähteisiin perustuvia koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).
- 4) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen).
- 5) Viittaa euroina ilmoitettuihin hintoihin. Painotettu euroalueen ajanjakson 2004–2006 tuonin rakenteen perusteella.
- 6) Viittaa euroina ilmoitettuihin hintoihin. Painotettu euroalueen ajanjakson 2004–2006 kotimaisen kysynnän (kotimaisen tuotannon ja tuonin summa vähennettynä viennillä) perusteella. Koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).
- 7) Viennin ja tuonin deflaattorit viittaavat tavaroihin ja palveluihin ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan.

5.1 HICP, other prices and costs

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

2. Industry, construction and property prices

	Industrial producer prices excluding construction										Construction ^{1),2)}	Residential property prices ^{1),3)}	Experimental indicator of commercial property prices ^{1),3)}
	Total (index: 2010 = 100)	Total		Industry excluding construction and energy						Energy			
		Manufacturing	Total	Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods							
						Total	Durable	Non-durable					
% of total in 2010	100.0	100.0	78.1	72.1	29.4	20.1	22.6	2.3	20.3	27.9			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2010	100.0	2.7	3.3	1.7	3.6	0.2	0.4	0.7	0.4	6.1	1.9	0.9	-0.3
2011	105.7	5.7	5.3	3.8	5.8	1.5	3.3	1.9	3.5	10.9	3.3	1.1	2.8
2012	108.6	2.8	2.0	1.4	0.7	1.0	2.5	1.6	2.6	6.6	1.6	-1.7	-0.2
2013	108.5	-0.2	-0.1	0.4	-0.6	0.6	1.7	0.7	1.8	-1.7	.	.	.
2012 Q4	109.2	2.4	1.9	1.6	1.3	0.8	2.5	1.2	2.7	4.5	1.3	-2.3	-1.2
2013 Q1	109.3	1.2	0.8	1.2	0.8	0.8	2.2	0.8	2.4	0.9	0.8	-2.8	-1.4
Q2	108.2	-0.1	-0.1	0.5	-0.5	0.6	1.9	0.8	2.1	-2.0	0.4	-2.4	-0.9
Q3	108.3	-0.6	-0.3	0.2	-1.1	0.6	1.8	0.6	1.9	-2.7	0.4	-1.4	-0.2
Q4	108.0	-1.1	-0.8	-0.3	-1.7	0.6	0.9	0.6	1.0	-2.9	.	.	.
2013 Aug.	108.3	-0.9	-0.4	0.3	-1.1	0.6	1.8	0.6	2.0	-3.7	-	-	-
Sep.	108.5	-0.9	-0.8	-0.1	-1.6	0.6	1.5	0.7	1.6	-2.9	-	-	-
Oct.	108.0	-1.3	-1.1	-0.3	-1.8	0.6	1.1	0.6	1.2	-3.6	-	-	-
Nov.	107.9	-1.2	-0.9	-0.4	-1.7	0.5	0.9	0.6	0.9	-3.2	-	-	-
Dec.	108.1	-0.8	-0.6	-0.3	-1.7	0.6	0.8	0.7	0.9	-1.9	-	-	-
2014 Jan.	107.7	-1.4	-0.9	-0.4	-1.7	0.5	0.6	0.8	0.6	-3.8	-	-	-

3. Commodity prices and gross domestic product deflators

	Oil prices ⁴⁾ (EUR per barrel)	Non-energy commodity prices						GDP deflators ⁵⁾							
		Import-weighted ⁵⁾			Use-weighted ⁶⁾			Total (s.a.; index: 2005 = 100)	Total	Domestic demand				Exports ⁷⁾	Imports ⁷⁾
		Total	Food	Non-food	Total	Food	Non-food			Total	Private consumption	Government consumption	Gross fixed capital formation		
% of total	100.0	35.0	65.0	100.0	45.0	55.0	8	9	10	11	12	13	14	15	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2010	60.7	44.6	21.4	57.9	42.1	27.1	54.5	108.1	0.8	1.5	1.6	0.8	0.8	3.0	5.0
2011	79.7	12.2	22.4	7.7	12.8	20.7	7.5	109.4	1.2	2.0	2.4	0.8	1.5	3.6	5.8
2012	86.6	0.5	1.1	0.3	2.6	6.4	-0.3	110.9	1.3	1.6	2.1	1.1	1.1	1.6	2.4
2013	81.7	-8.2	-10.5	-7.0	-7.3	-7.3	-7.3	112.5	1.4	1.1	1.2	1.1	0.3	-0.4	-1.3
2012 Q4	84.4	4.4	6.0	3.7	7.0	10.2	4.5	111.5	1.4	1.5	1.8	0.5	0.9	1.4	1.7
2013 Q1	85.0	-3.0	-2.4	-3.3	-1.6	0.0	-2.8	112.1	1.6	1.4	1.3	1.7	0.4	0.2	-0.3
Q2	79.0	-5.2	-4.1	-5.8	-4.3	-2.1	-6.2	112.5	1.6	1.2	1.1	1.0	0.1	-0.1	-1.1
Q3	82.5	-12.7	-18.7	-9.4	-12.0	-14.4	-10.0	112.5	1.3	1.0	1.2	1.0	0.2	-0.8	-1.6
Q4	80.3	-11.8	-15.8	-9.7	-11.1	-11.8	-10.5	112.7	1.1	0.7	0.8	1.0	0.2	-1.0	-2.0
2013 Sep.	83.0	-12.9	-18.8	-9.7	-12.1	-13.7	-10.7	-	-	-	-	-	-	-	-
Oct.	80.0	-12.2	-17.3	-9.6	-10.9	-12.0	-9.9	-	-	-	-	-	-	-	-
Nov.	80.0	-11.7	-16.5	-9.2	-11.3	-12.9	-9.9	-	-	-	-	-	-	-	-
Dec.	80.8	-11.4	-13.5	-10.4	-11.2	-10.6	-11.7	-	-	-	-	-	-	-	-
2014 Jan.	78.8	-9.3	-11.4	-8.3	-8.9	-8.2	-9.5	-	-	-	-	-	-	-	-
Feb.	79.4	-7.8	-6.2	-8.6	-7.2	-3.6	-10.0	-	-	-	-	-	-	-	-

Sources: Eurostat, ECB calculations based on Eurostat data (columns 8-15 in Table 3 in Section 5.1), ECB calculations based on Thomson Reuters data (column 1 in Table 3 in Section 5.1), ECB calculations based on IPD data and national sources (column 13 in Table 2 in Section 5.1) and ECB calculations (column 12 in Table 2 in Section 5.1 and columns 2-7 in Table 3 in Section 5.1).

- 1) Data refer to the Euro 18.
- 2) Input prices for residential buildings.
- 3) Experimental data based on non-harmonised sources (see <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html> for further details).
- 4) Brent Blend (for one-month forward delivery).
- 5) Refers to prices expressed in euro. Weighted according to the structure of euro area imports in the period 2004-06.
- 6) Refers to prices expressed in euro. Weighted according to euro area domestic demand (domestic production plus imports minus exports) in the period 2004-06. Experimental data (see <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html> for details).
- 7) Deflators for exports and imports refer to goods and services and include cross-border trade within the euro area.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset¹⁾
(vuotuinen prosenttimuutos)

4. Yksikkötyökustannukset, työvoimakustannukset työpanosta kohden ja työn tuottavuus

(neljännevuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100)	Yhteensä	Toimialoittain									
			Maa-, metsä- ja kalatalous	Teollisuus, energian- tuotanto, jäte- ja vesihuolto	Rakenta- minen	Kauppa, kuljetus, majoitus- ja ravitsemis- toiminta	Informaatio ja viestintä	Rahoitus- ja vakuutus- toiminta	Kiinteistö- alan toiminta	Ammatillinen toiminta, liike-elämän palvelut, tukipalvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut	Taiteet, viihde ja muut palvelut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yksikkötyökustannukset ²⁾												
Työvoimakustannukset työntekijää kohden												
Työn tuottavuus työntekijää kohden ³⁾												
Työvoimakustannukset tehtyä työtuntia kohden												
Työn tuottavuus tehtyä työtuntia kohden ³⁾												

5. Työvoimakustannusindeksit⁴⁾

	Yhteensä (indeksi: 2008 = 100, kp.)	Yhteensä	Alaerittäin		Toimialoittain			Lisätieto: Sopimus- palkka- indikaattori ⁵⁾
			Palkat ja palkkiot	Työnantajan sosiaaliturva- maksut	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Palvelut	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Osuus vuonna 2008, %								

Lähteet: Eurostat, Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukko 4) ja EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 5 sarake 8).

1) Tiedot viittaavat 18 maata käsittävään euroalueeseen.

2) Työvoimakustannukset (käyvin hinnoin) työntekijää kohden jaettuna työn tuottavuudella työntekijää kohden.

3) BKT yhteensä ja toimialoittainen arvonlisäys (määrä) työpanosta (työntekijää ja tehtyä työtuntia) kohden.

4) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maa-, metsä- ja kalatalous. Kattavuuserojen vuoksi eräkohtaiset arviot eivät välttämättä täsmää kokonaissumman kanssa.

5) Koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).

5.1 HICP, other prices and costs ¹⁾

(annual percentage changes)

4. Unit labour costs, compensation per labour input and labour productivity

(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

	Total (index: 2005 = 100)	Total	By economic activity									
			Agriculture, forestry and fishing	Manufac- turing, energy and utilities	Construction	Trade, transport, accommoda- tion and food services	Information and commu- nication	Finance and insurance	Real estate	Professional, business and support services	Public admi- nistration, education, health and social work	Arts, enter- tainment and other services
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Unit labour costs ²⁾												
2011	110.6	0.8	0.6	0.6	1.3	0.7	0.3	-0.4	0.9	3.1	0.2	1.5
2012	112.7	1.9	4.4	2.6	2.6	1.7	3.4	1.3	0.7	2.5	0.7	2.1
2012 Q4	113.4	1.8	6.1	2.7	3.3	2.2	5.4	-0.3	-0.6	2.5	-0.2	2.7
2013 Q1	114.0	1.8	2.4	2.6	0.3	2.4	3.8	-0.1	-0.9	2.0	1.0	2.3
Q2	113.9	1.2	1.6	1.9	0.5	1.8	3.4	1.2	-0.1	1.1	0.3	1.7
Q3	114.1	1.0	1.8	2.2	1.5	0.9	4.2	0.7	0.3	0.2	0.3	1.5
Compensation per employee												
2011	114.5	2.2	3.1	3.5	3.6	1.8	2.9	1.5	2.8	3.0	1.1	1.8
2012	116.6	1.8	1.4	2.5	3.1	1.7	2.5	1.1	1.9	2.5	1.1	1.6
2012 Q4	117.1	1.5	1.2	2.6	3.0	1.4	2.3	1.4	1.2	2.1	0.2	1.2
2013 Q1	118.0	1.7	2.8	2.5	0.8	1.2	1.4	1.7	1.3	2.0	1.6	1.1
Q2	118.4	1.6	2.0	2.6	1.9	1.4	1.3	1.3	2.8	2.1	1.0	1.3
Q3	118.7	1.6	3.0	3.1	2.5	1.1	1.2	0.8	1.5	1.6	1.0	1.5
Labour productivity per person employed ³⁾												
2011	103.5	1.4	2.5	2.9	2.3	1.1	2.6	1.9	1.8	-0.1	0.8	0.3
2012	103.5	0.0	-2.9	-0.1	0.5	0.1	-0.9	-0.2	1.2	0.0	0.3	-0.5
2012 Q4	103.3	-0.3	-4.6	0.0	-0.3	-0.8	-3.0	1.7	1.9	-0.5	0.4	-1.5
2013 Q1	103.6	-0.2	0.4	-0.1	0.5	-1.2	-2.3	1.8	2.2	0.0	0.6	-1.2
Q2	103.9	0.4	0.4	0.6	1.4	-0.5	-2.0	0.1	2.9	1.0	0.7	-0.4
Q3	104.1	0.6	1.2	0.9	1.0	0.2	-2.9	0.1	1.3	1.4	0.7	0.0
Compensation per hour worked												
2011	116.3	2.0	2.3	2.7	4.1	2.0	2.7	1.2	2.3	2.7	0.9	1.7
2012	119.3	2.6	3.2	3.6	4.9	2.4	3.1	1.6	2.3	2.6	1.2	2.5
2012 Q4	120.3	2.1	3.1	3.7	4.2	2.3	2.6	2.3	1.7	2.4	0.0	2.3
2013 Q1	121.9	3.0	4.4	4.5	3.8	2.4	1.9	2.9	1.5	2.8	2.4	2.5
Q2	121.4	1.5	2.2	1.5	0.9	1.4	0.9	1.8	2.3	2.3	0.9	2.1
Q3	121.7	1.6	3.2	1.8	1.8	1.1	1.7	1.1	1.9	2.1	1.1	2.4
Hourly labour productivity ³⁾												
2011	105.7	1.4	3.6	2.3	2.4	1.4	2.5	1.8	1.2	-0.3	0.6	0.3
2012	106.5	0.7	-2.0	1.0	2.0	0.8	-0.3	0.2	2.0	0.3	0.6	0.3
2012 Q4	106.7	0.5	-3.9	1.2	0.9	0.2	-2.3	2.7	2.9	0.1	0.3	-0.4
2013 Q1	107.5	1.1	0.5	1.9	3.1	-0.4	-1.8	3.0	2.8	1.0	1.4	0.5
Q2	107.1	0.2	0.1	-0.3	0.3	-0.6	-2.2	0.1	2.5	1.1	0.5	0.3
Q3	107.2	0.6	1.4	-0.2	0.5	0.2	-2.2	0.2	1.5	2.0	0.8	0.8

5. Labour cost indices ⁴⁾

	Total (index: 2008 = 100)	Total	By component		For selected economic activities			Memo item: Indicator of negotiated wages ⁵⁾
			Wages and salaries	Employers' social contributions	Mining, manufacturing and energy	Construction	Services	
	1	2	3	4	5	6	7	8
% of total in 2008	100.0	100.0	75.2	24.8	32.4	9.0	58.6	
2012	108.6	1.9	2.0	1.7	2.4	2.3	2.1	2.2
2013	.	.	.	.	.	.	.	1.8
2013 Q1	102.6	1.9	2.1	1.6	3.2	1.5	1.6	1.9
Q2	114.0	1.1	1.4	0.3	1.9	0.8	1.1	1.7
Q3	107.1	1.0	1.3	0.4	1.6	-0.2	1.0	1.7
Q4	.	.	.	.	.	.	.	1.7

Sources: Eurostat, ECB calculations based on Eurostat data (Table 4 in Section 5.1) and ECB calculations (column 8 in Table 5 in Section 5.1).

1) Data refer to the Euro 18.

2) Compensation (at current prices) per employee divided by labour productivity per person employed.

3) Total GDP and value added by economic activity (volumes) per labour input (persons employed and hours worked).

4) Hourly labour cost indices for the whole economy, excluding agriculture, forestry and fishing. Owing to differences in coverage, the estimates for the components may not be consistent with the total.

 5) Experimental data (see <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html> for further details).

**HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT
VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.**

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

1. Bruttokansantuote ja sen käyttö¹⁾

Yhteensä	BKT					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ²⁾		
	Kotimainen kysyntä					Yhteensä	Vienti ²⁾	Tuonti ²⁾
	Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto- muodostus	Varastojen muutokset ³⁾			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Käyvin hinnoin (miljardia euroa)								
<i>Osuus BKT:stä prosentteina</i>								
Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin)								
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä</i>								
<i>Vuotuinen prosenttimuutos</i>								
<i>Vaikutus BKT:n neljännesvuositaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä</i>								
<i>Vaikutus BKT:n vuotaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä</i>								

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Tiedot viittaavat 18 maata käsittävään euroalueeseen.

2) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia osan 3.1, osan 7.1 taulukon 1, osan 7.2 taulukon 3 ja osan 7.5 taulukoiden 1 ja 3 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.

3) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5.2 Output and demand

(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

1. GDP and expenditure components ¹⁾

	GDP								
	Total	Domestic demand					External balance ²⁾		
		Total	Private consumption	Government consumption	Gross fixed capital formation	Changes in inventories ³⁾	Total	Exports ²⁾	Imports ²⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	<i>Current prices (EUR billions)</i>								
2010	9,185.6	9,064.9	5,282.7	2,019.8	1,741.2	21.1	120.8	3,793.9	3,673.1
2011	9,444.5	9,315.7	5,427.2	2,033.2	1,796.9	58.4	128.8	4,186.7	4,057.9
2012	9,505.8	9,259.2	5,463.4	2,043.9	1,744.0	7.9	246.6	4,361.8	4,115.2
2013	9,597.7	9,263.0	5,491.4	2,071.2	1,696.8	3.6	334.7	4,401.0	4,066.3
2012 Q4	2,376.0	2,303.8	1,365.4	510.9	430.1	-2.6	72.1	1,096.1	1,023.9
2013 Q1	2,384.0	2,309.2	1,367.8	517.1	422.2	2.1	74.8	1,082.5	1,007.8
Q2	2,399.5	2,311.6	1,371.4	517.5	422.3	0.3	87.9	1,105.1	1,017.2
Q3	2,405.0	2,325.8	1,377.3	520.5	425.8	2.3	79.2	1,102.3	1,023.1
Q4	2,415.0	2,323.3	1,380.7	518.3	431.6	-7.3	91.8	1,113.9	1,022.2
	<i>percentage of GDP</i>								
2013	100.0	96.5	57.2	21.6	17.7	0.0	3.5	-	-
	<i>Chain-linked volumes (prices for the previous year)</i>								
	<i>quarter-on-quarter percentage changes</i>								
2012 Q4	-0.5	-0.7	-0.5	0.0	-1.3	-	-	-0.6	-0.9
2013 Q1	-0.2	-0.3	-0.1	0.3	-1.7	-	-	-0.9	-1.1
Q2	0.3	-0.1	0.2	0.0	0.2	-	-	2.3	1.7
Q3	0.1	0.6	0.1	0.4	0.6	-	-	0.0	1.0
Q4	0.3	-0.1	0.1	-0.2	1.1	-	-	1.2	0.4
	<i>annual percentage changes</i>								
2010	1.9	1.2	1.0	0.6	-0.4	-	-	11.6	10.0
2011	1.6	0.7	0.3	-0.1	1.6	-	-	6.5	4.5
2012	-0.7	-2.2	-1.4	-0.5	-4.0	-	-	2.5	-0.9
2013	-0.4	-1.0	-0.7	0.2	-3.0	-	-	1.3	0.1
2012 Q4	-1.0	-2.3	-1.4	-0.7	-4.8	-	-	1.9	-0.8
2013 Q1	-1.2	-2.1	-1.2	-0.1	-5.3	-	-	0.1	-1.9
Q2	-0.6	-1.4	-0.6	0.1	-3.4	-	-	1.5	-0.1
Q3	-0.3	-0.4	-0.3	0.7	-2.3	-	-	0.8	0.6
Q4	0.5	0.1	0.3	0.4	0.1	-	-	2.6	1.9
	<i>contributions to quarter-on-quarter percentage changes in GDP; percentage points</i>								
2012 Q4	-0.5	-0.6	-0.3	0.0	-0.2	-0.1	0.1	-	-
2013 Q1	-0.2	-0.3	0.0	0.1	-0.3	0.0	0.1	-	-
Q2	0.3	-0.1	0.1	0.0	0.0	-0.2	0.4	-	-
Q3	0.1	0.6	0.1	0.1	0.1	0.3	-0.4	-	-
Q4	0.3	-0.1	0.1	-0.1	0.2	-0.3	0.4	-	-
	<i>contributions to annual percentage changes in GDP; percentage points</i>								
2010	1.9	1.2	0.6	0.1	-0.1	0.6	0.7	-	-
2011	1.6	0.7	0.2	0.0	0.3	0.3	0.9	-	-
2012	-0.7	-2.2	-0.8	-0.1	-0.8	-0.5	1.5	-	-
2013	-0.4	-1.0	-0.4	0.0	-0.6	-0.1	0.5	-	-
2012 Q4	-1.0	-2.2	-0.8	-0.1	-0.9	-0.3	1.2	-	-
2013 Q1	-1.2	-2.0	-0.7	0.0	-1.0	-0.3	0.9	-	-
Q2	-0.6	-1.3	-0.3	0.0	-0.6	-0.4	0.8	-	-
Q3	-0.3	-0.4	-0.2	0.1	-0.4	0.0	0.1	-	-
Q4	0.5	0.1	0.2	0.1	0.0	-0.2	0.4	-	-

Sources: Eurostat and ECB calculations.

1) Data refer to the Euro 18.

2) Exports and imports cover goods and services and include cross-border intra-euro area trade. They are not fully consistent with: Section 3.1; Table 1 of Section 7.1; Table 3 of Section 7.2; or Tables 1 or 3 of Section 7.5.

3) Including acquisitions less disposals of valuables.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

2. Arvonlisäys toimialoittain¹⁾

Arvonlisäys, brutto (perushinnoin)											Tuoteverot vähennettynä tuotetuki-palkkioilla
Yhteensä	Maa-, metsä- ja kalatalous	Teollisuus, energiantuotanto, jäte- ja vesihuolto	Rakentaminen	Kauppa, kuljetus, majoitus- ja ravitsemistoiminta	Informaatio ja veistintä	Rahoitus- ja vakuutus-toiminta	Kiinteistö- alan toiminta	Ammatillinen toiminta, liike-elämän palvelut, tukipalvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut	Taiteet, viihde ja muut palvelut	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Käyvin hinnoin (miljardia euroa)</i>											
<i>Osuus arvonlisäyksestä prosentteina</i>											
<i>Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin)</i>											
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä</i>											
<i>Vuotuinen prosenttimuutos</i>											
<i>Vaikutus arvonlisäyksen neljännesvuosittaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä</i>											
<i>Vaikutus arvonlisäyksen vuotuisen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä</i>											

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Tiedot viittaavat 18 maata käsittävään euroalueeseen.

5.2 Output and demand

(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

2. Value added by economic activity¹⁾

	Gross value added (basic prices)											Taxes less subsidies on products
	Total	Agriculture, forestry and fishing	Manufactur- ing, energy and utilities	Construction	Trade, transport, accommoda- tion and food services	Information and commu- nication	Finance and insurance	Real estate	Professional, business and support services	Public admi- nistration, education, health and social work	Arts, enter- tainment and other services	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Current prices (EUR billions)</i>												
2010	8,242.2	137.1	1,581.8	499.2	1,552.3	370.8	438.7	919.2	827.5	1,615.0	300.6	943.4
2011	8,469.9	142.0	1,643.3	502.0	1,594.5	374.5	440.1	965.6	859.7	1,640.1	308.1	974.6
2012	8,526.1	144.2	1,643.9	491.8	1,607.3	370.0	433.9	982.2	877.6	1,661.6	313.7	979.7
2013	8,607.3	143.1	1,659.9	479.5	1,623.3	357.5	438.3	1,003.8	895.9	1,685.9	320.2	990.3
2012 Q4	2,131.9	36.4	410.1	121.2	403.2	91.3	107.9	248.0	220.4	414.4	79.0	244.1
2013 Q1	2,139.3	35.9	411.4	120.4	402.6	90.2	109.1	248.6	220.9	421.0	79.3	244.7
Q2	2,149.6	36.0	415.1	119.1	405.3	89.8	109.9	250.0	223.4	421.2	79.7	249.8
Q3	2,157.7	35.3	416.4	119.5	408.0	88.8	109.3	251.7	225.4	422.5	80.7	247.4
Q4	2,169.1	36.0	419.6	120.9	409.6	88.8	110.2	253.3	226.5	423.4	81.0	245.9
<i>percentage of value added</i>												
2013	100.0	1.7	19.3	5.6	18.9	4.2	5.1	11.7	10.4	19.6	3.7	-
<i>Chain-linked volumes (prices for the previous year)</i>												
<i>quarter-on-quarter percentage changes</i>												
2012 Q4	-0.5	-0.4	-1.7	-1.7	-0.9	-1.0	0.9	0.5	-0.3	0.4	0.2	-0.7
2013 Q1	-0.2	0.8	0.0	-1.1	-0.4	-0.7	-0.9	-0.2	0.6	-0.2	-0.4	-0.2
Q2	0.3	0.0	0.7	-1.0	0.5	-0.1	-0.9	0.3	0.8	0.2	0.1	0.6
Q3	0.2	-0.1	0.2	0.1	0.1	-0.6	0.6	0.3	0.4	0.2	0.0	-0.2
Q4	0.4	1.6	0.6	0.5	0.2	0.0	0.4	0.2	0.3	0.4	0.1	-0.5
<i>annual percentage changes</i>												
2010	2.0	-3.0	9.5	-5.8	0.7	1.8	0.2	-0.1	2.3	1.3	0.4	1.4
2011	1.8	0.3	3.0	-1.6	1.7	3.9	1.5	2.1	2.4	1.1	0.3	0.1
2012	-0.5	-4.9	-1.1	-4.2	-0.7	0.3	-0.6	0.6	0.7	0.1	0.1	-1.8
2013	-0.4	-0.2	-0.5	-3.8	-0.7	-1.5	-0.7	0.4	1.1	0.1	-0.7	-1.0
2012 Q4	-0.9	-6.6	-1.4	-5.3	-1.7	-1.4	0.9	0.7	0.0	0.2	-0.1	-2.0
2013 Q1	-1.0	-2.6	-1.7	-5.1	-2.3	-1.8	0.7	0.6	0.2	0.3	-0.7	-2.5
Q2	-0.6	-0.9	-0.9	-4.9	-1.4	-1.8	-0.9	0.8	1.4	0.4	-0.1	-0.8
Q3	-0.3	0.4	-0.8	-3.7	-0.6	-2.4	-0.3	0.8	1.5	0.6	-0.1	-0.5
Q4	0.6	2.4	1.6	-1.4	0.5	-1.4	-0.9	0.5	2.1	0.6	-0.2	-0.3
<i>contributions to quarter-on-quarter percentage changes in value added; percentage points</i>												
2012 Q4	-0.5	0.0	-0.3	-0.1	-0.2	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	-
2013 Q1	-0.2	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	-
Q2	0.3	0.0	0.1	-0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	-
Q3	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-
Q4	0.4	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	-
<i>contributions to annual percentage changes in value added; percentage points</i>												
2010	2.0	0.0	1.7	-0.4	0.1	0.1	0.0	0.0	0.2	0.3	0.0	-
2011	1.8	0.0	0.6	-0.1	0.3	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2	0.0	-
2012	-0.5	-0.1	-0.2	-0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	-
2013	-0.4	0.0	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	-
2012 Q4	-0.9	-0.1	-0.3	-0.3	-0.3	-0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	-
2013 Q1	-1.0	0.0	-0.3	-0.3	-0.4	-0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	-
Q2	-0.6	0.0	-0.2	-0.3	-0.3	-0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	-
Q3	-0.3	0.0	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	-
Q4	0.6	0.0	0.3	-0.1	0.1	-0.1	0.0	0.1	0.2	0.1	0.0	-

Sources: Eurostat and ECB calculations.

1) Data refer to the Euro 18.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Teollisuustuotanto¹⁾

Osuus vuonna 2010, %	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista									Rakentaminen	
		Yhteensä (indeksi: 2010 = 100, kp.)	Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita									Energia
			Yhteensä	Tehdas-teollisuus	Yhteensä	Välituotteet	Pääoma-hyödykkeet	Kulutustavarat				
								Yhteensä	Kestävät	Ei-kestävät		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)</i>												

4. Teollisuuden uudet tilaukset ja liikevaihto, vähittäiskaupan myynti ja uusien henkilöautojen rekisteröinnit

Osuus vuonna 2010, %	Teollisuuden uusien tilausten indikaattori ^{1),2)}		Teollisuuden liikevaihto ¹⁾		Vähittäiskaupan myynti (ml. moottoriajoneuvojen polttonesteen vähittäismyynti)							Uusien henkilöautojen rekisteröinnit		
	Tehdasteollisuus		Tehdasteollisuus (käyvin hinnoin)		Käyvin hinnoin	Kiintein hinnoin						Yhteensä (kp.), tuhansia ³⁾	Yhteensä	
	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100, kp.)	Yhteensä	Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet		Polttoneste			
									Tekstiilit, vaatteet ja jalkineet	Kotitalous-esineet				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
<i>Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)</i>														

Lähteet: Eurostat lukuun ottamatta taulukon 4 sarakkeita 1 ja 2 (kansallisiin tietoihin perustuvia EKP:n koeluentaisia tilastoja) ja taulukon 4 sarakkeita 13–14 (Euroopan autonvalmistajien yhteistyöjärjestön ACEA:n tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat).

1) Tiedot viittaavat 18 maata käsittävään euroalueeseen.

2) Lisätietoja ks. de Bondt G. J., Dieden H. C., Muzikarova S. ja Vincze I., "Introducing the ECB indicator on euro area industrial new orders", *Occasional Paper Series* nro. 149, EKP, Frankfurt am Main, kesäkuu 2013.

3) Vuosi- ja neljännesvuositiedot ovat kyseisen jakson kuukausitietojen keskiarvoja.

5.2 Output and demand

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

3. Industrial production ¹⁾

	Total		Industry excluding construction								Construction	
	% of total in 2010	Total (s.a.; index: 2010 = 100)	Total		Industry excluding construction and energy					Energy		
			Manufacturing	Total	Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods					
							Total	Durable	Non-durable			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	100.0	79.4	79.4	68.3	67.7	26.7	23.2	17.8	2.3	15.5	11.7	20.6
2011	2.2	103.5	3.4	4.7	4.8	4.2	8.5	1.0	0.7	1.0	-4.5	-2.4
2012	-3.1	100.9	-2.5	-2.7	-2.8	-4.5	-1.2	-2.4	-4.8	-2.1	-0.4	-5.4
2013	-1.2	100.2	-0.8	-0.7	-0.8	-0.9	-0.7	-0.6	-3.5	-0.2	-1.2	-3.0
2013 Q1	-2.8	99.6	-2.2	-2.6	-2.8	-3.5	-3.4	-0.8	-4.5	-0.4	-0.1	-5.9
Q2	-1.5	100.3	-1.0	-0.9	-1.0	-2.0	-0.1	-0.7	-3.9	-0.2	-1.2	-3.7
Q3	-1.1	100.3	-1.1	-1.1	-0.9	-0.6	-1.3	-0.9	-3.5	-0.6	-2.0	-1.1
Q4	0.7	100.6	1.3	1.6	1.6	2.7	1.8	-0.1	-2.0	0.5	-1.7	-1.6
2013 Aug.	-1.2	100.6	-1.5	-1.4	-1.0	-0.6	-0.9	-2.1	-4.0	-1.9	-3.6	-1.1
Sep.	-0.1	100.4	0.2	0.3	0.3	0.1	0.2	0.6	-2.5	1.1	-0.7	-0.6
Oct.	0.0	99.7	0.5	0.9	0.8	1.5	1.4	-0.5	-4.8	0.2	-3.1	-2.3
Nov.	2.0	101.4	2.8	3.1	3.1	3.2	4.3	1.5	0.0	2.0	-0.1	-1.6
Dec.	0.5	100.6	0.5	0.8	0.8	3.6	-0.3	-1.4	-1.2	-0.9	-2.0	-0.2
<i>month-on-month percentage changes (s.a.)</i>												
2013 Aug.	1.0	-	0.9	1.0	1.6	0.8	2.0	0.4	0.1	0.4	-0.7	0.1
Sep.	-0.5	-	-0.2	-0.3	-0.9	-0.4	-0.8	0.1	-1.4	0.1	1.5	-0.3
Oct.	-0.6	-	-0.7	-0.4	-0.4	0.4	-0.9	-0.4	-1.9	0.3	-3.3	-1.0
Nov.	1.3	-	1.6	1.5	1.6	0.7	2.8	0.6	2.3	0.3	2.3	-0.2
Dec.	-0.4	-	-0.7	-0.4	-0.5	0.9	-2.1	-0.2	0.4	-0.1	-2.1	0.9

4. Industrial new orders and turnover, retail sales and new passenger car registrations

	Indicator on industrial new orders ^{1),2)}		Industrial turnover ¹⁾		Retail sales (including automotive fuel)								New passenger car registrations	
	Manufacturing		Manufacturing (current prices)		Current prices		Constant prices						Total (s.a.; thousands) ³⁾	Total
	Total (s.a.; index: 2010 = 100)	Total	Total (s.a.; index: 2010 = 100)	Total	Total	Total (s.a.; index: 2010 = 100)	Total	Food, beverages, tobacco	Non-food		Fuel			
									Textiles, clothing, footwear	Household equipment				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
% of total in 2010	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	39.3	51.5	9.2	12.0	9.1		
2011	108.6	8.6	109.3	9.2	1.7	99.3	-0.8	-1.1	-0.3	-1.4	-0.3	-3.3	840	-1.0
2012	104.4	-3.8	108.8	-0.4	0.5	97.6	-1.7	-1.3	-1.6	-2.5	-2.8	-5.0	745	-11.0
2013	104.1	-0.3	107.2	-1.5	-0.4	96.8	-0.8	-1.0	-0.5	-1.3	-2.6	-1.1	713	-4.4
2013 Q1	102.5	-2.7	107.0	-2.6	-1.3	96.5	-2.2	-1.5	-2.4	-5.7	-4.3	-3.6	689	-11.2
Q2	103.2	-1.7	106.8	-1.9	-0.3	96.8	-1.0	-1.7	-0.4	0.0	-2.8	-0.7	709	-7.2
Q3	105.1	1.0	107.4	-1.5	-0.1	97.2	-0.5	-0.6	-0.3	-0.4	-2.5	-0.2	709	-2.2
Q4	105.4	2.1	107.4	-0.1	0.1	96.6	0.2	-0.3	0.8	0.6	-1.0	-0.1	745	5.3
2013 Sep.	106.3	3.5	107.4	-0.8	-0.1	96.8	-0.2	-1.4	0.7	-1.1	-1.0	1.1	710	-2.4
Oct.	104.1	0.2	106.7	-1.2	-0.5	96.4	-0.4	-0.2	-0.5	-1.7	-1.5	0.2	726	4.2
Nov.	105.8	2.8	108.2	1.4	1.3	97.4	1.5	1.0	2.6	4.8	0.1	-0.1	736	4.8
Dec.	106.5	3.3	107.4	-0.5	-0.5	96.1	-0.4	-1.5	0.5	-0.5	-1.6	-0.5	774	7.0
2014 Jan.	.	.	.	.	1.1	97.6	1.3	-0.4	2.5	.	.	2.9	705	5.5
<i>month-on-month percentage changes (s.a.)</i>														
2013 Sep.	-	1.3	-	-0.8	-0.9	-	-0.9	-0.7	-0.2	-1.2	0.0	-0.7	-	-0.3
Oct.	-	-2.1	-	-0.7	-0.4	-	-0.4	0.2	-0.8	-1.7	-0.8	-0.5	-	2.2
Nov.	-	1.6	-	1.5	1.1	-	1.1	0.6	1.4	3.5	0.7	1.1	-	1.5
Dec.	-	0.7	-	-0.7	-1.4	-	-1.3	-1.6	-1.1	-2.6	-1.5	-0.4	-	5.2
2014 Jan.	-	.	-	.	1.5	-	1.6	1.1	1.9	.	.	1.5	-	-9.0

Sources: Eurostat, except columns 1 and 2 in Table 4 (which show ECB experimental statistics based on national data) and columns 13 and 14 in Table 4 (which show ECB calculations based on data from the European Automobile Manufacturers' Association).

1) Data refer to the Euro 18.

2) For further details, see de Bondt, G.J., Dieden, H.C., Muzikarova, S. and Vincze, I., "Introducing the ECB indicator on euro area industrial new orders", *Occasional Paper Series*, No 149, ECB, Frankfurt am Main, June 2013.

3) Annual and quarterly figures are averages of monthly figures in the period concerned.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(saldoluku¹⁾, prosenttiyksikköä, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettu)

5. Yrityksiä ja kuluttajia koskevat suhdannekyselyt

Talouden luottamusindikaattori ²⁾ (pitkän aikavälin keskiarvo = 100)	Tehdasteollisuus					Kuluttajien luottamusindikaattori				
	Teollisuuden luottamusindikaattori				Kapasiteetin käyttöaste ³⁾ , %	Yhteensä ⁴⁾	Rahoitus-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Taloustilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Työttömyys-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Säästöt seuraavan 12 kk:n aikana
	Yhteensä ⁴⁾	Tilaukanta	Valmistuote-varastot	Tuotanto-odotukset						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Rakentamisen luottamusindikaattori			Vähittäiskaupan luottamusindikaattori				Palveluolajen luottamusindikaattori			
Yhteensä ⁴⁾	Tilaukanta	Työllisyys-odotukset	Yhteensä ⁴⁾	Tämänhetkinen suhdanne-tilanne	Varastojen määrä	Suhdannäkymät	Yhteensä ⁴⁾	Suhdannäkymät	Kysyntä-tilanne	Kysyntä-näkymät
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

Lähde: Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto).

- 1) Myönteisten ja kielteisten vastausten prosenttiosuuksien erotus.
- 2) Talouden luottamusindikaattori koostuu teollisuuden, palveluolajen, kuluttajien, rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattoreista. Teollisuuden luottamusindikaattorin paino on 40 %, palveluolajen luottamusindikaattorin 30 %, kuluttajien luottamusindikaattorin 20 % ja rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattorien 5 % kummankin. Jos talouden luottamusindikaattorin arvo on suurempi (pienempi) kuin 100, vastaajien näkemys taloudellisesta tilanteesta on positiivisempi (negatiivisempi) kuin keskimäärin vuodesta 1990 alkavalla tarkastelujaksolla.
- 3) Tietoja kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Neljännesvuosiluvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot lasketaan neljännesvuosittaisista keskiarvoista.
- 4) Luottamusindikaattorit lasketaan komponenttiansa yksinkertaisena keskiarvona. Indikaattorien laskennassa käytetään arvioituja varastotietoja (sarakeet 4 ja 17) ja työttömyys-lukuja (sarake 10) käänteisin etumerkein.

5.2 Output and demand

 (percentage balances, ¹⁾ unless otherwise indicated; seasonally adjusted)

5. Business and Consumer Surveys

	Economic sentiment indicator ²⁾ (long-term average = 100)	Manufacturing industry					Consumer confidence indicator				
		Industrial confidence indicator				Capacity utilisation ³⁾ (%)	Total ⁴⁾	Financial situation over next 12 months	Economic situation over next 12 months	Unemployment situation over next 12 months	Savings over next 12 months
		Total ⁴⁾	Order books	Stocks of finished products	Production expectations						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2010	101.4	-4.5	-24.2	1.0	11.6	77.0	-14.1	-5.2	-12.3	31.1	-8.0
2011	102.2	0.2	-6.4	2.3	9.4	80.6	-14.3	-7.3	-18.0	23.0	-9.0
2012	90.8	-11.7	-24.4	6.8	-3.9	78.6	-22.1	-11.1	-27.4	38.1	-11.7
2013	93.8	-9.3	-26.0	4.7	2.8	78.3	-18.6	-8.9	-20.1	34.4	-11.2
2012 Q4	87.2	-15.4	-32.1	6.9	-7.3	77.4	-25.9	-12.7	-31.5	46.0	-13.4
2013 Q1	90.5	-12.2	-29.6	5.4	-1.6	77.5	-23.5	-11.3	-27.2	42.3	-13.1
Q2	90.2	-12.7	-30.9	6.2	-0.9	77.9	-20.8	-10.1	-24.8	35.7	-12.6
Q3	95.3	-8.3	-24.9	4.6	4.4	78.4	-15.9	-7.9	-16.7	29.6	-9.2
Q4	99.1	-4.1	-18.6	2.8	9.1	79.2	-14.4	-6.3	-11.6	29.8	-9.8
2013 Sep.	97.3	-6.6	-23.2	3.7	7.0	-	-14.8	-7.1	-13.5	28.4	-10.1
Oct.	98.1	-5.0	-21.2	3.3	9.4	78.4	-14.4	-7.1	-11.7	29.2	-9.5
Nov.	98.8	-3.9	-17.9	3.5	9.7	-	-15.3	-6.0	-13.4	31.3	-10.4
Dec.	100.4	-3.4	-16.7	1.7	8.3	-	-13.5	-5.7	-9.8	29.0	-9.5
2014 Jan.	101.0	-3.8	-16.7	3.0	8.2	80.0	-11.7	-4.9	-7.6	24.6	-9.5
Feb.	101.2	-3.4	-16.2	2.3	8.4	-	-12.7	-4.8	-8.7	26.3	-11.0

	Construction confidence indicator			Retail trade confidence indicator				Services confidence indicator			
	Total ⁴⁾	Order books	Employment expectations	Total ⁴⁾	Present business situation	Volume of stocks	Expected business situation	Total ⁴⁾	Business climate	Demand in recent months	Demand in the months ahead
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2010	-28.5	-39.3	-17.6	-4.0	-6.5	7.2	1.6	3.9	1.4	3.0	7.3
2011	-25.2	-33.1	-17.2	-5.3	-5.4	11.2	0.6	5.3	2.2	5.4	8.3
2012	-27.6	-34.3	-21.0	-15.1	-18.5	14.4	-12.4	-6.8	-11.8	-7.6	-1.0
2013	-30.0	-38.2	-21.7	-12.5	-18.9	9.3	-9.2	-6.1	-9.9	-8.6	0.2
2012 Q4	-31.9	-39.6	-24.2	-15.9	-20.9	11.5	-15.3	-11.0	-15.3	-12.8	-4.9
2013 Q1	-28.7	-36.8	-20.7	-16.1	-24.0	10.8	-13.5	-7.7	-12.6	-8.9	-1.8
Q2	-31.5	-38.5	-24.3	-16.5	-24.5	11.2	-13.9	-9.9	-14.5	-13.3	-1.9
Q3	-31.0	-39.7	-22.3	-10.4	-16.4	8.7	-6.1	-5.3	-8.2	-8.6	0.8
Q4	-28.6	-37.7	-19.5	-6.8	-10.5	6.6	-3.5	-1.3	-4.2	-3.4	3.6
2013 Sep.	-28.3	-36.9	-19.8	-6.8	-11.0	7.2	-2.3	-3.2	-5.5	-7.2	3.2
Oct.	-29.1	-38.9	-19.2	-7.7	-11.2	5.6	-6.5	-3.6	-6.6	-6.9	2.7
Nov.	-30.4	-39.5	-21.3	-7.7	-11.2	7.8	-4.2	-0.8	-4.0	-2.8	4.4
Dec.	-26.4	-34.8	-18.0	-5.0	-9.1	6.4	0.3	0.4	-2.1	-0.4	3.6
2014 Jan.	-29.8	-41.3	-18.4	-3.4	-8.1	5.9	3.7	2.4	-0.6	-0.2	8.0
Feb.	-28.5	-37.4	-19.6	-2.9	-4.2	6.1	1.5	3.2	0.3	1.8	7.7

Source: European Commission (Economic and Financial Affairs DG).

- 1) Difference between the percentages of respondents giving positive and negative replies.
- 2) The economic sentiment indicator is composed of the industrial, services, consumer, construction and retail trade confidence indicators; the industrial confidence indicator has a weight of 40%, the services confidence indicator a weight of 30%, the consumer confidence indicator a weight of 20% and the two other indicators a weight of 5% each. Values for the economic sentiment indicator of above (below) 100 indicate above-average (below-average) economic sentiment, calculated for the period since 1990.
- 3) Data are collected in January, April, July and October each year. The quarterly figures shown are averages of two successive surveys. Annual data are derived from quarterly averages.
- 4) The confidence indicators are calculated as simple averages of the components shown; the assessments of stocks (columns 4 and 17) and unemployment (column 10) are used with inverted signs for the calculation of confidence indicators.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

5.3 Työmarkkinat^{1), 2)}

(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

1. Työllisyys

Yhteensä	Sosioekonomisen aseman mukaan			Toimialoitain								
	Palkan-saajat	Yrittäjät	Maa-, metsä- ja kalatalous	Teollisuus, energian-tuotanto, jäte- ja vesihuolto	Rakenta-minen	Kauppa, kuljetus, majoitus- ja ravitsemis-toiminta	Informaatio ja veistintä	Rahoitus- ja vakuutus-toiminta	Kiinteistö- alan toiminta	Ammatillinen toiminta, liike-elämän palvelut, tukipalvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut	Taiteet, viihde ja muut palvelut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Työntekijöiden määrä												
Taso (tuhansina)												
Prosenttia työntekijöiden määrästä												
Vuotuinen prosenttimuutos												
Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä												
Tehtyjen työtuntien määrä												
Taso (miljoonina)												
Prosenttia tehtyjen työtuntien määrästä												
Vuotuinen prosenttimuutos												
Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä												
Työntekijää kohden tehtyjen työtuntien määrä												
Taso (tuhansina)												
Vuotuinen prosenttimuutos												
Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä												

Lähde: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Työllisyystilastot perustuvat EKT 95:een.

2) Tiedot viittaavat 18 maata käsittävään euroalueeseen.

5.3 Labour markets ^{1), 2)}

(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

1. Employment

	By employment status			By economic activity									
	Total	Employees	Self-employed	Agriculture, forestry and fishing	Manufacturing, energy and utilities	Construction	Trade, transport, accommodation and food services	Information and communication	Finance and insurance	Real estate	Professional, business and support services	Public administration, education, health and social work	Arts, entertainment and other services
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Persons employed													
<i>levels (thousands)</i>													
2012	147,068	125,725	21,343	5,044	23,104	9,546	36,170	4,066	4,078	1,302	18,333	34,575	10,851
<i>percentage of total persons employed</i>													
2012	100.0	85.5	14.5	3.4	15.7	6.5	24.6	2.8	2.8	0.9	12.5	23.5	7.4
<i>annual percentage changes</i>													
2010	-0.5	-0.5	-0.5	-1.0	-2.8	-4.0	-0.5	-1.7	-1.1	0.0	2.0	0.9	0.6
2011	0.2	0.3	-0.3	-2.1	0.0	-3.8	0.6	1.2	-0.4	0.3	2.5	0.3	0.1
2012	-0.6	-0.7	-0.1	-2.0	-1.0	-4.6	-0.8	1.2	-0.4	-0.6	0.7	-0.3	0.7
2012 Q4	-0.7	-0.8	0.0	-2.1	-1.4	-5.0	-1.0	1.6	-0.8	-1.2	0.5	-0.2	1.3
2013 Q1	-1.0	-1.0	-1.0	-3.0	-1.6	-5.6	-1.1	0.5	-1.1	-1.6	0.3	-0.2	0.5
Q2	-1.0	-1.0	-0.6	-1.4	-1.5	-6.2	-1.0	0.2	-1.0	-2.1	0.4	-0.3	0.3
Q3	-0.8	-0.9	-0.5	-0.8	-1.7	-4.6	-0.8	0.5	-0.4	-0.4	0.0	-0.2	-0.1
<i>quarter-on-quarter percentage changes</i>													
2012 Q4	-0.3	-0.4	0.0	-0.9	-0.5	-1.6	-0.4	0.8	-0.1	-0.6	-0.3	0.1	-0.1
2013 Q1	-0.5	-0.5	-0.4	-1.4	-0.5	-1.6	-0.4	-0.2	-0.1	-0.7	-0.6	-0.2	0.0
Q2	-0.1	-0.1	0.1	1.9	-0.4	-1.1	0.0	0.1	-0.1	0.5	0.5	-0.2	-0.1
Q3	0.0	0.0	-0.2	-0.4	-0.3	-0.3	0.0	-0.1	-0.1	0.4	0.4	0.1	0.1
Hours worked													
<i>levels (millions)</i>													
2012	231,353	186,256	45,097	10,073	36,323	16,626	60,198	6,525	6,430	2,009	28,577	49,334	15,257
<i>percentage of total hours worked</i>													
2012	100.0	80.5	19.5	4.4	15.7	7.2	26.0	2.8	2.8	0.9	12.4	21.3	6.6
<i>annual percentage changes</i>													
2010	-0.1	0.0	-0.5	-1.3	-0.4	-4.1	-0.3	-0.9	-0.6	1.0	2.7	0.9	0.3
2011	0.2	0.4	-0.7	-3.1	0.7	-3.9	0.3	1.4	-0.2	0.9	2.7	0.5	0.0
2012	-1.4	-1.4	-1.3	-2.9	-2.0	-6.1	-1.6	0.6	-0.8	-1.4	0.4	-0.5	-0.1
2012 Q4	-1.5	-1.5	-1.7	-2.8	-2.5	-6.1	-1.9	0.9	-1.8	-2.1	-0.1	-0.1	0.2
2013 Q1	-2.3	-2.3	-2.0	-3.0	-3.5	-8.0	-2.0	0.0	-2.2	-2.1	-0.8	-1.0	-1.1
Q2	-0.8	-0.9	-0.4	-1.1	-0.6	-5.2	-0.8	0.5	-1.0	-1.7	0.3	-0.2	-0.4
Q3	-0.9	-0.8	-1.0	-1.0	-0.6	-4.2	-0.8	-0.2	-0.5	-0.7	-0.6	-0.3	-0.9
<i>quarter-on-quarter percentage changes</i>													
2012 Q4	-0.7	-0.6	-1.1	-0.8	-0.7	-1.9	-1.0	-0.1	-0.7	-1.3	-0.7	0.2	-0.8
2013 Q1	-1.0	-1.0	-0.8	-0.5	-1.2	-2.4	-0.8	0.0	-0.2	-0.1	-1.0	-0.9	-0.5
Q2	0.7	0.6	0.9	0.8	1.4	0.6	0.7	0.3	0.3	1.0	0.8	0.4	-0.1
Q3	0.1	0.1	0.0	-0.4	-0.1	-0.5	0.3	-0.4	0.1	-0.3	0.3	0.1	0.4
Hours worked per person employed													
<i>levels (thousands)</i>													
2012	1,573	1,481	2,113	1,997	1,572	1,742	1,664	1,605	1,577	1,543	1,559	1,427	1,406
<i>annual percentage changes</i>													
2010	0.4	0.5	0.0	-0.3	2.5	-0.1	0.2	0.8	0.4	1.0	0.7	0.0	-0.3
2011	0.0	0.1	-0.5	-1.0	0.7	-0.1	-0.3	0.2	0.2	0.7	0.2	0.2	-0.1
2012	-0.8	-0.7	-1.2	-1.0	-1.1	-1.5	-0.8	-0.7	-0.4	-0.8	-0.3	-0.2	-0.8
2012 Q4	-0.8	-0.7	-1.6	-0.7	-1.2	-1.2	-1.0	-0.7	-0.9	-1.0	-0.6	0.1	-1.1
2013 Q1	-1.3	-1.3	-1.0	-0.1	-2.0	-2.5	-0.8	-0.5	-1.2	-0.6	-1.1	-0.8	-1.6
Q2	0.2	0.1	0.3	0.3	0.9	1.1	0.1	0.2	0.0	0.4	-0.2	0.2	-0.7
Q3	0.0	0.1	-0.5	-0.2	1.1	0.5	0.0	-0.7	-0.1	-0.3	-0.6	-0.1	-0.8
<i>quarter-on-quarter percentage changes</i>													
2012 Q4	-0.4	-0.2	-1.1	0.1	-0.2	-0.3	-0.6	-0.8	-0.6	-0.7	-0.4	0.1	-0.7
2013 Q1	-0.5	-0.5	-0.3	0.9	-0.8	-0.8	-0.4	0.2	-0.2	0.7	-0.4	-0.8	-0.5
Q2	0.7	0.7	0.7	-1.1	1.8	1.7	0.7	0.2	0.5	0.5	0.3	0.6	0.0
Q3	0.1	0.1	0.2	-0.1	0.3	-0.2	0.3	-0.3	0.2	-0.7	0.0	0.0	0.3

Source: ECB calculations based on Eurostat data.

1) Data for employment are based on the ESA 95.

2) Data refer to the Euro 18.

5.3 Työmarkkinat

(kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

2. Työttömyys ja avoimet työpaikat¹⁾

	Työttömyys										Avoimien työpaikkojen aste ^{2),3)}
	Yhteensä		Iän mukaan ⁴⁾				Sukupuolen mukaan ⁵⁾				
	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Aikuiset		Nuoriso		Miehet		Naiset		
			Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	
Osuus vuonna 2010, %										% työpaikkojen kokonaismäärästä	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

K28 Työllisyys – työntekijöiden ja tehtyjen työtuntien määrä²⁾ (vuotuinen prosenttimuutos)

- Työllisyys työntekijöiden määrän mukaan
- Työllisyys tehtyjen työtuntien määrän mukaan

K29 Työttömyysaste²⁾ ja avoimien työpaikkojen aste^{2), 3)}

- Työttömyysaste (vasen asteikko)
- Avoimien työpaikkojen aste (oikea asteikko)

Lähde: Eurostat.

- 1) Työttömyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ne ovat ILO:n suositusten mukaisia.
- 2) Tiedot viittaavat 18 maata käsittävään euroalueeseen.
- 3) Teollisuus, rakentaminen ja palvelut (pl. kotitaloudet työnantajana sekä kansainväliset organisaatiot ja toimielimet). Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.
- 4) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat, ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.
- 5) Ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.

5.3 Labour markets

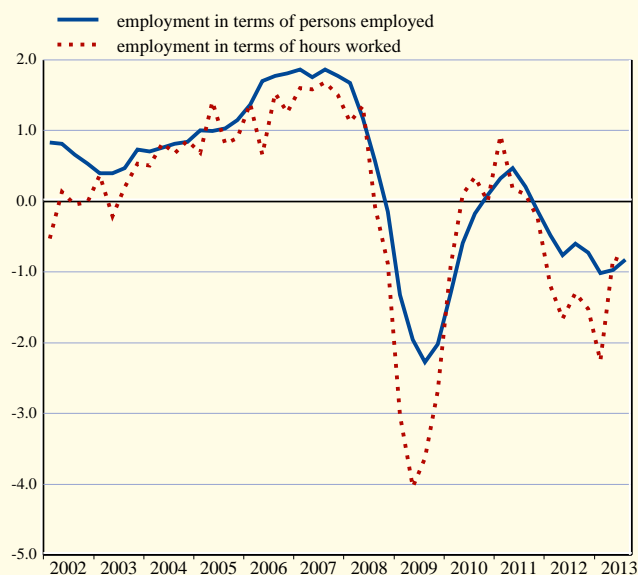
(seasonally adjusted, unless otherwise indicated)

2. Unemployment and job vacancies¹⁾

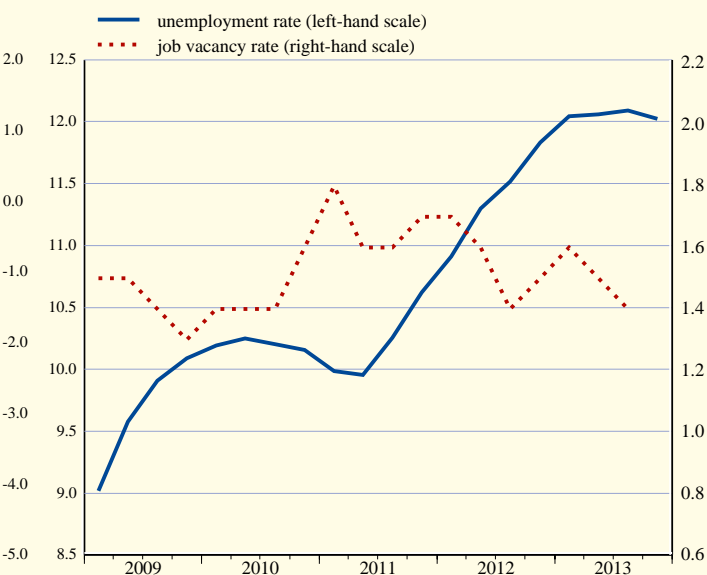
	Unemployment										Job vacancy rate ^{2),3)}
	Total		By age ⁴⁾				By gender ⁵⁾				
	Millions	% of labour force	Adult		Youth		Male		Female		
			Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	
% of total in 2010	100.0		79.5		20.5		54.0		46.0		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2010	16.142	10.2	12.821	9.0	3.320	21.1	8.723	10.1	7.418	10.4	1.5
2011	16.197	10.2	12.960	9.0	3.237	21.0	8.634	10.0	7.564	10.5	1.7
2012	18.211	11.4	14.702	10.2	3.508	23.1	9.775	11.2	8.436	11.6	1.6
2013	19.288	12.1	15.728	10.8	3.560	24.0	10.356	11.9	8.932	12.2	.
2012 Q4	18.939	11.8	15.338	10.6	3.601	23.9	10.171	11.7	8.768	12.0	1.5
2013 Q1	19.258	12.0	15.656	10.8	3.601	24.0	10.350	11.9	8.907	12.2	1.6
Q2	19.301	12.1	15.751	10.9	3.551	23.8	10.355	11.9	8.946	12.2	1.5
Q3	19.359	12.1	15.814	10.9	3.545	24.0	10.426	12.0	8.933	12.2	1.4
Q4	19.235	12.0	15.692	10.8	3.544	24.0	10.292	11.9	8.944	12.2	.
2013 Aug.	19.367	12.1	15.829	10.9	3.538	24.0	10.442	12.0	8.925	12.2	-
Sep.	19.380	12.1	15.823	10.9	3.557	24.0	10.415	12.0	8.965	12.2	-
Oct.	19.275	12.0	15.727	10.8	3.547	24.0	10.323	11.9	8.951	12.2	-
Nov.	19.273	12.0	15.723	10.8	3.550	24.1	10.316	11.9	8.957	12.2	-
Dec.	19.158	12.0	15.625	10.8	3.534	24.0	10.236	11.8	8.923	12.2	-
2014 Jan.	19.175	12.0	15.636	10.8	3.539	24.0	10.235	11.8	8.940	12.2	-

C28 Employment - persons employed and hours worked²⁾

(annual percentage changes)

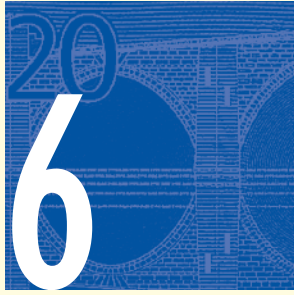

C29 Unemployment and job vacancy rates³⁾ rates²⁾

Source: Eurostat.

- 1) Data for unemployment refer to persons and follow ILO recommendations.
- 2) Data refer to the Euro 18.
- 3) Industry, construction and services (excluding households as employers and extra-territorial organisations and bodies); non-seasonally adjusted.
- 4) Adult: 25 years of age and over; youth: below 25 years of age; rates are expressed as a percentage of the labour force for the relevant age group.
- 5) Rates are expressed as a percentage of the labour force for the relevant gender.

JULKINEN TALOUS

6.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä¹⁾ (prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

Yhteensä	Juoksevat tulot									Pääomatulot		Lisätieto: Verot yhteensä ²⁾	
	Välittömät verot	Kotitaloudet		Yritykset	Välilliset verot	EU:n toimielinten saamat	Sosiaaliturvamaksut	Työnantaja	Palkan-saaja	Myynnit	Pääoma-verot		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

2. Euroalue – menot

Yhteensä	Juoksevat menot								Pääomamenot			Lisätieto: Perus-menot ³⁾	
	Yhteensä	Palkan-saaja-korvaukset	Välituote-käyttö	Korko-menot	Tulon-siirrot	Sosiaali-turva-menot	Tuki-palkkiot	EU:n toimi-elinten maksamat	Inves-toinnit	Pääoman-siirrot	EU:n toimi-elinten maksamat		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

3. Euroalue – alijäämä/ylijäämä, perusalijäämä/-ylijäämä ja julkinen kulutus

Yhteensä	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perusalijäämä (-) / -ylijäämä (+)	Julkinen kulutus ⁴⁾						Kollektiiviset kulutus-menot	Yksilölliset kulutus-menot
	Valtion-hallinto	Osavaltio-hallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot	Sosiaali-turva-rahastot		Yhteensä	Palkan-saaja-korvaukset	Välituote-käyttö	Tulonsiirrot markkina-tuottajien kautta	Kiinteän pääoman kuluminen	Myynnit (miinus)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

4. Euroalueen maat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)⁵⁾

BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LV	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Käsitteet "tulot", "menot" ja "alijäämä/ylijäämä" perustuvat EKT 95:een. EU:n budjettiin liittyvät tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen jäsenvaltioiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.
- 3) Kokonaismenot miinus korkomenot.
- 4) Vastaa EKT 95:n mukaisia julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P3).
- 5) Sisältää swap- ja korkoterminijärjestelyjen alaiset maksut.

GOVERNMENT FINANCE

6.1 Revenue, expenditure and deficit/surplus ¹⁾ (as a percentage of GDP)

1. Euro area – revenue

	Current revenue														Capital revenue		Memo item: Fiscal burden ²⁾
	Total	Direct taxes					Indirect taxes	Social contributions			Sales	Capital taxes					
		Households	Corporations	Received by EU institutions	Employers	Employees		Employers	Employees								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14				
2004	44.5	44.0	11.5	8.5	2.9	13.2	0.3	15.5	8.1	4.5	2.2	0.5	0.4	40.6			
2005	44.8	44.3	11.7	8.6	3.0	13.3	0.3	15.4	8.1	4.5	2.3	0.5	0.3	40.8			
2006	45.3	45.0	12.3	8.7	3.4	13.4	0.3	15.3	8.0	4.5	2.3	0.3	0.3	41.3			
2007	45.3	45.1	12.7	8.9	3.6	13.3	0.3	15.1	8.0	4.4	2.3	0.3	0.3	41.3			
2008	45.1	44.9	12.5	9.1	3.2	12.9	0.3	15.3	8.1	4.5	2.3	0.2	0.3	40.9			
2009	44.9	44.6	11.6	9.2	2.3	12.8	0.3	15.8	8.3	4.5	2.5	0.3	0.4	40.6			
2010	44.8	44.6	11.6	8.9	2.5	13.0	0.3	15.7	8.2	4.5	2.6	0.3	0.3	40.5			
2011	45.4	45.0	11.9	9.1	2.7	13.0	0.3	15.7	8.2	4.5	2.6	0.3	0.3	40.9			
2012	46.2	46.0	12.4	9.6	2.7	13.3	0.3	15.9	8.3	4.7	2.6	0.2	0.3	41.8			

2. Euro area – expenditure

	Current expenditure														Capital expenditure			Memo item: Primary expenditure ³⁾
	Total	Compensation of employees	Intermediate consumption	Interest	Current transfers	Social payments		Subsidies	Paid by EU institutions	Investment	Capital transfers	Paid by EU institutions						
						7	8						10	11	12	13		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14					
2004	47.4	43.5	10.5	5.0	3.1	24.9	22.1	1.7	0.5	3.9	2.5	1.5	0.1	44.3				
2005	47.3	43.4	10.5	5.0	3.0	24.9	22.1	1.7	0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	44.3				
2006	46.7	42.8	10.3	5.0	2.9	24.6	21.8	1.7	0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	43.8				
2007	46.0	42.2	10.1	5.0	3.0	24.2	21.4	1.6	0.4	3.8	2.6	1.2	0.0	43.0				
2008	47.2	43.3	10.3	5.2	3.0	24.8	21.9	1.6	0.4	3.9	2.6	1.3	0.0	44.2				
2009	51.3	47.0	11.1	5.7	2.9	27.4	24.3	1.8	0.4	4.3	2.8	1.4	0.0	48.4				
2010	51.0	46.6	10.9	5.7	2.8	27.3	24.2	1.8	0.4	4.4	2.6	1.9	0.0	48.2				
2011	49.5	46.0	10.6	5.5	3.0	26.8	23.9	1.7	0.4	3.5	2.3	1.2	0.0	46.5				
2012	49.9	46.2	10.5	5.5	3.1	27.1	24.3	1.6	0.4	3.7	2.1	1.6	0.1	46.8				

3. Euro area – deficit/surplus, primary deficit/surplus and government consumption

	Deficit (-)/surplus (+)					Primary deficit (-)/surplus (+)	Government consumption ⁴⁾							
	Total	Central gov.	State gov.	Local gov.	Social security funds		Total	Compensation of employees	Intermediate consumption	Transfers in kind via market producers	Consumption of fixed capital	Sales (minus)	Collective consumption	Individual consumption
2004	-2.9	-2.5	-0.4	-0.3	0.2	0.2	20.4	10.5	5.0	5.1	1.9	2.2	8.1	12.3
2005	-2.5	-2.3	-0.3	-0.2	0.2	0.5	20.5	10.5	5.0	5.2	1.9	2.3	8.0	12.5
2006	-1.4	-1.5	-0.1	-0.2	0.4	1.5	20.3	10.3	5.0	5.3	1.9	2.3	7.9	12.5
2007	-0.7	-1.2	0.0	0.0	0.6	2.3	20.1	10.1	5.0	5.2	1.9	2.3	7.7	12.3
2008	-2.1	-2.3	-0.2	-0.2	0.5	0.9	20.6	10.3	5.2	5.4	1.9	2.3	8.0	12.7
2009	-6.4	-5.2	-0.5	-0.3	-0.4	-3.5	22.4	11.1	5.7	5.9	2.1	2.5	8.6	13.8
2010	-6.2	-5.1	-0.7	-0.3	-0.1	-3.4	22.1	10.9	5.7	5.9	2.1	2.6	8.4	13.6
2011	-4.1	-3.3	-0.7	-0.2	0.0	-1.1	21.6	10.6	5.5	5.8	2.1	2.6	8.2	13.4
2012	-3.7	-3.4	-0.3	0.0	0.0	-0.6	21.6	10.5	5.5	5.9	2.1	2.6	8.2	13.4

4. Euro area countries – deficit (-)/surplus (+) ⁵⁾

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LV	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
2009	-5.6	-3.1	-2.0	-13.7	-15.7	-11.1	-7.5	-5.5	-6.1	-9.8	-0.7	-3.7	-5.6	-4.1	-10.2	-6.3	-8.0	-2.5
2010	-3.7	-4.2	0.2	-30.6	-10.7	-9.6	-7.1	-4.5	-5.3	-8.1	-0.8	-3.5	-5.1	-4.5	-9.8	-5.9	-7.7	-2.5
2011	-3.7	-0.8	1.1	-13.1	-9.5	-9.6	-5.3	-3.8	-6.3	-3.6	0.1	-2.8	-4.3	-2.5	-4.3	-6.3	-5.1	-0.7
2012	-4.0	0.1	-0.2	-8.2	-9.0	-10.6	-4.8	-3.0	-6.4	-1.3	-0.6	-3.3	-4.1	-2.5	-6.4	-3.8	-4.5	-1.8

Sources: ECB for euro area aggregated data; European Commission for data relating to countries' deficit/surplus.

- 1) The concepts "revenue", "expenditure" and "deficit/surplus" are based on the ESA 95. Transactions involving the EU budget are included and consolidated. Transactions among Member States' governments are not consolidated.
- 2) The fiscal burden comprises taxes and social contributions.
- 3) Comprises total expenditure minus interest expenditure.
- 4) Corresponds to final consumption expenditure (P.3) of general government in the ESA 95.
- 5) Includes settlements under swaps and forward rate agreements.

6.2 Velka¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – rahoitusvaateittain ja velkojan mukaan

Yhteensä	Rahoitusvaateet				Velkojat				Muut luotonantajat ³⁾	
	Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾					
					Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset	Muut sektorit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

2. Euroalue – liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ⁴⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutat												
	Valtionhallinto	Osavaltiohallinto	Paikallishallinto	Sosiaaliturvarahastot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtuvakorkoinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsenvaluutat	Muut valuutat											
													1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

3. Euroalueen maat

BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LV	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden velkaa koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Julkisen sektorin nimellinen bruttovelka konsolidoituina sektorin sisällä. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu. Rahoituskriisin yhteydessä annetut hallitusten väliset lainat konsolidoituina. Tiedot perustuvat osittain arvioihin.
- 2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.

6.2 Debt ¹⁾

(as a percentage of GDP)

1. Euro area – by financial instrument and sector of the holder

	Total	Financial instruments				Holders				
		Currency and deposits	Loans	Short-term securities	Long-term securities	Domestic creditors ²⁾				Other creditors ³⁾
						Total	MFIs	Other financial corporations	Other sectors	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2003	69.2	2.1	12.5	5.1	49.6	40.2	20.5	11.3	8.4	29.1
2004	69.7	2.2	12.2	4.8	50.5	38.7	19.7	11.2	7.9	30.9
2005	70.5	2.4	12.3	4.5	51.3	37.0	19.0	11.3	6.8	33.5
2006	68.7	2.5	11.9	4.0	50.3	34.9	19.1	9.3	6.5	33.7
2007	66.4	2.2	11.3	3.9	48.9	32.7	17.8	8.6	6.3	33.6
2008	70.2	2.3	11.6	6.5	49.8	33.2	18.4	7.9	6.9	37.0
2009	80.0	2.5	12.7	8.3	56.5	37.4	21.4	9.2	6.8	42.6
2010	85.4	2.4	15.4	7.3	60.3	40.5	24.4	10.6	5.6	44.9
2011	87.3	2.4	15.4	7.4	62.1	42.7	24.5	11.4	6.8	44.6
2012	90.6	2.6	17.3	6.8	64.0	45.6	26.5	12.6	6.5	45.1

2. Euro area – by issuer, maturity and currency denomination

	Total	Issued by: ⁴⁾				Original maturity			Residual maturity			Currencies	
		Central gov.	State gov.	Local gov.	Social security funds	Up to 1 year	Over 1 year	Variable interest rate	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Euro or participating currencies	Other currencies
2003	69.2	56.7	6.5	5.1	1.0	7.9	61.4	5.0	14.9	26.1	28.3	68.4	0.9
2004	69.7	56.7	6.6	5.1	1.3	7.7	62.0	4.7	14.7	26.3	28.6	68.7	1.0
2005	70.5	57.2	6.7	5.2	1.4	7.8	62.8	4.6	14.8	25.8	29.9	69.4	1.1
2006	68.7	55.4	6.5	5.3	1.4	7.3	61.4	4.3	14.3	24.2	30.1	68.0	0.7
2007	66.4	53.5	6.3	5.3	1.4	7.1	59.2	4.2	14.5	23.6	28.2	65.8	0.5
2008	70.2	56.9	6.7	5.3	1.3	10.0	60.2	4.9	17.7	23.5	29.1	69.2	1.0
2009	80.0	64.8	7.7	5.8	1.7	12.0	68.0	5.0	19.5	27.3	33.2	78.8	1.2
2010	85.4	69.3	8.4	5.9	1.9	13.0	72.4	5.1	21.2	29.3	34.9	84.2	1.2
2011	87.3	70.7	8.5	5.9	2.2	12.6	74.7	6.1	20.8	30.4	36.1	85.6	1.7
2012	90.6	73.6	8.8	6.0	2.3	11.7	78.9	7.3	20.0	32.2	38.4	88.7	2.0

3. Euro area countries

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LV	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
2009	95.7	74.5	7.1	64.4	129.7	54.0	79.2	116.4	58.5	36.9	15.5	66.5	60.8	69.2	83.7	35.2	35.6	43.5
2010	95.7	82.5	6.7	91.2	148.3	61.7	82.4	119.3	61.3	44.4	19.5	66.8	63.4	72.3	94.0	38.7	41.0	48.7
2011	98.0	80.0	6.1	104.1	170.3	70.5	85.8	120.7	71.5	41.9	18.7	69.5	65.7	72.8	108.2	47.1	43.4	49.2
2012	99.8	81.0	9.8	117.4	156.9	86.0	90.2	127.0	86.6	40.6	21.7	71.3	71.3	74.0	124.1	54.4	52.4	53.6

Sources: ECB for euro area aggregated data; European Commission for data relating to countries' debt.

- 1) Gross general government debt at nominal value and consolidated between sub-sectors of government. Holdings by non-resident governments are not consolidated. Intergovernmental lending in the context of the financial crisis is consolidated. Data are partially estimated.
- 2) Holders resident in the country whose government has issued the debt.
- 3) Includes residents of euro area countries other than the country whose government has issued the debt.
- 4) Excludes debt held by general government in the country whose government has issued it.

6.3 Velan muutos¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

Yhteensä	Aiheuttaja			Rahoitusvaateet				Velkojat			
	Lainanotto- tarve ²⁾	Arvostus- tekijät ³⁾	Muut muutokset velan määrässä ⁴⁾	Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhyt- aikaiset arvopaperit	Pitkä- aikaiset arvopaperit	Kotimainen luoton- antaja ⁵⁾	Raha- laitokset	Muut rahoitus- laitokset	Muut luoton- antajat ⁶⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisu

Velan muutos	Ali- jäämä (-)/ ylijäämä (+)	Alijäämä-/velkakoikaisu ⁷⁾										Muut muutokset Velan määrässä	Muut ⁸⁾
		Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset						Arvostus- tekijät	Valuutta- kurssi- vaikutukset	Muut muutokset Velan määrässä		
			Yhteensä	Käteinen ja talle- tukset	Lainat	Arvo- paperit ⁹⁾	Osakkeet ja osuudet	Yksityistä- mistulot					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Lähde: EKP.

- Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos prosentteina BKT:stä: $(\text{velka}[t] - \text{velka}[t-1]) / \text{BKT}(t)$. Rahoituskriisin yhteydessä annetut hallitusten väliset lainat konsolidoituina.
- Taloustoimista johtuva rahoitustarve.
- Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).
- Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulleen ottamat velat.
- Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
- Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamiin kohdistuvat taloustoimet (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).
- Ei sisällä johdannaisia.

6.3 Change in debt ¹⁾

(as a percentage of GDP)

1. Euro area – by source, financial instrument and sector of the holder

	Total	Source of change			Financial instruments				Holders			Other creditors ⁶⁾
		Borrowing requirement ²⁾	Valuation effects ³⁾	Other changes in volume ⁴⁾	Currency and deposits	Loans	Short-term securities	Long-term securities	Domestic creditors ⁵⁾	MFI's	Other financial corporations	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	3.2	3.3	-0.1	0.0	0.2	0.1	-0.1	2.9	0.2	0.0	0.3	3.0
2005	3.3	3.1	0.2	0.0	0.3	0.5	-0.1	2.6	-0.4	0.0	0.5	3.7
2006	1.6	1.5	0.1	0.0	0.2	0.2	-0.3	1.5	-0.3	1.1	-1.4	1.9
2007	1.2	1.2	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.1	1.2	-0.4	-0.4	-0.3	1.6
2008	5.3	5.2	0.1	0.0	0.1	0.5	2.7	2.0	1.3	1.0	-0.5	4.1
2009	7.3	7.5	-0.2	0.0	0.1	0.7	1.6	4.9	3.0	2.3	1.0	4.3
2010	7.6	7.7	-0.1	0.0	0.0	3.0	-0.7	5.2	4.1	3.6	1.6	3.4
2011	4.2	4.0	0.1	0.0	0.0	0.4	0.2	3.5	3.3	0.8	1.1	0.9
2012	3.9	5.3	-1.4	0.0	0.2	2.0	-0.5	2.2	3.1	2.1	1.2	0.7

2. Euro area – deficit-debt adjustment

	Change in debt	Deficit (-) / surplus (+)	Deficit-debt adjustment ⁷⁾											Other ⁸⁾
			Total	Transactions in main financial assets held by general government							Valuation effects	Exchange rate effects	Other changes in volume	
				Total	Currency and deposits	Loans	Securities ⁹⁾	Shares and other equity	Privatisations	Equity injections				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2004	3.2	-2.9	0.3	0.2	0.2	0.0	0.1	0.0	-0.5	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1
2005	3.3	-2.5	0.8	0.6	0.3	0.0	0.1	0.1	-0.3	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0
2006	1.6	-1.4	0.2	0.2	0.3	-0.1	0.2	-0.2	-0.4	0.1	0.1	0.0	0.0	-0.1
2007	1.2	-0.7	0.5	0.6	0.2	0.0	0.2	0.1	-0.3	0.2	0.0	0.0	0.0	-0.1
2008	5.3	-2.1	3.2	3.1	0.8	0.7	0.7	0.9	-0.1	0.7	0.1	0.0	0.0	0.0
2009	7.3	-6.4	0.9	1.0	0.3	0.0	0.3	0.4	-0.3	0.5	-0.2	0.0	0.0	0.1
2010	7.6	-6.2	1.4	1.8	0.0	0.5	1.0	0.2	0.0	0.2	-0.1	0.0	0.0	-0.3
2011	4.2	-4.1	0.0	-0.3	0.2	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1	0.2	0.1	0.0	0.0	0.2
2012	3.9	-3.7	0.2	1.3	0.2	0.5	0.0	0.6	-0.2	0.3	-1.4	0.0	0.0	0.3

Source: ECB.

- 1) Data are partially estimated. Annual change in gross nominal consolidated debt is expressed as a percentage of GDP, i.e. $[\text{debt}(t) - \text{debt}(t-1)] \div \text{GDP}(t)$. Intergovernmental lending in the context of the financial crisis is consolidated.
- 2) The borrowing requirement is by definition equal to transactions in debt.
- 3) Includes, in addition to the impact of foreign exchange movements, effects arising from measurement at nominal value (e.g. premia or discounts on securities issued).
- 4) Includes, in particular, the impact of the reclassification of units and certain types of debt assumption.
- 5) Holders resident in the country whose government has issued the debt.
- 6) Includes residents of euro area countries other than the country whose government has issued the debt.
- 7) The difference between the annual change in gross nominal consolidated debt and the deficit as a percentage of GDP.
- 8) Mainly composed of transactions in other assets and liabilities (trade credits, other receivables/payables and financial derivatives).
- 9) Excluding financial derivatives.

6.4 Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – neljännesvuosittaiset tulot

Yhteensä	Juoksevat tulot					Pääomatulot		Lisätieto: Verot yhteensä ²⁾	
	2	Välittömät verot 3	Väilliset verot 4	Sosiaaliturva- maksut 5	Myynnit 6	Omaisuu- s-tulot 7	Pääomaverot 8		9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. Euroalue – neljännesvuosittaiset menot ja alijäämä/ylijäämä

Yhteensä	Juoksevat menot							Pääomamenot		Alijäämä (-)/ ylijäämä (+)	Perus- alijäämä (-)/ -ylijäämä (+)	
	Yhteensä	Palkan- saaja- korvaukset	Välituote- käyttö	Korko- menot	Tulon- siirrot	Sosiaali- turva- menot	Tuki- palkkiot	Investoinnit	Pääoman- siirrot			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Lähteet: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat ja kansalliset tilastot.

- 1) Käsitteet "tulot", "menot" ja "alijäämä/ylijäämä" perustuvat EKT 95:een. Tulonsiirtoja EU:n budjetin ja julkisen sektorin ulkopuolisten yksiköiden välillä ei ole laskettu mukaan. Muilta osin neljännesvuosittaiset tilastot laaditaan (erilaisia raportointimääraaikoja lukuun ottamatta) vastaavalla tavalla kuin vuositilastot.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

6.4 Quarterly revenue, expenditure and deficit/surplus ¹⁾
(as a percentage of GDP)

1. Euro area – quarterly revenue

	Total		Current revenue					Capital revenue		Memo item: Fiscal burden ²⁾
	1	2	Direct taxes	Indirect taxes	Social contributions	Sales	Property income	8	Capital taxes	
2007 Q3	43.7	43.2	12.3	12.4	14.8	2.2	0.7	0.5	0.3	39.7
2007 Q4	49.1	48.6	14.7	13.8	15.7	2.5	1.0	0.6	0.3	44.5
2008 Q1	42.5	42.2	10.9	12.4	14.8	2.2	1.1	0.3	0.2	38.3
2008 Q2	45.3	44.9	12.9	12.3	15.1	2.3	1.5	0.4	0.3	40.6
2008 Q3	43.4	43.0	12.1	12.1	15.0	2.3	0.8	0.4	0.3	39.5
2008 Q4	48.7	48.2	13.9	13.3	16.4	2.6	1.1	0.5	0.3	43.8
2009 Q1	42.6	42.5	10.5	12.0	15.6	2.4	1.1	0.1	0.2	38.4
2009 Q2	45.3	44.8	11.9	12.5	15.7	2.5	1.4	0.6	0.5	40.5
2009 Q3	42.9	42.5	10.9	12.0	15.5	2.5	0.7	0.3	0.3	38.8
2009 Q4	48.5	47.7	12.9	13.6	16.4	2.7	1.0	0.8	0.5	43.4
2010 Q1	42.5	42.3	10.2	12.4	15.5	2.4	0.9	0.2	0.3	38.3
2010 Q2	45.2	44.7	11.9	12.7	15.4	2.6	1.3	0.5	0.3	40.3
2010 Q3	43.1	42.7	10.9	12.5	15.3	2.5	0.7	0.3	0.3	39.0
2010 Q4	48.3	47.6	13.1	13.2	16.4	2.9	1.0	0.7	0.3	43.0
2011 Q1	43.2	42.9	10.7	12.6	15.3	2.5	1.0	0.3	0.3	38.9
2011 Q2	45.3	45.0	12.1	12.7	15.4	2.5	1.5	0.3	0.3	40.4
2011 Q3	43.7	43.4	11.4	12.5	15.3	2.5	0.8	0.3	0.3	39.5
2011 Q4	49.0	47.9	13.4	13.1	16.7	2.8	1.0	1.1	0.4	43.6
2012 Q1	43.7	43.5	11.0	12.8	15.4	2.5	1.0	0.3	0.2	39.4
2012 Q2	46.2	45.9	12.6	12.8	15.6	2.6	1.4	0.3	0.3	41.4
2012 Q3	44.7	44.3	11.9	12.7	15.5	2.6	0.8	0.4	0.3	40.4
2012 Q4	50.2	49.5	14.1	13.6	17.0	2.9	1.0	0.7	0.3	44.9
2013 Q1	44.3	44.1	11.3	12.8	15.7	2.5	1.0	0.3	0.3	40.0
2013 Q2	47.5	47.0	13.3	13.0	15.7	2.6	1.4	0.5	0.4	42.4
2013 Q3	45.2	44.7	12.2	12.7	15.5	2.5	0.7	0.5	0.4	40.8

2. Euro area – quarterly expenditure and deficit/surplus

	Total		Current expenditure						Capital expenditure			Deficit (-)/ surplus (+)	Primary deficit (-)/ surplus (+)
	1	2	Total	Compensation of employees	Intermediate consumption	Interest	Current transfers	Social benefits	Subsidies	Investment	Capital transfers		
2007 Q3	44.6	41.0	9.6	4.8	2.9	23.8	20.6	1.2	3.6	2.6	0.9	-1.0	1.9
2007 Q4	49.3	44.8	10.8	5.9	2.9	25.1	21.2	1.5	4.5	2.8	1.7	-0.1	2.8
2008 Q1	45.4	41.8	9.8	4.5	3.0	24.4	20.8	1.2	3.6	2.3	1.2	-2.9	0.1
2008 Q2	46.0	42.4	10.3	5.0	3.3	23.9	20.8	1.1	3.6	2.6	1.0	-0.7	2.6
2008 Q3	45.8	42.1	9.8	5.0	3.0	24.4	21.2	1.2	3.7	2.7	1.0	-2.4	0.6
2008 Q4	51.3	46.8	11.3	6.3	2.9	26.3	22.3	1.4	4.6	2.9	1.6	-2.6	0.3
2009 Q1	49.3	45.5	10.7	5.1	2.8	27.0	23.0	1.3	3.9	2.6	1.2	-6.7	-3.9
2009 Q2	50.7	46.5	11.1	5.5	3.0	26.9	23.3	1.3	4.2	2.8	1.3	-5.4	-2.3
2009 Q3	50.1	46.0	10.6	5.5	2.8	27.1	23.5	1.3	4.1	2.9	1.1	-7.2	-4.4
2009 Q4	54.7	49.8	11.8	6.7	2.8	28.4	24.0	1.5	4.9	3.0	1.8	-6.1	-3.3
2010 Q1	50.4	46.5	10.7	5.1	2.7	28.0	23.7	1.4	3.9	2.4	1.5	-7.9	-5.2
2010 Q2	49.7	46.1	11.0	5.5	3.0	26.7	23.2	1.3	3.5	2.5	1.1	-4.4	-1.5
2010 Q3	50.5	45.2	10.3	5.4	2.7	26.9	23.2	1.3	5.3	2.6	2.7	-7.4	-4.7
2010 Q4	53.5	48.8	11.5	6.7	2.9	27.7	23.7	1.5	4.7	2.7	2.0	-5.2	-2.3
2011 Q1	48.5	45.3	10.3	5.0	2.9	27.2	23.1	1.3	3.1	2.2	1.0	-5.3	-2.4
2011 Q2	48.6	45.3	10.7	5.3	3.2	26.2	22.8	1.2	3.3	2.3	0.9	-3.3	0.0
2011 Q3	48.0	44.5	10.1	5.2	2.9	26.4	22.9	1.2	3.5	2.3	1.1	-4.3	-1.5
2011 Q4	52.8	48.7	11.3	6.6	3.2	27.7	23.7	1.5	4.0	2.5	1.8	-3.8	-0.6
2012 Q1	48.1	45.4	10.2	4.9	3.0	27.3	23.3	1.2	2.7	2.0	0.8	-4.3	-1.4
2012 Q2	49.2	45.9	10.6	5.3	3.3	26.7	23.2	1.2	3.3	2.1	1.2	-2.9	0.4
2012 Q3	48.4	44.9	10.1	5.3	2.9	26.7	23.3	1.2	3.6	2.2	1.3	-3.7	-0.9
2012 Q4	53.9	48.9	11.1	6.5	3.2	28.1	24.1	1.4	5.1	2.3	2.8	-3.8	-0.6
2013 Q1	48.9	46.2	10.3	5.0	2.8	28.1	23.8	1.2	2.7	1.8	1.1	-4.6	-1.7
2013 Q2	49.6	46.2	10.5	5.3	3.1	27.2	23.6	1.2	3.5	2.0	1.4	-2.1	1.0
2013 Q3	48.6	45.3	10.0	5.3	2.8	27.2	23.6	1.2	3.3	2.2	1.1	-3.4	-0.5

Sources: ECB calculations based on Eurostat and national data.

- 1) The concepts "revenue", "expenditure" and "deficit/surplus" are based on the ESA 95. Transactions between the EU budget and entities outside the government sector are not included. Otherwise, except for different data transmission deadlines, the quarterly data are consistent with the annual data.
2) The fiscal burden comprises taxes and social contributions.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

6.5 Neljännesvuosittainen velka ja velan muutos¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen) rahoitusvaateittain

	Yhteensä 1	Rahoitusvaatteet			
		Käteinen ja talletukset 2	Lainat 3	Lyhytaikaiset arvopaperit 4	Pitkäaikaiset arvopaperit 5

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

Velan muutos 1	Alijäämä (-)/ yliäämä (+) 2	Alijäämä-/velkakoikaisut							Lisätieto: Lainanotto- tarve 11	
		Yhteensä 3	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset					Arvostustekijät ja muut muutokset velan määrässä 9		Muut 10
			Yhteensä 4	Käteinen ja talletukset 5	Lainat 6	Arvopaperit 7	Osakkeet ja osuudet 8			

K30 Alijäämä, lainanottotarve ja velan muutos
(neljän vuosineljänneksen liukuva summa prosentteina BKT:stä)

- Alijäämä
- - - - - Velan muutos
- · · · · Lainanottotarve

K31 Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)
(BKT:hen suhteutetun velan vuotuinen muutos ja sen osatekijät)

- Alijäämä-/velkakoikaisut
- Perusalijäämä/-yliäämä
- Koron ja kasvuvahdin erotus
- BKT:hen suhteutetun velan muutos

Lähteet: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat ja kansalliset tilastot.
1) Rahoituskriisin yhteydessä annetut hallitusten väliset lainat konsolidoituna.

6.5 Quarterly debt and change in debt ¹⁾

(as a percentage of GDP)

1. Euro area – Maastricht debt by financial instrument

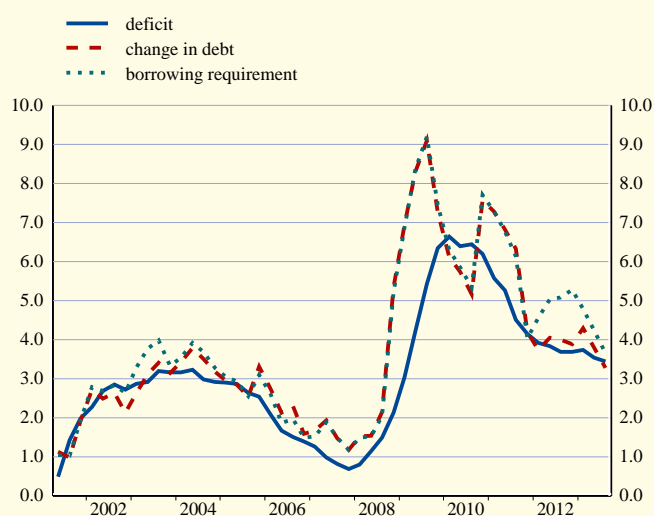
	Total 1	Financial instruments			
		Currency and deposits 2	Loans 3	Short-term securities 4	Long-term securities 5
2010 Q4	85.4	2.4	15.4	7.3	60.3
2011 Q1	86.3	2.4	15.2	7.4	61.2
Q2	87.2	2.4	14.9	7.5	62.3
Q3	86.8	2.4	15.1	7.8	61.4
Q4	87.3	2.4	15.4	7.4	62.1
2012 Q1	88.2	2.5	15.8	7.6	62.3
Q2	89.9	2.5	16.7	7.3	63.4
Q3	90.0	2.5	16.5	7.2	63.7
Q4	90.6	2.6	17.3	6.8	64.0
2013 Q1	92.3	2.6	16.9	7.1	65.8
Q2	93.4	2.5	16.9	6.9	67.1
Q3	92.7	2.5	16.6	6.9	66.6

2. Euro area – deficit-debt adjustment

	Change in debt 1	Deficit (-)/ surplus (+) 2	Deficit-debt adjustment								Memo item: Borrowing requirement 11
			Total 3	Transactions in main financial assets held by general government				Valuation effects and other changes in volume 9	Other 10		
				Total 4	Currency and deposits 5	Loans 6	Securities 7			Shares and other equity 8	
2010 Q4	11.6	-5.2	6.4	5.7	-0.4	1.7	4.4	0.0	0.0	0.8	11.6
2011 Q1	6.9	-5.3	1.6	0.7	2.1	-0.8	-0.6	-0.1	0.2	0.8	6.7
Q2	5.9	-3.3	2.6	2.5	2.8	0.5	-0.3	-0.5	0.1	0.0	5.8
Q3	0.9	-4.3	-3.4	-3.7	-3.6	-0.5	0.2	0.2	0.5	-0.2	0.4
Q4	3.2	-3.8	-0.6	-0.6	-0.3	-0.2	-0.1	0.1	-0.2	0.2	3.4
2012 Q1	5.0	-4.3	0.6	3.5	4.2	-0.2	-0.6	0.0	-3.8	0.9	8.7
Q2	7.1	-2.9	4.2	3.9	1.6	0.9	0.6	0.7	-0.5	0.9	7.7
Q3	0.7	-3.7	-3.0	-2.1	-2.1	0.5	-0.6	0.1	0.1	-1.0	0.6
Q4	2.8	-3.8	-1.0	-0.4	-2.7	0.4	0.4	1.5	-1.4	0.7	4.1
2013 Q1	6.6	-4.6	2.1	1.8	1.6	0.0	-0.2	0.5	-0.1	0.3	6.7
Q2	5.2	-2.1	3.1	3.4	3.3	0.3	0.0	-0.2	-0.3	0.1	5.5
Q3	-1.4	-3.4	-4.8	-4.5	-3.4	-0.8	0.0	-0.3	0.3	-0.6	-1.7

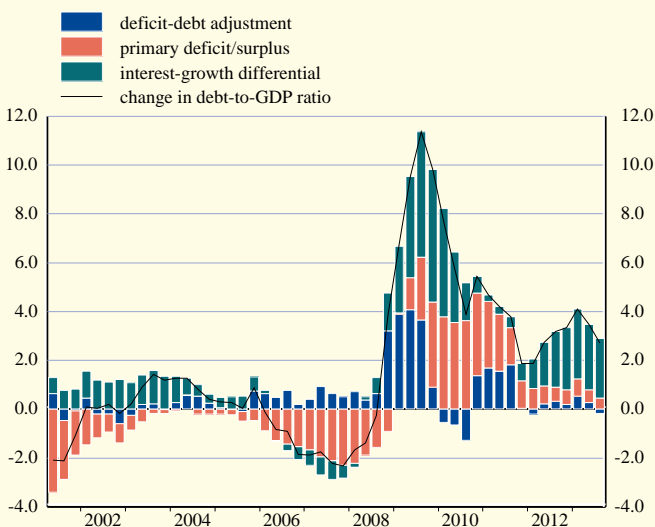
C30 Deficit, borrowing requirement and change in debt

(four-quarter moving sum as a percentage of GDP)

C31 Maastricht debt

(annual change in the debt-to-GDP ratio and underlying factors)

Sources: ECB calculations based on Eurostat and national data.

1) Intergovernmental lending in the context of the financial crisis is consolidated.

ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

7.1 Yhteenveto maksutaseesta¹⁾ (miljardia euroa, nettomääräiset taloustoimet)

Vaihtotase					Pää- oman- siirrot	Netto- luoton- anto/otto ulkomaile/ta (sarakeet 1+6)	Rahoitustase					Virheel- liset ja tunnista- mattomat erät	
Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotan- non- tekijä- korvauk- set	Tulon- siirrot			Yhteensä	Suorat sijoi- tukset	Arvo- paperi- sijoi- tukset	Johdan- naiset	Muut sijoi- tukset		Valuutta- varanto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet</i>													
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä</i>													

K32 Euroalueen maksutase: vaihtotase
(kausivaihtelusta puhdistettu, 12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

K33 Euroalueen maksutase: suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset
(12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

— Vaihtotase

— Suorat sijoitukset, netto
— Arvopaperisijoitukset, netto

Lähde: EKP.

1) Lukujen merkintätapa on selitetty Yleistä-osassa.

EXTERNAL TRANSACTIONS AND POSITIONS

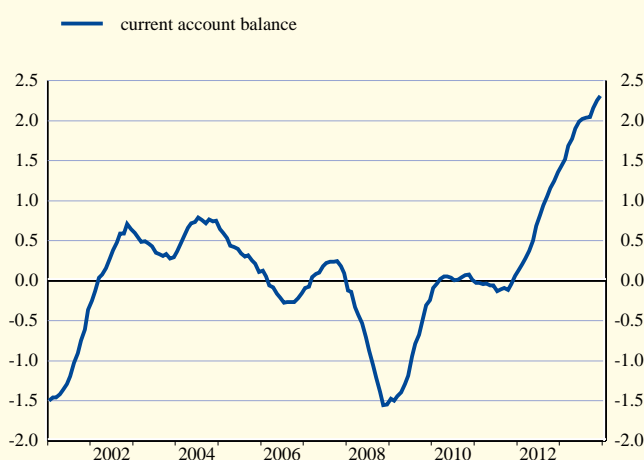
7.1 Summary balance of payments ¹⁾

(EUR billions; net transactions)

	Current account					Capital account	Net lending/borrowing to/from rest of the world (columns 1+6)	Financial account						Errors and omissions
	Total	Goods	Services	Income	Current transfers			Total	Direct investment	Portfolio investment	Financial derivatives	Other investment	Reserve assets	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2011	8.2	2.3	72.7	39.4	-106.3	11.0	19.2	-44.2	-85.8	231.1	-5.3	-173.9	-10.3	25.0
2012	126.2	94.9	88.7	49.3	-106.8	5.0	131.2	-140.9	-3.6	72.3	3.4	-199.2	-13.9	9.8
2013	216.7	173.4	105.4	62.5	-124.7	18.1	234.8	-246.5	-116.7	142.2	13.5	-281.2	-4.3	11.7
2012 Q4	61.9	35.0	22.1	18.7	-14.0	6.3	68.2	-100.2	-27.6	72.9	25.4	-168.1	-2.8	32.0
2013 Q1	24.6	30.7	17.5	18.5	-42.1	1.8	26.4	-25.1	-24.0	16.5	8.4	-26.0	0.0	-1.2
Q2	56.1	51.3	28.8	6.8	-30.8	5.5	61.6	-58.8	-55.6	67.1	-0.6	-68.5	-1.2	-2.8
Q3	48.9	39.5	31.4	12.8	-34.8	4.5	53.4	-58.3	-27.8	3.9	5.6	-37.1	-2.9	4.9
Q4	87.0	52.0	27.6	24.4	-17.0	6.4	93.4	-104.3	-9.4	54.7	0.2	-149.5	-0.3	10.9
2012 Dec.	27.3	11.1	9.6	7.0	-0.4	1.7	29.1	-38.5	3.8	-4.3	9.5	-48.3	0.8	9.5
2013 Jan.	-6.8	-2.7	4.5	4.7	-13.3	0.1	-6.7	4.7	-10.9	26.9	4.6	-11.1	-4.8	2.0
Feb.	9.0	11.2	5.9	7.7	-15.9	1.1	10.1	-11.1	2.2	-13.9	2.7	-4.6	2.6	0.9
Mar.	22.4	22.2	7.1	6.1	-13.0	0.5	22.9	-18.8	-15.3	3.6	1.1	-10.4	2.3	-4.2
Apr.	14.8	16.3	8.0	1.2	-10.7	1.8	16.6	-20.7	-18.6	-0.1	-5.8	3.8	0.0	4.1
May	11.3	16.9	8.9	-4.7	-9.7	2.6	13.9	-12.7	-16.6	37.9	-8.3	-25.2	-0.6	-1.2
June	30.0	18.0	11.9	10.4	-10.3	1.1	31.1	-25.5	-20.5	29.3	13.5	-47.1	-0.6	-5.6
July	24.0	18.8	12.4	4.5	-11.7	2.5	26.5	-25.8	7.9	-31.8	-2.6	0.6	0.2	-0.8
Aug.	10.2	7.1	7.9	6.9	-11.8	1.5	11.7	-10.2	-1.0	17.2	6.5	-31.1	-2.0	-1.5
Sep.	14.7	13.5	11.2	1.3	-11.3	0.5	15.2	-22.3	-34.7	18.5	1.7	-6.6	-1.1	7.1
Oct.	26.6	19.2	9.9	6.2	-8.7	2.3	28.9	-27.5	-1.7	2.1	2.8	-31.6	0.9	-1.3
Nov.	27.2	18.9	7.6	6.3	-5.6	1.7	28.9	-27.1	-11.8	59.4	-4.9	-70.1	0.2	-1.8
Dec.	33.2	13.9	10.1	11.9	-2.7	2.3	35.6	-49.6	4.1	-6.8	2.3	-47.8	-1.3	14.0
<i>12-month cumulated transactions</i>														
2013 Dec.	216.7	173.4	105.4	62.5	-124.7	18.1	234.8	-246.5	-116.7	142.2	13.5	-281.2	-4.3	11.7
<i>12-month cumulated transactions as a percentage of GDP</i>														
2013 Dec.	2.3	1.8	1.1	0.7	-1.3	0.2	2.5	-2.6	-1.2	1.5	0.1	-2.9	0.0	0.1

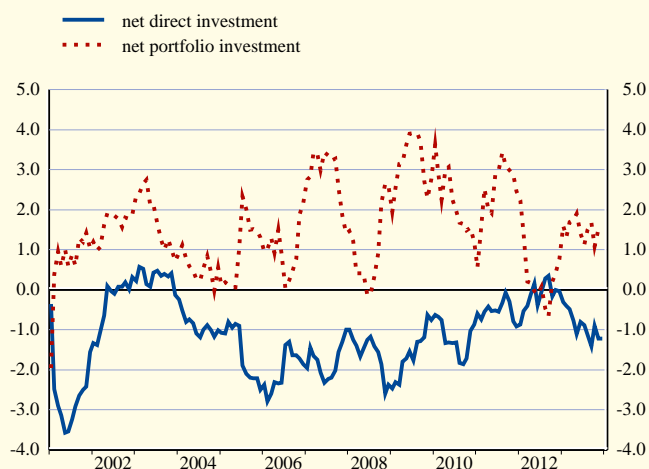
C32 Euro area b.o.p.: current account

(seasonally adjusted; 12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

C33 Euro area b.o.p.: direct and portfolio investment

(12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

Source: ECB.

1) The sign convention is explained in the General Notes.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

7.2 Vaihtotase ja pääomansiirrot
(miljardia euroa, taloustoimet)

1. Yhteenveto vaihtotaseesta ja pääomansiirroista

Vaihtotase													Pääomansiirrot	
Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannontekijä-korvaukset		Tulonsiirrot				Tulot	Menot
Tulot	Menot	Netto	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Palkansaajien rahalähtykset	Menot	Palkansaajien rahalähtykset		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Kausivaihtelusta puhdistettu</i>														
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet</i>														
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä</i>														

K34 Euroalueen maksutase: tavarat
(kausivaihtelusta puhdistettu, 12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

— Vienti (tulot)
..... Tuonti (menot)

K35 Euroalueen maksutase: palvelut
(kausivaihtelusta puhdistettu, 12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

— Vienti (tulot)
..... Tuonti (menot)

Lähde: EKP.

7.2 Current and capital accounts

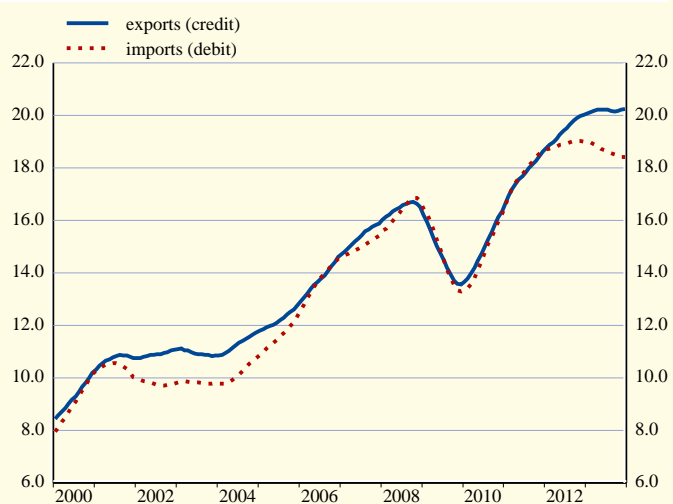
(EUR billions; transactions)

1. Summary current and capital accounts

	Current account												Capital account		
	Total			Goods		Services		Income		Current transfers			Credit	Debit	
	Credit	Debit	Net	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit				
											Workers' remittances	Workers' remittances			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2011	3,018.1	3,009.9	8.2	1,789.1	1,786.7	584.3	511.6	549.9	510.5	94.8	6.5	201.1	27.2	25.2	14.2
2012	3,179.0	3,052.7	126.2	1,919.5	1,824.6	626.6	537.9	535.5	486.1	97.3	6.8	204.1	26.0	28.8	23.8
2013	3,195.0	2,978.3	216.7	1,935.5	1,762.1	651.6	546.2	512.3	449.8	95.6	.	220.3	.	29.4	11.3
2012 Q4	816.5	754.6	61.9	489.5	454.5	161.8	139.7	131.9	113.1	33.3	1.7	47.3	6.7	10.7	4.5
2013 Q1	765.2	740.6	24.6	470.6	439.9	144.9	127.3	122.0	103.5	27.8	1.6	69.9	5.9	5.9	4.2
Q2	813.4	757.2	56.1	489.7	438.4	164.4	135.7	139.2	132.4	20.0	1.9	50.8	6.2	7.7	2.3
Q3	798.5	749.6	48.9	479.2	439.7	175.0	143.5	126.9	114.1	17.5	1.8	52.3	6.4	6.5	2.0
Q4	817.9	730.9	87.0	496.1	444.1	167.3	139.7	124.2	99.8	30.3	.	47.3	.	9.2	2.9
2013 Oct.	277.1	250.5	26.6	176.1	156.9	56.7	46.7	38.2	32.0	6.2	-	14.9	-	2.8	0.6
Nov.	265.4	238.2	27.2	166.2	147.3	51.9	44.3	38.8	32.5	8.5	-	14.1	-	2.3	0.5
Dec.	275.4	242.2	33.2	153.8	139.9	58.7	48.6	47.2	35.4	15.6	-	18.3	-	4.1	1.8
	<i>Seasonally adjusted</i>														
2013 Q2	805.7	744.2	61.5	485.9	438.3	163.5	138.1	131.6	114.3	24.7	-	53.5	-	-	-
Q3	797.4	754.7	42.7	478.2	441.0	165.3	137.8	129.8	119.5	24.2	-	56.4	-	-	-
Q4	803.3	736.6	66.8	493.0	442.8	164.5	136.4	123.2	104.2	22.5	-	53.2	-	-	-
2013 Oct.	265.6	243.4	22.2	162.9	146.3	54.8	44.7	40.3	35.5	7.5	-	17.0	-	-	-
Nov.	269.3	246.0	23.3	165.7	147.0	55.0	45.6	41.3	36.4	7.3	-	17.0	-	-	-
Dec.	268.5	247.2	21.3	164.5	149.5	54.7	46.0	41.6	32.3	7.7	-	19.3	-	-	-
	<i>12-month cumulated transactions</i>														
2013 Dec.	3,200.3	2,979.0	221.3	1,940.5	1,764.7	651.5	546.6	511.6	450.3	96.7	-	217.4	-	-	-
	<i>12-month cumulated transactions as a percentage of GDP</i>														
2013 Dec.	33.4	31.1	2.3	20.3	18.4	6.8	5.7	5.3	4.7	1.0	-	2.3	-	-	-

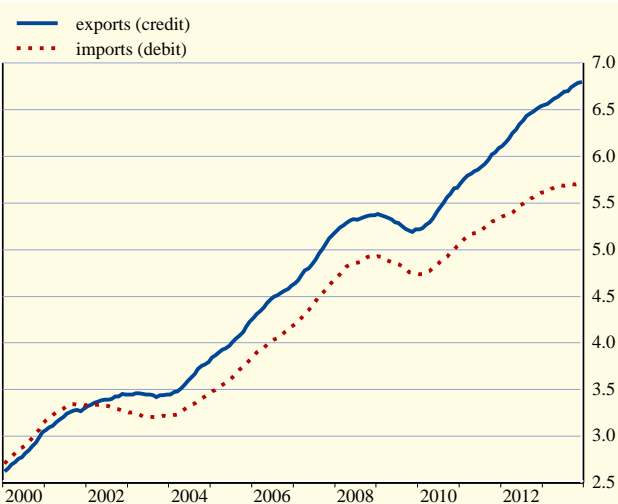
C34 Euro area b.o.p.: goods

(seasonally adjusted; 12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

C35 Euro area b.o.p.: services

(seasonally adjusted; 12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

Source: ECB.

7.2 Vaihtotase ja pääomansiirrot
(miljardia euroa)

2. Tuotannontekijäkorvaukset

(taloustoimet)

Palkansaaja- korvaukset		Pääomakorvaukset														
Tulot	Menot	Yhteensä		Suorat sijoitukset						Arvopaperisijoitukset				Muut sijoitukset		
		Tulot	Menot	Oman pääoman tuotot			Korot			Oman pääoman tuotot		Korot		Tulot	Menot	
				Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot					
												Uudelleen sijoitetut voitot	Uudelleen sijoitetut voitot			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	

3. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely

(kumulatiiviset taloustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat						Brasilia	Kanada	Kiina	Intia	Japani	Venäjä	Sveitsi	Yhdys- vallat	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso- Britannia	Muut EU-maat ¹⁾	EU:n toimi- elimet									
2012/IV–2013/III	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		Tulot														
Vaihtotase Tavarat Palvelut Tuotannontekijäkorvaukset Pääomakorvaukset Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot		Menot														
Vaihtotase Tavarat Palvelut Tuotannontekijäkorvaukset Pääomakorvaukset Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot		Netto														
Vaihtotase Tavarat Palvelut Tuotannontekijäkorvaukset Pääomakorvaukset Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot																

Lähde: EKP

1) MI. Kroatia vuoden 2013 kolmannesta neljänneksestä lähtien.

7.2 Current and capital accounts

(EUR billions)

2. Income account

(transactions)

	Compensation of employees		Investment income													
	Credit	Debit	Total		Direct investment						Portfolio investment				Other investment	
			Credit	Debit	Equity			Debt			Equity		Debt		Credit	Debit
	Credit	Debit			Reinv. earnings	Reinv. earnings	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit		
			1	2											3	4
2010	25.1	12.4	472.7	447.4	247.2	47.2	153.6	46.0	23.4	24.3	28.8	83.8	95.7	120.9	77.6	64.7
2011	27.2	12.8	522.7	497.7	271.9	38.1	171.6	58.4	40.3	35.0	36.2	98.5	97.3	124.3	77.1	68.2
2012	28.8	13.2	506.7	472.9	251.5	49.7	155.4	16.2	44.4	38.2	43.0	104.0	99.2	117.1	68.6	58.2
2012 Q3	7.1	3.9	124.3	110.1	61.1	17.4	37.7	12.4	11.3	9.0	10.0	20.4	25.2	29.2	16.7	13.8
Q4	7.5	3.3	124.3	109.8	64.0	6.2	37.5	-15.0	11.5	10.4	8.0	20.3	24.8	27.9	16.1	13.7
2013 Q1	7.1	2.5	114.9	101.0	57.4	24.1	34.3	15.4	9.9	7.9	7.5	17.5	24.6	28.6	15.4	12.6
Q2	7.4	3.5	131.9	128.9	64.6	2.9	33.6	0.7	10.1	7.6	14.5	45.2	25.1	28.3	17.5	14.2
Q3	7.3	4.0	119.6	110.1	58.2	17.4	37.0	14.5	10.1	9.4	12.2	24.2	24.8	27.7	14.3	11.7

3. Geographical breakdown

(cumulated transactions)

	Total	EU Member States outside the euro area						Brazil	Canada	China	India	Japan	Russia	Switzerland	United States	Other
		Total	Denmark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries ¹⁾	EU institutions									
2012 Q4 to 2013 Q3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Credits																
Current account	3,193.6	1,013.0	55.0	96.9	482.6	316.2	62.3	64.9	46.7	155.1	39.3	68.5	124.3	251.0	426.5	1,004.2
Goods	1,928.9	602.9	35.8	57.8	260.4	248.8	0.2	34.1	24.2	118.4	28.6	43.8	87.9	131.0	223.2	635.0
Services	646.1	199.2	12.6	19.8	123.2	36.9	6.8	10.8	11.0	23.3	8.0	14.6	21.6	62.0	97.6	198.1
Income	519.9	147.7	5.6	17.2	87.4	27.4	10.0	19.5	10.7	12.7	2.5	9.4	14.2	48.4	99.8	155.1
Investment income	490.7	139.9	4.8	17.1	85.8	26.6	5.7	19.5	10.7	12.6	2.4	9.4	14.1	33.1	98.4	150.6
Current transfers	98.6	63.3	1.0	2.2	11.6	3.2	45.3	0.5	0.8	0.7	0.2	0.7	0.6	9.7	6.0	16.0
Capital account	31.0	26.9	0.0	0.0	1.3	0.4	25.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	1.0	0.4	2.4
Debits																
Current account	3,002.0	957.2	53.6	92.8	406.6	286.9	117.3	39.3	29.1	-	35.8	90.9	156.3	211.3	394.2	-
Goods	1,772.5	507.0	30.4	51.3	197.1	228.2	0.0	26.6	14.0	195.5	26.6	43.6	140.1	104.9	147.9	566.1
Services	546.2	160.4	8.9	15.4	92.3	43.5	0.3	5.4	7.2	16.1	7.3	9.2	11.0	50.2	109.4	169.9
Income	463.1	156.7	13.0	24.4	105.2	9.6	4.5	5.9	5.9	-	0.9	37.3	4.2	46.6	130.8	-
Investment income	449.7	149.7	12.9	24.3	103.7	4.3	4.5	5.8	5.7	-	0.7	37.1	4.0	46.1	129.7	-
Current transfers	220.2	133.1	1.2	1.8	12.0	5.7	112.4	1.3	2.0	3.2	0.9	0.7	1.0	9.7	6.1	62.1
Capital account	13.0	3.9	0.1	0.1	3.1	0.5	0.2	0.2	0.1	0.4	0.1	0.1	0.1	0.7	1.1	6.3
Net																
Current account	191.5	55.9	1.5	4.1	76.0	29.3	-55.0	25.6	17.6	-	3.5	-22.3	-32.0	39.7	32.2	-
Goods	156.4	95.9	5.4	6.5	63.2	20.6	0.2	7.4	10.2	-77.1	2.0	0.1	-52.3	26.1	75.3	68.8
Services	99.9	38.8	3.7	4.4	30.9	-6.6	6.4	5.4	3.7	7.3	0.7	5.4	10.6	11.7	-11.9	28.1
Income	56.8	-9.1	-7.4	-7.2	-17.8	17.8	5.6	13.7	4.9	-	1.6	-27.9	10.0	1.8	-31.0	-
Investment income	40.9	-9.8	-8.1	-7.2	-17.9	22.3	1.2	13.7	5.0	-	1.7	-27.7	10.1	-13.1	-31.3	-
Current transfers	-121.6	-69.8	-0.2	0.4	-0.3	-2.5	-67.1	-0.8	-1.2	-2.5	-0.7	0.0	-0.3	0.0	-0.2	-46.1
Capital account	18.0	22.9	0.0	0.0	-1.8	0.0	24.8	-0.2	0.0	-0.3	-0.1	0.0	0.0	0.2	-0.6	-3.9

Source: ECB.

1) Including Croatia from the third quarter of 2013.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvahdit ajanjakson lopussa, taloustoimet ja muut muutokset koko ajanjaksolla)

1. Yhteenvedo rahoitustaseesta

Yhteensä ¹⁾			Yhteensä, % BKT:stä			Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset		Johdannaiset, netto	Muut sijoitukset		Valuuttavaranto
Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat		Saamiset	Velat	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
<i>Kannat (ulkomainen varallisuusasema)</i>													
<i>Kantojen muutokset</i>													
<i>Taloustoimet</i>													
<i>Muut muutokset</i>													
<i>Valuuttakurssimuutoksista johtuvat muutokset</i>													
<i>Hintojen muutoksista johtuvat muutokset</i>													
<i>Muista korjauksista johtuvat muutokset</i>													
<i>Kantojen kasvuvauhti</i>													

Lähde: EKP.

1) Johdannaiset sisältyvät tuloihin.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions and other changes during period)

1. Summary financial account

	Total ¹⁾			Total as a % of GDP			Direct investment		Portfolio investment		Net financial derivatives	Other investment		Reserve assets
	Assets	Liabilities	Net	Assets	Liabilities	Net	Assets	Liabilities	Assets	Liabilities		Assets	Liabilities	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Outstanding amounts (international investment position)														
2010	15,183.9	16,474.3	-1,290.4	165.6	179.7	-14.1	4,930.6	3,891.9	4,898.7	7,471.2	-31.1	4,794.5	5,111.2	591.2
2011	15,892.7	17,348.1	-1,455.4	168.6	184.1	-15.4	5,633.2	4,339.5	4,750.9	7,721.5	-29.7	4,871.2	5,287.0	667.1
2012	16,636.5	17,899.5	-1,262.9	175.4	188.7	-13.3	5,881.3	4,444.6	5,265.0	8,375.5	-17.6	4,818.4	5,079.3	689.4
2013 Q1	17,085.0	18,258.0	-1,173.0	180.3	192.6	-12.4	5,957.5	4,501.4	5,535.1	8,621.7	-28.0	4,932.6	5,134.9	687.8
Q2	16,886.5	18,194.8	-1,308.3	177.7	191.5	-13.8	6,145.7	4,633.2	5,368.7	8,551.9	-47.5	4,855.2	5,009.7	564.3
Q3	16,818.0	18,092.8	-1,274.8	176.3	189.7	-13.4	6,069.2	4,596.8	5,463.5	8,676.2	-40.5	4,739.0	4,819.8	586.8
Changes to outstanding amounts														
2009	504.2	387.6	116.6	5.7	4.3	1.3	497.0	272.5	513.7	896.9	-0.9	-591.0	-781.8	85.4
2010	1,444.8	1,248.7	196.0	15.8	13.6	2.1	517.7	359.3	557.8	607.4	-29.8	267.3	282.0	131.6
2011	708.8	873.8	-165.0	7.5	9.3	-1.8	702.6	447.6	-147.8	250.3	1.4	76.7	175.8	75.9
2012	743.9	551.4	192.5	7.8	5.8	2.0	248.1	105.1	514.1	654.0	12.2	-52.8	-207.7	22.3
2013 Q2	-198.6	-63.2	-135.3	-8.3	-2.6	-5.7	188.2	131.8	-166.4	-69.8	-19.5	-77.4	-125.2	-123.5
Q3	-68.5	-102.0	33.5	-2.9	-4.3	1.4	-76.5	-36.4	94.8	124.3	7.0	-116.2	-189.9	22.4
Transactions														
2009	-89.4	-74.4	-15.0	-1.0	-0.8	-0.2	352.9	285.9	96.0	342.8	-19.0	-514.7	-703.1	-4.6
2010	646.5	652.6	-6.0	7.1	7.1	-0.1	352.6	273.6	130.9	240.1	-10.3	162.8	138.9	10.5
2011	670.3	626.2	44.2	7.1	6.6	0.5	524.0	438.2	-53.2	177.9	5.3	183.9	10.0	10.3
2012	522.0	381.0	140.9	5.5	4.0	1.5	329.9	326.3	186.4	258.7	-3.4	-4.8	-204.0	13.9
2013 Q2	27.4	-31.5	58.8	1.1	-1.3	2.5	62.0	6.4	21.8	88.9	0.6	-58.2	-126.8	1.2
Q3	-16.4	-74.7	58.3	-0.7	-3.1	2.4	31.8	4.0	63.4	67.3	-5.6	-108.9	-146.0	2.9
Q4	81.4	-22.9	104.3	3.3	-0.9	4.2	47.8	38.5	33.1	87.8	-0.2	0.3	-149.1	0.3
2013 Aug.	14.9	4.6	10.2	-	-	-	27.0	26.1	-4.1	13.1	-6.5	-3.5	-34.5	2.0
Sep.	-20.6	-42.9	22.3	-	-	-	4.8	-29.9	39.4	57.9	-1.7	-64.2	-70.8	1.1
Oct.	88.6	61.1	27.5	-	-	-	21.8	20.1	6.7	8.8	-2.8	63.8	32.2	-0.9
Nov.	70.5	43.4	27.1	-	-	-	19.8	8.0	11.7	71.1	4.9	34.4	-35.7	-0.2
Dec.	-77.8	-127.4	49.6	-	-	-	6.3	10.3	14.7	7.9	-2.3	-97.8	-145.7	1.3
Other changes														
2009	593.6	462.0	131.6	6.7	5.2	1.5	144.1	-13.4	417.6	554.1	18.2	-76.3	-78.7	90.0
2010	798.2	596.2	202.1	8.7	6.5	2.2	165.2	85.8	426.9	367.3	-19.4	104.5	143.1	121.1
2011	38.4	247.6	-209.2	0.4	2.6	-2.2	178.6	9.4	-94.6	72.5	-3.9	-107.2	165.8	65.6
2012	221.9	170.4	51.5	2.3	1.8	0.5	-81.7	-221.2	327.7	395.3	15.6	-48.0	-3.7	8.4
Other changes due to exchange rate changes														
2009	-49.3	-56.1	6.8	-0.6	-0.6	0.1	-5.3	5.6	-29.8	-34.5	.	-11.6	-27.2	-2.7
2010	477.4	325.0	152.4	5.2	3.5	1.7	143.4	35.0	160.0	128.5	.	160.9	161.5	13.1
2011	214.2	176.7	37.5	2.3	1.9	0.4	70.7	18.4	72.8	67.1	.	63.1	91.3	7.6
2012	-86.6	-91.4	4.8	-0.9	-1.0	0.1	-22.0	-5.6	-41.3	-37.5	.	-16.7	-48.3	-6.6
Other changes due to price changes														
2009	634.8	492.7	142.1	7.1	5.5	1.6	147.4	29.4	423.5	463.4	18.2	.	.	45.8
2010	300.8	148.4	152.5	3.3	1.6	1.7	33.2	-0.8	185.5	149.2	-19.4	.	.	101.6
2011	-116.3	-249.1	132.8	-1.2	-2.6	1.4	-38.1	7.1	-133.7	-256.2	-3.9	.	.	59.4
2012	266.0	588.2	-322.2	2.8	6.2	-3.4	38.8	-6.4	194.7	594.6	15.6	.	.	16.9
Other changes due to other adjustments														
2009	8.4	25.5	-17.1	0.1	0.3	-0.2	2.0	-48.3	24.0	124.6	.	-64.4	-50.8	46.9
2010	20.0	122.8	-102.7	0.2	1.3	-1.1	-11.4	51.6	81.4	89.6	.	-56.4	-18.4	6.4
2011	-59.4	320.0	-379.4	-0.6	3.4	-4.0	146.0	-16.0	-33.8	261.5	.	-170.3	74.5	-1.4
2012	42.5	-326.4	368.9	0.4	-3.4	3.9	-98.6	-209.2	174.3	-161.8	.	-31.3	44.6	-1.9
Growth rates of outstanding amounts														
2009	-0.7	-0.5	-	.	.	.	8.9	8.8	2.4	5.6	.	-10.1	-12.5	-1.3
2010	4.6	4.2	-	.	.	.	7.7	7.5	2.9	3.4	.	3.6	2.8	2.0
2011	4.5	3.8	-	.	.	.	10.7	11.2	-1.2	2.4	.	4.0	0.2	1.6
2012	3.3	2.2	-	.	.	.	5.9	7.6	3.8	3.3	.	-0.1	-3.8	2.0
2013 Q2	2.1	0.7	-	.	.	.	4.9	4.7	4.8	4.7	.	-3.2	-8.6	0.6
Q3	1.6	0.1	-	.	.	.	4.5	2.9	5.2	5.2	.	-4.8	-10.0	1.1
Q4	1.8	0.3	-	.	.	.	3.4	1.8	4.2	4.3	.	-2.4	-7.8	0.7

Source: ECB.

1) Net financial derivatives are included in assets.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, talustoimet koko ajanjaksolla)

2. Suorat sijoitukset

Yhteensä	Euroalueelta ulkomaille						Yhteensä	Ulkomailta euroalueelle					
	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja				Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja		
	Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset	Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset		Yhteensä	Raha-laitoksiin	Muihin kuin raha-laitoksiin	Yhteensä	Raha-laitoksiin	Muihin kuin raha-laitoksiin
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)													
Talustoimet													
Kasvuvauhdit													

K36 Euroalueen ulkomainen varallisuusasema
(kannat ajanjakson lopussa, % BKT:stä)

K37 Euroalueen suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset
(kannat ajanjakson lopussa, % BKT:stä)

— Ulkomainen varallisuusasema

— Suorat sijoitukset, netto
— Arvopaperisijoitukset, netto

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period, transactions during period)

2. Direct investment

	By resident units abroad						By non-resident units in the euro area							
	Total	Equity capital and reinvested earnings			Other capital (mostly inter-company loans)			Total	Equity capital and reinvested earnings			Other capital (mostly inter-company loans)		
		Total	MFIs	Non-MFIs	Total	MFIs	Non-MFIs		Total	Into MFIs	Into non-MFIs	Total	To MFIs	To non-MFIs
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Outstanding amounts (international investment position)														
2011	5,633.2	4,229.4	283.2	3,946.2	1,403.7	13.3	1,390.5	4,339.5	3,089.1	99.9	2,989.1	1,250.5	11.3	1,239.2
2012	5,881.3	4,374.3	290.2	4,084.1	1,507.0	12.0	1,495.0	4,444.6	3,124.5	106.6	3,017.8	1,320.2	11.3	1,308.9
2013 Q2	6,145.7	4,532.6	277.3	4,255.2	1,613.2	12.3	1,600.9	4,633.2	3,215.0	108.2	3,106.8	1,418.2	12.3	1,406.0
Q3	6,069.2	4,486.3	276.5	4,209.8	1,582.9	12.2	1,570.7	4,596.8	3,198.3	108.6	3,089.7	1,398.6	12.0	1,386.6
Transactions														
2010	352.6	233.1	23.5	209.6	119.5	1.1	118.4	273.6	293.4	11.0	282.4	-19.8	-5.8	-14.0
2011	524.0	444.1	25.8	418.3	80.0	-3.2	83.1	438.2	400.6	10.1	390.5	37.6	0.6	37.0
2012	329.9	190.0	-1.7	191.7	139.9	-0.3	140.2	326.3	246.2	8.2	238.0	80.1	0.1	80.1
2013 Q2	62.0	4.1	2.6	1.5	57.9	-0.8	58.6	6.4	-38.6	1.0	-39.6	44.9	0.2	44.7
Q3	31.8	44.3	2.5	41.7	-12.4	0.0	-12.5	4.0	10.4	1.8	8.5	-6.3	-0.1	-6.2
Q4	47.8	34.1	3.9	30.2	13.8	0.2	13.6	38.5	32.0	2.7	29.3	6.5	0.4	6.1
2013 Aug.	27.0	17.7	0.6	17.1	9.3	0.2	9.1	26.1	16.3	0.7	15.6	9.8	0.0	9.7
Sep.	4.8	27.0	1.3	25.7	-22.2	0.1	-22.3	-29.9	-20.4	0.5	-20.9	-9.5	-0.1	-9.4
Oct.	21.8	21.5	-0.2	21.7	0.3	0.0	0.3	20.1	19.0	0.4	18.6	1.1	-0.1	1.1
Nov.	19.8	9.0	1.0	8.1	10.8	-0.1	10.8	8.0	6.8	1.6	5.1	1.3	-0.2	1.4
Dec.	6.3	3.6	3.1	0.4	2.7	0.3	2.4	10.3	6.2	0.6	5.6	4.1	0.6	3.5
Growth rates														
2011	10.7	11.6	9.6	11.8	7.4	-19.9	7.8	11.2	13.7	10.7	13.8	3.9	0.9	3.9
2012	5.9	4.5	-0.6	4.9	10.0	-2.5	10.2	7.6	8.1	8.3	8.1	6.4	0.4	6.5
2013 Q2	4.9	3.0	0.9	3.1	10.7	5.2	10.7	4.7	5.8	7.7	5.7	2.1	19.7	2.0
Q3	4.5	3.2	1.4	3.3	8.5	3.9	8.6	2.9	4.4	7.0	4.3	-0.7	1.9	-0.8
Q4	3.4	2.9	3.0	2.9	4.7	4.5	4.7	1.8	1.9	8.4	1.7	1.5	10.3	1.5

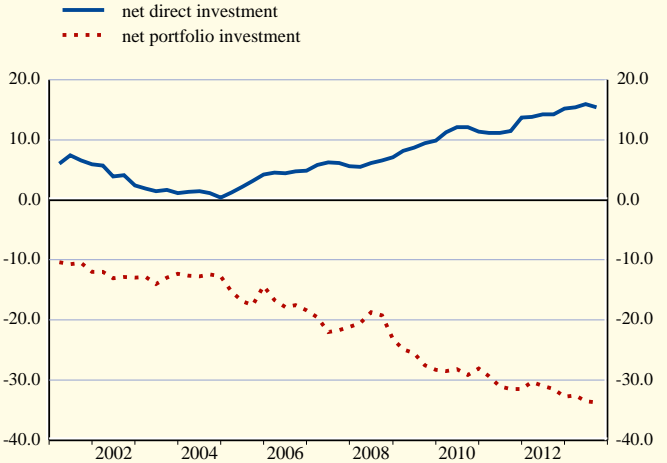
C36 Euro area international investment position

(outstanding amounts at end of period; as a percentage of GDP)

C37 Euro area direct and portfolio investment position

(outstanding amounts at end of period; as a percentage of GDP)

Source: ECB.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, talustoimet koko ajanjaksolla)

3. Arvopaperisijoitukset, saamiset

Yhteensä	Osakkeet					Velkapaperit									
	Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset		Yhteensä	Joukkolainat			Rahamarkkinapaperit					
		Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset					
								Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)															
Talustoimet															
Kasvuvauhdit															

4. Arvopaperisijoitukset, velat

Yhteensä	Osakkeet			Velkapaperit								
	Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Joukkolainat			Rahamarkkinapaperit				
					Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset		
								Julkisyhteisöt	Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)												
Talustoimet												
Kasvuvauhdit												

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Portfolio investment assets

	Total	Equity					Debt instruments									
		Bonds and notes		Money market instruments			Bonds and notes		Money market instruments			Bonds and notes		Money market instruments		
	Total	MFIs	Non-MFIs		Euro-system	General government	Total	MFIs	Non-MFIs		Total	MFIs	Non-MFIs			
	1	2	3	4			5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Outstanding amounts (international investment position)																
2011	4,750.9	1,693.8	59.3	2.6	1,634.5	39.4	2,587.2	721.2	16.1	1,866.1	96.0	469.8	302.5	58.8	167.4	0.5
2012	5,265.0	1,947.3	70.2	2.8	1,877.2	42.5	2,852.0	673.5	15.6	2,178.4	97.3	465.7	287.9	53.8	177.8	1.4
2013 Q2	5,368.7	2,073.9	93.7	3.1	1,980.2	47.6	2,824.5	632.0	15.8	2,192.5	92.7	470.3	281.9	61.9	188.4	0.2
Q3	5,463.5	2,171.6	114.2	3.1	2,057.4	48.5	2,826.0	617.8	16.4	2,208.2	91.4	465.9	289.4	58.4	176.5	0.1
Transactions																
2010	130.9	75.2	-2.4	-0.7	77.6	1.9	100.4	-125.9	-0.6	226.3	51.5	-44.7	-64.0	-10.6	19.4	-1.9
2011	-53.2	-66.0	-10.7	-0.2	-55.4	-7.3	-21.4	-60.7	0.2	39.3	-2.8	34.2	25.9	10.4	8.3	0.2
2012	186.4	57.6	3.0	0.1	54.6	0.2	126.5	-38.8	-0.9	165.3	-8.5	2.3	-18.0	2.3	20.3	0.1
2013 Q2	21.8	13.9	3.8	0.0	10.1	0.8	8.8	-6.9	-0.6	15.7	-1.9	-0.9	-5.8	14.7	4.9	-0.3
Q3	63.4	42.9	16.4	0.0	26.5	0.1	18.3	-13.0	0.7	31.3	-1.6	2.2	8.2	-2.4	-6.0	0.0
Q4	33.1	17.0	7.4	0.3	9.6	-	7.0	-11.0	1.0	18.0	-	9.0	12.5	1.7	-3.5	-
2013 Aug.	-4.1	-2.2	1.9	0.0	-4.1	-	-1.8	-6.6	0.4	4.8	-	-0.2	3.4	-2.7	-3.6	-
Sep.	39.4	28.1	10.3	0.0	17.7	-	7.5	-3.4	-0.1	10.9	-	3.8	3.5	0.2	0.3	-
Oct.	6.7	9.5	2.2	0.0	7.3	-	0.6	-2.7	-0.1	3.3	-	-3.4	-5.7	-5.4	2.3	-
Nov.	11.7	0.4	5.6	0.3	-5.2	-	7.8	-3.6	0.7	11.5	-	3.4	4.2	4.9	-0.8	-
Dec.	14.7	7.0	-0.4	0.0	7.5	-	-1.4	-4.6	0.4	3.3	-	9.0	14.0	2.3	-5.0	-
Growth rates																
2011	-1.2	-3.9	-15.2	-7.2	-3.4	-15.9	-0.8	-7.7	1.3	2.2	-2.9	8.3	8.5	25.5	8.0	120.3
2012	3.8	3.1	5.0	3.0	3.1	0.1	4.8	-5.5	-5.7	8.6	-8.3	0.5	-5.5	3.7	12.3	29.8
2013 Q2	4.8	7.6	47.4	5.2	6.3	15.5	4.2	-4.0	3.3	6.9	-4.7	-2.3	-7.8	50.9	7.8	-67.0
Q3	5.2	9.5	73.3	5.8	7.4	13.0	3.6	-4.5	11.1	6.1	-6.3	-2.0	-4.2	37.6	2.0	-56.3
Q4	4.2	6.9	56.1	16.1	5.0	-	2.4	-7.2	14.4	5.4	-	3.8	7.0	28.7	-1.2	-

4. Portfolio investment liabilities

	Total	Equity			Debt instruments										
		Bonds and notes		Money market instruments			Bonds and notes		Money market instruments			Bonds and notes		Money market instruments	
	Total	MFIs	Non-MFIs	Total	MFIs	Non-MFIs		Total	MFIs	Non-MFIs					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
Outstanding amounts (international investment position)															
2011	7,721.5	3,048.8	558.3	2,490.5	4,228.3	1,254.4	2,973.9	1,748.7	444.4	86.8	357.6	313.1			
2012	8,375.5	3,475.4	537.3	2,938.1	4,438.9	1,192.2	3,246.8	1,962.7	461.2	87.9	373.3	298.1			
2013 Q2	8,551.9	3,603.9	500.3	3,103.6	4,456.1	1,151.5	3,304.6	2,003.3	492.0	111.8	380.2	306.6			
Q3	8,676.2	3,756.4	534.6	3,221.8	4,398.8	1,108.8	3,290.0	1,991.1	521.0	127.7	393.3	321.8			
Transactions															
2010	240.1	125.4	-16.9	142.3	161.1	50.2	110.9	187.5	-46.4	12.3	-58.7	-38.2			
2011	177.9	73.8	18.4	55.4	151.7	75.7	76.0	80.6	-47.6	2.0	-49.6	-37.7			
2012	258.7	144.1	-18.1	162.2	119.3	-55.5	174.7	160.8	-4.7	5.4	-10.0	-30.3			
2013 Q2	88.9	83.9	-18.2	102.0	5.3	-23.7	29.0	18.6	-0.2	0.4	-0.6	-1.9			
Q3	67.3	45.4	11.5	33.9	-17.1	-22.2	5.1	2.7	39.0	23.7	15.2	16.6			
Q4	87.8	60.4	-1.5	61.9	80.0	16.2	63.8	-	-52.6	-24.9	-27.8	-			
2013 Aug.	13.1	22.4	9.2	13.3	-10.9	-7.6	-3.4	-	1.6	7.7	-6.0	-			
Sep.	57.9	15.9	-1.8	17.7	22.3	3.9	18.4	-	19.7	13.8	5.9	-			
Oct.	8.8	14.4	-7.9	22.3	13.4	11.2	2.2	-	-19.1	-6.5	-12.5	-			
Nov.	71.1	12.9	3.0	9.9	55.3	7.2	48.0	-	2.9	-3.4	6.4	-			
Dec.	7.9	33.2	3.3	29.8	11.3	-2.3	13.6	-	-36.5	-14.9	-21.6	-			
Growth rates															
2011	2.4	2.3	2.9	2.0	4.1	6.7	3.0	5.0	-9.2	8.2	-12.2	-11.1			
2012	3.3	4.5	-3.3	6.1	2.8	-4.5	5.8	9.2	-0.9	6.1	-2.6	-9.2			
2013 Q2	4.7	7.6	-7.5	10.6	2.6	-2.9	4.7	7.3	3.3	12.6	1.0	-0.4			
Q3	5.2	7.8	-4.7	10.2	1.5	-4.3	3.7	5.1	22.4	61.7	13.4	10.6			
Q4	4.3	7.0	-3.1	8.8	2.2	-2.8	4.0	-	4.6	18.6	1.1	-			

Source: ECB.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, talustoimet koko ajanjaksolla)

5. Muut sijoitukset, saamiset

Yhteensä	Eurojärjestelmä			Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)			Julkisyhteisöt				Muut sektorit			
	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Kauppa- luotot	Lainat / käteinen ja talletukset		Kauppa- luotot	Lainat / käteinen ja talletukset			
1	2	3	4	5	6	7		8	9		10	11	12	13
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)														
Talustoimet														
Kasvuvauhdit														

6. Muut sijoitukset, velat

Yhteensä	Eurojärjestelmä			Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)			Julkisyhteisöt				Muut sektorit			
	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat	Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat	Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)														
Talustoimet														
Kasvuvauhdit														

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

5. Other investment assets

	Total	Eurosystem			MFIs (excluding Eurosystem)			General government				Other sectors			
		Total	Loans/ currency and deposits	Other assets	Total	Loans/ currency and deposits	Other assets	Trade credits	Loans/currency and deposits	Currency and deposits	Trade credits	Loans/currency and deposits	Currency and deposits		
														1	2
Outstanding amounts (international investment position)															
2011	4,871.2	35.5	35.2	0.3	3,069.1	3,007.5	61.6	162.7	6.8	116.4	30.2	1,604.0	247.7	1,161.4	491.3
2012	4,818.4	40.1	39.9	0.3	2,923.8	2,853.6	70.2	167.9	5.3	121.4	29.2	1,686.6	253.9	1,236.8	524.7
2013 Q2	4,855.2	17.9	17.6	0.3	2,940.0	2,872.9	67.1	151.2	5.1	103.9	24.0	1,746.2	247.1	1,249.2	567.5
Q3	4,739.0	24.6	24.3	0.3	2,847.2	2,763.2	84.0	148.7	5.0	101.9	22.7	1,718.5	245.1	1,221.4	556.2
Transactions															
2010	162.8	-2.9	-2.8	0.0	10.1	1.3	8.9	41.5	-0.2	41.1	4.9	114.1	8.6	81.6	50.6
2011	183.9	-2.7	-2.8	0.1	50.5	20.7	29.9	4.4	-0.3	4.2	10.3	131.7	8.5	99.0	38.1
2012	-4.8	5.2	5.2	0.0	-122.4	-130.5	8.1	4.7	-1.5	6.4	-1.0	107.7	8.4	74.5	37.7
2013 Q2	-58.2	-10.9	-10.9	0.0	11.9	14.1	-2.2	-4.6	0.0	-4.4	-0.2	-54.6	-0.1	-58.2	-19.6
Q3	-108.9	6.3	6.3	0.0	-72.0	-89.0	17.0	-1.8	-0.1	-1.8	-1.2	-41.4	-1.5	-40.5	-28.5
Q4	0.3	-8.9	.	.	-17.5	.	.	6.2	.	.	4.5	20.6	.	.	20.5
2013 Aug.	-3.5	-2.3	.	.	8.7	.	.	2.8	.	.	1.0	-12.6	.	.	2.4
Sep.	-64.2	5.1	.	.	-47.8	.	.	0.5	.	.	0.4	-22.0	.	.	-16.2
Oct.	63.8	-4.6	.	.	76.7	.	.	1.8	.	.	2.1	-10.1	.	.	-10.0
Nov.	34.4	-5.2	.	.	5.7	.	.	5.1	.	.	4.0	28.8	.	.	23.0
Dec.	-97.8	0.9	.	.	-99.9	.	.	-0.7	.	.	-1.6	1.9	.	.	7.6
Growth rates															
2011	4.0	-5.4	-5.5	40.4	1.8	0.8	76.8	3.0	-3.3	4.2	51.5	8.3	3.9	8.1	9.0
2012	-0.1	13.1	13.2	-0.6	-3.9	-4.3	13.7	3.1	-22.2	5.9	-3.3	6.8	3.4	6.5	7.8
2013 Q2	-3.2	-22.3	-22.5	0.1	-4.2	-4.2	-5.9	-3.6	-24.8	-4.7	-20.3	-0.9	-2.4	-3.1	3.8
Q3	-4.8	-13.2	-13.2	-0.3	-5.3	-5.7	8.9	1.1	-5.5	0.6	-9.5	-4.1	-0.7	-6.1	-2.3
Q4	-2.4	-52.1	.	.	-2.3	.	.	-6.4	.	.	-7.0	-1.1	.	.	5.1

6. Other investment liabilities

	Total	Eurosystem			MFIs (excluding Eurosystem)			General government				Other sectors			
		Total	Loans/ currency and deposits	Other liabilities	Total	Loans/ currency and deposits	Other liabilities	Total	Trade credits	Loans	Other liabilities	Total	Trade credits	Loans	Other liabilities
Outstanding amounts (international investment position)															
2011	5,287.0	412.7	409.9	2.8	3,212.3	3,145.5	66.8	224.1	0.1	217.2	6.8	1,438.0	226.3	1,027.2	184.5
2012	5,079.3	428.9	428.0	0.9	2,963.8	2,881.1	82.7	227.5	0.1	219.9	7.4	1,459.2	228.8	994.0	236.4
2013 Q2	5,009.7	375.2	373.8	1.4	2,854.3	2,791.0	63.3	223.1	0.1	216.4	6.6	1,557.0	228.1	1,055.8	273.0
Q3	4,819.8	361.7	360.1	1.6	2,730.8	2,650.0	80.7	226.0	0.2	219.1	6.7	1,501.4	228.4	1,006.7	266.3
Transactions															
2010	138.9	9.4	6.8	2.6	-8.7	-14.6	5.9	64.9	0.0	64.3	0.5	73.2	16.0	31.1	26.2
2011	10.0	135.1	135.3	-0.2	-289.1	-327.8	38.7	74.1	0.0	74.1	0.0	90.0	10.5	63.5	16.0
2012	-204.0	19.0	20.9	-1.8	-234.6	-251.7	17.2	3.7	0.0	2.7	1.0	7.8	7.4	-14.3	14.7
2013 Q2	-126.8	-21.5	-22.0	0.5	-93.7	-75.9	-17.8	-0.3	0.0	-1.1	0.8	-11.3	-1.4	5.1	-15.0
Q3	-146.0	-10.3	-10.4	0.2	-107.5	-124.9	17.4	4.5	0.0	4.2	0.2	-32.7	0.9	-36.4	2.8
Q4	-149.1	-17.6	.	.	-127.2	.	.	-8.3	.	.	.	3.9	.	.	.
2013 Aug.	-34.5	-1.1	.	.	-26.1	.	.	0.2	.	.	.	-7.5	.	.	.
Sep.	-70.8	-3.8	.	.	-57.9	.	.	2.9	.	.	.	-12.0	.	.	.
Oct.	32.2	-9.6	.	.	52.8	.	.	-3.7	.	.	.	-7.3	.	.	.
Nov.	-35.7	-9.3	.	.	-27.7	.	.	-0.6	.	.	.	2.0	.	.	.
Dec.	-145.7	1.4	.	.	-152.3	.	.	-4.0	.	.	.	9.2	.	.	.
Growth rates															
2011	0.2	50.4	51.0	.	-8.3	-9.6	90.9	50.4	.	52.7	-0.6	7.6	5.2	7.4	11.0
2012	-3.8	4.8	5.3	.	-7.3	-8.0	25.8	1.7	.	1.2	16.0	0.5	3.3	-1.5	8.5
2013 Q2	-8.6	-8.1	-8.1	.	-12.1	-12.0	-15.8	-5.0	.	-5.2	2.4	-1.7	0.2	-2.0	-1.7
Q3	-10.0	-14.9	-15.0	.	-13.1	-13.5	2.8	-1.0	.	-1.1	3.3	-3.8	1.5	-4.3	-6.8
Q4	-7.8	-19.0	.	.	-11.1	.	.	-2.2	.	.	.	1.2	.	.	.

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

7. Valuuttavaranto¹⁾

Valuuttavaranto													Lisätieto			
Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset								Muut saamiset	Muut valuuttamääräiset saamiset	Lyhyt-aikaiset valuuttamääräiset maksusitoumukset euroalueelle	Osoitetut erityiset nosto-oikeudet
	Miljardia euroa	Miljoonaa troy-unssia			Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdannaiset				
						Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Yhteensä	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)																
Taloustoimet																
Kasvuvauhdit																

8. Ulkomainen bruttovelka

Yhteensä	Vaateittain						Sektoreittain (pl. suorat sijoitukset)			
	Lainat, käteinen ja talletukset	Rahamarkkinapaperit	Joukkolainat	Kauppaluotot	Muut velat	Suorat sijoitukset: konsernien sisäiset lainat	Julkisyhteisöt	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)										
Kannat, % BKT:stä										

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa ja ovat eurojärjestelmän valuuttavarantojen tilastointitavan mukaisia. Lisätietoja Yleistä-osassa.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

7. Reserve assets ¹⁾

	Reserve assets													Memo items			
	Total	Monetary gold		SDR holdings	Reserve position in the IMF	Foreign exchange							Other claims	Other foreign currency assets	Pre-determined short-term net drains on foreign currency	SDR allocations	
		In EUR billions	In fine troy ounces (millions)			Total	Currency and deposits		Securities								Financial derivatives
							With monetary authorities and the BIS	With banks	Total	Equity	Bonds and notes	Money market instruments					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Outstanding amounts (international investment position)																	
2010	591.2	366.2	346.962	54.2	15.8	155.0	7.7	16.0	131.3	0.5	111.2	19.5	0.0	0.0	26.3	-24.4	54.5
2011	667.0	422.1	346.846	54.0	30.2	160.8	5.3	7.8	148.1	0.8	134.1	13.3	-0.4	0.0	97.4	-86.0	55.9
2012	689.4	437.2	346.693	52.8	31.9	166.8	6.1	8.8	151.3	0.2	130.9	20.2	0.6	0.6	32.8	-35.0	55.0
2013 Q1	687.8	432.7	346.696	52.5	32.4	169.6	5.3	10.0	154.4	0.2	132.6	21.6	-0.1	0.6	31.2	-35.8	55.1
Q2	564.3	315.9	346.672	51.3	31.5	164.7	5.3	7.8	151.6	0.2	133.8	17.6	0.0	0.8	27.3	-31.0	54.2
Q3	586.8	340.5	346.674	50.5	30.5	164.3	5.1	9.3	149.7	0.2	134.0	15.5	0.2	0.9	21.5	-29.4	53.6
2013 Dec.	542.4	301.9	346.566	50.1	28.9	160.4	6.6	5.7	147.7	0.2	133.3	14.1	0.4	1.0	22.5	-30.1	52.7
2014 Jan.	571.0	321.0	346.816	50.9	29.1	169.0	6.2	6.9	155.7	0.2	142.1	13.5	0.2	1.0	23.8	-34.0	53.5
Transactions																	
2010	10.5	0.0	-	-0.1	4.9	5.6	-5.4	6.6	4.3	0.0	10.6	-6.3	0.0	0.0	-	-	-
2011	10.3	0.0	-	-1.6	13.0	-1.2	-2.3	-8.3	9.3	0.1	15.9	-6.8	0.1	0.0	-	-	-
2012	13.9	0.0	-	-0.3	3.4	10.2	0.6	1.2	8.0	-0.4	-0.7	9.1	0.4	0.7	-	-	-
2013 Q2	1.2	0.0	-	-0.3	-0.3	1.5	0.1	-1.8	3.5	0.0	6.4	-2.8	-0.2	0.2	-	-	-
Q3	2.9	0.0	-	-0.2	-0.6	3.6	-0.2	1.7	2.2	0.0	4.0	-1.7	-0.1	0.0	-	-	-
Q4	0.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Growth rates																	
2010	2.0	0.0	-	-0.1	46.7	3.7	-43.3	75.9	3.6	-5.2	10.3	-24.5	-	-	-	-	-
2011	1.6	0.0	-	-3.0	83.3	-1.3	-30.0	-52.7	6.8	27.4	14.2	-45.3	-	-	-	-	-
2012	2.0	0.0	-	-0.5	11.0	6.5	12.2	15.2	5.6	-53.5	-0.6	82.5	-	-	-	-	-
2013 Q2	0.6	0.0	-	-0.9	2.4	2.0	-19.1	-1.6	3.4	-41.8	4.7	-4.5	-	-	-	-	-
Q3	1.1	0.0	-	-1.3	-6.2	5.7	-13.6	22.4	6.0	0.0	6.9	-0.6	-	-	-	-	-
Q4	0.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

8. Gross external debt

	Total	By instrument					By sector (excluding direct investment)				
		Loans, currency and deposits	Money market instruments	Bonds and notes	Trade credits	Other debt liabilities	Direct investment: inter-company lending	General government	Eurosystem	MFIs (excluding Eurosystem)	Other sectors
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts (international investment position)											
2010	10,910.7	4,708.7	453.3	3,824.0	202.5	200.0	1,522.2	2,140.9	271.0	4,743.7	2,232.9
2011	11,929.7	4,799.8	444.4	4,228.3	226.4	260.9	1,970.0	2,285.9	412.7	4,553.5	2,707.8
2012	12,091.6	4,522.9	461.2	4,438.9	229.0	327.5	2,112.2	2,488.3	428.9	4,243.9	2,818.4
2013 Q1	12,254.2	4,544.4	501.2	4,498.1	231.7	358.7	2,119.9	2,553.8	398.6	4,273.2	2,908.6
Q2	12,208.7	4,437.1	492.0	4,456.1	228.3	344.2	2,251.0	2,533.0	375.2	4,117.6	2,931.9
Q3	11,964.4	4,236.0	521.0	4,398.8	228.5	355.2	2,224.8	2,538.8	361.7	3,967.3	2,871.8
Outstanding amounts as a percentage of GDP											
2010	119.1	51.4	4.9	41.7	2.2	2.2	16.6	23.4	3.0	51.8	24.4
2011	126.6	51.0	4.7	44.9	2.4	2.8	20.9	24.3	4.4	48.3	28.7
2012	127.5	47.7	4.9	46.8	2.4	3.5	22.3	26.2	4.5	44.7	29.7
2013 Q1	129.1	47.9	5.3	47.4	2.4	3.8	22.3	26.9	4.2	45.0	30.6
Q2	128.3	46.6	5.2	46.8	2.4	3.6	23.7	26.6	3.9	43.3	30.8
Q3	125.4	44.4	5.5	46.1	2.4	3.7	23.3	26.6	3.8	41.6	30.1

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area, in line with the approach adopted for the reserve assets of the Eurosystem. For further information, see the General Notes.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, talustoimet koko ajanjaksolla)

9. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat						Kanada	Kiina	Japani	Sveitsi	Yhdys- vallat	Offshore- rahoitus- keskukset	Kansain- väliset organi- saatiot	Muut maat
	1	Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso- Britannia	Muut EU-maat ¹⁾	EU:n toimi- elimet	8	9	10	11	12	13	14	15
2012	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)														
Suorat sijoitukset															
Ulkomaille															
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot															
Muu pääoma															
Euroalueelle															
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot															
Muu pääoma															
Arvopaperisijoitukset, saamiset															
Osakkeet															
Velkapaperit															
Joukkolainat															
Rahamarkkina- paperit															
Muut sijoitukset															
Saamiset															
Julkisyhteisöt															
Rahalaitokset															
Muut sektorit															
Velat															
Julkisyhteisöt															
Rahalaitokset															
Muut sektorit															
2012/IV–2013/III	Kumulatiiviset talustoimet														
Suorat sijoitukset															
Ulkomaille															
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot															
Muu pääoma															
Euroalueelle															
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot															
Muu pääoma															
Arvopaperisijoitukset, saamiset															
Osakkeet															
Velkapaperit															
Joukkolainat															
Rahamarkkina- paperit															
Muut sijoitukset															
Saamiset															
Julkisyhteisöt															
Rahalaitokset															
Muut sektorit															
Velat															
Julkisyhteisöt															
Rahalaitokset															
Muut sektorit															

Lähde: EKP.

1) Ml. Kroatia vuoden 2013 kolmannelta neljänneksestä lähtien.

7.3 Financial account

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

9. Geographical breakdown

	Total	EU Member States outside the euro area					Canada	China	Japan	Switzer-land	United States	Offshore financial centres	Interna-tional organisa-tions	Other countries	
	1	Total	Denmark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries ¹⁾	EU institutions	8	9	10	11	12	13	14	15
2012	Outstanding amounts (international investment position)														
Direct investment	1,436.7	421.2	-16.2	19.6	135.0	284.0	-1.2	103.4	79.0	-22.3	161.0	176.1	-223.4	-0.2	741.7
Abroad	5,881.3	1,689.6	29.4	171.7	1,156.7	331.7	0.1	211.4	99.6	79.2	597.2	1,322.6	585.4	0.1	1,296.3
Equity/reinvested earnings	4,374.3	1,250.6	22.8	103.9	867.4	256.4	0.0	165.3	81.3	57.1	451.3	929.8	486.6	0.1	952.2
Other capital	1,507.0	439.0	6.5	67.8	289.4	75.2	0.1	46.1	18.3	22.1	145.9	392.7	98.8	0.0	344.2
In the euro area	4,444.6	1,268.4	45.6	152.2	1,021.7	47.7	1.3	108.0	20.6	101.5	436.1	1,146.4	808.7	0.3	554.6
Equity/reinvested earnings	3,124.5	1,017.0	36.8	136.2	810.0	32.7	1.3	86.9	7.8	88.1	262.7	856.5	425.6	0.0	379.7
Other capital	1,320.2	251.4	8.7	16.0	211.8	14.9	0.0	21.1	12.7	13.4	173.4	289.9	383.1	0.2	174.9
Portfolio investment assets	5,265.0	1,678.1	99.7	227.9	1,044.3	120.0	186.3	102.1	61.2	215.1	131.4	1,637.4	433.2	33.1	973.4
Equity	1,947.3	391.2	17.2	48.9	310.4	14.4	0.1	39.6	57.2	105.7	117.1	621.1	237.0	0.9	377.6
Debt instruments	3,317.7	1,286.9	82.4	178.9	733.8	105.6	186.1	62.4	4.0	109.5	14.3	1,016.3	196.2	32.2	595.8
Bonds and notes	2,852.0	1,135.7	75.8	148.5	621.7	104.7	185.0	58.1	2.6	36.8	11.2	855.2	184.4	31.6	536.3
Money market instruments	465.7	151.3	6.6	30.4	112.1	0.9	1.2	4.3	1.3	72.7	3.0	161.1	11.8	0.6	59.5
Other investment	-260.9	-240.7	10.7	-26.1	-47.1	45.0	-223.1	1.7	-15.7	5.1	-32.8	54.5	51.3	-77.1	-7.3
Assets	4,818.4	2,188.4	77.4	85.7	1,840.4	165.6	19.3	27.9	48.9	81.9	268.0	676.7	537.3	36.6	952.8
General government	167.9	65.6	1.0	4.6	43.4	1.8	14.9	1.8	3.1	0.9	1.5	11.0	3.3	30.6	50.2
MFIs	2,963.9	1,530.7	58.4	49.8	1,292.0	128.2	2.2	16.4	24.3	65.9	146.8	394.7	392.6	5.2	387.4
Other sectors	1,686.6	592.0	18.0	31.2	505.0	35.6	2.2	9.7	21.5	15.1	119.8	270.9	141.4	0.8	515.2
Liabilities	5,079.3	2,429.0	66.8	111.7	1,887.5	120.6	242.4	26.2	64.6	76.8	300.8	622.1	485.9	113.7	960.0
General government	227.5	107.1	0.3	0.9	26.3	0.2	79.4	0.1	0.0	0.1	1.1	29.6	1.2	83.1	5.1
MFIs	3,392.7	1,644.5	56.3	86.6	1,306.0	92.9	102.7	17.0	38.2	50.7	239.2	338.5	387.9	28.1	648.5
Other sectors	1,459.2	677.4	10.1	24.2	555.1	27.6	60.3	9.1	26.4	26.0	60.6	254.0	96.8	2.5	306.5
2012 Q4 to 2013 Q3	Cumulated transactions														
Direct investment	134.9	44.7	-8.3	-36.2	84.5	4.7	0.0	-1.9	3.6	0.1	37.3	38.6	-44.1	0.0	56.6
Abroad	263.3	52.5	0.9	-1.3	44.4	8.5	0.0	-0.1	8.3	1.4	36.0	55.5	-3.2	0.0	112.8
Equity/reinvested earnings	139.1	56.6	0.9	8.3	42.0	5.4	0.0	4.0	7.5	1.0	6.4	31.5	-11.9	0.0	43.9
Other capital	124.2	-4.1	0.0	-9.6	2.3	3.1	0.0	-4.1	0.8	0.5	29.6	24.0	8.7	0.0	68.9
In the euro area	128.3	7.8	9.2	35.0	-40.2	3.9	0.0	1.8	4.7	1.3	-1.3	17.0	40.9	0.0	56.2
Equity/reinvested earnings	137.8	12.2	7.9	23.6	-20.1	0.9	0.0	1.9	4.5	5.3	2.7	4.8	75.9	0.0	30.4
Other capital	-9.4	-4.4	1.3	11.4	-20.1	3.0	0.0	-0.1	0.2	-3.9	-4.0	12.2	-35.0	0.0	25.7
Portfolio investment assets	271.2	11.1	4.5	-0.9	-11.4	8.5	10.3	8.1	6.6	35.2	7.9	74.2	5.0	-0.6	123.7
Equity	180.0	39.1	2.3	3.3	33.4	0.1	0.0	2.0	5.5	28.7	6.0	68.7	4.3	0.0	25.6
Debt instruments	91.2	-28.0	2.3	-4.2	-44.9	8.4	10.3	6.1	1.1	6.5	1.9	5.4	0.6	-0.6	98.1
Bonds and notes	101.3	-1.1	1.7	-0.5	-21.9	7.3	12.2	4.1	0.4	-7.4	-0.1	9.8	-6.1	-1.1	102.8
Money market instruments	-10.1	-26.9	0.6	-3.7	-23.0	1.1	-1.9	2.0	0.7	13.9	2.0	-4.4	6.8	0.5	-4.7
Other investment	299.8	151.9	2.4	23.9	127.9	-9.5	7.1	-5.0	23.2	44.0	28.4	-1.1	22.0	-23.8	60.3
Assets	-242.4	-229.3	-6.0	3.8	-213.3	-12.9	-1.0	-1.4	4.0	28.1	-10.1	-26.4	-3.7	1.1	-4.7
General government	1.5	-2.3	0.2	-0.8	-2.5	0.0	0.9	0.1	-0.1	-0.4	0.4	0.7	0.7	0.2	2.2
MFIs	-168.9	-217.5	-9.6	-1.4	-190.8	-13.8	-2.0	0.6	4.9	27.2	-5.5	1.9	24.4	0.3	-5.2
Other sectors	-74.9	-9.4	3.4	6.0	-20.0	1.0	0.2	-2.2	-0.8	1.3	-4.9	-29.0	-28.8	0.6	-1.7
Liabilities	-542.2	-381.2	-8.4	-20.1	-341.2	-3.4	-8.1	3.6	-19.1	-15.8	-38.5	-25.2	-25.8	24.9	-65.0
General government	-2.4	-5.5	0.1	0.3	-10.7	0.0	4.8	0.2	0.0	0.0	0.5	-8.7	-0.1	10.2	1.2
MFIs	-481.2	-336.2	-9.5	-17.3	-288.7	-5.5	-15.1	0.8	-19.2	-15.0	-37.8	-2.9	-30.9	14.2	-54.1
Other sectors	-58.5	-39.5	1.0	-3.1	-41.9	2.2	2.2	2.6	0.1	-0.8	-1.1	-13.6	5.2	0.5	-12.0

Source: ECB.

1) Including Croatia from the third quarter of 2013.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

7.4 Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys¹⁾
(miljardia euroa, taloustoimet)

Rahalaitosten nettomääräisiä taloustoimia heijastavat maksutaseen erät											
Yhteensä	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Muiden kuin rahalaitosten taloustoimet								Johdannaiset	Virheelliset ja tunnistamattomat erät
		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset				Muut sijoitukset			
		Euro-alueelta ulkomaille	Ulkomailla euro-alueelle	Saamiset		Velat		Saamiset	Velat		
				Osakkeet	Velkaperit	Osakkeet	Velkaperit				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet</i>											

K38 Rahalaitosten ulkomaisten nettomääräisten taloustoimien kehitystä heijastavat maksutaseen keskeiset erät¹⁾
(miljardia euroa, 12 kk:n kumulatiiviset virrat)

- Rahalaitosten nettomääräisiä ulkomaisia taloustoimia heijastavat erät yhteensä
- Vaihtotase ja pääomansiirrot
- Muiden kuin rahalaitosten suorat sijoitukset ja osakesijoitukset ulkomaille
- Muiden kuin rahalaitosten arvopaperivelat; velkapaperit

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

7.4 Monetary presentation of the balance of payments ¹⁾

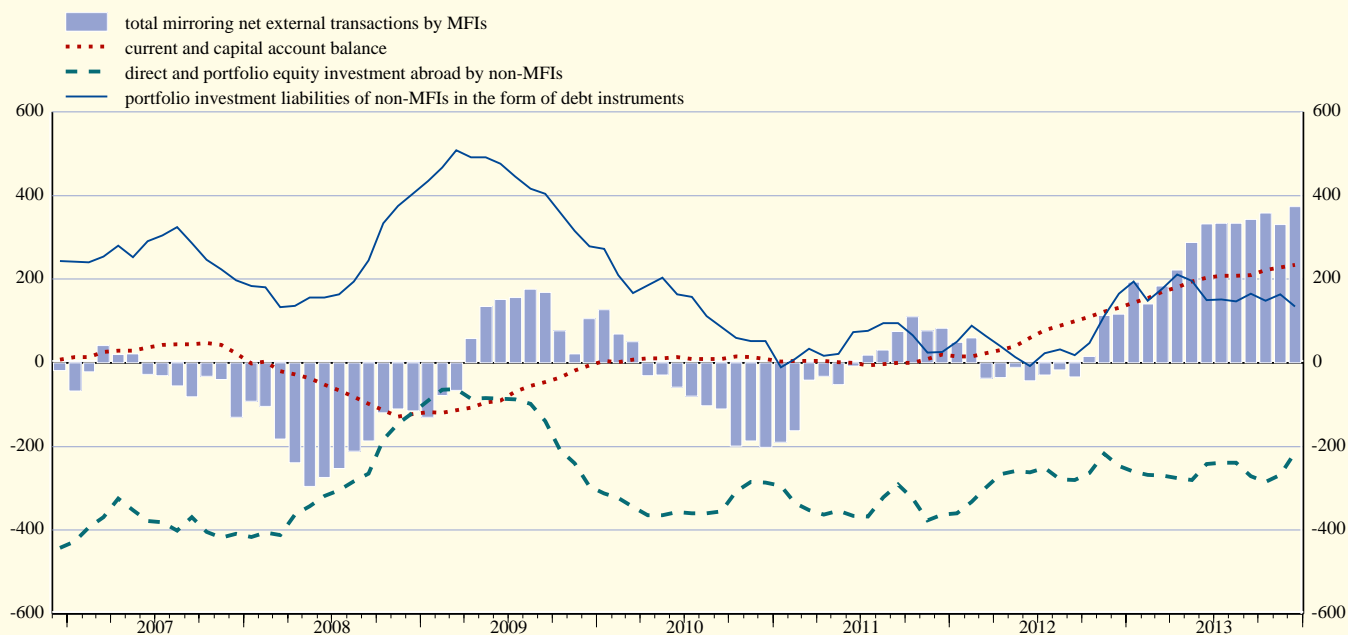
(EUR billions; transactions)

B.o.p. items mirroring net transactions by MFIs

	Total	Current and capital account balance	Transactions by non-MFIs								Financial derivatives	Errors and omissions
			Direct investment		Portfolio investment				Other investment			
			By resident units abroad	By non-resident units in euro area	Assets		Liabilities		Assets	Liabilities		
					Equity	Debt instruments	Equity	Debt instruments				
			1	2	3	4	5	6	7	8		
2011	82.5	19.2	-501.4	427.5	55.4	-47.6	55.4	26.4	-136.1	164.1	-5.3	25.0
2012	116.3	131.2	-331.9	318.1	-54.6	-185.6	162.2	164.7	-112.4	11.5	3.4	9.8
2013	373.1	234.8	-189.6	71.6	-95.1	-114.4	263.5	134.1	31.1	12.0	13.5	11.7
2012 Q4	108.3	68.2	-112.9	84.6	-50.5	-34.8	91.4	66.9	15.5	-77.4	25.4	32.0
2013 Q1	29.3	26.4	-56.6	28.7	-48.9	-54.1	65.6	49.3	-44.5	56.2	8.4	-1.2
Q2	150.7	61.6	-60.1	5.1	-10.1	-20.6	102.0	28.4	59.2	-11.5	-0.6	-2.8
Q3	54.4	53.4	-29.2	2.3	-26.5	-25.3	33.9	20.3	43.2	-28.2	5.6	4.9
Q4	138.7	93.4	-43.7	35.4	-9.6	-14.5	61.9	36.0	-26.8	-4.4	0.2	10.9
2012 Dec.	34.9	29.1	-23.8	28.1	-34.2	-1.3	30.3	22.2	25.9	-60.2	9.5	9.5
2013 Jan.	39.1	-6.7	-23.7	11.3	-16.9	-19.5	38.1	14.6	-1.2	36.5	4.6	2.0
Feb.	-32.6	10.1	-14.4	15.5	-17.3	-28.2	10.3	4.2	-27.6	11.1	2.7	0.9
Mar.	22.9	22.9	-18.5	2.0	-14.8	-6.5	17.2	30.6	-15.7	8.6	1.1	-4.2
Apr.	10.9	16.6	-22.8	3.9	-19.5	-25.2	21.1	30.3	-13.1	21.3	-5.8	4.1
May	84.0	13.9	-9.9	-7.5	-5.6	-9.2	49.5	23.1	41.5	-2.1	-8.3	-1.2
June	55.8	31.1	-27.3	8.7	15.1	13.9	31.4	-25.0	30.8	-30.7	13.5	-5.6
July	13.6	26.5	0.4	7.3	-12.8	-12.8	3.0	5.4	11.9	-11.8	-2.6	-0.8
Aug.	25.1	11.7	-26.2	25.3	4.1	-1.2	13.3	-9.4	9.8	-7.3	6.5	-1.5
Sep.	15.6	15.2	-3.4	-30.3	-17.7	-11.3	17.7	24.3	21.5	-9.1	1.7	7.1
Oct.	24.5	28.9	-22.0	19.8	-7.3	-5.5	22.3	-10.3	8.3	-11.0	2.8	-1.3
Nov.	36.1	28.9	-18.9	6.6	5.2	-10.7	9.9	54.4	-33.9	1.3	-4.9	-1.8
Dec.	78.1	35.6	-2.9	9.1	-7.5	1.7	29.8	-8.0	-1.2	5.2	2.3	14.0
<i>12-month cumulated transactions</i>												
2013 Dec.	373.1	234.8	-189.6	71.6	-95.1	-114.4	263.5	134.1	31.1	12.0	13.5	11.7

C38 Main b.o.p. items mirroring developments in MFI net external transactions ¹⁾

(EUR billions; 12-month cumulated transactions)

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

7.5 Ulkomaankauppa

1. Arvot ja määrät tuoteryhmittäin¹⁾

(kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

Yhteensä (ei-kp.)		Vienti (fob)					Tuonti (cif)					
Vienti	Tuonti	Yhteensä			Lisätieto: teollisuus- tuotteet	Yhteensä			Lisätieto:			
		Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investointi- tavarat	Kulutus- tavarat		Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investointi- tavarat	Kulutus- tavarat	Teollisuus- tuotteet	Öljy		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Arvot (miljardia euroa, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)												
Määräindeksit (2000 = 100, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)												

2. Hinnat²⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

Yhteensä (indeksi: 2010 = 100)	Teollisuustuottajien vientihinnat (fob) ³⁾					Lisätieto: tehdas- teollisuus	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100)	Teollisuuden tuontihinnat (cif)				Lisätieto: tehdas- teollisuus	
	Yhteensä				Väli- tuotteet			Tuotanto- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Energia			
	Väli- tuotteet	Tuotanto- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Energia									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Osuus kokonaisindeksistä, %													

Lähde: Eurostat.

- Tuoteryhmät Broad Economic Categories -luokituksen mukaan. Toisin kuin taulukon 2 tuoteryhmät, raaka-aineiden ja tuotantohyödykkeiden sekä kulutustavaroiden tuoteryhmät sisältävät maatalous- ja energiatuotteet.
- Tuoteryhmät teollisuuden koontiryhmien mukaisen jaottelun mukaan. Toisin kuin taulukon 1 tuoteryhmät, väli tuotteet ja kulutustavarat eivät sisällä energia- ja maataloustuotteita. Tehdasteollisuuden koostumus poikkeaa taulukon 1 sarakkeissa 7 ja 12 esitetystä. Tiedot ovat tuotekorin puhtaita hinnannmuutoksia kuvaavia hintaindekskejä eivätkä taulukossa 1 esitettyjen arvo- ja määrätietojen suhdelukuja. Taulukon 1 arvo- ja määrätiedot muuttuvat tuotteiden koostumuksen ja laadun muutosten mukaisesti. Hintaindeksit eroavat tuontia ja vientiä koskevista BKT:n deflaattoreista (osan 5.1 taulukko 3) pääasiassa siksi, että jälkimmäiset sisältävät kaikki tavarat ja palvelut ja kattavat euroalueen sisäisen kaupan.
- Teollisuustuottajien vientihinnat viittaavat kotimaisten tuottajien ja muiden kuin kotimaisten asiakkaiden välisiin suoriin transaktioihin. Toisin kuin taulukon 1 arvoja ja määriä koskevat luvut, tiedot eivät sisällä tukkukauppaa eivätkä jälleenvientiä.

7.5 Trade in goods

1. Values and volumes by product group ¹⁾

(seasonally adjusted, unless otherwise indicated)

	Total (n.s.a.)		Exports (f.o.b.)					Imports (c.i.f.)					
	Exports	Imports	Total			Memo item: Manufacturing	Total			Memo items:			
			Intermediate	Capital	Consumption		Intermediate	Capital	Consumption	Manufacturing	Oil		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Values (EUR billions; annual percentage changes for columns 1 and 2)													
2012	7.5	1.9	1,878.1	931.7	385.9	516.2	1,523.5	1,791.5	1,149.0	246.5	369.5	1,093.1	362.0
2013	0.8	-3.3	1,889.8	.	.	.	.	1,731.8	.	.	.	.	.
2013 Q1	0.7	-5.3	473.7	235.7	96.0	132.9	383.2	436.7	278.8	59.8	91.2	268.9	87.7
Q2	1.6	-3.1	473.4	230.8	96.9	132.4	384.9	432.9	274.7	59.2	91.2	267.5	84.4
Q3	0.1	-2.1	471.1	229.8	94.7	133.0	383.9	434.6	273.5	59.3	93.5	269.2	83.4
Q4	0.8	-2.6	471.5	.	.	.	.	427.7	.	.	.	.	.
2013 July	3.1	0.2	156.0	76.2	31.6	43.8	127.7	145.0	92.1	19.5	30.9	89.7	28.7
Aug.	-5.8	-7.5	157.0	76.7	31.6	44.5	128.0	144.4	91.4	20.1	30.7	89.0	27.7
Sep.	2.8	1.0	158.2	76.9	31.4	44.7	128.2	145.2	90.0	19.7	32.0	90.5	26.9
Oct.	1.2	-3.1	158.4	77.2	32.1	44.8	129.8	144.3	91.1	19.5	31.4	90.0	27.5
Nov.	-2.2	-5.4	157.9	77.1	32.0	44.4	129.1	141.9	87.4	19.6	31.9	90.2	25.6
Dec.	3.8	1.0	155.2	.	.	.	.	141.5	.	.	.	.	.
Volume indices (2000 = 100; annual percentage changes for columns 1 and 2)													
2011	7.6	3.2	108.2	107.6	111.0	107.8	108.8	103.0	103.7	103.1	100.8	104.8	98.0
2012	3.6	-3.1	111.9	110.2	117.0	111.8	112.6	99.6	100.8	99.4	96.1	99.8	99.4
2012 Q4	2.6	-2.4	111.4	109.7	116.8	110.8	111.5	98.1	99.2	96.6	95.0	97.7	100.7
2013 Q1	-0.1	-4.4	113.3	112.0	116.3	115.7	113.8	98.2	99.6	96.2	95.5	98.7	98.3
Q2	1.5	-1.2	113.1	110.4	116.2	114.6	113.8	98.9	100.8	94.2	95.0	98.0	100.5
Q3	1.7	1.6	113.2	110.7	114.1	115.2	114.0	99.3	99.9	96.2	97.5	99.4	96.4
2013 June	-3.1	-3.2	113.3	110.4	115.2	115.0	113.0	100.1	101.9	95.1	96.3	97.6	98.7
July	4.3	2.8	112.6	110.5	113.7	114.3	113.9	100.0	102.1	93.8	96.9	99.0	102.6
Aug.	-4.0	-3.0	113.0	110.7	114.4	115.7	113.9	98.8	99.9	98.9	95.7	98.8	95.1
Sep.	4.4	5.1	114.0	110.9	114.3	115.8	114.2	99.0	97.8	96.0	99.9	100.4	91.3
Oct.	2.1	0.3	114.1	111.7	116.8	115.2	115.2	99.5	100.6	95.1	98.5	99.9	95.5
Nov.	-1.7	-1.8	113.6	111.7	115.6	114.5	114.4	98.9	97.9	98.6	99.7	100.7	91.9

2. Prices ²⁾

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

	Industrial producer export prices (f.o.b.) ³⁾							Industrial import prices (c.i.f.)						
	Total (index: 2010 = 100)	Total				Memo item: Manufacturing	Total (index: 2010 = 100)	Total				Memo item: Manufacturing		
		Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods	Energy			Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods	Energy			
% of total	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	100.0	100.0	30.1	42.0	18.5	9.4	96.4	100.0	100.0	29.0	25.4	23.3	22.4	80.4
2012	106.1	2.2	0.9	1.8	2.3	9.4	2.2	111.2	3.4	0.2	1.6	3.2	7.2	2.1
2013	105.0	-1.0	-1.5	-0.2	0.8	-7.9	-0.9	.	.	.	.	.	.	.
2013 Q2	105.1	-0.9	-1.5	0.1	1.0	-8.7	-0.8	107.9	-2.8	-2.1	-1.6	0.6	-6.0	-1.4
Q3	105.0	-1.5	-1.8	-0.6	0.5	-9.3	-1.3	108.1	-3.3	-3.2	-2.7	-0.9	-5.6	-2.6
Q4	104.4	-1.4	-2.0	-0.4	0.4	-8.1	-1.2	.	.	.	.	.	.	.
2013 July	105.1	-1.0	-1.5	-0.6	0.5	-5.5	-0.9	108.0	-2.8	-3.2	-3.0	-0.8	-3.8	-2.4
Aug.	105.0	-1.7	-1.8	-0.7	0.4	-11.0	-1.6	108.1	-4.0	-3.4	-2.8	-1.2	-7.4	-2.8
Sep.	104.9	-1.6	-2.0	-0.3	0.6	-11.3	-1.4	108.2	-3.1	-3.1	-2.1	-0.7	-5.4	-2.5
Oct.	104.5	-1.6	-2.0	-0.5	0.5	-11.3	-1.4	106.9	-3.6	-2.9	-2.6	-0.9	-6.4	-2.7
Nov.	104.4	-1.4	-2.1	-0.4	0.3	-8.3	-1.3	107.1	-3.1	-3.0	-1.9	-0.7	-5.5	-2.2
Dec.	104.2	-1.1	-1.9	-0.4	0.4	-4.5	-1.0	.	.	.	.	.	.	.

Source: Eurostat.

- Product groups as classified in the Broad Economic Categories. Unlike the product groups shown in Table 2, intermediate and consumption product groups include agricultural and energy products.
- Product groups as classified in the Main Industrial Groupings. Unlike the product groups shown in Table 1, intermediate and consumer goods do not include energy products, and agricultural goods are not covered. Manufacturing has a different composition compared with the data shown in columns 7 and 12 of Table 1. Data shown are price indices which follow the pure price change for a basket of products and are not simple ratios of the value and volume data shown in Table 1, which are affected by changes in the composition and quality of traded goods. These indices differ from the GDP deflators for imports and exports (shown in Table 3 in Section 5.1), mainly because those deflators include all goods and services and cover cross-border trade within the euro area.
- Industrial producer export prices refer to direct transactions between domestic producers and non-domestic customers. Contrary to the data shown for values and volumes in Table 1, exports from wholesalers and re-exports are not covered.

7.5 Ulkomaankauppa

(miljardia euroa, ellei toisin mainita, kausivaihtelusta puhdistettu)

3. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely

Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat				Venäjä	Sveitsi	Turkki	Yhdys- vallat	10	Aasia		Afrikka	Latina- lainen Amer- ikka	Muut maat
	Tanska	Ruotsi	Iso- Britannia	Muut EU-maat						Kiina	Japani			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Vienti (fob)														
Prosenttiosuus koko viennistä														
Tuonti (cif)														
Prosenttiosuus koko tuonnista														
Tase														

Lähde: Eurostat.

7.5 Trade in goods

(EUR billions, unless otherwise indicated; seasonally adjusted)

3. Geographical breakdown

	Total	EU Member States outside the euro area				Russia	Switzerland	Turkey	United States	Asia		Africa	Latin America	Other countries	
		Denmark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries					China	Japan				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Exports (f.o.b.)															
2012	1,878.1	33.6	58.7	229.4	251.1	90.1	116.6	59.5	224.3	439.9	120.8	44.8	126.3	97.3	151.3
2013	1,889.8	.	.	.	.	87.0	111.1	60.5	221.6	443.3	122.4	43.9	129.9	98.0	.
2012 Q3	474.7	8.4	14.7	58.1	63.0	22.8	29.2	15.1	58.5	110.6	29.8	11.6	31.2	24.4	38.7
2012 Q4	468.9	8.5	14.2	57.9	62.2	22.6	28.7	15.3	53.9	111.2	29.1	11.2	32.5	25.0	37.1
2013 Q1	473.7	8.6	14.4	58.1	63.5	23.2	28.2	15.6	55.5	110.4	29.6	11.0	34.2	25.0	37.0
2013 Q2	473.4	8.5	14.5	58.8	63.0	22.3	27.4	15.5	54.9	109.9	29.9	10.7	33.1	24.6	40.9
2013 Q3	471.1	8.6	15.0	59.9	64.5	21.2	27.7	14.7	55.4	110.1	31.3	11.2	31.8	24.6	37.6
2013 Q4	471.5	.	.	.	.	20.2	27.7	14.7	55.8	112.9	31.6	11.0	30.9	23.8	.
2013 July	156.0	2.9	5.2	19.8	21.3	7.4	9.5	4.9	17.8	36.5	10.2	3.6	10.9	8.3	11.4
2013 Aug.	157.0	2.9	5.0	19.8	21.6	6.9	9.2	4.9	18.7	37.1	10.8	3.8	10.6	8.2	12.2
2013 Sep.	158.2	2.9	4.8	20.3	21.5	7.0	9.0	5.0	18.9	36.6	10.3	3.8	10.3	8.1	13.9
2013 Oct.	158.4	2.9	5.2	20.7	22.0	7.1	9.3	4.8	18.8	37.3	10.5	3.6	10.3	8.3	11.8
2013 Nov.	157.9	2.9	4.9	20.5	21.8	6.6	9.3	5.1	18.6	37.6	10.6	3.7	10.2	7.7	12.7
2013 Dec.	155.2	.	.	.	.	6.5	9.1	4.8	18.4	38.0	10.4	3.7	10.4	7.8	.
<i>Percentage share of total exports</i>															
2013	100.0	.	.	.	.	4.6	5.9	3.2	11.7	23.5	6.5	2.3	6.9	5.2	.
Imports (c.i.f.)															
2012	1,791.5	28.7	52.6	166.6	231.3	144.0	81.9	34.1	151.2	540.8	214.1	49.2	157.5	92.7	110.2
2013	1,731.8	.	.	.	.	144.6	81.6	35.6	149.0	511.3	204.3	43.6	141.2	81.5	.
2012 Q3	448.1	7.2	13.5	42.0	58.0	34.2	21.3	8.4	39.3	133.5	53.6	12.2	39.3	23.3	28.2
2012 Q4	440.4	7.1	12.8	41.5	57.8	36.8	20.1	8.7	35.9	131.1	51.2	11.5	39.8	22.6	26.2
2013 Q1	436.7	7.5	13.2	41.6	58.6	38.6	20.2	8.8	35.5	127.8	51.6	11.0	38.7	21.2	24.9
2013 Q2	432.9	7.3	13.3	40.6	58.2	34.3	20.5	8.7	37.4	127.6	50.8	10.9	36.3	20.2	28.6
2013 Q3	434.6	7.6	13.6	40.5	60.0	36.3	20.7	8.9	38.0	128.3	50.9	10.7	34.2	20.2	26.3
2013 Q4	427.7	.	.	.	.	35.4	20.3	9.1	38.2	127.6	51.0	11.0	32.1	19.9	.
2013 July	145.0	2.5	4.7	13.5	19.8	11.7	6.9	3.0	12.6	42.7	17.0	3.4	11.9	6.8	9.0
2013 Aug.	144.4	2.6	4.5	13.8	19.9	12.5	7.1	2.9	12.4	42.8	17.0	3.6	11.3	6.5	8.1
2013 Sep.	145.2	2.5	4.5	13.3	20.2	12.1	6.7	3.0	13.0	42.8	16.9	3.7	11.0	6.9	9.2
2013 Oct.	144.3	2.5	4.5	13.3	20.1	11.7	6.9	3.0	13.1	43.0	16.6	3.6	11.5	6.7	8.2
2013 Nov.	141.9	2.3	4.4	13.1	20.3	11.2	6.8	3.1	12.9	41.8	16.8	3.7	10.0	6.4	9.5
2013 Dec.	141.5	.	.	.	.	12.4	6.6	3.1	12.2	42.8	17.6	3.7	10.5	6.8	.
<i>Percentage share of total imports</i>															
2013	100.0	.	.	.	.	8.3	4.7	2.1	8.6	29.5	11.8	2.5	8.2	4.7	.
Balance															
2012	86.6	4.9	6.1	62.8	19.8	-53.9	34.7	25.4	73.1	-100.9	-93.3	-4.5	-31.2	4.6	41.1
2013	158.0	.	.	.	.	-57.6	29.5	24.9	72.6	-68.1	-81.9	0.3	-11.3	16.5	.
2012 Q3	26.6	1.2	1.3	16.1	5.1	-11.5	7.9	6.6	19.2	-22.9	-23.8	-0.7	-8.1	1.2	10.6
2012 Q4	28.5	1.4	1.4	16.3	4.4	-14.2	8.6	6.6	18.0	-19.8	-22.1	-0.2	-7.3	2.3	10.9
2013 Q1	37.0	1.1	1.2	16.5	4.9	-15.5	8.0	6.8	20.1	-17.4	-22.0	0.0	-4.5	3.8	12.1
2013 Q2	40.5	1.3	1.2	18.2	4.8	-11.9	7.0	6.8	17.5	-17.7	-20.9	-0.2	-3.2	4.4	12.3
2013 Q3	36.5	1.0	1.3	19.3	4.5	-15.1	7.1	5.8	17.4	-18.2	-19.6	0.5	-2.4	4.5	11.3
2013 Q4	43.9	.	.	.	.	-15.1	7.5	5.6	17.6	-14.7	-19.4	0.0	-1.2	3.9	.
2013 July	11.0	0.4	0.5	6.4	1.5	-4.3	2.6	1.9	5.3	-6.3	-6.8	0.2	-1.0	1.6	2.5
2013 Aug.	12.6	0.2	0.5	6.0	1.7	-5.5	2.1	1.9	6.3	-5.7	-6.2	0.2	-0.7	1.7	4.2
2013 Sep.	13.0	0.4	0.4	7.0	1.3	-5.2	2.3	2.0	5.9	-6.2	-6.6	0.1	-0.7	1.2	4.7
2013 Oct.	14.1	0.4	0.7	7.4	1.9	-4.6	2.4	1.8	5.7	-5.6	-6.1	0.0	-1.2	1.6	3.6
2013 Nov.	16.0	0.6	0.5	7.4	1.4	-4.6	2.6	2.1	5.7	-4.2	-6.1	0.0	0.2	1.3	3.2
2013 Dec.	13.7	.	.	.	.	-5.9	2.5	1.7	6.2	-4.9	-7.2	0.0	-0.2	1.0	.

Source: Eurostat.

VALUUTTAKURSSIT

8.1 Euron efektiiviset valuuttakurssit¹⁾ (ajanjakson keskiarvoja, indeksi: 1999/I = 100)

Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta- indeksi	EER 20				EER 39	
		Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottajahinta- indeksi	Reaalinen; BKT:n deflaattori	Reaalinen; tehdasteollisuuden yksikkötyö- kustannukset ²⁾	Reaalinen; koko talouden yksikkötyö- kustannukset	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta- indeksi
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>							
<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>							

K39 Euron efektiiviset valuuttakurssit (kuukausikeskiarvoja, indeksi: 1999/I = 100)

- Nimellinen EER 20
- Kuluttajahintainflaatiolla deflatoitu reaalinen EER 20

K40 Euron valuuttakursseja (kuukausikeskiarvoja, indeksi: 1999/I = 100)

- Yhden euron arvo dollareina
- Yhden euron arvo jeneinä
- - - Yhden euron arvo puntina

Lähde: EKP.

1) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Tehdasteollisuuden yksikkötyökustannuksilla deflatoidut sarjat ovat saatavilla ainoastaan EER 19 -kauppakumppanimaiden ryhmästä.

EXCHANGE RATES

8.1 Effective exchange rates ¹⁾

(period averages; index: 1999 Q1=100)

	EER-20						EER-39		
	Nominal	Real CPI	Real PPI	Real GDP deflator	Real ULCM ²⁾	Real ULCT	Nominal	Real CPI	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
2011	103.4	100.7	97.4	95.1	105.4	96.5	112.2	97.7	
2012	97.9	95.6	93.1	89.8	100.0	91.2	107.1	92.9	
2013	101.7	99.0	96.5	.	.	.	112.0	96.2	
2012 Q4	97.9	95.6	93.5	89.6	99.2	90.0	107.4	92.9	
2013 Q1	100.7	98.3	95.9	92.5	102.2	94.0	110.2	95.0	
Q2	100.8	98.3	95.8	92.9	101.6	93.8	110.6	95.0	
Q3	101.9	99.2	96.7	93.3	102.4	94.2	112.9	96.8	
Q4	103.1	100.1	97.7	.	.	.	114.7	97.9	
2013 Feb.	101.6	99.1	96.8	-	-	-	111.1	95.8	
Mar.	100.2	97.9	95.3	-	-	-	109.5	94.4	
Apr.	100.5	97.9	95.5	-	-	-	109.8	94.4	
May	100.5	98.0	95.6	-	-	-	110.0	94.6	
June	101.6	98.9	96.4	-	-	-	112.0	96.2	
July	101.5	98.9	96.4	-	-	-	112.0	96.2	
Aug.	102.2	99.5	96.9	-	-	-	113.4	97.3	
Sep.	102.0	99.1	96.8	-	-	-	113.3	97.0	
Oct.	102.8	99.7	97.4	-	-	-	114.2	97.4	
Nov.	102.6	99.5	97.2	-	-	-	114.2	97.3	
Dec.	103.9	101.0	98.3	-	-	-	115.8	98.9	
2014 Jan.	103.4	100.3	97.8	-	-	-	115.9	98.7	
Feb.	103.6	100.5	97.9	-	-	-	116.3	99.1	
	<i>Percentage change versus previous month</i>								
2014 Feb.	0.1	0.2	0.1	-	-	-	0.4	0.4	
	<i>Percentage change versus previous year</i>								
2014 Feb.	1.9	1.4	1.2	-	-	-	4.6	3.5	

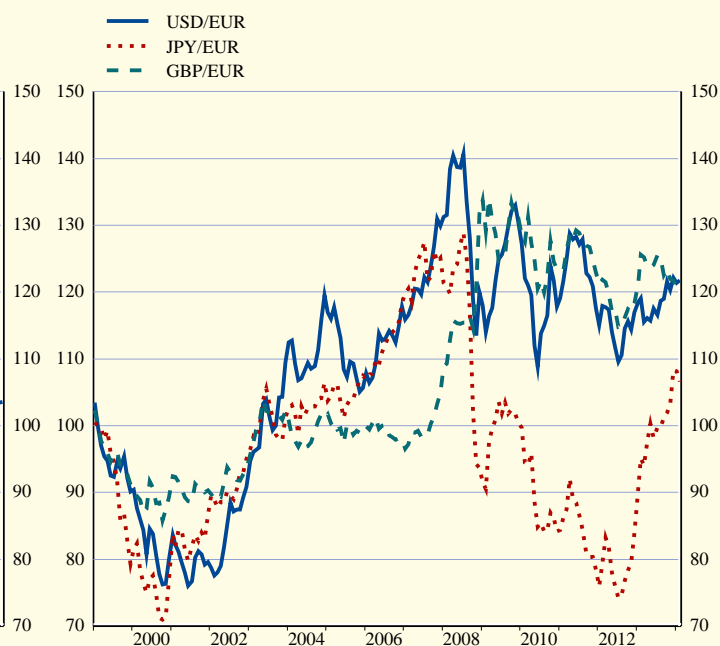
C39 Effective exchange rates

(monthly averages; index: 1999 Q1=100)

C40 Bilateral exchange rates

(monthly averages; index: 1999 Q1=100)

Source: ECB.

- For a definition of the trading partner groups and other information, please refer to the General Notes.
- ULCM-deflated series are available only for the EER-19 trading partner group.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

8.2 Euron valuuttakurssit

(ajanjakson keskiarvoja, yhden euron arvo kansallisen valuutan yksikköinä)

	Bulgarian lev	Tšekin koruna	Tanskan kruunu	Kroatian kuna	Liettuan liti	Unkarin forintti	Puolan zloty	Romanian uusi leu	Ruotsin kruunu	Englannin punta	Turkin uusi liira
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>										
	<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>										
	Australian dollari	Brasilian real	Kanadan dollari	Kiinan juan renminbi	Hongkongin dollari	Intian rupia ¹⁾	Indonesian rupia	Isrealin sekeli	Japanin jeni	Malesian ringgit	
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
	<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>										
	<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>										
	Meksikon peso	Uuden-Seelannin dollari	Norjan kruunu	Filippiinien peso	Venäjän rupla	Singaporen dollari	Etelä-Afrikan randi	Etelä-Korean won	Sveitsin frangi	Thaimaan baht	Yhdysvaltain dollari
	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
	<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>										
	<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>										

Lähde: EKP.

8.2 Bilateral exchange rates

(period averages; units of national currency per euro)

	Bulgarian lev 1	Czech koruna 2	Danish krone 3	Croatian kuna 4	Lithuanian litas 5	Hungarian forint 6	Polish zloty 7	New Romanian leu 8	Swedish krona 9	Pound sterling 10	New Turkish lira 11
2011	1.9558	24.590	7.4506	7.4390	3.4528	279.37	4.1206	4.2391	9.0298	0.86788	2.3378
2012	1.9558	25.149	7.4437	7.5217	3.4528	289.25	4.1847	4.4593	8.7041	0.81087	2.3135
2013	1.9558	25.980	7.4579	7.5786	3.4528	296.87	4.1975	4.4190	8.6515	0.84926	2.5335
2013 Q2	1.9558	25.831	7.4555	7.5566	3.4528	295.53	4.1982	4.3958	8.5652	0.85056	2.4037
Q3	1.9558	25.853	7.4580	7.5459	3.4528	297.96	4.2477	4.4410	8.6798	0.85453	2.6092
Q4	1.9558	26.658	7.4593	7.6290	3.4528	297.43	4.1853	4.4506	8.8575	0.84074	2.7537
2013 Aug.	1.9558	25.818	7.4580	7.5372	3.4528	299.46	4.2299	4.4371	8.7034	0.85904	2.6125
Sep.	1.9558	25.789	7.4579	7.5985	3.4528	299.75	4.2371	4.4633	8.6758	0.84171	2.6952
Oct.	1.9558	25.662	7.4592	7.6193	3.4528	294.76	4.1902	4.4444	8.7479	0.84720	2.7095
Nov.	1.9558	26.927	7.4587	7.6326	3.4528	297.68	4.1887	4.4452	8.8802	0.83780	2.7316
Dec.	1.9558	27.521	7.4602	7.6365	3.4528	300.24	4.1760	4.4635	8.9597	0.83639	2.8276
2014 Jan.	1.9558	27.485	7.4614	7.6353	3.4528	302.48	4.1799	4.5205	8.8339	0.82674	3.0297
Feb.	1.9558	27.444	7.4622	7.6574	3.4528	310.20	4.1741	4.4918	8.8721	0.82510	3.0184
	<i>Percentage change versus previous month</i>										
2014 Feb.	0.0	-0.1	0.0	0.3	0.0	2.6	-0.1	-0.6	0.4	-0.2	-0.4
	<i>Percentage change versus previous year</i>										
2014 Feb.	0.0	7.7	0.0	0.9	0.0	6.0	0.1	2.5	4.3	-4.3	27.2

	Australian dollar 12	Brazilian real 13	Canadian dollar 14	Chinese yuan renminbi 15	Hong Kong dollar 16	Indian rupee 17	Indonesian rupiah 18	Israeli shekel 19	Japanese yen 20	Malaysian ringgit 21
2011	1.3484	2.3265	1.3761	8.9960	10.8362	64.8859	12,206.51	4.9775	110.96	4.2558
2012	1.2407	2.5084	1.2842	8.1052	9.9663	68.5973	12,045.73	4.9536	102.49	3.9672
2013	1.3777	2.8687	1.3684	8.1646	10.3016	77.9300	13,857.50	4.7948	129.66	4.1855
2013 Q2	1.3203	2.6994	1.3368	8.0376	10.1383	73.0046	12,784.60	4.7407	129.07	4.0088
Q3	1.4465	3.0304	1.3760	8.1111	10.2696	82.3565	14,115.14	4.7459	131.02	4.2904
Q4	1.4662	3.0931	1.4275	8.2903	10.5522	84.4048	15,682.97	4.7994	136.48	4.3633
2013 Aug.	1.4742	3.1170	1.3853	8.1477	10.3223	83.9480	14,168.72	4.7610	130.34	4.3631
Sep.	1.4379	3.0345	1.3817	8.1690	10.3504	85.2678	15,073.16	4.7636	132.41	4.3410
Oct.	1.4328	2.9860	1.4128	8.3226	10.5724	84.0071	15,109.54	4.8232	133.32	4.3283
Nov.	1.4473	3.0959	1.4145	8.2221	10.4604	84.4990	15,575.06	4.7711	134.97	4.3176
Dec.	1.5243	3.2133	1.4580	8.3248	10.6254	84.7631	16,455.73	4.8019	141.68	4.4517
2014 Jan.	1.5377	3.2437	1.4884	8.2368	10.5586	84.5099	16,471.94	4.7569	141.47	4.5005
Feb.	1.5222	3.2581	1.5094	8.3062	10.6012	84.9503	16,270.18	4.8043	139.35	4.5194
	<i>Percentage change versus previous month</i>									
2014 Feb.	-1.0	0.4	1.4	0.8	0.4	0.5	-1.2	1.0	-1.5	0.4
	<i>Percentage change versus previous year</i>									
2014 Feb.	17.5	23.6	12.0	-0.3	2.3	18.1	25.8	-2.7	12.0	9.2

	Mexican peso 22	New Zealand dollar 23	Norwegian krone 24	Philippine peso 25	Russian rouble 26	Singapore dollar 27	South African rand 28	South Korean won 29	Swiss franc 30	Thai baht 31	US dollar 32
2011	17.2877	1.7600	7.7934	60.260	40.8846	1.7489	10.0970	1,541.23	1.2326	42.429	1.3920
2012	16.9029	1.5867	7.4751	54.246	39.9262	1.6055	10.5511	1,447.69	1.2053	39.928	1.2848
2013	16.9641	1.6206	7.8067	56.428	42.3370	1.6619	12.8330	1,453.91	1.2311	40.830	1.3281
2013 Q2	16.2956	1.5920	7.6114	54.620	41.3464	1.6311	12.3996	1,467.08	1.2315	39.031	1.3062
Q3	17.1005	1.6612	7.9303	57.813	43.4394	1.6795	13.2329	1,469.03	1.2348	41.675	1.3242
Q4	17.7331	1.6439	8.2375	59.354	44.2920	1.7006	13.8224	1,445.53	1.2294	43.151	1.3610
2013 Aug.	17.1996	1.6829	7.9386	58.471	43.9748	1.6941	13.4190	1,485.93	1.2338	42.072	1.3310
Sep.	17.4471	1.6406	7.9725	58.346	43.5144	1.6860	13.3287	1,446.60	1.2338	42.312	1.3348
Oct.	17.7413	1.6351	8.1208	58.809	43.7440	1.6956	13.5283	1,454.73	1.2316	42.549	1.3635
Nov.	17.6340	1.6327	8.2055	58.811	44.1581	1.6833	13.7626	1,434.06	1.2316	42.695	1.3493
Dec.	17.8278	1.6659	8.4053	60.552	45.0628	1.7244	14.2234	1,446.99	1.2245	44.323	1.3704
2014 Jan.	17.9964	1.6450	8.3927	61.263	46.0304	1.7327	14.8242	1,453.94	1.2317	44.822	1.3610
Feb.	18.1561	1.6466	8.3562	61.238	48.2554	1.7295	14.9820	1,462.51	1.2212	44.568	1.3659
	<i>Percentage change versus previous month</i>										
2014 Feb.	0.9	0.1	-0.4	0.0	4.8	-0.2	1.1	0.6	-0.8	-0.6	0.4
	<i>Percentage change versus previous year</i>										
2014 Feb.	6.9	3.4	12.6	12.7	19.6	4.5	26.1	0.7	-0.7	11.9	2.2

Source: ECB.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

9.1 Muut EU:n jäsenvaltiot

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Bulgaria	Tšekki	Tanska	Kroatia	Liettua	Unkari	Puola	Romania	Ruotsi	Iso-Britannia
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	YKHI									
	Julkisen talouden alijäämä (-) / ylijäämä (+), % BKT:stä									
	Julkisen talouden bruttovelka, % BKT:stä									
	Valtion pitkien joukkolainojen tuotto vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo									
	3 kk:n korko vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo									
	BKT:n määrä									
	Vaihtotase ja pääomansiirtojen tase, % BKT:stä									
	Ulkomainen bruttovelka, % BKT:stä									
	Yksikkötyökustannukset									
	Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)									

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto ja Eurostat), kansalliset tiedot, Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

DEVELOPMENTS OUTSIDE THE EURO AREA

9.1 Economic and financial developments in other EU Member States

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

	Bulgaria	Czech Republic	Denmark	Croatia	Lithuania	Hungary	Poland	Romania	Sweden	United Kingdom
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
HICP										
2012	2.4	3.5	2.4	3.4	3.2	5.7	3.7	3.4	0.9	2.8
2013	0.4	1.4	0.5	2.3	1.2	1.7	0.8	3.2	0.4	2.6
2013 Q3	-0.7	1.2	0.2	2.2	0.5	1.6	0.9	2.4	0.7	2.7
2013 Q4	-1.0	1.1	0.4	0.6	0.5	0.7	0.6	1.3	0.3	2.1
2013 Nov.	-1.0	1.0	0.3	0.7	0.5	0.4	0.5	1.3	0.3	2.1
2013 Dec.	-0.9	1.5	0.4	0.5	0.4	0.6	0.6	1.3	0.4	2.0
2014 Jan.	-1.3	0.3	0.8	0.4	0.2	0.8	0.6	1.2	0.2	1.9
General government deficit (-)/surplus (+) as a percentage of GDP										
2010	-3.1	-4.7	-2.5	-6.4	-7.2	-4.3	-7.9	-6.8	0.3	-10.1
2011	-2.0	-3.2	-1.8	-7.8	-5.5	4.3	-5.0	-5.6	0.2	-7.7
2012	-0.8	-4.4	-4.1	-5.0	-3.2	-2.0	-3.9	-3.0	-0.2	-6.1
General government gross debt as a percentage of GDP										
2010	16.2	38.4	42.7	44.9	37.8	82.2	54.9	30.5	39.4	78.4
2011	16.3	41.4	46.4	51.6	38.3	82.1	56.2	34.7	38.6	84.3
2012	18.5	46.2	45.4	55.5	40.5	79.8	55.6	37.9	38.2	88.7
Long-term government bond yield as a percentage per annum; period average										
2013 Aug.	3.51	2.40	1.94	5.04	3.65	6.31	4.30	5.04	2.34	2.29
2013 Sep.	3.64	2.42	2.10	4.92	3.89	6.16	4.49	5.27	2.60	2.44
2013 Oct.	3.71	2.33	1.93	4.99	4.01	5.58	4.28	5.22	2.44	2.26
2013 Nov.	3.64	2.18	1.80	4.97	3.99	5.82	4.38	5.29	2.30	2.31
2013 Dec.	3.43	2.20	1.89	5.10	3.69	5.78	4.42	5.29	2.39	2.50
2014 Jan.	3.56	2.43	1.86	5.11	3.42	5.60	4.42	5.22	2.37	2.48
3-month interest rate as a percentage per annum; period average										
2013 Aug.	1.09	0.46	0.27	1.91	0.41	3.85	2.70	3.66	1.20	0.51
2013 Sep.	1.05	0.45	0.27	1.90	0.40	-	2.69	3.40	1.21	0.52
2013 Oct.	1.03	0.45	0.27	1.72	0.40	3.60	2.67	2.86	1.21	0.52
2013 Nov.	0.97	0.40	0.25	1.35	0.40	3.33	2.65	2.44	1.16	0.52
2013 Dec.	0.97	0.38	0.26	1.01	0.40	3.00	2.67	2.33	1.01	0.52
2014 Jan.	0.96	0.37	0.28	0.95	0.41	2.99	2.70	1.88	0.95	0.52
Real GDP										
2012	0.8	-1.0	-0.4	-1.9	3.7	-1.7	1.9	0.4	0.9	0.3
2013	.	.	0.4	.	3.3	1.1	1.6	.	1.5	1.9
2013 Q2	0.2	-1.7	0.8	-0.7	4.0	0.6	1.3	1.6	0.7	2.0
2013 Q3	0.7	-1.2	1.0	-0.6	2.3	1.7	1.8	4.0	0.7	1.9
2013 Q4	.	.	0.6	.	3.3	2.7	2.2	.	3.1	2.8
Current and capital account balance as a percentage of GDP										
2011	1.4	-2.3	6.3	-0.8	-1.2	2.8	-3.0	-3.9	5.9	-1.1
2012	0.1	-1.1	6.0	0.2	2.0	3.6	-1.5	-3.0	5.9	-3.5
2013 Q2	6.1	-1.5	8.1	-2.2	9.2	6.2	4.0	2.4	6.1	-1.1
2013 Q3	11.4	2.6	8.7	24.0	2.8	6.6	0.2	0.8	5.8	-6.3
2013 Q4	.	.	8.3	.	2.0	9.3	0.6	.	4.3	.
Gross external debt as a percentage of GDP										
2011	94.3	59.6	183.3	103.7	77.4	149.3	72.3	77.2	200.0	419.6
2012	94.9	60.2	181.8	102.5	75.4	128.9	71.1	75.2	191.2	385.3
2013 Q1	93.8	61.8	182.4	102.9	74.0	133.6	72.7	74.8	195.1	393.1
2013 Q2	93.2	62.7	174.9	105.0	70.0	128.1	73.7	73.3	197.9	388.7
2013 Q3	92.4	61.4	174.3	103.0	69.7	120.9	72.6	71.5	197.3	358.5
Unit labour costs										
2012	-0.5	3.3	1.5	1.1	1.9	2.7	1.5	6.8	2.9	2.9
2013	.	.	1.0	.	.	.	.	.	.	.
2013 Q2	13.0	1.1	0.9	1.1	3.3	4.4	1.4	1.9	0.5	1.4
2013 Q3	8.3	1.7	0.5	0.5	5.5	3.3	1.7	-2.4	1.3	1.9
2013 Q4	.	.	0.8	.	.	.	.	.	.	.
Standardised unemployment rate as a percentage of labour force (s.a.)										
2012	12.3	7.0	7.5	15.9	13.4	10.9	10.1	7.1	8.0	7.9
2013	12.9	7.0	7.0	17.7	11.8	10.2	10.3	7.3	8.0	.
2013 Q3	12.8	6.9	7.2	17.8	11.5	10.1	10.2	7.3	7.9	7.5
2013 Q4	12.9	6.8	6.8	18.6	11.0	9.2	10.1	7.3	8.0	.
2013 Nov.	12.9	6.8	6.8	18.7	10.9	9.3	10.1	7.4	8.0	7.2
2013 Dec.	13.0	6.8	7.2	18.7	10.9	8.8	10.0	7.3	8.0	.
2014 Jan.	13.1	6.8	7.0	18.8	11.3	.	9.9	7.3	8.2	.

Sources: ECB, European Commission (Economic and Financial Affairs DG and Eurostat), national data, Thomson Reuters and ECB calculations.

9.2 Yhdysvallat ja Japani

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

Kuluttaja-hinta-indeksi	Yksikkö-työ-kustannukset ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotannon volyymindeksi (tehdasteollisuus)	Työttömyys-aste, % työvoimasta (kp.) ²⁾	Lavea raha ³⁾	Pankkien välisten 3 kk:n talletusten korko ⁴⁾	Valtion 10 vuoden nollakuponkiloainojen tuotto ⁴⁾ , ajanjakson lopussa	Valuuttakurssi ⁵⁾ , yhden euron arvo kansallisena valuuttana	Julkisen talouden alijäämä (-) / ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden velka ⁶⁾ , % BKT:stä
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat										
Japani										

K41 Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuositietoja)

— Euroalue⁷⁾
 Yhdysvallat
 — Japani

K42 Kuluttajahintaindeksi

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausitietoja)

— Euroalue⁷⁾
 Yhdysvallat
 — Japani

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5 [Yhdysvallat], 6, 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (sarake 5 [Japani], euroaluetta koskevat tiedot kuvioissa), Thomson Reuters (sarakeet 7 ja 8) ja EKP:n laskelmat (sarake 11).

- 1) Kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja. Yhdysvaltoja koskevat tiedot viittaavat yksityiseen yrityssektoriin pl. maatalous.
- 2) Japanin maaliskokuun 2011 tietoihin sisältyy Japanin maajärityksessä kolmen eniten kärsineen prefektuurin tiedot. Nämä tiedot ovat olleet jälleen mukana syyskuusta 2011 alkaen.
- 3) Ajanjakson keskiarvo, M2 Yhdysvaltojen osalta, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.
- 4) Vuotuisina prosentteina. Lisätietoja osassa 4.6.
- 5) Lisätietoja osassa 8.2.
- 6) Talletusten, muiden arvopapereiden kuin osakkeiden ja lainojen kanta nimellisarvoon ja konsolidoituna julkisyhteisöjen sektorin yksiköiden välillä.
- 7) Bruttokansantuotteen määrää koskevat tiedot viittaavat 18 maata käsittävään euroalueeseen. YKHIä koskevat tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

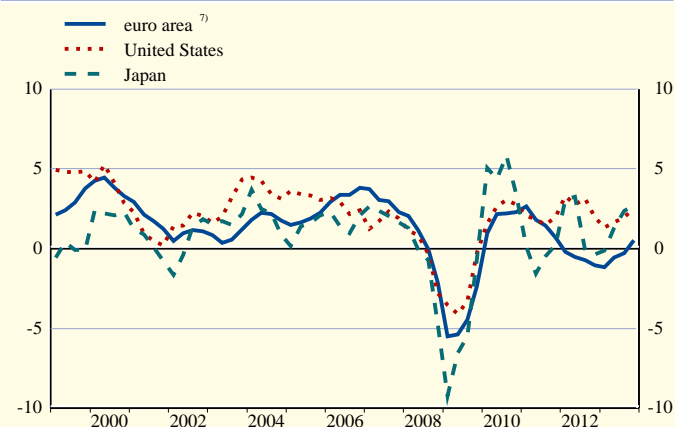
9.2 Economic and financial developments in the United States and Japan

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

	Consumer price index	Unit labour costs ¹⁾	Real GDP	Industrial production index (manufacturing)	Unemployment rate as a % of labour force ²⁾ (s.a.)	Broad money ³⁾	3-month interbank deposit rate ⁴⁾	10-year zero coupon government bond yield; ⁵⁾ end of period	Exchange rate ⁵⁾ as national currency per euro	Government deficit (-)/ surplus (+) as a % of GDP	Government debt ⁶⁾ as a % of GDP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
United States											
2010	1.6	-1.2	2.5	6.6	9.6	2.5	0.34	3.57	1.3257	-12.2	79.2
2011	3.2	2.0	1.8	3.6	8.9	7.3	0.34	2.10	1.3920	-10.7	83.1
2012	2.1	1.1	2.8	4.2	8.1	8.6	0.43	1.88	1.2848	-9.3	86.5
2013	1.5	1.1	1.9	2.5	7.4	6.7	0.27	3.27	1.3281	.	.
2012 Q4	1.9	4.3	2.0	3.3	7.8	7.5	0.32	1.88	1.2967	-9.0	86.5
2013 Q1	1.7	1.7	1.3	2.5	7.7	7.3	0.29	2.09	1.3206	-7.2	88.0
Q2	1.4	2.0	1.6	2.1	7.5	7.0	0.28	2.82	1.3062	-5.7	87.2
Q3	1.6	1.9	2.0	2.4	7.2	6.6	0.26	2.91	1.3242	-7.0	86.9
Q4	1.2	-1.3	2.5	3.0	7.0	6.0	0.24	3.27	1.3610	.	.
2013 Oct.	1.0	-	-	3.9	7.2	6.7	0.24	2.84	1.3635	-	-
Nov.	1.2	-	-	2.8	7.0	6.1	0.24	2.99	1.3493	-	-
Dec.	1.5	-	-	2.3	6.7	5.3	0.24	3.27	1.3704	-	-
2014 Jan.	1.6	-	-	1.6	6.6	5.4	0.24	2.93	1.3610	-	-
Feb.	.	-	-	.	.	.	0.24	2.90	1.3659	-	-
Japan											
2010	-0.7	-4.8	4.7	15.6	5.1	2.8	0.23	1.18	116.24	-8.3	188.3
2011	-0.3	0.8	-0.4	-2.8	4.6	2.7	0.19	1.00	110.96	-8.9	204.4
2012	0.0	-1.4	1.4	0.6	4.4	2.5	0.19	0.84	102.49	.	.
2013	0.4	.	1.6	-0.8	4.0	3.6	0.15	0.95	129.66	.	.
2012 Q4	-0.2	0.3	-0.4	-6.0	4.2	2.3	0.19	0.84	105.12	.	.
2013 Q1	-0.6	0.0	-0.1	-7.8	4.2	2.9	0.16	0.70	121.80	.	.
Q2	-0.3	-0.6	1.3	-3.1	4.0	3.5	0.16	1.02	129.07	.	.
Q3	0.9	-2.1	2.4	2.2	4.0	3.8	0.15	0.88	131.02	.	.
Q4	1.4	.	2.7	5.8	3.9	4.3	0.14	0.95	136.48	.	.
2013 Oct.	1.1	-	-	5.4	4.0	4.2	0.15	0.76	133.32	-	-
Nov.	1.5	-	-	4.8	4.0	4.4	0.14	0.79	134.97	-	-
Dec.	1.6	-	-	7.2	3.7	4.2	0.15	0.95	141.68	-	-
2014 Jan.	1.4	-	-	10.6	.	4.4	0.14	0.82	141.47	-	-
Feb.	.	-	-	.	.	.	0.14	0.81	139.35	-	-

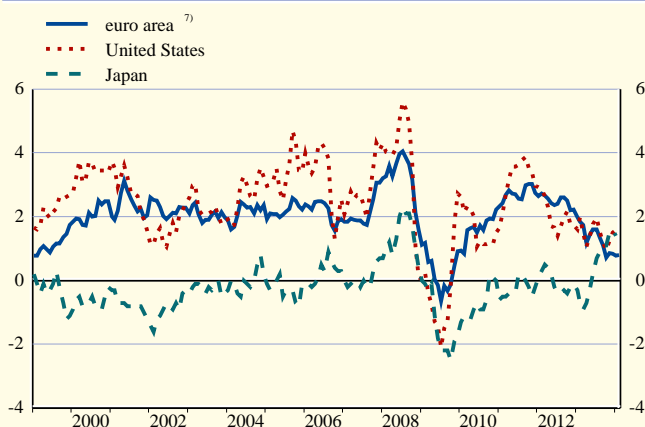
C41 Real gross domestic product

(annual percentage changes; quarterly data)

C42 Consumer price indices

(annual percentage changes; monthly data)

Sources: National data (columns 1, 2 (United States), 3, 4, 5 (United States), 6, 9 and 10); OECD (column 2 (Japan)); Eurostat (column 5 (Japan), euro area chart data); Thomson Reuters (columns 7 and 8); ECB calculations (column 11).

- 1) Seasonally adjusted. The data for the United States refer to the private non-agricultural business sector.
- 2) Japanese data from March to August 2011 include estimates for the three prefectures most affected by the earthquake in that country. Data collection was reinstated as of September 2011.
- 3) Period averages; M2 for the United States, M2+CDs for Japan.
- 4) Percentages per annum. For further information on the three-month interbank deposit rate, see Section 4.6.
- 5) For more information, see Section 8.2.
- 6) General government debt consists of deposits, securities other than shares and loans outstanding at nominal value and is consolidated within the general government sector (end of period).
- 7) Real GDP data refer to the Euro 18. HICP data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

KUVIOLISTA

K1	Raha-aggregaatit	T12
K2	Vastaerät	T12
K3	Raha-aggregaattien komponentit	T13
K4	Pitkäaikaisten velkojen komponentit	T13
K5	Lainat muille rahoituksen välittäjille ja yrityksille	T14
K6	Lainat kotitalouksille	T14
K7	Lainat julkisyhteisöille	T16
K8	Lainat euroalueen ulkopuolisille	T16
K9	Talletukset yhteensä sektoreittain (rahoituksen välittäjät)	T17
K10	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (rahoituksen välittäjät)	T17
K11	Talletukset yhteensä sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K12	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K13	Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset	T19
K14	Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit	T20
K15	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä	T35
K16	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut: kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot	T37
K17	Pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T38
K18	Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T39
K19	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti	T40
K20	Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan	T41
K21	Uudet määräaikaistalletukset	T43
K22	Uudet vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat	T43
K23	Euroalueen rahamarkkinakorot	T44
K24	Kolmen kuukauden rahamarkkinakorot	T44
K25	Euroalueen tuottokäyrät (spot)	T45
K26	Euroalueen korot ja korkoerot (spot)	T45
K27	Dow Jones Euro Stoxx (laaja indeksi), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225	T46
K28	Työllisyys – työntekijöiden ja tehtyjen työtuntien määrä	T55
K29	Työttömyysaste ja avoimien työpaikkojen aste	T55
K30	Alijäämä, lainanottotarve ja velan muutos	T60
K31	Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)	T60
K32	Euroalueen maksutase: vaihtotase	T61
K33	Euroalueen maksutase: suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset	T61
K34	Euroalueen maksutase: tavarat	T62
K35	Euroalueen maksutase: palvelut	T62
K36	Euroalueen ulkomainen varallisuusasema	T65
K37	Euroalueen suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset	T65
K38	Rahalaitosten ulkomaisten nettomääräisten taloustoimien kehitystä heijastavat maksutaseen keskeiset erät	T69
K39	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T70
K40	Euron valuuttakursseja	T73
K41	Bruttokansantuotteen määrä	T76
K42	Kulutajahintaindeksi	T76

LIST OF CHARTS

C1	Monetary aggregates	S12
C2	Counterparts	S12
C3	Components of monetary aggregates	S13
C4	Components of longer-term financial liabilities	S13
C5	Loans to other financial intermediaries and non-financial corporations	S14
C6	Loans to households	S14
C7	Loans to government	S16
C8	Loans to non-euro area residents	S16
C9	Total deposits by sector (financial intermediaries)	S17
C10	Total deposits and deposits included in M3 by sector (financial intermediaries)	S17
C11	Total deposits by sector (non-financial corporations and households)	S18
C12	Total deposits and deposits included in M3 by sector (non-financial corporations and households)	S18
C13	Deposits by government and non-euro area residents	S19
C14	MFI holdings of securities	S20
C15	Total outstanding amounts and gross issues of securities other than shares issued by euro area residents	S35
C16	Net issues of securities other than shares: seasonally adjusted and non-seasonally adjusted	S37
C17	Annual growth rates of long-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined	S38
C18	Annual growth rates of short-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined	S39
C19	Annual growth rates for quoted shares issued by euro area residents	S40
C20	Gross issues of quoted shares by sector of the issuer	S41
C21	New deposits with an agreed maturity	S43
C22	New loans with a floating rate and up to 1 year's initial rate fixation	S43
C23	Euro area money market rates	S44
C24	3-month money market rates	S44
C25	Euro area spot yield curves	S45
C26	Euro area spot rates and spreads	S45
C27	Dow Jones EURO STOXX broad index, Standard & Poor's 500 and Nikkei 225	S46
C28	Employment – persons employed and hours worked	S55
C29	Unemployment and job vacancy rates	S55
C30	Deficit, borrowing requirement and change in debt	S60
C31	Maastricht debt	S60
C32	Euro area b.o.p: current account	S61
C33	Euro area b.o.p: direct and portfolio investment	S61
C34	Euro area b.o.p: goods	S62
C35	Euro area b.o.p: services	S62
C36	Euro area international investment position	S65
C37	Euro area direct and portfolio investment position	S65
C38	Main b.o.p. items mirroring developments in MFI net external transactions	S70
C39	Effective exchange rates	S73
C40	Bilateral exchange rates	S73
C41	Real gross domestic product	S76
C42	Consumer price indices	S76

TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN RAHATALOUSTILASTOISSA

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$a) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on puhdistettujen kantojen indeksi kuukautena t (katso myös jäljempänä). Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$b) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

OSA 1.3

INDEKSOITUJEN PITEMPIAICAISTEN RAHOITUSOPERAATIOIDEN KORKOJEN LASKEMINEN

Indeksoidun pitempiaikaisen rahoitusoperaation (LTRO) korkona käytetään perusrahoitusoperaatioiden (MRO) keskimääräistä minimitarjouskorkoa operaation ajalta. Jos pitempiaikainen rahoitusoperaatio on voimassa D päivää ja perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko on $R_{1, MRO}$ (D_1 päivää), $R_{2, MRO}$ (D_2 päivää) ... $R_{i, MRO}$ (D_i päivää) ja $D_1 + D_2 + \dots + D_i = D$, sovellettava vuositasolle korotettu korko (R_{LTRO}) lasketaan seuraavasti:

$$c) R_{LTRO} = \frac{D_1 R_{1, MRO} + D_2 R_{2, MRO} + \dots + D_i R_{i, MRO}}{D}$$

OSAT 2.1–2.6

TALOUSTOIMIEN LASKEMINEN

Kuukausittaiset taloustoimet lasketaan kantojen kuukausimuutoksista. Kannat on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Jos L_t on kanta kuukauden t lopussa, C_t^M uudelleenluokittelun vaikutus kuukautena t , E_t^M valuuttakurssimuutosten vaikutus ja V_t^M muiden arvostusmuutosten vaikutus, taloustoimet F_t^M kuukautena t lasketaan seuraavasti:

$$d) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Vastaavasti neljännesvuosittaiset taloustoimet F_t^Q kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena lasketaan seuraavasti:

$$e) \quad F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

Tässä L_{t-3} on kanta kuukauden $t-3$ lopussa (edellisen neljänneksen lopussa) ja esimerkiksi C_t^Q on uudelleenluokittelun vaikutus kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena.

Niissä neljännesvuosisarjoissa, joista on nyt saatavissa kuukausitietoja (katso jäljempänä), neljännesvuosittaiset taloustoimet johdetaan kolmen kuukauden taloustoimien summasta.

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN KUUKAUSISARJOISSA

Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai puhdistettujen kantojen indeksin perusteella. Jos F_t^M ja L_t ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukautena t lasketaan seuraavasti:

$$f) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Kausivaihtelusta puhdistamattomien sarjojen indeksin perusjakso on tällä hetkellä joulukuu 2010. Puhdistettujen kantojen indeksin aikasarjat ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.europa.eu) Statistics-sivun kohdasta "Monetary and financial statistics".

Vuotuinen kasvuvauhti a_t kuukautena t – eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona – voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$g) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$h) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Ellei toisin ilmoiteta, vuotuinen kasvuvauhti viittaa ilmoitetun ajanjakson loppuun. Esimerkiksi kaavassa h vuoden 2002 vuotuinen prosenttimuutos on laskettu jakamalla joulukuun 2002 indeksi joulukuun 2001 indeksillä.

Vuotta lyhyempien jaksojen kasvuvauhdit voidaan johtaa soveltamalla kaavaa h . Esimerkiksi kuukausittainen kasvuvauhti a_t^M voidaan laskea seuraavasti:

$$i) \quad a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden (keskitetty) liukuva keskiarvo lasketaan kaavalla $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, jossa a_t määritellään kuten kaavoissa g ja h .

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN NELJÄNNESVUOSISARJOISSA

Jos F_t^Q ja L_{t-3} ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukauteen t päättyvänä vuosineljänneksenä lasketaan seuraavasti:

$$j) \quad I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Vuotuinen kasvuvauhti kuukauteen t päättyvänä neljän neljänneksen jaksona eli a_t voidaan laskea käyttämällä kaavaa h .

EUROALUEEN RAHATALOUDEN TILASTOJEN KAUSITASOITUS¹

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla.² Rahatalouden tilastoissa on viikonpäiväkorjauksia, ja jotkin kausitasoitettut sarjat lasketaan yhdistelemällä erikseen kausivaihtelusta puhdistettuja aikasarjoja. Esimerkiksi raha-aggregaatti M3 johdetaan laskemalla yhteen M1:n, M2–M1:n ja M3–M2:n kausitasoitettut sarjat.

Puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät.³ Niillä muokataan kantoja sekä uudelleenluokittelusta ja arvostusmuutoksista aiheutuvia korjauksia. Näin saadaan taloustoimien kausitasoitettu arvot. Kausitekijät (ja kauppapäivätekijät) tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAT 3.1–3.5

KÄYTÖN JA RESURSSIEN YHTÄSUURUUS

Osassa 3.1 tiedot noudattavat perusidentiteettiä. Muiden kuin rahoitustaloustoimien osalta käytöt yhteensä vastaavat resursseja yhteensä kaikissa taloustoimiluokissa. Tämä perusidentiteetti pätee myös rahoitustiliin, jossa jokaisen rahoitusinstrumenttiluokan rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä vastaavat velkoihin kohdistuvia taloustoimia yhteensä. Varojen muiden muutosten tilissä ja rahoitustaseissa rahoitusvarat yhteensä vastaavat velkoja yhteensä kaikissa rahoitusinstrumenttiluokissa. Poikkeuksena ovat monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet, jotka eivät ole minkään sektorin velkoja.

1 Lisätietoja EKP:n julkaisussa "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area" (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu) Statistics-sivun kohdassa "Monetary and financial statistics".

2 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, s. 127–152, tai "X-12-ARIMA Reference Manual", Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C. Sisäisiä tarkoituksia varten on käytetty myös TRAMO-SEATS-ohjelman malliversioita. Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", Espanjan keskuspankki, Working Paper No. 9628, Madrid.

3 Tästä seuraa, että kausivaihtelusta puhdistetuissa aikasarjoissa perusjakson (joulukuun 2010) indeksi yleensä poikkeaa 100:sta, mikä johtuu kausivaihtelusta tuona kuukautena.

TASAPAINOERIEN LASKEMINEN

Osissa 3.1–3.3 kunkin tilin lopussa esitetty tasapainoerä lasketaan seuraavasti.

Kauppataase vastaa euroalueen tavaroiden ja palvelujen kauppaa (viennin ja tuonnin erotus) muiden maiden kanssa.

Erä ”Toimintaylijäämä ja sekatulona, netto” koskee ainoastaan kotimaan sektoreita. Se lasketaan bruttoarvonlisäyksenä (euroalueen markkinahintainen bruttokansantuote), josta vähennetään palkansaajakorvaukset (käyttö), muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot (käyttö) ja kiinteän pääoman kuluminen (käyttö).

Nettokansantulo koskee ainoastaan kotimaan sektoreita. Se lasketaan nettomääräisenä toimintaylijäämänä ja sekatulona, johon lisätään palkansaajakorvaukset (resurssit), tuotannon verot miinus tukipalkkiot (resurssit) ja nettomääräiset omaisuustulot (resurssit miinus käyttö).

Käytettävissä oleva nettotulo koskee niin ikään ainoastaan kotimaan sektoreita ja on sama kuin nettokansantulon, nettomääräisten tulo- ja varallisuusverojen (resurssit miinus käyttö), nettomääräisten sosiaaliturvamaksujen (resurssit miinus käyttö), rahamääräisten sosiaalietuuksien (resurssit miinus käyttö) ja nettomääräisten muiden tulonsiirtojen (resurssit miinus käyttö) summa.

Nettomääräinen säästö koskee kotimaan sektoreita ja lasketaan käytettävissä olevan nettotulon ja kotitalouksien eläkerahasto-oikaisun (resurssit miinus käyttö) summana, josta vähennetään kulutusmenot (käyttö). Ulkomaiden osalta vaihtotase on sama kuin kauppataaseen ja kaikkien nettotulojen (resurssit miinus käyttö) summa.

Nettoluotonanto/nettoluotonotto lasketaan pääomatilin kautta nettosäästön ja nettomääräisten pääomansiirtojen summana (resurssit miinus käyttö), josta vähennetään pääoman bruttomuodostus (käyttö) ja valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset (käyttö) lisättyinä kiinteän pääoman kulutuksella (resurssit). Se voidaan laskea myös rahoitustilin kautta rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien taloustoimien erotuksena (taloustoimista johtuvat netto-rahoitusvarallisuuden muutokset). Pääoma- ja rahoitustilin kautta laskettujen tasapainoerien välillä on kotitalouksien ja yritysten tiedoissa tilastollinen ero.

Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset on rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien taloustoimien erotus. Nettorahoitusvarallisuuden muutokset ovat rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien muiden muutosten erotus.

Nettorahoitusvarallisuus on yhteenlaskettujen rahoitusvarojen ja velkojen erotus. Nettorahoitusvarallisuuden muutokset on taloustoimista johtuvien nettorahoitusvarallisuuden muutosten (rahoitustilin luotonanto/nettoluotonotto) ja nettorahoitusvarallisuuden muiden muutosten summa.

Nettovarallisuus on säästöistä ja pääomansiirroista johtuva nettovarallisuuden muutos, johon lisätään nettorahoitusvarallisuuden muutokset ja muiden kuin rahoitusvarojen muutokset.

Kotitalouksien nettovarallisuus on muiden kuin rahoitusvarojen ja nettorahoitusvarallisuuden summa.

OSAT 4.3 JA 4.4

VELKAPAPERIEN JA NOTEERATTUJEN OSAKKEIDEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit lasketaan rahoitustaloustoimista, joten niissä ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta. Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai laskennallisten kantojen indeksiin perusteella. Jos N_t^M on taloustoimet (nettomääräiset liikkeeseenlaskut) kuukautena t ja L_t kanta kuukauden t lopussa, laskennallisten kantojen indeksi I_t kuukautena t lasketaan seuraavasti:

$$k) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Perusjaksoksi on asetettu joulukuu 2008. Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t päättyvässä 12 kuukauden ajanjaksona voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$l) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$m) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Muiden arvopaperien kuin osakkeiden kasvuvauhtien laskemisessa käytetään samaa metodologia kuin raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskemisessa. Ainoa ero on, että kaavassa käytetään F -muuttujan tilalla N -muuttujaa. Näin halutaan osoittaa, että arvopapereiden ”nettomääräisten liikkeeseenlaskujen” tilastoissa käytetty laskentamenetelmä eroaa raha-aggregaattien vastaavien ”transaktioiden” laskemiseen käytetystä menetelmästä.

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$n) \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on laskennallisten kantojen indeksi kuukautena t . Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$o) \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

Osassa 4.4 käytetään samaa laskukaavaa kuin osassa 4.3. Myös tämä kaava perustuu raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskukaavaan. Osan 4.4 tilastot perustuvat markkina-arvoihin ja rahoitustaloustoimiin, joissa ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten ja varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden muutosten vaikutusta. Valuuttakurssimuutoksista aiheutuvia eroja ei ole, sillä kaikki tilastoissa mukana olevat noteeratut osakkeet ovat euromääräisiä.

ARVOPAPEREIDEN LIIKKEESEENLASKUTILASTOJEN KAUSITASOITUS⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla. Arvopapereiden liikkeeseenlaskutiedot puhdistetaan kausivaihtelusta yhdistelemällä sektoreittain ja maturiteeteittain erikseen kausitasoitettuja tietoja.

Laskennallisten kantojen indekseille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan kantoja ja näin saadaan nettomääräisten liikkeeseenlaskujen kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t päättyvän kuuden kuukauden jaksona voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$p) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^5 \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$q) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-6}} - 1 \right) \times 100$$

OSAN 5.1 TAULUKKO 1

YKHI-TIETOJEN KAUSITASOITUS⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2 sivulla T81). Kokonaisindeksi puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen kausitasoitettuja jalostettuja ja jalostamattomia elintarvikkeita, muita teollisuustuotteita kuin energiaa sekä palveluja koskevat euroalueen aikasarjat. Energian hintaa koskevia tietoja ei ole puhdistettu, koska kausivaihtelusta ei ole tilastollista näyttöä. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAN 7.1 TAULUKKO 2

VAIHTOTASEEN KAUSITASOITUS

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu erästä riippuen multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA- tai TRAMO-SEATS-ohjelmalla. Tavaroiden, palvelujen, tuotannon tekijäkorvausten

⁴ Lisätietoja EKP:n julkaisussa "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area" (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu) Statistics-sivun kohdassa "Monetary and financial statistics".

ja tulonsiirtojen luvut esipuhdistetaan merkittävästä työpäivävaihtelusta. Tavaroiden ja palvelujen tapauksessa työpäiväkorjauksessa otetaan huomioon kansalliset pyhäpäivät. Näiden erien kausitasoitus on tehty kyseisiin esipuhdistettuihin sarjoihin. Koko vaihtotaseen kausitasoitettu sarja muodostetaan laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut euroalueen tavara- ja palvelujen, tuotantotehtävien ja tulonsiirtojen aikasarjat. Kausi- ja kauppapäivätekijät tarkistetaan puolivuositain tai tarvittaessa.

OSA 7.3

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN NELJÄNNESVUOSI- JA VUOSISARJOISSA

Vuotuinen kasvuvauhti kuukauteen t päättyvänä vuosineljänneksenä lasketaan neljännesvuosittaisten taloustoimien (F_t) ja positioiden (L_t) perusteella seuraavasti:

$$r) \quad a_t = \left(\prod_{i=t-3}^t \left(1 + \frac{F_i}{L_{i-1}} \right) - 1 \right) \times 100$$

Vuosisarjoissa kasvuvauhti vastaa vuoden viimeisen neljänneksen kasvuvauhtia.

EUROJÄRJESTELMÄN RAHAPOLIITTISET TOIMENPITEET¹

12.1.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

9.2.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Se myös hyväksyy kansalliset kelpoisuusvaatimukset ja riskienhallintatoimet, joiden myötä eräät maat voivat tilapäisesti ottaa eurojärjestelmän luottooperaatioiden vakuudeksi lisää lainasaamisia.

8.3., 4.4., 3.5.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

6.6.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppa-menettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 15.1.2013 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

5.7.2012

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.7.2012. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,50 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,00 prosenttiin 11.7.2012 lähtien.

2. 8.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %.

¹ Luettelot eurojärjestelmän rahapoliittisista toimenpiteistä vuosina 1999–2011 löytyvät EKP:n vuosikertomuksista näiltä vuosilta.

6.9.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %. EKP:n neuvosto päättää myös toteutustavoista, joita tullaan soveltamaan rahapoliittisissa suorissa kaupoissa (Outright Monetary Transactions, OMTs) euroalueen valtioiden joukkolainojen jälkimarkkinoilla.

4. 10., 8.11.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %.

6.12.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 9.7.2013 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

10.1., 7.2., 7.3., 4.4.2013

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %.

2.5.2013

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 8.5.2013. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 1,00 prosenttiin 8.5.2013 alkaen. Talletuskorko on edelleen 0,00 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 8.7.2014 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

6.6., 4.7., 1.8., 5.9., 2.10.2013

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,50 %, maksuvalmiusluoton korko 1,00 % ja talletuskorko 0,00 %.

7.11.2013

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 13.11.2013. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,75 prosenttiin 13.11.2013 alkaen. Talletuskorko on edelleen 0,00 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 7.7.2015 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

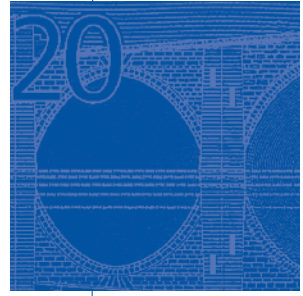
5.12.2013, 9.1., 6.2., 5.3., 3.4., 8.5.2014

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,25 %, maksuvalmiusluoton korko 0,75 % ja talletuskorko 0,00 %.

5.6.2014

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,10 prosenttiyksikköä 0,15 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.6.2014. Lisäksi se päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,35 prosenttiyksikköä 0,40 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,10 prosenttiyksikköä -0,10 prosenttiin 11.6.2014 alkaen. EKP:n neuvosto päättää myös uusista epätavanomaisista toimista: 1) Neuvosto päättää toteuttaa kohdennettuja pitempiaikaisia rahoitusoperaatioita, jotka eräänntyvät syyskuussa 2018. Operaatioilla pyritään edistämään pankkien luotonantoa yksityiselle ei-rahoitussektorille. Operaatioiden kiinteänä korkona koko operaation ajalta on eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korko lainanottohetkellä lisättyä 0,10 prosenttiyksiköllä. 2) Neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatiot toteutetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti, ainakin joulukuussa 2016 päättyvän pitoajanjakson loppuun saakka. 3) Neuvosto päättää, että joulukuussa 2016 päättyvän pitoajanjakson loppuun saakka kaikki kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina ja niissä tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. 4) Neuvosto päättää lopettaa toistaiseksi viikoittaiset hienosäätöoperaatiot velkapaperiohjelman likviditeetti-vaikutuksen neutraloimiseksi. 5) Neuvosto päättää nopeuttaa omaisuusvakuudellisten arvopaperien suorien ostojen valmistelua.

TARGET-JÄRJESTELMÄ

TARGET2-järjestelmällä¹ on keskeinen merkitys euroalueen rahamarkkinoiden yhdentymisessä, joka puolestaan on yhteisen rahapolitiikan tehokkaan toteutuksen edellytys. Se myös edistää alueen rahoitusmarkkinoiden yhdentymistä. TARGET2-järjestelmään osallistuu suuri määrä osapuolia. Yli 1 000 luottolaitosta Euroopassa käyttää TARGET2-järjestelmää omien tai muiden (epäsuorien) osapuolien tai asiakkaidensa maksutoimeksiantojen lähettämiseen. Järjestelmän välityksellä tavoitetaan lähes 57 000 pankkia (mukana sivukonttorit ja tytäryhtiöt) ja kaikki niiden asiakkaat ympäri maailmaa.

TARGET2-järjestelmässä käsitellään sekä suuria että kiireellisiä maksuja, kuten maksuja, joita tarvitaan katteensiirtoon muissa pankkien välisissä maksujärjestelmissä (esim. jatkuva linkitetty katteensiirtojärjestelmä [Continuous Linked Settlement, CLS] tai EURO1), samoin kuin raha- ja valuuttamarkkina- sekä arvopaperikauppojen katteensiirtoon. Järjestelmän kautta välitetään myös pieniä asiakasmaksuja. TARGET2-järjestelmässä maksut toimitetaan lopullisesti saman päivän aikana. Varat hyvitetään järjestelmän osapuolen tilille, ja ne ovat heti käytettävissä muihin maksuihin.

TARGET2-MAKSULIIKENNE

Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä TARGET2-järjestelmässä välitettiin 22 839 642 maksua, ja niiden yhteenlaskettu arvo oli 123 842 miljardia euroa. Pankkipäivää kohti maksuja välitettiin keskimäärin 362 534, ja niiden päivittäinen keskimääräinen arvo oli 1 966 miljardia euroa. TARGET2-maksuliikenteen vilkkain päivä ensimmäisellä neljänneksellä oli 31.3.2014, jolloin välitettiin yhteensä 504 852 maksua. TARGET2 on edelleen merkittävin suurien euromääräisten maksujen välittävä järjestelmä, sillä sen markkinaosuus oli määrällä mitattuna 61 % ja maksujen arvolla mitattuna 91 %. TARGET2-järjestelmän markkinaosuuden koko vahvistaa käsitystä, että pankit suosivat maksujen toimittamista keskuspankkirahassa. Pankkien välisten maksujen osuus kaikkien TARGET2-maksujen määrästä oli 39 % ja arvosta 91 %. Pankkien välisen maksun keskimääräinen arvo oli 12,6 miljoonaa euroa ja asiakasmaksun 0,8 miljoonaa euroa. Kaikista TARGET2-maksuista 67 % oli arvoltaan alle 50 000 euroa, kun taas yli miljoonan euron maksuja oli 13 %. Päivittäin välitettiin keskimäärin 215 yli miljardin euron maksua. Kaikki luvut ovat pysyneet jokseenkin muuttumattomina edelliseen neljännekseen verrattuna.

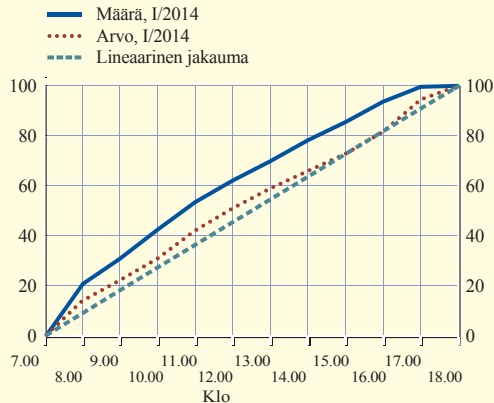
MAKSUJEN MÄÄRÄN JA ARVON PÄIVÄNSISÄINEN VAIHTELU

TARGET2-maksuliikenteen päivänsisäinen vaihtelu eli maksujen päivittäinen määrä ja arvo prosentteina pankkipäivän aikana vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä käyvät ilmi oheisesta kuviossa. Maksujen määrää kuvaava käyrä on huomattavasti korkeammalla kuin lineaarinen jakauma. Määrällä mitattuna 70 % maksuista on jo toimitettu kello 13.00 Keski-Euroopan aikaa, ja tuntia ennen järjestelmän sulkeutumista näiden maksujen osuus on 99,6 %. Maksujen arvoa kuvaava käyrä on hieman ylempänä kuin lineaarinen jakauma päivän puoliväliin asti. Arvolla mitattuna 59 % maksuista on jo toimitettu kello 13.00 Keski-Euroopan aikaa. Tämän jälkeen käyrä siirtyy hieman lähemmäksi lineaarista jakaumaa, mikä viittaa siihen, että suurimmat maksut toimitetaan lähellä TARGET2-järjestelmän sulkemisaikaa.

¹ TARGET2 on toisen sukupolven TARGET-järjestelmä, joka otettiin käyttöön vuonna 2007.

Päivänsisäinen vaihtelu

(%)

Lähde: EKP.

TARGET2-JÄRJESTELMÄN KÄYTETTÄVYYS JA TOIMIVUUS

Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä TARGET2-järjestelmän käytettävyyssaste oli 100 %. Käytettävyyssasteen laskennassa on otettu huomioon vain häiriöt, jotka estävät maksujen suorittamisen kymmenen minuuttia tai sitä pidemmän ajan TARGET2-järjestelmän aukioloaikana klo 7.00–18.45 Keski-Euroopan aikaa. Kaikki maksut, jotka on toimitettava normaalisti vaaditussa palvelutasossa² toimitettiin alle viidessä minuutissa. Siten järjestelmä täytti kaikki sille asetetut vaatimukset.

Taulukko 1. TARGET2:ssa ja EURO I:ssa käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien määrä

(maksujen lukumäärä)	2013 I	2013 II	2013 III	2013 III	2014 I
TARGET2					
Yhteensä	22 321 754	23 600 140	22 827 447	23 840 793	22 839 642
Päiväkeskiarvo	360 028	374 605	345 870	372 512	368 381
EURO 1 (EBA Clearing)					
Yhteensä	15 800 866	16 614 190	15 919 832	15 802 209	14 491 603
Päiväkeskiarvo	254 853	263 717	241 210	246 910	233 736

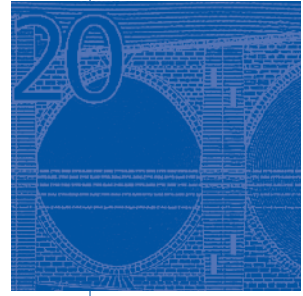
Huom. Tammikuussa 2013 otettiin käyttöön uusi tiedonkeruu- ja raportointimenetelmä TARGET2-tietojen laadun parantamiseksi. Muutoksen seurauksena arvoa mittaavien indikaattorien määrä väheni. Tämä tulisi ottaa huomioon vertailtaessa tietoja käyttöönottoa edeltäneeltä ja sen jälkeiseltä ajalta.

Taulukko 2. TARGET2:ssa ja EURO I:ssa käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien arvo

(miljardia euroa)	2013 I	2013 II	2013 III	2013 III	2014 I
TARGET2					
Yhteensä	122 916	125 266	121 184	124 076	123 842
Päiväkeskiarvo	1 983	1 988	1 836	1 939	1 966
EURO 1 (EBA Clearing)					
Yhteensä	12 794	12 514	11 676	11 695	11 757
Päiväkeskiarvo	206	199	177	183	187

Huom. Katso taulukon 1 huomautus.

² Toimivuuden mittaamisessa ei oteta huomioon mm. maksuja, jotka syntyvät liitännäisjärjestelmän rajapinnan toimitusmenettelyissä. Lisätietoja toimivuutta mittaavista indikaattoreista on saatavissa verkkosivulta <http://www.ecb.europa.eu/paym/t2/professional/indicators/html/index.en.html>.

EUROOPAN KESKUSPANKIN JULKAISUT

EKP:llä on erityyppisiä julkaisuja, joissa kerrotaan sen ydintoiminnoista: rahapolitiikasta, tilastoista, maksujärjestelmistä ja arvopaperikaupan selvitysjärjestelmistä, rahoitusjärjestelmän vakaudesta ja valvonnasta, kansainvälisestä ja eurooppalaisesta yhteistyöstä sekä oikeudellisista kysymyksistä. Esimerkkejä EKP:n julkaisuista:

LAKISÄÄTEISET JULKAISUT

- Vuosikertomus
- Lähentymisraportti
- Kuukausikatsaus

TUTKIMUSJULKAISUJA

- Legal Working Paper Series -julkaisusarja
- Occasional Paper Series -julkaisusarja
- Research Bulletin -julkaisusarja
- Working Paper Series -julkaisusarja

MUITA JULKAISUJA

- EKP:n rahapolitiikka
- Enhancing monetary analysis (rahatalouden analyysin tehostaminen)
- Euroopan keskuspankki: historia, rooli ja tehtävät
- Financial integration in Europe (Euroopan rahoitusmarkkinoiden yhdentyminen)
- Financial Stability Review (rahoitusjärjestelmän vakaus)
- Rahapolitiikan toteuttaminen euroalueella (ns. GD-raportti)
- Statistics Pocket Book (tilastotaskukirja)
- The international role of the euro (euron kansainvälinen asema)
- The payment system (maksujärjestelmä)

EKP julkaisee myös esitteitä ja tiedotusaineistoa eri aiheista, kuten euroseteleistä ja -kolikoista, sekä EKP:n järjestämiin seminaareihin ja konferensseihin liittyviä julkaisuja.

Täydellinen luettelo Euroopan keskuspankin ja sen edeltäjänä vuosina 1994–1998 toimineen Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy EKP:n kotisivuilta (<http://www.ecb.europa.eu/pub/>). Kielikoodeista käy ilmi, millä kielellä kukin julkaisu on saatavilla.

Ellei toisin mainita, painettuja julkaisuja voi tilata maksutta osoitteesta info@ecb.europa.eu niin kauan kuin varastoa riittää.

SANASTO

Tähän sanastoon on koottu Kuukausikatsauksessa usein käytettyjä termejä. Tätä kattavampi ja yksityiskohtaisempi sanasto on saatavissa EKP:n www-sivustosta (www.ecb.europa.eu/home/glossary/html/index.en.html).

Alijäämä (julkisyhteisöt) (deficit, general government): Julkisyhteisöjen nettoluotonotto eli julkisen talouden kokonaistulojen ja -menojen ero.

Alijäämäsuhte (julkisyhteisöt) (deficit ratio, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklan 126 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo. Alijäämäsuhteen englanninkielisinä nimityksinä käytetään myös termejä ”budget deficit ratio” ja ”fiscal deficit ratio”.

Alijäämä-velkakoikaisu (julkisyhteisöt) (deficit-debt adjustment, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän ja velan muutoksen erotus.

Arvonalennus (write-down): Rahalaitosten taseeseen kirjattujen lainojen arvon alentaminen, kun todetaan, että osaa lainoista ei saada perittyä takaisin.

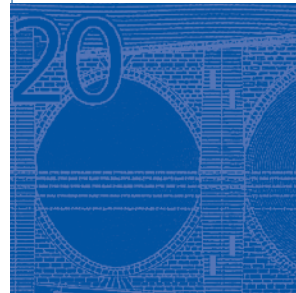
Arvopaperisijoitus (portfolio investment): Euroalueella olevien nettomääräiset sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”saamiset”), ja euroalueen ulkopuolisten nettomääräiset sijoitukset euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”velat”). Arvopaperisijoituksiin kuuluvat osakkeet ja velkapaperit, joista jälkimmäiset jaotellaan vielä joukkolainoihin ja rahamarkkinapapereihin. Transaktiot kirjataan maksettuun tai saatuun todelliseen hintaan, josta on vähennetty kulut ja palkkiot. Jotta sijoitus voidaan katsoa arvopaperisijoitukseksi, omistusosuuden yrityksessä on oltava alle 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta.

Arvopaperistaminen (securitisation): Transaktio tai järjestely, jolla omaisuuserä tai usein lainoista (asuntolainoista, kulutusluotoista jne.) koostuvia, kassavirtaa tuottavia omaisuuseriä siirretään alullepanijalta eli omistajalta (yleensä luottolaitos) arvopaperistamiseen erikoistuneelle erillisyyhtiölle. Erillisyyhtiö muuntaa nämä omaisuuserät jälkimarkkinakelpoisiksi arvopapereiksi laskemalla liikkeeseen velkainstrumentteja, joiden pääomien ja korkojen maksut hoidetaan omaisuuserien tuottaman kassavirran kautta.

Arvopaperistamiseen erikoistunut erillisyyhtiö (financial vehicle corporation, FVC): Yhteisö, jonka pääasiallisena toimintana on toteuttaa arvopaperistamiseen liittyviä transaktioita. Yleensä arvopaperistamiseen erikoistunut erillisyyhtiö laskee liikkeeseen jälkimarkkinakelpoisia arvopapereita, joita tarjotaan myytäväksi yleisölle tai joita myydään erillislainoina. Näiden arvopapereiden vakuutena on erillisyyhtiön hallussa olevia omaisuuseriä (yleensä lainoja). Joissakin tapauksissa arvopaperistamistransaktiossa voi olla mukana monia erillisyyhtiöitä, jolloin toinen yhtiö säilyttää arvopaperistettuja omaisuuseriä ja toinen laskee liikkeeseen arvopapereita, joiden vakuutena kyseiset omaisuuserät ovat.

Avoimet työpaikat (job vacancies): Kollektiivinen nimitys äskettäin syntyneistä, vapaana olevista tai lähiaikoina vapautuvista työpaikoista, joiden täyttämiseksi työnantaja on hiljattain ryhtynyt aktiivisiin toimiin löytääkseen sopivan ehdokkaan.

Avomarkkinaoperaatio (open market operation): Keskuspankin aloitteesta rahoitusmarkkinoilla toteutettava operaatio. Näihin operaatioihin sisältyvät käänteisoperaatiot, suorat kaupat sekä määräaikaistalletusten kerääminen tai velkasitoumusten liikkeeseenlasku taikka valuuttaswapit. Avomarkkinaoperaatiot voivat lisätä likviditeettiä tai vähentää sitä.

Bruttokansantuote, BKT (gross domestic product, GDP): Taloudessa tuotettujen kaikkien tavaroiden ja palvelujen arvo, josta on vähennetty välituotekäyttö ja johon on lisätty tuote- ja tuontiverot nettomääräisinä. Bruttokansantuote voidaan eritellä tuotanto-, meno- tai tuloerien mukaan. Bruttokansantuotteen keskeiset menoerät ovat kotitalouksien kulutus, julkinen kulutus, kiinteän pääoman bruttomuodostus, varastojen muutokset sekä tavaroiden ja palvelujen vienti ja tuonti (ml. euroalueen sisäinen kauppa).

Deflaatio (deflation): Erittäin laajan kulutustavara- ja palveluvalikoiman hintojen merkittävä ja jatkuva lasku, joka vakiintuu osaksi odotuksia.

Disinflaatio (disinflation): Inflaation hidastumisprosessi, jonka seurauksena inflaatiovauhti saattaa tilapäisesti muuttua negatiiviseksi.

EKP:n ohjauskorot (key ECB interest rates): EKP:n neuvoston asettamat, EKP:n rahapolitiikan mitoituksen määrittelyssä käytettävät korot. Ohjauskorot ovat perusrahoitusoperaatioiden korko sekä maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko.

Ennakoiva viestintä (forward guidance): Keskuspankin viestintä ohjauskorkojen tulevaa kehitystä koskevasta rahapolitiikan mitoituksesta.

Eoniakorko (EONIA, euro overnight index average): Pankkien välisten euromääräisten yön yli -markkinoiden efektiivinen korko. Eoniakorko lasketaan euromääräisillä rahamarkkinoilla toimivien suurten pankkien ilmoittamien vakuudettomien yön yli -luottojen korkojen painotettuna keskiarvona.

ERM II (ERM II, exchange rate mechanism II): Valuuttakurssimekanismi, johon euroalueen maiden ja euroalueen ulkopuolelle EMUn kolmannessa vaiheessa jääneiden EU:n jäsenvaltioiden välinen yhteistyö perustuu.

Euriborkorko (EURIBOR, euro interbank offered rate): Parhaiksi tunnettujen suurten pankkien toisilleen antamien euromääräisten luottojen korko. Euriborkorko lasketaan päivittäin valitun pankkijoukon korkojen perusteella eripituisille enintään 12 kuukauden maturiteeteille.

Euroalue (euro area): Ne EU:n jäsenvaltiot, jotka ovat ottaneet euron käyttöön yhteiseksi rahaksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Euroalueen ostopäälliköille tehdyt kyselyt (Eurozone Purchasing Managers' Surveys): Tehdasteollisuuden ja palvelusektorin suhdannekyselyt, joita tehdään useissa euroalueen maissa ja joita käytetään indeksien laatimiseen. Euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Eurozone Manufacturing Purchasing Managers' Index, PMI) on painotettu indikaattori, joka lasketaan tuotannon, uusien tilauksien, työllisyyden, tavarantoimittajien toimitusaikojen ja ostovarastojen indekseistä. Palvelusektorin kyselyssä on liiketoiminnan nykyhetkeä, tulevaan liiketoimintaan liittyviä odotuksia, avoinna olevia hankkeita, tulevaa uutta liiketoimintaa, työllisyyttä, tuotantopanosten hintoja ja laskutettuja hintoja koskevia kysymyksiä. Euroalueen yhdistelmäindeksi (Eurozone Composite Index) lasketaan yhdistämällä tehdasteollisuuden ja palvelusektorin kyselyjen tulokset.

Eurojärjestelmä (Eurosystem): Keskuspankkijärjestelmä, joka käsittää Euroopan keskuspankin ja niiden EU:n jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, joiden valuutta on euro.

Eurokeskuskurssi (central parity tai central rate): Kunkin ERM II:een kuuluvan valuutan eurokurssi, jonka perusteella määritellään ERM II -valuuttojen vaihteluvälit.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit (effective exchange rates; EERs, nominal/real): Euron efektiiviset valuuttakurssit ovat euron kahdenvälisen valuuttakurssien painotettuja keskiarvoja suhteessa euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden valuuttoihin. Euron efektiiviset valuuttakurssi-indeksit lasketaan suhteessa eri kauppakumppanimaaryhmien valuuttoihin: EER 20 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää 10 euroalueen ulkopuolista EU-jäsenvaltiota ja 10 EU:n ulkopuolista kauppakumppanimaata) ja EER 40 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää EER 20 -kauppakumppanimaat ja 20 muuta maata). Painot perustuvat kunkin kauppakumppanimaan osuuksiin euroalueen teollisuustuotteiden ulkomaankaupasta ja kilpailuun kolmansilla markkinoilla. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssit ovat nimellisiä efektiivisiä valuuttakursseja, jotka on deflaoitu ulkomaisten hintojen tai kustannusten painotetulla keskiarvolla suhteessa kotimaisiin hintoihin tai kustannuksiin. Kummallakin valuuttakurssilla mitataan maan hinta- ja kustannuskilpailukykyä.

Euroopan komission kyselyt (European Commission surveys): Kussakin EU-jäsenvaltiossa Euroopan komission puolesta tehdyt yhdenmukaistetut suhdanne- ja kuluttajakyselyt. Kyselylomakepohjaiset kyselyt suunnataan tehdasteollisuuden, rakennusalan, vähittäiskaupan ja palvelusektorin johtavassa asemassa oleville sekä kuluttajille. Kustakin kuukausikyselystä lasketaan yhdistelmäindikaattorit, jotka kokoavat useisiin eri kysymyksiin annetut vastaukset yhdeksi ainoaksi indikaattoriksi (luottamusindikaattorit).

Hintavakaus (price stability): EKP:n neuvoston määrittelemä euroalueen YKHI:n alle 2 prosentin vuotuinen nousu. Samalla neuvosto on todennut, että hintavakauden tavoitteeseen pyrittäessä tähdätään inflaatiovauhdin säilyttämiseen 2 prosentin tuntumassa keskipitkällä aikavälillä.

Implisiittinen volatiliiteetti (implied volatility): Varallisuusesineen (esim. osakkeen tai joukkolainavelkakirjan) hinnan muutosvauhdin odotettu volatiliiteetti (eli keskihajonta). Se voidaan johtaa varallisuusesineen hinnasta, eräpäivästä ja siihen perustuvien optioiden toteutushinnasta sekä riskittömästä tuotosta käyttämällä jotakin optiohinnoittelumallia, kuten Blackin ja Scholesin mallia.

Inflaatio (inflation): Yleisen hintatason, kuten kuluttajahintaindeksin, nousu.

Inflaatioon sidotut valtion joukkolainat (inflation-indexed government bonds): Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat velkapaperit, joiden koronmaksut ja pääoma on sidottu tiettyyn kuluttajahintaindeksiin.

Julkisyhteisöt (general government): EKT 95:ssä määritelty sektori, joka koostuu lähinnä henkilökohtaiseen ja kollektiiviseen kulutukseen tarkoitettujen ei-markkinaehtoisten tavaroiden ja palvelujen tuotannosta ja/tai kansantulon ja varallisuuden uudelleenjaosta vastaavista yhteisöistä. Näitä yhteisöjä ovat valtionhallinto, aluehallinto ja paikallishallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Julkisyhteisöihin eivät kuulu kaupallista toimintaa harjoittavat julkisessa omistuksessa olevat yhteisöt, kuten julkiset liikelaitokset.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa (fixed rate tender): Huutokauppanenettely, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen ja jossa osallistuvat vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa, jossa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti (fixed rate full-allotment tender procedure): Kiinteäkorkoinen täyden jaon huutokauppa eli huutokauppa-

menettely, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen (kiinteä korko) ja jossa vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla, ennakolta tietoisina siitä, että kaikki niiden tekemät tarjoukset tullaan hyväksymään.

Käänteisoperaatio (reverse transaction): Toimenpide, jolla kansallinen keskuspankki ostaa tai myy arvopapereita takaisinostosopimuksen perusteella tai toteuttaa luotto-operaatioita vakuutta vastaan.

Likviditeettiin vaikuttavat riippumattomat tekijät (autonomous liquidity factors): Likviditeetin muutokset, jotka eivät yleensä johdu rahapoliittisten instrumenttien käytöstä. Näitä ovat esimerkiksi liikkeessä olevat setelit, valtion talletukset keskuspankissa ja keskuspankin ulkomaiset nettosaamiset.

Likviditeettiä vähentävä operaatio (liquidity-absorbing operation): Eurojärjestelmän operaatio liiallisen likviditeetin poistamiseksi tai likviditeettivajeen luomiseksi. Tällaisia operaatioita voidaan toteuttaa laskemalla liikkeeseen velkasitoumuksia tai keräämällä määräaikaistalletuksia.

Luottotappio (write-off): Lainojen arvon poistaminen rahalaitosten taseesta, kun katsotaan, että lainoja ei kokonaisuudessaan saada perityksi takaisin.

M1 (M1): Suppea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät liikkeessä oleva raha ja yön yli -talletukset rahalaitosten sekä julkisen hallinnon tileillä (kuten postissa tai valtion kassassa).

M2 (M2): Väliaggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M1 ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset ja enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset rahalaitosten ja julkisen hallinnon tileillä.

M3 (M3): Lavea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M2 ja jälkimarkkinakelpoiset instrumentit, erityisesti takaisinostosopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit.

M3:n kasvun viitearvo (reference value for M3 growth): M3:n vuotuinen kasvuvauhti, jonka katsotaan olevan sopusoinnussa hintavakauden kanssa keskipitkällä aikavälillä.

Maksimitarjouskorko (maximum bid rate): Ylin korko, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia vaihtuvarkoisissa likviditeettiä vähentävissä huutokauppaoperaatioissa.

Maksutase (balance of payments, b.o.p.): Yhteenveto kansantalouden taloustoimista muun maailman kanssa tietynä ajanjaksona.

Maksuvalmiusluotto (marginal lending facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa hyväksyttävät vastapuolet voivat oma-aloitteisesti saada oman maansa kansallisesta keskuspankista yön yli -luottoa etukäteen vahvistetulla korolla käänteistransaktiona. Maksuvalmiusluoton perusteella myönnettyjen lainojen korko toimii yleensä yön yli -markkinakorkojen ylärajana.

Minimitarjouskorko (minimum bid rate): Alin korko, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia vaihtuvarkoisissa likviditeettiä lisäävissä huutokauppaoperaatioissa.

Muu sijoitus (other investment): Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erä, johon sisältyvät kauppaluottoihin, talletuksiin ja lainoihin sekä muihin saamisiin ja velkoihin liittyvät rahoitustaloustoimet sekä saamis- ja velkakannat euroalueen ulkopuolisten kanssa.

Osakkeet (equities): Omistusosuutta yrityksen pääomasta edustavat arvopaperit eli pörssissä kaupan kohteena olevat osakkeet (noteeratut osakkeet), noteeraamattomat osakkeet ja muuntyyppiset osuudet. Osakkeista saadaan yleensä osinkotuloa.

Ostovoimapariteetti (purchasing power parity, PPP): Kurssi, jolla valuutta muunnetaan toiseksi näiden kahden valuutan ostovoiman yhtenäistämiseksi eliminoimalla maiden hintatason erot. Yksinkertaisimmassa muodossaan ostovoimapariteetti osoittaa saman tavaran tai palvelun kansallisen valuutan määräiset hinnat suhteessa muiden maiden vastaaviin hintoihin.

Pankkien luotonantokysely (bank lending survey, BLS): Eurojärjestelmän tammikuusta 2003 alkaen neljännesvuosittain toteuttama kysely pankkien luotonantopolitiikasta. Siinä ennalta määritellylle joukolle euroalueen pankkeja esitetään sekä yrityksiä että kotitalouksia koskevia kvalitatiivisia kysymyksiä luottokelpoisuusvaatimusten, lainaehtojen ja lainojen kysynnän muutoksista.

Perusrahoitusoperaatio (main refinancing operation, MRO): Eurojärjestelmän säännöllisesti käänteisoperaatioina toteuttama avomarkkinaoperaatio. Perusrahoitusoperaatiot toteutetaan viikoittaisina vakiohuutokauppoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko.

Pitempiaikainen rahoitusoperaatio (longer-term refinancing operation, LTRO): Avomarkkinaoperaatio, joka on maturiteetiltaan yhtä viikkoa pidempi ja jonka eurojärjestelmä toteuttaa käänteisoperaationa. Tavanomaisten kuukausittaisten operaatioiden maturiteetti on kolme kuukautta. Elokuussa 2007 alkaneiden rahoitusmarkkinahäiriöiden aikana toteutettiin vaihtelevin väliajoin ylimääräisiä operaatioita, joiden maturiteetti vaihteli yhdestä pitoajanjaksosta kolmeen vuoteen.

Pääomansiirrot (capital account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät kaikki euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset pääomansiirrot ja valmistamattomien, muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat tai vähennykset.

Pääomatilit (capital accounts): Kansantalouden (tai euroalueen) tilinpitojärjestelmän osa, joka käsittelee nettosäästämisen, nettopääomansiirtojen ja muiden kuin rahoitusvarojen nettohankintojen seurauksena syntyneet nettovarallisuuden muutokset.

Rahalaitokset (MFIs, monetary financial institutions): Rahoituslaitokset, jotka yhdessä muodostavat euroalueen rahaa liikkeeseen laskevan sektorin. Rahalaitoksia ovat 1) eurojärjestelmä, 2) euroalueella olevat luottolaitokset, siten kuin ne on määritelty EU:n lainsäädännössä, 3) muut rahoituslaitokset, jotka ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä), sekä sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat, joiden rahoituksenvälitys käsittää pääasiassa sähköisen rahan liikkeeseenlaskua, ja 4) rahamarkkinarahastot eli yhteissijoitusyritykset, jotka sijoittavat lyhytaikaisiin ja pieniriskisiin instrumentteihin.

Rahalaitossektorin konsolidoitu tase (consolidated balance sheet of the MFI sector): Tase, joka saadaan nettouttamalla rahalaitosten väliset positiot (esim. rahalaitosten väliset lainat ja talletukset) rahalaitosten yhteenlasketussa taseessa. Siitä saadaan tilastotietoja rahalaitossektorin saamisista ja veloista muihin euroalueella oleviin kuin rahalaitossektoriin (julkisyhteisöt ja muut euroalueella olevat) ja euroalueen ulkopuolisiin nähden. Konsolidoitu tase on tärkein tilastolähde raha-aggregaattien laskemisessa. Siihen myös perustuu M3:n vastaerien säännöllinen arviointi.

Rahalaitosten korot (MFI interest rates): Euroalueen luottolaitosten ja muiden rahalaitosten – keskuspankkeja ja rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta – euroalueella olevien kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin soveltamat korot.

Rahalaitosten luotonanto euroalueelle (MFI credit to euro area residents): Rahalaitosten lainat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille (sisältää lainat julkisyhteisöille ja yksityiselle sektorille) ja rahalaitosten hallussa olevat euroalueella sijaitsevien muiden liikkeeseenlaskijoiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit (osakkeet, osuudet ja velkapaperit).

Rahalaitosten pitkäaikaiset velat (MFI longer-term financial liabilities): Velat, joihin sisältyvät yli 2 vuoden määräaikaistalletukset, irtisanomisajaltaan yli 3 kuukauden talletukset, euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat yli 2 vuoden velkapaperit sekä euroalueen rahalaitossektorin oma pääoma ja varaukset.

Rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset (MFI net external assets): Euroalueen rahalaitosten ulkomaiset saamiset (kuten kulta, ulkomaanvaluutan määräiset setelit ja kolikot, euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat arvopaperit ja euroalueen ulkopuolisille myönnettyt lainat), joista on vähennetty euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset velat (kuten euroalueen ulkopuolisten talletukset ja takaisinostosopimukset sekä niiden hallussa olevat rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit).

Rahoitustarve (julkisyhteisöt) (borrowing requirement, general government): Julkisyhteisöjen nettomääräinen velan lisäys.

Rahoitustase (financial account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset suoriin sijoituksiin, arvopaperisijoituksiin, muihin sijoituksiin, johdannaisiin ja valuuttavarantoon liittyvät rahoitustaloustoimet.

Rahoitustilit (financial accounts): Kansantalouden (tai euroalueen) tilinpitojärjestelmän osa, joka osoittaa talouden eri institutionaalisten sektoreiden rahoitusaseman (kannat tai taseet), rahoitustaloustoimet ja muut muutokset rahoitusinstrumentin lajin mukaan.

Rakenteellinen julkisen talouden rahoitusjäämä (julkisyhteisöt) (structural fiscal balance, general government): Todellinen rahoitusjäämä, josta on poistettu suhdannetekijöiden vaikutukset (eli suhdannekorjattu rahoitusjäämä), ja kertaluonteiset finanssipoliittiset toimet.

Sijoitusrahastot (rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta) (investment funds, except money market funds): Rahoituslaitoksia, jotka sijoittavat yleisöltä keräämänsä pääoman rahoitus- ja muihin instrumentteihin. Ks. myös rahalaitokset.

Sopimuspalkkaindeksi (index of negotiated wages): Työehtosopimusneuvottelujen mukaisten (ilman bonuksia laskettujen) peruspalkkojen indikaattori. Indeksillä mitataan kuukausipalkkojen impliisitistä keskimääräistä muutosta euroalueella.

Suora sijoitus (direct investment): Toiseen maahan tehty pääomasijoitus, jonka tarkoituksena on saada pysyvä osuus tässä maassa sijaitsevasta yrityksestä (käytännössä omistusosuuden oletetaan olevan vähintään 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta). Suoriin sijoituksiin sisältyvät osakepääoma, uudelleen sijoitetut voitot ja yritysten sisäisiin operaatioihin liittyvät muut pääomat. Suoriin sijoituk-

siin kirjataan nettomääräiset sijoitukset euroalueelta ulkomaille ("suorat sijoitukset ulkomaille") ja nettomääräiset sijoitukset ulkomailta euroalueelle ("suorat sijoitukset euroalueelle").

Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimus, SPF-kyselytutkimus (Survey of Professional Forecasters, SPF): Neljännesvuosittainen kyselytutkimus, jota EKP on toteuttanut vuodesta 1999 lähtien kootakseen kokonaistaloudellisia ennusteita euroalueen inflaatiosta, BKT:n määrän kasvusta ja työttömyydestä EU:hun sijoittautuneita rahoitus- ja muiden alojen järjestöjä lähellä olevilta asiantuntijoilta.

Talletusmahdollisuus (deposit facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa hyväksyttävät vastapuolet voivat oma-aloitteisesti tehdä yön yli -talletuksia oman maansa kansalliseen keskuspankkiin. Talletuskorko vahvistetaan etukäteen, ja se toimii yleensä yön yli -markkinakorkojen alarajana.

Tavaroiden ulkomaankauppa (external trade in goods): Tavaravienti euroalueen ulkopuolelle ja tavarantuonti euroalueen ulkopuolelta arvolla mitattuna sekä määrä- ja yksikköarvoindekseinä. Ulkomaankauppatilastot eivät ole verrattavissa kansantalouden tilinpitoon kirjattuun vientiin ja tuontiin, sillä kansantalouden tilinpidossa viennin ja tuonnin eriin sisältyvät sekä euroalueen sisäiset että ulkopuoliset transaktiot ja myös tavarat ja palvelut lasketaan yhteen. Ulkomaankauppatilastot eivät ole myöskään täysin verrattavissa maksutaseen tavarakauppaerään. Tilastomenetelmistä johtuvien korjausten lisäksi pääasiallinen ero johtuu siitä, että ulkomaankauppatilastoissa tuonti kirjataan vakuutus- ja rahtipalvelut mukaan luettuina, kun taas maksutaseen tavarakaupassa se kirjataan vapaasti laivassa.

Tehostettu luotonannon tukeminen (enhanced credit support): EKP:n/eurojärjestelmän poikkeukselliset toimet rahoituskriisin aikana rahoitusalojen ja luotonannon tukemiseksi laajemmin kuin olisi mahdollista pelkästään EKP:n ohjauksella laskemalla.

Teollisuuden tuottajahinnat (industrial producer prices): Teollisuuden (ilman rakentamista) euroalueen maiden kotimarkkinoilla myymien kaikkien tuotteiden tehdashinnat, joissa ei oteta huomioon kuljetuskustannuksia ja tuontia.

Teollisuustuotanto (industrial production): Teollisuuden bruttoarvonlisäys kiintein hinnoin.

Tulonsiirtojen tase (current transfers account): Tekninen maksutaseen tili, jolle kirjataan reaalisten varojen tai rahoituserien arvo, kun näitä siirretään vastikkeetta. Tulonsiirtoihin sisältyvät kaikki siirrot, jotka eivät ole pääomansiirtoja.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten indeksi (hourly labour cost index): Työvoimakustannusten indikaattori. Työvoimakustannuksiin sisältyvät tehtyä työtuntia kohden lasketut (ml. ylityötunnit) bruttopalkat (rahana ja luontoissuorituksena ml. bonukset) ja muut työvoimakustannukset (työnantajan sosiaaliturvamaksut ja työnantajan maksamat työllistämiseen liittyvät verot, joista on vähennetty työnantajan saamat tukipalkkiot).

Tuotannontekijäkorvausten tase (income account): Maksutaseen tili, joka kattaa kahdentyyppiset taloustoimet euroalueen ulkopuolisten kanssa eli 1) taloustoimet, jotka koskevat euroalueen ulkopuolisille työntekijöille (esim. ulkomaalaisille sekä kausiluonteisissa ja muissa lyhytaikaisissa työsuhteissa oleville) maksettuja palkansaajakorvauksia, ja 2) taloustoimet, jotka koskevat saatuja ja maksettuja pääomakorvauksia ulkomaisista rahoitusvaroista ja -veloista. Pääomakorvauksiin sisältyvät suorista sijoituksista, arvopaperisijoituksista ja muista sijoituksista saadut ja maksetut korvaukset sekä valuuttavaranosta saadut korvaukset.

Tuotot yhtenäistävä inflaatiouvauhti (break-even inflation rate): Joukkolainan nimellisen tuoton ja maturiteetiltaan samanpituisen (tai mahdollisimman samanpituisen) inflaatioidonaisen joukkolainan tuoton välinen ero.

Tuottokäyrä (yield curve): Graafinen esitys riittävän samankaltaisten mutta maturiteetiltaan erilaisien velkapapereiden koron tai tuoton ja jäljellä olevan maturiteetin välisestä suhteesta tietyssä ajankohtana. Tuottokäyrän jyrkkyyttä voidaan mitata kahden maturiteetiltaan erilaisen koron tai tuoton välisenä erona.

Työn tuottavuus (labour productivity): Tuotannon määrä, joka voidaan tuottaa tietyllä työvoimapanoksella. Tavallisesti sitä mitataan bruttokansantuotteen määränä jaettuna joko työllisten tai tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Työvoima (labour force): Työllisten ja työttömien määrä yhteensä.

Työvoimakustannukset / työntekijä tai tehty työtunti (compensation per employee or per hour worked): Työnantajan työntekijälle rahana tai luontoissuorituksena maksama kokonaiskorvaus eli bruttopalkat sekä bonuspalkkiot, ylityökorvaukset ja työnantajien sosiaaliturvamaksut, jaettuna työntekijöiden tai tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Ulkomainen bruttovelka (gross external debt): Talouden sellaisten todellisten (ts. ei-ehdollisten) olemassa olevien velkojen kanta, jotka edellyttävät velkapääoman ja/tai koron maksua talouden ulkopuolelle jonakin tulevana ajankohtana.

Ulkomainen varallisuus (international investment position, i.i.p.): Talouden kaikkien ulkomaisten saamisten (tai velkojen) arvo ja koostumus.

Vaihtotase (current account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät kaikki euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset tavaroita ja palveluita, tuotannontekijäkorvauksia ja tulonsiirtoja koskevat taloustoimet.

Vaihtuvakorkoinen huutokauppa (variable rate tender): Huutokauppa menettely, jossa vastapuolet tarjoavat sekä sen rahamäärän, josta ne haluavat tehdä kaupan keskuspankin kanssa, että rahamäärälle haluamansa koron.

Vakuudet (collateral): Lainojen takaisinmaksun takaamiseksi pantatut tai jossakin muodossa siirretyt omaisuususerät sekä takaisinostosopimuksilla myydyt arvopaperit. Eurojärjestelmän käänteisoperaatioissa käytettyjen vakuuksien tulee täyttää tietyt kelpoisuusvaatimukset.

Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (insurance corporations and pension funds): Sektori, joka käsittää rahoitusalan yritykset ja yrityksen kaltaiset yhteisöt, jotka harjoittavat pääasiassa riskienhallintaan liittyvää rahoituksenvälitystä.

Valuuttavaranto (international reserves): Keskuspankkien käytössä esteettä olevat ja niiden hallitsemat ulkomaiset saamiset maksuliikkeessä esiintyvien tasapainottomuuksien rahoittamiseksi tai sääntelemiseksi suoraan valuuttamarkkinainterventioilla. Euroalueen valuuttavaranto käsittää muiden valuuttojen kuin euron määräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta, kassan, erityiset nosto-oikeudet ja eurojärjestelmän varanto-osuuden Kansainvälisessä valuuttarahastossa.

Varantovelvoite (reserve requirement): Laitoksille asetettu vaatimus pitää vähimmäisvarantoja keskuspankissa pitoajanjakson ajan. Varantovelvoitteen noudattaminen määräytyy varantotilien keskimääräisten päivittäisten saldojen perusteella pitoajanjaksona.

Velka (julkisyhteisöt) (debt, general government): Bruttomääräinen nimellisarvoinen velka (käteinen ja talletukset, lainat ja velkapaperit) vuoden lopussa ja sulautettuna julkisyhteisöjen sisäisillä erillä.

Velka (rahoitustilinpito) (debt, financial accounts): Rahoitustilinpidon käsite, joka sisältää kotitalouksien ottamat lainat sekä yritysten lainat, velkapaperit ja eläkerahastojen vastuovelat (jotka johtuvat työnantajien työntekijöidensä hyväksi ottamista suorista eläkevastuista) markkina-arvoon arvostettuina ajanjakson lopussa.

Velkapaperi (debt security): Liikkeeseenlaskijan (lainansaajan) lupaus suorittaa maksu tai maksuja velkapaperin haltijalle (lainanantajalle) ennalta sovittuna päivänä tai päivinä. Velkapaperille maksetaan yleensä korkoa määrätyn prosentin (kuponkikorko) mukaan, ja/tai sen ostohinta on sen nimellisarvoa alempi. Alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli vuoden pituiset velkapaperit luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Velkasuhde (julkisyhteisöt) (debt-to-GDP ratio, general government): Julkisyhteisöjen velan suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklan 126 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo.

Volatiliteetti (volatility): Tietyn muuttujan vaihtelun aste.

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, YKHI (Harmonised Index of Consumer Prices, HICP): Eurostatin laatima kuluttajahintojen kehitystä kuvaava indikaattori, joka on yhdenmukainen kaikissa EU-jäsenvaltioissa.

Yksikkötyökustannukset (unit labour costs): Kokonaistyövoimakustannukset tuotantoyksikköä kohden. Euroalueen yksikkötyökustannukset lasketaan työntekijän kokonaiskorvauksen suhteena työn tuottavuuteen (joka on määritelty bruttokansantuotteen määräksi työllistettyä kohden).

Ylimääräinen likviditeetti (excess liquidity): Pankkien keskuspankissa pitämät talletukset, joiden määrä ylittää varantovelvoitteiden ja riippumattomien tekijöiden määrittämän pankkijärjestelmän kokonaistarpeen.

